

မြန်မာလက်စွဲအယ်စောင်တွဲ

(ဦးမောင်မောင်လေး)

၁၁၈၄၀

ပြန်မကလိမ့်
ဆယ်စောင်တွဲ

၁၉၇၀-ခု၊ ဇွန်လတွင် ပထမအကြိမ်အဖြစ် အုပ် ၂၀၀၀ ရိုက်သည်။
ချက်နာဖုံး ဒီဇိုင်းကို ပန်းချီ 'တင်ထွန်းကျော်' ရေး၍
အဖိုးဘလောက်ကို 'လွင်' တွင် လုပ်သည်။
အဖိုးရိုက်-စိုးမိုးမိတ်ဆက်

၁၀-ကျပ်

ဦးအုန်းမောင် (မြ-၀၁၆၅၄)၊
ဇေယျာစာပေ၊ ၂၃၀/၁၂၊ ၆-ရပ်ကွက်၊ ရန်ကင်း၊
ရန်ကုန်က ထုတ်ဝေ၍

ဒေါ်အေးမိ (မြ-၀၁၉၁၇)၊
မိမိပုနှိပ်တိုက်၊ ၁၁၄၁၊ သုမင်္ဂလလမ်း၊ ၆-ရပ်ကွက်
တ ဥက္ကလာပ၊ ရန်ကုန်တွင် ရိုက်နှိပ်သည်။

မာ တိ ကာ

အကြောင်းအရာ

ဝဘျက်နှာ

အမှတ်စဉ်

၁

ပထမပိုင်း

(က) ဘာသာ

မင်္ဂလာသုတ်ပါဠိတော်		၇
မင်္ဂလာသုတ်အနက်		၉
မင်္ဂလာတရား သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး ကောက်နုတ်ချက်		၁၆
မဟာမင်္ဂလာခွဲ အမေးအဖြေ		၁၉
မဟာမင်္ဂလာသုတ် အဓိပ္ပာယ် အထူးမှတ်ရန်		၃၃
မင်္ဂလာတရားသုံးဆယ့်ရှစ်ပါး သံပေါက်		၃၇
အပြင်အောင်ခြင်း ရှစ်ပါးပါဠိ		၄၀
အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါးအနက်		၄၂
အတွင်းအောင်ခြင်း ရှစ်ပါးပါဠိ		၄၇
အတွင်းအောင်ခြင်း ရှစ်ပါးအနက်		၄၈
ရတနာရွှေချိုင့်ပါဠိ		၅၃
ရတနာရွှေချိုင့် အနက်		၅၅

- မာတိကာ -

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

နမက္ကာရပါဌ်		၆၁
နမက္ကာရ အနက်		၆၉
ပရိတ်ကြီးပါဌ်တော်		၈၉
၁။ မင်္ဂလသုတ်		၉၀
၂။ ရတနသုတ်		၉၂
၃။ မေတ္တသုတ်		၉၇
၄။ ခန္ဓသုတ်		၁၀၀
၅။ မောရသုတ်		၁၀၁
၆။ ဝဋ္ဋသုတ်		၁၀၂
၇။ ဓဇဂ္ဂသုတ်		၁၀၃
၈။ အာဠာနာဠိယသုတ်		၁၀၇
၉။ အင်္ဂုလိမာလသုတ်		၁၁၀
၁၀။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်		၁၁၁
၁၁။ ပုဗ္ဗဏှသုတ်		၁၁၃
ပရိတ်ကြီးအနက်		၁၁၆
၂။ ရတနသုတ်အနက်		၁၁၉
၃။ မေတ္တသုတ်အနက်		၁၃၂
၄။ ခန္ဓသုတ်အနက်		၁၃၆
၅။ မောရသုတ် အနက်		၁၃၉
၆။ ဝဋ္ဋသုတ်အနက်		၁၄၂
၇။ ဓဇဂ္ဂသုတ် အနက်		၁၄၄

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၈။ အာဠာနာဠိယသုတ် အနက်	 ၁၅၇
၉။ အင်္ဂုလိမာလသုတ် အနက်	 ၁၆၆
၁၀။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ် အနက်	 ၁၆၇
၁၁။ ပုဗ္ဗဏှသုတ် အနက်	 ၁၇၀

ပထမပိုင်း

(၁) ယဉ်ကျေးမှု

လောကနီတိ ပါဠိ		 ၁၇၉
၁။ ပဏ္ဍိတ ကဏ္ဍ		 ၁၇၉
၂။ သုဇန ကဏ္ဍ		 ၁၈၄
၃။ ဗာလဒုဇန ကဏ္ဍ		 ၁၈၇
၄။ မိတ္တ ကဏ္ဍ		 ၁၈၉
၅။ ဣတ္ထိ ကဏ္ဍ		 ၁၉၁
၆။ ရာဇ ကဏ္ဍ		 ၁၉၅
၇။ ပကိဏ္ဍက ကဏ္ဍ		 ၁၉၈

လောကနီတိအနက်		 ၂၀၃
၁။ ပဏ္ဍိတ ကဏ္ဍအနက်		 ၂၀၃
၂။ သုဇန ကဏ္ဍ အနက်		 ၂၁၅
၃။ ဗာလဒုဇန ကဏ္ဍ အနက်		 ၂၂၃
၄။ မိတ္တ ကဏ္ဍ အနက်		 ၂၂၆

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၅။ ဣတ္ထိကဏ္ဍ အနက်	 ၂၃၁
၆။ ရာဇကဏ္ဍ အနက်	 ၂၃၇
၇။ ပကိဏ္ဍက ကဏ္ဍအနက်	 ၂၄၄
နိဂုံး	 ၂၅၄
ပုတ္တောဝါဒ ဆုံးမစာ	 ၂၅၅
၁။ အဘက သားကို ဆုံးမရန်	 ၂၅၅
၂။ အမိက သားကို ဆုံးမရန်	 ၂၅၇
၃။ နှမက မောင်ကို ဆုံးမရန်	 ၂၅၉
၄။ ဆရာက နည်းနာပြု၍ ဆုံးမရန်	 ၂၆၂
၅။ မိဘမကောင်းလျှင် သားတို့က တဖန်ဆုံးမရန်	
ဘုရားလောင်းပုံစံကို ပြဆိုရာ	 ၂၆၆
၆။ သားကောင်း သောဏမထေရ် ကယ်မ၍	
အဘမုဆိုး နတ်ပြည် ရောက်ဖူးသည်ကို	
ပုံတင်၍ပြရာ	 ၂၇၂
၇။ သားသုံးယောက်နှင့် စကားအမျိုးမျိုးတို့ကို	
ပြောဆိုရာ	 ၂၇၄
၈။ မိဘတို့ကို ပြစ်မှား၍ သင်ရန်စက်ငရဲ၌ခံရသော	
သေဌေးသား မိတ္တဝိန္ဒကကို ပုံပြု၍ဆုံးမရာ....	၂၇၇
၉။ ဆရာကို ပြစ်မှား၍ အပြစ်ရောက်သည်ကို	
ပြဆိုရာ	 ၂၈၃
လောကသာရ ဆုံးမစာ	 ၂၈၆

- မာတိကာ -

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အနုသာသန ဆုံးမစာ	 ၃၀၉
ရှင်မဟာ သီလဝံသ၏ ‘တိလောကဟု’ ချီ လင်္ကာ	 ၃၂၃
ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ ‘လင်္ကာသစ်တောင်စာ’ လင်္ကာ	 ၃၃၃
သားရွှေတောင် လင်္ကာ	 ၃၄၀
သားရွှေခဲလင်္ကာ	 ၃၄၅

ဒုတိယပိုင်း

(က) စာပေ

အက္ခရာခွဲထားသတ်ပုံ	 ၃၅၃
ရွှေနားတော်သွင်း ခွဲထား	 ၃၅၆
ယဇယံရေးသတ်ပုံ	 ၃၆၄
ဗညီထုပ်နှင့် ဘက်ုန်းရေးပုံ လင်္ကာ	 ၃၇၀
တောကြီးမှူးသတ်ထူး	 ၃၇၃
မြန်မာသံပေါက်သတ်ပုံ	 ၃၈၃
သဒ္ဒါနုသာရီသတ်ပုံ	 ၄၀၅

ဒုတိယပိုင်း

(ခ) စကား

၁။ စကားကြီးဆယ်မျိုး	 ၄၂၅
၂။ ဥပမာစကား	 ၄၄၄

- မာတိကာ -

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၃။ စကားကြီးခြောက်ခုန်း	 ၄၄၈
၄။ ပေါက်ကံမောင်ချို စကားပုံ	 ၄၅၃
၅။ ကျည်းကန်ရှင်ကြီး စကားပုံ	 ၄၆၀
၆။ ဖိုးသူတော်ဦးနု စကားပုံ	 ၄၆၃
၇။ နှစ်ကြော့တင် စကားပုံ	 ၄၆၆
၈။ ပေါရာဏကထာ လင်္ကာဟောင်း	 ၄၆၉
၉။ ပေါရာဏကထာ လင်္ကာသစ်	 ၄၇၃

အ မှာ စာ

ဤစာအုပ်ပါ (ပါဠိ-မြန်မာ)စာပေ ကောက်နုတ်ချက်တို့သည် ရှေးရိုးစဉ်လာ မြန်မာစာသင်သား လူငယ်တို့ လေ့ကျက်သင်ကြားခဲ့ရသော စာပေများပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာပေတို့ကို လေ့လာခြင်းဖြင့် ရှေးခေတ် စာသင်သား လူငယ်တို့သည် မြန်မာတို့၏ ဘာသာရေးအယူအဆ၊ ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံတို့ကို သိရှိနားလည်လာမည် ဖြစ်သည်ပြင် မြန်မာမှုနှင့်ဆိုင်ရာ စကားအရာ လိမ္မာကျမ်းကျင်မှု၊ စာပေ အတတ်ပညာ စီကုံးနုန်းဖွဲ့မှုတို့ကို ကျမ်းကျင်နိုင်နင်းလာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပီသက်တမ်းတလျှောက် ကျင့်ကြံအားထုတ် လုပ်ကိုင်ရမည့် အခြေခံအချက်တို့ကိုလည်း နားလည်သိရှိပြီး ဖြစ်ခဲ့ကြလေသည်။

စာသင်သား လူငယ်တို့၏ ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူအရာ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့လာစေရန် ဤစာများက ပြုပြင်ပေးခဲ့သည်မှာ အကင်အရှားဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာများမှာ မြန်မာတို့၏ လက်စွဲဖြစ်ပြီး ခေတ်အဆက်ဆက် တည်မြဲလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပေါ၊ ဝုရုပ္ပိက်တို့တွင် သို့မှီးထားသော ဤစာများကို ပုံနှိပ် စာအုပ်အဖြစ် ရိုက်နှိပ်ရာ၌ နှစ်စောင်တွဲ၊ ငါးစောင်တွဲ၊ ခုနစ် စောင်တွဲ၊ ဆယ်စောင်တွဲ၊ ဆယ်ငါးစောင်တွဲ စသည်ဖြင့် ပါဝင် သည့် စာအနည်းအများအပေါ်မူတည်၍ မှည့်ခေါ်ကြခဲ့သည်။ ဤအခေါ်အဝေါ်များအနက် 'ဆယ်စောင်တွဲ'ဟူသော ဝေါဟာရသာလျှင် အသုံးတွင် ပေါ်လွင်လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုစာအုပ်တွင် စာ (၁၀)မျိုးမက ပါဝင်သော်လည်း တွင်ပြီး ဝေါဟာရ 'ဆယ်စောင်တွဲ'ဟူ၍သာ အမည်ပေး ကင်ပွန်းတပ် လိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆယ်စောင်တွဲပါ စာများကို လေ့လာမှု နည်းပါးသည်နှင့် အမျှ လူငယ်တို့၏ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ နူးညံ့မှုတို့သည် လျော့နည်း လာမည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့များဖြင့် ကင်းကွာ လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်သားသမီးရှင်မိဘတိုင်း ဤစာများကို အလေးဂရု ပြုသင့်ပါသည်။ အနည်းဆုံး ဤစာ များကို ရွတ်ဖတ်ပြခြင်း၊ ရှင်းလင်းပြခြင်းဖြင့် ဤစာများ၏ ဆိုလိုရင်းကို သားတို့ သမီးတို့ သဘောပေါက် နားလည်စေအပ် ပါသည်။

ဖယောင်းအသွင် ပျော့ပျောင်းနေသောအချိန်က လိုရာပုံကို သွင်းယူနိုင်မှသာ သံချောင်းပမာ မာကျောလာချိန်တွင် မိမိတို့ လိုရာပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် တည်တန့် ခိုင်မြဲနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နောင်တခတ်၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာမည့် လူငယ်များ၏ စိတ်ဓာတ်ကို မြန်မာ့နည်း မြန်မာ့ဟန်ကျကျ ပြုပြင်ပေးသင့်သည်

အမှတ်စဉ်

၃

ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ဤယုံကြည်ချက်ဖြင့်ပင် ဤစာအုပ်ကို စုဆောင်းထုတ်ဝေရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စိစဉ်တင်ပြရာ၌ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ စာများကို တပိုင်း၊ စာပေနှင့် စကားဆိုင်ရာများကိုတစု၊ နှစ်ဌာနခွဲခြား၍ တင်ပြထားပါကြောင်း။

ထုတ်ဝေသူ

၁၃၃၉ ခု၊ တော်သလင်းလဆုတ်(၇)ရက်။

ပထမပိုင်း

(၈) ဘာသာ

ဤအပိုင်းပါ ပါဠိစာပေ၊ ဂါထာ ကောက်နုတ်ချက်
တို့ကို ရွတ်ဖတ်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို လေ့
ကျက်မှတ်သားခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ပြန်ပာတို့၏ ရှေးရိုးစဉ်လာ
လက်ဝံယုံကြည် ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော ဗုဒ္ဓ
ဘာသာ၏ အသိအနှစ်တို့ကို ပွင့်ထိုးပြထားချက်များအား
သေချာစွာ လေ့လာမှတ်သား၍ လိုက်နာ ကျင့်ကြံ အား
ထုတ်မှု ပြုအပ်ပေသတည်း။

မင်္ဂလသုတ် ပါဠိတော်

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒသဟိ၊ စိန္တယိံသု သာဒေဝကာ။
သေတ္တာနံ နာ-မိဂစ္ဆန္တိ၊ အဠုတိံသဉ္စ မင်္ဂလံ။

၂။ ဒေသိတံ ဒေဝ-ဒေဝေန၊ သဗ္ဗ-ပါပ-ဝိနာသနံ။
သဗ္ဗ-လောက-ဟိဘတ္တာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၃။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ
ဝိဟရတိ ဇေတ-ဝနေ အ-နာထ ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ၊ အထခေါ
အညတရာ ဒေဝတာ အဘိက္ကန္တဿ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တ-ဝဏ္ဏာ
ကေဝလကပ္ပံ ဇေတ-ဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ၊

တေ့-ပသကံမိ။ ဥပသကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ
ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

- ၄။ ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာစ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယံ။
အာဏခံမာနာ သေတ္တာနံ၊ ပြုဟိ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။
- ၅။ အ-သေဝနာစ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
ပူဇာစ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။
- ၆။ ပတိရူပ-ဒေသ-ဝါသောစ၊ ပုဗ္ဗေစ ကတ-ပုညတာ။
အတ္တ-သမ္မာ-ပဏီဓိစ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။
- ၇။ ဗာဟုဿစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယောစ သု-သိက္ခိတော။
သု-ဘာသိတာစ ယာ ဝါစာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။
- ၈။ မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တ-ဒါရဿ သင်္ဂဟော။
အနာကုလာစ ကမ္မန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။
- ၉။ ဒါနဉ္စ ဓမ္မ-စရိယာစ၊ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။
- ၁၀။ အာရတီ ဝိရတီ ပါပါ၊ မဇ္ဇ-ပါနာစ သံယမော။
အပ္ပမာဒေါစ ဓမ္မေသု၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။
- ၁၁။ ဂါရဝေါစ နိဝါတောစ၊ သန္တုဋ္ဌိစ ကတညူတာ။
ကာလေန ဓမ္မ-သဝဏံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။
- ၁၂။ ခန္တီစ သောဝေသယတာ၊ သဏောနဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မ-သာကတ္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။

မင်္ဂလသုတ် ပါဠိတော်

၉

- ၁၃။ တပေါစ ဗြဟ္မ-စရိယဉ္စ၊ အရိယသစ္စာန ဒဿနံ။
နိဗ္ဗာန-သတ္တိကံရိယာစ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။
- ၁၄။ ဖုဋ္ဌဿ လောက-ဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ နကမ္ပတိ။
အ-သေဘကံ ဝိ-ရဇံ ဓမ္မေ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။
- ၁၅။ တောဒိသာနိ ကတုာန၊ သဗ္ဗတ္ထ မ-ပရာဇိတာ။
သဗ္ဗတ္ထ သေဘတ္တိံဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တေသံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။ ။

မင်္ဂလသုတ် အနက်

၁။ သ-ဒေဝကာ၊ နတ်နှင့်တကွသော လူတို့သည်။ ယံမင်္ဂလံ၊ အကြင်မင်္ဂလာ တရားတော်ကို။ ဒွါဒသဟိ၊ တဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး၊ စိန္တယိံသု၊ ကြံကြံကုန်ပြီ။ သေဘတ္တာနံ၊ စီးပွား ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ အဋ္ဌတိံသဉ္စ၊ သုံးဆယ့် ချစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တံမင်္ဂလံ၊ ထိုမင်္ဂလာ တရားတော်ကို။ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ နအဓိဂစ္ဆန္တိ ဧဝ၊ မသိနိုင်ကုန် သလျှင်ကတည်း။

၂။ ဒေဝ-ဒေဝေန၊ နတ်ဘကာတို့ထက် မြတ်သော ပိသုဒ္ဓိ နတ် ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားသခင်သည်။ သဗ္ဗ-လောက-ဟိတတ္ထာယ၊ အလုံးစုံသော သတ္တလောက၏ အစီးအပွားအလို့ ဌာ။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သဗ္ဗ-ပါပ-ဝိနာသနံ၊ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို ပယ်ဖျောက်ပေတတ်သော။ တိမင်္ဂလံ၊ ထိုမင်္ဂလာတရားတော်ကို။ ဟေ၊ အို... သူတော်ကောင်း တို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၃။ ဘန္တေတဿပ၊ အရှင်မဟာတဿပ။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤ
မဟာမင်္ဂလသုတ်တော်ကို။ * မေ-မယာအာနန္ဒေန၊ အကျွန်ုပ်
အာနန္ဒာသည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္မုခေါ၊ မျက်
မှောက်တော်မူ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရ၏။ ဥပလက္ခိတံ၊
မှတ်လိုက်ရ၏။ ဥပဓာရိတံ၊ ဆောင်လိုက်ရ၏။ ဧကံ၊ တပါးသော။
သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊
သာဝတ္ထိပြည်၌။ အနာထ ပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ္ဍိကဌ၏။
အာရာမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဘွယ်ရာဖြစ်သော။ ဇေတ
ဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။
အထခေါ၊ ထိုသို့ နေတော်မူသောအခါ၌။ အညတရာ၊ အမျိုး
အမည်အားဖြင့်မထင်ရှားသော။ ဒေဝတာ၊ နတ်သားသည်။ အ
ဘိက္ကန္တဿ၊ ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော။ ရတ္တိယာ၊ သန်ခေါင်အခါ၌။
အဘိက္ကန္တ-ဝဏ္ဏာ၊ အလွန်နှစ်လိုဘွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍။
ကေဝလတပုံ၊ အလုံးစုံသော။ ဇေတဝနံ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်
ကို။ ဩဘာသေတွာ၊ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့် ထွန်းလင်းစေဦး၍။
ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ အတ္ထိ၊
ရှိတော်မူ၏။ တေန၊ ထိုဘုရားရှိတော်မူရာ အရပ်သို့။ ဥပသကံမံ၊
ကပ်လေ၏။ ဥပသကံမိတွာ၊ ကပ်လေပြီး၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသခင်ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ အလွန်ရှိသေစွာ ရှိခိုးဦး၍။ ဧက
မန္တံ၊ တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်လေ၏။
ဧကမန္တံ၊ တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌။ ဌိတာခေါ၊ ရပ်ပြီး

* မေ-မယာ အာနန္ဒတ္ထေရေန၊ အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာမထေရ်သည် (မူကွဲ)

သော။ သာဒေဝတာ၊ ထိနုတ်သားသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဂါထာယ၊ ဂါထာဖြင့်။ အဗ္ဗဘာသိ၊ ဤသို့ နားတော်လျှောက်ပေ၏။

၄။ ဘန္တေဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်ဘုရား။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ ဒေဝါစ၊ နတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ မနုဿာစ၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း။ သောတ္ထာနံ၊ စင်ကြယ်စွာသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို။ အာကင်္ခမာနာ၊ လိုချင်တောင့်တကုန်သည်ဖြစ်၍။ မင်္ဂလာနိ၊ စီးပွား ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော မင်္ဂလာတရားတော်တို့ကို။ ဗျာဒသဟိ၊ တဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ကာလပတ်လုံး။ အစိန္တယံ၊ ကြံကြံကုန်ပြီ။ စိန္တယန္တပိ၊ ကြံကြံကုန်သော်လည်း။ နာမိဂစ္ဆန္တိ၊ မသိနိုင်ကုန်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာ တရားတော်မြတ်ကို။ တံ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ ဗြူဟိ၊ ဟောတော်မူပါလော့။

၅။ ဘောဒေဝပုတ္တ၊ အို....နတ်သား။ ဗာလာနံ၊ သူမိုက်တို့ကို။ ယာအသေဝနာစ၊ အကြင်မမှီဝဲ မဆည်းကပ်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိသောသူတို့ကို။ ယာသေဝနာစ၊ အကြင်မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရခြင်း သည်လည်းကောင်း။ ပူဇနေယျာနံ၊ ပူဇော်ထိုက်သောသူတို့ကို။ ယာပူဇာစ၊ အကြင်ပူဇော်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေ၊ ဤသို့ပါးသော တရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ ဓံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၆။ ဘောဒေဝပုတ္တ၊ အို....နတ်သား။ ပတိရူပ ဒေသဝါ
 သောစ၊ တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေရခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ကတပုညတာစ၊ မိမိပြုခဲ့ဘူး
 သော ကောင်းမှုရှိသော သူ၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ အတ္တ
 သမ္မာပဏီဓိစ၊ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ရခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤသုံးပါးသော တရားသည်
 လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တံ၊
 သင်နတ်သားသည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၇။ ဘောဒေဝပုတ္တ၊ အို....နတ်သား။ ဗာဟုဿစူဠ၊ အကြား
 အမြင်များသောသူ၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ သိပ္ပဉ္စ၊ လက်မှု
 ပညာအစရှိသော အပြစ်မရှိသော အတတ်တို့ကို ဟတ်ရ
 ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သုသိက္ခိတော၊ ကောင်းစွာသင်အပ်
 သော။ ဝိနယောစ၊ ဝိနည်းတရားသည်လည်းကောင်း။ သုဘာ
 သိတာ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သော။ ယာဝါစာစ၊ အကြင်စကား
 သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသော တရား
 သည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။
 တံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၈။ ဘောဒေဝပုတ္တ၊ အို....နတ်သား။ မာတာပိတု၊ မိ
 အဘကို။ ဥပဋ္ဌာနဉ္စ၊ လုပ်ကျွေးမွေးမြူရခြင်းသည်လည်းကောင်း။
 ပုတ္တဒါရဿ၊ † သားမယားအား။ သင်္ဂဟောစ၊ သင်္ဂြိုဟ်ထား
 ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အနာကုလာ၊ အနှောင့်အယှက်

* အမိအဘတို့ကို (မူကွဲ) † သားမယားတို့အား (မူကွဲ)

မရှိကုန်သော။ ကမ္မန္တာစ၊ အမှုတို့ကို ပြုရခြင်းသည်လည်းကောင်း။
အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤသုံးပါးသော တရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊
မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ ဟူ၍။ တံ၊ သင်နတ်သား
သည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၉။ ဘောဒေဝပုတ္တ၊ အို...နတ်သား။ ဒါနဉ္စ၊ အလှူပေးရ
ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မစရိယာစ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို
ကျင့်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဉာတကာနံ၊ အဆွေအမျိုးတို့
အား။ သင်္ဂဟောစ၊ သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။
အနဝဇ္ဇာနိ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ ကမ္မာနိစ၊ အမှုတို့ကို ပြုရ
ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသော
တရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏
ဟူ၍။ တံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၀။ ဘောဒေဝပုတ္တ၊ အို...နတ်သား။ ပါပါ၊ မကောင်းမှု
မှု။ အာရတီစ၊ ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ် ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။
ဝိရတီစ၊ အထူးသဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ရခြင်း သည်လည်းကောင်း။
မဇ္ဇေပါနာ၊ သေရည်သေရက် သောက်ခြင်းမှ။ သံယမောစ၊
ကောင်းစွာ ရှောင်ကြဉ် ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မေသု၊
ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌။ အပ္ပမာဒေါစ၊ မမေ့မလျော့ရခြင်း
သည်လည်းကောင်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသော
တရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်
၏ ဟူ၍။ တံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၁။ ဘောဒေဝပုတ္တ၊အို...နတ်သား။ဂါရဝေါစ၊ ရိုသေ
 ဆိုက်သော သူတို့အား ရိုသေရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ နိဝါ
 တောစ၊ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချရခြင်း သည်လည်းကောင်း။ သန္တု
 ိစ၊ ရောင့်ရဲ လွယ်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ကတညုတစ၊
 သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးကို သိရခြင်း သည်လည်းကောင်း။
 ကာလေန၊ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သောအခါ၌။ ဓမ္မဿဝဏဉ္စ၊
 သူတော်ကောင်း တရားကို နာရခြင်း သည်လည်းကောင်း။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤငါးပါးသော တရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊
 မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ ဟူ၍။ တံ၊ သင်နတ်သား
 သည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၂။ ဘောဒေဝပုတ္တ၊အို...နတ်သား။ ခန္တီစ၊ သည်းခံရခြင်း
 သည်လည်းကောင်း။ သောဝစယတစ၊ သူတော်ကောင်းတို့
 ဆုံးမအပ်သောစကားကို နာလွယ်သော သူ၏ အဖြစ်သည်လည်း
 ကောင်း။ သမဏာနံ၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့အား။ ဒဿနဉ္စ၊ ဖူးမြင်
 ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ကာလေန၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်
 သောအခါ၌။ ဓမ္မသာကစ္ဆာစ၊ တရားတော်ကို ဆွေးနွေး
 မေးမြန်းရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤ
 လေးပါးသောတရားသည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊
 မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေ
 လော့။

၁၃။ ဘောဒေဝပုတ္တ၊အို...နတ်သား။ တပေါစ၊ ခြိုးခြံစွာ
 ကျင့်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ မြတ်သောအကျင့်
 ကို ကျင့်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အရိယသစ္စာနံ၊ အရိယသစ္စာ

တို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ သိမြင်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနံ၊
 နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို။ သတ္ထိကိရိယာစ၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသော တရား
 သည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။
 တံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၄။ ဘောဒေဝပုတ္တ၊ အို....နတ်သား။ လောကဓမ္မဟိ၊
 လောကဓံတရားရှစ်ပါးတို့နှင့်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ တွေ့ထိသော။ ယဿ၊
 အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ နကမ္မတိ၊ မတုန်မလှုပ်။
 အသောကံ၊ စိုးရိမ်ခြင်းလည်းမရှိ။ ဝိရဇံ၊ ရမှက်ဟူသော မြူလည်း
 မရှိ။ ခေမံ၊ ဘေးလည်းမရှိ။ ဧတံ၊ ဤလေးပါးသော တရား
 သည်လျှင်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။
 တံ၊ သင်နတ်သားသည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

၁၅။ ဘောဒေဝပုတ္တ၊ အို....နတ်သား။ ဧတေဒိသဒနိ၊ ဤသို့
 သဘောရှိကုန်သော။ အဋ္ဌတိံ၊ သမင်္ဂလာနိ၊ သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးသော
 မင်္ဂလာတရားတို့ကို။ ကတောန၊ ပြုကျင့်ရသောကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊
 အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌၊ အပရာ ဇီတာ၊ ရန်သူတို့သည် မိမိအား
 မအောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌။
 သောတ္ထိံ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသုံးဆယ့်
 ရှစ်ပါးသော တရားသည်လျှင်။ ဧတသံ၊ ထိုနတ်၊ လူတို့အား။
 ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာမည်၏ဟူ၍။ တံ၊ သင်နတ်
 သားသည်။ ဂဏှာဟိ၊ မှတ်လေလော့။

မင်္ဂလသုတ်အနက် ပြီး၏။

မင်္ဂလာတရား သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး
ကောက်နုတ်ချက်

အသေဝနာစ ဗာလာနံ-ဟူသောပုဒ်၌(၃)ပါး

- ၁။ သူမိုက်တို့ကို မမှီဝဲ မဆည်းကပ်ရခြင်းလည်းတပါး။
- ၂။ ပညာရှိသော သူတို့ကို မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရခြင်းလည်းတပါး။
- ၃။ ပူဇော်ထိုက်သော သူတို့ကို ပူဇော်ရခြင်းလည်း တပါး။

ပတိရူပ ဒေသဝါသောစ-ဟူသောပုဒ်၌(၃)ပါး

- ၁။ တင့်အပ် လျှောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေရခြင်းလည်းတပါး။
- ၂။ ရှေးရှေးသော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိသောသူ၏ အဖြစ်လည်းတပါး။
- ၃။ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ရခြင်းလည်းတပါး။

ဗာဟုဿစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ-ဟူသောပုဒ်၌(၄)ပါး

- ၁။ အကြားအမြင်များသောသူ၏ အဖြစ်လည်းတပါး။
- ၂။ အပြစ်မရှိသော အတတ်ကို တတ်ရခြင်းလည်းတပါး။
- ၃။ ကောင်းစွာသင်အပ်သော ဝိနည်းတရားလည်းတပါး။
- ၄။ ကောင်းစွာဆိုအပ်သော စကားလည်းတပါး။

မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ-ဟူသောပုဒ်၌(၃)ပါး

- ၁။ အမိအဘကို လုပ်ကျွေး မွေ့မြူခြင်းလည်းတပါး။
- ၂။ သားမယားအား သန့်ရှင်း ထောက်ပံ့ ခြင်းလည်း တပါး။
- ၃။ အနှောင့်အရှက်မရှိသော အမှုလည်းတပါး။

ဒါနုဉ္စ ဓပ္ပစရိယာစ-ဟူသောပုဒ်၌(၄)ပါး

- ၁။ အလှူပေးခြင်းလည်းတပါး။
- ၂။ တရားတော်နှင့်အညီ ကျင့်ရခြင်းလည်း တပါး။
- ၃။ အဆွေအမျိုးတို့အား သန့်ရှင်းထောက်ပံ့ ခြင်းလည်း တပါး။
- ၄။ အပြစ်မရှိသော အမှုလည်းတပါး။

အာရတိ ဝိရတိပါပါ-ဟူသောပုဒ်၌(၄)ပါး

- ၁။ မကောင်းမှုမှ ဝေးစွာ ကြဉ်ရှောင်ရခြင်းလည်းတပါး။
- ၂။ မကောင်းမှုကို အထူးသဖြင့် ကြဉ်ရှောင်ရခြင်းလည်း တပါး။
- ၃။ သေ,အရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ကောင်းစွာကြဉ်ရှောင် ရခြင်းလည်းတပါး။
- ၄။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့မလျော့ရခြင်းလည်း တပါး။

ဂါရဝေါစ နိဝါတောစ-ဟူသောပုဒ်၌(၅)ပါး

- ၁။ ရိုသေအပ်သောသူတို့ကို ရိုသေရခြင်းလည်း တပါး။
- ၂။ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချရခြင်းလည်းတပါး။
- ၃။ ရောင့်ရဲလွယ်ရခြင်းလည်းတပါး။
- ၄။ သူ့ကျေးဇူးကို သိရခြင်းလည်းတပါး။
- ၅။ လျှောက်ပတ်သော အခါ၌ တရားတော်ကို နာရခြင်းလည်း တပါး။

ခန္တိစ သောဝစသတော-ဟူသောပုဒ်၌(၄)ပါး

- ၁။ သည်းခံရခြင်းလည်းတပါး။
- ၂။ သူတော်ကောင်းတို့ ဆုံးမရာ လိုက်နာလွယ်ရခြင်းလည်းတပါး။
- ၃။ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့အား ဖူးမျှော် ရခြင်းလည်းတပါး။
- ၄။ လျှောက်ပတ်သောအခါ တရားစကားကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းရခြင်းလည်းတပါး။

တပေါစ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ-ဟူသောပုဒ်၌(၄)ပါး

- ၁။ ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ရခြင်းလည်းတပါး။
- ၂။ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ရခြင်းလည်း တပါး။
- ၃။ အရိယသစ္စာတရားတို့ကို သိမြင်ခြင်းလည်း တပါး။
- ၄။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရခြင်းလည်းတပါး။

ဗုဒ္ဓဿ လောကဓမ္မဟိ-ဟူသောပုဒ်၌(၄)ပါး

- ၁။ လောကဓံတရား ရှစ်ပါးတို့နှင့် တွေ့ကြုံငြားသော်လည်း
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်သည် တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်
လည်းတပါး။
- ၂။ စိုးရိမ်ခြင်းမရှိသည်လည်းတပါး။
- ၃။ ရမ္မက်ဟူသော မြှူကင်းခြင်းလည်းတပါး။
- ၄။ ဘေးမရှိခြင်းလည်းတပါး။

မဟာမင်္ဂလာခွဲ အမေ၊အဖြေ

- မေး။ ။ယခု အဘယ်စာကိုသင်သနည်း။
- ဖြေ။ ။မဟာမင်္ဂလသုတ်ကို သင်ပါသည်ဘုရား။
- မေး။ ။မဟာမင်္ဂလသုတ်၌ မင်္ဂလာအပြား အဘယ်မျှ ရှိသနည်း။
- ဖြေ။ ။သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး ရှိပါသည်ဘုရား။
- မေး။ ။အဘယ်ပါဌ်ကို ထောက်၍ သိရသနည်း။
- ဖြေ။ ။ဒေသနာ ဝရိယောသာန နိဂုံးအဆုံးဖြစ်သော-
တောဒိသာနိ အဋ္ဌတိံ သမင်္ဂလာနိ-ဟူသော ပါဌ်ကို
ထောက်၍ သိရပါသည်ဘုရား။
- မေး။ ။အဘယ်ကြောင့် မင်္ဂလာမည်သနည်း။

ဖြေ။ ။မင်္ဂလံ ပါပံ လုနာတိဆိန္ဒတိတိမင်္ဂလံဟူသော ဝိဂ္ဂိုဟ်
နှင့်အညီ မကောင်းမှုကို ပယ်ဖြတ်တတ်သော
ကြောင့် မင်္ဂလာမည်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။အဘယ်မျှသောဂါထာဖြင့်ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ဆယ်ဂါထာဖြင့် ဟောတော် မူပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ဟောတော်မူသော ဂါထာကား အဘယ်ဂါထာ
နည်း။

ဖြေ။ ။အသေဝနာစ, လည်း တဂါထာ၊ ပတိရူပ,လည်း
တဂါထာ၊ ဗာဟုဿစူဉ္စ,လည်း တဂါထာ၊ မာတာ
ပိတု,လည်း တဂါထာ၊ ဒါနဉ္စ,လည်း တဂါထာ၊
အာရတီ,လည်းတဂါထာ၊ ဂါရုဓဝါစ,လည်းတဂါ
ထာ၊ခန္တီစ,လည်းတဂါထာ၊ တပေါစ,လည်း တဂါ
ထာ၊ဖုဋ္ဌဿ,လည်းတဂါထာ၊ ဤဆယ်ဂါထာဖြင့်
ဟောတော်မူပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။အဘယ်အရပ်မှာ ဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။သာဝတ္ထိပြည်တွင် ဟောတော်မူပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။သာဝတ္ထိပြည်ဟု အဘယ်ကြောင့် တွင်သနည်း။
(ဆိုသနည်းဟုလည်းမေး။)

ဖြေ။ ။သဗ္ဗဓနမတ္ထအတ္ထိတိ-ဟု ပါဠိရှိသောကြောင့် ခပ်
သိမ်းသော လောကီစည်းစိမ်ချမ်းသာ ရတနာ
အပေါင်းတို့သည် လိုရာမတ ပြည့်စုံသောကြောင့်
သာဝတ္ထိပြည်ဟု ခေါ်တွင်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ သာဝတ္ထိပြည်တွင် အဘယ်အရပ်မှာ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ဟောတော်မူပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်ဟု အဘယ်ကြောင့်ခေါ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ ဇေတဝင်းသား၏ ဥယျာဉ်မြေကို ရွှေအသပြာအတိ ခင်းပြီးလျှင် မြေဘိုးပေး၍ ဆောက်သောကြောင့် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ဟု ဆိုပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ အဘယ်သူဆောက်သနည်း။

ဖြေ။ ။ အနာထပိဏ်သေဋ္ဌေး ဆောက်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ အနာထပိဏ် သေဋ္ဌေးဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ အနာထာနံ ပိဏ္ဏံ ဒဒါတီတိ အနာထပိဏ္ဏိကောဟူသောပါဌ်နှင့်အညီ၊ ကိုးကွယ်ရာ မရှိသောသူတို့ကို ထမင်းရေစာ ပေးတတ်သောကြောင့် အနာထပိဏ် သေဋ္ဌေးဟု ခေါ်တွင်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ ငယ်မည်ကို အဘယ်သူဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ။ သုဒတ္တ၊ ဆိုပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည် သာဝတ္ထိပြည်နှင့် နီးသလော၊ ဝေးသလော၊ အရှေ့၊ အနောက်၊

၂၂

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

တောင်၊မြောက်၊ ဖသည်တို့တွင် အဘယ်အရပ်မှာ နည်း။

ဖြေ။ ။ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ သာဝတ္ထိနဂရဿ အဝိဒ္ဓုခရ ခန့်ပဉ္စ သတမတ္ထေ ဒက္ခိဏပဿေဟူသော သာဓက ပါဌ် ရှိသောကြောင့် သာဝတ္ထိပြည်၏ တောင် အရပ်ဖြစ်သော ကုလားလေးတာ အပြန်ငါးရာ အရပ်တွင် ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည် လေးထောင့်လော၊ စမ္ပယ်ရုံလော၊ ဦးပြည်လော။

ဖြေ။ ။တိဘူမိကေသု ဂန္ဓကုဋ္ဌိသု-ဟူ၍ သာဓကပါဌ် ရှိသောကြောင့် စုလစ်မုန်းချွန်တို့ဖြင့် တင့်တယ် ဆန်းကြယ်စွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော ဘုံသုံးဆင့် ရှိသော ဇေတဝန်ကျောင်းတော် ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ ။အဘယ်သူ တောင်းပန်၍ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။အမျိုးအမည် မထင်ရှားသော နတ်သားတောင်း ပန်၍ ဟောတော်မူပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။အဘယ်ကြောင့် မထင်ရှားသော နတ်သားဟု ဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ။အထခေါ် အညတရာဒေဝတာ-ဟူသော ပါဌ်ကို ထောက်၍ ဆိုပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။မထင်ရှားသောနတ်သားအဘယ်သူဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ဣဒ္ဓသက္က သိကြားဟု ဆိုပါသည်ဘုရား။

- မေး။ ။အဘယ်အခါ တောင်းပန်သနည်း။
- ဖြေ။ ။သန်းခေါင်အခါ တောင်းပန်ပါသည် ခုရား။
- မေး။ ။အဘယ်ကြောင့် သိရသနည်း။
- ဖြေ။ ။အဘိက္ကန္တဿ ရတ္တိယာ-ဟူသော ပါဠိကိုထောက်
၍ သိရပါသည်ဘုရား။
- မေး။ ။မကင်ရှားသော နတ်သားကို အဘယ်အကြောင်း
ကြောင့် သိကြားဟု ဆိုသနည်း။
- ဖြေ။ ။ဘုရားသခင်၏ ခြေတော်ရင်း၌ ညဉ့်ဦးယံကား
စတု-ဟာရာဇ် နတ်တို့သည် ဆည်းကပ်ဖူးမျှော်
ပူဇော်မြဲအချိန်အခါ ဖြစ်ပါသည်။ သန်းခေါင်ယံ
အခါ၌ တာဝတိံသာ နတ်သိကြားတို့ ဆည်းကပ်
ဖူးမျှော်မြဲ အချိန်အခါ ဖြစ်ပါသည်။ မိုးသောက်
ယံကား ဗြဟ္မ-တို့ ဆည်းကပ်ဖူးမျှော်မြဲ အချိန်
အခါဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်ကာလ ဆုံးပါးတွင်
သန်းခေါင်ယံအချိန် ဖြစ်သောကြောင့် သိကြား
ဟု ဆိုပါသည်ဘုရား။
- မေး။ ။သိကြား တောင်းပန်ကြောင်းကို အဘယ်သူ
ကြားသနည်း။
- ဖြေ။ ။အရှင်အာနန္ဒာ ကြားပါသည်ဘုရား။
- မေး။ ။အရှင်အာနန္ဒာကြားကြောင်းကို အဘယ်ကြောင့်
သိရသနည်း။
- ဖြေ။ ။အာနန္ဒာတ္ထိဒရန သုဘံ - ဟူသောပါဠိကို ထောက်
၍ သိရပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။အရှင်အာနန္ဒာ ကြားသော် အဘယ်သူကို ပြောသနည်း။

ဖြေ။ ။အရှင် မဟာကဿ၊ မထေရ်ကို ပြောပါသည် ဘုရား။

မေး။ ။အရှင်မဟာကဿပဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ကဿပကမ္မာဒိသု သံဝေဂံ ပဋိလဘိတွာန ယဗ္ဗဇိ တောတိ ကဿပပါ-ဟူသော ဝိဂ္ဂိုဟ်ပါဌ်နှင့်အညီ လယ်လုပ်ခြင်းစသော အမှုတို့၌ ထိတ်လန့်ခြင်း တရားကိုရ၍ ရဟန်းပြုသောကြောင့် ကဿပဟု ခေါ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ငယ်မည်ကို အဘယ်သူ ဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ။ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ကိုယ်သားကိုယ်ရေတို့၏ တင့်တယ်ခြင်းရှိသောကြောင့် ပိပ္ပလိလုလင်ဟု ဆိုပါသည် ဘုရား။

မေး။ ။မင်္ဂလာ သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးဆိုသော် အဘယ်သည်တို့ နည်း။

ဖြေ။ ။အသေဝနာစ-ဟူသော ပဌမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး။

ပတိရူပ-ဟူသော ဒုတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး။

ဗဒ္ဒဟုဿစူဠ-ဟူသော တတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး။

မာတာပိတု-ဟူသော စတုတ္ထ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါး။

ဒါနုဉ္စ-ဟူသော ပဉ္စမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး။

အာရတီ-ဟူသော ဆဋ္ဌဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး။

ဂါရဝေါစ-ဟူသော သတ္တမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ ငါးပါး။

ခန္တီစ-ဟူသော အဋ္ဌမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး။

တပေါစ-ဟူသော နဝပဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး။

ပုဋ္ဌဿ-ဟူသော ဒသမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါး။

ဤသို့အားဖြင့် မင်္ဂလာ သုံးဆယ်ရှစ်ပါးရှိပါသည် ဘုရား။

မေး။ ။ အသေဝနာစ-အစရှိသော ပဌမဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာသုံးပါးဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ ။ သူမိုက်တို့ကို မှီဝဲ မဆည်းကပ်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။ ပညာရှိသော သူတို့ကို မှီဝဲ ဆည်းကပ် နှိုးနှောရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တပါး။ ။ ဘုရားအစရှိသော ရတနာ သုံးပါးတို့ အား အရိုအသေ အလေးအမြတ် ပြုရခြင်းသည်

၂၆

မြန်မာလက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ဤသို့အားဖြင့် အသေ
ဝနာစ အစရှိသော ပဌမဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ
သုံးပါး ရှိပါသည်တူရား။

မေး။ ။ပတိရူပ ဒေသဝါသောစ-အစရှိသော ဒုတိယ
ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာသုံးပါးဆိုသော် အဘယ်
သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ ။တင့်အပ် လျှောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေရခြင်း
သည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။ခရီးက ပြုခဲ့ဘူး
သောကောင်းမှုရှိခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။
မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရ
ခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ... ဤသို့အားဖြင့်
ပတိရူပ ဒေသဝါသောစ-အစရှိသော ဒုတိယ
ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာသုံးပါးရှိပါသည်တူရား။

မေး။ ။ဗာဟုဿစူဠ-အစရှိသော တတိယ ဒေသနာ
တော်၌ မင်္ဂလာ လေးပါးဆိုသော် အဘယ်သည်
တို့နည်း။

ဖြေ။ ။ကျမ်းဂန်တရား အကြားအမြင် များရခြင်းသည်
လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။အပြစ်ခပ်သိမ်း ကင်း
သော လက်မှုအတတ်တို့ကို တတ်ရခြင်း သည်လည်း
မင်္ဂလာတပါး။ ။ကောင်းစွာ သိအပ်သော
ဝိနည်းတရားတို့ကို သင်ကြား ရ ခြင်း သည်လည်း
မင်္ဂလာတပါး။ ။အင်္ဂါ လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံ
သောစကားကို ပြောဆိုရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ

တပါး။...ဤသို့အားဖြင့် မဟာသုတ္တံ - အစရှိသော တတိယ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာလေးပါး ရှိပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။မဟာပိတု-အစရှိသော စတုတ္ထ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာ သုံးပါးဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ ။အခို၊ အဘတို့ကိုလုပ်ကျွေးမှု ပြုရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။သားမယားတို့အား သန့်ရှင်း ထောက်ပံ့ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။ အနာဂတ်အရှက်မရှိသော လယ်လုပ်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်း အမှုတို့ကို ပြုရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။...ဤသို့အားဖြင့် မဟာပိတုအစရှိသော စတုတ္ထဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား သုံးပါးဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ဒါနုဉ္စ-အစရှိသော ပဉ္စမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါးဆိုသော် အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ ။အလှူပေးရခြင်းသည်လည်းမင်္ဂလာတပါး။တရားကို ကျင့်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။ အဆွေအမျိုးတို့အား ထောက်ပံ့ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။အပြစ် မရှိသော အမှုတို့ကို ပြုရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။...ဤသို့အားဖြင့် ဒါနုဉ္စ အစရှိသော ပဉ္စမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

မေး။ ။ အာရတီ-အစရှိသော ဆဋ္ဌဒေသနာတော်၌ မဂ်
လာတရား လေးပါးဆိုသော် အဘယ်သည်တို့
နည်း။

ဖြေ။ ။ မကောင်းမှုကို မပြုမူ၍ ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း
သည်လည်း မဂ်လာတပါး။ ။ ကိုယ်၏ အသက်
ကို ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်းသောစိတ်ဖြင့် ငါသည်
မကောင်းမှုကို မပြုပြီ၊ ငါ၏အသက် သေသော်
လည်း သေပါစေ၊ သူ၏အသက်ကို မသတ်မူ၍
သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း အစရှိသော အမှုကို မပြုပြီ
ဟု အထူးသဖြင့် ကြဉ်ရှောင်ခြင်းသည်လည်း မဂ်
လာ တပါး။

မေး။ ။ သုရာငါးပါးဆိုသည် အဘယ်နည်း။

ဖြေ။ ။ ပိဋသုရာ၊ မှုံညက်ဖြင့်ပြုသောသေ၊ ပူဝသုရာ၊
မှုံဖြင့်ပြုသောသေ၊ ဩဒနသုရာ၊ ထမင်းဖြင့် ပြု
သောသေ။ ကိဏ္ဍပကိစ္ဆသုရာ၊ တဆေးထည့်၍ ပြု
သောသေ။ သမ္ဘာရသံယုတ္တာ၊ များစွာသော
အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ပြုသောသေ။ ဤသည်
ကား သေငါးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ မေရယ ငါးပါးဆိုသည် အဘယ်နည်း။

ဖြေ။ ။ ပုပ္ဖဝါသဝေ၊ အပွင့်အရည်တို့ဖြင့်ပြုသောအရက်။
ဖလာသဝေ၊ သစ်မည်စည်သီး အစရှိသည်တို့ဖြင့်
ပြုသော အရက်။ မဇ္ဇာသဝေ၊ မုဒရက်သီး အစ
ရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုသော အရက်။ ဂုဠာသဝေ၊

ကြံရည်တို့ဖြင့် ပြုသော အရက်။ သမ္ဘာရ သံယုခတ္တာ၊ များစွာသော အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ပြုသော အရက်။ ဤသည်ကား မေရယဝါးပါး ဖြစ်ပါသည်တရား။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ယစ်ချိုး ငါးပါးကို သောက်စားခြင်းမှ စောင့်စည်းရခြင်း သည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ အပစာယန၊ ဝေယျာဝစ္စ၊ ပတ္တိဒါန၊ ပတ္တာနုဓမ္မာဒန၊ ဓမ္မဿဝဏ၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ ဒိဋ္ဌိ ဇုကမ္မတည်းဟူသော ကုသိုလ်တရားဆယ်ပါးတို့၌ မမေ့မလျော့ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။...

ဤသို့အားဖြင့် အာရတီ အစရှိသော ဆဋ္ဌ ဒေသ နာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါး ဖြစ်ပါသည် တရား။

မေး။ ။ဂါရခဝါစ-အစရှိသော သတ္တမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား ငါးပါးဟူသော်ကား အဘယ်သည် တို့နည်း။

ဖြေ။ ။ဇာတ်၊ ဂုဏ်၊ ရှိသော သူတို့အား အရိုအသ အ လေး အမြတ်ပြုရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တ ပါး။ ။ရရသမျှသော ပစ္စည်းအသုံးအဆောင် တို့ဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာ တ ပါး။ ။သူတပါးကျေးဇူးကို သိရခြင်း သည် လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။လျှောက်ပတ်သော

အခါ၌ တရားတော်ကို နာရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။...ဤသို့အားဖြင့် သတ္တမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား ငါးပါးဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ ။ ခန္တီစ-အစရှိသော အဋ္ဌမဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါး ဟူသော်ကား အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ ။ ကုလ်အောက် ယုတ်သောသူတို့ကို သည်းခံရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။ သူတော်ကောင်းတို့ ဆိုလွယ်သော ဘုရားအဖြစ်သည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့အား ဖူးမြင်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။ လျှောက်ပတ်သော အခါ တရားစကားကို နှိုးနှောပြောဆို ဆွေးနွေးမေးမြန်းရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ...ဤသို့အားဖြင့် အဋ္ဌမ ဒေသနာတော်ဖြစ်သော ခန္တီစ-၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါး ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ ။ တဒေါစ-အစရှိသော နဝမဒေသနာတော်၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါးဟူသည်ကား အဘယ်သည်တို့နည်း။

ဖြေ။ ။ ခြိုးခြံခွာ ကျင့်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ မြတ်သောဇေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပက္ခာ၊ တည်းဟူသော ဗြဟ္မစိုရ်တရားကို ကျင့်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။ အရိယသစ္စာ တရား

မူန့်တို့ကို သိမြင်ရခြင်းသည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။
အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရခြင်းသည်
လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။... ဤသို့ အားဖြင့်
တပါး-အစရှိသော နဝမ ဒေသနာတော်၌ မင်္ဂ
လာတရား လေးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ ဖုဋ္ဌဿ-အစရှိသော ဒသမဒေသနာတော်၌ မင်္ဂ
လာတရား လေးပါး ဟူသော်ကား အဘယ်သည်
တို့နည်း။

ဖြေ။ ။ လာဘော၊ အလာဘော၊ ယသော၊ အယသော၊
နိန္ဒာ၊ ပသံသာ၊ သုခံ၊ ဒုက္ခံတည်းဟူသော လောကဓံ
တရားရှစ်ပါးတို့နှင့်တွေ့သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
စိတ်သည် တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော အဖြစ်သည်လည်း
မင်္ဂလာတပါး။ ။ ထို့လောကဓံတရား ရှစ်ပါး
တို့ကို တွေ့သောအခါ စိုးရိမ်ခြင်း မရှိသည်လည်း
မင်္ဂလာတပါး။ ။ ကိလေသာ ရမှတ် ဟူသော
အညစ်အကြေးမတင် သန့်ရှင်းစင်သော အဖြစ်
သည်လည်း မင်္ဂလာတပါး။ ။ ကြောက်မက်
ခြင်းကင်းသော အဖြစ်သည်လည်း မင်္ဂလာ တ
ပါး။ ။... ဤသို့အားဖြင့် ဒသမဒေသနာတော်
၌ မင်္ဂလာတရား လေးပါး ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ မင်္ဂလာတရားတော်ကို အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်
သည် အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်အား ပြောသည်
ဆိုသော်၊ အဘယ်အရပ်မှာ ပြောသနည်း။

ဖြေ။ ။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှာ ပြောပါသည်ဘုရား။

မေး။ ။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ စကြာဝတေး အစရှိသော ဘုန်းကြီးသော မင်းတို့သည် သိမ်းယူရာ ဖြစ်သောကြောင့် ရာဇဂြိုဟ်ဟု ခေါ်တွင်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ ။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် မြို့တွင်းမှာလော၊ မြို့ပြင်မှာလော၊ အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်၊ စသောအရပ်တွင် အဘယ်အရပ်မှာ ပြောသနည်း။

ဖြေ။ ။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် မြို့ပြင်မြောက်ဖက်အရပ် ဝေဘာရတောင်ဝှမ်း စရည်းပင်ရောက်သော ကျောက်ဂူလိုက်ဝဋ် နတ်တို့ ဘုံဆောင်ဗိမာန်နှင့် တူသော ရတနာမျိုးတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော ချောမောပြေပြစ် ဆန်းကြယ်လှစွာသော ရတနာသဘင်မဏ္ဍပ်၌ ဣန္ဒနီလာ၊ မဿာရဂလ်၊ မနောမယ အစရှိသော ရတနာမျိုးတို့ဖြင့် စီမံအပ်သော တွေ့တွေ့ဒီးဒီး၊ ရွှေချောင်းစီးသကဲ့သို့ လှံညှီးတောက်ပသော ပလ္လင်ထက်၌ အဘိုးအတိုင်းမသိထိုက်သော ခင်းနှီးနေရာပေါ်တွင် ဆင်စွယ်စီသော ယပ်ကို ကိုင်၍ အရှေ့စူးစူးသို့ မျက်နှာပြုလျက် နေတော်မူပြီးလျှင်၊ ပဌမသင်္ဂါယနာကို အမှူးပြု၍ ဆောင်ရွက်တော်မူသော အရှင်မဟာကဿပ ရဟန္တာကြီးက မေးတော်မူလျှင်၊ အရှင်အာနန္ဒာ ဖြေလျှောက်

ပါသည်ဘုရား။ နတ်သား တောင်းပန်၍ ဟော
တော်မူသောအခါ ကုဋေရှစ်သန်းမျှလောက်ကုန်
သော နတ်သားတို့သည် ရဟန္တာဖြစ်၏ ဆိုပါ
သည်။ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမိ၊ အနာဂါမိ
ဖြစ်သူ အနန္တဆိုပါသည်ဘုရား။

မဟာမင်္ဂလာဝံ ဤတွင် ပြီး၏။

မဟာမင်္ဂလာသုတ် အဓိပ္ပာယ် အထူးမှတ်ရန်

မဟာမင်္ဂလာသုတ်၌ အဓိပ္ပာယ်ကို အထူးမှတ်သားရန်
အနည်းငယ်မျှ ထည့်သွင်းလိုက်ပါဦးအံ့။

“ကမမန္တံ အဋ္ဌာသိ” ဟူသောပါဠိ၏အဓိပ္ပာယ်ကား

နိုးလွန်းသောအရပ်၊ ဝေးလွန်းသောအရပ်၊ လေညာဖြစ်
သောအရပ်၊ မြင့်သောအရပ်၊ ရွှေတူရူ ဖြစ်သော အရပ်၊
နောက်တူရူ ဖြစ်သောအရပ်၊ ၎င်းခြောက်ရပ်မှ လွတ်သော
အရပ်ကို ဆိုလိုသည်။

“ပတိရူပ ဒေသဝါသောစ” ဟူသောပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား

ရတနာသုံးပါး ထင်ရှားရှိသော အရပ်၌ နေရခြင်းကို
ဆိုလိုသည်။

“ဇာတ္တသမ္ပာပဏိဓိစ” ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား

ဒုစရိုက်ဆယ်ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည် ဆိုလိုသည်။

“သုဘာသိတာစ ယာဝါစာ” ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား

ပိသုဏဝါစာမှ ကြဉ်၍ ဆိုသော သုဘာသိတာစကား၊
ဖရသဝါစာမှ ကြဉ်၍ဆိုသော ပိယဝါစာစကား၊ သမ္ပပ္ပလာ
ပမ္မ ကြဉ်၍ဆိုသော ဓမ္မစကား၊ မုသာဝါဒမှ ကြဉ်၍ဆို
သော စွာစကား၊ ဤအင်္ဂါ လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော
စကားကို ဆိုလိုသည်။

“ပုတ္တဒါရဿသင်္ဂဟော” ဟူသော ပါဠိ၏အဓိပ္ပာယ်ကား

သရဏဂုံဆောက်တည်၍၊ ပဉ္စသီကိုထိန်းစောင့်၍၊ ကုသိုလ်
ကောင်းမှုပြု၍ တရားတော်နှင့်အညီ သား၊ ယော၊ မွေး
ရမည် ဆိုလိုသည်။

“ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယာဝံ” ဟူသော ပါဠိ၏အဓိပ္ပာယ်ကား

ဆွမ်း၊ ခဏ္ဍေျာ်၊ ကျောင်း၊ သင်္ကန်း၊ ယာဉ်၊ ဇနီး၊
နွဲ့သာဓမ္မေဝါ၊ နို့သာ၊ အိပ်ရာနနရာ၊ ဆီမီး၊ ၎င်း ဒါနဝတ္ထု
ဆယ်ပါးတို့နှင့်တို့၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး၊ ဤ
ဆယ်ပါးတို့ကို ဒါနဉ္စပုဒ်၌ သွင်းအပ်၏။ ငါးပါးသီလ၊ ဆယ်
ပါးသီလ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလတို့ကို ဓမ္မစရိယာဝံပုဒ်၌ သွင်း
အပ်၏။ အဋ္ဌင်္ဂသီလကို အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိဟူသော ပုဒ်၌
သွင်းအပ်၏။

မဟာမင်္ဂလသုတ် အဓိပ္ပာယ် အထူးပုတ်ရန်

၃၅

“အာရတိ ဝိရတိ” ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား

စိတ်နှလုံးဖြင့် ကြည်ခြင်းသည် အာရတိမည်၏။ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှစ်ပါးဖြင့် ကြည်ခြင်းသည် ဝိရတိမည်၏။

“မဋ္ဌပါနာ” ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား

သုရာငါးပါး၊ မေရယ ငါးပါးကို ကြည်ရှောင်ရမည် ဆိုလိုသည်။

“သန္တုဋ္ဌိစ” ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား

ကိလေသတို့ကို ခေါင်းပါးစေခြင်းငှာ လောဘ အာရုံ သို့ မလိုက်မူ၍၊ ရရှိသမျှသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ရောင်းရ၍၊ သုံးဆောင်ရမည် ဆိုလိုသည်။

“ကာလန ဝပ္ပဿဝဏ္ဏ” ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား

ကမဝိဘက်၊ ဗျာပါဒဝိဘက်၊ ဝိဟိံ သမဝိဘက်၊ ဤသို့ ဝိဘက် ငါးလားသာ အခါသည် တရားတော်ကို နားခြင်း ငှာ ကျောက်ပတ်သောအခါ မည်၏။

“သေဝဝစယတာ” ဟူသော ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား

သားတော်ရာဟုသာကဲ့ ဩဝါဒ ပေးတော်မူသောအခါ တခွန်းတည်းသော စကားဖြင့် နာယူလွယ်သကဲ့သို့၊ သူတော် ကောင်းတို့ ဆုံးမစကားကို တခွန်းတည်းဖြင့် နားထောင် နာယူလွယ်ရမည် ဆိုလိုသည်။

၃၆

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

“သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ” ဟူသော ပါဠိ၏အဓိပ္ပာယ်ကား

သီလဝန္တပုထုဇ္ဇန် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်
ယောက်တို့အား ဖူးမြင်ရမည် ဆိုလိုသည်။

“တပေါစ” ဟူသော ပါဠိ၏အဓိပ္ပာယ်ကား

ဝီရိယကိုဖြစ်စေ၍ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလကို လုံအောင်ထိန်း
သိမ်းရမည် ဆိုလိုသည်။

“ဗြဟ္မစရိယဉ္စ” ဟူသော ပါဠိ၏အဓိပ္ပာယ်ကား

ဓေထုန် ၇-ပါးမှ ကြဉ်ရမည် ဆိုလိုသည်။

“အရိယသစ္စာန ဒဿနံ” ဟူသော ပါဠိ၏အဓိပ္ပာယ်ကား

သစ္စာလေးပါးကို မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် မြင်ရမည် ဆိုလိုသည်။

“နိဗ္ဗာန သစ္စိကိရိယာစ” ဟူသော ပါဠိ၏အဓိပ္ပာယ်ကား

အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်း၊ ဆင်ခြင်ခြင်းကို ဆိုလို
သည်။

“လောကဓမ္မဟိ” ဟူသော ပါဠိ၏အဓိပ္ပာယ်ကား

လာဘ်ရခြင်း၊ လာဘ်မရခြင်း၊ အခြံအရံရှိခြင်း၊ အခြံ
အရံမရှိခြင်း၊ ချီးမွမ်းခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲ
ခြင်း၊ ဤလောကဓံတရား ရှစ်ပါးကို ဆိုလိုသည်။

အထူးမှတ်ရန် အကျဉ်းအဓိပ္ပာယ် ပြီး၏။

မင်္ဂလာတရား ၃၈-ပါး သံပေါက်

- ၁။ ကောလာဟလ၊ ကြံကုန်ကြ၊ ဒေဝမနုဿာ။
- ၂။ သက္က-သိကြား၊ တောင်းပန်ငြား၊ ဟောထားဒေသနာ။
- ၃။ အသေဝနာစ၊ ဗာလာန၊ ရှောင်ကြဝေးဝေးခွာ။
- ၄။ ငလ္လိတာနဉ္စ၊ သေဝန၊ ပေါင်းကြမှီဝဲရာ။
- ၅။ ပူဇနိယ၊ ပူဇာစ၊ ပြုအပ်လှသည်သာ။
- ၆။ ပုတိရူပ၊ တင့်အပ်လှ၊ ဒေသအရပ်မှာ။
- ၇။ ပုဗ္ဗေကတ၊ လှူဒါန၊ ရှေးကပြုသော်သာ။
- ၈။ ကိုယ်ကိုစောင့်မ၊ တည်ဆောက်က၊ လားကြနိဗ္ဗုတာ။
- ၉။ အကြားအမြင်၊ မြားမြောက်ပင်၊ ကြည်လင်အားထုတ်ပါ။
- ၁၀။ အပြစ်မရှိ၊ ကင်းလွတ်ဘိ၊ ကဝိမှတ်ကုန်ရာ။
- ၁၁။ ဝိနယောစ၊ သိက္ခိတ၊ သင်ကြမျိုးလေးဖြာ။
- ၁၂။ သုဘာသိတ၊ ယာဝါစ၊ ကောင်းလှဆိုအပ်စွာ။
- ၁၃။ မာတာပိတ၊ မိနွဉ်ဘ၊ နိစ္စလုပ်ကျွေးပါ။
- ၁၄။ မယား-သားအား၊ သင်္ဂြိုဟ်ငြား၊ တပါးမင်္ဂလာ။
- ၁၅။ အနာကုလ၊ ကမ္မန္တ၊ ပြုကြမှုကိစ္စာ။
- ၁၆။ အလှူဒါန၊ ပေးဝေငှ၊ ထက်လှစေတနာ။
- ၁၇။ အကျင့်ဓမ္မ၊ ကောင်းမြတ်လှ၊ မခွသုတော်စွာ။
- ၁၈။ ဉာတကာနဉ္စ၊ သင်္ဂဟ၊ မ,စ,သင်္ဂြိုဟ်ပါ။

- ၁၉။ အနဝဇ္ဇ၊ ပြစ်မရ၊ ပြုကြအပ်သည်သာ။
၂၀။ အာရတိစ၊ အဓမ္မ၊ နေ့ညကြည်ကုန်ပါ။
၂၁။ ဝိရတိစ၊ ထူးထွေလှ၊ ကြည်ကြမှုပါပါ။
၂၂။ မဇ္ဇပါန၊ ယစ်မျိုးစ၊ ရှောင်ကြလူတကာ။
၂၃။ ကုသိုလ်ဓမ္မ၊ အားထုတ်ကြ၊ နေ့ညမမေ့ရာ။
၂၄။ ဂါရဝေါစ၊ ရိုတုပ်ကွ၊ မြတ်လှဓမ္မတာ။
၂၅။ နိဝါတောစ၊ ကိုယ်နှိမ့်ချ၊ မာနမသောင်ရာ။
၂၆။ သန္တုဋ္ဌိစ၊ ရောင့်ရဲကြ၊ နိစ္စအလွယ်သာ။
၂၇။ သူ၏ကျေးဇူး၊ မတိမ်မြူး၊ ကြည်နူးသိကုန်ပါ။
၂၈။ လျောက်ပတ်ကာလ၊ မြတ်ဓမ္မ၊ နာကြအပ်သည်သာ။
၂၉။ သည်းခံနှလုံး၊ သူတော်ထုံး၊ ရှင်ပြုံးကျင့်အပ်စွာ။
၃၀။ ကောင်းသည်စကား၊ ဆိုတတ်ငြား၊ အများကြည်
မေတ္တာ။
၃၁။ မကောင်းမှုအား၊ ဝေးစွာရှား၊ လားလားကြည်ကုန်
ပါ။
၃၂။ ရဟန်းသူမြတ်၊ ဖူးမြင်အပ်၊ ယွင်းချွတ်မရှိရာ။
၃၃။ သုံးခါတလ၊ မြတ်ဓမ္မ၊ နေ့ညဆွေးနွေးရာ။
၃၄။ ခြိုးခြံကျင့်ဝတ်၊ သူတော်မြတ်၊ မပြတ်အရိယာ။
၃၅။ ဗြဟ္မစရိယ၊ ဖြူစင်လှ၊ ကျင့်ကြပဏှိတာ။
၃၆။ အရိယသစ္စ၊ ဒဿန၊ သိကြမျိုးလေးဖြာ။

- ၃၇။ နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်၊ ပြုကုန်မြောက်၊ ထွန်းတောက်
မင်္ဂလာ။
- ၃၈။ လောကဓာတုတရား၊ တွေ့ကြုံငြား၊ လှုပ်ရှားမရှိရာ။
- ၃၉။ စိုးရိမ်သောက၊ စိတ်မခွဲ၊ ကင်းကြလွတ်သည်သာ။
- ၄၀။ ကိလေသာမျိုး၊ နှောင်ဖွဲ့ကြို့၊ ဖြတ်ချို ရှင်းရှင်းကွာ။
- ၄၁။ အဇ္ဈတ္တိက၊ ဗာဟိရ၊ ဘေးမှလွတ်သည်သာ။
- ၄၂။ သုံးဆယ့်နှစ်ပါး၊ ဤတရာ၊ အများမှတ်ကျပါ။
- ၄၃။ ကျက်၍အရာ၊ ဆောင်လေက၊ ကြီးလှမင်္ဂလာ။
- ၄၄။ ကြက်သရေမျိုး၊ နေ့တိုင်းတိုး၊ ဟိုးဟိုးကျော်မည်သာ။

မင်္ဂလာ သံပေါက် ပြီး၏။

အပြင် အောင်မြင်းရှစ်ပါးပါဌ်

န မော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- ၁။ ဗာဟုံသဟဿမဘိနိဗ္ဗိတ-သာဝုဓန္တံ၊
ဂိရိမေခလံ*ဥဒိတဃောဇရံသ-သေန-မာရံ။
ဒါနာဒိ-ဓမ္မ-ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ-မင်္ဂလဂုံ။ ။
- ၂။ မာရာ တိရေက-မဘိယုဇ္ဈိတ သဗ္ဗ-ရတ္တိံ၊
ဃောဇရံ ပနာ ဌဝက-မက္ခမ-ထဒ္ဓ-ယက္ခံ။
ခန္တိ-သုဒန္တ-ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ-မင်္ဂလဂုံ။ ။
- ၃။ နာဠာဂိရိံ ဂဇ-ဝရံအတိ-မတ္တဘူတံ၊
ဒါဝဂုံ- စက္က-မသနီဝ သုဒါရုဏန္တံ။
မေတ္တဗျ-သေက-ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ-မင်္ဂလဂုံ။ ။

* ဥဒိတဃောဇ-သီ။

၄။ ဥက္ခိတ္တ-ခဂ္ဂ-မဘိဟတ္ထ-သုဒါရုဏန္တံ၊
 ဓာဝံတိ-ယောဇန-ပထဂ္ဂလိမာလဝန္တံ။
 ဣဒ္ဓိဘိသင်္ခတ-မနေဘ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ-မဂ်လဂ္ဂံ။ ။

၅။ ကတုာန ကဋ္ဌမုဒရံ ဣဝ ဂမ္ဘိနိယံ၊
 စိဉ္ဇာယ ဒုဋ္ဌ-ဝ စနံ-ဇနကာယ-မဇ္ဈေ။
 သန္တေန သောမ-ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ-မဂ်လဂ္ဂံ။ ။

၆။ သစ္စံ ဝိဟာယ အတိသစ္စက-ဝါဒ-ကေတုံ၊
 ဝါဒ-ဘိရောပိတ-မနံ အတိအန္တ-ဘူတံ။
 ပညာ-ပဒီပ-ဇလိတော ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ-မဂ်လဂ္ဂံ။ ။

၇။ နန္ဒောပနန္ဒ-ဘုဇင်္ဂံ ဝိဝိဓံ မဟိဒ္ဓိံ၊
 ပုတ္တေန ထေရ-ဘုဇဂေန * ဓမ္မာပယန္တော။
 ဣဒ္ဓုပဒေသ-ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ-မဂ်လဂ္ဂံ။ ။

၈။ ဒုဂ္ဂါဟ-ဒိဋ္ဌိ-ဘုဇဂေန သုဒဋ္ဌ-ဟတ္ထံ၊
 ဗြဟ္မံသုတံ ဇုတိ-မဟိဒ္ဓိံ ဗကာဘိဓာနံ။
 ဉာဏာဂဒေန ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယ-မဂ်လဂ္ဂံ။

* ဒမာပယန္တော-သိ။

† ဝိသုဒ္ဓိဇုတိ-သိ။

အပြင်အောင်ခြင်း ၊ ရှစ်ပါးအနက်

၁။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဂိရိမေခလံ၊ ဂိရိမေခလာအမည်ရှိသော ဆင်ကို။ ဥဒိတံ၊ တက်စီးထသော။ အဘိနိမ္မိတသာဝုဓန္တံ၊ အလွန်ဖန်ဆင်းအပ်သော လက်နက်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဗာဟံသဟဿံ၊ တထောင်သော လက်ရုံးရှိ ထသော။ ယောရံ၊ ကြမ်းထမ်းစွာထသော။ သသေနမာရံ၊ စစ်သည်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်သားကို။ ဒါနာဒိ ဓမ္မ ဝိဓိနာ၊ ဒါနပါရမီ အစရှိသော တရားတည်းဟူသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဇီတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံတေဇသာ၊ မာရ်နတ်သားကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အား ဖြင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဘဇတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၂။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ မာရာတိရေကံ၊ မာရ်နတ်သားထက်အလွန်။ သဗ္ဗရတ္တိံ၊ ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး။ အဘိယုဇ္ဈိတံ၊ အလွန်စစ်ထိုးနိုင်ထသော။ ယောရံ၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိထသော။ အက္ခမံ၊ သူတပါးတို့သည် သည်းခံနိုင်ခဲ့ ထသော။ ထဒ္ဓံ၊ ကြမ်းထမ်း ခက်မာစွာထသော။ အာဠာဝကံ၊ အာဠာဝကအမည်ရှိသော။ ယက္ခံပန၊ ဘီလူးကိုကား။ ခန္တိသုဒန္တ ဝိဓိနာ၊ သည်းခံတော်မူခြင်း၊ ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးစေတော်မူခြင်းတည်းဟူသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဇီတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံတေဇသာ၊ အာဠာဝက ဘီလူးကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်

အား။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဇယမဂ်လံ၊ အောင်ခြင်းမဂ်လာသည်။
ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒါဝိတိ
စက္က မသနီဝ၊ တောမီး၊ မိုဗ်းကြီးစက်ကဲ့သို့။ သုဒါရုဏန္တံ၊
အလွန်ကြမ်းကြုတ်စွာထသော။ အတိမတ္တဘူတံ၊ အလွန်မုန်ယစ်
စွာထသော။ နာဠာဂိရိ၊ နာဠာဂိရိ အမည်ရှိထသော။ ဂဇဝရံ၊
မြတ်သောမင်းစီးဆင်ကို။ မေတ္တဗ္ဗုသေကဝိခိနာ၊ မေတ္တာတော်
ရေကို သွန်းခြင်းတည်းဟူသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဗိတဝါ၊
အောင်တော်မူလေပြီ။ တံတေဇယာ၊ နာဠာဂိရိဆင်ကို အောင်
တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ၊
အကျွန်ုပ်အား။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဇယမဂ်လံ၊ အောင်ခြင်းမဂ်
လာသည်။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၄။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥက္ကိတ္တ
ခဂ္ဂ မဘိဟတ္ထသုဒါရုဏန္တံ၊ ချီအပ်သောသံလျက် လက်၌ရှိသည်
ဖြစ်၍ အလွန်ကြမ်းကြုတ်စွာထသော။ တိယောဇနပထံ၊ သုံးယူ
ဇနာသောခရီးကို။ ဓာဝံ၊ တဟုန်တည်း ပြေးစွမ်းနိုင်ထသော။
အဂ္ဂံလိမာလဝန္တံ၊ လက်ညှိုးတည်းဟူသောပန်း ရှိသောခိုးသူကို။
ဣဒ္ဓိဘိသင်္ခတမနာ၊ တန်ခိုးတော်အားဖြင့် ဖန်ဆင်းအပ်သော
နှလုံးတော်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗိတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ
တေဇယာ၊ အဂ္ဂံလိမာလ၊ အမည်ရှိသော ခိုးသူကို အောင်တော်
မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ၊
အကျွန်ုပ်အား။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဇယမဂ်လံ၊ အောင်ခြင်းမဂ်
လာသည်။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၅။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကဋ္ဌံ၊ သစ်သားကို။ ဂဗ္ဘိနိယံ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော။ ဥဒရံလ္လဝ၊ ဝမ်းကဲ့သို့။ တတာန၊ ပြုလတ်၍။ ဇနကာယမဇ္ဈေ၊ တရားနာပရိသတ် ဖြစ်သော လူ၊ ရဟန်းအပေါင်းတို့၏ အလယ်၌။ စိဉ္ဇာယ၊ စိဉ္ဇမာဏဝိကာ၊ အမည်ရှိသောမိန်းမညစ်၏။ ဒုဠဝစနံ၊ စုပ်စွဲသောအားဖြင့် ဖျက်ဆီးသောစကားကို။ သန္တေန၊ ငြိမ်သက်စွာသော။ သောမဝိဓိနာ၊ ဖြူစင်စွာသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဇိတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ တေဇသာ၊ စိဉ္ဇမာဏဝိကာ၊ အမည်ရှိသော မိန်းမညစ်၏ စုပ်စွဲသောအားဖြင့် ဖျက်ဆီးသောစကားကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဇယမဂ်လံ၊ အောင်ခြင်းမဂ်လာသည်။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၆။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်သောစကားကို။ ဝိဟာယ၊ စွန့်၍။ အတိသစ္စကဝါဒကေတု၊ မမှန်သည်ကို မှန်သည်ဟု ဆိုအပ်သော ဝါဒတည်းဟူသော မှန်ကင်းရှိထသော။ ဝါဒါဘိရောပိတမနံ၊ မိမိဝါဒဖြင့် သူတပါးတို့အား နှိပ်နင်းလိုသော စိတ်ရှိထသော။ အတိအန္တဘူတံ၊ အလွန်မိုက်လှစွာသော ကုဋ္ဌဒန္တ၊ အမည်ရှိသော သစ္စကပရိဗိုဇ်ကို။ ပညာပဒီပဇလိတော၊ ပညာတော် တည်းဟူသော ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ညှိထွန်းတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဇိတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ တေဇသာ၊ ကုဋ္ဌဒန္တ၊ အမည်ရှိသော သစ္စကပရိဗိုဇ်ကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော် အား

အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါး အနက်

၄၅

ဖြင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၇။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော။ မဟိဒ္ဓိံ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိသော။ နန္ဒောပနန္ဒဘုဇင်္ဂ၊ နန္ဒောပနန္ဒ၊ အမည်ရှိသော နဂါးမင်းကို။ ထေရဘုဇဂေန၊ ကြီးမြတ်သော နဂါးမင်းဖြစ်တော်မူသော။ ပုဗ္ဗေန၊ သားတော် အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကို။ ဗုဒ္ဓာပယန္တော၊ အခိုးအလုံ့ကို ထွက်စေလျက်။ ဣဒ္ဓုပဒေသဝိဓိနာ၊ တန်ခိုးတော် ဖန်ဆင်းခြင်း၌ နည်းညွှန်ပဒေကိုပေးသော အစီအရင်ဖြင့်။ ဇိတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ တေဇယာ၊ နန္ဒောပနန္ဒ၊ အမည်ရှိသော နဂါးမင်းကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်းမင်္ဂလာသည်။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၈။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒုက္ခါဟဒိဋ္ဌိဘုဇဂေန၊ မကောင်းသော အယူမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော မြေသည်။ သုဒဋ္ဌဟတ္ထံ၊ ပြင်းစွာကိုက်ခဲအပ်သော လက်ရှိသော။ သုတံ၊ ကျော်စောစွာထသော။ ဇုတိမဟိဒ္ဓိံ၊ တောက်ပသော ကြီးသောတန်ခိုးရှိသော။ ဗကာဘိဓာနံ၊ ဗက၊ အမည်ရှိသော။ ဗြဟ္မံ၊ ဗြဟ္မာမင်းကို။ ဉာဏာဂဒေန၊ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အဆိပ်ကို ဖျောက်တတ်သော ဆေးဟုဆိုအပ်သော။ ဝိဓိနာ၊ အစီအရင်ဖြင့်။ ဇိတဝါ၊ အောင်တော်မူလေပြီ။ တံ တေဇယာ၊

၄၆

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

ဗတ၊ အမည်ရှိသော ဗြဟ္မာမင်းကို အောင်တော်မူသော ထို
မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်အားဖြင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။
အဂ္ဂ၊ မြတ်သော။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်။
ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါး အနက် ပြီး၏။

အတွင်းအောင်မြင်ရှစ်ပါးပါဌ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ အဝိဇ္ဇာ-အဏ္ဏ-ကောသမ္ပိ သတ္တေ*တဏှာ- ဇလဗုဇေ။
ကမ္မာ ဌာနာ နိက္ခာမေသိ၊ ဒေသနာ-ဉာဏ-တေဇသာ။
ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ-မဂ်လံ။ ။

၂။ မဟာ-မောဟန္တကာခရန၊ အဘိဘူတ မဟာဇနေ။
ပညာ-စက္ခု လဘာပေသိ၊ ဉာဏာ လောကေန သော
ဇိနော။

ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ-မဂ်လံ။ ။

၃။ ရာဂါဒိ အဂ္ဂိ-ဇာလေဟိ၊ ဥစ္စု-ကာယံ မဟာဇနံ။
နိဗ္ဗာပေသိ နရ-နာထော၊ အဋ္ဌ-မဂ္ဂင်္ဂ-ဝါရိနာ။
ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ-မဂ်လံ။ ။

၄။ စတုရော ဃေဟိ ဝုဿန္တေ၊ ဂမ္ဘီရေ သံသာရဏ္ဏေဝ။
ဥတ္တာရေသိ မဟာဝီရော၊ ဓမ္မ-နာဝါယ နာယကော။
ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ-မဂ်လံ။ ။

* တဏှာဇလဗုဇေ (မူကွဲ)

- ၅။ သံသာရ-စာရကံ လောကံ၊ နိစ္စံ ဒုက္ခေန ပိဋိတံ။
 နိဗ္ဗာန-ပုရံ ပါပေသိယာနတ္ထယေန သော ဇိနာ။
 ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ-မဂ်လံ။ ။
- ၆။ ကဋ္ဌမုခါဒိ-သပ္ပဟိ၊ ဒဋ္ဌ-ကာယံ မဟာဇနံ။
 နိဗ္ဗာပေသိ မဟာမိဓရာ၊ နာထော တိလောက-ဝေဇ္ဇ
 ကော။
 ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ-မဂ်လံ။ ။
- ၇။ သံသာရ-ဒုက္ခ-ကန္တာရာ၊ ကိလေသ-စောရ-ပိဋိတံ။
 ခေမန္တ-ဘူမိံ တာရေသိ၊ သတ္တ-ဝါဟော ဝိနာယကော။
 ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ မဂ်လံ။ ။
- ၈။ ပဉ္စတာလီသ ဝဿာနိ၊ ဌတှာ လောကံသ-ဒေဝကံ။
 ပိဝယိတှာ ဓမ္မ-ရသံ၊ နိဗ္ဗုတော သောသ-သာဝကော။
 ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယ-မဂ်လံ။ ။

— — —

အတွင်း အောင်ခြင်းရှစ်ပါးအနက်

၁။ အဝိဇ္ဇာ အဏှာနကာသမ္ပိ၊ အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော
 ဥဒ္ဓံတွင်း၌။ တဏှာဇလာဗုဇေ၊ တဏှာတည်းဟူသော*သားအိမ်
 ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဒေသနာဌာနာတေ
 ဇယ၊ ဒေသနာဉာဏ်တည်းဟူသော တန်ခိုးဖြင့်။ တမ္မာဉာနာ၊
 ထိုအဝိဇ္ဇာဥဒ္ဓံတဏှာသားအိမ်အရပ်မှ။ နိက္ခာမေသိ၊ ထွက်မြောက်

* တံလျှပ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ (မူကွဲ)

စေတော်မူပြီ။ ဒေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့သော သစ္စာစကား
ကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်အပ်သော
မင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ အောင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၂။ သောဇိနော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဉာဏာလော
ကေန၊ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အသင်းရောင်ဖြင့်။ မဟာ
မောဟန္တတာရေန၊ ကြီးစွာသော အမှိုက်တိုက်တည်းဟူသော
မောဟသည်။ အဘိဘူတေ၊ အလွန် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။
မဟာဇနေသတ္တေ၊ များစွာကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ ပညာ
စက္ခု၊ ပညာတည်းဟူသော စက္ခုကို။ လဘာပေသိ၊ ရစေတော်
မူပြီ။ ဒေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်။
မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်အပ်သော မင်္ဂလာ
သည်။ ဟောတု၊ အောင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၃။ နရနာထော၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်
မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ရာဂါဒိအဂ္ဂိဇာလေဟိ၊ ရာဂအစ
ရှိသော မိမိတို့ဖြင့်။ ခုနကသလံ၊ ပူဇော်သော ကိုယ်ရှိသော။
မဟာဇနံ၊ များစွာသော သတ္တဝါကို။ အဗ္ဗုဒ္ဓဂ္ဂဝဂါရိနော၊ မဂ္ဂင်
ရှစ်ပါးတည်းဟူသော ရောင်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာပေသိ၊ ငြိမ်းစေတော်
မူပြီ။ ဒေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်။
မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်အပ်သော မင်္ဂလာ
သည်။ ဟောတု၊ အောင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၄။ မဟာဝိနရာ၊ ကြီးမြတ်သော လုံ့လရှိတော်မူသော။ နာယကော၊ လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တော် မူထ သော မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ ဂမ္ဘီရေနက်စွာသော၊ သံသာ ရုဏ္ဏာဝ၊ သံသရာတည်းဟူသော သမုဒြာ၌၊ စတုရောသေဟိ၊ လေးပါးသော အယဉ်တို့ဖြင့်။ ဝုပ္ပနန္တ၊ မျောကုန်သော သတ္တ ဝါတို့ကို။ ဓမ္မနာဝါယ၊ တရားတည်းဟူသော လှေဖြင့်။ ဥတ္တာ ရေသိ၊ ကယ်တင်တော်မူပြီ။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့သော သစ္စာ စကားကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်အပ်သော မင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ အောင်သည်ဖြစ်ပါ စေသတည်း။

၅။ သောဇိနော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ သံသာရာဘရကံ၊ သံသရာ၌ ကျင်လည်ထသော။ ဒုက္ခေန၊ ဇာတိအစရှိသော ဒုက္ခ ဖြင့်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ပိဋိတံ၊ နှိပ်စက်အပ်ထသော။ လောကံ၊ လူအပေါင်းကို။ ယာနတ္ထယေန၊ ယာဉ်သုံးပါးတို့၏ အပေါင်း ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနပုရံ၊ နိဗ္ဗာန်ပြည်မြတ်သို့။ ပါပေသိ၊ ရောက်စေ တော်မူပြီ။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့သော သစ္စာစကား ကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်အပ်သော မင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ အောင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၆။ မဟာမိရော၊ ကြီးမြတ်သော ပညာ ရှိတော်မူထသော။ တိလောကဝေဇ္ဇကော၊ လူသုံးပါးတို့၏ ဆေးသမားသဘွယ် ဖြစ်တော်မူထသော။ နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဂဠ

အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါး အနက်

၅၁

မုခါဒိသပေဟိ၊ ကဋ္ဌမုခ၊ အစရှိသော မြွေလေးစင်းတို့သည်။
ဒဋ္ဌကဿံ၊ ကိုက်အပ်သော ကိုယ်ရှိသော။ မဟာဇနံ၊ များစွာ
သောသတ္တဝါကို။ နိဗ္ဗာပေသိ၊ ငြိမ်းစေတော်မူပြီ။ ဧတေန
သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်
အား။ ဇယဗေလံ၊ အောင်အပ်သော ဗေလသည်။ ဟောတု၊
အောင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

၇။ သတ္တဝါဟော၊ ယာဉ်မှူးသဘွယ် ဖြစ်တော်မူသော။
ဝိနာယကော၊ သတ္တဝါတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ပို့ဆောင်တော်မူတတ်သော
မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကိလေသစောရပီဠိတံ၊ ကိလေသံ တည်း
ဟူသော ခိုးသူတို့သည် နှိပ်စက်အပ်သော သတ္တဝါအပေါင်း
ကို။ သံသာရ ဒုက္ခကန္တာရာ၊ သံသရာတည်းဟူသော ခရီးခဲမှ။
ခေမန္တဘူမိံ၊ ဘေးမရှိရာနိဗ္ဗာန်သို့။ တာရေသိ၊ ပို့ဆောင်ထုတ်
ချောက် ကူးပြောင်းတော်မူစေပြီ။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့
သော သစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဇယဗေလံ၊
အောင်အပ်သော ဗေလသည်။ ဟောတု၊ အောင်သည် ဖြစ်
ပါစေသတည်း။

၈။ သော၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ကျေးဇူးအပေါင်းတို့နှင့်
ပြည့်စုံတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗုဒ္ဓဘလီသ
ဝဿာနိ၊ လေးဆယ့်ငါးဝါတို့ပတ်လုံး။ ဌာတု၊ တည်တော်မူ၍။
သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကံ၊ လူအပေါင်းကို။
ဓမ္မရသံ၊ တရားတည်းဟူသော အမြိုက်အရသာကို။ ပိဝယိတု၊

၅၂

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

သောက်စေတော်မူပြီး၍။ သသာဝတော၊ တပည့်သားသင်္ဃာ
တော်အပေါင်းနှင့်တကွ။ နိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ။
တေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဤသို့သော သစ္စာစကားကြောင့်။ မေ၊
အကျွန်ုပ်အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်အပ်သော ဇင်္ဂလာသည်။
ဟောတု၊ အောင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

အတွင်းအောင်ခြင်းရှစ်ပါး အနက် ပြီး၏။

ရတနာရွှေချိုင့်ပါဌ်

နပေတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

- ၁။ *ဇယာ-သန္ဓာတာ ဗုဒ္ဓါ၊ ဇိတွာ မာရံ †သ-ဝါဟနံ။
စတု-သစ္စာ-မတ-ရသံ၊ ယေ ပိဝိံ သု နရာ-သဘာ။ ။
- ၂။ တဏှင်္ဂရာဒယော ဗုဒ္ဓါ၊ အဋ္ဌဝိသတိနာယကာ။
သဗ္ဗေ ပတိဋ္ဌိတာ မယံ၊ မတ္ထက တေမုနိဿရာ။ ။
- ၃။ သီဓသ ပတိဋ္ဌိတောနော-သံ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မာဒိလောစနေ။
သံဃောပတိဋ္ဌိတော မယံ၊ ဥရေ သဗ္ဗ-ဂုဏာ-ကရော။ ။
- ၄။ ဟဒယေ မေ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သာရိပုတ္တောစ ဒက္ခိဏေ။
ကောဏ္ဍညော ပစ္ဆာ-ဘာဂသ္မိံ၊ မောဂ္ဂလာနောစ
ဝါမကေ။ ။
- ၅။ ဒက္ခိဏေ သဝဏေမယံ၊ အာသုံ အာနန္ဒ-ရာဟုလာ။
ကဿပေါစ မဟာနာမော၊ ဥဘော-သုံ ဝါမ-
သောတကေ။ ။

* ဇယာသန္ဓာတာ (မူကွဲ)

† သဝါသနံ (မူကွဲ)

- ၆။ ကေသ-ခန္တ ပိဋိ-ဘာဂသ္မိံ၊ သူရိယောဝ ပဘိကရော။
 နိသိန္နောသိရိ-သမ္ပန္နော၊ သောဘိတော မုနိ-ပုဂံဝေါ။ ။
- ၇။ ကုမာရကဿပေါ နာမ၊ မဟေသီ စိတြ-ဝါစကော။
 သောမယှံ ဝဒနေ နိစ္စံ၊ ပတိဋ္ဌာသိ ဂုဏာ-ကရော။ ။
- ၈။ ပုဏ္ဏော အင်္ဂုလိမာလောစ၊ ဥပါလိ-နန္ဒ-သီဝလိ။
 ဣမေပဉ္စ မဟာထေရာ၊ နလာဋ္ဌေ တိလကာ ဝိယ။ ။
- ၉။ တေဟိ သေသာ မဟာထေရာ၊ ဇိဘဝန္တော ဇိနာ-
 ရသာ။
 ဇလန္တာ သီလ-တေဇေန၊ အဂ္ဂ-မဂ္ဂေသု သဏ္ဌိတာ။ ။
- ၁၀။ ရတနံ ပုရတော အာသိ၊ ဒက္ခိဏေမတ္တ-သုတ္တကံ။
 ဓဇဂ္ဂံ ပစ္ဆတော အာသိ၊ ဝါမေ အင်္ဂုလိမာလကံ။ ။
- ၁၁။ ခန္ဓ-မောရ-ပရိတ္တဉ္စ၊ အာဠာနာဋိယ-သုတ္တကံ။
 အာကာသေ ဆဒနံ အာသိ၊ သေသာ ပါကာရ-
 လင်္ကီတာ။ ။
- ၁၂။ ဇိနာနံ ဗလ-သံယုတ္တေ၊ ဓမ္မပါကာရ-လင်္ကီတေ။
 ဝသတော မေ အ-ကိစ္ဆေန၊ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓ-ပဉ္စရေ။ ။
- ၁၃။ ဝါတ-ပိတ္တာဒိ-သဉ္ဇာတာ၊ ဗာဟိရဇ္ဈတ္တ-ပဒ္ဒဝါ။
 အ-သေသာ ဝိနာသံ ယန္တု၊ အနန္တဂုဏ-တေဇသာ။ ။
- ၁၄။ ဇိန-ပဉ္စရ မဇ္ဈိမိ၊ ဝိဟရန္တံ မဟိတလေ။
 သဒါပါလေန္တု မံ သဗ္ဗေတေ မဟာပုရိသာသဘာ။ ။
- ၁၅။ ဣစ္ဆိမံ မေကန္တိကတော၊ သု-ရက္ခော ဇိနာ-နုဘာဝေန။
 ဟတာရိ-သံဃော သံဃဿ၊ တေဇေန ဂုဏာ-ကရဿ။ ။

ရတနာရွှေချိုင့် အနက်

၁။ * ဇယာသနဂတာ၊ အောင်နေရာခွင်၊ အပရာဇိတ
 ပလ္လင်သို့ ရောက်တော်မူကုန်ထသော။ နရာသဘာ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ
 သတ္တဝါတို့သက်လည်း မြတ်တော် မူကုန်ထသော။ ယေဗုဒ္ဓ၊
 အကြင် မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိတော်မူကုန်၏။ တေ
 ဗုဒ္ဓ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ † သဝါဟနံ၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ
 နှင့်တကွဖြစ်သော။ မာရံ၊ မာရ်နတ်သားကို။ ဇိဝ္ဗော၊ အောင်
 တော်မူလေကုန်သည်ဖြစ်၍။ စတုသစ္စာမတရသံ၊ သစ္စာသေးဖြာ၊
 မြှိုက်ရသာကို။ ပိဝိံသု၊ သောက်တော်မူလေကုန်ပြီ။

၂။ မုနိဿရာ၊ ရသေ့ ရဟန်းအပေါင်းတို့ကို အစိုးရတော်
 မူကုန်ထသော။ နာယကာ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်း
 တို့၏ ခရီးလမ်းညွှန်သဘွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူကုန်ထသော။
 အဋ္ဌဝီသတိ၊ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူကုန်သော။ တဏှက်ရာဒယော၊
 တဏှက်ရာ ဘုရား အစရှိကုန်သော။ ယေဗုဒ္ဓ၊ အကြင်မြတ်စွာ
 ဘုရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိတော်မူကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်
 သော။ တေဗုဒ္ဓ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်၏။
 မတ္ထကေ၊ ဦးခေါင်းထက်၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်တော်မူကုန်
 သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

* ဇယာသန္တာဂတာ၊ အောင်ခြင်း၏အနီးသို့ ရောက်တော်မူကုန်ထ
 သော။ (မူကွဲ)
 † သဝါသနံ၊ ဝါသနာနှင့်တကွဖြစ်သော။ မာရံ၊ မာရ်သည်ကို။
 (မူကွဲ)

၃။ သဗ္ဗဂုဏာကရော၊ ခပ်သိမ်းသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတော် အပေါင်းတို့၏ တည်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူသော။ နော၊ အကျွန်ုပ် တို့၏။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည်။ ယေ၊ အကျွန်ုပ် ၏။ သိသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဓမ္မော၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားတော် သည်။ ယေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဒွိလောစနေ၊ မျက်စိနှစ်ဘက်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သံသော၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်ဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်ယောက်သော အရိယာ သင်္သာတော်သည်။ ယေ၊ အကျွန်ုပ် ၏။ ဥဒရာ၊ ရင်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၄။ အနုရုဒ္ဓေါ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သာရိပုတ္တောစ၊ အရှင်သာရိပုတြာသည်လည်း။ မေ-မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဒက္ခိဏေ၊ လက်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော် မူသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ကောဏ္ဍညော၊ ကောဏ္ဍညအရှင်သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပစ္ဆိမဘာဂသ္မိံ၊ နောက်အဘို့၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ မောဂ္ဂလာနောစ၊ အရှင် မောဂ္ဂလာန်သည်လည်း။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပါမကေ၊ လက်ဝဲ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၅။ အာနန္ဒရာဟုလော၊ အရှင်အာနန္ဒာ၊ အရှင် ရာဟုလော တို့သည်။ ယေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဒက္ခိဏေ သဝဏ္ဏေ၊ လက်၌နား၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်တော်မူကုန်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ကဿ

ပေါစ၊ ကဿ၊ အရှင်သည်လည်းကောင်း။ မဟာနာမောစ၊
မဟာနာမ်၊ အရှင်သည်လည်းကောင်း။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးသော
အရှင်တို့သည်။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဝါမ သောတကေ၊ လက်ဝဲ
နား၌။ ပတိဋ္ဌိဘာ၊ တည်တော်မူကုန်သည်။ အာသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

၆။ သူရိယောဝ၊ နေမင်းကဲ့သို့။ ပဘံကရော၊ အရောင်
ကို ပြုတတ်သော။ သိရိသမ္ပန္နော၊ ဘုန်းကြွက်သရေနှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူသော။ မုနိပုဂံဝေါ၊ ရဟန်းတကာတို့၏ အရှင်ဖြစ်သော။
သောဘိတော၊ သောဘိတ အရှင်သည်။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်၏။
ကေသန္တေ၊ ဆံ၏အဆုံးဖြစ်သော။ ပိဋ္ဌိဘာဂသ္မိံ၊ ကျောက်ကုန်း
အပေါ်၌။ နိသိန္နော၊ နေတော်မူသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၇။ မဟေသီ၊ သီလက္ခန္ဓာ၊ စသည်ကျေးဇူး၊ ဂုဏ်အထူးကို၊
ရှင်မြူးဝမ်းသာ၊ ရွာတော်မူလေ့ရှိသော။ စိတြဝါစကော၊
ဆန်းကြယ်သော တရားစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော။
ဂုဏာကရော၊ ကျေးဇူးတော်အပေါင်း၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူသ
သော။ ကုမာရ ကဿပေါနာမ၊ ကုမာရကဿပ၊ မည်တော်
မူသော။ သောထေရော၊ ထိုမထေရ်သည်။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်၏။
ဝဒနော၊ နှုတ်ခမ်း၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်တော်မူ၏။

၈။ ပုဏ္ဏောစ၊ အရှင်ပုဏ္ဏ မထေရ်သည်လည်းကောင်း။
အင်္ဂုလိမာလောစ၊ အရှင်အင်္ဂုလိမာလ မထေရ်သည်လည်း
ကောင်း။ ဥပါလိ နန္ဒ သီဝလိစ၊ အရှင်ဥပါလိထေရ်၊ အရှင်နန္ဒ
ထေရ်၊ အရှင်သီဝလိထေရ် သည်လည်းကောင်း။ ဣမေဗ္ဗ
မဟာထေရာ၊ ဤငါးပါးသော မဟာထေရ်တို့သည်။ မေ၊

အကျွန်ုပ်၏။ နုလောဠေ၊ နဖူးပြင်၌။ တိလကာဝိယ။ မှန်ကူသကဲ့သို့။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်တော်မူကုန်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၉။ တေဟိ၊ ထိုအရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်သာရိပုတြာ အစရှိသော အရှင်တို့မှ။ သေသ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဇိတဝန္တော၊ အောင်အပ်ပြီးသော။ ရမ္မက်ရှိကုန်သော။ ဇိနာရသ၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်၏ သားတော်ဖြစ်ကုန်သော။ သီလဓတဇန၊ သီလတန်ခိုးအားဖြင့်။ ဇလန္တာ၊ ထွန်းတောက်ပကုန်သော။ မဟာထေရာ၊ မဟာထေရ်တို့သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ အဂ္ဂမင်္ဂသု၊ မြတ်သော အင်္ဂါတို့၌။ သဏ္ဌိဘာ၊ ကောင်းစွာ တည်ကုန်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၁၀။ ရတနံ၊ ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ မေတ္တသုတ္တကံ၊ မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်သည်ကား။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဒက္ခိဏေ၊ လကျော၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဇေဂ္ဂံ၊ ဇေဂ်သုတ် ပရိတ်တော်သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပစ္ဆတော၊ နောက်မှ။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အင်္ဂုလိမာလကံ၊ အင်္ဂုလိမာလသုတ် ပရိတ်တော်သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဝါမေ၊ လက်ဝဲ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၁၁။ ခန္ဓမောရ ပရိတ္တဉ္စ၊ ခန္ဓသုတ်၊ မောရသုတ် ပရိတ်တော်သည်လည်းကောင်း။ အာဠာနာဠိယသုတ္တကံ၊ အာဠာနာဠိယသုတ် ပရိတ်တော် သည်လည်းကောင်း။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ဆဒနံဝိယ၊ ထီးကဲ့သို့။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သေသ၊

ကြွင်းကုန်သော ပရိတ်တော်တို့သည်ကား။ ပါကာရလက်တင်
ယ၊ တံတိုင်းကဲ့သို့ ကောင်းစွာ တည်ကုန်သည်။ အာသုံ၊ ဖြစ်ကု
ပြီ။

၁၂။ ဇိနာနံ၊ ငါးပါးမာရ်အောင် မြတ်ဘုန်းခေါင်တို့၏။
ဗလသံယုတ္တေ၊ ဆယ်ပါးသော အားတော်နှင့် ယှဉ်ထသော။
ဓမ္မပါကာရ လက်တေ၊ တရားတော်တည်းဟူသော မြို့တံတိုင်း
ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်ထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဉ္စရ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားတည်းဟူသော ရွှေချိုင့်၌။ အင်္ဂစ္ဆေန၊ မမြီငြင်သဖြင့်။
ဝသတော၊ နေသော။ မေ၊ အကျွန်ုပ်အား။ -

၁၃။ ဝါတပိတ္တာဒိ သဉ္ဇတော၊ လေ၊ သည်းခြေစသည်တို့
ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဗာဟိရဇ္ဈတ္တုပဒ္ဒဝါ၊ အတွင်းအပ၌
ဖြစ်ကုန်သော ဘေးရန်တို့သည်။ အနန္တဂုဏတဇာသ၊ အဆုံး
မရှိသော ကျေးဇူးတော်ရှိသော ရတနာသုံးပါး၏ တန်ခိုးတော်
အားဖြင့်။ အသေသ၊ အကြွင်းအကျန် မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
ဝိနာသံ၊ ပျောက်ပျက်ခြင်းသို့။ ယန္တု-ပါပေန္တု၊ ရောက်စေကုန်
သတည်း။

၁၄။ ဇိနပဉ္စရမဇ္ဈမိ၊ မြတ်စွာဘုရားသခင် တည်းဟူသော
ရွှေချိုင့်အလယ်၌။ ဝိဟရန္တိ၊ နေသော။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ မဟိ
တလေ၊ မြေအပြင်၌။ အာသဘာ၊ ကြီးမြတ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊
ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေမဟာပုရိသ၊ ထိုဓယာကျားမြတ်တို့
သည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပါလေန္တု၊ စောင့်ရှောက်စေ
ကုန်သတည်း။

၁၅။ ဣစ္စဝံ-ဣတိဝေယထာ ပုတ္တပ္ပကာရေန၊ အကြင် အကြင်
 ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ မေ-မယာ၊ ငါသည်။
 ကေန္တိ-ကေန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ သုရက္ခော၊ ကောင်းသော
 အစောင့်အရှောက်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဇိနာနုဘာဝေန၊
 မြတ်စွာဘုရား၏ အာနုဘော်တော်အားဖြင့်။ ဟတာရိသံသော၊
 သတ်အပ်ပြီးသော ဘေးရန်အပေါင်းရှိသည်။ ဘဝေယံ၊ ဖြစ်ရ
 ပါလို၏။ ဂုဏာကရဿ၊ သိလ၊ သမာဓိ အစရှိသော ကျေးဇူး
 အပေါင်းတို့၏ တည်ရာဖြစ်သော။ သံဃဿ၊ ပရမတ္ထ သင်္ဃာ
 တော်၏။ တေဇေန၊ တန်ခိုးဖြင့်။ သုစိတ္တော၊ ကိုယ်စိတ်၏
 ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ ဘဝေယံ၊ ဖြစ်ရပါလို၏။

ရတနာရွှေချိုင့် အနက် ပြီး၏။

နမက္ကာရပါဌ်

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သပ္ပာသဗ္ဗဒ္ဓဿ။

- ၁။ သုဂတံ သုဂတံ သေဋ္ဌံ၊ ကုသလံ-ကုသလံ ဇဟံ။
အ-မတံ အ-မတံ သန္တံ၊ အ-သမံ အ-သမံ ဒဒံ။ ။
သရဏံ-သရဏံ လောကံ၊ အ-ရဏံ အ-ရဏံ ကရံ။
အ-ဘယံ အ-ဘယံ ဌာနံ၊ နာယကံ နာယကံ နမေ။ ။
- ၂။ နယန-သုဘဂ-ကာယကံ၊ မဇ္ဈ-ဝရ-သရော-ပေကံ။
အမိတ-ဂုဏ-ဂဏာ-ဓာရံ၊ ဒသဗ္ဗ-မတုလံ ဝန္တေ။ ။
- ၃။ ယော ဗုဒ္ဓေါ ဝိတိမာည-ဓာရကော၊
သံသာရေ အနုဘောသိ ကာယိကံ။
ဒုက္ခံ စေတသိက္ခန္ဓံ လောကတော၊
တံ ဝန္တေ နရ-ဒေဝ-မင်္ဂလံ။ ။
- ၄။ ဗာတ္ထိံ သတိ-လက္ခဏ-စိတြ-ဒေဟံ၊
ဒေဟာဇုတိ-နိဂ္ဂတ-ပဇ္ဇလန္တံ။
ပညာ-မိတိ-သီလဂုဏော-သဝိန္တံ၊
ဝန္တေ မုနိမန္တိမ-ဇာတိ-ယုတ္တံ။ ။

- ၅။ ပါတောဒယံ ဗာလ-ဒိဝါကရံ-ဝ၊
မဇ္ဈေ ယတီနံ လလိတံ သိရီဟံ။
ပုဏ္ဏိန္ဒြ-သင်္ကာသ-မုခံ အနေဇံ၊
ဝန္ဒာမိ သဗ္ဗညု-မဟံ မုနိန္ဒြံ။ ။
- ၆။ ဥပေတ-ပုညော ဝရ-ဗောဓိ-မူလေ၊
သ-သေန-မာရံ သုဂတော ဇိနိတွာ။
အဗုဇ္ဈိ ဗောဓိံ အရုဏော-ဒယမ္ပိ၊
နမာမိ တံ မာရ-ဇိနံ အ-ဘင်္ဂံ။ ။
- ၇။ ရာဂါဒိ-ဆေဒါ မလ-ဉာဏ-ခဂ္ဂံ၊
သတိဿမညာ-ဖလက-ဘိဂါဟံ။
သီလော သလင်္ကာရ-ဝိဘူသိတံ တံ၊
နမာမိ ဘိညာ-ဝရ မိဒ္ဓု ပေတံ။ ။
- ၈။ ဒယာ လယံ သဗ္ဗမိ ဒုက္ခရံ ကရံ၊
ဘဝဏ္ဏဝါ တိက္ကမ မဂ္ဂတံ ဂတံ။
တိလောက-နာတံ သု-သမာဟိတံ ဟိတံ၊
သမန္တ-စက္ခု-ဇာတိမိ တံ မိတံ။ ။
- ၉။ တဟိံ တဟိံ ပါရမိ-သဉ္ဇယံ စယံ၊
ဂတံ ဂတံ သဗ္ဗိ သုခ ပုဒံ ပဒံ။
နရာ နရာနံ သုခ-သမ္ဘဝံ ဘဝံ၊
နမာ နမာနံ ဇိန-ပုဂ္ဂံ ဂဝံ။ ။
- ၁၀။ မဂ္ဂင်္ဂ-နာဝံ မုနိ-ဒက္ခ-နာဝိကော၊
ဤဟာ-ဖိယံ ဉာဏ-ထရေန ဂါဟကော။

အာရုပ္ပ ယော တဿ ဗဟူ ဘဝဏ္ဏဝါ၊
တာရေသိ တံ ဗုဒ္ဓ မသပ္ပဟံ နမေ။ ။

၁၁။ သမ-တိံ သတိ-ပါရမိ-သမ္ဘရဏံ၊
ဝရ-ဗောဓိ-ဒုခမ စတုသစ္စ-ဒသံ။
ဝရ မိဒ္ဓိ-ဂတံ နရ-ဒေဝ-ဟိတံ၊
ဘိက္ခု ပသမံ ပ ဣမာမိ ဇိနံ။ ။

၁၂။ သတ-ပုညဇ-လက္ခဏိကံဝိ-ရဇံ၊
ဂဂန္တု ပမ-ဓိံ ဓိတိ-မေရု-သမံ။
ဇလဇူ ပမ-သီတလ- သီလယုတံ၊
ပထဝီ-သဟနံ ပ-ဣမာမိ ဇိနံ။ ။

၁၃။ ယော ဗုဒ္ဓါ သုမတိ ဒိဝေ ဒိဝါကရော ဝ၊
သောဘန္ဓော ရတိ-ဇနနေ သိလာ သနမ္ပိ၊
* အာသိန္ဓော သိဝ-သုခ-ဒံ အဒေသိ ဓမ္မံ၊
ဒေဝါနံ တ မသဒိသံ နမာမိ နိစ္စံ။ ။

၁၄။ ယော ပါဒ- ပကံဇ- မုဒုတ္တလ-ရာဇိကေဟိ၊
လောကေဟိ တိဟိ ဝိကလေဟိ နိရာက္ခလေဟိ။
သမ္မာပုဏေ နိရုပဓမယျတ ဓမ္မေ နာထော။
တံ သဗ္ဗ-လောက-မဟိတံ အသမံ နမာမိ။ ။

၁၅။ ဗုဒ္ဓံ နရာ နရ-သမောသရဏံ ဓိတတ္ထံ၊
ပညာ-ပဒီပ- ဇုတိယာ ဝိဟိတန္ဓကာရံ။

* အာသိန္ဓော (မူကွဲ)

အတ္ထာ ဘိကာမ-နရဒေဝ-ဟိတာ ဝဟန္တံ၊

ဝန္ဒာမိ တာရုဏိက မဂ္ဂ မနန္တ-ညဏံ။ ။

၁၆။ အခိလ-ဂုဏ-နိဓာနော ယော မုနိန္ဒော-ပဂန္ဒာ၊

ဝန မိသိပတန ဝံ သညတနံ နိကေတံ။

တဟိ မကုသလ-ဆေဒိ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထော၊

တ မတုလ မဘိဏန္တံ ဝန္ဒနေယျံ နမာမိ။ ။

၁၇။ သုစိ-ပရိဝါရိတံ သု-ရုစိရပ္ပဘာဟိ ရတ္တံ၊

* သိရိ-ဝိသရာ လယံ ဂုပိတ မိန္ဒြိယေဟု ပေတံ။

ရဝိ-သသိ-မဏ္ဍလပ္ပဘုတိ- လက္ခဏော ပစိတ္တံ၊

သုရ-နရ-ပူဇိတံ သုဂတ မာဒရံ နမာမိ။ ။

၁၈။ မဂ္ဂေါ ဠုမ္ပေန မဟ-ပဋိသာ သာ ဒိ-ကုလ္လောလ-ဝိစိ၊

သံသာရော ဃံ တရိ တ မဘယံ ပါရ-ပတ္တံ ပဇာနံ။

တာဏံ လေဏံ အသမ-သရဏံ ကေ-တိတ္ထံ ပတိဋ္ဌံ၊

ပုညက္ခေတ္တံ ပရမ-သုခဒိ ဓမ္မ-ရာဇံ နမာမိ။ ။

၁၉။ ကဏ္ဍ မုမ္မလေ ပရ-ဟိတ-ကရော

ယော မုနိန္ဒော နိသိန္ဒော၊

အစ္ဆေရံ သိဃံ နယန-သုဘင်္ဂံ

† အာကုလ ဣဂ္ဂိ-ဇာလံ၊

ဒုဇ္ဈာလ-ဒွိသံ မုနိဘိ ဇဟိတံ

ပါဠိ-ဟရံ အကာသိ၊

ဝန္ဒေ တံ သေဋ္ဌံ ပရမ-

ရတိ-ဇံ ဣဒ္ဓိ-ဓမ္မေဟုပေတံ။ ။

* သိရိဝိသယာလယံ (မူကွဲ) † နာကုလဣဂ္ဂိဇာလံ (နမက္ကာရဒီကာ)

၂၀။ မုနိန္ဒ က္လော ယေ ကော ဒယု ဒယ
 ရုဏော ဉာဏ-ဝိတ္တိဏ္ဏ-ဗိမ္ဗော၊
 ဝိနောယု ပွါဏော ဃံကမလ-
 ကထိတံ ဓမ္မ-ရံသီ-ဝရေဟိ။
 သု-ပောဓေသိ သုဒ္ဓေ တိဘဝ-
 ကုဟရေ ဗျာပိတတ္တိတ္တိနဉ္စ၊
 တိလောကေ က စွက္ခန္တု ဒုခမ-
 သဟနံ တံ မဟေသိ နမာမိ။ ၊

၂၁။ ယော ဇိနော အနက-ဇာတိယံ
 သ-ပုတ္တ-ဒါရ မဂ်-ဇိဝိဘဗ္ဗိ၊
 ပောဓိ-ပေမတော အလဂ္ဂ-မာနသော
 အဒါသိ ယေဝ အတ္တိကဿ။
 ဒါန-ပါရမိံ တတော ပရံ
 အပ္ပရိ သီလ ပါရမာ ဒိကဗ္ဗိ၊
 တာသ မိဗ္ဗိယော ပယာဘ မဂ္ဂတံ
 တ မေက ဒီပကံ နာမေ။ ။

၂၂။ ဒေဝါ-ဒေဝါ တိဒေဝံ နိနော-
 ဝပု-ဓရံ မဇရ-ဘဂ်-အဘဂ်။
 ဒီပံ ဒီပံ ပဇာနံ ဇယ ဝရ-
 သယနေ ဗောဓိပတ္တိံ ဓိပတ္တိ။

ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မာ ဂတာနံ* ဝရ-
 ဂိရ- ကထိကံ ပါပ-ဟိနံ ပဟိနံ၊
 လောကာ လောကာဘိရာမံ
 သတတ မဘိနမေ တံ မုနိန္ဒံ မုနိန္ဒံ။ ။

၂၃။ ဗုဒ္ဓေါ နိဂြောဓ-ဗိဓ္ဓော မုဒု-ကရ-စရဏော
 ဗြဟ္မသမ္ဘာသေ ဣ-ဇဿော၊
 ကောသ ဣဒ ဂီလာတော ပုနရပိ
 သုဂတော သုပုတိဋ္ဌိတ-ပါဒေါ။
 †မုဒ္ဓေါ ဒါတုဏ္ဏလောမော အထ မပိ
 သုဂတော ဗြဟ္မဗု ဇု ဂုတ္တဘာဝေါ၊
 နီလ က္ခိ ဒိဿပဏှိ သုခမ-မလ-
 ဆဝိ ထောမျ-ရဿ ဂုဿဂ္ဂိ။ ။

၂၄။ စတ္တာလိသ ဂု-ဒန္တော သမက-
 လပန-ဇော အန္တရံ သပ္ပပိဏော၊
 စက္ကန တင်္ဂီ-ပါဒေါ အ-ဝိရဋ္ဌ-
 ဒသနော မာရဇု သာဓ်-ပါဒေါ။
 တိဋ္ဌန္တောနော နမန္တော ဘယ
 ကရ-မုဒုနာ ဇဏ္ဍကနာ မသန္တော၊
 ဝဇ္ဇက္ကဏ္ဍော ဇိနော ဂေါ-တရုဏ-
 ပခုမကော သိဟ-ပုဗ္ဗ ခု-ကာယော။ ။

* ဝရဂိရကထိကံ (မူကွဲ) † မုဒေါဒါတုဏ္ဏလောမော (မူကွဲ)

၂၅။ သတ္တ ပွဲဏောစ ဒိဃ ဂုံလိမထ သုဂတော
 လောမ-ကူပေ က-လောမော၊
 သမ္ပန္နော ဒါတ-ဒါဌော ကနက-
 သမ-တစော နီလ မုဒ္ဒဂ္ဂ-လောမော။
 သမ္ပုဒ္ဓေါ ထူလ-ဇိဌေါအထ သိဟ-
 ဟနုကော ဇာလိက ပွါဒ-ဟတ္ထော၊
 နာထော ဥက္ကိသ- သိသော ဣတိ
 ဂုဏ-သဟိတံ တံ မဟေသိ နမာမိ။ ။

၂၆။ ဗုဒ္ဓေါ-ဗုဒ္ဓေါ တိ ယောသော အတိဒုလဘ
 တရော ကာကထာ ဗုဒ္ဓ-ဘာဝေါ၊
 လောကေတဿ ဝိဘာဝိ ဝိဝိဓ-
 ဟိတ-သုခံ သာဓဝေါ ဗတ္ထယန္တာ။
 ဣဋ္ဌံ အတ္ထံ ဝဟန္တံ သုရ-နရ-
 မဟိတံ နိဗ္ဗယံ ဒက္ခိဏယံ၊
 လောကာနံ နန္ဒိ-ဝစု ဒသဗလ-
 မသမံ တံ နမဿန္တု နိစ္စံ။ ။

၂၇။ ပုညေန-တေန သော-ဟံ နိပုဏ-
 မတိ သတော သမ္ပရာယေစ တိတ္ထော၊
 ဒက္ခော ဒိဋ္ဌု-ဇ္ဇု-ပညော အဝိကလ-
 ဝိရိယော ဘောဂဝါ သံဝိဘာဂီ။
 တိက္ခော သူရော ဓိတ-တ္ထော သ-ပရ-
 ဟိတ-စရော ဒိဃ-ဇီဝိ အ-ရောဂေါ၊

ဧညော ဝဏ္ဏော ယသဿိ အတိဗလဝ
ဧရာ ကိတ္တိမာ ခန္တိ-ပေတော။ ။

၂၈။ သဒ္ဓေါဒါတဂ္ဂံ-ပေတော ပရမ-
သိရိ-ဒယော ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဝိရတ္တော၊
လဇ္ဇိ ကလျာဏ-မိတ္တော အဘိရတ-
ကုသလော ပဉ္စသီလာ-ဘိရက္ခော။
အပ္ပိ-စ္ဆော-အပ္ပ-ကောဓော အတိ-ဝု
ဇ္ဇိ-ဟဒယော ဣဒ္ဓိမာ အ-ပ္ပမေယျော၊
ပါသံသော ပေမ-ဝါစော သုဇန-ဂုဏ-ဝိဒ္ဓ
မာမကော သော ဘဝေယျံ။

၂၉။ ဣတ္ထိ အ-သင်္ခယေ နာထ၊ ဂုဏေ လက္ခဏ-ဒီပိတေ။
ဂါထာသု သုစကာသေ-ထ၊ ဂါထမ္ပိ သရတေ ဗုဓော။

၃၀။ စတုရာ-ပါယ-မုတ္တော သော၊ သာဓက ဣ-ဒ္ဓယဿ စ။
ဟတော-ပဒ္ဒဝ-ဇာလော စ၊ လာဘီ ဟိဘ-သုဿစ ။

၃၁။ အဓိပေါနရ-ဒေဝါနံ၊ စတု-ဒီပိ သရော ပိ ဝါ။
ဘဝေယျ အန္တိမေ ဒေဟေ၊ ဓာရ-ညံ သေတ-ဆတ္တကံ။

၃၂။ ဘာဝနာ-ယာန-မာရုယျံ၊ သမ-မေဿတိ သုဗ္ဗတော။
ဣမသ္မိ အတ္တဘာဝေပိ၊ အ-ရောဂေါ ဒီဃ-ဇီဝိကော။

၃၃။ ပူဇိတော သဗ္ဗ-လောကေဟိ၊ ဘာဝနာ-ဘိရတိ-
မနော။
ဇနပိယော မနာပေါ စ၊ ကာ-ကထာ-ခိဃ-ဓာရဏေ။

နမက္ကာရ အနက်

၁။ သုဂတံ၊ တောင်းသော စကားကိုလည်း ဆိုတော်
မူတတ် ထသော။ သုဂတံ၊ ကောင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့လည်း
ကြွသွားတော်မူတတ်ထသော။ သေဌံ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်း
အပ်မြတ်တော်မူထသော။ ကုလလံ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်၊ အကု
သိုလ်ကို။ ဇဟံ၊ စွန့်တော်မူပြီးထသော။ အမတံ၊ သေခြင်းလည်း
ကင်းတော်မူထသော။ အမတံ၊ အမြှိုက်အရသာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ
တော်မူပြီးထသော။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်စွာ ထသော။ အသမံ၊
အတုလည်းမရှိထသော။ အသမံ၊ အတုမရှိသော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်
ကို။ ဒဒံ၊ ပေးတော်မူတတ်ထသော။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာလည်း
ဖြစ်တော်မူထသော။ လောကံ၊ လောကကို။ သရဏံ၊ သိတော်
မူတတ်ထသော။ အရဏံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော မြူလည်း
ကင်းစင်တော်မူပြီးထသော။ အရဏံ၊ ကိလေသာမြူ၏ ကင်းခြင်း
ကို။ ကရံ၊ ပြုတော်မူတတ်ထသော။ အဘယံ၊ ဘေးလည်းမရှိ
ထသော။ အဘယံ၊ ဘေးမရှိသော။ ဌာနံ၊ နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့။
နာယကံ၊ ပို့ဆောင်တော်မူတတ်ထသော။ နာယကံ၊ လူသုံးဦး
တို့၏ အမှုဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်
သည်။ နမေ-နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၂။ နယနသုဘဂကာယဂံ၊ မျက်စိအား တင့်တယ်စွာသော
ကိုယ်တော်၏ အစိတ်လည်း ရှိတော်မူထသော။ မရုရဝရသရော
ပေတံ၊ သာယာစွာသော မြတ်သောအသံတော်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ
တော်မူထသော။ အမိတ ဂုဏဂဏာဓာရံ၊ မနှိုင်းရှည့်အပ်သော

ကျေးဇူးတော်အပေါင်း၏ တည်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူသော။
 အတုလံ၊ တစုံတယောက်သောသူနှင့် တူတော် မမူသော။
 ဒသဗလံ၊ ဆယ်ပါးသော အားတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော
 မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္တေ-ဝန္တာမိ၊ ရှိခိုး
 ပါ၏။

၃။ ဓိတိမာ၊ တည်ကြည်သော သမာဓိလည်း ရှိတော်မူသော။
 အညဓာရကော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်း ဆောင်တော်
 မူတတ်သော။ ယောဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။
 လောကတော၊ လူသုံးပါးကြောင့်။ သံသာဓရ၊ သံသရာ၌။
 စာယိကံ၊ ကိုယ်တော်ကို အမှီပြု၍ဖြစ်သော။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဆင်းရဲကို
 လည်းကောင်း။ စေတသိကံ၊ စိတ်တော်ကို အမှီပြု၍ဖြစ်သော။
 ဒုက္ခဉ္စ၊ ဆင်းရဲကိုလည်းကောင်း။ အနုဘောသိ၊ အစဉ်ခံစား
 တော်မူလေပြီ။ နရဒေဝမင်္ဂလံ၊ လူနတ်တို့၏ မင်္ဂလာဖြစ်တော်
 မူသော။ တံဗုဒ္ဓံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
 ဝန္တေ-ဝန္တာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၄။ ဗာတ္ထိံ သဘိ လက္ခဏာတြိဟံ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော
 ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော
 ကိုယ်တော်လည်း ရှိတော်မူသော။ ဒေဟာဇုတိနိဂ္ဂတပဇ္ဇလန္တံ၊
 ကိုယ်တော်မူထွက်သော အရောင်တို့ဖြင့် ပြောင်ပြောင် ထွန်း
 တောက်ပတော်မူသော။ ပညာဓိတိသီလဂုဏောသဝိန္ဒံ၊ ပညာ
 ဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ သီလဂုဏ်အပေါင်းကိုလည်း ရတော်မူပြီးထ
 သော။ အန္တိမဇာတိယုတ္တံ၊ အဆုံးစွန်သောဘဝနှင့်လည်း ယှဉ်

နမက္ကာရ အနက်

၇၁

တော်မူပြီးထသော။ မုနိံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္တေ-ဝန္တာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၅။ ပါတောဒယံ၊ နံနက်အခါ၌ကက်လတ်သော။ ဗာလဒိဝါကရံ၊ ထွက်သစ်သော နေလှသင်ကဲ့သို့။ ယတိ၊ ရဟန်းတို့၏။ မဇ္ဈိ၊ အလယ်၌။ သိရိဟိ၊ ကြက်သရေတို့ဖြင့်။ လလိတံ၊ တင့်တယ်တော်မူထသော။ ပုဏ္ဏိန္ဒ၊ သင်္ကာသမုဂ၊ ပြည့်ဝန်းနှင့်တူသော မျက်နှာတော်လည်း ရှိတော်မူထသော။ အနုဇီ၊ တဏှာလည်း ကင်းစင်တော်မူပြီးထသော။ သဗ္ဗညု၊ ခပ်သိမ်းသော ဧညတရားငါးပါးကိုလည်း သိတော်မူပြီးထသော။ မုနိန္ဒ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္တာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၆။ ဥပေတပုညော၊ ပြည့်စုံသော ဘုန်းတော်လည်း ရှိတော်မူသော။ ယောသုဂတော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝရဗောဓိမူလေ၊ မြတ်သော ဗောဓိဝင်၏အနီး၌။ သဿနမာရံ၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါနှင့် တကွသော မာရ်နက်သားကို။ ဇိနိတွာ၊ အောင်တော်မူပြီး၍။ အာရုဏောဒယမ္ပိ၊ နေအရုဏ်ဘက်သော အခါ၌။ ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဗုဇ္ဈိ၊ သိတော်မူပြီး။ မာရဇိနံ၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးထသော။ အဘဂံ၊ မာရ်စစ်သည်တို့သည် ဖျက်ဆီးနိုင်ထသော။ တံသုဂတံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၇။ ရာဂါဒိဆေဒါမလညဏခဂ္ဂံ၊ ရာဂအစရှိသော ကိလေသတို့ကို ဖြတ်တတ်သော အညစ်အကြေးကင်းသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သံလျက်လည်း ရှိတော်မူထသော။ သတိသမညာ ဖလကာဘိဂါဟံ၊ သမ္မာသတိ အမည်ရှိသော ကာ-ကိုလည်း မြဲစွာကိုင်စွဲတော် မူထသော။ သိလောသ လင်္ကာရဝိဘူသိတံ၊ သီလအပေါင်းတည်းဟူသော ချပ်တန်းဆာတို့ဖြင့် တန်းဆာ ဆင်တော်မူထသော။ အဘိညာဝရ မိဒ္ဓပေတံ၊ အဘိညာဉ် တည်းဟူသော မြတ်သောတန်ခိုးနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော် မူထသော။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၈။ ဒယာလယံ၊ ဟောကရုဏာ၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူထသော။ သဗ္ဗမိ၊ ခပ်သိမ်းသော ကိုယ်တော်၏အဖြစ်၌။ ဒုက္ကရံ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သော စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး အစရှိသောအမှုကို။ ကရံ၊ ပြုတော်မူတတ်ထသော။ ဘဝဏ္ဏဝါတိက္ကမံ၊ ဘဝသုံးပါးတည်းဟူသော ဟောသမုဒြာမှု လွန်မြောက်တော် မူပြီးထသော။ အဂ္ဂတံ၊ မြတ်သောအဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ တိလောကနာထံ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကို-ကွယ်ရာဖြစ်တော်မူတတ်ထသော။ သုသမာဟိတံ၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်သော သမာဓိလည်း ရှိတော်မူထသော။ ဟိတံ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကိုလည်း ဆောင်တော်မူတတ်ထသော။ သမန္တစက္ခု၊ ထက်ဝန်းကျင် မြင်နိုင်စွမ်းသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်လည်း ရှိတော်မူထသော။ အဂေတံ၊ မနှိုင်းရှည့်အပ်သော ဂုဏ်လည်း ရှိတော်

မူထသော။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်
သည်။ ပဏမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၉။ တဟိံ တဟိံ ဘဝေ၊ ထိုထိုသို့သော ကိုယ်တော်၏
အဖြစ်၌။ ပါရမိသညာယံ၊ ပါရမိအပေါင်းကို။ ယေ၊ ဆည်းပူး
တော်မူတတ်ထသော။ သဗ္ဗိ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဂတံ၊
ဆည်းကပ်အပ်ထသော။ သုခပ္ပဒံ၊ ချမ်းသာခြင်း၏ အဘို့ကို
ဖြစ်စေတော်မူတတ်ထသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်တော်
မူပြီးထသော။ နရာ နရာနံ၊ လူနတ်တို့၏။ သုခသမ္ဘဝံ၊ ချမ်းသာ
ခြင်း၏အကြောင်းကို။ ဘဝံ၊ ဖြစ်စေတော် မူတတ်ထသော။
အနုမာနံ၊ မရိညွတ်သော။ ဂဝံ၊ နွားနှင့်တူသော သူမိုက်ကို။
ဇိနပုဂ္ဂံ၊ အောင်တော်မူတတ်ထသော ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမေ-
နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၀။ ဤဟာဖိုယံ၊ ဝိရိယတည်းဟူသော တက်မကိုး၊ ဉာဏ
ကရေန၊ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော လက်တော်ဖြင့်။ ဂါဟ
ကော၊ ကိုင်စွဲတော်မူသော။ ယောဗုဒ္ဓိဒက္ခနာဝိဒကော၊ အကြင်
မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော လိမ်မာလှစွာသော သင်္ဘောလှေ
မှူးသည်။ မဂ္ဂင်နာဝံ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တည်းဟူသော သင်္ဘော
လှေထက်သို့။ အာရုဗ္ဗ၊ တက်စီးတော်မူပြီး၍။ တယ၊ ထို
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော သင်္ဘောလှေဖြင့်။ ဗဟူ၊ များစွာ
ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို။ ဘဝဏ္ဏဝါ၊ ဘဝသုံးပါး တည်းဟူ
သော ဗောဓသမုဒြာမှ။ တာရေသိ၊ ကယ်တင်တော်မူလေပြီ။

အသပ္ပဟံ၊ သတ္တဝါတို့၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ပယ်တော်မူတတ်ထ
 သော၊ ဗုဒ္ဓံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူတတ်ထသော။ တံမုနိ
 ဒက္ခနာဝိကံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော လိမ်မာလှစွာ
 သော သင်္ဘောလှေမှူးကြီးကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမေ-
 နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၁။ သမတိံ သတိပါရမိသမ္ဘရဏံ၊ အမျှသုံးဆယ်သော
 ပါရမီကို ဖြည့်တော်မူပြီးထသော။ ဝရဗောဓိဒုမေ၊ မြတ်သော
 ဗောဓိပင်၏ အနီး၌။ စတုသစ္စဒသံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်
 တော်မူပြီးထသော။ ဝရမိဒ္ဓိဂတံ၊ မြတ်သော တန်ခိုးသို့လည်း
 ရောက်တော်မူပြီးထသော။ နရဒေဝဟိတံ၊ လူနတ်တို့၏ အစီး
 အပွားကိုလည်း ဆောင်တော်မူတတ်ထသော။ တိဘဝုပသမံ၊
 ဘဝသုံးပါးမှလည်း ငြိမ်းတော်မူပြီးထသော။ ဇိနံ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ပဏမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၂။ သတပုညဇလက္ခဏိကံ၊ များစွာသော ဘုန်းကြောင့်
 ဖြစ်သော လက္ခဏာတော်လည်း ရှိတော်မူထသော။ ဝိရဇံ၊
 ရာဂဟူသော မြူလည်း ကင်းစင်တော်မူပြီးထသော။ ဂဂန္တုပမဓိံ၊
 ကောင်းကင်နှင့်တူသော ပညာတော်လည်း ရှိတော်မူထသော။
 ဓိတိဓမ္မရုသမံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်မင်းနှင့် တူသော မတုန်မလှုပ်သော
 သမာဓိလည်း ရှိတော်မူထသော။ ဇလဇူပမသီတလ သီလယုတံ၊
 ကြာနှင့်တူသော ချမ်းမြေ့စွာသော သီတင်းနှင့်လည်း ယှဉ်ထ
 သော။ ပထဝီသဟနံ၊ မြေကြီးနှင့်တူသော သည်းခံသော နှလုံး
 တော်လည်း ရှိတော်မူထသော။ ဇိနံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊
 အကျွန်ုပ်သည်။ ပဏမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၃။ သုမတိ၊ ကောင်းသော ပညာတော်လည်း ပြုတော်မူ
 ထသော။ ယောဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒိဝေ၊
 နေ၌၊ ဒိဝါကရောဝ၊ နေမင်းကဲ့သို့။ သောဘန္တော၊ တင့်တယ်
 တော် မူသည်ဖြစ်၍။ ရတိဇနနေ၊ မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေ
 တတ်သော။ သိလာသမ္ပိ၊ ပဏ္ဍုကမ္မလာ ကျောက်နေရာ၌။
 အာသီနေ၊ နေတော်မူလျက်။ သိဝသုဒ္ဓံ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို
 ပေးတော်မူတတ်သော။ ဓမ္မ၊ အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို။ ဒေဝါ
 နံ၊ တာဝတိံသာနတ်တို့အား။ အဒေသိ၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး
 ဟောတော်မူလေပြီ။ အသဒိသိ၊ တုဘက်သည်း ကင်းတော်
 မူသော။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
 နိစ္စံ၊ အမြဲ။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၄။ ယောနာထော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ အင်္ဂ
 တလေဟိ၊ မချိုတဲ့ကုန်သော။ နိရာကုလေဟိ၊ နှောင့်ယှက်ခြင်း
 ကင်းကုန်သော။ ပါဒပကံဇမုဒုတ္တသ ရာဇိကေဟိ၊ ခြေတော်
 တည်းဟူသော ကြာ၏ နူးညံ့သော အပြင်၌ တရားရှစ်ကွက်
 စက်လက္ခဏာတော် တည်းဟူသော အရေးတို့ဖြင့်။ တိဟိလော
 ကေဟိ၊ သုံးဘုံသို့နှင့်။ နိရုပမေယျတံ၊ မနှိုင်းရှည့်အပ်သည်၏
 အဖြစ်သို့။ သမ္မာပုဏ္ဏေဝေ၊ ကောင်းစွာ ရောက်တော်မူသည်သာ
 လျင်တည်း။ သဗ္ဗလောကမဟိတံ၊ ခပ်သိမ်းသော လောကသည်
 ပူဇော်အပ်ထသော။ အသဝံ၊ အတုမရှိထသော။ တံနာထံ၊
 ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၅။ နရာနရသမောသရဏံ၊ လူနတ်တို့၏ စုဝေးရာ
 ဖြစ်တော်မူထသော။ ဓိတတ္ထံ၊ တည်ကြည်သော စိတ်တော်လည်း

ရှိတော်မူသော။ ပညာပဒီပ ဇုတိယာ၊ ပညာတော် တည်း
 ဟူသော ဆီမီးရောင်ဖြင့်။ ဝိဟတန္ဓကာရံ၊ ဖျောက်အပ်ပြီးသော
 အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော မှောင်လည်း ရှိတော်မူသော၊ အတ္ထာ
 ဘိကာမံ၊ လူနတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို အလွန်အလှိုရှိတော်မူ
 သော။ နရဒေဝဟံ တဒေဝဟံ၊ လူနတ်တို့၏ အကျိုး စီးပွားကို
 လည်း ရှက်ဆောင်တော်မူ တတ်သော။ ကာရုဏိကံ၊ ကြီးမြတ်
 သော မဟာကာရုဏာတော်နှင့် ယှဉ်သော။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သ
 သော၊ အနန္တဉာဏံ၊ အဆုံးမရှိသော ဉာဏ်လည်းရှိတော်မူ
 သော။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
 ဝန္ဓာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၆။ အခိုလဂုဏ နိဓာနော၊ ခပ်သိမ်းသော လောကီ
 လောကုတ္တရာဂုဏ်တို့၏ သိုမှီးရာလည်း ဖြစ်တော်မူသော။ ယော
 မုနိန္ဒော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ သညတာနံ၊ ကိုယ်နှုတ်
 နှလုံးကို စောင့်ကုန်သော အရှင်မြတ်တို့၏။ နိကေတံ၊
 ကိန်းအောင်းမွေ့လျော်ရာ အစင်ဖြစ်သော။ ဣသိပတနဂုံ၊
 ဣသိပတန အမည်ရှိသော။ ဝနံ၊ မိဂဒါဝုန်တောသို့။ ဥပဂန္ဓာ၊
 ကြွတော်မူ၍။ တဟံ၊ ထိုမိဂဒါဝုန်တော၌။ အကုသလဆေဒံ၊
 အကုသိုလ်ကို ဖြတ်တတ်သော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာတရားကို။
 ဝပေတ္တာ၊ ဟောတော်မူလေပြီ။ အတုလံ၊ အတုမရှိသော။
 အဘိကန္တံ၊ အလွန် နှစ်လိုဘွယ်သော ဂုဏ်လည်းရှိတော်မူ
 သော။ ဝန္ဓာနယျံ၊ ရှိခိုးခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်သော။
 တံမုနိန္ဒံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊
 ရှိခိုးပါ၏။

၁၇။ သုစိပရိဝါရိတံ၊ သန္နုရင်းစင်ကြယ်သော အခြံအရံ
လည်းရှိတော်မူသော။ သုရုစိရပ္ပဘာဟံ၊ ပြုံးပြုံးပြက်နှစ်သက်
ဘွယ်သော အရောင်တို့ဖြင့်။ ရတ္တံ၊ ဆိုးအပ်သော ကိုယ်တော်
လည်းရှိသော။ သိရိဝိသရာသယံ၊ ဘုန်းပညာ ကြက်သရေ
အပေါင်းတို့၏ တည်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူသော။ ဂုပိတမိန္ဒြေ
ယေဟံ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော စက္ခုအစရှိသော လူ့ခန္ဓာတို့
နှင့်။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော။ ရဝိသသိမဏ္ဍလ္လဘုတံ
လက္ခဏော ပစိတ္တံ၊ နေဝန်း၊ လဝန်း အစရှိသော စက်လက္ခာ
တော်တို့ဖြင့် များစွာဆန်းကြယ်ခြင်း ရှိတော်မူသော။ သုရ
နရပ္ပဇိတံ၊ နတ်လူတို့သည် ပူဇော်အပ်တော်မူသော။ သုဂတံ၊
မြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ အာဒရံ၊ ရိုသေစွာ။
နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၈။ ယောဓမ္မရာဇာ၊ အကြင်တရားမင်းဘုရားသည်။ ဂုဟ
ပဋိသန္ဓေသဒ္ဓိ ကုလ္လောလဝီစိ၊ မောဟ၊ ပဋိသန္ဓေ၊ လောဘ၊
အစရှိသော လောကလက်လျှပ်ပေါ်သော ကြီးစွာသော လှိုင်း
တံပိုးတို့ဖြင့် ဖြမ်းထသော။ သံသာရောသံ၊ သံသာရာတည်း
ဟူသော ပင်လယ်ရေအလျဉ်ကို။ မဂ္ဂေါဠုဓမ္မန၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး
တည်းဟူသော သဘောဘောင်ဖြင့်။ တရိ၊ ကူးတော်မူလေပြီ။
အဘယံ၊ ဘေးလည်း မရှိသော။ ပါရပတ္တိ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း
ဟူသော ကမ်းတဘက်သို့ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ ပဇာနိ၊
သတ္တဝါတို့၏။ တာဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူသော။
လေဏံ၊ ပုဒ်အောင်းရာလည်း ဖြစ်တော်မူသော။ အသမ
သရဏံ၊ အတုမရှိလည်းလျောင်းရာလည်း ဖြစ်တော်မူသော။

ကေတိတ္ထံ၊ နိဗ္ဗာန်ပြည်သို့ ကူးတို့ကူးခပ်၊ မြတ်သောရေဆိပ်
သဘွယ် ဖြစ်တော်မူထသော။ ပတိဌံ၊ မှီခိုရာ ကျန်းနှင့်လည်း
တူတော်မူထသော။ ပုညဓက္ခတ္တံ၊ ကောင်းမှု တည်းဟူသော
မျိုးစေ့၏ စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်းသဘွယ် ဖြစ်တော်မူ
ထသော။ ပရမသုခဒံ၊ မြတ်သော နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကိုလည်း
ပေးတော်မူတတ်ထသော။ ဘံဓမ္မရာဇံ၊ ထိုတရားမင်းဘုရားကို။
အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၉။ ပရိဟိတကရော၊ သူတပါး၏ အစီးအပွားကိုလည်း
ရွက်ဆောင်တော် မူတတ်ထသော။ ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင်
မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကဏ္ဍမ္မမူလေ၊ ကဏ္ဍအမည်ရှိသော ဥယျာဉ်
စောင့်သည် စိုက်အပ်သော သရက်ဖြူပင်၏ အနီး၌။ နိဿိန္ဒော၊
နေတော်မူလျက်။ အစ္ဆေရံ၊ အံ့ဘွယ်ရှိထသော။ နယနသုဘဂံ။
လူနတ်တို့၏ မျက်စိအား တင့်တယ်စွာ ထသော။ အာကု
လဏ္ဍဂ္ဂိဇာလံ* ရောယှက်သော ရေအယဉ် မီးလျှံရှိထသော။
ဒုဇ္ဇာလဒ္ဓံသံ၊ မိစ္ဆာအယူဘည်းဟူသော ကွန်ရက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်
သော အလေ့ရှိတော်မူထသော။ မုနိဘိ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ အဇ
ဟိတံ၊ မစွန့်အပ်ထသော။ ပါဠိဟေရံ၊ နေမီးအစုံအစုံ အစရှိသော
တန်ခိုးပြာဠိဟင်္ကကို။ သီသံ၊ လျင်စွာ။ အကာသံ၊ ပြုတော်မူလေ
ပြီ။ သေဌံ၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်မြတ်စွာထသော။ ပေရမရ
တိဇံ၊ မြတ်သောနှစ်လိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။ ဣဒ္ဓိ

* “နာကုလဏ္ဍဂ္ဂိဇာလံ” ရှိသော ဋီကာအလို
“မရောရှက်သော ရေအယဉ်မီးလျှံရှိထသော” ဟုပေး။

ဓမ္မဟိ၊ တနိခိုးကျေးဇူးတို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူထ
သော။ တံ မုနိန္ဒ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
ဝန္ဓေ-ဝန္ဓာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၂၀။ ဒယုဒယရုဏော၊ မဟာကရုဏာ သမာပတ် တည်းဟူ
သော တက်လက်သော နေအရုဏ်လည်းရှိထသော။ ဉာဏဝိတ္ထိဏ
ဗိဓမ္မာ၊ ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ကျယ်စွာသော စက်ဝန်း
လည်း ရှိတော်မူထသော။ ဧကော၊ တုဘက် ကင်းမြောက်၊
တယောက်ထည်းသာ ဖြစ်တော်မူထသော။ ယောမုနိန္ဒကော၊
အကြင် မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းသည်။ ကမလ
တထိတံ၊ ကြွေဟူ၍ ဆိုအပ်သော။ ဝိနယုပ္ပါဏောသံ၊ ဝေနေ
ယျသတ္တဝါအပေါင်းကို။ ဓမ္မရံသိဝရေဟိ၊ မြတ်သောတရား
တည်းဟူသော ရောင်ခြည်တို့ဖြင့်။ သုဗောဓေသိ၊ သစ္စာလေးပါး
ကို သိစေသောအားဖြင့် ပွင့်ခြင်းသို့ ရောက်စေသောမူပြီ။
သုဒ္ဓေ၊ စင်ကြယ်စွာသော။ တိဘဝကုဟဒရ၊ လောကသုံးပါး
အတွင်း၌။ ဗျာပိတက္ကိတ္တိနဉ္စ၊ အဆုံးမရှိသော ကျော်စော
ခြင်းရှိတော်မူထသော။ တိလောကေကစ္စက္ခ၊ ဘုံသုံးပါးတို့၏
အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သော မျက်စိဖြစ်တော်မူထသော။ ဒုခမသ
ဟနံ၊ သူတပါးတို့သည် သည်းခံနိုင်ခဲ့သော အမှုကို သည်းခံခြင်း
ရှိတော်မူထသော။ မဟေသိ၊ သိလက္ခန္ဓာ၊ စသည်ကျေးဇူး၊
ဂုဏ်အထူးကို၊ ဆည်းပူး ရှာမှီးတော်မူပြီးထသော။ တံမုနိန္ဒကံ၊
ထိုမြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော နေမင်းကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်
သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၂၁။ ယောဇီနော၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗောဓိပေမတော၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ချစ်တော်မူခြင်းကြောင့်။ အလဂ္ဂမာနသော၊ ငြိတုယ်ခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အနောကဇာတိယံ၊ များစွာသော ကိုယ်တော်၏ အဖြစ်၌။ သပုတ္တဒါရုံ၊ သားမယားနှင့်တကွသော။ အင်္ဂဇီဝိတမ္ပိ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်အသက်ကို စဉ်လျက်လည်း။ အတ္ထိကဿ၊ အလိုရှိသောသူအား။ အဒါသိယေဝ၊ ပေးလှူတော် မူသည်သာလျှင်ကတည်း။ ဒါနပါရမီ၊ ဒါနပါရမီကိုလည်းတောင်း။ တတော၊ ထိုဒါနပါရမီမှ။ ပရံ၊ တပါးသော။ သီလပါရမာဒိကမ္ပိ၊ သီလပါရမီစသော ကိုးပါးသော ပါရမီကိုလည်းကောင်း။ အပူရိ၊ ဖြည့်တော်မူလေပြီ။ တာသံ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ပါရမီတော်တို့၏။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ အဂ္ဂတံ၊ မြတ်သောအဖြစ်သို့။ ဥပယာတံ၊ ရောက်တော်မူပြီးတသော။ ဧကဒိပကံ၊ လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ် မှီခိုရာဖြစ်သော ကိုင်းကျွန်းသဘွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူထသော။ တံဇိနံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နာမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၂၂။ ဒေဝါဒေဝါတိ ဒေဝံ၊ သမ္မုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့ထက် လွန်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ် ဖြစ်တော်မူထသော။ နိဓန ဝပုဓရံ၊ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်တော်ကိုလည်း ဆောင်တော်မူထသော။ မာရဘင်္ဂံ၊ မာရ်ငါးပါးကို ဖျက်ဆီးတော်မူထသော။ အဘင်္ဂံ၊ မာရ်စစ်သည်တို့သည် ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ထသော။ ပဇာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဒီပံ၊ ပညာတည်းဟူသော ဆီမီးတန်ဆောင်ကို။ ဒီပံ၊ ပြောင်ပြောင်တောက်

အောင် ထွန်းညှိတော်မူပြီးထသော။ ဇယဝရသယနေ၊ မာရ်
ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူရာ မြတ်သော ဗောဓိပင်နေရာ၌။
ဗောဓိပတ္တံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးထသော။ အဓိ
ပတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ပို့တော်မူထသော။ ဗြဟ္မာ ဗြဟ္မာ
ဂတာနံ၊ ဆည်းကပ်ရောက်လာကုန်သော ဗြဟ္မာလူနတ် ပရိသတ်
တို့သား။ ဝရဂီရကထိကံ၊ မြတ်သောတရားစကားကို ဟော
တော် မူတတ်ထသော။ ပါပဟိနံ ပဟိနံ၊ ညစ်ညမ်းယုတ်မာ
ကိလေသကို ပယ်ခွာတော်မူပြီးထသော။ လောကာ ဇ္ဇလာကာ
ဘိရာမံ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ မွေ့လျော်ရာ ဖြစ်တော်မူ
ထသော။ မုနိန္ဒံ၊ ရဟန်းတကာတို့ကို အစိုးရတော့ မူထသော။
တံမုနိန္ဒံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သတတံ၊
မချွတ်။ အဘိ နမေ-အဘိ နမာမိ၊ ရှိသောစွာရှိခိုးပါ၏။

၂၃။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ နိဂြောဓဗိဓမ္မော၊ အရပ်
၌ အဝဿယဖြင့် ပညောင် ဝင်း၏ အဝန်းကဲ့သို့ ဝန်းသောကိုယ်
လုပ်သည်။ ရှိတော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓကရ စရဏော၊ အကြိမ်တရာဖတ်
အသေသော ဝါ ဝှမ်းလွှာကဲ့သို့ နူးညံ့သော လက်ဘဝါးတော်
ခြေဘဝါးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဗြဟ္မာဗောဓိသော၊ ဗြဟ္မာ
မင်း၏အသံထက် ကဲလွန်စွာသိသာသော အဝါနှစ်ပါး နှင့်ပြည့်
စုံသော အသံတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဧကိဇဗောဓံ၊ ဧကံ
မည်သောသား၏ မြင်းခေါင်းကဲ့သို့ ပြည့်ဖို့သော မြင်းခေါင်း
တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ကောသတ္ထာဒဂ်ဇာတော၊ ရှေ့ပဒုမာ
ကြာချုပ်နှင့်တူသော အအိမ်နှင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ကျစ်
လစ်လှစွာသော ယောက်ျားမြတ်၏ နိမိတ်တော်လည်း ရှိတော်

မူ၏။ ပုနရပိ၊ တဘန်လည်း။ သုဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊ ရွှေခြေနင်းအပြင်ကဲ့သို့ ညီညွတ်စွာတည်သော ခြေဘဝါးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ မုဒေါဒါတုဏ္ဏလောမော၊ မျက်မှောင်နှစ်ခုတို့၏ အလယ်၌ နူးညံ့ဖြူစင်သော ဥဏ္ဏလုံ မွေ့ရှင်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ အထမပိ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ သုဂတော၊ ကောင်းသောနိဗ္ဗာန်သို့ ကြွသွားတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗြဟ္မဇုဂ္ဂတ္တဘာဝေါ၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ ကိုယ်ကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ နိလက္ခိ၊ ညိုသောမျက်လုံးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဒိဃပဏ္ဍိ၊ ရှည်သော ဖခေသင့်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ သုခမမလဆဝိ၊ သိမ်မွေ့လှစွာသော အညစ်အကြေးမတင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အရေတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ထောမ္ပရသဂ္ဂသဂ္ဂိ၊ အနည်းငယ်သော အရသာကိုသော်လည်း ဆောင်ယူခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ခုနစ်ထောင်သေးချိုးမွှမ်းအပ်မြတ်သော အကြောတော်တို့၏ အဖျားလည်း စုဝေးလျက် ရှိတော်မူ၏။

၂၄။ သောဇိနော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ စတ္တလိသဂ္ဂဒေန္တာ၊ လေးဆယ်စုထ၊ မွန်မြတ်လှသော သွားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ သမကလပနဇော၊ လွန်၍ဖြတ်သကဲ့သို့ ညီညွတ်စွာသော သွားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ အန္တရိသပ္ပပိဇဏော၊ ရေစီးကြောင်းမထင် ပြည့်ဖြိုးစင်သော ကျောက်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ စဒက္ကနကိတာ၊ ဒေါ၊ စက်ဖြင့် မှတ်အပ်သော မြတ်သော ခြေဘဝါးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ အဝိရဋ္ဌဒသနော၊ မကျဲသော သွားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ မာရဇိ၊ မာရ်ငါးပါးကို

အောင်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥဿပပါဒေါ၊
 မြို့မတင်လင့် မြင့်သော ဘမျက်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။
 တိဋ္ဌန္တော၊ ရပ်တော်မူလျက်။ နောနမန္တော၊ မကိုင်းညွတ်ဘဲ။
 ဥဘယကရ မုဒုနာ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့စွာသော လက်တော်နှစ်ဘက်
 ဖြင့်။ ဇဏ္ဍုကာနိ၊ ပုဆစ်ဒူးတော်နှစ်ဘက်တို့ကို။ အာမသန္တော၊
 သုံးသပ်တော်မူနိုင်၏။ ဝန္တကဏ္ဍော၊ ရွှေမုရိုးစည်ငယ် သဏ္ဌာန်
 ကဲ့သို့ လုံးသော လည်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဂေါတရုဏပခု
 မကော။ ထိုခဏဘွားသော နွားငယ်၏ မျက်မှေးနှင့်အတူ
 သိမ်မွေ့ပျို ညိုသောမျက်မှေးတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ သိဟ
 ပုဗ္ဗစုကာယော၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ရှေ့ ထက်ဝက်သော ကိုယ်နှင့်အတူ
 ပြည့်ဖြိုးစွာသော ကိုယ်တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။

၂၅။ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်
 သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သတ္တပ္ပိဏောစ၊ ခုနစ်ပါးသော
 အရပ်တို့၌ ပြည့်ဖြိုးသော အသားတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။
 ဒီဃဂုံလိ၊ ရှည်သော လက်ချောင်း၊ ခြေချောင်းတော်လည်း
 ရှိတော်မူ၏။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ လောမက္ခပေကလောမော၊
 တခုတခုသော မွေးတွင်းဘော်၌ တချောင်းတချောင်းစီသာ
 ရောက်သော မွေးညှင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ သပ္ပဒန္တော၊
 ဒါတဒါဒွာ၊ ပြည့်ဖြိုးဖြူစင်စွာသော စွယ်တော်လည်း ရှိတော်
 မူ၏။ ကနကသမတစော၊ ဇမ္ဗူရာဇ် ရှောင်ကဲ့သို့သော အရေ
 တော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ နီလမုဒ္ဒဂ္ဂလောမော၊ မျက်နှာတော်
 ကို မျှော်ဘိသကဲ့သို့ အထက်သို့တက်သော လက်ျာရစ်သည်၌
 တည်သော အလွန်ညိုသော မွေညှင်းတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။

သမ္မုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ထူလဇိဝေါ၊ ကြီးပြန့်သော
လျှာတော်လည်း ရှိတော်မူ၏။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သိဟဟန္တ
ကော၊ ခြင်္သေ့မင်း၏မေးနှင့်တူသော ပြည့်ဖြိုးစွာသော မေးတော်
လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဇာလိကပ္ပ၊ ဒဟတ္ထော၊ လေသွန်တံခါး၌
လက်သမားတပ်စီထားအပ်သော ရွှေပွတ်တိုင်ကဲ့သို့ တင့်တယ်
စွာ ရှည်သော ခြေချောင်း၊ လက်ချောင်းတော်လည်း ရှိတော်
မူ၏။ နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥဏှိသသိသော။ နဖူး
သင်းကျစ်ချယ်လယ်သဖြင့် တင့်တယ်သော ဦးခေါင်းတော်
လည်း ရှိတော်မူ၏။ ဣတိဂုဏသဟိတံ၊ ဤ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
ကျေးဇူးအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ တံ မဟေသိံ၊
ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။
၂၆။ လောကေ၊ လူ၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ
ဗုဒ္ဓေ၊ တိသောသော၊ ဘုရား ဘုရားဟူသော အသံကိုမျှလည်း။
အတိဒုလ္လဘတရော၊ အလွန်ကြားရခဲသေးတုံ၏ရှင်။ ဗုဒ္ဓဘာဝေါ၊
ဘုရား၏အဖြစ်သည်ကား။ ကာကထာ၊ အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာရှိအံ့
နည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိဘာဝီ၊ ပညာရှိကုန်သော။ ဝိဝိ
ဓဟိတသုခံ၊ အထူးထူး အပြာပြားသော စီးပွားချမ်းသာကို။
ပတ္တယန္တော၊ တောင့်တကုန်သော။ သာဓဝေါ၊ သူတော်ကောင်း
တို့သည်။ ဣဉ္စ၊ အလိုရှိအပ်သော။ အတ္ထံ၊ အကျိုးစီးပွားကို။
ဝဟန္တိ၊ ရွက်ဆောင်တော် မူတတ်ထသော။ သုရနရမဟိတံ၊
နတ်လူတို့သည် ပူဇော်အပ်တော် မူထသော။ နိဗ္ဗယံ၊ ဘေး
လည်း မရှိထသော။ ဒက္ခိဏေယျံ၊ မြတ်သောအလှူကို ခံတော်
မူထိုက်ထသော။ လောကာနံ၊ လူသုံးပါးတို့၏။ နန္ဒိဝစုံ၊

နှစ်လို့ခြင်းကို ပွားစေတတ်သော။ ဒသဗလံ၊ ဆယ်ပါးသော
 အားနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ အသမံ၊ တုဘက်လည်း ကင်း
 ပြီးသော။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ လုံ့မြတ်စွာဘုရားကို။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။
 နမဿန္တု၊ ရှိခိုးစေကုန်သတည်း။

၂၇။ ဇေတနပုညေန၊ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးရ
 ခြင်းတည်းဟူသော ကောင်းမှုစေတနာကြောင့်။ သော အဟံ၊
 ထိုငါသည်။ သမ္ပရာယေ၊ တမလွန်ဘဝ၌။ နိပုဏမတိစ၊ သိမ်
 မွေသော ပညာရှိသည်လည်းကောင်း။ သတောစ၊ သတိနှင့်
 ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း။ တိတ္တောစ၊ ရောင့်ရဲသည် လည်း
 ကောင်း။ ဒက္ခောစ၊ လိမ်မာသည် လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌဇု
 ပညောစ၊ ဖြောင့်မတ်သောအယူ ပညာရှိသည်လည်းကောင်း။
 အဝိကလဝီရိယောစ၊ မချို့တဲ့သောလုံ့လ ရှိသည်လည်းကောင်း။
 ဘောဂဝါစ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှိသည်လည်းကောင်း။ သံဝိဘာဂိစ၊
 ခွဲခြမ်းဝေဘန်တတ်သည်လည်းကောင်း။ တိက္ခောစ၊ ထက်မြက်
 သည်လည်းကောင်း။ သူရောစ၊ ရဲရင့်သည်လည်းကောင်း။
 ခိတတ္တောစ၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည် လည်းကောင်း။
 သပရဟိတစရောစ၊ မိမိ၏အကျိုး စီးပွား သူတပါး အကျိုး
 စီးပွားကို ကျင့်ဆောင်တတ်သည် လည်းကောင်း။ ဒိဃဇီဝိစ၊
 ရှည်သောအသက် ရှိသည်လည်းကောင်း။ အရာဂေါစ၊ အနာ
 မရှိသည်လည်းကောင်း။ ဓညောစ၊ ဘုန်းရှိသည်လည်းကောင်း။
 ဝဏ္ဏောစ၊ အဆင်းလှသည် လည်းကောင်း။ ယသသီစ၊ များ
 သော အခြံအရံရှိသည် လည်းကောင်း။ အတိဗလဝဓရောစ၊
 အလွန်သောအားကို ဆောင်နိုင်သည်လည်းကောင်း။ ကိတ္တိမာစ၊

ကျေးဇူးသတင်း ကျော်စောခြင်း ရှိသည်လည်းကောင်း။ ခန္တ၊
ပေတောစ၊ သည်းခံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ သည်လည်းကောင်း။
ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရပါလိမ့်။

၂၈။ သောအဟံ၊ ထိုငါသည်- ဒိဋ္ဌဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်
သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌။ သဒ္ဓေါစ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသည် လည်း
ကောင်း။ ဒါတဂုံပေတောစ၊ ပေးအပ်သော ဝတ္ထုပစ္စည်းနှင့်
ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း။ ပရမသိရီစ၊ မြတ်သောဘုန်းကြက်
သရေ ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဒယောစ၊ သူတပါးကို သနား
ခြင်း ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဝိရးတ္တာစ၊ တပ်ခြင်းကင်းသည်
လည်းကောင်း။ လဇ္ဇိစ၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သည်လည်း
ကောင်း။ ကလျာဏမိတ္တောစ၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း
ရှိသည်လည်းကောင်း။ အဘိရတ ကုသလောစ၊ ကုသိုလ်ကောင်း
မှုတို့၌ အလွန်မွေ့လျော်တတ်သည်လည်းကောင်း။ ပဉ္စ သီလာဘိ
ရက္ခောစ၊ ငါးပါးသောသီလကို အလွန်စောင့်ရှောက်နိုင်သည်
လည်းကောင်း။ အပ္ပိစ္ဆောစ၊ နည်းသော အလိုရှိသည် လည်း
ကောင်း။ အပ္ပကောဓောစ၊ နည်းသောအမျက်ရှိသည် လည်း
ကောင်း။ အတိဂုဏဒယောစ၊ အလွန်ဖြောင့်မတ်သော နှလုံး
ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဣဒ္ဓိမာစ၊ တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသည် လည်း
ကောင်း။ အပ္ပမေယျောစ၊ မနိုင်ရှည်အပ်သော ဂုဏ်ရှိသည်
လည်းကောင်း။ ပါသံသောစ၊ ချီးမွမ်းထိုက်သည်လည်း
ကောင်း။ ပေခဝါစောစ၊ ချစ်ဘွယ်သောစကားကို ဆိုတတ်
သည်လည်းကောင်း။ သုဇနဂုဏဝိဒ္ဓူစ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏
ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိတတ်သည်လည်းကောင်း။ မာမကောစ၊

သုတေသ်ကောင်းတို့ကို မြတ်နိုး တတ်သည် လည်းကောင်း။
ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရပ်၊ လို၏။

၂၉။ ဣတ္ထံ- ဣမိနာယထာပုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့
ပြီးသော် အပြားအားဖြင့်၊ အသစ်သေ၊ ဤမျှဤခွေရှိ၏ဟု
မရေတွက်နိုင်ကုန် ထသော၊ လက္ခဏဒီပိတေ၊ အစိတ်ဖြစ်သော
ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ထသော။ နာထဂုဏေ၊
မြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးတော်တို့ကို။ သူစကားသို့၊ ပြတတ်
ကုန်သော။ ဂါယာသု၊ ဂါယာတို့တွင်၊ ကေဂါယန္တိ၊ တဂါယာ
ကိုမျှသော်လည်း။ ဗုဒ္ဓဓာ၊ ပညာရှိသော။ ယေ၊ ကုလပုတ္တော၊
အကြိုင် အမျိုးကောင်းသားသည်။ သရတေ၊ အောက်မေ့
ရာ၏။

၃၀။ သော ကုလပုတ္တော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။
စတုရာပါယ မုတ္တောစ၊ အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်သည်လည်း
ကောင်း။ အတ္ထဒ္ဓယဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ အမျိုးစီးပွားနှစ်ပါး
ကို။ သာဓကောစ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ တတ်စွမ်းနိုင်သည်လည်း
ကောင်း။ ဟတောပဒ္ဒဝဇာလောစ၊ ဖျောက်အပ်ပြီးသော
ဘေးရန်တည်းဟူသော ကွန်ရက်ရှိသည်လည်းကောင်း။ ဟိတသု
ဿ၊ စီးပွားချမ်းသာကို။ လာဘီစ၊ ရသည်လည်းကောင်း။-

၃၁-၃၂။ နရဒေဝါနံ၊ လူနတ်တို့ကို။ အဝိသပါစ၊ အစိုး
ရသော နတ်မင်းဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ စတုဒီပိဿရေပိဝါ၊
လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော စကြာဝတေးမင်း၏ အဖြစ်သည်
လည်းကောင်း။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အန္တိမေဒေဟေ၊ အဆုံး

စွန့်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌။ သုဗ္ဗတော၊ ကောင်းသော အကျင့် ရှိသည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ ဘာဝနာယာနံ၊ ဘာဝနာတည်း ဟူသော ယာဉ်ထက်သို့။ အာရုယျ၊ တက်စီး၍။ အညံ၊ အရ ဟတ္ထဖိုလ်ဟုဆိုအပ်သော။ သေတဆတ္တကံ၊ မြတ်သောထီးဖြူကို။ ဓာရိ-မာဓရန္တော၊ ဆောင်းလျက်။ သမံ၊ မီးခပ်သိမ်းတို့၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့။ သေတိ၊ ရောက်လတ္တံ့သတည်း။ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေပိ၊ ဤကိုယ်အဖြစ်၌လည်း။ အရောဂေါ၊ အနာ မရှိသည်လည်းကောင်း။ ဒီသဇီဝိကော၊ ရှည်သော အသက် ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

၃၃။ သဗ္ဗလောကေဟိ၊ ခပ်သိမ်းသော လူတို့သည်။ ပူဇိ တော၊ ပူဇော် အပ်သည်လည်းကောင်း။ ဘာဝနာဘိရတီ မနော၊ ဘာဝနာ၌ အလွန်မွေ့လျော်သော နှလုံးရှိသည်လည်း ကောင်း။ ဇနပ္ပိယော၊ သူခပ်သိမ်းတို့ ချစ်နှစ်လိုအပ်သည်လည်း ကောင်း။ မနာပေါ၊ သူခပ်သိမ်းတို့ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သည် လည်းကောင်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အခိလဓာရဏေ၊ အလုံး စုံသော ဂါထာကို ဆောင်ခြင်း၌။ ကာကထာ၊ အဘယ် ဆိုဘွယ်ရာရှိအံ့နည်း။

နမက္ကာရအနက် ပြီး၏။

ပရိတ်ကြီး ပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ သမန္တာ စက္က-ဝါဠေသု၊ အတြာ ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ။
သဒ္ဓမ္မံ မုနိ-ရာဇဿ၊ သုဏန္တု သဂ္ဂ-မောက္ခဒံ။ ။

၂။ ဓမ္မ သမဝဏ-ကာလော အယံ ဘဒန္တာ။ ။

၃။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓဿ။ ။

၄။ ယေ သန္တာ သန္တ-စိတ္တာ တိသရဏ
သရဏာ ဧတ္ထ လောကန္တရေဝါ၊
ဘုမ္မာ ဘုမ္မာ စ ဒေဝါဂုဏ-ဂုဏ-
ဂဟဏ-ဗျာဝဋ္ဋံ သဗ္ဗ-ကာလံ။
ဧတေ အာယန္တု ဒေဝါ ဝရ-ကနက
မယေ မေရုရာဇေ ဝသန္တော၊
သန္တော သန္တောသ-ဟေတုံ မုနိ-ဝရ-
ဝစနံ သောတု မဂ္ဂံ သမဂ္ဂါ။ ။

- ၅။ သဗ္ဗေသု စက္က-ဝါဠေသု၊ ယက္ခာ ဒေဝါစ ဗြဟ္မဇနော။
ယံ အမေဟိ ကတံ ပုညံ၊ သဗ္ဗ-သမ္ပတ္တိ-သာဓကံ။ ။
- ၆။ သဗ္ဗေတံ အနုမောဒိတုာ၊ သမဂ္ဂါ သာသနာ ရတာ။
ပမာဒ-ရဟိတာ ဟောန္တု၊ အာရက္ခာသု ဝိသေ
သတော။ ။
- ၇။ သာသနဿစ လောကဿ၊ ဝုဇ္ဈိ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ။
သာသနမ္ပိ စ လောကဉ္စ၊ ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။ ။
- ၈။ သဒ္ဓိံ ဟောန္တု သုခိ သဗ္ဗေ၊ ပရိဝါရေဟိ အတ္တဇနော။
အနိဿာ သုမနာ ဟောန္တု၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာ
တိဘိ။ ။

၉။ ရာဇတော ဝါစောရတော ဝါမနုဿဘော ဝါ အမ
နုဿတော ဝါ အဂ္ဂိဘော ဝါ ဥဒကတော ဝါ ပိသာစတော
ဝါ ခါဏုကတော ဝါ ကဏုကတော ဝါ နက္ခတ္တတော ဝါ ဇန
ပဒ-ရောဂတော ဝါ အသဒ္ဓမ္မတော ဝါ အ-သန္နိဋ္ဌိဘော ဝါ
အ-သပ္ပုရိသတော ဝါ စဏ္ဍ-ဟတ္ထိ-အဿမိဂ-ဂေါဏ- ကုက္ကုရ-
အဟိ- ဝိဇ္ဇိက- မဏိသပ္ပ- ဒီပိ- အစ္ဆ- တရစ္ဆ- သူကရ-
မဟိံသ- ယက္ခ-ရက္ခဿ ဒီဟိ နာနာဘယဘော ဝါ နာနာရော
ဂတော ဝါ နာနာဥပဒ္ဓဝတော ဝါ အာရက္ခံ ဂဏ္ဍန္တု။

မင်္ဂလသုတ်

- ၁၀။ ယံ မင်္ဂလံ ဒွာဒသဟိ၊ စိန္တယိံသု သ-ဒေဝကာ။
သောဏ္ဍာနံ နာ ဓိဂစ္ဆန္တိ၊ အဠာတိံ သဉ္စ မင်္ဂလံ။ ။

၁၁။ ဒေသိတံ ဒေဝ- ဒေဝေန၊ သဗ္ဗ- ပါပ-ဝိနာသနံ၊
 သဗ္ဗ-လောက- ဟိတတ္ထာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏ္ဍာမ
 ဟေ။ ။

၁၂။ ဧဝံမေသုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟ
 ရတိဇေတ-ဝနေ အနာထ- ပိဇ္ဈိကဿ အာရာမေ၊ အထခေါ
 အညတရာ ဒေဝတာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္ထိယံ၊ အဘိက္ကန္တ-ဝဏ္ဏာ
 ကေဝလ- ကပ္ပံ ဇေယျ-ဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ၊
 တေန ပလက္ခိ။ ဥပယက္ခိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧက
 မန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဝိတာ ခေါသာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ
 ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

၁၃။ ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာစ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယုံ၊
 အာကင်္ခမာနာ သောတ္တာနံ၊ ဗြူဟိ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။

၁၄။ အ-သေဝနာစ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
 ပူဇာစ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။

၁၅။ ပတိရူပ-ဒေသ-ဝါသောစ၊ ပုဗ္ဗေစ ကတ-ပုညတာ။
 အတ္တ-သမ္မာ-ပဏီဓေ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။

၁၆။ ဗာဟုဿစ္စူ သိပ္ပူ၊ ဝိနယောစ သု-သိက္ခိတေ၊
 သု-ဘာသိတာစ ယာ ဝါစာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။

၁၇။ မာတာ ပိတုဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တ-ဒါရဿ သင်္ဂဟော။
 အနာကုလာစ ကမ္မန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။

၁၈။ ဒါနဉ္စ ဓမ္မ-စရိယာစ၊ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။
 အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။ ။

- ၁၉။ အာရုံတိ ဝိရတိ ပါပါ၊ မဇ္ဇ-ပါနာစ သံယမော။
အပ္ပမာဒေါ စ မေဃသု၊ ဧတံ မဂ်လ မုတ္တမံ။ ။
- ၂၀။ ဂါရဝေါ နိဝါတောစ၊ သန္တုဋ္ဌိစ ကတညုတာ။
ကာလေန ဓမ္မ-သဝဏံ၊ ဧတံ မဂ်လ မုတ္တမံ။ ။
- ၂၁။ ခန္တိစ သောဝစသတာ၊ သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မ-သကစ္ဆာ၊ ဧတံ မဂ်လ မုတ္တမံ။ ။
- ၂၂။ တပေါစ ဗြဟ္မ-စရိယဉ္စ၊ အရိယသစ္စာနဒဿနံ။
နိဗ္ဗာန- သစ္စိ ကိရိယာစ၊ ဧတံ မဂ်လ မုတ္တမံ။ ။
- ၂၃။ ဖုဋ္ဌဿ လောက- ဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္ပတိ။
အ-သောကံ ဝိ-ရဇံ ခေမံ၊ ဧတံ မဂ်လ မုတ္တမံ။ ။
- ၂၄။ တောဒိသဒနိ ကတုဒန၊ သဗ္ဗတ္ထ မ ပရာဇိတာ။
သဗ္ဗတ္ထ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တေသံ မဂ်လ
မုတ္တမံ။ ။

မဂ်လသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၂ - ရတနသုတ်

၂၅။ ပဏိဓာနတော ပဋ္ဌာယ တထာဂတဿ ဒသ ပါရမိ
ယောဒသ ဥပ-ပါရမိယော ဒသ ပရမတ္ထ- ပါရမိယော တိ သ
မတိံ သ ပါရမိယော ပဉ္စမဟာ-ပရိစ္စာဂေ လောကတ္ထ စရိယံ
ဉာတတ္ထစရိယံ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယန္တိ တိသော စရိယာယော ပစ္ဆိမ-
ဘဝေ ဂစ္ဆ ဝေါက္ခန္တိံ ဇာတိံ အဘိနိက္ခမနံ ပဓာန-စရိယံ

ဗောဓိ- ပလ္လင်္ကေ မာရ-ဝိဇယံ သဗ္ဗညုတ ညာဏပ္ပဋိဝေဓံ ဓမ္မ
 စက္ကပ္ပဝတ္တန် နဝ လောကုတ္တရ ဓမ္မေ တိ သဗ္ဗေပိ မေ ဗုဒ္ဓ-
 ဂုဏေအာဝဇ္ဇေတွာ ဝေသာလိယာ တီသု ပါကာရ န္တရေ
 သုတိ- ယာမ-ရတ္တိံ ပရိတ္တံ ကရောန္တော အာယသ္မာ အာနန္ဒိ တွေ
 ရောဝိယကာရုည- စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။

၂၆။ ကေ-ဋီ-သတ-သဟဿေသု၊ စက္က-ဝါဠေသု
 ဒေဝတာ။

ယဿ : ကံသတိဂဏန္တိ၊ ယဉ္ဇဝေသာလိယာပုရေ။ ။

၂၇။ ရောဂါ မနုဿ ဒုမ္ဘိက္ခ၊ သမ္ဘူတံ တိဝိဓံ ဘယံ။
 ခိပ္ပ မန္တရဓာပေသိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။

၂၈။ ယာနိ-ဓ ဘူတာနိ သမာ-ဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဂါယာနိ ဝ အန္တ-လိက္ခေ။
 သဗ္ဗေ-ဝ ဘူတာ သု-မနာ ဘဝန္တု၊
 အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တု ဘာသိတံ။ ။

၂၉။ တသ္မာ ဟိ ဘူတာ နိသမေထ သဗ္ဗေ၊
 မေတ္တံ ကရေထ မာနုသိယာ ပဇာယ။
 ဒီဝါစ ရတ္တောစ ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ၊
 တသ္မာ ဟိ နေ ရက္ခထ အ-ပ္ပမတ္တာ။ ။

၃၀။ ယံကိဉ္စ ဝိတ္တံ ဣဓဝါ ဟုရံဝါ၊
 သဂ္ဂေသု ဝါယံ ရတနံ ပဏီတံ။
 နနော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၁။ ခယံ ဝိရာဂံ အ-မတံ ပဏီတံ၊
ယ-ဒဇ္ဈဂါ သကျ-မုနိ သမာဟိတော။
န တေန ဓမ္မေန သမ-တ္ထိ ကိဉ္စိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ။
တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၅။ ယံ ဗုဒ္ဓ-သေဋ္ဌော ပရိဝဏ္ဏယီ သုစိံ၊
သမာဓိ-မာနန္တရိက-ည-မာဟု။
သမာဓိနာ တေန သမော နဝိဇ္ဇတိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ။
တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၃။ ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ-သတံ ပသတ္ထာ၊
စတ္တံရိ တောနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ။
တေ ဒက္ခိဏေယျာ သုဂတဿ သာဝကာ၊
တေသု ဒိန္နာနိ မဟ-ပ္ပဿာနိ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၄။ ယေ သု-ပ္ပယုတ္တာ မနဿ ဒဋ္ဌေန၊
နိက္ကာမိနော ဂေါတမ-လာသနမိ။
တေ ပတ္တိ-ပတ္တာ အ-မတံ ဝိဂယျ၊
လဒ္ဓါ မုခာ နိဗ္ဗုတိ ဘုဉ္ဇမာနာ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၅။ ယထိန္ဒခိလော* ပထဝိ-သိတော သိယာ၊
စတုဗ္ဗိ ဝါတေဟိ အ-သမ္ပကမ္ပိယော၊
တထူ-ပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊
ယော အရိယ-သစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၃၆။ ယေ အရိယ-သစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ၊
ဂဗ္ဘိရ-ပညေန သု-ဒေသိတာနိ။
ကိဉ္ဇာပိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တာ၊
န တေ ဘဝံ အဠမ-မာဒိယန္တိ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

၃၇။ သဟာဝ-ဿ ဒဿန-သမ္ပဒါယ၊
တယ-ဿ ဓမ္မာ ဇဟိတာ ဘဝန္တိ။
သက္ကာယ-ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ၊
သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ ယ-ဒတ္ထိ ကိဉ္ဇိ။ ။

၃၈။ စတူဟ-ပါဒယဟိစ ဝိပ္ပ-မုဒတ္တာ၊
ဆစ္စာ-ဘိဌာနာနိ အဘဗ္ဗ ကာတုံ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

* ပထဝိ° သိတော-သိ။

၃၉။ ကိဉ္ဇာပိ သော ကမ္မ ကရောတိ ပါပကံ၊
 ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာ ဝါ။
 အ-ဘဗ္ဗ သော တဿ ပဋိစ္ဆဒါယ၊
 အ-ဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌ-ပဒဿ ဝုတ္တာ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၄၀။ ဝန-ပ္ပဂုဗ္ဗေ ယထ ဗုဿိတ-ဂ္ဂေ၊
 ဂိမ္မာန-မာသေ ပဌမသ္မိ ဂိဗ္ဗေ။
 တထူ-ပမံ ဓမ္မ-ဝရံ အဒေသယိ၊
 နိဗ္ဗာန-ဂါမိံ ပရမံ-ဟိတာယ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၄၁။ ဝရော ဝရညူ ဝရ-ဒေါ ဝရာ-ဟရော၊
 အနုတ္တရော ဓမ္မ-ဝရံ အဒေသယိ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၄၂။ ခိဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိ သမ္ဘဝံ၊
 ဝိ-ရတ္တ-စိတ္တာ-ယတိကေ ဘဝသ္မိ။
 တေ ခိဏ-ဗီဇာ အဝိရူဠိ-ဆန္ဒာ၊
 နိဗ္ဗန္တိ ဓီရာ ယထ-ယံ ပဒီပေါ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၄၃။ ယာနီ-ဓ ဘူတာနိ သမာ-ဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝ-မနုဿ-ပူဇိတံ၊
 ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝဏ္ဏိ ဟောတု။ ။

၄၄။ ယာနီ-ဓ ဘူတာနိ သမာ-ဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝ-မနုဿ-ပူဇိတံ၊
 ဓမ္မံ နမဿာမ သုဝဏ္ဏိ ဟောတု။ ။

၄၅။ ယာနီ-ဓ ဘူတာနိ သမာ-ဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝ-မနုဿ-ပူဇိတံ၊
 သံဃံ နမဿာမ သုဝဏ္ဏိ ဟောတု။ ။

ရတနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၃-ပေတ္တသုတ်

၄၆။ ယဿာ-နုဘာဝေတာ ယက္ခာ၊
 နေဝ ဒဿေန္တိ ဘိသနံ။
 ယတ္ထိ ဘေဝါ-သုဿန္တေ ဓာ ရတ္တိန္တိဝ-မ-သိန္တိတာ။ ။

၄၇။ သိဝံ သုပတိ သုပ္ပေတေ၊ ဝါ ပိ ကိဉ္စိ န ဝဿတိ။
 ဝေ-မာဒိ-ဂုဏု-ပေတံ၊ ပရိတ္တံ တံဘာ သမ ဟေ။ ။

၄၈။ ကံရုတိယ-မတ္ထ-ကုသလေန၊
 ယ-န္တသန္တံ ပဒိ အဘိသမေဇ္ဇေ။

သက္ကော ဥဇ္ဇေ စ သု-ဟုဇ္ဇေ စ၊
 သူဝစော စ-ဿ မုဒ္ဒ အနုတိမာနီ။ ။

၄၉။ သန္တုဿကော စ သု-ဘရော စ၊
 အပ္ပ-ကိစ္စော စ သလ္လ္လာဟုကုတ္တိ။
 သန္တိ-န္ဒြိယော စ နိပကော စ၊
 အ-ပ္ပဂဗ္ဘော ကုလေသု-နန္ဒဂိဒ္ဓေါ။ ။

၅၀။ န စ ခုဒ္ဒ-မာစရေ ကိဉ္ဇိ၊
 ယေန ဝိညု ပရေ ဥပဝဒေယျံ၊
 သုခိနော ဝ ခေမိနော ဟောန္တု၊
 သဗ္ဗ-သတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတ-တ္တာ။ ။

၅၁။ ယေနေစိ ပါဏဘူတ-တ္တိ၊
 တသာဝါ ထာဝရာ ဝ-နဝသေသာ။
 ဒီဃာ ဝါ ယေဝ မဟန္တာ၊
 မဇ္ဈိမာ ရဿကာ အဏုက-ထူလာ။ ။

၅၂။ ဒိဋ္ဌာ ဝါ ယေ ဝ အ-ဒိဋ္ဌာ၊
 ယေ ဝ ဒူရေ ဝသန္တိ အဝိဒူရေ။
 ဘုတာ ဝါ သမ္ဘဝေသံ၊
 သဗ္ဗ-သတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတ-တ္တာ။ ။

၅၃။ န ပရော ပရံ၊* နိကုဗ္ဗေထ၊
 နာ-တိမညေထ ကတ္တစိ န ကိဉ္ဇိ။

* နိကုဗ္ဗေထ-ဟု ပ,စောက်နှစ်လုံးဆင့်နှင့်ရှိသော ပါဌသည် အဋ္ဌကထာနှင့်မညီ။

ဗျာရောသနာ ပဋိသ-သညာ၊
နာ-ည-မညဿ ဒုက္ခ-မိစ္ဆေယျ။ ။

၅၄။ မာတာ ယထာ နိယံ ပုတ္တ၊
မာယုဿ ကေ-ပုတ္တ-မနုရက္ခေ။
ဝေဓိံ သဗ္ဗံ-ဘူတေသု၊
မာနသံ ဘာဝယေ အ-ပရိမာဏံ။ ။

၅၅။ မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗ-လောကသ္မိ၊
မာနသံ ဘာဝယေ အ-ပရိမာဏံ။
ဉ္စိံ အဓော စ တိရိယဉ္စ၊
အ-သမ္မာဓံ အ-ဝေရ-မ-သပတ္တိံ။ ။

၅၆။ တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္နောဝ၊
သာယာနော ယာဝတာ-သုတိတ-မိဒ္ဓေါ၊
တေ သတိံ အဓိဋ္ဌေယျ၊
ဗြဟ္မ-မေတံ ဝိဟာရ-မိမ မာဟု။ ။

၅၇။ ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ၊
သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော။
ကာမေသု ဝိနယ ဂေဓံ၊
န ဟိ ဇာတု-ဂုဗ္ဘ-သေယျ ပုနရေတိ။ ။

မေတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၄-ခန္ဓသုတ်

- ၅၈။ သဗ္ဗာ-သီဝိသ-ဇာတိနံ၊ ဒိဗ္ဗ-မန္တဘဂဒံ ဝိယ။
ယံ နာသေတိ ဝိသံ ယောရံ၊သေသဉ္စာပိ ပရိဿယံ။ ။
- ၅၉။ အာဏာ-ခေတ္တမ္ပိ သဗ္ဗတ္ထ၊ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗ-ပါဏိနံ။
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ၊ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။
- ၆၀။ ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ရောပထေဟိ မေ။
*ဆပ္ပာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ကဏှာ ဂေါတမကေဟိ စ။
- ၆၁။ အ-ပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ၊
စတု-ပုဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊မေတ္တံ ဗဟု-ပုဒေဟိ မေ။ ။
- ၆၂။ မာ မံ အပါဒကော ဟိံသိ၊
မာ မံ ဟိံသိ ဒွိပါဒကော။
မာ မံ စတုပု-ဒေဝိ ဟိံသိ၊
မာ မံ ဟိံသိ ဗဟု-ပုဒေဝိ။ ။
- ၆၃။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊
သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ။
သဗ္ဗေ ဘဒြဒနိ ပဿန္တု၊ မာ ကိဉ္စိ ပါပ-မာဂမာ။ ။
- ၆၄။ အ-ပုမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အ-ပုမာဏော ဓမ္မော။
အ-ပုမာဏော သံသော၊ပမာဏဝန္တာနိ သရီသပါနိ။
အဟိ-ဝိဇ္ဇိကာ-သတပဒီ၊ ဥဏ္ဏ-နာဘိသရဗုဗ္ဗသိကာ။

* ဆပ္ပာပုတ္တေဟိ-သိ။

၆၅။ ကတာ မေ ရက္ခာ ကတံ မေ ပရိတ္တံ၊
 ပဋိက္ခမန္တု ဘူတာနိ။
 ဂဿ-ဟံ နမော ဘဂဝတော၊
 နမော သတ္တန္တိ သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓါနိ။ ။

ခန္ဓ သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၅-မောရသုတ်

၆၆။ ပူရေန္တံ ဗောဓိ-သမ္ဘာရေနိဗ္ဗုတ္တံ၊ မောရ-ယောနိယံ။
 ယေန သံဝိဟိတာ-ရက္ခံ၊ မဟာ-သတ္တံ ဝနေ စရာ။ ။

၆၇။ စိရဿံ ဝါယမန္တာပိ၊ နေဝ သက္ကိံ သုဂဏ္ဌိတုံ။
 ဗြဟ္မ-မန္တန္တိ အက္ခာတံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။

၆၈။ ဥဒေတ ယံ စက္ခုမာ ကေ-ရာဇာ၊
 ဟရိဿ-ဝဏ္ဏော ပထဝိ ပွဘာသော။
 တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿ-ဝဏ္ဏံ ပထဝိ-ပွဘာသံ၊
 တယာ ဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒိဝသံ။ ။

၆၉။ ယေ ဗြဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗ-ဓမ္မေ၊
 တေ မေ နမော တေ စ မံ ပါလယန္တု။
 နမတ္ထု ဗုဒ္ဓေါနိ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
 ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတာ၊
 မောရေ စရတိ သေနာ။ ။

၇၀။ အပေတ ယံ-စက္ခုမာ ကေ-ရာဇာ၊
 ဟရိ သ-ဝဏ္ဏော ပထဝိ ပွဘာသော။
 တံ တံနမဿာမိ ဟရိ သ-ဝဏ္ဏံ- ပထဝိ ပွဘာသံ၊
 တယာ ဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ရတ္တိံ။ ။

၇၁။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗ-ခမ္မေ၊
 တေ မေ နမော တေ စ မံ ပါလယန္တု။
 နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ န မတ္ထု ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
 ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတော၊
 မောရော ဝါသ မကပ္ပယိ။ ။

မောရသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၆-ဝဋ္ဋသုတ်

၇၂။ ပုရေန္တံ ဗောဓိ-သမ္ဘာရေ၊ နိဗ္ဗုတ္တံ ဝဋ္ဋ-ဇာတိယံ။
 ယဿ တေဇေန ဒါဝဂ္ဂိ၊ မဟာသတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ။ ။

၇၃။ ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊ လောက-နာထေန ဘာသိ
 တံ။

ဓပ္ပဋ္ဌာယိ' မဟာ-တေဇံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမဟေ။

၇၄။ အတ္ထိ လောကေ သီသ-ဂုဏော၊ သစ္စံ သောစေယျ
 နုဒ္ဒယာ။

တေန သစ္စေန ကာဟာမိ၊ သစ္စ-ကိရိယမ နုတ္တရံ။ ။

၇၅။ အာဝဇ္ဇေတွာ ဓမ္မ-ဗလံ၊ သရိတွာ ပုဗ္ဗက ဇီနော။
သစ္စ-ဗလ မဝ သာယ၊ သစ္စ-ကိရိယ မဟာသ ဟံ။ ။

၇၆။ သန္တိ ပက္ခာ အ-ပတနာ၊ သန္တိ ပါဒါ အ-ဝဉ္ဇနာ။
မသုတာ ပိတာ စ နိက္ခန္တ၊ ဇာတ-ဝေ ပဋိက္ခမ။ ။

၇၇။ သဟ သစ္စ ကတေ မဟိ၊ မဟာ-ပဋ္ဌလိကာ သိဝိ။
ဝဇ္ဇေသိ သောဠသ ကရိသာနိ၊ ဥဒကံ ဓမ္မာယ ယထာ
သိဝိ။

သစ္စန မေ သမော နတ္ထိ၊ သော မေ သဗ္ဗ-ပါရမိ။ ။

ဝဋ်သုတ် နိဋ္ဌိတံ။

၇-ဓဇ်သုတ်

၇၈။ ယဿာ နုဿရဏေနာ ပိ၊ အန္တ-လိက္ခေ ပိ ပါဏိ
နော။

ပတိဋ္ဌ မဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ဘူဒိယံ ဝိယ သဗ္ဗယ။ ။

၇၉။ သဗ္ဗူ ပဒ္ဒဝ-ဇာလမှာ၊ ယက္ခ-စောဏ ဇိ-သမ္ဘဝါ။
ဂဏနာ န စ မုတ္တာနံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။

၈၀။ ဧဝံ မေသုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ
ဝိဟရတိဇေတ-ဝနေ အ-နာထ-ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။

၈၁။ တတြုခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္နေသိ ဘိက္ခဝေါ
တိ။ ဘဒ္ဒန္တေ တိတေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂ
ဝါတေ ဒဝေါစ၊ ဘူတ-ပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ သုရ-သင်္ဂါ

မော သမ္ပုဗ္ဗ ဗျူဠော အဟောသိ။ အထခေါဘိက္ခုဝေ သက္ကော
 ဒေဝါန မိန္ဒေဝံ ဒေဝေ ကာဝတိံသေ အာမန္တေသိ။ သစေ
 မဒရိသဒ္ဓေဝါနံ သင်္ဂါမ-ဂတာနံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိ
 တတ္ထံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ။ မမေဝ တသ္မိံ သမယေ ဇေဂ္ဂံ
 ဥလ္လောကေယျာထ။ မမံ ဟိဝေါ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ ယံ
 ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ။ သော
 ပဟိယိဿတိ။

၈၂။ နော စေမေ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။ အထ ပဇာ
 ပတိဿဒေဝ-ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ။ ပဇာပတိဿ ဟိ
 ဝေါ ဒေဝ-ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ
 ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ။ သော ပဟိယိဿတိ။

၈၃။ နော စေ ပဇာပတိဿ ဒေဝ-ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လော
 ကေယျာထ။ အထ ဝရုဏဿ ဒေဝ-ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လောကေ
 ယျာထ။ ဝရုဏဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝ-ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လောက
 ယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမ-ဟံသော
 ဝါ။ သော ပဟိယိဿတိ။

၈၄။ နော စေ ဝရုဏဿ ဒေဝ-ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လောကေ
 ယျာထ။ အထ ဤသန္ဓဿ ဒေဝ-ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လောကေ
 ယျာထ။ ဤသန္ဓဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝ-ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ
 ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ။
 သော ပဟိယိဿတိ။

၈၅။ တံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သက္ကဿ ဝါ ဒေဝါန မိန္ဒဿ
 ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လောကဿတံ၊ ပဇာသတိဿ ဝါ ဒေဝ-ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ
 ဥလ္လောကဿတံ၊ ဝရုဏဿ ဝါ ဒေဝ-ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လော
 ကဿတံ၊ ဤသဒနဿ ဝါ ဒေဝ-ရာဇဿ ဇေ ဂ္ဂံ ဥလ္လောကဿတံ
 ယံ ဘဝိဿတိ အာရံဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ 'ဝါလောမ-ဟံသော ဝါ၊
 သော ပဟိယေထာပိ၊ နော ပဟိယေထ။

၈၆။ တံ ကိဿ ဟေတု။ သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါ
 န မိန္ဒော အ-ဝိတရာဂေါ အ-ပိတ-ဒေါသော အ-ဝိတ-မောဟော
 ဘိရု ဆမ္ဘိ ဥတြာသိ ပလသယိ တိ။

၈၇။ အဟဉ္ဇ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒါမိ၊ သစေ တုမ္မာကံ
 ဘိက္ခဝေ အရည-ဂတာနံ ဝါ ရုက္ခ-မူလ-ဂတာနံ ဝါ သုညာ
 ပါရ-ဂတာနံ ဝါ ဥပ္ပဇေယျ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမ-
 ဟံသော ဝါ မမေဝ တသ္မိံ သမယေ အနုဿရေယျာထ။

၈၈။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာ-
 စရဏ- သမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓ အနုတ္တရော ပုရိသ-
 ဒမ္မ-သာရထိ သတ္တာဒေဝ- မနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ တိ။

၈၉။ မမံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ
 ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမ-ဟံသော ဝါ၊ သောပဟိယိဿတိ။

၉၀။ နော စေ၊ မံ အနုဿရေယျာထ၊ အထ ဓမ္မံ အနုဿ
 ရေ ယျာထ။

၉၁။ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိဉ္စိကော အ-
 ကာလိကော ဟိ- ငဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော ဝိညဟိ တိ။

၉၂။ ဓမ္မံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမ- ဟံသော ဝါ၊ သောပဟိ
ယိဿတိ။

၉၃။ နော စေ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ၊ အထ သံဃံ အနုဿ
ရေယျာထ။

၉၄။ သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက-သံဃော ဥဇ္ဇ ပုဋ္ဌိ
ပန္နော ဘဂဝတော သာဝက-သံဃော-ဉာယ ပုဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝ
တော သာဝက-သံဃော သာမိစိ ပုဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝ
က-သံဃော ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသ-ယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသ-ပုဂ္ဂလာ
ဇံသ ဘဂဝတော သာဝက သံဃော အာဟုနေယျော ပါဟုနေ
ယျော ဒက္ခိနေယျော အဉ္ဇလိ-ကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုည
က္ခေတ္တံ လောကဿာ တိ။

၉၅။ သံဃံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမ- ဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိ
ဿတိ။

၉၆။ တံ ကိဿဟေတု၊ တသဂတော ဟိ ဘိက္ခဝေ အရဟံ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိတ-ရာဂေါ ဝိတ-ဒေါသော ဝိတ-မောဟော
အ-ဘိရူ အ-ဆမ္ဘိအနု ကြာသိ အ-ပလာယိတိ။

၉၇။ ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတုာန သုဂတော
အထာ ပရံ တေ ဒဝေါစ သတ္တာ။

၉၈။ အရညေ ရုက္ခ-မူလေ ဝါ၊ သုညာ ဂါရေဝ ဘိက္ခဝေါ၊
အနုဿရေထ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဘယံ တုမ္မာဏ နော သိယာ။ ။

၉၉။ နော စေ ဗုဒ္ဓံ သရေယျာထ၊ လောက-ဇေဋ္ဌံ နရာ
သတံ။ အထ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊ နိယျာနိကံ သု-ဒေသိတံ။ ။

၁၀၀။ နော စေ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊ နိယျာနိကံ သု-ဒေသိတံ။
အထ သံဃံ သရေယျာထ၊ ပုည ကွေတ္တံ အနုတ္တရံ။ ။

၁၀၁။ ဧဝံ ဗုဒ္ဓံ သရန္တနံ၊ ဓမ္မံ သံယဉ္ဇ ဘိက္ခုဝါ။
ဘယံဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံဝါ၊ လောက- ဟံသော န ဟေသတိ။ ။

ဇနိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၈-အာဠာနာဠိယသုတ်

၁၀၂။ အပ္ပသန္တဟိ နာထဿ၊ သာသနေ သာဓု-သမ္ပတေ။
အ-မနုဿေဟိ စဏ္ဍေဟိ၊ သဒါ ကိဗ္ဗိသ-ကာရိတံ။ ။

၁၀၃။ ပရိသာနံ စတဿန္တံ၊ အ-ဟိ-သာယ စ ဂုတ္တိယာ။
ယံ ဒေသေသိ၊ မဟာ-ဝိဇရာ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ
ဟေ။ ။

၁၀၄။ ဝိပဿိယံ စ နမတ္ထု၊ စက္ခု-နန္ဒဿ သိရိမတော။
သိခိယာပိ စ နမတ္ထု၊ သဗ္ဗ-ဘူတာ နုကမ္ပိနော။ ။

၁၀၅။ ဝေဿဘူဿံ စ နမတ္ထု၊ နှာတကဿ တပဿိနော။
နမတ္ထု ကကုသန္ဓဿ၊ မာရ-သေနာ-ပမဒ္ဒိနော။ ။

၁၀၆။ ကောဏာဂမနဿ န မတ္ထု၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသိမတော။
ကဿာဿံ စ နမတ္ထု၊ ဝိပ္ပ မုတ္တဿ သဗ္ဗမိ။ ။

၁၀၇။ အင်္ဂါရသဿ နမတ္ထု၊ သကျ-ပုတ္တဿ သိရိမတော။

ယော ဣမံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သဗ္ဗ ဒုက္ခာ ပနုဒနံ။ ။

၁၀၈။ ယေ စာပိ နိဗ္ဗုတာ လောကေ၊ ယထာ-ဘူတံ ဝိပဿိ
သုံ။

တေ ဇနာ အ-ပိသုဏာ ထ၊မဟန္တာ ဝိတသာရဒါ။ ။

၁၀၉။ ဟိတံ ဒေဝ-မနုဿာနံ၊ယံ နမဿန္တိ ဂေါတမံ။

ဝိဇ္ဇာ-စရဏ-သမ္ပန္နံ၊ မဟန္တံ ဝိတ-သာရဒံ။ ။

၁၁၀။ ဧတေ စညေ စ သမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အနေတ- သတ- ကောဋ္ဌိ
ယော။

သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ သမ-သမာ၊ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဖေါ ဒ္ဓိကာ။ ။

၁၁၁။ သဗ္ဗေ ဒသ-ဗလူ ဝေတာ၊ ဝေသာရဇ္ဇေဟု ပါဂတာ။

သဗ္ဗေ တေ ပဋိဇာနန္တိ၊ အာသဘံဌာန မုတ္တမံ။ ။

၁၁၂။ သီဟ-နာဒံ နဒန္တေ တေ၊ပရိသာသု ဝိ-သာရဒါ။

ဗြဟ္မ-စက္ကံ ပဝတ္ထေန္တိ၊လောကေ အ ပုဋိဝတ္တိယံ။ ။

၁၁၃။ ဥပေတာ ဗုဒ္ဓ-ဓမ္မေဟိ၊ အဌာရသဟိ နာယဏာ။

ဘတ္တိံ သ-လက္ခဏ ပေတာ၊သိတာ နုဗျနာဉ္စ ရော။ ။

၁၁၄။ ဗျာမ ပုဘာယ သုပဘာ၊သဗ္ဗေ တေ မုနိ-ကုဉ္ဇရာ။

ဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗညုနော ဧတေ၊ သဗ္ဗေ ဝိဏာ သဝါ
ဇိနာ။ ။

၁၁၅။ မဟာ-ဘာ မဟာ-ဘေဇာ၊ မဟာ-ပညာ မဟ
ဗ္ဗလာ။

မဟာ-ကာရုဏိကာ ဝိရာ၊ သုဗ္ဗေသာနံ သုခါ

ဝဟာ။ ။

၁၁၆။ ဒီပိနာထာ ပတိဋ္ဌာစ၊ တာနာ လေဏာ စ ပါဏိနံ။
ဂတိ ဗန္ဓု မဟေ သာသာ၊ သရဏာ စ ဟိတေ
သိနော။ ။

၁၁၇။ သ-ဒေဝကဿလောကဿ၊ သဗ္ဗေ ဇေတ ပရာယဏာ။
တေသာ ဟံ သိရသာ ပါဒေ၊ ဝန္ဓာမိ ပုရိသုတ္တမေ။ ။

၁၁၈။ ဝစသာ မနသာ စေဝ၊ ဝန္ဓာမေ တေ တထာဂတေ။
သယနေ အာသနေ ဌာနေ၊ ဂမနေ စာပိ သဗ္ဗဒါ။ ။

၁၁၉။ သဒါသုခေန ရက္ခန္တု၊ ဗုဒ္ဓါ သန္တိ-ဏရာ တုဝံ။
တေဟိ တံ ရက္ခိတော သန္တော၊ မုတ္တော သဗ္ဗ-ဘယေ
ဟိစ။ ။

၁၂၀။ သဗ္ဗ-ရောဂါ ဝိနိမုတ္တော၊ သဗ္ဗ-သန္တာပ-ဝဇ္ဇိတော။
သဗ္ဗ-ဝေရ မတိက္ကန္တော၊ နိဗ္ဗုတော စ တုဝံ ဘဝ။ ။

၁၂၁။ တေသံ သစ္စေန သီလေန၊ ခန္တိ-မေတ္တာ- ဗလေနစ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေနစ။ ။

၁၂၂။ ပုရတ္ထိမသ္မိံ ဒိသာ-ဘာဂေ၊ သန္တိ ဘူတာ မဟိ ဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေနစ။ ။

၁၂၃။ ဒက္ခိဏသ္မိံ ဒိသာ-ဘာဂေ၊ သန္တိ ဒေဝါ မဟိ ဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေနစ။ ။

၁၂၄။ ပစ္ဆိမသ္မိံ ဒိသာ ဘာဂေ၊ သန္တိနာဂါ မဟိ ဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန စ။

- ၁၂၅။ ဥတ္တရ သ္မိံ ဒိဿ-ဘာဂေ၊ သန္တိ ယက္ခာ မဟိ ခ္ခိကာ။
 တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန။ ။
- ၁၂၆။ ပုရတ္ထိမေန တေ-ရဋ္ဌော၊ ဒက္ခိဏေန ဝိရုဋ္ဌကော။
 ပတ္ထိမေန ဝိရူပက္ခော၊ ကုဝေရော ဥတ္တရံ ဒိဿံ။ ။
- ၁၂၇။ စတ္တာရော တေ မဟာ-ရာဇာ၊ လောဏ- ပါလာ
 ယသဿိနော။
 တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန။ ။
- ၁၂၈။ အာကာသဋ္ဌာ စ ဘူမဋ္ဌာ၊ ဒေဝါနာဂါ မဟိခ္ခိကာ။
 တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန။ ။
- ၁၂၉။ ဣဒ္ဓိမန္တော စ ယေ ဒေဝါ၊ ဝသန္တာ ဣဓ သာသနေ။
 တေပိ အမေ နုရက္ခန္တု၊ အ-ရောဂေန သုခေန။ ။
- ၁၃၀။ သဗ္ဗိ တိယော ဝိဝဇ္ဇန္တု၊
 သောကော ရောဂေါ ဝိနဿတု။
 မာတေ ဘဝန္တန္တရာယာ၊
 သုခိ ဒိဿ-ယုတော ဘဝ။ ။
- ၁၃၁။ အဘိဝါဒန-သိလိဿ၊ နိစ္စံ ဝုဇ္ဈာ ပစာယိနော။
 စတ္တာရော ဓမ္မာ ဝစုန္တိ၊ အာယု ဝဏ္ဏော သုခံ ဗလံ။
 အာဠာနာဒ္ဓိယသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၉-အင်္ဂုလိမာလသုတ်

- ၁၃၂။ ပရိတ္တံ ယံ ဘဏန္တဿ၊ နိသိန္န ဌာန-ဓောဝနံ။
 ဥဒကမ္ပိ ဝိနာသေတိ၊ သဗ္ဗ မေဝ ပရိဿယံ။ ။

- ၁၃၃။ သောတ္ထိနာ ဂဗ္ဘ-ဝုဠာနံ၊ ယဉ္ဇ သာဓေတိတံခဏ။
 ထေရဿ ဂုံလိ-မာလဿ၊
 လောက-နာထေန ဘာသိတံ။
 ကပ္ပ ဌာယံ မဟာ-တေဇံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမဟေ။
- ၁၃၄။ ယတော ဟံဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတော
 နာဘိ ဇာနာမိ သဉ္စိစ္စပါဏံ ဇီဝိတာ ဂေါရောပေ
 တာ။ တေန သစ္စေန သောတ္ထိတေ ဟောတု
 သောတ္ထိ ဂဗ္ဘဿ။

အင်္ဂုလိမာလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၀-ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်

- ၁၃၅။ သံသာဓရ သံသရန္တာနံ၊ သဗ္ဗ-ဒုက္ခ-ဝိနာသနေ။
 သတ္တ-ဓမ္မေစ ဗောဇ္ဈင်္ဂင်္ဂ၊ မာရ-သေနာ ပမဒ္ဒနေ။ ။
- ၁၃၆။ ဗုဇ္ဈိက္ခာ ယေစိ မေ သတ္တာ၊ တိဘဝါ မုတ္တကုတ္တမာ။
 အ-ဇာတိ မ ဇရာ ဗျာဓိံ၊ အ-မတံ နိဗ္ဗာယံ ဂတာ။ ။
- ၁၃၇။ ဧဝ မာဒိ ဂုဏူပေတံ၊ အနေက-ဂုဏ-သင်္ဂဟံ။
 ဩသစဉ္စ ဣမံ မန္တံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂဉ္စ ဘဏာမ ဟေ။ ။
- ၁၃၈။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါသတိ-သင်္ခါတော၊ ဓမ္မာနံ ဝိစယောတထာ။
 ဝိရိယံ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါစ တထာ ပရေ။ ။
- ၁၃၉။ သမာဓု ပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊
 သတ္တေ တေ သဗ္ဗဒဿိနာ။
 မုနိနာ သမ္မ ဒက္ခာတာ၊ ဘာဝိတာ ဗဟုလိ-ကတာ။ ။

၁၄၀။ သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ၊ နိဗ္ဗာ နာယ စ ဗောဓိယာ။
 ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။

၁၄၁။ ကေသ္မိံ သမယေ နာထော၊မောဂ္ဂလာဉ္ဇန ကဿပံ။
 ဂိလာနေ ဒုက္ခိတေ ဒိသ္မာ၊ဗောဇ္ဈင်္ဂံ သတ္တ ဒေသယံ။

၁၄၂။ တေစ တံ အဘိနန္ဒိတွာ၊ရောဂါ မုစ္စိံ သု တခိဏေ။
 ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။

၁၄၃။ ကေဒါ ဓမ္မ-ရာဇာ ပိ၊ဂေလညေနာ ဘိ ပိဋိတော။
 စန္ဒိတ္ထေရေန တံယဝ၊ဘဏာပေတွာန သာ ဒရံ။ ။

၁၄၄။ သမ္မောဒိတွာန အာဗာဓာ၊
 တဗ္ဗာ ဂုဠာသိ ဌာနသော။
 ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိံတေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။

၁၄၅။ ပဟိနာ တေစ အာဗာဓာ၊တိဏ္ဍန္တမ္ပိ မဟေသိနံ။
 မဂ္ဂ-ဟတာ ကိလေသာ ဝ၊ပတ္တာ နုပုတ္တိ ဓမ္မတံ။
 ဧတေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂံသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၁ ပုဗ္ဗဏှသုတ်

- ၁၄၆။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝ-မဂ်လဉ္စ၊
 ယော စာ မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
 ပါပဂ္ဂဟော ဒု သုပိနံ အ-ကန္တံ၊
 ဗုဒ္ဓံ နုဘာဝေန ဝိနာသ မေန္တု။ ။
- ၁၄၇။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝ-မဂ်လဉ္စ၊
 ယော စာ မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
 ပါပဂ္ဂဟော ဒု သုပိနံ အ-ကန္တံ၊
 ဓမ္မာ နုဘာဝေန ဝိနာသ မေန္တု။ ။
- ၁၄၈။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝ-မဂ်လဉ္စ၊
 ယော စာ မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
 ပါပဂ္ဂဟော ဒု သုပိနံ အ-ကန္တံ၊
 သံဃာ နုဘာဝေန ဝိနာသ မေန္တု။ ။
- ၁၄၉။ ဒုက္ခပ္ပတ္တာ စ နိဒ္ဒုက္ခာ၊ ဘယပ္ပတ္တာ စ နိဗ္ဗယာ။
 သောကပ္ပတ္တာ စ နိသောကာ၊
 ဟေန္တု သဗ္ဗေပိ ပါဏိနော။
- ၁၅၀။ တောဝတာ စ အမေဟိ သမ္ဘတံ ပုည-သမ္ဘုဒ္ဓံ။
 သဗ္ဗေ ဒေဝါ-နုမောဒန္တု၊ သဗ္ဗ-သမ္ဘုတ္တိ-သိဒ္ဓိယာ။ ။
- ၁၅၁။ ဒါနံ ဒေန္တု သဒ္ဓါယ၊ သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
 ဘာဝနာ-ဘိရတာ ဟောန္တု၊
 ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ-ဂတာ။ ။
- ၁၅၂။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဗလ-ပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ဗလံ။
 အရဟန္တ-နဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

၁၅၃။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ။
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၁၅၄။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ။
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၁၅၅။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ။
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။ ။

၁၅၆။ ဘဝတု သဗ္ဗ-မဂ်လံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗ-ဒေဝတာ။
သဗ္ဗ-ဗုဒ္ဓါ-နုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တုတေ။ ။

၁၅၇။ ဘဝတု သဗ္ဗ-မဂ်လံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗ-ဒေဝတာ။
သဗ္ဗ-ဓမ္မာ-နုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တုတေ။ ။

၁၅၈။ ဘဝတု သဗ္ဗ-မဂ်လံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗ-ဒေဝတာ။
သဗ္ဗ-သံဃာ-နုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တုတေ။

၁၅၉။ မဟာ-ကာရုဏိကော နာထော၊
ဟိတာယ သဗ္ဗ-ဝါဏိနံ။

ပူရေတွာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊ ပတ္တော သမ္မောဓိ-မုတ္တမံ။
 တေန သစ္စ-ဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။

၁၆၀။ ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊
 သကျာနံ နန္ဒိ-ဝုဇ္ဇေန။
 ဝေမေဝ ဇယော ဟောတု၊
 ဇယသု ဇယ-မဂ်လေ။ ။

၁၆၁။ အ-ပရာဇိတ ပလ္လင်္ကေ၊ သီသေ ပုထုဝိ-ပုက္ခလေ။
 အဘိသေကေ သဗ္ဗ-ဗုဒ္ဓါနံ၊
 အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတိ။ ။

၁၆၂။ သု-နက္ခတ္တံ သု-မဂ်လံ၊ သု-ပဘာတံ သု-ဟုဋ္ဌိတံ။
 သု-ခဏော သု-မဟုတ္တောစ၊
 သု-ယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မစရိသု။ ။

၁၆၃။ ပဒက္ခိဏံ ကာယ-ကမ္မံ၊ ဝါစာ-ကမ္မံ ပဒက္ခိဏံ။
 ပဒက္ခိဏံ မနော-ကမ္မံ၊ ငဏီဓိ တေ ပဒက္ခိဏေ။

၁၆၄။ ပဒက္ခိဏာနိ ကတုာန၊ လဘန္တ-တ္ထေ ပဒက္ခိဏေ။
 တေ အတ္ထ လဒ္ဓါ သုခိတာ၊ ဝိရုဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
 အ-ရောဂါ၊ သုခိတာ ဟောထ၊
 သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။ ။

ပုဗ္ဗန သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ပရိတ်ကြီး ပါဠိတော် ပြီး၏။

ပရိတ်ကြီး အနက်

၁။ သမန္တာ၊ ဤစကြဝဠာ၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ စက္ကဝါ
ဌေသု၊ တသောင်းသော စကြဝဠာတို့၌ ဒေဝတ၊ နတ်
တို့သည်။ မုနိရာဇဿ၊ ရဟန်းတို့၏ မင်းဖြစ်တော်မူသော မြတ်
စွာဘုရား၏။ သဂ္ဂမောက္ခဒံ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော်မူတတ်
သော။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတော်ကို။ သောတုံ၊
နာအံ့သောငှာ။ အတြ၊ ဤအရပ်သို့။ အဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ လာလတ်
ကုန်လော့။ သုဏန္တိ၊ နာလင့်ကုန်လော့။

၂။ ဘဒ္ဒန္တာ၊ အို....နတ်များတို့။ အယံ၊ ဤအခါကား။
ဓမ္မဿဝဏဏာလော၊ တရားတော်ကို နာအံ့သောအခါတည်း။

၃။ အရဟတော၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံတော်မူထိုက်ထ
သော။ အရဟတော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မကောင်းမှုကို
ပြုခြင်းငှါ ထိုက်တော်မမူထသော။ အရဟတော၊ သံသရာစက်
၏ အကန့်ဖြစ်သော အဘိသင်္ခါရကို ပယ်တော်မူပြီးထသော။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့သည် မဖြစ်
ပြန်သဖြင့် ကောင်းစွာ မိမိအလိုလို သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို
သိတော်မူပြီးထသော။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
အား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။

၄။ ဣဝါ၊ ဤစကြဝဠာ၌၎င်း။ လောကန္တရေဝါ၊
စကြဝဠာတပါး၌၎င်း။ သန္တာ၊ ငြိမ်သက်ကုန်ထသော။ သန္တ
မိတ္တာ၊ ငြိမ်သက်သေစိတ် ရှိကုန်ထသော။ တိသရဏ သရ
ဏာ၊ ရတနာသုံးပါးလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်ထသော။ ဘုဗ္ဗာ၊

မြေ၌တည်ကုန်ထသော။ ယေဒေဝါစ၊ အကြင်နတ်တို့သည်၎င်း။
 အဘဗ္ဗ၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်ထသော။ ယေဒေဝါစ၊
 အကြင်နတ်တို့သည်၎င်း။ သဒ္ဓကလံ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဂုဏ
 ဂုဏ ဂဟဏ ဗျာဝဋ္ဌ၊ လောကီကျေးဇူး လောကုတ္တရာ
 ကျေးဇူးတို့၏ အပေါင်းကိုယူခြင်း၌ ကြောင့်ကြကုန်၏။ ဧတေ
 ဒေဝါစ၊ နတ်တို့သည်၎င်း။ ဝရကနကမယေ၊ မြတ်သော
 ရွှေစင်္ဂါတို့ဖြင့် ပြီးသော။ မေရုရာဇေ၊ မြင့်မိုရ်တောင်မင်း၌။
 ဝသန္တော၊ နေကုန်သော။ သန္တော၊ သူတော်ကောင်း ဖြစ်
 ကုန်သော နတ်တို့သည်၎င်း။ သန္တောသဟေတုံ၊ ရောင့်ရဲလွယ်
 ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ထသော။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်ထသော။ မုနိဝရ
 ဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ကို။ သောတုံ၊ နာအံ့သော
 ဌာ။ သမဂ္ဂါ၊ အညီအညွတ်။ အာယန္တု၊ လာလတ်ကုန်လော့။

၅-၆။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ စက္ကဝါဠေသု၊
 စကြဝဠာတို့၌။ ယက္ခာစ၊ ဘီလူးတို့သည်၎င်း။ ဒေဝါစ၊ နတ်
 တို့သည်၎င်း။ ဗြဟ္မနောစ၊ ဗြဟ္မာတို့သည်၎င်း။ သန္တံ၊ ရှိကုန်
 ၏။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ဘီလူး၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့သည်။
 သဗ္ဗသပ္ပတ္တိသာဓကံ၊ ခပ်သိမ်းသော စည်းစိမ်ကို ပြီးစေဟတ်ထ
 သော။ ဘိပုညံ၊ အကြင်ကောင်းမှုကို။ အမေဟံ၊ ငါတို့သည်။
 ကတံ၊ ပြီးသော်ပြီ။ ဘိပုညံ၊ ထိုကောင်းမှုကို။ အနုမောဒိတွာ၊
 ခမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
 သာသနော၊ သာသနာတော်၌။ ရတော၊ ဓမ္မလျော်ကုန်သည်။
 ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်လော့။ အာရက္ခာသု၊ စောင့်ရှောက်ခြင်း

တို့၌။ ဝိသေသတော၊ အထူးသဖြင့်။ ပမာဒဒုဟိဘာ၊ မေ့လျော့ခြင်းမှ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်လော့။

၇။ သာသနဿစ၊ သာသနာတော်၏၎င်း။ လောကဿစ၊ လူအများ၏၎င်း။ ဝုဇ္ဈိ၊ စီးပွားခြင်းသည်။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သာသနမ္ပိဒ၊ သာသနာတော်ကို၎င်း။ လောကဉ္စ၊ လူအများကို၎င်း။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌။ ဗုဒ္ဓန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၈။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိ၏။ ပရိဝါရေဟိ၊ အခြံအရံတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သုခံ၊ ချမ်းသာကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့သည်။ သဗ္ဗေဟိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဉာတိဘိ၊ အဆွေအမျိုးတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အနိဿာ၊ ဆင်းရဲမရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သုမနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၉။ ရာဇတောဝါ၊ မင်းဘေးမှ၎င်း။ စောရတောဝါ၊ ခိုးသူဘေးမှ၎င်း။ မနုဿတောဝါ၊ လူဘေးမှ၎င်း။ အမနုဿတောဝါ၊ လူမဟုတ်သော ဘီလူးဘေးမှ၎င်း။ အဂ္ဂိတောဝါ၊ မီးဘေးမှ၎င်း။ ဥဒကသောဝါ၊ ရေဘေးမှ၎င်း။ ပိဿာစတောဝါ၊ မြေဘုတ်ဘီလူးဘေးမှ၎င်း။ ခါဏုကတောဝါ၊ သစ်ငုတ်ဘေးမှ၎င်း။ ကဏုကတောဝါ၊ ဆူးပြောင့်ဘေးမှ၎င်း။ နက္ခတ္တတောဝါ၊ မကောင်းသော နက္ခတ်ဘေးမှ၎င်း။ ဇနပဒရောဂတောဝါ၊

ဇနပုဒ်၌ဖြစ်သော အနာဘေးမှိုင်း။ အသဒ္ဓမ္မတောဝါ၊ မသ္မ
 တော်တို့၏ တရားဘေးမှိုင်း။ အသန္တိဌိတောဝါ၊ မှားသော
 အယူဘေးမှိုင်း။ အသပ္ပုရိသတောဝါ၊ မသ္မတော်ဘေးမှိုင်း။
 စဏ္ဍာ ဟတ္ထိ အဿ မိဂ ဂေါဏ ကုက္ကုရ အဟိ ဝိစ္ဆိက ဧကံသပ္ပ ဒီပိ
 အစ္ဆ တရစ္ဆ သူကရ မဟိံသ ယက္ခ ရက္ခသာ ဒီဟိ၊ ကြမ်းသော
 ဆင်၊ ကြမ်းသောမြင်း၊ ကြမ်းသောသား၊ ကြမ်းသောနှား၊ ကြမ်း
 သောခွေး၊ ကြမ်းသောမြေ၊ ကြမ်းသော ကင်းသန်း၊ ကြမ်းသော
 မြေစိမ်း၊ ကြမ်းသောလစ်၊ ကြမ်းသောဝံ၊ ကြမ်းသောအောင်း၊
 ကြမ်းသောဝက်၊ ကြမ်းသောကျွဲ၊ ကြမ်းသောဘီလူး၊ ကြမ်း
 သော ရေနောင်ဘီလူး စသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ နာနာ
 ဘယတောဝါ၊ အထူးထူးသော အနာဘေးတို့မှိုင်း။ နနော
 ရောဂတောဝါ၊ အထူးထူးသော ရောဂါဘေးတို့မှိုင်း။ နာနာ
 ဥပဒ္ဒဝ တောဝါ၊ အထူးထူးသော ဥပဒ္ဒဝါဘေးတို့မှိုင်း။
 အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဂဏ္ဍန္တု၊ ယူကုန်လော့။

မင်္ဂလသုတ္တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထမေ။

မင်္ဂလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

၂ ရတနသုတ်အနက်

၂၅။ ပဏိခာနတော၊ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေရင်း
 တော်၌ ဘုရားဆုကို တောင်းသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ တထာဂတ
 သ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဒသပါရမီယော၊ ဆယ်ပါးသော ပါရမီ

တို့ကို၎င်း။ ဒဿပပါရမိယော၊ ဆယ်ပါးသော ဥပပါရမိတို့
ကို၎င်း။ ဒဿပရမတ္ထပါရမိယော၊ ဆယ်ပါးသော ပရမတ္ထ
ပါရမိတို့ကို၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အပြားရှိကုန်သော။
သမတိံသ ပါရမိယော၊ အမျှသုံးဆယ်သော ပါရမိတို့ကို၎င်း။
ပဉ္စမဟာပရိစ္ဆာဒေ၊ ငါးပါးသော ဇွန်ခြင်းကြီးတို့ကို၎င်း။
လောကတ္ထစရိယံ၊ လောကသုံးပါး၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှါ
ကျင့်ခြင်း၊ ဉာတတ္ထစရိယံ၊ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့၏ အကျိုး
စီးပွားအလို့ငှါ ကျင့်ခြင်း။ ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယံ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းအကျိုး
ငှါ ကျင့်ခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဿောစရိယာယော၊ သုံးပါး
သော အကျင့်တို့ကို၎င်း။ ပစ္စိမဘေဝ၊ အဆုံးစွန်သောဘဝ၌။
ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိံ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို၎င်း။ ဇာတိံ၊
ဘွားခြင်းကို၎င်း။ အဘိနိက္ခမနံ၊ မြတ်သော တောထွက်ခြင်း
ကို၎င်း။ ပဓာနစရိယံ၊ ပြင်းစွာသော လုံ့လဖြင့် ကျင့်ခြင်းကို
၎င်း။ ဗောဓိပလ္လင်ကံ၊ ဗောဓိပလ္လင်၌။ မာရဝိဇယံ၊ မာရ
ငါးပါးကို အောင်ခြင်းကို၎င်း။ သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပဋိဝေဓံ၊ သဗ္ဗ
ညုတညာဏ်ကို သိတော်မူခြင်းကို၎င်း။ မေဓကပ္ပဝတ္တနံ၊ မေဓကြာ
တရားတော်ကို တောတော်မူခြင်းကို၎င်း။ နဝလောကတ္ထဒုဓမ္မေ၊
ကိုးပါးသော လောကတ္ထရာ တရားတို့ကို၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
သဗ္ဗေပိ၊ အစုံစုံလင်စွာဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒေ ဗုဒ္ဓဝုဓဏ၊ ဤဘုရား
သခင်၏ ဗုဒ္ဓဘွားတော်တို့ကို။ ဘောဓေဇ္ဇေဟော၊ အောင်မြင်၍။
ဝေသာလီယံ၊ ဝေသာလီပြည်။ တိသု၊ သုံးဆယ်ကုန်သော။
ပါကာရန္တရသု၊ မြို့တံတိုင်း၏ အကြားတို့၌။ တိယာရေတ္တိံ၊
ညဉ့်သုံးယာမ်ပတ်လုံး။ ပရိတ္တံ၊ အရံအတားကို။ ကရောန္တော၊

ပြုသော။ အာယသ္မာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိသော။ အာနန္ဒတ္ထေ
ရောဝိယ၊ အာနန္ဒထေရ်ကဲ့သို့။ ကာရုညစိတ္တံ၊ သနားခြင်း
နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေဦး၍။ —

၂၆-၂၇။ ကောဠိသတသဟဿေသု၊ ကုဋေတသိန်းမျှလောက်
ကုန်သော။ ကြွေဝါဋ္ဌေသု၊ စကြဝဠာတိုက်တို့၌။ ဒေဝတာ၊
နတ်တို့သည်။ ယဿ၊ အကြင်ရတနသုတ် ပရိတ်တော်၏။ အာဏံ၊
အာဏာစက်ကို။ ဗတိဂဏန္တိ၊ ခံကုန်၏။ ဝေသာလိယာ၊ ဝေသာ
လီအမည်ရှိသော။ ပုရေ၊ ပြည်၌။ ရောဂါ မနုဿဒုဗ္ဘိက္ခသမ္ဘူတံ၊
အနာ၊ ဘီလူး၊ မှတ်သိပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါး
အပြားရှိသော။ ဘယံ၊ ဘေးကို။ ယဉ္ဇ-ယံဝေ ပရိတ္တံ၊ အကြင်
ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည်လျှင်။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ အန္တရဓာပေ
သိ၊ ကွယ်စေတတ်၏။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုရတနသုတ် ပရိတ်တော်ကို။
ဟေ၊ အရှင် သူတော်တောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊
ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၂၈။ ဘုမ္မာနိ၊ မြေ၌ တည်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိဝါ၊
အကြင် ဘုမ္မစိုး၊ ရုက္ခစိုး၊ စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသနတ်တို့
သည်၎င်း။ အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်
သော။ ယာနိဘူတာနိဝါ၊ အကြင်ယာမာစသော နတ်တို့သည်
၎င်း။ ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ သမာဂတာနိ၊ အညီအညွတ်လာကုန်
၏။ သဗ္ဗေ၊ ဝပ်သိမ်းကုန်သော။ ဘူတာဝေ၊ နတ်တို့သည်သာ
လျှင်။ သုမနာ၊ ဝမ်းမြောက်သော နှလုံးရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တု၊
ဖြစ်ကုန်လော့။ အထောပိ၊ ထိုမျှလည်း။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်

မူအပ်သော တရားတော်ကို။ သက္ကစုံ၊ ရှိသောစွာ။ သုဏန္တု၊ နာကုန်လော့။

၂၉။ ဘူတာနိ၊ အို....နတ်တို့။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သမာဂတာနိ၊ အညီအညွတ် စည်းဝေးလာကုန်၏။ တသ္မာဟိ-တသ္မာဝေ၊ ထိုသို့ စည်းဝေးလာကုန်သောကြောင့် သာလျှင်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်။ နိသာမေထ၊ နာကုန်လော့။ မာနုသိယာ၊ လူဖြစ်သော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါ၌။ မေတ္ထံ၊ ချစ်ခြင်းကို။ ကရေထ၊ ပြုကုန်လော့။ ဒိဝါ၊ နေ၌ ၎င်း။ ရတ္တော၊ ည၌၎င်း။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ တုမ္မာ ကံ၊ သင်တို့အား။ ဗလိံ၊ ပူဇော်သက္ကာရကို။ ဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ တသ္မာဟိ-တသ္မာဝေ၊ ထိုသို့ ဆောင်ကုန်သော ကြောင့်သာလျှင်။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့ မလော့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နေ၊ ထိုသူတို့ကို။ ရက္ခထ၊ စောင့်ကုန်လော့။

၃၀။ ဣဒေါ၊ ဤလူ့ပြည်၌၎င်း။ ဟုရံဝါ၊ နဂါးပြည် ဝဠုန်ပြည်၌၎င်း။ သဂ္ဂေသုဝါ၊ နတ်ပြည်တို့၌၎င်း။ ယံကိဉ္စိ၊ ခပ်သိမ်းသော။ ယံဝိတ္တံဝါ၊ အကြင် သုံးဆောင်အပ်သော ဥစ္စာ သည်၎င်း။ ယံရတနံဝါ၊ အကြင် အလေးအမြတ်သိုထားအပ် သော ရတနာသည်၎င်း။ ပဏီတံ၊ မြတ်၏။ တံ၊ ထိုရတနာသည်။ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်။ သမံ၊ တူသောရတနာသည်။ နနောအတ္ထိ၊ မရှိသည်သာလျှင်ကတည်း။ ပုဒ္ဓေ-ပုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ-အယမ္ပိရတနဘာဝေါ၊ ဤအရဟံစသော ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန၊ ဤသို့မှန်သော

စကားကြောင့်။ ပါဏိနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၁။ သကျမုနိ၊ သာကီဝင်မင်းတို့၏ အထွတ်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမာဟိဒတော၊ တည်ကြည်သော နှလုံးရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ခယံ၊ ရာဂစသော ကိလေသာတို့၏ ကုန်ရာလည်း ဖြစ်သော။ ဝိရာဂံ၊ ရာဂ၏ ကင်းရာလည်း ဖြစ်သော။ အမတံ၊ သေခြင်းတင်းသော။ ပဏီတံ၊ မြတ်သော။ ယံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်ကို။ အဇ္ဈဂါ၊ သိတော်မူ၏။ တေနဓမ္မန၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ဖြစ်သောတရားနှင့်။ သမံ၊ တူသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ရတနာသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိသည်သာလျှင်ကတည်း။ ဓမ္မေ-ဓမ္မဿ၊ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်သောတရား၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ-အယမ္ပိ ရတနဘာဝေါ၊ ဤဓယဘာ စသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဇေတန သစ္စေန၊ ဤသို့ မှန်သောစကားကြောင့်။ ပါဏိနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၂။ ဗုဒ္ဓသေဇဋ္ဌာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အညံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သိသော အပိုင်းအခြားကို မလွန်ဘဲ သိတတ်သော။ သုစိံ၊ စင်ကြယ်စွာထသော။ ယံသမာဓိံ၊ အကြင် အရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို။ ပရိဝဏ္ဏယီ၊ ချီးမွမ်းတော်မူ၏။ အာနန္တရိကံ၊ မဂ်၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးကိုပေးတတ်၏ဟူ၍။ အာဟု၊ ဟောတော်မူပြီ။ တေနသမာဓိနာ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်သမာဓိနှင့်။ သမော၊ တူသောသမာဓိသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

ဓမ္မေ-ဓမ္မဿ၊ မဂ်ိန္ဒယျဉ်သော သမာဓိတရား၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ-
 အယမ္ပိရတနာဘဝေါ၊ ဤစင်ကြယ်ခြင်းစသော ရတနာ၏
 အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏိတံ-ပဏိတော၊ မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန၊
 ဤသို့ မှန်သောစကားကြောင့်။ ပါဏိနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။
 သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ
 သတည်း။

၃၃။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ ယေပုဂ္ဂလံ၊ အကြင်
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သတံ၊ ဘုရားစသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။
 ပသတ္ထာ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ တနည်းကား၊ အဋ္ဌသတံ၊ တရား
 ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ ယေ ပုဂ္ဂလံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။
 ပသတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ချီးမွမ်းအပ်ကုန်၏။ တောနိ၊
 ထိုရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ စတ္တစရိယုဂါနိ၊
 သေးပါးသော အစုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သုဂတဿ၊
 မြတ်စွာဘုရား၏ ဘာဝကာ၊ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေ၊ ထိုရှစ်
 ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ တနည်းကား။ ဝေ၊ ထို
 တရားရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ ဒက္ခိဏယျံ၊
 ဖြတ်သော လှေကို ခံထိုက်ကုန်၏။ ဧတသု၊ ထိုရှစ်ယောက်
 သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဒိန္နာနိ၊ ပေးလှူအပ်သော ဝတ္ထုတို့
 သည်။ ဟေပုဂ္ဂလံ၊ များသောအကျိုး ရှိကုန်၏။ သံ သာ-
 သိတဿ၊ သာသနာတော်၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ-အယမ္ပိရတနာဘဝေါ၊
 ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား ချီးမွမ်းတော်မူခြင်း စသော ရတနာ၏
 အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏိတံ-ပဏိတော၊ မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန၊
 ဤသို့ မှန်သောစကားကြောင့်။ ပါဏိနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။

သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၄။ ယေ၊ အကြင်ရဟန္တာတို့သည်။ ဂေါတမ သာသနမှီး ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌၊ ဒဠေန၊ ပြင်းစွာသော။ မနသာ၊ နှလုံးဖြင့်။ သုပ္ပယုတ္တာ၊ ကောင်းစွာလုံ့လပြုကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နိက္ကမိနေ၊ ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ အတေ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပိဂယျ၊ အာရုံပြု၍။ လဒ္ဓါ၊ ရသည်ဖြစ်၍။ မုခေ၊ ကိလေသာကင်းကုန်လျက်။ နိဗ္ဗုတိံ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို။ ဘုဉ္ဇမာန၊ ခံစားကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သိဿေ-သိဿေ၊ ရဟန္တာဖြစ်သော သင်္ခါနတော်၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ-အယဇ္ဇိရတနဘာဝေါ၊ ဤအရဟတ္တဖလသမာပတ် ဟူသော ရတနာ၏အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန၊ ဤသို့ မှန်သောစကားပြော၍။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၅။ ပထဝိဿိတော၊ မြေ၌ မြုပ်သော။ ဣန္ဒြိယလော၊ ကျောက်စာတိုင်သည်။ စတုမ္ဘိ၊ အရပ်လေးမျက်နှာမှ လာကုန်သော။ ဝါဒတဟိ၊ လေတို့သည်။ အသမ္ပကမ္ပိယော၊ မတုန်မလှုပ်စေနိုင်သည်။ သိယာယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရိယသစ္စာနိ၊ လေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့ကို။ အဝေစ္စ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် သက်ဝင်၍။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တံ သပ္ပုရိသံ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် အရိယသစ္စာတို့ကို

မြင်ပြီးသော သုံးပါးအပြားရှိသော သောတာပန် ဖြစ်သော သူတော်ကောင်းကို။ တထူပမံ၊ ထိုကျောက်စာတိုင်နှင့် တူ၏ ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ငါဘုရားသခင် ဟောတော်မူ၏။ သံဃေသံဃဿ၊ သုံးပါးသော သောတာပန်သံဃာ၏ လူဒမ္ပိ ရတနံ-အယမ္ပိရတနဘာဝေါ၊ ဤသို့ မတုန်မလှုပ်သော သူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန၊ ဤသို့ မှန်သောစကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၆။ ဂမ္ဘီရပညေန၊ နက်နဲသော ပညာရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သုဒေသိတာနိ၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ လေးပါးသော အရိယသစ္စာတို့ကို။ ယေ၊ အကြင်သတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိဘာဝယန္တိ၊ သိကုန်၏။ တေ၊ ထို သတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘုသံပမတ္တာ၊ ဘာဝနာ၌ အလွန် မေ့လျော့ကုန်သည်။ ကိဉ္ဇာပိဟောန္တိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ။ တထာပိ၊ ထိုသို့ မေ့လျော့ကုန်သော်လည်း။ တေ၊ ထိုသတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ကြိမ်မြောက်သော။ ဘဝံ၊ ဘဝကို။ နအာဒိယန္တိ၊ မယူကုန်။ သံဃေသံဃဿ၊ သတ္တက္ခတ္တ၊ ပရမ ဖြစ်သော သောတာပန် သံဃာ၏။ လူဒမ္ပိရတနံ အယမ္ပိရတနဘာဝေါ၊ ဤရှစ်ကြိမ်မြောက် ဘဝကို မယူခြင်းတည်း ဟူသောရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန၊ ဤသို့ မှန်သော

စကားကြောင့်။ ပါဏိနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊
ကောင်းသောစီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၇။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိစ၊ အတ္တဟူသော မိမိကိုယ်ရှိ၏ ဟူသော
အယူ၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ၊ ရှစ်ပါးသော ဌာန၌ ယုံမှားခြင်း၎င်း။
သီလဗ္ဗတံဝါပိ၊ နွား၏ သိတင်းအကျင့် ခွေး၏ သိတင်းအကျင့်
စသည်ဖြင့် သံသရာမှ ထွက်မြောက်၏ ဟူသော အယူ၎င်း။
တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဘောတရားတို့ကို။ အဿ၊
ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒဿနသမ္ပဒါယ၊ သောတာပတ္တိ
မဂ်၏ ပြည့်စုံခြင်းနှင့်။ သဟာဝ၊ တကွလျှင်။ ဇဟိတာ၊ စွန့်အပ်
ကုန်သည်။ အဿုဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။
ယံ၊ အကြင်မှားသော အယူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံပိ၊ ထိုမှား
သော အယူကိုလည်း။ ဇဟိတံ၊ စွန့်အပ်၏။

၃၈။ သော သောတာပန္နော၊ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်
သည်။ တေဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အပါယေဟိ၊ အပါယ်တို့
မှ။ ဝိပ္ပမုဒတ္တာ၊ လွတ်၏။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဘိဋ္ဌာ
နာနိစ၊ လွန်စွာသော အကြောင်းတို့ကိုလည်း။ ကာတု၊
ပြုအံ့သောငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ သံဃေ-သံဃဿ၊ သုံးပါး
သော သောတာပန်ဖြစ်သော သင်္ဃာတော်၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ-
အယမ္ပိ ရတနတာဝေါ၊ ဤသုံးပါးသော သံယောစဉ်တို့ကို
ပယ်ခြင်းအစရှိသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏိတံ-
ပဏိတော၊ မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန၊ ဤသို့ မှန်သောစကား
ကြောင့်။ ပါဏိနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော
စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၃၉။ သော၊ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာယေနဝါ၊ ကာယဒွါရဖြင့်၎င်း။ ဝါစာ-ဝါစာယဝါ- ဝစီဒွါရဖြင့်၎င်း။ ဥဒ၊ ထိုမျိုး။ စေတသာဝါ၊ မနောဒွါရဖြင့်၎င်း။ ပါပကံ၊ မကောင်းသော။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကိဉ္ဇာပိ၊ အကယ်၍လည်း။ ကရောတိ၊ ပြုမိ၏။ သော၊ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဿ၊ ထိုမကောင်းမှုကို။ ပဋိစ္ဆဒါယ၊ ဖုံးလွှမ်းအံ့သောငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်ပြီ။ ဒိဋ္ဌပဒဿ၊ မဂ်ဖြင့် မြင်အပ်ပြီးသော နိဗ္ဗာန်ရှိသော သောတာပန်၏။ အဘဗ္ဗတာ၊ မကောင်းမှုကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ မထိုက်သော အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သံဃေသံဃဿ၊ သုံးပါးသော သောတာပန်သမ္မာ၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ- အယမ္ပိရတနဘာဝေါ၊ ဤသို့ပြုပြီးသော မကောင်းမှုကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ မထိုက်ခြင်းတည်းဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏိတံ-ပဏိဒတာ၊ မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန၊ ဤသို့ မှန်သောစကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၄၀။ ဂိမ္မာနုမာသော၊ နွေလေးလအတွင်း၌။ ပဉ္စမသ္မိံ ဂိမ္မေ၊ အစစသောနွေလ၌။ ဖုဿိတဇ္ဇေ၊ ပွင့်သော အဖျားရှိသော။ ဝနပ္ပဂ္ဂမ္ပေ၊ တောအုပ်သည်။ သသိရိကောယထာ၊ အသရေရှိသကဲ့သို့၊ ပရမံဟိတဿ၊ မြတ်သော လောကုတ္တရာ စီးပွားအလိုငှါ။ တထူပမံ၊ ထိုတောအုပ်နှင့်တူသော။ နိဗ္ဗာနဂါမိံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော။ ဓမ္မဝရံ၊ ပရိယတ္တိတရားတော် မြတ်ကို။ အဒေသယိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓေ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာ

ဘုရား၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ-အယမ္ပိရတနဘာဝေါ။ ဤဒေသနာ
ဟူသော ရတနာ၏အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏိတံ-ပဏိတော၊ မြတ်
၏။ ဧတေန သစ္စေန၊ ဤသို့၊ မှန်သောစကားကြောင့်။ ပါဏိနံ၊
သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။
ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၄၁။ ဝရော၊ မြတ်သော။ ဝရညူ၊ မြတ်သောတရားကို
လည်း သိတော် မူတတ်သော။ ဝရဒေါ၊ မြတ်သော
လောကုတ္တရာ တရားကိုလည်း ပေးတော် မူတတ်သော။
ဝရာဟရော၊ မြတ်သောစီးပွားကိုလည်း ဆောင်တော်မူတတ်သ
သော။ အနုတ္တရော၊ လွန်သော သူမရှိသော မြတ်စွာဘုရား
သည်။ ဓမ္မဝရံ၊ ပရိယတ္တိတရားတော်မြတ်ကို၊ အသေလမ်း၊ ဟော
တော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓေ-ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ-အယမ္ပိ
ရတနဘာဝေါ။ ဤသို့ ဣဒ္ဓိယပရောပရိယတ္တိညဏံ၊ ရှေးရှိသည်
ဖြစ်၍ ပရိယတ္တိခမ္မကို ဟောခြင်းတည်းဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်
သည်လည်း။ ပဏိတံ-ပဏိတော၊ မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန၊
ဤသို့ မှန်သောစကားကြောင့်။ ပါဏိနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။
သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ
သတည်း။

၄၂။ ယေ၊ အကြင် ရဟန္တာတို့သည်။ အာယတိကေ၊
လောလတ္တံ့သော၊ ဘဝသို့၊ ဘဝ၌။ ဝိရတ္တဝိတ္တာ၊ တပ်ခြင်းကင်း
သော စိတ်ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန္တာတို့အား။ ပုရာဏံ၊
ရှေး၌ဖြစ်သောကံသည်။ ခိဏံ၊ ကုန်ပြီ။ နဝသမ္ဘဝံ၊ ဘဝသစ်၌
ဖြစ်လတ္တံ့သော ကံသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ခိဏပိဇာ၊ ကုန်ပြီး

သော ကံဟူသော မျိုးစေ့ရှိကုန်ထသော။ အဝိရူဠိဆန္ဒာ၊ ဘဝသစ်၌ မဖြစ်ပြန်လိုသောဆန္ဒလည်း ရှိကုန်ထသော။ ဓီရာ၊ ပညာလည်း ရှိကုန်ထသော။ တေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ အယံ၊ ဝဒီပေ၊ ၊ ဤဆီမီးသည်။ နိဗ္ဗာယတိယံထာ၊ ငြိမ်းသကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာယန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ သံသေ-သံသယံ၊ ရဟန္တာဖြစ်သော သင်္ဃာတော်၏။ ဣဒမ္ပိရတနံ-အယမ္ပိရတနဘာဝေါ၊ ဤဘဝသစ်၌၊ မဖြစ်ပြန်ခြင်းတည်းဟူသော ရတနာ၏ အဖြစ်သည်လည်း။ ပဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဧတေန သစ္စေန၊ ဤသို့မှန်သော စကားကြောင့်။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသောစီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၄၃။ ဘုမ္မာနိ၊ မြေ၌တည်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိဝါ၊ အကြင်ဘုမ္မစိုး၊ ရုက္ခစိုး၊ စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည်၎င်း။ အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိဝါ၊ အကြင်ယာမာစသော နတ်တို့သည်၎င်း။ ဣမ၊ ဤအရပ်၌။ သမာဂတာနိ၊ အညီအညွတ်လာကုန်၏။ တေမယံ၊ ထိုသို့လာကုန်သော နတ်အပေါင် ဖြစ်ကုန်သောငါတို့သည်။ တထာဂတံ၊ ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းထသော။ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊ နတ်တို့သည် ပူဇော်အပ်ထသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ နမဿာမ၊ ရှိခိုးကုန်၏။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသောစီးပွား ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၄၄။ ဘုမ္မာနိ၊ မြေ၌တည်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိဝါ၊ အကြင်ဘုမ္မစိုး၊ ရုက္ခစိုး၊ စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့

သည်၎င်း။ အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိဝါ၊ အကြင်ယာမာစသော နတ်တို့သည်၎င်း။ ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ သမာဂတာနိ၊ အညီအညွတ်လာကုန်၏။ တေမယံ၊ ထိုသို့လာကုန်သော နတ်အပေါင်းဖြစ်ကုန်သော ငါတို့သည်။ တထာဂတံ၊ ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းထသော။ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊ နတ်လူတို့သည် ပူဇော်အပ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို။ နမဿာမ၊ ရှိခိုးကုန်၏။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၄၅။ ဘုမ္မာနိ၊ မြေ၌တည်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိဝါ၊ အကြင်ဘုမ္မစိုး၊ ရုက္ခစိုး၊ စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည်၎င်း။ အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိဘူတာနိဝါ၊ အကြင်ယာမာစသော နတ်တို့သည်၎င်း။ ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ သမာဂတာနိ၊ အညီအညွတ်လာကုန်၏။ တေမယံ၊ ထိုသို့လာကုန်သော နတ်အပေါင်း ဖြစ်ကုန်သော ငါတို့သည်။ တထာဂတံ၊ ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းထသော။ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊ နတ်လူတို့သည် ပူဇော်အပ်သော။ သံဃံ၊ သင်္ဃာတော်ကို။ နမဿာမ၊ ရှိခိုးကုန်၏။ ပါဏီနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝတ္ထိ၊ ကောင်းသော စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

ရတနသုတ္တံ၊ ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၃-မေတ္တသုတ်အနက်

၄၆။ ယဿ၊ အကြင်မေတ္တသုတ်၏။ အနုဘာဝတော၊ အနုဘောကြောင့်။ ယက္ခ၊ ဘိလူးတို့သည်။ ဝါ၊ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့သည်။ ဘိသနံ၊ ကြောက်မက်ဘွယ်သော အဆင်းကို။ နေဝဒဿန္တိ၊ မပြဝံ့ကုန်။ ယမ္ပိစေဝ-ယမ္ပိစေဝ၊ အကြင်မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်ကိုသာလျှင်။ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်၌၎င်း။ ဒိဝံ၊ နေ့၌၎င်း။ အတန္တိတော၊ မပျင်းရိသည်ဖြစ်၍။ အနုယုဇ္ဇန္တော၊ လုံ့လပြုသောသူသည်။

၄၇။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ သုပတိ၊ အိပ်ရ၏။ သုတ္တေ၊ စ၊ အိပ်ပျော်သော်လည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ပါပံ၊ မကောင်းသော အိပ်မက်ကို။ နပဿတိ၊ မမြင်မက်။ ဝေမာဒိဂုဏ္ဏပတံ၊ ဤသို့အစရှိသော ကျေးဇူးနှင့်ပြည့်စုံသော။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုမေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်ကို။ ဟေ၊ အရှင်သုတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၄၈။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်စွာသော။ ယံပဒံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တံပဒံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့။ အဘိသမေစ္စ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်ကင်၍။ ဝါ၊ လောကီဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍။ အတ္ထကုသလန၊ အစီးအပွား၌ လိမ္မာသောသူသည်။ ကရုဏီယံ၊ ပြုအပ်၏။ သက္ကာစ၊ ပြုခြင်းငှာ တတ်အားသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဥဇ္ဇေ၊ ဖြောင့်မတ်သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သုဟုဇ္ဇေ၊ ကောင်းစွာဖြောင့်မတ်သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သုဝေမာစ၊ ပညာရှိတို့ဆိုလွယ်သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

မုဒုစ၊ နှုံးညံသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အနုတိမာနိစ၊
မာန်မရှိသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

၄၉။ သန္တုဿကောစ၊ ရောင့်ရဲလွယ်သည်လည်း။ အဿ၊
ဖြစ်ရာ၏။ သုဘရောစ၊ မေ့မြို့သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။
အပ္ပကိစ္ဆောစ၊ နည်းသောက်စွဲရှိသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။
သုလ္လဘုကပ္ပတ္တိစ၊ ပေါသောအသက် နွေးခြင်းရှိသည်လည်း။
အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သန္တုန္တိယောစ၊ ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေရှိသည်
လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ နိပကောစ၊ ရင့်သောပညာရှိသည်
လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အပ္ပဂဗ္ဘောစ၊ မကြမ်းထမ်းသည်
လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကုလေသု၊ ဒါယကတို့၌။ အနုနု
ဂိဒ္ဓေါစ၊ မမက်မောသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

၅၀။ ယေန၊ အကြင်မကောင်းသော အမှုဖြင့်။ ဝိည၊
ပညာရှိကုန်သော။ ပဓရာတပါးသောသူတို့သည်။ ဥပဝဒေယျံ၊
ကဲ့ရဲ့ကုန်ရာ၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ တံ၊ ထိုပညာရှိတို့သည်
ကဲ့ရဲ့အံ့သောအမှုကို။ ခုဒ္ဒမိ၊ အနည်းငယ်မျှ သော်လည်း။
နုစအာစဓရာ၊ မကျင့်ရာ။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာ၊
သတ္တဝါတို့သည်။ သုခိနောဝါ၊ ချမ်းသာခြင်း ရှိကုန်သည်၎င်း။
ခေမိနောဝါ၊ ဘေးမရှိကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်
သတည်း။ သုခိတတ္တာ၊ ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ် ရှိကုန်သည်
လည်း။ ဘဝန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၅၁။ အနဝသေသာ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သော။ ယေနစိ၊
ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါဏဘူတာဝါ၊ ထွက်သက်၊ ဝင်သက်
ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ တဿာဝါ၊ လန့်တတ်သော

သတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ ထာဝရာဝါ၊ တည်ကြည်ငြိမ်သက်သော
သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ဒီဃာ၊ ရှည်ကုန်သော။ ယေသတ္တာဝါ၊
အကြင်သတ္တာဝါတို့သည်၎င်း။ မဟန္တာဝါ၊ ကြီးသောသတ္တာဝါ
တို့သည်၎င်း။ မဇ္ဈိမာဝါ၊ မတို၊ မရှည်၊ မကြီး၊ မငယ်သော သတ္တာဝါ
တို့သည်၎င်း။ ရဿကာ၊ တိုသော သတ္တဝါတို့ သည်၎င်း။
အဏုကထူသာစ၊ ကြုံသောသတ္တာဝါ၊ ဆူသော သတ္တဝါတို့
သည်၎င်း။

၅၂။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်သော။ ယေသတ္တာဝါ၊ အကြင်
သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ အဒိဋ္ဌာ၊ မမြင်အပ်ကုန်သော။ ယေသတ္တာ
ဝါ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ဒူဇရာ၊ အဝေး၌။ ဝသန္တိ၊ နေ
ကုန်၏။ တေ သတ္တာဝါ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ အဝိဒူဇရာ၊
မနီးမဝေးသောအရပ်၌။ ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေသတ္တာဝါ၊
ထိုသတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ဘူတာဝါ၊ ဖြစ်ပြီးသော သတ္တဝါတို့
သည်၎င်း။ သမ္ဘဝေသီဝါ၊ နောင်ဖြစ်လတ္တံ့သော သတ္တဝါတို့
သည်၎င်း။ တနည်းကား။ သမ္ဘဝေ၊ သက်၌။ သီဝါ၊ ကိန်း
သောသတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်း
ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သုခိတတ္တာ၊ ချမ်းသာ
သော ကိုယ်စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၅၃။ ပရော၊ သူတပါးသည်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။
နနိကုဗ္ဗထ၊ *မလှည့်ပတ်ရာ။ ကတ္တစိ၊ တစုံတခုသော အမှု၌။
နံ၊ ထိုသူတပါးကို။ ဗျာရောသနာ၊ ဗျာရောသနာယ၊ ချုတ်ချယ်

* အမျက်မထွက်ရာ (မူကွဲ)

သော စကားဖြင့်၎င်း။ ပဋိသသညာ-ပဋိသသညာယ၊ အမျက်
 ထွက်သောအမှတ်ဖြင့်၎င်း။ ကိဉ္စိ၊ တစိုးတစိမျှ၊ နာတိမညေထ၊
 မထေမဲ့မြင် မအောက်မေ့ရာ။ အညမညာယ၊ အချင်းချင်း၏။
 ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ နုဣန္ဒြိယျ၊ အလိုရှိရာ။

၅၄။ မာတာ၊ အမိသည်။ နိယံပုတ္တံ၊ မိမိကို မှီ၍ဖြစ်သော။
 ကေပုတ္တံ၊ တယောက်တည်းသောသားကို။ အာယုသ၊ အသက်
 ကြောင့်။ အနုရက္ခေ ယထာ၊ အဘန်တလဲလဲစောင့်သကဲ့သို့။
 ဝေမ္မိ၊ ထို့အဘူ၎င်း။ သဗ္ဗဘူတေသု၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါ
 တို့၌။ အပရိမာဏံ၊ အတိုင်းမသိသော။ မာနသံ၊ မေတ္တာစိတ်ကို။
 ဘာဝယေ၊ ပွားစေရာ၏။

၅၅။ ဥဒ္ဓံ၊ အသက်၌၎င်း။ အဓော၊ အောက်၌၎င်း။
 တိရိယဉ္စ၊ ဖိလော၌၎င်း။ သဗ္ဗလောကသ္မိံ၊ ခပ်သိမ်းသော
 လောက၌။ အသမ္မာဓံ၊ ကျဉ်းမြောင်းခြင်းလည်း မရှိသော။
 အဝေရံ၊ အတိုင်းရံလည်း မရှိသော။ အသပုတ္တံ၊ အပရစ်
 လည်း မရှိသော။ အပရိမာဏံ၊ အတိုင်းမသိသော။ မာနသံ၊
 မြတ်နိုးခြင်းတည်းဟူသော။ မေတ္တဉ္စ၊ မေတ္တာစိတ်ကိုလည်း။
 ဘာဝယေ၊ ပွားစေရာ၏။

၅၆။ ယာဝကော၊ အကြင်မျှလောက်။ ဝိတမိဇ္ဇေ၊
 ကင်းသော ဝိတ်မျည်းခြင်းရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၌။ တာဝတာ၊
 ထိုမျှလောက်။ တိဋ္ဌဝါ၊ ရပ်သော်၎င်း။ စရိဝါ၊ သွားသော်
 ၎င်း။ နိသိန္ဒောဝါ၊ ထိုင်သော်၎င်း။ အယာနောဝါ၊
 ကျောင်းသော်၎င်း။ ဧတံသတိံ၊ ထိုမေတ္တာစိတ်နှင့် ယှဉ်သော
 သတိကို။ အဓိဋ္ဌေယျ၊ အမြဲဆောက်တည်ရာ၏။ ဧတံဝိဟာရံ၊

၁၃၆

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

ထိုမေတ္တာစိတ်နှင့် ယှဉ်၍ နေခြင်းကို။ ပြဟုံ၊ မြတ်သော။
ဝိဟာရံ၊ နေခြင်းဟူ၍။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အံဟု၊
ဆိုကုန်၏။

၅၇။ ဒိဋ္ဌိဉ္စ၊ မှားသောအယူသို့လည်း။ အနုပဂ္ဂမ္မ၊ မကပ်
ပူ၍။ သီလဝါ၊ သီတင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒဿနန၊ မင်္ဂလာနှင့်။
သမ္ပန္နော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ကာမေသု၊ ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေ
သ ကာမတို့၌။ ဂေဓံ၊ တပ်ခြင်းကို။ ဝိနယျ၊ ဖျောက်ရာ၏။
သော၊ ထိုသူသည်။ ဂမ္ဘသေယျံ၊ အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း
တို့။ ပုန၊ ထပ်၍။ ဇာတု၊ အကယ်မလွယ်သဖြင့်။ နဟိတေ၊
မရှိ။

မေတ္တသုတ္တံ၊ မေတ္တသုတ်ပရိတ်တော်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၄-ခန္ဓသုတ်အနက်

၅၈-၅၉။ သဗ္ဗာသီဝိသဇာတိနံ၊ ခပ်သိမ်းသော အဆိပ်
လျင်သော မြွေလေးပါးတို့၏။ ယောရံ၊ ပြင်းစွာသော။ ဝိသံ၊
အဆိပ်ကို။ ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒီဝိယ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ဆေးမန္တရားကဲ့
သို့။ ယံ၊ အကြင် ခန္ဓသုတ်ပရိတ်သည်။ နာသေတိ၊ ဖျောက်တတ်
၏။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ခပ်သိမ်းသော။ အာဏာဓေတ္တမ္ပိ၊ အာဏာဓေတ်
ဖြစ်သော ကုဋေတသိန်းသော ကြေဝဋ္ဌာ၌။ သဗ္ဗပါဏိနံ၊
ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏။ သေသံ၊ မြွေဆိပ်မှ ကြွင်းသော။
ပရိယယဉ္ဇာပိ၊ ဘေးရန်ကိုလည်း။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသော

အခါ၌။ သဗ္ဗသောပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်လည်း။
 နိဝါရေတိ၊ မြင်တတ်၏။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်ကို။
 ဟေ၊ အရှင် သူတော်ကောင်းတို့၊ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊
 ချွတ်ကြကုန်အံ့။

၆၀။ ဝိဂ္ဂဟက္ခေဟိ၊ ဝိဂ္ဂဟက္ခနဂါးမင်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။
 ခရာပထဟိ၊ ခရာပထ နဂါးမင်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊
 ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။
 ဆဗျဉ္ဇပုတ္တဟိ၊ ဆဗျဉ္ဇပုတ္တ နဂါးမင်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။
 သဏ္ဍာဂေါတမဇောဟိ၊ သဏ္ဍာဂေါတမ နဂါးမင်းတို့နှင့်
 လည်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။
 ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၆၁။ အပါဒကေဟိ၊ အခြေမရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊
 ဖြစ်စေသတည်း။ ဒွိပါဒကေဟိ၊ အခြေ နှစ်ချောင်းရှိသော
 သတ္တဝါတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်း
 သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ စတုပ္ပဒေဟိ၊ အခြေလေးခု
 ရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊
 ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဗဟုပ္ပဒေဟိ၊
 များသော အခြေရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မေ၊
 ငါ၏။ မေတ္တံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၆၂။ မံ၊ ငါ့ကို။ အပါဒကော၊ အခြေမရှိသော သတ္တဝါသည်။ မာဟိံသိ၊ မညှဉ်းဆဲစေသတည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဒွိပါဒကော၊ အခြေနှစ်ခုရှိသော သတ္တဝါသည်။ မာဟိံသိ၊ မညှဉ်းဆဲစေသတည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ စတုပ္ပဒေါ၊ အခြေလေးခုရှိသော သတ္တဝါသည်။ မာဟိံသိ၊ မညှဉ်းဆဲစေသတည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဗဟုပ္ပဒေါ၊ များသောအခြေရှိသော သတ္တဝါသည်။ မာဟိံသိ၊ မညှဉ်းဆဲစေသတည်း။

၆၃။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာ သတ္တဝါတို့သည် ၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါဏာ၊ ထွက်သက် ဝင်သက် ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ကေဝလာ၊ အကြွင်းမရှိ ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဘူတာစ၊ ထင်ရှား ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗေ-သဗ္ဗာနိ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သော။ ဘဒြာနိ၊ ကောင်းမြတ်သော အမြင်တို့ကို။ ပဿန္တု၊ မြင်စေကုန်သတည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစိုးတစီမျှ။ ပါပံ၊ မကောင်းမှု သို့။ မာ နာဂမာ၊ မရောက်စေကုန်သတည်း။

၆၄။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အပ္ပမာဏော၊ နှိုင်းရှည့်ကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာမရှိ။ ဓမ္မော၊ တရားတော် သည်။ အပ္ပမာဏော၊ နှိုင်းရှည့်ကြောင်း ဖြစ်သော ကိလေသာ မရှိ။ သံဃော၊ သင်္ဃာတော်သည်။ အပ္ပမာဏော၊ နှိုင်းရှည့် ကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာမရှိ။ သရီသပါနိ၊ ကင်း၊ သန်းတို့သည်၎င်း။ အဟိ၊ မြေသည်၎င်း။ ဝိစ္ဆိကာ၊ ကင်းပုဇွန် သည်၎င်း။ သတပဒီ၊ ကင်းခြေများသည်၎င်း။ ဥဏ္ဏနာဘိ၊ ပင့်ကူသည်၎င်း။ (ပင့်ကူနက်လည်းဟူ။) သရဗု၊ တက်တူသည်

၎င်း။ (အိမ်မြှောင်လည်းဟူ။) မူသိကာ၊ ကြွက်သည်၎င်း။
ပမာဏဝန္တာနိ၊ နှိုင်းရှည်ကြောင်းဖြစ်သော ကိလေသာရှိကုန်၏။

၆၅။ မေ၊ ငါသည်။ ရက္ခာ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ကတာ၊
ပြုအပ်ပြီ။ မေ၊ ငါသည်။ ပရိတ္တံ၊ အရံအတားကို။ ကတံ၊
ပြုအပ်ပြီ။ ဘူတာနိ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ပဋိက္ခမန္တု၊ ဖဲလေကုန်
လော့။ သော အဟံ၊ ထိုငါသည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
အား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ဆူကုန်သော။ သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဝိပဿီ အစရှိသော ဘုရားရှင်တို့အား။ နမော၊ ရှိခိုး
ပါ၏။

ခန္ဓသုတ္တံ၊ ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၅-မောရသုတ်အနက်

၆၆-၆၇။ ဘေဓိသမ္ဘာရေ၊ သဗ္ဗညုဘဉာဏ်၏ အဆောက်
အဦဖြစ်သော ပါရမီသုံးဆယ်တို့ကို။ ပူရေန္တံ၊ ဖြည့်တော်မူ
ထသော။ မောရယောနိယံ၊ ဥဒေါင်း၏ အမျိုး၌။ နိဗ္ဗုတ္တံ၊ ဖြစ်ထ
သော။ ယေန၊ အကြင်မောရပရိတ်ဖြင့်။ သံဝိဟိတာရက္ခံ၊ စီရင်
အပ်သော စောင့်ရှောက်ခြင်းရှိထသော။ မဟာသတ္တံ၊ ဘုရား
လောင်းကို။ ဝနေစရာ၊ တောမူဆိုးတို့သည်။ စိရဿံ၊ မြင့်ရှည်
စွာ ကာလပတ်လုံး။ ဝါယမန္တာပိ၊ လုံ့လပြုကုန်သော်လည်း။
ဂဏှိတုံ၊ ဖမ်းယူအံ့သောငှါ။ နေဝသက္ခိယံ၊ မတတ်နိုင်ကုန်။
ဗြဟ္မမန္တန္တိ၊ မြတ်သောမန္တရာဟူ၍။ အက္ခာတံ၊ ဟောတော်မူ

အပ်သော။ တံ၊ ပရိတ္တံ၊ ထိုမောရပရိတ်ကို။ ဟေ၊ အရှင် သူတော်
ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၆၈။ စက္ခုမာ၊ လူတို့၏ မျက်စိလည်းဖြစ်ထသော။ ဧက
ရာဇာ၊ မြတ်သောမင်းလည်း ဖြစ်ထသော။ ဟရိသဝဏ္ဏော၊
ရွှေ၏ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းလည်းရှိထသော။ ပထဝိပ္ပ
ဘာသော၊ မြေ၌ ထွန်းသော အရောင်လည်းရှိထသော။ အယံ၊
ဤနေမင်းသည်။ ဥဒေတိ၊ တက်လတ်၏။ တံ-တံသွာ၊
ထိုကြောင့်။ ဟရိသဝဏ္ဏံ၊ ရွှေ၏ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်း
လည်း ရှိထသော။ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊ မြေ၌ထွန်းသော အရောင်
လည်းရှိထသော။ တံ၊ ထိုရှင်နေမင်းကို။ အဟံ၊ ငါသည်။
နမဿာမိ၊ ရှိခိုး၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၊ ဒီဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။
တယာ၊ အရှင်နေမင်းသည်။ ဂုတ္တာ၊ စောင့်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။
မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဝိဟရေမု၊ နေကုန်အံ့။

၆၉။ ဗြာဟ္မဏာ၊ မကောင်းမှုကိုလည်း အပ ပြုကုန်ပြီး
ထသော။ ယေ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို။ ဝေဒဂ္ဂ၊ သိခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။
တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို။ မေ၊ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်း
သည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
တို့သည်လည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပါလယန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။
ဗုဒ္ဓါနံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ မေ၊
ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။
ဗောဓိယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်အား။ မေ၊ ငါ၏။
နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဝိမုတ္တာနံ၊

ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ မေ၊ ငါ၏။
 နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဝိမုတ္တိယာ၊
 အရဟတ္တဖိုလ်အား။ မေ၊ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊
 ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောမောရော၊ ထိုဥဒေါင်း
 မင်းသည်။ ဣမံပရိတ္တံ၊ ဤအရံအတားကို။ ကတော၊ ပြု၍။
 သေနာ-သေနာယ၊ အစာရှာအံ့သောငှါ။ စရတိ၊ သွား၏။

၇၀။ စက္ခုမာ၊ လူတို့၏ မျက်စိလည်း ဖြစ်ထသော။ ဧက
 ရာဇာ၊ မြတ်သော မင်းလည်း ဖြစ်ထသော။ ဟရိဿဝဏ္ဏော၊
 ရှေ့၏ အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းလည်းရှိထသော။ ပထဝိပ္ပ
 ဘာသော၊ မြေ၌ ထွန်းသော အရောင်လည်းရှိထသော။ အယံ၊
 ဤနေမင်းသည်။ အပေတိ၊ ဝင်၏။ တံ-တညံ၊ ထို့ကြောင့်။
 ဟရိဿဝဏ္ဏံ၊ ရှေ့အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းလည်း ရှိထသော။
 ပထဝိပ္ပဘာသံ၊ မြေ၌ထွန်းသော အရောင်လည်း ရှိထသော။
 တံ၊ ထိုအရှင်နေမင်းကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ နမဿာမိ၊ ရှိခိုး၏။
 အဇ္ဇ၊ ယံနန္တံ၊ ရတ္တိံ၊ တညဉ့်ပတ်လုံး။ တယာ၊ အရှင်နေမင်း
 သည်။ ဂုတ္တာ၊ စောင့်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
 ဝိဟရေမု၊ နေကုန်အံ့။

၇၁။ ပြာဟ္မဏာ၊ မတောင်းမှုကိုလည်း အပပြုကုန်ပြီးထ
 သော။ ယေ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ သဗ္ဗဓမ္မ၊ ခပ်သိမ်း
 သော တရားတို့ကို။ ဝေဒဂူ၊ သိခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ တေ၊ ထို
 မြတ်စွာဘုရားတို့ကို။ မေ၊ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။
 အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ တေစ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း။
 မံ၊ ငါ့ကို။ ပ ဝါလယန္တု၊ စောင့်ရှောက်စေကုန်သတည်း။ ဗုဒ္ဓါနံ၊

သစ္စာလေးပါးကို သိကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ မေ၊ ငါ၏။
 နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဗောဓိယာ၊
 အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်အားလည်း။ မေ၊ ငါ၏။
 နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဝိမုတ္တာနံ၊
 ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ မေ၊ ငါ၏။
 နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဝိမုတ္တိယာ၊
 အရဟတ္တဖိုလ်အား။ မေ၊ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။
 အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောမောရော၊ ထို
 ဥဒေါင်းမင်းသည်။ ဣမံပရိတ္တံ၊ ဤအရံအတားကို။ ကတော၊
 ပြု၍။ ဝါသံ၊ နေခြင်းကို။ အကပ္ပယံ၊ ပြု၏။

မောရသုတ္တံ၊ မောရသုတ် ပရိတ်တော်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၆-ဝဋ္ဋသုတ်အနက်

၇၂။ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အဆောက်အဦ
 ဖြစ်သော ပါရမီသုံးဆယ်တို့ကို။ ပူရေန္တံ၊ ဖြည့်တော်မူထသော။
 ဝဋ္ဋဇာတိယံ၊ ငုံး၏ အမျိုး၌။ နိဗ္ဗုတ္တံ၊ ဖြစ်ထသော။ မဟာသတ္တံ၊
 ဘုရားအလောင်းကို။ ယဿပရိတ္တဿ၊ အကြင်ပရိတ်တော်၏။
 တေဇေန၊ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့်။ ဒါဝဂ္ဂံ၊ တောမီးသည်။
 ဝိဝဇ္ဇယံ၊ ကြည်ဖဲ၏။

၇၃။ သာရိပုတ္တဿ၊ သာရိပုတြာ အမည်ရှိတော်မူသော။
 ထေရဿ၊ မထေရ်အား။ လောကနာထေန၊ လူသုံးပါးတို့၏
 ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘာသံတံ၊

ဟောတော်မူအပ်ထသော၊ ကပ္ပဋ္ဌာယိံ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး တည်ထ
သော။ မဟာတေဇံ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိထသော။
တံပရိတ္တံ၊ ထိုင်းမင်းပရိတ်ကို။ ဟေ၊ အို...သုတော်ကောင်းတို့။
မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၇၄။ လောကေ၊ လောက၌။ သီလဂုဏော၊ သီလ၏
ကျေးဇူးသည်၎င်း။ သစ္စံ၊ သစ္စာသည်၎င်း။ သောစေယျဉ္စ၊
ကိုယ်နှုတ်နှလုံး စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အနုဒ္ဒယာ
စ၊ သတ္တဝါတို့အား သနားခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတ
န သစ္စေန၊ ထိုသို့သော သစ္စာစကားဖြင့်။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိ
သော။ သစ္စကိရိယံ၊ သစ္စာပြုခြင်းကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကဟာ
မိ၊ ပြုဘူး၏။

၇၅။ ဓမ္မဗလံ၊ သစ္စာတရား၏ အစွမ်းကို။ အဝေဇဇ္ဇတော
ဆင်ခြင်၍။ ပုဗ္ဗကေ၊ ရှေး၌ ဖြစ်တော်မူကုန်ပြီးသော။ ဇီနော၊
မြတ်စွာဘုရားတို့ကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ သရိတွာ၊ အောက်မေ့
၍။ သစ္စဗလံ၊ သစ္စာ၏ အစွမ်းကို။ အဝဿာယ၊ အမှီပြု၍။ သစ္စ
ကိရိယံ၊ သစ္စာပြုခြင်းကို။ အကာသိံ၊ ပြုဘူး၏။

၇၆။ ဇာတဝေဒ၊ အို...တောမီး။ မေ၊ ငါ၏။ ပက္ခာ၊
အတောင်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အပတနာ၊ မပျံ့နှံ့ခဲ့။
မေ၊ ငါ၏။ ပါဒါ၊ ခြေတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အဝဉ္စနာ၊
မသွားတတ်ခဲ့။ မေ၊ ငါ၏။ မတပိတာစ၊ အမိအဘတို့သည်
လည်း။ နိက္ခန္ဓာ၊ ထွက်သွားခဲ့ကုန်ပြီ။ ဇာတဝေဒ၊ အို...
တောမီး။ ပဋိက္ခမ၊ ဖွဲ့ကြည့်လေလော့။

၇၇။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတြာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မယံ-မယာ၊ ငါးဦးမင်းသည်။ သစ္စေ၊ သစ္စာကို။ ကတေ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ သစ္စကတေန၊ ပြုအပ်သော သစ္စာနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သိခိ၊ တောမီးသည်။ ဥဒကံ၊ ရေသို့။ ပတုဒ၊ ရောက်၍၊ ဝဇ္ဇေသိယထာ၊ ဖဲကြဉ်သကဲ့သို့။ မဟာပဇ္ဇလိတော၊ ကြီးသောအလှူရှိသော။ သိခိ၊ တောမီးသည်။ သောဠသကရိသာနိ၊ တဆွဲခြောက်မင်း ပယ်စားတို့တိုင်တိုင်၊ ဝဇ္ဇေသိ၊ ဖဲကြဉ်လေ၏။ သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတြာ။ မေ၊ ငါ၏။ သစ္စေန၊ သစ္စာစကားနှင့်။ သမော၊ တူသောတရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သောပါရမီ၊ ဤပါရမီသည်ကား။ မေ၊ ငါ၏။ သစ္စပါရမီ၊ သစ္စာပါရမီတည်း။

ဝဇ္ဇပ ရိတ္တံ၊ ဝဇ္ဇသုတ်ပရိတ်တော်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၇-ဓဇ် သုတ် အနက်

၇၈။ ယဿ၊ အကြင်ဓဇ်သုတ် ပရိတ်တော်ကို။ အနုဿရဏေနာပိ အောက်မေ့ကာမျှတည်းဖြင့်လျှင်။ အန္တလိကပ္ပိ၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်လျက်လည်း။ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဘူမိယံဝိယ၊ မြေ၌ကဲ့သို့။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ရကုန်၏။

၇၉။ ယက္ခစောရာဒိသမ္ဘဝါ၊ ဘီလူး၊ ခိုးသူ စသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော။ သဗ္ဗုပဒ္ဒဝဇာလမ္ပာ၊ ခပ်သိမ်းသော ဥပဒ္ဒဝေဝါ တည်းဟူသော ကွန်ယက်မှ။ မုတ္တာနံ၊ လွတ်ကုန်သော

သုတို့ကို။ ဂဏနာ၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ နစအတ္တံ၊ မရှိသလျှင်
ကတည်း။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုဇလင်သုတ် ပရိတ်တော်ကို။ ဟေ၊ အို....
အရှင် သုတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊
ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၈၀-၈၁။ ဘန္တေမဟာကဿပ၊ အရှင်မဟာကဿပ။ ဣဒံ
ဇလင်၊ ဤဇလင်သုတ် ပရိတ်တော်ကို။ မေ-မယာအာနန္ဒေန၊
အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရ၏။
တနည်းကား။ ဘန္တေမဟာကဿပ၊ အရှင်မဟာကဿပ။ ဣဒံ၊
ဤဇလင်သုတ် ပရိတ်တော်ကို။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
သဗ္ဗခါ၊ ဗုဒ္ဓ်မွေ့လျော်တော်မူ၊ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ သုတံ၊ ကြား
ခြင်းသည်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်တည်း။ ဧဝံ၊ တပါးသော။
သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊
သာဝတ္ထိပြည်၌။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ္ဍိကသေဌေး၏။
အာရာမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိသော။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတ
ဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဘရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြခါ၊
ထိုသို့ နေတော်မူသောအခါ၌လျှင်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်။ ဘိက္ခဝေါတိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။
အာမန္တေသိ-အာလပတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ဘဒ္ဒန္တတိ၊ ဪ
အရှင်ဘုရားဟူ၍။ ဧတဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊
မြတ်စွာဘုရားအား။ ပစ္စဿာသု၊ ဝန်ခံကုန်၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်
စွာဘုရားသည်။ ဧတံ၊ ဤသို့သောကားကို။ အဝေါ၊ မိန့်
တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်
ကား။ ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော၊ တဝတိံသာနတ်၊ အသုရာနတ်

တို့၏ စစ်သည်သည်။ သမုပဗျူဇ္ဇော၊ ကောင်းစွာ တက်သည်။
 အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အထခေါ၊ ထိုအခါ
 ဌ။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ဣန္ဒြော၊ အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကော၊
 သိကြားမင်းသည်။ တာဝတိံသေ၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌
 နေကုန်သော။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ အာမဒန္တသိ၊ ခေါ်တော်မူ
 ၏။ မာရိသာ၊ ငါနှင့်တူကုန်သော အချင်းနတ်တို့။ သင်္ဂါမ
 ဂတာနံ၊ စစ်မြေအရပ်၌ သွားကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ သင်နတ်တို့
 အား။ ဘယံဝါ၊ ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ဆမ္ဘိတတ္တံဝါ၊
 ကိုယ်ခက်တရော် ရှိသောအဖြစ်သည်၎င်း။ လောမဟံသောဝါ၊
 ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်း သည်၎င်း။ သစေ၊ အကယ်၍။
 ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ
 ၌။ မမေဝ၊ ငါ၏သာလျှင်။ ဓဇဂ္ဂံ၊ တမ်းခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လော
 ကေယျာထ၊ ကြည့်ကုန်လော့။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ မမ၊ ငါ၏။ ဓဇဂ္ဂံ၊
 တမ်းခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကယတံ၊ ကြည့်ကုန်သော။ ဝေ၊
 သင်တို့အား။ ယံဘယံဝါ၊ အကြင်ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။
 ယံဆမ္ဘိတတ္တံဝါ၊ အကြင်ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်
 ၎င်း။ ယောလောမဟံသောဝါ၊ အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း
 ထခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တုံအံ့။ သော၊ ထိုဘယ၊
 ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ လောမဟံသသည်။ ပဟိယိဿတိ၊ ပျောက်လတ္တံ့
 သတည်း။

၈၂။ ခေါ၊ ငါ၏။ ဓဇဂ္ဂံ၊ တမ်းခွန်ဖျားကို။ စေ၊ အကယ်
 ၍။ နောဥ္လ္လောကေယျာထ၊ မကြည့်မိကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့
 မကြည့်မိကုန်သည်ရှိသော်။ ပဇာပတိဿ၊ ပဇာပတိအမည်

ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေဂ္ဂံ၊ တမ်းခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကေယျာထ၊ ကြည့်ကုန်လော့။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ပဇာပတိဿ၊ ပဇာပတိအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေဂ္ဂံ၊ တမ်းခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကယတံ၊ ကြည့်ကုန်သော။ ဝေ၊ သင်တို့အား။ ယံဘယံဝ၊ အကြင်ကြောက်ခြင်းသည် ၎င်း။ ယံဆမ္ဘိတတ္ထံဝ၊ အကြင်ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ် သည်၎င်း။ ယောလောမဟံသောဝ၊ အကြင် ကြက်သီးမွေး ညှင်းထခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တုံအံ။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထ၊ လောမဟံသသည်။ ပဟိယိဿတိ၊ ပျောက်လတ္တံ့ သတည်း။

၇၃။ ပဇာပတိဿ၊ ပဇာပတိအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေဂ္ဂံ၊ တမ်းခွန်ဖျားကို။ စေ၊ အကယ်၍။ နော ဥလ္လောကေယျာထ၊ မကြည့်မိကုန်အံ။ အထ၊ ထိုသို့မကြည့်မိ ကုန်သည်ရှိသော်။ ဝရုဏဿ၊ ဝရုဏအမည်ရှိသော။ ဒေဝ ရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေဂ္ဂံ၊ တမ်းခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကေ ယျာထ၊ ကြည့်ကုန်လော့။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ဝရုဏဿ၊ ဝရုဏ အမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေဂ္ဂံ၊ တမ်းခွန် ဖျားကို။ ဥလ္လောကယတံ၊ ကြည့်ကုန်သော။ ဝေ၊ သင်တို့အား။ ယံဘယံဝ၊ အကြင်ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ယံဆမ္ဘိတတ္ထံဝ၊ အကြင်ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။ ယောလော မဟံသောဝ၊ အကြင်ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တုံအံ။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထ၊ လောမဟံ သသည်။ ပဟိယိဿတိ၊ ပျောက်လတ္တံ့သတည်း။

၈၄။ ဝရုဏဿ၊ ဝရုဏအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဓဇဂုံ၊ တမ်းခွန်ဖျားကို။ စေ၊ အကယ်၍။ နောဥလ္လောကေယျာထ၊ မကြည့်မိကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မကြည့်မိကုန်သည် ရှိသော်။ ဤသာနဿ၊ ဤသာနအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဓဇဂုံ၊ တမ်းခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကေယျာထ၊ ကြည့်ကြကုန်လော့။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ဤသာနဿ၊ ဤသာနအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဓဇဂုံ၊ တမ်းခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကဿတံ၊ ကြည့်ကုန်သော။ ဝေ၊ သင်တို့အား။ ယံဘယံ၊ အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ယံဆမ္ဘိတတ္ထံ၊ အကြင် ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။ ယေလောမဟံသော၊ အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတံ၊ ဖြစ်တုံအံ့။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထ၊ လောမဟံသသည်။ ပဟိယိဿတံ၊ ပျောက်လတ္တံ့ သတည်း။ ဣတံ၊ ဤသို့။ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်။ တာဝတိံသေ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ နေကုန်သော။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ အာမဇန္တသိ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၅၈။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ဣဒ္ဓဿ၊ အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကဿ၊ သိကြားမင်း၏။ တံခေါပနဓဇဂုံ၊ ထိုတမ်းခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကဿတံ၊ ကြည့်သောနတ်တို့အား၎င်း။ ပဇာပတိဿ၊ ပဇာပတိ အမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဓဇဂုံ၊ တမ်းခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လောကဿတံ၊ ကြည့်သောနတ်တို့အား၎င်း။ ဝရုဏဿ၊ ဝရုဏအမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဓဇဂုံ၊ တမ်းခွန်ဖျားကို။ ဥလ္လော

ကယတံဝါ၊ ကြည့်သောနတ်တို့အား၎င်း။ ဤသာနဿ၊ ဤသာ
 န အမည်ရှိသော။ ဒေဝရာဇဿ၊ နတ်မင်း၏။ ဇေဂ္ဂံ၊ တမ်းခွန်
 ဖျားကို။ ဥဇ္ဈောကယတံဝါ၊ ကြည့်သော နတ်တို့အား၎င်း။
 ယံဘယံဝါ၊ အကြင်ကြွေးကဲခြင်းသည်၎င်း။ ယံဆမ္ဘိတတ္တံဝါ၊
 အကြင်ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။ ယောလော
 မဟံသောဝါ၊ အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း။
 ဘဝိဿတံ၊ ဖြစ်တုံအံ။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္တ၊ လောမဟံ
 သသည်။' ပဟိယေထာပိ၊ ပျောက်သည် မူလည်း ဖြစ်ရာ၏။
 နာပဟိယေထာပိ၊ မပျောက်သည် မူလည်း ဖြစ်ရာ၏။

၈၆။ တံ၊ ထိုပျောက်ခြင်း၊ မပျောက်ခြင်းသည်။ ကိဿ
 ဟေတု၊ အကယ်ကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဒေဝါနံ၊
 နတ်တို့၏။ ဣန္ဒြော၊ အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကော၊ သိကြားမင်း
 သည်။ အဝိတရာဂေါ၊ မကင်းသောရာဂရှိ၏။ အဝိတ
 ဒေါ၊ သော၊ မကင်းသောဒေါသရှိ၏။ အဝိတမောဟော၊ မကင်း
 သော မောဟရှိ၏။ ဘိရူ၊ ကြောက်တတ်၏။ ဆမ္ဘိ၊ ကိုယ်ခက်
 တရော်ရှိတတ်၏။ ဥတြာသိ၊ လန့်တတ်၏။ ပလာယိ၊ ပြေး
 တတ်၏။

၈၇။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ အဟဉ္ဇေ၊ ငါသည်ကား။ ခေါ၊
 အကယ်မလွဲသဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒါမိ၊ ဟော၏။ ဘိက္ခဝေ၊
 ရဟန်းတို့။ အရုညဂတာနံဝါ၊ တေ ခွဲမူလည်း နေကုန်ထသော။
 ရုက္ခမူသဂတာနံဝါ၊ သစ်ပင်ရင်းခွဲမူလည်း နေကုန်ထသော။
 သုညာဂါရဂတာနံဝါ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်ခွဲမူလည်း နေကုန်
 ထသော။ တုမ္မာကံ၊ သင်တို့အား။ ဘယံဝါ၊ ကြွေးကဲခြင်း

သည့်၎င်း။ ဆမ္ဘိ တတ္တံဝါ၊ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်
 သည့်၎င်း။ လောမဟံသောဝါ၊ ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်း
 သည့်၎င်း။ သစေ၊ အကယ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်တုံအံ။ တသ္မိံ
 သမယေ၊ ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိ တတ္တံ၊ လောမဟံသ ဖြစ်သော အခါ
 ဌ။ မဓမ္မဝ-မမဝေ၊ ငါဘုရား၏ ဂုဏ်ကိုသာလျှင်။ အနုဿရေ
 ယျာထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

ဂဂ။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊
 ဤသို့ ကိလေသာတို့မှ ဝေးတော်မူသောကြောင့်လည်း။ ဝါ၊
 ကိလေသာရန်တို့ကို သတ်တော် မူတတ်သောကြောင့်လည်း။
 ဝါ၊ သံသရာစက်၏ အကန်တို့ကို ဖျက်ဆီးတော် မူတတ်
 သောကြောင့်လည်း။ ဝါ၊ ပစ္စည်းလေးပါးစသော ပူဇော်အထူး
 ကို ခံတော်မူထိုက်သောကြောင့်လည်း။ ဝါ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌
 မကောင်းမှုကို ပြုတော်မူသောကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟ၊
 မည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊
 ဤသို့ကောင်းစွာ သယမ္ပုဉာဏ်ဖြင့် မိမိအလိုလို သစ္စာလေးပါး
 တရားတို့ကို သိတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
 သည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏ
 တဆဲ့ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာ စရ
 ဏ သမ္ပန္နာ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊
 ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတော်
 မူတတ်သောကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ သုဂတမည်တော်
 မူ၏။ တနည်းကား။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ကောင်းသောစကားကို

၇-ဓဇ်သုတ်အနက်

၁၅၁

ဆိုတော် မူတတ်သောကြောင့်လည်း။ သုဂတေ။ သုဂတ
မည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊
ဤသို့ ကာမလောက၊ ရူပလောက၊ အရူပလောက၊ တနည်း
ကား။ သတ္တလောက၊ သင်္ခါရလောက၊ သြကသလောက၊
ဟူသော လောကသုံးပါးကို သိတော်မူတတ်သောကြောင့်
လည်း။ လောကဝိဒ္ဓ၊ လောကဝိဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊
ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ အတုမရှိသော တရား
တော်ဖြင့် ဆုံးမတော် မူတတ်သောကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရော၊
အတုမရှိသော။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်
မူ၏။ တနည်းကား။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။
ဣတိပိ၊ ဤသို့ လွန်သောသူ မရှိသောကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရော၊
အနုတ္တရမည်တော်မူ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ဆုံးမတော်မူအပ်သော
ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမတော် မူတတ်သောကြောင့်
လည်း။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။
သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ နတ်လူ
တို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသောကြောင့်လည်း။ သတ္တာဒေဝ
မနုဿာနံ၊ သတ္တာဒေဝမနုဿာန မည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊
ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ခပ်သိမ်းသော တရား
တို့ကို သိတော်မူတတ်သောကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်တော်
မူ၏။ တနည်းကား။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ နတ်လူတို့၏ ခပ်စေတတ်
သောကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊
ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ဆည်းပူးအပ်သော
ပါရမီဟူသော ဘုန်းရှိတော် မူသောကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊

ဘဂဝါမည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မမေဝ၊ ငါ၏ ဂုဏ်ကို သာလျှင်။ အနုဿရေယျာထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၈၉။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ မမံ၊ ငါဘုရား ၏ဂုဏ်ကို။ အနုဿရတံ၊ အောက်မေ့ကုန်သော။ ဝေ၊ သင် တို့အား။ ယံဘယံဝါ၊ အကြင်ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ယံဆမ္ဘိ တတ္တံဝါ၊ အကြင် ကိုယ်ခက်တရားရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝယာလောမဟံသောဝါ၊ အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်း သည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တုံအံ့။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္တ၊ လောမဟံသသည်။ ပဟိယိဿတိ၊ ပျောက်လတ္တံ့သတည်း။

၉၀။ မံ၊ ငါဘုရား၏ဂုဏ်ကို။ စေ၊ အကယ်၍။ ဇနာ အနုဿရေယျာထ၊ မအောက်မေ့မိကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မအောက်မေ့မိကုန်သည်ရှိသော်။ ဓမ္မံ၊ ငါဟောတော်မူအပ် သော တရားတော်၏ဂုဏ်ကို။ အနုဿရေယျာထ၊ အောက် မေ့ကုန်လော့။

၉၁။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားတော်သည်။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ မျက်မှောက်၌ အကျိုးကိုပေးတတ်၏။ အကာလိ ကော၊ အခါမလင့် အကျိုးကိုပေးတတ်၏။ ဟေိပဿိကော၊ ယာလျည့် ရှုလျည့်ဟူသောစကားကို ဆိုထိုက်၏။ ဩပနေယျိ ကော၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်ခြင်းကို ထိုက်၏။ ပစ္စတ္တံ-ပဋိအတ္တံ၊ အသီးအသီး မိမိမိတို့၌။ ဝိညဟိ၊ မဂ္ဂဌာန်လေးယောက်၊ ဖလဌာန် လေးယောက် ဖြစ်သော ပညာရှိတို့သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်

၇-ဇေယျသုတ်အနက်

၁၅၃

ခံစားအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ဂုဏ်ကို။ အနုဿ
ရေယျာယ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၉၂။ ဣ၊ သိ။ သင်္ခစ္ဆာ၊ ဟိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဓမ္မံ၊ တရား
တော်ဂုဏ်ကို။ အနုဿရတံ၊ အောက်မေ့ကုန်သော။ ခေါ၊
သင်တို့အား။ ယံဘယံဝါ၊ အကြင်ကြောက်ခြင်း သည်၎င်း။
ယံဆန္တတက္ကံဝါ၊ အကြင် ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်
၎င်း။ ယောလောမဟံသောဝါ၊ အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း
သခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တုံအံ့။ သော၊ ထိုဘယ၊
ဆန္တတက္က၊ လောလောသသည်။ ပဟိယိဿတိ၊ ပျောက်ကုန်
သတည်း။

၉၃။ ဣ၊ သိ။ သင်္ခစ္ဆာ၊ ဟိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ဂုဏ်ကို။ နော
အနုဿရေယျာယ၊ အောက်မေ့မိကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့
မအောက်မေ့မိကုန်သည်ရှိသော်။ သံသံ၊ ငါ့တပည့် သင်္ခါတော်
၏ဂုဏ်ကို။ အနုဿရေယျာယ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၉၄။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကသံဃော၊
တပည့်ဖြစ်သော သင်္ခါသည်။ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော၊ ကောင်းစွာ ကျင့်
တတ်၏။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝကသံဃော၊
တပည့်ဖြစ်သော သင်္ခါသည်။ ဥဗ္ဗုပ္ပဋ္ဌိပန္နော၊ ဖြေငြိမ်းဖြာင့်
ကျင့်တတ်၏။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သာဝက
သံဃော၊ တပည့်ဖြစ်သော သင်္ခါသည်။ ဉာယပ္ပဋ္ဌိပန္နော၊ အသင့်
အားဖြင့် ကျင့်တတ်၏။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
သာဝကသံဃော၊ တပည့်ဖြစ်သော သင်္ခါသည်။ သာမိစိပ္ပဋ္ဌိ
ပန္နော၊ အရှိ အသပြုခြင်းကို ခံထိုက်အောင် ကျင့်တတ်၏။

စက္ကဝရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ယဒိဒံ-ယာနိပုရိသ ယုဂါနိ၊
 အကြင်ယောကျ်ားမြတ်၏ အစုံတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
 တေပုရိသပုဂ္ဂလ၊ ထိုလေးပါးအစုံဖြစ်သော ယောကျ်ားတို့
 သည်ကား။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက်တို့တည်း။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ
 ဘုရား၏။ သေ-ဧသော သာဝကသံဃော၊ ထိုတပည့် ဖြစ်
 သော သံဃာတော်သည်ကား။ အာဟုနေယျော၊ ဆောင်၍
 ပူဇော်ခြင်းကို ခံထိုက်၏။ ပါဟုနေယျော၊ ဧည့်သည်တို့အား
 ရည်၍ထားသော ပစ္စည်းအထူးဖြင့် ပူဇော်ခြင်းကို ခံထိုက်၏။
 ဒက္ခိဏေယျော၊ မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်၏။ အဗ္ဘလိကရုဏီ
 ယော၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကိုခံထိုက်၏။ လောကဿ၊ လူအများ၏။
 အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှု၏စိုက်ပျိုးရာ
 လယ်ယာမြေကောင်းသဘွယ်လည်း ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သံဃံ၊
 သံဃာတော်ဂုဏ်ကို။ အနုဿရေယျာထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၉၅။ ဟိ၊ သင့်စွာ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ သံဃံ၊ သံဃာ
 တော်ဂုဏ်ကို။ အနုဿရတံ၊ အောက်မေ့ကုန်သော။ ဝေ၊
 သင်တို့အား။ ယံဘယံဝါ၊ အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။
 ယံဆမ္ဘိတတ္ထံဝါ၊ အကြင် ကိုယ်ခက်တံ့ချော်ရှိသော အဖြစ်သည်
 ၎င်း။ ယောလောမဟံသောဝါ၊ အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း
 ထခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တုံအံ့။ သော၊ ထိုဘယ၊
 ဆမ္ဘိတတ္ထ၊ လောမဟံသသည်။ ပဟိယိဿတိ၊ ပျောက်လတ္တံ့
 သတည်း။

၉၆။ တံ၊ ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထ၊ လောမဟံသ ပျောက်ခြင်းသည်။
 ကိဿဟေတု၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။

တထာဂတော၊ ဝိပဿီအစရှိသောရှေးဘုရားတို့၏ လာခြင်းကဲ့သို့
 ကောင်းသော လာခြင်းရှိသော သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်။
 အရဟံ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မကောင်းမှုကိုပြုခြင်းငှာ မထိုက်။
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာကိုယ်တိုင် သစ္စာလေးပါးတရားကို
 သိတော်မူတတ်၏။ ဝိတရာဒေါ၊ ကင်းသောရာဂရှိ၏။ ဝိတ
 ဒေါသော၊ ကင်းသောဒေါသရှိ၏။ ဝိဘမောဟော၊ ကင်းသော
 မောဟရှိ၏။ အဘီရူ၊ မကြောက်တတ်။ အဆန္တိ၊ ကိုယ်ဝန်
 တရားမရှိတတ်။ အနုတြာသိ၊ မသန့်တတ်။ အဝလာယိ၊ မပြေး
 တတ်။ ဣတိတဿော၊ ထိုကြောင့် ပဟိယိဿတိ၊ ပျောက်
 လတ္တံ့သတည်း။

၉၇။ ဘဂဝေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤသို့သော
 စကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။ သုဂတော၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ ဝတုာန၊ မိန့်ဦး၍။
 အထ၊ ထိုနောင်မှ။ အပရံ၊ တပါးသော။ တေ၊ ဤသို့သော
 စကားကို။ သတ္ထော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၉၈။ ဘိက္ခဝေါ၊ ရဟန်းတို့။ အရဿဝေါ၊ တော၌၎င်း၊
 ရုက္ခမူလေဝေါ၊ သစ်ခင်ရင်း၌၎င်း။ သုညာဂ၊ ရေဝေါ၊ ဆိတ်ကွယ်
 ရာအရပ်၌၎င်း။ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကို။ တုမေ၊ သင်
 တို့သည် အနုဿရေထ၊ အောက်မေ့ကုန်သော။ တုမာကံ၊
 သင်တို့၏။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ နောသိယံ၊ မဖြစ်ချေ။

၉၉။ လောကဇဉ္ဇံ၊ လူတို့၏အကြီးဖြစ်သော။ နုရာသသံ၊
 လူတို့ထက်လည်းမြတ်သော။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို
 ဇေ၊ အကယ်၍။ နောသရေယျာထ၊ မအောက်မေ့မိကုန်အံ့။

အထ၊ ထိုသို့ မအောက်မေ့မိကုန်သည်ရှိသော်။ နိယျာနိကံ၊ သံသရာမှထုတ်၍ ဆောင်သွားတတ်သော။ သုဒေသိတံ၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားတော် ဂုဏ်ကို။ သရေယျာထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၁၀၀။ နိယျာနိကံ၊ သံသရာမှထုတ်၍ ဆောင်သွားတတ်သော။ (ဝဇ္ဇဒုက္ခမှ ဆောင်တတ်သောလည်းပေး။) သုဒေသိတံ၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို။ ဖေ၊ အကယ်၍။ နာသရေယျာထ၊ မအောက်မေ့မိကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မအောက်မေ့မိကုန်သည်ရှိသော်။ အနုတ္တရံ၊ အတုမရှိသော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှု၏ပွားရာ လယ်ယာမြေ ကောင်းသဘွယ်လည်း ဖြစ်သော။ သံသံ၊ သင်္သတော်၏ ဂုဏ်ကို။ သရေယျာထ၊ အောက်မေ့ကုန်လော့။

၁၀၁။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝေ၊ ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဉ္စ၊ ငါဘုရား၏ဂုဏ်ကို၎င်း။ ဓမ္မဉ္စ၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို၎င်း။ သံသဉ္စ၊ သင်္သတော်၏ ဂုဏ်ကို၎င်း။ သရန္တေနံ၊ အောက်မေ့ကုန်သော သင်တို့အား။ ယံဘယံ၊ အကြင် ကြောက်ခြင်းသည်၎င်း။ ယံဆမ္ဘိတတ္ထံ၊ အကြင် ကိုယ်ခက် တရော်ရှိသော အဖြစ်သည်၎င်း။ ယောလောမဟံသော၊ အကြင် ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ဂိုဏ်း။ သော၊ ထိုဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထ၊ လောမဟံသသည်။ နဟေသတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့သတည်း။

ဇေဂ္ဂသုတ္တံ၊ ဇေဂ်သုတ် ပရိတ်တော်သည်။ နိဠိတ၊ ပြီးပြီ။

ဂ-အာဠာနာဠိယသုတ်အနက်

၁၀၂။ နာထဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သာဓုသမ္ပတေ
ကောဓ်၏ဟူ၍ သမုတ်အပ်ကသော။ သာသနေ၊ သာသနာ
တော်၌။ အပ္ပသန္တဟိ၊ မကြည်ညိုကုန်ကသော။ စက္ကဟိ၊
ကြမ်းကြုတ်ကုန်ကသော။ သဒါ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌၊ ကိဗ္ဗိ
သကာရိဟိ၊ ကြမ်းကြုတ်သောအမှုကို ပြုတတ်ကုန်ကသော။
အမန္တသေဟိ၊ ဘိလူးတို့သည်။

၁၀၃။ စတဿန္တိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ပရိသာနံ၊ ပရိ
သတ်တို့ကို။ အဟိံသာယာစ၊ မညည်းဘိစိမ့်သောငါ့ရှင်။ ဂုတ္တိ
ယာစ၊ စောင့်စိမ့်သောငါ့ရှင်။ ဟောဝံရော၊ ကြီးမြတ်သော
လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယံပရိတ္တံ၊ အကြင်
အာဠာနာဠိယသုတ် ပရိတ်တော်ကို။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ
ပြီ။ တံပရိတ္တံ၊ ထိုအာဠာနာဠိယသုတ် ပရိတ်တော်ကို။ ဟေ၊
အရှင်သုတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြ
ကုန်အံ့။

၁၀၄။ စက္ခုမန္တဿ၊ စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထ
သော။ သိရိမတော၊ ဘုန်းကြက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထ
သော။ ဝိပဿိယစ၊ ဝိပဿိ မြတ်စွာဘုရားအားလည်း။ မေ၊
ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သဗ္ဗ
ဘူတာနု ကမ္မိနော၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့ကို သနားတော်
မူတတ်သော။ သိခိယာပိစ၊ သိခိမြတ်စွာဘုရားအားလည်း။ မေ၊
ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀၅။ နာတကဿ၊ မကောင်းမှုကို ဆေးပြီးထသော၊
 တပဿိနော၊ ခြိုးခြံသော အကျင့်ထိုလည်း ကျင့်တတ်ထသော၊
 ဝေဿဘုဿစ၊ ဝေဿဘူ မြတ်စွာဘုရားအားလည်း။ မေ၊
 ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ မာရ
 သေနာပမဒ္ဓိနော၊ မာရ်စစ်သည်ကို နှိမ်နှိုင်းတတ်သော။ ကကု
 သန္ဓဿ၊ ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားအားလည်း။ မေ၊ ငါ၏။
 နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀၆။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ မကောင်းမှုကို အပ ပြုပြီးထသော။
 ဝုသိမတော၊ ငါးပါးသော ဝသိဘော်နှင့် ပြည့်စုံထသော။ ဝါ၊
 သုံးပြီးသော မဂ်ဟူသော သီတင်းလည်းရှိထသော။ ကောဏာ
 မေနဿစ၊ ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရားအားလည်း။ မေ၊ ငါ၏။
 ဂနမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သဗ္ဗဓိ၊ အလုံး
 စုံသော အရာ၌။ ဝါ၊ ခပ်သိမ်းသော ကိလေသမှ။ ဝိပ္ပမုတ္တဿ၊
 ကင်းလွတ်တော်မူပြီးသော။ ကဿပဿစ၊ ကဿပ မြတ်စွာ
 ဘုရားအားလည်း။ မေ၊ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊
 ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀၇။ ယော၊ အကြင်ဂေါတမ ဘုရားသခင်သည်။ သဗ္ဗ
 ဒုက္ခာ ပန္နဒနံ၊ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲခြင်းကို ပယ်ဖျောက်တော်
 မူတတ်သော။ ဣမံဓမ္မံ၊ ဤတရားကို။ ဒေသေသိ၊ ဟောတော်
 မူ၏။ အဂ္ဂိရသဿ၊ ကိယ်တော်မူ ထွက်သော အရောင်ရှိထသော။
 သိရိမတော၊ ဘုန်းကြွက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။ သကျ
 ပုတ္တဿ၊ သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်တော်မူထသော။ တဿ၊

သိုဂေါတမ ဘုရားသခင်အား၊ မေ၊ ငါ၏။ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၀၈။ လောကေ၊ လောက၌။ နိဗ္ဗုတာ၊ ငြိမ်းလျော့ပြီးသော။ ယေစာပိဇနာ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်သော အလျောက်။ ဝိပဿိသုံ၊ မြင်ကုန်ပြီ။ တေဇနာ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ အ-ပိသုဏာ၊ ချောပစ်သောစကားကို မဆိုကုန်။ အထ၊ ထိုမျှ။ မဟန္တာ၊ မြတ်ကုန်၏။ ဝိတသာရဒါ၊ ကင်းသော ရွှံ့ကြောက်ခြင်းရှိကုန်၏။

၁၀၉။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတဆဲ့ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။ မဟန္တံ၊ မြတ်စွာထသော။ ဝိတသာရဒံ၊ ကင်းသော ရွှံ့ကြောက်ခြင်းရှိသော။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ ဟိတံ၊ အစီးအပွားလည်း ဖြစ်ထသော။ ဂေါတမံ၊ ဂေါတမအမျိုးလည်း ဖြစ်ထသော။ ယံဗုဒ္ဓံ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားကို။ နမဿန္တံ၊ ရှိခိုးကုန်၏။

၁၁၀။ ဧတေ၊ ထိုဝိပဿီ အစရှိသော မြတ်စွာဘုရား ခုနစ်ဆူတို့သည်၎င်း။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ အနန္တသတကောဠိယော၊ အကုဋေ အရာမကများကုန်သော။ သမ္မုဒ္ဓါ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ အသမ-သမာ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သာဝကတို့နှင့် မတူကုန်သည်ဖြစ်၍ ဘုရားချင်းသာ တူကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ဗဟိဒ္ဓိကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်၏။

၁၁၁။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 တို့သည်။ ဒသဗလူပေတာ၊ ဆယ်ပါးသော ဌာနာဌာန အစ
 ရှိသော အားနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝေသာရဇဇ္ဇဟိ၊ ဝေသာရဇ္ဇ
 ဉာဏ်တို့နှင့်။ ဥပါဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်း
 ကုန်သော။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာ
 သော။ အာသတံ၊ ပုရိသဥသဘ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော။
 ဌာနံ၊ အရာဖြစ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ ပဋိဇာနန္တိ၊ ဝန်ခံ
 ကုန်၏။

၁၁၂။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ပရိသာယု၊
 ပရိတ်သတ်တို့၌။ ဝိသာရဒါ၊ ရဲရင့်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိဟနာဒံ၊
 ကေသရေဇာ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရဲရင့်သော စကားကို။ နဒန္တိ၊
 ဆိုကုန်၏။ လောကေ၊ လောက၌။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ၊ သူတပါးတို့
 မလည်စေနိုင်သော။ ဗြဟ္မစက္ကံ၊ မြတ်သော ဓမ္မစကြာတရား
 တော်ကို။ ပဝတ္တေန္တိ၊ လည်စေကုန်၏။ (ဟောကုန်၏ ဟူလို
 သည်။)

၁၁၃။ နာယကာ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ခရီးညွှန် ဖြစ်တော်
 မူသော ဘုရားရှင်တို့သည်။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ တဆဲ့ရှစ်ပါး
 ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မဟိ၊ ဘုရား၏ ကျေးဇူးတရားတို့နှင့်။ ဥပေ
 တာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဗာတ္ထိံသ လက္ခဏပေတာ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ပါး
 သော လက္ခဏာကြီးနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏။ အသိတနာ
 ဗျဉ္ဇနာဓရာ၊ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာ ငယ်တို့ကိုလည်း
 ဆောင်ကုန်၏။

၁၁၄။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
 တို့သည်။ ဗျာမပ္ပဘာယ၊ တလံမျှလောက်သော ကိုယ်တော်
 ၏ အရောင်ဖြင့်။ သုပဘာ၊ ကောင်းစွာ ထွန်းပကုန်၏။
 မုနိကုဉ္ဇရာ၊ ရဟန်းတို့ထက်လည်း မြတ်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊
 ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဧတဗုဒ္ဓါ၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားတို့သည်။
 သဗ္ဗညုနော၊ ခပ်သိမ်းသော တရားကို သိတတ်ကုန်၏။ ခိဏာ
 သဝါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေဝါရှိကုန်၏။ ဇိနာ၊ မာရ်ငါးပါး
 ကို အောင်ကုန်၏။

၁၁၅။ မဟာပဘာ၊ များသော ကိုယ်တော်အရောင်လည်း
 ရှိကုန်၏။ မဟာတေဇာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးလည်း ရှိကုန်၏။
 မဟာပညာ၊ ကြီးသောပညာလည်း ရှိကုန်၏။ မဟဗ္ဗလာ၊ ကြီး
 သော ခွန်အားလည်း ရှိကုန်၏။ မဟာဏာရုဏိကာ၊ များသော
 ကရုဏာလည်း ရှိကုန်၏။ ဓိရာ၊ လုံ့လလည်း ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ
 သာနံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ သုခါဝဟာ၊
 ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။

၁၁၆။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါဏိနံ၊ သတ္တဝါ
 တို့၏။ ဒိပါစ၊ ကျွန်းလည်းမည်ကုန်၏။ နာထာစ၊ ကိုးကွယ်
 ရာလည်း မည်ကုန်၏။ ပတိဋ္ဌာစ၊ တည်ရာလည်း မည်ကုန်၏။
 တာဏာစ၊ စောင့်ရှောက်ရာလည်း မည်ကုန်၏။ လေဏာစ၊
 ပုန်းကွယ်ရာလည်း မည်ကုန်၏။ ဂတီစ၊ လားရာလည်း မည်ကုန်
 ၏။ ဗန္ဓုစ၊ အဆွေလည်း မည်ကုန်၏။ မဟေဿာသင်္ခာစ၊
 မြတ်သော လေးသမားလည်း မည်ကုန်၏။ သရုဏစ၊

၁၆၂

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

အောက်မေ့ရာလည်းမည်ကုန်၏။ ဟိတေသိနောစ၊ စီးပွားကိုလည်း ရှာကြံလေ့ရှိကုန်၏။

၁၁၇။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဇေတ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား တို့သည်။ သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဿ၊ လူ၏။ ပရာယဏာ၊ လည်းလျောင်းရာလည်း မည်ကုန်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပုရိသုတ္တမ-ပုရိသုတ္တမနံ၊ ယောက်ျား တကာတို့ထက် မြတ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၁၈။ ဇေတ တထာဂတေ၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားတို့ကို။ သယန၊ အိပ်သောအခါ၌၎င်း။ အာသန၊ ထိုင်သောအခါ ၌၎င်း။ ဌာန၊ ရပ်သောအခါ၌၎င်း။ ဂမနစာပိ၊ သွား သောအခါ၌၎င်း။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌။ ဝစသာ စေဝ၊ ဝစီဒ္ဓါရဖြင့်၎င်း။ မနသာစေဝ ၊ မနောဒ္ဓါရဖြင့်၎င်း။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။

၁၁၉။ သန္တိကရာ၊ ကိလေသာ၏ ငြိမ်းခြင်းကိုလည်း ပြုတတ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ တုဝံ၊ သင့်ကို။ သဒါ၊ ခပ်သိမ်း သောအခါ၌။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ရက္ခန္တု၊ စောင့်စောင့်သတည်း။ ဘေဟိ၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားတို့သည်။ ရက္ခိတော၊ စောင့်အပ်သော။ တံ၊ သင်သည်။ သန္တာစ၊ ငြိမ် သက်သည်၎င်း။ သဗ္ဗဘယဟိ၊ ခပ်သိမ်းသော ဘေးတို့မှ။ မုတ္တာစ၊ ကင်းလွတ်သည်၎င်း။ ဘဝါဟိ၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၂၀။ တုဝံ၊ သင်သညံ၊ သဗ္ဗရောဂဝိမုတ္တောစ၊ ခပ်သိမ်း
 သော အနာမ္မ ကင်းလွတ်သည်၎င်း။ သဗ္ဗသန္တာပဝဇ္ဇိတောစ၊
 ခပ်သိမ်းသော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းသည်၎င်း။ သဗ္ဗဝေရံ၊ ခပ်သိမ်း
 သော ရန်ကို။ အတိက္ကန္တောစ၊ လွန်နိုင်သည်၎င်း။ နိဗ္ဗုတောစ၊
 ငြိမ်းချမ်းခြင်းရှိသည်၎င်း။ ဘဝ-ဘဝါဟံ၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၂၁။ တေသံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ သီလေနစ၊ သီတင်း
 ဖြင့်၎င်း။ သစ္စေနစ- သစ္စာဖြင့်၎င်း။ ခန္တိမေတ္တာဗလေနစ၊ သည်းခံ
 ခြင်းမေတ္တာဟူ၍ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ တေပိ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား
 တို့သည်လည်း။ အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊
 ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း။ အမ္မေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်
 စေကုန်သတည်း။

၁၂၂။ ပုရတ္ထိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊ အရှေ့မျက်နှာအဘို့၌။
 မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဘူတာ၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့
 သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုဂန္ဓဗ္ဗ နတ်တို့သည်လည်း။
 အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်
 ၎င်း။ အမ္မေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၃။ ဒက္ခိဏသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊ တောင်မျက်နှာအဘို့၌။
 မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုး ရှိကုန်သော။ ဒေဝါ၊ ကုမ္ဘဏ်နတ်
 တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုကုမ္ဘဏ် နတ်တို့သည်
 လည်း။ အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်း
 သာသဖြင့်၎င်း။ အမ္မေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်
 သတည်း။

၁၂၄။ ပစ္စိမသ္မိဒိသာဘာဂေ၊ အနောက်မျက်နှာအဘို့၌။
မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ နဂါ၊ နဂါးတို့
သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုနဂါးတို့ သည်လည်း။
အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်
၎င်း။ အမ္မေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၅။ ဥတ္တရသ္မိဒိသာဘာဂေ၊ မြောက်မျက်နှာအဘို့၌။
မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ ယက္ခာ၊ ဘီလူးတို့
သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုဘီလူးတို့ သည်လည်း။
အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်
၎င်း။ အမ္မေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၆။ ပုရတ္ထိမေန၊ အရှေ့မျက်နှာအရပ်၌။ ဓတရဋ္ဌော၊
ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့ကို အစိုးရသော ဓတရဋ္ဌနတ်မင်း၎င်း။ ဒက္ခိဏေန၊
တောင်မျက်နှာအရပ်၌။ ဝိရုဠကောစ၊ ကုမ္ဘဏ်နတ်တို့ကို အစိုးရ
သော ဝိရုဠကနတ်မင်း၎င်း။ ပစ္စိမေန၊ အနောက်မျက်နှာ
အရပ်၌။ ဝိရူပက္ခောစ၊ နဂါးတို့ကို အစိုးရသော ဝိရူပက္ခနတ်
မင်း၎င်း။ ဥတ္တရံဒိသံ၊ မြောက်မျက်နှာအရပ်၌၊ ကုဝေရောစ၊
ဘီလူးတို့ကို အစိုးရသော ကုဝေရနတ်မင်း၎င်း။ —————

၁၂၇။ လောကပါလာ၊ လူတို့ကို စောင့်တတ်ကုန်သော။
ယသဿိနာ၊ အခြံအရံများကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေး
ယောက်ကုန်သော။ ဇေတမဟာရာဇာ၊ ထိုနတ်မင်းကြီးတို့သည်။
ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုနတ်မင်းကြီးတို့ သည်လည်း။
အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်
၎င်း။ အမ္မေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၂၈။ အာကာသဌာ၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သော။
 ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်၎င်း။ ဘူမဌာ၊ မြေ၌တည်ကုန်သော။
 ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်၎င်း။ နာဂါ၊ နဂါးတို့သည်၎င်း။
 မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုး ရှိကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုနတ်၊ နဂါးတို့
 သည်လည်း။ အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေနစ၊
 ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း။ အမ္မေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊ စောင့်စေ
 ကုန်သတည်း။

၁၂၉။ ဣဒ္ဓိမန္တော၊ တန်ခိုးကြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်
 သော။ ယေဒေဝါ၊ အကြင်နတ်တို့သည်လည်း။ ဣဿာသ
 နေ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဝသန္တာ၊ နေကုန်၏။ တေပိ၊ ထို
 နတ်တို့သည်လည်း။ အရောဂေနစ၊ အနာမရှိသဖြင့်၎င်း။ သုခေ
 နစ၊ ချမ်းသာသဖြင့်၎င်း။ အမ္မေ၊ ငါတို့ကို။ အနုရက္ခန္တု၊
 စောင့်စေကုန်သတည်း။

၁၃၀။ သဗ္ဗိတိယော၊ ခပ်သိမ်းသော ဥပဒ္ဓေဝါတို့သည်။
 ဝိဝဇ္ဇန္တု၊ ကင်းစေကုန်သတည်း။ သောကော၊ စိုးရိမ်ခြင်းသည်
 ၎င်း။ ရောဂေါ၊ အနာသည်၎င်း။ ဝိနဿတု၊ ပျောက်စေ
 သတည်း။ တေ၊ သင့်အား။ အန္တရာယာ၊ အန္တရာယ်တို့သည်။
 မာဘဝန္တု၊ မဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သုခိ၊ ချမ်းသာခြင်းနှင့်
 ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဒိဃာယုကော၊ ရှည်သောအသက် ရှိသည်။
 ဘဝ၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၃၁။ အဘိဝါဒန သီလိယ၊ ရတနာသုံးပါးအား ရိုသေ
 စွာ ရှိခိုးသော အလေ့ရှိသော။ နိစ္စံ၊ အမြဲလျှင်။ ဝုဇ္ဈာပစာ
 ယိနော၊ သီလစသော ကျေးဇူးဖြင့် ကြီးသောသူကို ရိုသေသော

၁၆၆

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

အလေ့ရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာယု၊ အသက်
သည်၎င်း။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းသည်၎င်း။ သုခံ၊ ချမ်းသာသည်
၎င်း။ ဗလံ၊ ခွန်အားသည်၎င်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်
သော။ ဓမ္မော၊ ကျေးဇူးတို့သည်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ပွားကုန်၏။

အာဠာနာဠိယသုတ္တံ၊ အာဠာနာဠိယ သုတ်သည်။ နိဠိတံ၊ ပြီးပြီ။

၉-အင်္ဂုလိမာလသုတ်အနက်

၁၃၂။ ယံပရိတ္တံ၊ အကြင် အင်္ဂုလိမာလသုတ် ပရိတ်တော်
ကို။ ဘဏန္တဿ၊ ရွတ်သောထေရ်၏။ နိဿိန္ဒဋ္ဌာနဓောဝနံ၊ နေရာ
အရပ်ကိုဆေးသော။ ဥဒကမ္ပိ၊ ရေမျှသည်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်
သိမ်းသော။ ပရိယယံ၊ ဘေးရန်ကို။ ဝိနာသေတိဝေ၊ ပျောက်
စေသလျှင်ကတည်း။

၁၃၃။ ယံ၊ အကြင် အင်္ဂုလိမာလပရိတ်သည်။ သောတ္ထိနာ၊
ချမ်းသာသဖြင့်။ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနဉ္စ၊ ကိုယ်ဝန် ဘွားခြင်းကိုလည်း။
တခိဏေ၊ ထိုခဏ၌။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေတတ်၏။ အင်္ဂုလိမာ
လဿ၊ အင်္ဂုလိမာလအမည်ရှိသော။ 'ထေရဿ၊ ထေရ်အား။
လောကနာထေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်
မူအပ်သော။ ကပ္ပဋ္ဌာယိ၊ အာယုကပ် ပတ်လုံးတည်သော။
မဟာတေဇံ၊ ကြီးသောတန်ခိုးလည်း ရှိသော။ တံပရိတ္တံ၊

ထိုအင်္ဂုလိမာလပရိတ်တော်ကို။ ဟေ၊ အရှင် သူတော်ကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁၃၄။ အင်္ဂါနိ၊ နှမ။ အဟံ၊ ငါသည်။ ယဒတဒ၊ အကြင်အခါမှ။ ဗဒ္ဓဿ၊ စ၍။ အရိယဿ၊ မြတ်သော။ ဇာတိယဒ၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။ တဒတဒ၊ ထိုအခါမှစ၍။ သဉ္စိစ္စ၊ သေစေလိုသော စေတနာရှိသည်ဖြစ်၍။ ပါဏံ၊ အသက်ရှိသော သတ္တဝါကို။ ဇီဝိတဒ၊ အသက်မှ။ ဝေါရောပတာ၊ ဣတိ၊ ချဘူး၏ဟူ၍။ နာဘိဇာနာမိ၊ ငါမသိ။ တေရာဇဒ္ဓန္တ၊ ထိုသို့ မှန်သော စကားဖြင့်။ တေ၊ သင့်အား။ သောဗ္ဗံ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဂဗ္ဘဿ၊ ငမ်း၌ရှိသော သတ္တဝါအား။ သောတ္ထိ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

အင်္ဂုလိမာလသုတ္တံ၊ အင်္ဂုလိမာလသုတ်သည်။ နိဇ္ဈိတံ၊ ပြီးပြီ။

၁၀-ဗောဇ္ဈင်သုတ် အနက်

၁၃၅။ သံသာဓရ၊ သံသရာ၌၊ သံသရန္တော၊ ကျင်လည်ကုန်သော သူတို့၏။ သဗ္ဗဒုက္ခ၊ ဝိနာသနေ၊ ခပ်သိမ်းသော၊ ဆင်းရဲကို ဖျောက်တတ်ကုန်သော။ မာရသောနာပမဒ္ဓန္တော၊ ကိလေသာဟူသော မာရ်စစ်သည်ကို နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်ဂံ၊ အရဟတ္တဝါ၏ အင်္ဂါဖြစ်ကုန်သော။

၁၃၆။ ယေက္ခမေမေ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ ဗုဒ္ဓိတောဝ၊ သိ၍သားလျှင်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ တိဘဝ၊ သုံးပါးသောဘဝမှ။ မုတ္တကာ၊ ထင်းလွတ်ကုန်၏။ ဥတ္တမာ၊ မြတ်ကုန်၏။ အဇာတံ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းမရှိသော။ အဇရံ၊ အံ့ခြင်းမရှိသော။ အဗျာဓိ၊ နာခြင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗယံ၊ ဘေးလည်းမရှိသော။ အမတံ၊ သေခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂတ၊ ရောက်ကုန်၏။

၁၃၇။ ဝေမာဒိဂုဏ္ဏပတံ၊ ဤသို့ အစရှိသော ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော။ အနေက ဂုဏသင်္ဂဟံ၊ များသော ကျေးဇူးတို့ကိုလည်း တကွ ယူရာဖြစ်သော။ သြသဓဉ္စ၊ ဆေးလည်းဖြစ်သော။ မန္တဉ္စ၊ မန္တရားလည်း ဖြစ်သော။ ဣမံဗောဇ္ဈင်္ဂဉ္စ၊ ဤဗောဇ္ဈင်ကိုလည်း။ ဟေ၊ အရှင်သုတေဓကောင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်အံ့။

၁၃၈။ သတိသင်္ခါတော၊ သတိဟူ၍ ဆိုအပ်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါစ၊ သမ္မောဇ္ဈင်၎င်း။ တထာ၊ ထိုမျိုး။ ဓမ္မာနဝိစယော၊ ဓမ္မဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်၎င်း။ ဝီရိယဉ္စ၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်၎င်း။ ပီတိစ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်၎င်း။ ငဿဒ္ဓိစ၊ ငဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်၎င်း။ တထာ၊ ထိုမျိုး။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။

၁၃၉။ သမာဓုပေက္ခာ၊ သမာဓိ ဥပေက္ခာဖြစ်ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါစ၊ သမ္မောဇ္ဈင်တို့၎င်း။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဒေတဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ထိုသမ္မောဇ္ဈင်တို့ကို။ သဗ္ဗဒဿိနာ၊ ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို။ မြင်တော်မူတတ်သော။ မုနိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းသော အပြားဖြင့်။ အက္ခာတာ၊

ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဘာဝိတာ၊ ပွားစေအပ်ကုန်၏။ ဗဟု
လိကတာ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်ကုန်၏။

၁၄၀။ အဘိညာယ၊ ရှေ့သိအပ်သော တရားတို့ကို
သိခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ နိဗ္ဗာနာယစ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်း
အကျိုးငှါ၎င်း။ ဗောဓိယာစ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် အကျိုးငှါ
၎င်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတေန၊ သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ထိုသို့
မှန်သောစကားကို ဆိုသဖြင့်။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသော အခါ၌။
တေ၊ သင်၏။ သောတ္ထိ၊ စီးပွားချမ်းသာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ
သတည်း။

၁၄၁။ ကေသ္မိ၊ တပါးသော။ သမယေ၊ အခါ၌။
နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မောဂ္ဂလာနဉ္စ၊ မောဂ္ဂလာန်
မထေရ်ကို၎င်း။ ကဿပဉ္စ၊ ကဿပမထေရ်ကို၎င်း။ ဂိလာနေ၊
နာကုန်သော။ ဒုက္ခိတေ၊ ဆင်းရဲကုန်သော။ တေ၊ ထိုမထေရ်
တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်ဂံ၊
ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ အဒေသယိ၊ ဟောတော်မူပြီ။

၁၄၂။ တေစ၊ ထိုမထေရ်တို့သည်လည်း။ တံ၊ ထို
ဟောတော်မူသော ဗောဇ္ဈင်တရားတို့ကို။ အဘိနန္ဒိတော၊ အလွန်
နှစ်လို၍။ တဝံဏေ၊ ထိုဓာတ်၌။ ရောဂါ၊ အနာမှ။ မုစ္ဆိသု၊
လွှတ်ကုန်၏။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ထိုသို့ မှန်သောစကားကို
ဆိုသဖြင့်။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌။ တေ၊ သင်၏။
သောတ္ထိ၊ စီးပွားချမ်းသာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၄၃။ ကေဒါ၊ တပါးသောအခါ၌။ ဓမ္မရာဇာပိ၊ တရား
မင်းဘုရားသည်လည်း။ ဂေလညေန၊ အနာသည်။ အဘိပိဋ္ဌိ

တော၊ လွန်စွာ နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍။ စုန္ဒတ္ထေရေန၊ စုန္ဒမထေရ်ကို။
တံယေဝ၊ ထိုဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါးတရားကိုသာလျှင်။ သာဒရံ၊
ရိုသေခြင်းနှင့်တကွ။ ဘဏာပေတုာန၊ ဟောစေလတ်၍။

၁၄၄။ သမ္မောဒိတုာန၊ နှစ်လိုတော်မူ၍။ ဌာနသော၊
ဟောသောခဏ၌။ တမ္မာအာဗာဓာ၊ ထိုအနာမူ။ စုဋ္ဌာသိ၊
ထတော်မူ၏။ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ထိုသို့ မှန်သောစကားကို
ဆိုသဖြင့်။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌။ တေ၊ သင်၏။
သောတ္ထိ၊ စီးပွားချမ်းသာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၄၅။ တိဏ္ဏန္တမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မဟေသိ
နံ၊ မဟာကယ်ပမထေရ်၊ မောဂ္ဂလာန်မထေရ်၊ မြတ်စွာဘုရား
တို့အား။ တေအာဗာဓာ၊ ထိုအနာတို့သည်လည်း။ ပဟိနာ၊
ပျောက်ကုန်၏။ မဂ္ဂဟတာကိလေသာဝ၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော
ကိလေသာတို့ကဲ့သို့။ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ၊ တဘန် မဖြစ်ကောင်း
သော သဘောသို့။ ပတ္တာဝေ၊ ရောက်ကုန်သည်သာတည်း။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ထိုသို့ မှန်သောစကားကို ဆိုသဖြင့်။ သဗ္ဗဒါ၊
ခပ်သိမ်းသောအခါ၌။ တေ၊ သင်၏။ သောတ္ထိ၊ စီးပွားချမ်းသာ
သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

ဗောဇ္ဈင်သုတ္တံ၊ ဗောဇ္ဈင်သုတ် ပရိတ်တော်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၁၁-ပုဗ္ဗန္တသုတ် အနက်

၁၄၆-၇-၈။ ယံဒုန္နိမိတ္တဉ္စ၊ အကြင် မကောင်းသော နိမိတ်
သည်၎င်း။ ယံအဝမဂ်လဉ္စ၊ အကြင် မကောင်းသော အမဂ်လာ

သည်၎င်း။ သုကုဏဿ၊ ငှက်၏။ အမနာပေါ၊ မနှစ်လိုဘွယ်
 သော။ ယောသဒ္ဓေါစ၊ အကြင်အသံသည်၎င်း။ ယောသံ၊ ပစ္စု
 ဟောစ၊ အကြင် မကောင်းသော ဂြိုဟ်သည်၎င်း။ အကန္တံ၊
 မနှစ်လိုဘွယ်သော။ ယံဒုဿပိနဉ္စ၊ အကြင်မကောင်းသော အိပ်
 မက်သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဇေတဒန္တိမိတ္တာဒယော၊ ထိုမကောင်း
 သော နိမိတ်အစရှိသည်တို့သည်။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ မြတ်စွာ
 ဘုရား၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ ဓမ္မာနုဘာဝေန၊ တရားတော်
 ၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ သံသာနုဘာဝေန၊ သံသာတော်၏
 အာနုဘော်ကြောင့်။ ဝိနာသံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဇေယျ၊ ရောက်
 စေကုန်သတည်း။

၁၄၉။ ဒုက္ခပုတ္တံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။
 သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါ
 တို့သည်။ နိဒ္ဒုက္ခာစ၊ ဆင်းရဲမရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တု၊
 ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဘယပုတ္တံ၊ ဘေးသို့ရောက်ကုန်သော။
 သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါ
 တို့သည်။ နိဗ္ဗယာစ၊ ဘေးမရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တု၊
 ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သောကပုတ္တံ၊ စိုးရိမ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်
 သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဏိနော၊
 သတ္တဝါတို့သည်။ နိဿာကာစ၊ စိုးရိမ်ခြင်းမရှိကုန်သည်လည်း။
 ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

၁၅၀။ တောဝတာ၊ ဤမျှလောက်သော အစဉ်ဖြင့်။
 အဓေဟိ၊ ငါတို့သည်။ သမ္ဘတံ၊ ဆည်းပူးအပ်သော။ ပုညသမ္ဘဒံ၊
 ကောင်းမှု၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါ၊

နတ်တို့သည်။ အနုမောဒန္တ၊ ဝမ်းမြောက် ကျေနပ်သတည်း။
သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယ၊ ခပ်သိမ်းသော စည်းစိမ်၏ ပြီးခြင်းငှါ။

၁၅၁။ သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်သဖြင့်။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒဒန္တ၊
ပေးစေကုန်သတည်း။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌။ သီလံ၊
သီတင်းကို။ ရက္ခန္တ၊ စောင့်စေကုန်သတည်း။ ဘာဝနာ
ဘိရတ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်း၌ အလွန်မွေ့လျော်ကုန်သည်။
ဟောန္တ၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ အာဂတ၊ တရားနာအံ့
သောငှါ လာကုန်သော။ ဒေဝတ၊ နတ်တို့သည်။ ဂစ္ဆန္တ၊
သွားကုန်လော့။

၁၅၂။ ဗလဗ္ဗတ္တာ၊ အားဆယ်ပါးသို့ ရောက်ကုန်သော။
သဗ္ဗ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါစ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏၎င်း။
ပစ္စေကာနဉ္စ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏၎င်း။ အရဟန္တာနဉ္စ၊ ရဟန္တာတို့
၏၎င်း။ ယံဗလံ၊ အကြင်ဉာဏဗလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
တဿဉာဏဗလဿ၊ ထိုဉာဏဗလ၏။ တေဇေန၊ တန်ခိုးဖြင့်။
သဗ္ဗသော၊ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်မှ။ ရက္ခံ၊ အစောင့်
အရှောက်ကို။ ဗန္ဓာမိ၊ ဘွဲ့၏။

၁၅၃-၄-၅။ ဣဓဝါ၊ ဤလူပြည်၌၎င်း။ ဟုရံဝါ၊ နဂါး
ပြည်။ ဂဠုန်ပြည်၌၎င်း။ သဂ္ဂေယျဝါ၊ နတ်ပြည်တို့၌၎င်း။
ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဝိတ္တံ၊ နှစ်သက်အပ်သော။ ငဏီတံ၊
တောင့်တအပ်သော။ ယံရတနံ၊ အကြင်ရတနာသည်။ အတ္ထိ၊
ရှိ၏။ တံရတနံ၊ ထိုရတနာသည်။ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာ
ဘုရားနှင့်။ သမံ၊ တူသောရတနာသည်။ နနောအတ္ထိ၊ မရှိသည်
သာလျှင်ကတည်း။ ဗုဒ္ဓေ-ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓမ္မေ-

ဓမ္မဿ၊ တရားတော်၏။ သံဃေ-သံဃဿ၊ သင်္ဃာတော်၏။
 ဣဒမ္ပိရတနံ-အယမ္ပိရတနဘာဝေါ၊ ဤရတနာ၏ အဖြစ်သည်
 လည်း။ ငဏီတံ-ပဏီတော၊ မြတ်၏။ ဇေတန-သစ္စေန၊ ဤသို့
 သော သစ္စာကြောင့်။ ပါဏိနံ၊ သတ္တဝါတို့အား။ သုဝဏ္ဏံ၊
 ကောင်းသော စီးပွားချမ်းသာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၅၆-၇-ဂ။ တေ၊ သင့်အား။ သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ခပ်သိမ်းသော
 မင်္ဂလာသည်။ ဘဝတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သဗ္ဗဒေဝတာ၊ ခပ်သိမ်း
 သော နတ်တို့သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ရက္ခန္တု၊ စောင့်စေကုန်
 သတည်း။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ ခပ်သိမ်းသော မြတ်စွာဘုရား
 တို့၏ အာနုဘော်တော်ကြောင့်။ သဗ္ဗဓမ္မာနုဘာဝေန၊ ခပ်သိမ်း
 သော တရားတော်တို့၏ အာနုဘော်တော်ကြောင့်။ သဗ္ဗသံဃာ
 နုဘာဝေန၊ ခပ်သိမ်းသော သင်္ဃာတော်တို့၏ အာနုဘော်
 တော်ကြောင့်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ တေ၊ သင့်အား။
 သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်းတို့သည်။ ဘဝန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။
 (နှစ်ဂါထာဏား။ ဓမ္မာနုဘာဝေန၊ သံဃာနုဘာဝေန သာ
 ထူးသည်။)

၁၅၇။ မဟာကာရုဏီတော၊ မြတ်သော ကရုဏာနှင့်
 ယှဉ်ထသော။ တနည်းကား။ များသောကရုဏာနှင့် ယှဉ်
 ထသော။ နာထော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သဗ္ဗပါဏိနံ၊ ခပ်သိမ်း
 သော သတ္တဝါတို့၏။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွားအလို့ငှါ။ သဗ္ဗာ၊
 ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါရမီ၊ ဆယ်ပါးသော ပါရမီတို့ကို။ ပူရေ
 တု၊ ဖြည့်တော်မူ၍။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်စွာသော။ သမ္မောဓိံ၊ အရ

ဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူပြီ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ထိုသို့ မှန်သောစကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်။
တေ၊ သင်၏။ သောတ္ထိ၊ စီးပွားချမ်းသာသည်။ ဟောတု၊
ဖြစ်စေသတည်း။

၁၆၀။ သကျာနံ၊ သာကီဝင်မင်းတို့၏။ နန္ဒိဝစုနော၊
နှစ်လိုခြင်းကို ပွားစေတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗောဓိ
ယာ၊ ဗောဓိပင်၏။ မူလေ၊ အရင်း၌။ ဇယန္တောယထာ၊ မာရ်
ငါးပါးကို အောင်တော်မူလေသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ထိုအတူ
၎င်း။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။
ဇယမဂ်လေ၊ အောင်အပ်သော မဂ်လာ၌။ တဝ၊ သင်အား။
ဇယဿ၊ အောင်စေသတည်း။

၁၆၁။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ ခပ်သိမ်းသော မြတ်စွာဘုရားတို့၏။
အဘိသေကေ၊ ဗုဒ္ဓါဘိသေကမဂ်လာကို ခံယူရာဖြစ်ထသော။
ပုထုဝိပုက္ခလေ၊ မြေပြင်၌ အထူးတင့်တယ်ထသော။ သီသေ၊
မြေပြင်၏ ဦးထိပ်လည်း ဖြစ်ထသော။ အပရာဇိတပလ္လင်္ဂေ၊
မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်သော ပလ္လင်တော်၌။ အဂ္ဂပ္ပတ္တော၊
လူသုံးပါးထက် မြတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ် ကျေးဇူးသို့
ရောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပမောဒတိ၊
ငမ်းမြောက်တော်မူ၏။

၁၆၂။ ဧဝံ၊ ဤအတူ၎င်း။ တဝ၊ သင်အား။ သုနက္ခတ္တံ၊
ကောင်းသောနက္ခတ်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သုမဂ်လံ၊

ကောင်းသော မင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။
 သုပတာတံ၊ ကောင်းစွာ မိုးသောက်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ
 သတည်း။ သုဟုဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာ စီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတု၊
 ဖြစ်စေသတည်း။ သုခဏောစ၊ ကောင်းသောခဏသည်လည်း။
 ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ သုမုဟုတ္တောစ၊ ကောင်းသော
 မဟုတ်သည်လည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဗြဟ္မစာရီသု၊
 မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သော သူတော်ကောင်းတို့အား။
 သုယိဋ္ဌိ၊ ကောင်းစွာ ပူဇော်ခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ
 သတည်း။

၁၆၃။ ပဒက္ခိဏံ၊ မြတ်သော။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံ
 သည်၎င်း။ ပဒက္ခိဏံ၊ မြတ်သော။ ဝါစာကမ္မံ၊ ဝစီကံသည်၎င်း။
 ပဒက္ခိဏံ၊ မြတ်သော။ မနောကမ္မံ၊ မနောကံသည်၎င်း။ ဟောတု၊
 ဖြစ်စေသတည်း။ ပဒက္ခိဏေ၊ မြတ်သော ကာယကံ-ဝစီကံ-
 မနောကံ၌။ တေ၊ သင်၏။ ဗဏိဓိ၊ ဆောက်တည်ခြင်းသည်။
 ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။

၁၆၄။ ဟေ၊ ခပ်သိမ်းသော လူနတ်တို့သည်။ ပဒက္ခိဏာနိ၊
 မြတ်သော အမှုတို့ကို။ ကတောနု၊ ပြု၍။ ပဒက္ခိဏေ၊ မြတ်ကုန်
 သော။ အတ္ထေ၊ အကျိုးတို့ကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ အတ္ထလဒ္ဓံ၊
 ရအပ်သော အကျိုးရှိကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတော်ကောင်းတို့
 သည်။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိကုန်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာ၊
 မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌။ ဝိရုဇ္ဈာ၊ ပြန့်ပွားခြင်းသို့

၁၇၆

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

ရောက်ကုန်သည်။ သဗ္ဗေဟံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဉာတိဘိ၊
အဆွေအမျိုးတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ၊ အရောဂါ၊ အနာကင်းကုန်
သည်။ သုခိတာ၊ ချမ်းသာခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကုန်
လော့။

ပဗ္ဗန္တသုတ္တံ နိဠိတံ။

ပရိတ်တော်ကြီး နိဿု ပြီး၏။

ပထမပိုင်း

(ခ) ယဉ်ကျေးမှု

ဤအပိုင်းပါ နိတိ ကဗျာ ပျို့လင်္ကာများကို လေ့လာ ပုတ်သားခြင်းဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ပညာရှိတို့၏ အဆိုအမိန့် ပျားကို သဘောပေါက် နားလည်ကာ လက်တွေ့ကျင့်သုံး ခြင်းဖြင့် မိမိ၏ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးတို့ကို ယဉ်ကျေး သိမ် ရှေ့လာအောင် အောင်မြင်နိုင်မည်ဟု မလွဲပေတည်း။

လောကနီတိ ပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော ဒေရဟတော သမ္ဗုဒ္ဓဿ ။

၁-ပဏှိတ ကဏ္ဍ

- ၁။ လောကနီတိံ ပဝက္ခာမိ၊ နာနာ-သတ္ထ-သမုဒ္ဓဋ္ဌိ။
မာဂဓေနော သင်္ခေဝံ၊ ဝိဒ္ဓိတော ရတနတ္ထယံ။ ။
- ၂။ နီတိံ လောကေ ပုရိသဿ သာရော၊
မာတာ-ပိတာစ အာစရိယော မိတ္တော။
တဿွဟိ နီတိံ ပုရိသော ဝိဇ္ဇညာ၊
ဉာဏီ မဟာ ဟောတိ ဗဟု-သုတောစ။
- ၃။ အလသဿ ကုတော သိပ္ပံ၊ အ-သိပ္ပဿ ကုတော ဓနံ။
အ-ဓနဿ ကုတော မိတ္တံ၊ အ-မိတ္တဿ ကုတော သုခံ။
အ-သုခဿ ကုတော ပုညံ၊
အ-ပုညဿ ကုတော နိဗ္ဗာနံ။ ။

- ၄။ သိပ္ပဝိသမံ ဓနံ နတ္ထိ၊
သိပ္ပံ စောရာ န ဂဏ္ဍန္တိ။
ဣဓလောကေ သိပ္ပံ မိတ္တံ၊
ပရ-လောကေ သုခါ ဝဟံ။ ။
- ၅။ အပ္ပကံ နာတိမညေယျ၊ စိတ္တေ သုတံ နိဓာပယေ။
ဝမ္ပိကော ဒက-ဗိန္ဒူဝ၊ စိရေန ပရိပ္ပရတိ။ ။
- ၆။ ခုဒ္ဒေါတိ နာတိမညေယျ၊ ဝိဇ္ဇံဝါ သိပ္ပ-မထဝါ။
ကေမိ ပရိယောဒါတံ၊ ဇီဝိတ-ကပ္ပကာရဏံ။ ။
- ၇။ သေလေသေလေ နမာဏိက္ကံ၊ ဂဇေဂဇေ နမုတ္တိကံ။
ဝနေ ဝနေ နစန္ဒနံ၊ ဌာနေ ဌာနေ နပဏ္ဍိတံ။ ။
- ၈။ ပဏ္ဍိတော သုတ-သမ္ပဒန္တာ၊ ယတ္ထ အတ္ထိတိ စေ သုတော။
မဟုဿာဟေန တံ ဌာနံ၊ ဂန္ဓဗ္ဗံ သုတေ သိနာ။ ။
- ၉။ သနေ သိပ္ပံ သနေ ဓနံ၊ သနေ ပဗ္ဗတ မာရုဟံ။
သနေ ကာမဿ ကောဓဿ၊ ဣမေ ပဉ္စ သနေသနေ။ ။
- ၁၀။ သုတိ သမ္မုတိ သင်္ချာစ၊ ယောဂါ နိတိ ဝိသေသကာ။
ဂန္ဓဗ္ဗာ ဂဏိကာ စေဝ၊ ဓနုဗေဒါစ ပူရဏာ။ ။
- ၁၁။ တိကိစ္ဆာ ဣတိဟာသာစ၊ ဇောတိ မာယာစ ဆန္ဒတိ။
ကေတု မန္တာစ သဒ္ဓါစ၊ သိပ္ပါ ဌာရာသကာ ဣမေ။ ။
- ၁၂။ အပ္ပဋ္ဌော ပဏ္ဍိတော ဘေရီ၊
ပဇ္ဇေန္ဓော ဟောတိပုစ္ဆိတော။
ဗာလော ပုဋ္ဌော အပ္ပဋ္ဌောပိ၊
ဗဟံပိ ဘဏတေ သဒ္ဓါ။ ။

၁၃။ ပေါတ္ထကေသုစ ယံ သိပ္ပံ၊ ပရ-ဟတ္ထေသု ယံ ခနံ။
ယထာကိစ္စေ သမပ္ပန္နော၊ န တံ သိပ္ပံ န တံ ခနံ။ ။

၁၄။ ဇလ-ပုမာဏံ ကုမုဒ-မာလံ၊
ကုလ-ပုမာဏံ ဝိနယောပမာဏံ။
ဗျတ္တိ-ပုမာဏံ ကထိတ-ဝါကံ၊
ပထဝိ-ပမာဏံ တိဏ-မိလဘတံ။ ။

၁၅။ အ-ပုဿုတော သုတံအပ္ပံ၊ ဗဟံ မညတိ မာနဝါ။
သိန္ဓုဒက-မပဿန္တော၊ ကုပေ တောယံ ဝ မဏ္ဍုကော။ ။

၁၆။ ပဌမံ နပရာဇိတော သိပ္ပံ၊ ဒုတိယံ နပရာဇိတော ခနံ။
တတိယံ နပရာဇိတော ခမ္မံ၊ စတုတ္ထံ ကိံ ကရိယတိ။ ။

၁၇။ ဗျတ္တာ ပုတြာ ကိ-မာလဿေ၊
အဗျတ္တော ဘာရ-ဟာရကော။
ဗျတ္တကော ပုဇိတော လောကေ၊
ဗျတ္တာ ပုတြာ ဒိနေ ဒိနေ။ ။

၁၈။ မာတာ သတြု ပိတာ ဝေရီ၊
ယေန ဗာလော နသိက္ခိတော။
သဘာ-မဇ္ဈေ နသောဘတိ၊
ဟံသာ- မဇ္ဈေ ဗကောယထာ။ ။

၁၉။ ကဏ္ဍကာဂီရိ ကော စိက္ခတိ၊
ကော အဉ္စနံ မိဂ-က္ခိယံ။
ဥပ္ပလဿ ပလ္လလေ ကော သုဂန္ဓံ၊
ကုလပုတ္တရူပေါ ကော ပဝတ္တတိ သမတိဘာဝေါ။ ။

၁၈၂

ပြန်မလှဲလက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

၂၀။ နရသံ အကောတဗျလံ၊ အ-ဓနဿာလကံတမ္ပိ။
အ-လောဏကန္တ၊ ဗျဉ္ဇနံ၊ ဗျာကရဏံ အ-သိပ္ပဿ။ ။

၂၁။ သုဿုသာ သုတ-သမ္ပန္နော၊
သုတ-ပညာယ ဝဇုတိ။
ပညာယ အတ္ထံ ဇာနာတိ၊
အတ္ထော ဉာတော သုခါဝဟော။ ။

၂၂။ ဘောဇနံ မေထုနံ နိဒ္ဒါ၊
ဂေါဏေ ပေါသေပိ ဝိဇ္ဇတိ။
ဝိဇ္ဇာ ဝိသေသော ပေါသဿ၊
ဟိနော ဂေါဏ-သမော ဘဝေ။ ။

၂၃။ နတ္ထိ ဝိဇ္ဇာ-သမံ မိတ္တံ၊ နစ ဗျာဓိ-သမော ရိပု။
နစ အတ္တ-သမံ ပေမံ၊ နစ ကမ္မ-သမံ ဗလံ။ ။

၂၄။ ဟံသော မဇ္ဈေ န ကာကာနံ၊ သိဟော ဂုန္တံ နသောဘတေ၊
ဂဒြဘ-မဇ္ဈေ တုရဂေါ၊ ဗာလ-မဇ္ဈေ စ ပဏ္ဍိတော။ ။

၂၅။ ယာဝဇီဝံပိ စေ ဗာလော၊ ပဏ္ဍိတံ ပယိရူပါသတိ။
နသော ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ၊ ဒဗ္ဗိ သူပ-ရသံ ယထာ။ ။

၂၆။ မဟုတ္တမပိ စေဝိည၊ ပဏ္ဍိတံ ပယိရူပါသတိ။
ခိပ္ပံ ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ၊ ဇိဝ္ဗါ သူပ-ရသံ ယထာ။ ။

၂၇။ ဝိနာ သတ္တံ နဂစ္ဆေယျ၊ သူရော သင်္ဂါမ-ဘူမိယံ။
ပဏ္ဍိတံ ဒွဂ္ဂံ ဝါဏိဇော၊ ဝိဒေသ-ဂမနော တထာ။ ။

၂၈။ ဓန-နာသံ မနော-တာပံ၊ သရေ ဒုစ္စရိတာနိစ။
ဝဉ္ဇနဉ္ဇ အဝမာနံ၊ ပဏ္ဍိတော နပကာသယေ။ ။

- ၂၉။ ပတ္တာနုရူပကံ ဝါကံ၊ သဘာဝ-ရူပကံ ပိယံ။
အတ္တာနုရူပကံ ကောဓံယော ဇာနာတိသပဏ္ဍိတော။ ။
- ၃၀။ အ-ဓနဿ ရသံ ခါဒါ၊ အ-ဗလဿ ဟတာရတာ။
အ-ပ္ပညဿ ဝါကျ-ရတာ၊ ဥမ္မတ္တက-သမာ ဣမေ။ ။
- ၃၁။ အနတ္တိယံ ဂမယန္တော၊ အ-ပုစ္ဆာ ဗဟု-ဘာသကော။
အတ္တ-ဂုဏံ ပကာသေန္တော၊ တိဝိဓံ ဟိန-လက္ခဏံ။ ။
- ၃၂။ အပ္ပ-ရူပေါ ဗဟုဘာသော၊ အပ္ပ-ပညော ပကာသကော။
အပ္ပ-ပူရော သဋ္ဌော ခေါဘော၊ အပ္ပ-ခိရာ ဂါဝိစလေ။ ။
- ၃၃။ မဏ္ဍုကေပိ ဥကြေသိဟေ၊ ကာက-ဂ္ဂဟေ ပိယေပိယေ။
အ-ပဏ္ဍိပိ ပဏ္ဍိဟုတွာ၊ ခိရာ ပုစ္ဆေ ငယေငယေ။ ။
- ၃၄။ မဏ္ဍုကေပိ ဥကြေသိဟေ၊ သူကရေပိ ဥဟေ ဒီပေ။
ဗိဋ္ဌာရေ သဒိသေ ဗျဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗ-ခိရေ သိပ္ပ-သမေ။ ။
- ၃၅။ နတိတ္တိရာဇံ ဓနမ္ပိ၊ ပဏ္ဍိတောပိ သု-ဘာသိတေ။
စက္ခုပိ ပိယ-ဒဿနေ၊ ဇလေ သာဂရော နတိတ္တိ။ ။
- ၃၆။ ရူပ-ယောဗ္ဗန-သမ္ပန္နာ၊ ဝိသာလ-ကုလ-သမ္ဘဝါ။
ဝိဇ္ဇာ ဟိနာ နသောဘန္တိ၊ နိဂ္ဂန္ဓာဣဝ ကိသုကာ။ ။
- ၃၇။ ဟိန-ပုတ္တော ရာဇံ၊ မစ္စော၊ ဗာလ-ပုတ္တောစ ပဏ္ဍိတော။
အ ဓနဿ ဓနံ ဗဟု၊ ပုရိသာနံ နမညထ။ ။
- ၃၈။ ယော သိသောသိပ္ပ-လောဘေန၊ ဗဟံ ဂဏှာတိ တံသိပ္ပံ။
မူဂေါ၊ သုပိနံ ပဿ၊ ကထေတုမ္ပိ နဥဿဟေ။ ။

- ၃၉။ န ဘိဇ္ဇေတုံ ကုမ္ဘကာရော၊ သောဘေတုံ ကုမ္ဘံ သန္တတိ။
နခိပေတုံ အပါယေသု သိဿာနံ ဝုဇ္ဈိ-ကာရဏာ။ ။
- ၄၀။ တဂရဉ္စ ပလာသေန၊ ယော နရော ဥပနယျတိ။
ပတ္တာပိ သုရဘိ ဝါယန္တိ၊ ဧဝံ ဇိရူ ပသေဝနာ။ ။

ပဏ္ဍိတကဏ္ဍ နိဋ္ဌိတံ။

၂-သုဇန ကဏ္ဍ

- ၄၁။ သဗ္ဗိရေဝ သမာသေထ၊
သဗ္ဗိ ကုဗ္ဗေထ သန္တဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊
သေယျော ဟောတိ နပါပိယော။ ။
- ၄၂။ စဇ ဒုဇ္ဇန-သံသဂ္ဂံ၊ ဘဇ သာဓု-သမာဂံမံ။
ကရ ပုည မဟောရတ္တိံ၊ သရ နိစ္စ မနိစ္စတံ။ ။
- ၄၃။ ယထာ ဥဒ္ဓမ္မရ-ပက္ခာ ဗဟိ-ရတ္တကမေဝစ။
အန္တော ကိမိလ-သမ္ပုဏ္ဏာ၊ ဧဝံ ဒုဇ္ဇန-ဟဒ္ဒယာ။ ။
- ၄၄။ ယထာပိ ပနသာ ပက္ခာ၊ ဗဟိ ကဏ္ဍကမေဝစ။
အန္တော အမတ-သမ္ပန္နာ၊ ဧဝံ သုဇန-ဟဒ္ဒယာ။ ။

လောကနီတိပါဌ်

၁၈

- ၄၅။ သုက္ခောပိ စန္ဒန-တရူ နဇဟာတိ ဂန္ဓံ၊
 နာဂေါ ဂတော နရ-မုခေ နဇဟာတိ လိဋ္ဌံ။
 ယန္တာဂတော မဇု-ရသံ နဇဟာတိ ဥစ္ဆူ၊
 ဒုက္ခောပိ ပဗ္ဗိတ-ဇနော နဇဟာတိ ဓမ္မံ။ ။
- ၄၆။ သိဟောနာမ ဇိဃတ္ထာပိ၊ ပဏ္ဏာဒီနိ နဝါဒတိ။
 သိဟောနာမ ကိသောစာပိ၊ နာဂ-မံသံ နဝါဒတိ။ ။
- ၄၇။ ကုလဇာတော ကုလ-ပုဉ္ဇော၊ ကုလ-ဝံသ-သုရက္ခတော။
 အတ္တနာ ဒုက္ခပတ္တောပိ၊ ဟိနကမ္ပ နကာရယေ။ ။
- ၄၈။ စန္ဒနံ သိတလံ လောကေ၊ တတော စန္ဒောဝ သိတလော။
 စန္ဒန-စန္ဒ-သိတမ္ပာ၊ သာဓု-ဝါက္ခံ သုဘာသိတံ။ ။
- ၄၉။ ဥဒေတိ ဘာဏု ပစ္ဆိမေ၊ မေရုရာဇာပိ နမတိ။
 သိတလံ ယဒိ နရဂ္ဂံ၊ ပဗ္ဗတဂ္ဂေစ ဥပ္ပလံ။
 ဝိကသေ နဝိပရိတံ၊ သာဓု-ဝါစာ ကုဒါစနံ။ ။
- ၅၀။ သုခါ ရုက္ခဿသာယာဝ၊ ဟတော ဉာတိ-မာတာ-ပိတု။
 တတော အာစရိယော ရညော၊ တတော ဗုဒ္ဓဿနေကဓာ။
- ၅၁။ ဘမရာ ပုပ္ဖ-မိစ္ဆန္တိ၊ ဂုဏ-မိစ္ဆန္တိ သုဇ္ဇနာ။
 မက္ခိကာ ပူတိ-မိစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသ-မိစ္ဆန္တိ ဒုဇ္ဇနာ။ ။
- ၅၂။ မာတာ-ဟိနဿ ဒုဗ္ဗာသာ၊ ပိတာ ဟိနဿ ဒုက္ခိရိယာ။
 ဥဘော မာတာ-ပိတာ ဟိနာ၊ ဒုဗ္ဗာသာစ ဒုက္ခိရိယာ။ ။
- ၅၃။ မာတာ-သေဋ္ဌဿ သု-ဘာသာ၊
 ပိတာ သေဋ္ဌဿ သု-ကိရိယာ။

ဥဘော မာတာ-ပိတာ သေဌာ၊

သု-ဘာသာစ သု-ကိရိယာ ။

၅၄။ သင်္ဂါမေ သူရ မိစ္ဆန္တိ၊ မန္တိ-သုခံ ကုတူဟလေ။

ပိယဉ္စ အန္တ-ပါနေသု၊ အတ္တကိစ္စေသု ပဏှိတံ။ ။

၅၅။ သုနခေါ သုနခံ ဒိသ္မာ၊ ဒန္တံ ဒဿေတိ ဟိံသိတံ။

ဒုဇ္ဇေနော သုဇနံ ဒိသ္မာ၊ ရောသယံ ဟိံသ.မိစ္ဆတံ။ ။

၅၆။ မာ စ ဝေဂေန ကိစ္စာနိ၊ ကာရေသိ ကာရာပေသိဝါ။

သဟသာ ကာရိတံ ကမ္မံ၊ မန္တော ပစ္ဆာ နုတပ္ပတိ။ ။

၅၇။ *ကောဓံ ဝိဟိတော ကဒါစိ နသောစတိ၊

မက္ခပ္ပဟာနံ ဣသယော ဝဏ္ဏယန္တိ။

သဗ္ဗေသံ ဖရသ- ဝါစံ ခမထ၊

ဧတံ ခန္တိ မုတ္တမ.မာဟု သန္တော။ ။

၅၈။ ဒုက္ခော နိဝါသော သမ္မာဓေ၊ ဌာနေ အသုစိ-သင်္ကတေ။

တတော အရိမ္မိ အ.ပိယေ၊ တတောပိ အကတညုနာ။ ။

၅၉။ ဩဝဒေယျာ နုသာသေယျ၊

**အသပ္ပါစ နိဝါရယေ။

သတံ ဟိ သော ပိယော ဟောတိ၊

အသတံ ဟောတိ အ ပိယော။ ။

၆၀။ ဥတ္တမ.တ္တ-နိဝါတေန၊ သူရံ ဘေဒေန နိဇ္ဇယေ။

နိစံ အပ္ပက-ဒါနေန၊ ဝါယာမေန သမံ ဇယေ။ ။

* သရဘင်္ဂဇာတ်တော်လာ ဂါထာတည်း။ အချို့ မူတူ။

** အသပ္ပာစ-ဟု မွေပဒပါဠိတော် ရှိ၏။

- ၆၁။ န ဝိသံ ဝိသမိစ္စာဟု၊ ဓနံ သံဃဿ ဥစ္စတေ။
ဝိသံ ကေဝ ဟနတိ၊ သဗ္ဗံ သံဃဿ ဟနတိ။ ။
- ၆၂။ ဇဝေန ဘဒြံ ဇာနန္တိ၊ ဗလိဗဒ္ဓဉ္စ ဝါဟေန။
ဒုဟေန ဓေနံ ဇာနန္တိ၊ ဘာသမာနေန ပဏ္ဍိတံ။ ။
- ၆၃။ မနမပ္ပုဉ္စ သာဓုနံ၊ ကူပေ ဝါရိ ဝ နိဿယော။
ဗဟံအပိ အ-သာဓုနံ၊ နဝ ဝါရိ ဝ အဏ္ဏဝေ။ ။
- ၆၄။ အာပံ ပိဝန္တိ နော နဇ္ဇော၊ ရုက္ခာ ခါဒန္တိ နော ဖလံ။
ဝဿန္တိ ကုစိ နော မေဿ၊ ပရတ္ထာယ သတံ မနံ။ ။
- ၆၅။ အ-ပတ္တေယျံ နပတ္တေယျ၊ အ-စိန္တေယျံ နစိန္တယေ။
ဓမ္မမေဝ သုစိန္တေယျ၊ ကာလံ မောဃံ နက္ခယေ။ ။
- ၆၆။ အစိန္တတဗ္ဗံ ဘဝတိ၊ စိန္တကဗ္ဗံ ဝိနာသတိ။
နဟိ စိန္တာမယာ ဘောဂါ၊ ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿ ဝါ။ ။
- ၆၇။ အ-သန္တဿ ပိယော ဟောတိ၊ သန္တံ နကုရုတေ ပိယံ။
အ-သတံ ဓမ္မံ ရောစတိ၊ တံ ပရာဘဝတော မုခံ။ ။

သုဇနကဏ္ဍ နိဋ္ဌိတံ။

၃-ဗာလဒုဇ္ဈန ကဏ္ဍ

- ၆၈။ အတိပိယော နကာတဗ္ဗော၊
ခလော ကောတုဟလံ ကရော။
သိရဿ ဝဟမာနောပိ၊
အဘူပူရော သဋ္ဌော ယထာ။ ။

- ၆၉။ သပ္ပေါ ဒုဋ္ဌော ခလော ဒုဋ္ဌော၊
သပ္ပေါ ဒုဋ္ဌတရော ခလော။
မန္တော သဓေဟိ သောသပ္ပေါ၊
ခလော ကေန ပသမ္ပတိ။ ။
- ၇၀။ ယော ဗလော မညတိ ဗာလံ၊
ပဏ္ဍိတော ဝါပိ တေနသော။
ဗာလော ဝ ပဏ္ဍိတမာနိ၊
သဝေ ဗာလော တိ ဝုစ္စတိ။ ။
- ၇၁။ မဇ္ဇံ မညတိ ဗာလော၊ ယာ ဝ ပါပံ နပစ္စတိ။
ယဒါစ ပစ္စတိ ပါပံ၊ အထ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ။ ။
- ၇၂။ န သာဓု ဗလဝါ ဗာလော၊ သာဟသာ ဝိန္ဒတေ ဓနံ။
ကာယဿ ဘေဒါ ဒုပ္ပညော၊ နိရယံ သော ပပဇ္ဇတိ။ ။
- ၇၃။ သရေ ဒုဋ္ဌော မူသိကောစ၊
ဝနေ ဒုဋ္ဌောစ ဝါနရော။
သကုဏေ ဒုဋ္ဌောစ ကာကော၊
နရေ ဒုဋ္ဌောစ ဗြာဟ္မဏော။ ။
- ၇၄။ ဒီဃာ ဇာဂရတော ရတ္တိ၊ ဒီဃံ သန္တဿ ယောဇနံ။
ဒီဃော ဗာလာနသံသာရော၊ သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇာနတံ။ ။
- ၇၅။ တိလမတ္တံ ပရေသံ ဝ၊ အပ္ပဒေါသဉ္စ ပဿတိ။ ။
နာဠိကေရမ္ပိ သဒေါသံ၊ ခလဇာတော နပဿတိ။ ။
- ၇၆။ နတ္တဒေါသံ ပရေဇညာ၊ ဇညာ ဒေါသံ ပရဿတု။
ဂုယျေ ကုမ္မာ ဝ အင်္ဂါနိ၊ ပရဒေါသဉ္စ လက္ခယေ။ ။

၇၇။ ပဏ္ဍိတဿ ပသံသာယ၊ ဒဏ္ဍော ဗာလေန ဒိယတေ။
 ပဏ္ဍိတံ ပဏ္ဍိတေနော၊ ဝဏ္ဏိတော၊ သု-ဝဏ္ဏိတံ။ ။

၇၈။ လုဒ္ဓံ အက္ခေန ဂဏှေယျ၊ ထဒ္ဓံ အဉ္ဇလိ-ကမ္မနာ။
 ဆန္ဒာနုဝတ္တိယာ မုဋ္ဌ၊ ယထာဘူတေန ပဏ္ဍိတံ။ ။

ဗာလဒဏှကဏ္ဍ နိဋ္ဌိတံ။

၄-မိတ္တ ကဏ္ဍ

၇၉။ ဟိတ-ကာရေ ပရေ ဗန္ဓု၊
 ဗန္ဓုပိ အ-ဟိတော ပရေ။
 အ-ဟိတော ဒေဟ-ဇော ဗျာဓိ၊
 ဟိတံ အရည-မောသဓံ။ ။

၈၀။ ပရေက္ခေ ဂုဏ-ဟန္တာရံ၊ ပစ္စက္ခေ ပိယ-ဝါဒိနံ။
 ဝဇ္ဇေယျ တာဒိသံ မိတ္တံ၊ ဝိသ-ကုမ္ဘေယထာ မဇ္ဈံ။ ။

၈၁။ ဓန-ဟိနေ စဇေ မိတ္တော ပုတ္တ-ဒါရာ သဟော၊ ဒရာ။
 ဓနဝန္တေဝ သေဝန္တိ၊ ဓနံ လောကေ မဟာ-သာဝါ။ ။

၈၂။ ဇာနေယျ ပေသေန ဘစ္စံ၊ ဗန္ဓဝါပိ ဘယာ၊ ဂတေ။
 အပ္ပကာသု တထာ မိတ္တံ၊ ဒါရဉ္စ ဝိဘဝ-က္ခယေ။ ။

၈၃။ သော ဒန္ဓုယော ဟိတေ ယုတ္တော၊
 ပိတရေ ဟောတိ ပေါသကော။
 တံ မိတ္တံ ယတ္ထ ဝိဿာသော၊
 သာ ဘရိယာ စ နိဗ္ဗုတိ။ ။

၁၉၀

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

- ၈၄။ န ဝိဿသေ အ-မိတ္တဿ၊ မိတ္တဉ္ဇာပိ နဝိဿသေ။
ကဒါစိ ကုပိတေ မိတ္တေ၊ သဗ္ဗ-ဒေါသံ ပကာသတိ။ ။
- ၈၅။ သင်္ကံ ဒုဋ္ဌတိ ယော မိတျာ၊
ပုန သန္တိတုမိစ္ဆတိ။
သော မစ္စု ဥပဂဏှာတိ၊
ဂဗ္ဘော အဿတရိယထာ။ ။
- ၈၆။ ဝဟေ အ-မိတ္တံ ခန္ဓေန၊
ယာဝ ကာလံ အနာဂတံ။
တ မေဝ အာဂတေ ကာလေ၊
သေလေ ဘိန္ဒေ သဋ္ဌိ ဣဝ။ ။
- ၈၇။ ဣဏ-သေသော အဂ္ဂိ-သေသော၊
ရောဂ-သေသော တထေဝစ။
ပုနပ္ပုနံ ဝိဝုဒ္ဓန္တိ၊
တသ္မာ သေသံ နကာရယေ။ ။
- ၈၈။ ပဒုမံဝ မုခံ ယဿ၊
ဝါစာ စန္ဒန သိတလာ။
တာဒိသံ နော ပသေဝေယျ၊
ဟဒယေတု ဟလာဟလံ။ ။
- ၈၉။ နသေဝေ ဖရသံ သာမိံ၊ နစ သေဝေယျ မစ္ဆရိံ။
တတော အပဂ္ဂဏှံ သာမိံ၊ နေဝ နိဂ္ဂဟိတံ တတော။ ။
- ၉၀။ သိဂီပညာသ-ဟတ္ထေန၊ သတေန ဝါဇိနံ ဝဇ္ဇေ။
ဟတ္ထိဒန္တိ သဟဿေန၊ ဒေသ စာဂေန ဒုဇ္ဇေန။ ။

၉၁။ ကုဒေသဉ္စ ကုမိတ္တဉ္စ၊ ကုကုလဉ္စ ကုဗန္ဓဝံ။
 ကုဒါရဉ္စ ကုဒါသဉ္စ၊ ဒုရဟော ပရိဝဇ္ဇယေ။ ။

၉၂။ ရောဂါတုရေစ ဒုဗ္ဘိက္ခေ၊ ဗျသနေစ သတြု-ဂဟေ။
 ရာဇ-ဒွါရေ သုသာနေစ၊ သခါတိဋ္ဌာ သု-မိတ္တကာ။ ။

၉၃။ သီတ-ဝါစောဗဟု-မိတ္တော၊ ဖရသော အပ္ပ-မိတ္တကော။
 ဥပမာ ဧတ္ထ ဉာတဗ္ဗာ၊ သူရိယ-စန္ဒ-ရာဇနံ။ ။

မိတ္တကဏ္ဍော နိဋ္ဌိတော။

၅-ဣတ္ထိ ကဏ္ဍ

၉၄။ ကောကိလာနံ သဒ္ဓံ ရူပံ၊ နာရိ-ရူပံ ပတိဗ္ဗတာ။
 ဝိဇ္ဇာ ရူပံ အ-ရူပါနံ၊ ခမာ ရူပံ တပဿိနံ။ ။

၉၅။ ဣတ္ထိနဉ္စ ဓနံ ရူပံ၊ ပုရိသာနံ ဝိဇ္ဇာ ဓနံ။
 ဘိက္ခုနဉ္စ ဓနံ သီလံ၊ ရာဇာနဉ္စ ဓနံ ဗလံ။ ။

၉၆။ ကိသာသောဘာဝ တာပသာ၊
 ထူလာ သောဘာ စတုပ္ပဒါ။
 ပုရိသာစ ဝိဇ္ဇာ သောဘာ၊
 ဣတ္ထိ သောဘာဝ သာမိကာ။ ။

၉၇။ ပဉ္စ-ရတျာ သုဂန္ဓဗ္ဗာ၊ သတ္တ-ရတျာ ဓနု ဂူဟာ။
 ကေ-မာသာ သုဘရိယာ၊ အစု-မာသာ သိဿာမလာ။ ။

၁၉၂

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

- ၉၈။ ဟိံရမတိ ပင်၊ ဟင် ရမတိ ပေါက်။
ထိ ရမတိ ပု၊ ခု ရမတိ ခံ။ ။
- ၉၉။ ဇိဏ္ဏမန္တံ ပသံသေယျ၊ ဒါရိဉ္စ ဂတယောဗ္ဗနံ။
ရဏပုနာ၊ ဂတာ သူရိ၊ သဿဉ္စ ဂေဟမာဂတံ။ ။
- ၁၀၀။ ဒွိ-တရိ-ပဘိ နာရိစ၊ ဝိဟာရ ဒွိ-တရိ ဘိက္ခု။
သကုဏော ဒွိ-တြိ-ပါသဉ္စ၊ ကတ-မာယာ ဗဟုတရံ။ ။
- ၁၀၁။ ဒုဇ္ဇနံ ပဟရာ ဒန္တိ၊ မိတ္တံ ဒန္တိ အ-ဘာဏိကာ။
ဣတ္ထိနံ ဗျသနာ ဒန္တိ၊ ရာဂိနံ အပ္ပ-ဘောဇနံ။ ။
- ၁၀၂။ ရတ္တိ-ဝိနာ န စန္ဒိမာ၊ ဝိစိ-ဝိနာစ အဏ္ဏဝါ။
ဟံသ ဝိနာ ပေါက္ခရဏိ၊ ပတိ-ဝိနာ ကညာသောဘေ။ ။
- ၁၀၃။ ပတိနာဇနိတံ ဘောဂံ၊ ဣတ္ထိယာ ဝ သံဂုတ္တနံ။
ပုရိသော ဝဟိ ပခာနော၊ ဣတ္ထိ သူစိ-သုတ္တိယထာ။ ။
- ၁၀၄။ သဗ္ဗာနဒီ ဝကံ နဒီ၊ သဗ္ဗေ ဝနာ ကဋ္ဌမယာ။
သဗ္ဗိတ္ထိယော ကရေ ပါပံ၊ လဘမာနေ နိဝါတကေ။ ။
- ၁၀၅။ ဝိဝါဒ-သီလိ ဥဿယ၊
ဘာဏိနိ ပဿ-တက္ခိ ဗဟု-ပါက-တ္တနိ။
အဂ္ဂန္တုတ္တိ ပရ-ဂေဟ-ဝါသိ၊
နာရိစတ္တာ ပုတ္တ-သတံပိ ပုမာ။ ။
- ၁၀၆။ ဘုတ္တေသု မဏ္ဍေသု ဇနိံ ဝ ကန္တိနိ၊
ဂုယေသု ဌာနေသု ဘဂိနိံ ဝ ဟိရိ။
ကမ္မေသု ပတ္တေသု ကရိံ ဝ ဒါသိနိ၊
ဘယေသု မန္တိ သယာနေသု ရမ္မတိ။ ။

ရူပီသု သိက္ခိ ကုပ္ပနေသု၊
 ခမနိ သာ နာရီ သေဠိတိ။
 ဝဒန္တိ ပဏ္ဍိတာ ကာယဿ၊
 ဘေဒါစ ဒိဝေ ဘဝေယျသာ။ ။

၁၀၇။ သမာ မိဂက္ခိ တနု မဇ္ဈဂတ္တာ၊
 သုရု သုကေသိ သမ-ပန္နိ-ဒန္တိ။
 ဂမ္ဘရ-နာဘိ ယုဝတိ သုသိလိ၊
 ဟိန-ကုလေသု ဇာတာပိ ဝိဝါဟေ။ ။

၁၀၈။ သရဒံ ဥတု-ကာလာနံ၊ ဘရိယာနံ ရူပဝတိ။
 ဇေဋ္ဌ-ပဓာနံ ပုတ္တာနံ၊ ဒိသာနံ ဥတြ-ပုဓာနံ။ ။

၁၀၉။ ယာ ဣစ္ဆေ ပုရိသံ နာရီ၊ ဇာတိံ ဇာတိံ ပုနပ္ပုနံ။
 သာမိကံ အပစာယေယျ၊ ဣန္ဒြိယံ ပရိစာရိကာ။

၁၁၀။ ယော ဣစ္ဆေ ပုရိသံ ပေါသော၊ ဇာတိံ ဇာတိံ ပုနပ္ပုနံ။
 ပရ-ဒါရံ ဝိဝဇ္ဇေယျ၊ ဓောတ-ပါဒေါ.ဝ ကဒ္ဒမံ။ ။

၁၁၁။ အတိမဟလ္လကော ပေါသော၊ အာနေတိ တိဗ္ဗရုတ္တနိ။
 တဿာ ဣဿာန သဒ္ဓဟတိ၊ တံ ပရာဘဝတော မုခံ။ ။

ဣတ္ထိကဏ္ဍော နိဠိတော။

၆-ရာဇ ကဏ္ဍ

- ၁၁၂။ ကေ-ယာမံ သယေ ရာဇော၊
ဒွိယာမ ညေဝ ပဏ္ဍိတော။
သရာ.ဝါသော တိယာမော.ဝ၊
စတုယာမော တု ယာစကော။ ။
- ၁၁၃။ ဓနဝါ သုတိယော ရာဇော၊ နဒီ ဝေဇ္ဇော တထာဣမေ။
ပဉ္စယတ္ထ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ န တတ္ထ ဒိဝသံဝသေ။ ။
- ၁၁၄။ ယသ္မိံ ပဒေသေ နမာနေသာ၊ နပေမံ နစ ဗန္ဓဝါ။
နစ ဝိဇ္ဇော.ဂမော ကောစိ၊ န တတြ ဒိဝသံ ဝသေ။ ။
- ၁၁၅။ အ-ပုတ္တကံ သရံ သုညံ၊ ရဋ္ဌံ သုညံ အ-ရာဇကံ၊
အ-သိပ္ပဿ မုခံ သုညံ၊ သဗ္ဗ-သုညံ၊ ဒလိဒ္ဒတံ။ ။
- ၁၁၆။ ဓန.မိစ္ဆေ ဝါဏိဇေယျ၊ ဝိဒျ.မိစ္ဆေ ဘဇေ သုတံ။
ပုတ္တ.မိစ္ဆေ တရုဏိ.တ္ထိံ၊ ရာဇော.မစ္စံ ဣစ္ဆာ.ဂတေ။ ။
- ၁၁၇။ နဋ္ဌော ယတိ အသန္တုဋ္ဌော၊ မဟိပတိစ သန္တုဋ္ဌော။
နဋ္ဌာ လဇ္ဇောစ ဂဏိကာ၊ နိ.လ္လဇ္ဇောစ ကုလမီတာ။ ။
- ၁၁၈။ ပက္ခိနံ ဗလ.မာကာသော၊ မစ္ဆာန.မုဒကံ ဗလံ။
ဒု.ဗ္ဗလဿ ဗလံရာဇော၊ ကုမာရာနံ ရုဒံ ဗလံ။ ။
- ၁၁၉။ ခမာ ဇာဂရိယု.ဋ္ဌာနံ၊ သံဝိဘာဂေါ ဒယိ.က္ခဏာ။
နာယကဿ ဂုဏာ ဇေတေ၊ ဣစ္စိတဗ္ဗာ သတိ.ဂုဏာ။ ။

၁၂၀။ သင်္ကံ ဝဒန္တိ ရာဇာနော၊
 သင်္ကံ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ။
 သင်္ကံ သပ္ပုရိသာ လောကေ၊
 သေ ဓမ္မော သနန္တနော။ ။

၁၂၁။ အလသော ဂိဟိကာမ-ဘောဂီ နသာဓု၊
 အ-သညတော ပဗ္ဗဇိတော နသာဓု။
 ရာဇာ အ-နိသမ္ပကာရီ နသာဓု၊
 ပဏ္ဍိတော ကောဓနော တံပိ နသာဓု။ ။

၁၂၂။ ဗဟဝေ ယတ္ထ နေတ္တာရောသဗ္ဗေ ပဏ္ဍိတမာနိနော၊
 သဗ္ဗေ မဟတ္တံမိစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ကမ္မံ ဝိနယတိ။ ။

၁၂၃။ အာယံ ခယံ သယံ ဇညာ၊ ကတာကတံ သယံ ဇညာ။
 နိဂ္ဂဟေ နိဂ္ဂဟာရဟံ၊ ပဂ္ဂဟေ ပဂ္ဂဟာရဟံ။ ။

၁၂၄။ ပိဋ္ဌိတောက္ကံ နိသေဝေယျ၊
 ကုဇ္ဈိနာဝ ဟုတာသနံ။
 သာမိကံ သဗ္ဗ-ဘာဂေန၊
 ပရ-လောကံ အ-မောဟံ။ ။

၁၂၅။ အဂ္ဂိ အာပေ ဣတ္ထိ မုဇ္ဈော၊ သပ္ပေ ဣဇ-ကုလာနိစ။
 အပယန္တေန ဂန္တဗ္ဗော၊ အစွေက-ပါဏဟရောနိ။ ။

၁၂၆။ ဒုဋ္ဌ-ဘရိယ-သံဝါသော၊
 ဒေါသောစိတ္တရ-ဒါသကော။

၁၉၆

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

သ-သပ္ပေစ သရေ ဝါသော၊
မစ္စု ဇေ နသံသယော။ ။

၁၂၇။ သမ္မုဇ္ဈ-သိသောပဒေသေန၊ ကု-နာရီ-ဘရဏေန။
အသတံ သမ္ပယောဂေန၊ ပဏ္ဍိတောပျံဝသိဒတိ။ ။

၁၂၈။ မာတာပုတ္တ-ကံရံ ပါပံ၊ သိဿ-ပါပံ ဂုရုတထာ။
ရာဇာ ရဋ္ဌ-ကရံ ပါပံ၊ ရာဇ-ပါပံ ပုရောဟိတော။ ။

၁၂၉။ အ-ကောဓေန ဇိနေ ကောဓံ၊
အ-သာဓုံ သာဓုနာ ဇိနေ။
ဇိနေ ကဒရိယံ ဒါနေန၊
သစ္စေနာ-လိက-ဝါဒိနံ။ ။

၁၃၀။ အဒန္တ-ဒမနံ ဒါနံ၊ ဒါနံ သဗ္ဗတ္ထ သာဓကံ။
ဒါနေန ပိယ-ဝါစာယ၊ ဥန္တမန္တိ နမန္တိ။ ။

၁၃၁။ ဒါနံ သိနေဟ-ဘေသဇ္ဇံ၊ မစ္ဆေရံ ဒေါသနော-သဓံ။
ဒါနံယသဿိ-ဘေသဇ္ဇံ၊ မစ္ဆေရံ ကပဏေားသဓံ။ ။

၁၃၂။ ဗဟုန-မပ္ပသာရာနံ၊ သာမဂ္ဂိယာ ဇယံ ဇယေ။
တိဏေန ဝဋ္ဋတေ ယောတ္တံ၊ တေန နာဂေါပိ ဗန္ဓတိ။ ။

၁၃၃။ သဟာယော အသမတ္ထောပိ၊
တေဇသာ ကိံကရိဿတိ။
နိဝါတေ ဇလိတော အဂ္ဂိ၊
သယမေ ဝူပသမ္ပတိ။ ။

၁၃၄။ *န ရညာ သမကံ ဘုဉ္ဇေ၊ ကာမ-ဘောဂံ ကုဒါစနံ။
 အာကပ္ပိရသ-ဘုတ္တိံ ဝါ၊ မာလာ-ဂန္ဓ-ဝိလေပနံ။
 ဝတ္ထံ သဗ္ဗမလကာရံ၊ န ရညာ သဒိသံ ကရေ။ ။

၁၃၅။ န မေ ရာဇာ သခါ ဟောတိ၊
 န ရာဇာ ဟောတိ မေထုနော။
 ဧသော သာမိကော မယုန္တိ၊
 စိတ္တေ နိဋ္ဌံ သုဌာပယေ။ ။

၁၃၆။ နာတိဒ္ဓရေ ဘဇေ ရညော၊
 နစ္စာသန္ဓော ပဝါတကေ။
 ဥဇ္ဇကေ နာတိနိဇ္ဇေ၊
 န ဘဇေ ဥစ္စမာသနေ။
 ဆ-ဒေါသေ ဝဇ္ဇေ သေဝကော၊
 အဂ္ဂိဝ သံယတော တိဋ္ဌေ။ ။

၁၃၇။ ဂုဏော သဗ္ဗညု တုလျောပိ၊
 နသောဘတိ အ-နိဿယော။
 အနုဉ္စမပိ မဏိနာ၊ ဟေမံ နိဿာယ သောဘတေ။ ။

ရာဇကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

* ဝိမုရဇာတ်တော်လာ ဂါထာ။ ပါဠိ အချို့ မတူ။

၁၉၈

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

၇-ပဏိတ္တက ကဏ္ဍ

- ၁၉၈။ ဣတ္ထိ-မိဿေ ကုတောသီလံ၊
မံသ-ဘက္ခေ ကုတော ဒယာ။
သုရာ-ပါနေ ကုတော သစ္စံ၊
မဟာလောဘေ ကုတော လဇ္ဇာ။
မဟာတန္တေ ကုတော သိပ္ပံ၊
မဟာကောမေ ကုတော ဓနံ။ ။
- ၁၉၉။ သုရာ-ယောဂေါ ဝိကာလောစ၊ သမဇ္ဇ-စရဏံ ဂံတော။
ခိဉ္ဇာ-ဓုတ္တော ပါပ-မိတ္တော၊ ဘောဂါနံ အလသံ မုခံ။ ။
- ၁၉၀။ ဒိဝါနာဒိက္ခာ ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ ရတ္တော နာဝစနေနစ။
သဉ္ဇရတိ ဘယာ ဘိတော၊ ဝနေ ဝန-စရိယထာ။ ။
- ၁၉၁။ ဇီဝန္တောပိ မတံ ပဉ္စ၊
ဗျာသေန ပရိကိတ္တိတာ။
ဒုက္ခိတော ဗျာဓိတော မူဠော၊
ဣဏဝါ နိတျ-သေဝကော။ ။
- ၁၉၂။ အနာဂတံ ဘယံ ဒိဿာ၊
ဒုရတော ပရိဝဇ္ဇယေ။
အာဂတဉ္စ ဘယံ ဒိဿာ၊
အ-ဘိတော-ဟောတိ ပဏ္ဍိတော။ ။
- ၁၉၃။ နိဒ္ဒါလုကော ပမာဒေါစ၊
သုခိတော ရောဂဝါလသော။

လောကနိပါတ်

၁၉၉

ဣန္ဒြေန္တော ကမ္မာရာမောစ၊
သတ္တေတေ သတ္ထ-ဝဇ္ဇိတာ။ ။

၁၄၄။ ဒုဂ္ဂတံ ဂစ္ဆဟေလာဘ၊
လာဘော လာဘေန ပူရတိ။
ထလေ ဝဿထ ပဇ္ဇန္တ၊
အာပေါ အာပေန ပူရတိ။
နတ္ထိဒံ ကမ္မပ္ပဓာနံ။ ။

၁၄၅။ နဟိ ကောစိ ကတေ ကိစ္စေ၊
ကတ္တာရံ သမုပေက္ခတေ။
တဿ သဗ္ဗာနိ ကိစ္စာနိ၊
သာဝသေသေန ကာရယေ။ ။

၁၄၆။ တူလံ သလ္လဟုကံ လောကေ၊
တတော စပလ-ဇာတိဇံကာ။
တတော ဝုဗ္ဗ-မနောဝါဒေါ၊
ပမာဒေါ ဗုဒ္ဓသာသနေ။ ။

၁၄၇။ ပါသာဏ-ဆတ္တံ ဂရုကံ၊
တတော ဒေဝါနာမိက္ခဏံ။
တတော ဝုဗ္ဗာနာမောဝါဒေါ၊
တတော ဗုဒ္ဓဿ ဝစနံ။ ။

၁၄၈။ ကာယဿ ဒက္ခိဏ-ဟတ္ထော၊
ဒါယော ဧတ္ထ ကဏ္ဍိကော။

ကဏ္ဍ-သင်္ဂဟနိပါတ်၊
ဝါမဟတ္ထော ပါဒ-ဒါသော။ ။

၁၄၉။ တမ္ပုလဿ မဇ္ဈေပတ္တေ၊ ကုဝေရော ရက္ခတီ သဒါ။
မုလမ္ပိ ရက္ခတီ ယက္ခော၊ အဂ္ဂမ္ပိ စ ကာလကဏ္ဍိ။
တာနိ ဘုဉ္ဇေယျ ဆိန္ဒိတော၊ သိရိဇေ ပဝေခတိ။ ။

၁၅၀။ သမ္ပုလ္လ-ရက္ခော ဗြဟ္မာဝ၊ အစွရက္ခောစပိဿဏော။
တဿဟိ တေ ပူဇယန္တု၊ သဒါ မာနေန္တိ တံ နရံ။ ။

၁၅၁။ ဂေါဏာဟိ သဗ္ဗ-ဂိဟိနံ၊
ပေါသကာ ဘောဂ-ဒါယကာ။
တဿဟိ မာတာ-ပိတူဝ၊
မာနယေ သက္ကရေယျစ။ ။

၁၅၂။ ယေစ ခါဒန္တိ ဂေါ-မံသံ၊ မာတု-မံသံ ခါဒယေ။
မတေသု ယေသု ဂိဇ္ဈာနံ၊
ဒဒေ သောတေစ ဝါဟယေ။ ။

၁၅၃။ ဂုဇ-သိဒ္ဓေါ သိပ္ပါရမ္ဘော၊ ရဝိ-သောကြာစ မဇ္ဈိမော။
နသိပ္ပေါ ဗုဒ္ဓစန္ဒရော၊ သောရီ-အင်္ဂါစ မရဏံ။ ။

၁၅၄။ အဋ္ဌမိယံ ဂုရုံ ဟန္တိ၊ သိဿံ ဟန္တိ စတုဒ္ဒသ။
သိပ္ပံ ဟန္တိ ဒသသိပ္ပံ၊ မာတာပိတာစ ပုဏ္ဏမိ။ ။

၁၅၅။ နာလိကံ သတ္တ နဘုဉ္ဇေ၊ န လာဗု နဝမံ တထာ။
ဒွါဒသပြိန္ဒံ တြိမိနံ၊ ဘုဉ္ဇေ သိပ္ပံ ဝိနဿတိ။ ။

လောကနိပါတ်

၂၀၁

၁၅၆။ စဇေ ကုလ-အတ္တံ ကေ၊ စဇေ ကုလံ ဂါမ-အတ္တံ။
ဂါမံ ဇနပဒ-အတ္တံ၊ အတ္တတ္ထံ ပထဝီံ စဇေ။ ။

၁၅၇။ ဒေသံ ဩသဇ္ဇ ဂစ္ဆန္တိ၊
သီဟော သပ္ပုရိသော ဂဇေ။
တတ္ထေဝ နိဓနံ ယန္တိ၊
ကာကော ကာပုရိသော မိဂေါ။ ။

၁၅၈။ ယမ္ပိပဒေသေ နမာနေ၊ နပေမံ နှစ် ဗန္ဓဝါ။
နှစ် ဝိဇ္ဇာဂါဟော ကောစိ၊ န တတ္ထ ဝသနံ ကရေ။ ။

၁၅၉။ စရတျေကေန ပါဒေန၊ တိဋ္ဌတျေကေန ပဏ္ဍိတော။
အ-နိသမ္ပ ပရိဌာနံ၊ န ပုဗ္ဗမာလယံ ဇဟေ။ ။

၁၆၀။ ဓန-ဓည-ပယောဂေသု၊ တထာ ဝိဒျာ-ဂမေသု။
ဒုတေသု အပစာရေသု၊ စဇော လဇ္ဇော တဒါဘဝေ။ ။

၁၆၁။ ဒွိ-ဂုဏော ထိန-မာဟာရော၊
ဗုဒ္ဓိစာပိ စတု-ဂ္ဂုဏော။
ဆ-ဂ္ဂုဏော ဟောတိ ဝါယာမော၊
ကာမောတုဋ္ဌ-ဂုဏော ဘဝေ။ ။

၁၆၂။ ပဗ္ဗေပဗေ ကမေနုန္တု၊
ဝိသေသ-ရသဝါ-ဂ္ဂုတော။
တထာ သု-မေတ္တိကော သာရ၊
ဝိပရိတော-ဝ ဒုဇ္ဇေနော။ ။

၂၀၂

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

- ၁၆၃။ ကဿကော ဝါဏိဇောမစ္စော၊
သမဏော သုတ-သီလဝါ။
တေသု ဝိပုလ-ဇာတေသု၊
ရဋ္ဌံပိ ဝိပုလံ သိယာ။ ။
- ၁၆၄။ အသဇ္ဈာယ-မလာ မန္တာ၊
အနုဋ္ဌာန-မလာ သရာ။
မလံ ဝဏ္ဏဿ ကောသဇ္ဇံ၊
၁မာဒေါ ရက္ခတော မလံ။ ။
- ၁၆၅။ ဟိနာနံ ဂစ္ဆတေ ဝိတ္တံ၊ ငီရာနံ ဝ သန္တကတ္တံ။
ဝဒန္တိစ ဟိနာ ဇနာ၊ ပုဗ္ဗ-ကမ္မ-ပုဓာနာတိ။ ။
- ၁၆၆။ နဝဒန္တိ စေဝံ ငီရာ၊ ဝါယမိံသု သဗ္ဗ-ကမ္မေ။
နစေ သိဇ္ဈတိ တံကမ္မံ၊ အ-ဖလံ ဧဝံ ကိံ ဒေါသော။ ။
- ၁၆၇။ နိစ-ကုလံ နိပ္ပညဝါ၊ နိ-ရူပံ နိ-ဗလံသမံ။
ဣမံကာလံ ဆုတ္တ-ကာလံ၊ ဓန-မေဝ ဝိသေသကံ။ ။

ပကိဏ္ဏက ကဏ္ဍော နိဋ္ဌိတော။

လောကနီတိ အနက်

၁-ပဏ္ဍိတ ကဏ္ဍ

၁။ အဟံ၊ ငါသည်။ ရတနတ္ထယံ၊ ရတနာ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို။ ဝန္တုတု၊ ရှိခိုးပြီး၍။ နာနာသတ္တသမုဒ္ဒဋ္ဌံ၊ အထူးထူးသော ကျမ်းဂန်တို့မှ ထုတ်အပ်သော။ လောကနီတိံ၊ လောကနီတိ အမည်ရှိသောကျမ်းကို။ မာဂဓေနေဝ၊ မာဂဓဘာသာဖြင့်လျှင်။ သင်္ခေပံ-သင်္ခေပေန။ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပဝက္ခာမိ၊ ဟောပေလတ္တံ။

၂။ ဟိ၊ ဟိ၊ ဂုဏ်အထူးကား။ နီတိ၊ နီတိကျမ်းသည်။ လောကေ၊ လောက၌။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျား၏။ သာဓော၊ အနှစ်လည်း မည်၏။ မာတာပိတာစ၊ အမိအဘလည်း မည်၏။ အာစရိယောစ၊ ဆရာလည်း မည်၏။ မိတ္တောစ၊ အဆွေခင်ပွန်းလည်း မည်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ နီတိံ၊ နီတိကျမ်းကို။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ဝိဇ္ဇညာ၊ အထူးသဖြင့် သိရာ၏။ ဗဟုသုတောစ၊ များသောအကြားအမြင်ရှိသည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မဟာ၊ မြတ်သော။ ဉာဏီစ၊ ပညာရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၃။ အလသဿ၊ ပျင်းသောသူအား။ ကုတောသိပ္ပံ၊ အတတ်
 အဘယ်မှာ တတ်အံ့နည်း။ အသိပ္ပဿ၊ အတတ်မရှိသောသူ
 အား။ ကုတောဓနံ၊ ဥစ္စာ အဘယ်မှာ ရအံ့နည်း။ အဓနဿ၊
 ဥစ္စာမရှိသောသူအား။ ကုတောမိတ္တံ၊ အဆွေခင်ပွန်း အဘယ်
 မှာ ရအံ့နည်း။ အမိတ္တဿ၊ အဆွေခင်ပွန်း မရှိသောသူအား။
 ကုတောသုခံ၊ ချမ်းသာ အဘယ်မှာ ရအံ့နည်း။ - အသုခဿ၊
 ချမ်းသာမရှိသောသူအား။ ကုတောပုညံ၊ ကောင်းမှု အဘယ်မှာ
 ပြုအံ့နည်း။ အပုညဿ၊ ကောင်းမှုမရှိသောသူအား။ ကုတော
 နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း။

၄။ သိပ္ပ၊ အတတ်နှင့်။ သမံ၊ တူသော။ ဓနံ၊ ဥစ္စာသည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ သိပ္ပံ၊ အတတ်ကို။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ နဂဏ္ဌိ၊
 မယူနိုင်ကုန်။ ဣဓလောကေ၊ ဤလောက၌။ သိပ္ပံ၊ အတတ်သည်
 ကား။ မိတ္တံ၊ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်၏။ ပရလောကေ၊ တမလွန်ဘဝ၌။
 သုခါဝဟံ၊ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏။

၅။ သုတံ၊ အကြားအမြင်ပညာကို။ အပ္ပကံ၊ နည်း၏ဟူ၍။
 နာတိမညေယျ၊ မအောက်မေ့ရာ။ စိတ္တေ၊ စိတ်၌။ နိဓာပယေ၊
 ထားရာသလျှင်ကတည်း။ ဝမ္ဘိကောဝ၊ တောင်ပို့ကဲ့သို့ လည်း
 ကောင်း။ ဥဒကဗိန္ဒု၊ ရေပေါက်သည်။ စိရေန၊ ကျဘန်များစွာ
 ရှည်ကြာသဖြင့်။ ပရိပူရတိဣဝ၊ ပြည့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း
 တည်း။

၆။ ဝိဇ္ဇံဝါ၊ နှုတ်မှုပညာကိုလည်းကောင်း။ အထ၊ ထိုမျှ။
 သိပ္ပံဝါ၊ လက်မှုပညာကိုလည်းကောင်း။ ခုဒ္ဒေါတိ၊ ငယ်၏ဟူ၍။
 နာတိမညေယျ၊ မအောက်မေ့ရာ။ ပရိယောဒါတံ၊ ကုန်စင်အောင်
 တတ်မှုကား။ ဧကေ၊ တခုသော အတတ်သည်လည်း။ ဇီဝိတ
 ကပ္ပကာရဏံ၊ အသက်မွေးကြောင်း ဖြစ်ပါသလျှင်ကတည်း။

၇။ သေလေသေလေ၊ တောင်တောင်ဟူသမျှ၌။ နမာဏိက္ကံ၊
 ပတ္တမြားမရှိ။ ဂဗေ ဂဗေ၊ ဆင်ဆင်ဟူသမျှ၌။ နမုတ္တိကံ၊ အမြဲ
 တေ မရှိ။ ဝနေ ဝနေ၊ တောတောဟူသမျှ၌။ နစန္ဒနံ၊ စန္ဒကူး
 မရှိ။ ဌာနေဌာနေ၊ အရပ်တိုင်း အရပ်တိုင်း၌။ နပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိ
 သုခမိနံ မရှိ။

၈။ သုတသမ္ပန္နော၊ သုတနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပဏ္ဍိတော၊
 ပညာရှိသည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ စေသု
 တော၊ အကယ်၍ ကြားငြားအံ့။ တံ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်သို့။ သုတေ
 သိနာ၊ သုတကိုရှာသော အမျိုးကောင်းသားသည်။ မဟုဿာ
 ဟေန၊ သည်းစွာ အားထုတ်သဖြင့်။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ သွားရာသလျှင်
 ကတည်း။

၉။ သိပ္ပံ၊ အဘတ်ကို။ သနေ၊ ဖြည်းဖြည်းသင်ရာ၏။ ခနံ၊ ဥစ္စာ
 ကို။ သနေ၊ ဖြည်းဖြည်းရှာရာ၏။ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်ကို။ အာရုဟံ-အာရု
 ဟန္တော၊ တက်သောသူသည်။ သနေ၊ ဖြည်းဖြည်းတက်ရာ၏။
 ကာမဿ၊ ကာမဂုဏ်ကို။ သနေ၊ ဖြည်းဖြည်း တစတစသာ အလို
 ရှိရာ၏။ ကောဓဿ၊ အမျက်ကို။ သနေ၊ ဖြည်းဖြည်းထွက်ရာ၏။
 ဣမေပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့ကို။ သနေ သနေ၊ ဖြည်းဖြည်း တစတစ
 သာ အလိုရှိရာ၏။

၁၀။ သုတိစ၊ အကြားအမြင် အတတ်သည်လည်းကောင်း။
 သမ္ပုကိစ၊ ဓမ္မသတ် အတတ်သည်လည်းကောင်း။ သင်္ချာစ၊ ဂဏန်း
 အတတ်သည်လည်းကောင်း။ ယောဂါစ၊ တစည်း'စူး၊ ဆောက်
 အတတ်သည်လည်းကောင်း။ နိတိစ၊ နိတိကျမ်း အတတ်သည်လည်း
 ကောင်း။ ဝိသေသကာစ၊ ယာယီ၊ ယတြာ စသော ဗျာကရိုဏ်း
 အတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဂန္ဓဗ္ဗာစ၊ စောင်း ငြင်း စသော
 ကဗျာလင်္ကာ အတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဂဏိကာစေဝ၊
 လက်ပစ် အတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဓနုဗေဒါစ၊ ဒူးလေး၊
 လင်းလေး အတတ်သည်လည်းကောင်း။ ပုရာဏာစ၊ စကား
 ဟောင်း အတတ်သည်လည်းကောင်း။

၁၁။ တိကိစ္ဆာစ၊ ဆေး အတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဣတိ
 ဟာသာစ၊ ရယ်ရှင်မှု အတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဇောတိစ၊
 ဗေဒင် အတတ်သည်လည်းကောင်း။ မာယာစ၊ လှည့်ပတ်
 တတ်သော အတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဆန္ဒတိစ၊ ဆန်းကျမ်း
 အတတ်သည်လည်းကောင်း။ ကေဘုစ၊ သံတမန်အတတ်သည်
 လည်းကောင်း။ မန္တာစ၊ မန္တာန် အတတ်သည်လည်းကောင်း။
 သဒ္ဒါစ၊ သဒ္ဒါကျမ်း အတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဣမေ၊
 ဤသည်တို့ကား။ အဋ္ဌာရသကာ တဆ် ရှစ်ပါးကုန်သော။ သိပ္ပါ၊
 အဘတ်တို့တည်း။

၁၂။ လောကေ၊ လောက၌။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ အ
 ပုဋ္ဌော၊ သူမမေးမှုကား။ ဘေရီ၊ စည်ကြီးသဘွယ်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ပုစ္ဆိတော၊ သူတည်းမေးမှုကား။ ပဗ္ဗေန္ဓော၊ မိုဗ်းကြီး
 သဘွယ်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ ပုဋ္ဌောပိ

မေးသော်လည်းကောင်း။ အပ္ပဋ္ဌောပိ၊ မမေးသော်လည်းကောင်း။
သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဗဟုမှိ၊ များစွာလည်း။ ဘဏတေ-ဘဏ
တေဝ၊ ပြောဟောတတ်သလျှင်ကတည်း။

၁၃။ လောကေ၊ လောက၌။ ပေါတ္ထကေသု၊ ပေတို့၌။ ယံ
သိပ္ပဉ္စ၊ အကြင် အတက်သည်လည်းကောင်း။ ပရဟတ္ထေသု၊
သူတပါးတို့၏ လက်တို့၌။ ယံဓနုဉ္စ၊ အကြင် ဥစ္စာသည်လည်း
ကောင်း။ အတ္ထိ ရှိ၏။ ယထာကိစ္စေ၊ ပြုဘယ်ကိစ္စသည်။ သမ္ပပုံ
နန္တ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တံသိပ္ပံ၊ ထိုပေ၌ရှိသော အတတ်သည်။
နသိပ္ပံ၊ အတတ်မမည်။ တံဓနုဉ္စ၊ ထိုသူတပါးတို့၏ လက်၌ရှိသော
ဥစ္စာသည်လည်း။ နဓနံ၊ ဥစ္စာမမည်။

၁၄။ လောကေ၊ လောက၌။ ဇလပ္ပမာဏံ၊ ရေတိမ်ရေနက်
ကိုကား။ ကုမုဒမာလံ၊ ကုမုဒြာကြာကို မြင်သဖြင့် သိအပ်၏။
ကုလပ္ပမာဏံ၊ အမျိုးယုတ်မြတ်ကိုကား။ ဝိနယောပမာဏံ၊ ကိုယ်
အမူအရာ နှုတ်အမူအရာအားဖြင့် သိအပ်၏။ (ထိုသူ၏ အကျင့်
အားဖြင့် သိအပ်၏-သော်လည်းဟူ)။ ဗျတ္တိပ္ပမာဏံ၊ ပညာရှိ၊
မရှိကိုကား။ ကထိကဝါကံ၊ ဆိုသောစကားဖြင့် သိအပ်၏။ ပထဝီ
ပမာဏံ၊ မြေကောင်း မကောင်းကိုကား။ တိဏမိလာတံ၊ မြက်ညှိုး
မညှိုးကို မြင်သဖြင့် သိအပ်၏။

၁၅။ လောကေ၊ လောက၌။ အပ္ပဿတော၊ နည်းသော
သုတရှိသော သူသည်။ အပ္ပံ၊ အနည်းငယ်သော။ သုတံ၊ သုတကို။
ဗဟုံမညတိ၊ အများ အောက်မေ့တတ်၏။ မာနဝါ၊ မာန်ရှိတတ်
၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ သိန္နုဒကံ၊ သမုဒြာ
ရေကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်ဘူးသော။ မဏ္ဍုကော၊ ဘားသူငယ်

သည်။ ကူပေ၊ တွင်းဝဉ္စ။ တောယံ၊ ရေကို။ ဗဟုံမညတိ ဝဏ္ဏ၊
အများထင်သကဲ့သို့တည်း။

၁၆။ လောကေ၊ လောကဉ္စ။ ပဌမံ၊ ပဌမအရွယ်၌ကား။
နပရာဇိတောသိပ္ပံ၊ အတတ်မရတုံအံ။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယအရွယ်၌
ကား။ နပရာဇိတောဓနံ၊ ဥစ္စာမရတုံအံ။ တတိယံ၊ တတိယအရွယ်
၌ကား။ နပရာဇိတောဓမ္မံ၊ တရားမရတုံအံ။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထ
အရွယ်တိုင်မှကား။ ကိံ၊ ကရိယတိ၊ အဘယ်မှု စအံနည်း။

၁၇။ ပုတြာ၊ ချစ်သားတို့။ ဗျတ္တာ၊ အတတ်ပညာ သင်ကုန်
လော့။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အလဿေ၊ ပျင်းဘိသနည်း။ ပုတြာ၊
ချစ်သားတို့။ ဒိနေဒိနေ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ ဗျတ္တာ၊ အတတ်
ပညာသင်ကုန်လော့။ အဗျတ္တာ၊ အတတ်ပညာ မရှိသော
သူသည်။ ဘာရဟာရကော၊ သူ၏ဝန်ထမ်း ဖြစ်တတ်၏။ ဗျတ္တ
ကော၊ အတတ်ပညာရှိသောသူကို။ လောကေ၊ လောကဉ္စ။
ပူဇိတော၊ သူတပါးတို့ ပူဇော်အပ်၏။

၁၈။ ယာယ၊ အကြင်အမိသည်။ ဗာလော၊ သားငယ်ကို။
နသိက္ခိတော၊ အတတ်ပညာ သင်၍မပေး။ သာမာတာ၊ ထို
အတတ်ပညာ သင်၍မပေးသော အမိသည်။ သတြ၊ ရန်သူမည်၏။
ယေန၊ အကြင် အဘသည်။ ဗာလော၊ သားငယ်ကို။ နသိက္ခိတော၊
အတတ်ပညာ သင်၍မပေး။ သောပိတာ၊ ထိုအတတ်ပညာ သင်၍
မပေးသော အဘသည်။ ဝေရီ၊ ရန်သူမည်၏။ သော၊ ထိုအတတ်
ပညာ မရှိသော သူသည်။ ဟံသမဇ္ဈေ၊ ဟင်္သာတို့၏ အလယ်၌။
ဗကောယထာ၊ ဗျိုင်းကဲ့သို့။ သဘာမဇ္ဈေ၊ သဘင်အလယ်၌။

လောကနိတိ အနက်

၂၀၉

နသောဘတိ မတင်္ဂတယ်။ တဿ၊ ထိုသို့အတတ်ကို မသင်စေ
သောကြောင့်။ ဝေရီ၊ ရန်သူမည်၏။

၁၉။ ကဏ္ဍကာဂိရီ၊ တောင်ချောက်ကြား၌၊ ရောက်သော
ဆူးကို။ ကောတိက္ခတိ၊ အသူထက်စိမ့်ချွန်သနည်း။ သမတိဘာ
ဝေ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင် ထက်ပချေ၏ရှင်။ မဂက္ခယံ၊ သမင်တို့
၏ မျက်စိ၌။ ကောအဉ္စနံ၊ အသူမျက်စဉ်းခတ်၍ ကြည်လင်သနည်း။
သမတိဘာဝေ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင် ကြည်ပချေ၏ရှင်။ ပလ္လလေ၊
ညှိ၌။ ဥပ္ပလဿ၊ ကြာကို။ ကောသုဂန္ဓံ၊ အသူ အနံ့ကောင်း
ထည့်ပချေသနည်း။ သမတိဘာဝေ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင် အနံ့
ကောင်းတုံ၏ရှင်။ ကုလပုတ္တရူပေ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့၏
သဘောသည်။ ကောပဝတ္တတိ၊ အသူပြု၍ ဖြစ်သနည်း။ သမတိ
ဘာဝေ၊ မိမိအလိုလိုသာ ဖြစ်ပချေ၏ရှင်။

၂၀။ အကောတဗ္ဗလံ၊ ထုံးမရှိသောကွမ်းသည်။ နရသံ၊ အရ
သာမရှိ။ အဓနဿ ဥစ္စာမရှိသောသူ၏။ အလင်္ကတဗ္ဗံ၊ တန်ဆာ
ဆင်ခြင်းသည်လည်း။ နရသံ၊ အရသာမရှိ။ အလောဏကံ၊ ဆား
မရှိသော။ ဗျဉ္စနံတု၊ စားဘွယ်သည်လည်း။ နရသံ၊ အရသာမရှိ။
အသိပ္ပဿ၊ အတတ်မရှိသောသူ၏။ ဗျာကရဏံ၊ ပျိုကဗျာဖွဲ့ခြင်း
သည်လည်း။ နရသံ၊ အရသာမရှိ။

၂၁။ သုဿုဿ၊ နာခြင်းမှတ်ခြင်း၌ ကောင်းစွာအားထုတ်
သောသူသည်။ သုတသမ္ပန္နော၊ သုတနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သုတပညာ
ယ၊ သုတပညာဖြင့်။ ဝစုတိ၊ ပွား၏။ ပညာယ၊ သုတပညာဖြင့်။
အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဉာတေ၊ သိအပ်သော။

အတ္ထော၊ အနက်သည်။ သုခါဝဟော၊ ချမ်းသာကို ဆောင်
တတ်၏။

၂၂။ လောကေ၊ လောက၌။ ဘောဇနံ၊ အစာစားခြင်းသည်
လည်းကောင်း။ မေထုနံ၊ မေထုန် မှီဝဲခြင်းသည်လည်းကောင်း။
နိဒ္ဒါ၊ အိပ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဂေါဏပိ၊ နွား၌လည်း
ကောင်း။ ပေါသေပိ၊ ယောက်ျား၌လည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။
ဝိဇ္ဇာ၊ အတတ်ပညာသည်ကား။ ပေါသဿ၊ ယောက်ျားအား။
ဝိသေသော၊ အထူးပေတည်း။ ဟိနော၊ အတတ်ပညာမှ ယုတ်ခွဲ
မှုကား။ ဂေါဏသဓမာ နွားနှင့်တူသည်။ ဘဝ၊ ဖြစ်၏။

၂၃။ လောကေ၊ လောက၌။ ဝိဇ္ဇာသမံ၊ အတတ်နှင့်တူသော။
မိတ္တံ၊ အဆွေခင်ပွန်းမည်သည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ ဗျာဓိသမော၊ အနာ
နှင့်တူသော။ ရိပု၊ ရန်သူမည်သည်။ နစအတ္ထံ၊ မရှိ။ အတ္တသမံ၊
ကိုယ်နှင့်တူသော။ ပေမံ၊ ချစ်သောသူ မည်သည်။ နစအတ္ထံ၊ မရှိ။
ကမ္မသမံ၊ ကံနှင့်တူသော။ ဗလံ၊ အားမည်သည်။ နစအတ္ထံ၊
မရှိ။

၂၄။ လောကေ၊ လောက၌။ ဟံသော၊ ဟင်္သာသည်။ ကာ
ကာနံ၊ ကျီးတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ နသောဘတေ၊ မတင့်တယ်။
သိဟော၊ ခြင်္သေ့သည်။ ဂုန္နံ၊ နွားတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။
နသောဘတေ၊ မတင့်တယ်။ တုရဂေါ၊ မြင်းသည်။ ဂဒြဘမဇ္ဈေ၊
မြည်းတို့၏ အလယ်၌။ နသောဘတေ၊ မတင့်တယ်။ ဗာလမဇ္ဈေ၊
သူခိုက်တို့၏ အလယ်၌။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ နသောဘတေ၊
မတင့်တယ်။

၂၅။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ ယာဝဇီဝံပိ၊ အသက်ထက် ဆုံးလည်း။ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိကို။ စေပယိရုပါသတိ၊ အကယ်၍ ဆည်းကပ်ငြားအံ့။ သောဗာလော၊ ထိုသူမိုက်သည်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ နဝိဇာနာတံ၊ မသိ။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ဒဗ္ဗိ၊ ယောက်မသည်။ သူပရသံ၊ ဟင်း၏အရသာကို။ နဝိဇာနာတံ ယထာ၊ မသိသကဲ့သို့တည်း။

၂၆။ ဝိည၊ ပညာရှိသည်။ ဇုဟုတ္တမပိ၊ တဏှမ္ပလည်း။ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိကို။ စေပယိရုပါသတိ၊ အကယ်၍ ဆည်းကပ်ငြားအံ့။ ခိပ္ပံလျင်စွာ။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဝိဇာနာတံ၊ သိ၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဇိဝှ၊ လျှာသည်။ သူပရသံ၊ ဟင်း၏အရသာကို။ ဝိဇာနာတံယထာ၊ သိသကဲ့သို့တည်း။

၂၇။ သူရော၊ ရဲရင့်သောသူသည်။ သတ္တံ၊ လက်နက်ကို။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သင်္ဂါမဘူမိယံ၊ စစ်မြေအရပ်သို့။ နဂစ္ဆေယျ၊ မသွားရာ။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ သတ္တံ၊ ကျမ်းဂန်ကို။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နဘာသေယျ၊ စကားမဆိုရာ။ အဒ္ဓဂ္ဂ၊ အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့သွားသော။ ဝါဏိဇော၊ ကုန်သည်သည်။ သတ္တံ၊ အတော်ကို။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နဂစ္ဆေယျ၊ မသွားရာ။ ဝိဒေသဂမနော၊ အရပ်တဝေးသို့ သွားသောသူသည်။ သတ္တံ၊ အတော်ကို။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နဂစ္ဆေယျ၊ မသွားရာ။

၂၈။ လောကေ၊ လောက၌။ မနနာသဉ္စ၊ ဥစ္စာပျက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မနောတာပဉ္စ၊ နှလုံးပူပန်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သရေ၊ အိမ်၌။ ဒုစ္စရိတာနိစ၊ မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝဉ္စနဉ္စ၊ လှည့်ပတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဝ၊

မာနဉ္စ၊ မထေမဲ့မြင်ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ နပကာသယေ၊ ထင်ရှားမပြရာ။

၂၉။ လောကေ၊ လောက၌။ ပတ္တာနုရူပကံ၊ အရေးအခွင့်ရောက်သည်နှင့်လျော်သော။ ဝါကျံ၊ စကားကိုလည်းကောင်း။ သဘာဝရူပကံ၊ ကိုယ်အားလျောက်ပတ်သော။ ပိယံ၊ ချစ်အပ်သောသူကိုလည်းကောင်း။ အတ္တာနုရူပကံ၊ ကိုယ်နှင့်တန်ဖို့သော။ ကောဓံ၊ အမျက်ကိုလည်းကောင်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိမည်၏။

၃၀။ အဓနဿ၊ ဥစ္စာမရှိဘဲလျက်။ ရသံခါဒါ၊ အရသာစားကြူးသောသူ။ အဗလဿ၊ ခွန်အားမရှိဘဲလျက်။ ဟတာရံတာ၊ အသတ်အပုတ်ကြိုက်ဘတ်သောသူ။ အပညဿ၊ ပညာမရှိဘဲလျက်။ ဝါကျရတာ၊ စကားလိုသားသောသူ။ ဣမေ၊ ဤသူတို့ကား။ ဥမ္မတ္တကသမာ၊ သူရူးနှင့် တူကုန်၏။

၃၁။ အနုဝုဿံ၊ သူမခေါ်ဘဲလျက်။ ဂမယန္တော၊ သူ့အိမ်သို့ သွားဘန်များသောသူ။ အပုစ္ဆာ၊ သူမမေးဘဲ။ ဗဟုဘာသကော၊ များစွာ ပြောဟောတတ်သောသူ။ အတ္တဂုဏံ၊ မိမိဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ပကာသန္တော၊ ပလွှားတတ်သောသူ။ ဣဒံတိဝိဓံ၊ ဤသုံးပါးသည်။ ဟိနလက္ခဏံ၊ သူယုတ်၏ လက္ခဏာတည်း။

၃၂။ အပ္ပရူပေါ၊ အဆင်းမလှသောသူသည်။ ဗဟံဘာသော၊ စကားများတတ်၏။ အပ္ပပညော၊ ပညာနည်းသောသူသည်။ ပကာသကော၊ ထင်ရှားပြတတ်၏။ အပ္ပပူရော၊ ရေမပြည့်သော။ သဋ္ဌော၊ အိုးသည်။ ခေါဘေ၊ ချောက်ချားတတ်၏။ အပ္ပခီရော၊

နို့ရည်မထွက်သော။ ဂါဝီ၊ နွားမသည်။ စလေ၊ ကျောက်ကန် တတ်၏။

၃၃။ မဏ္ဍုကေပိ၊ ဘားသွင်ယံသည်လည်း။ ဥကြ၊ ဆောင့် ကြောင့်ထိုင်တတ်ကာမူ။ သိဟေ၊ ခြင်္သေ့ဟုထင်၏။ ကာကဂ္ဂဟေ၊ ကျီးတည်းချီမှုကား။ ပိယေ ပိယေ၊ ချစ်ဆွေ ချစ်ဆွေဟု မြည် တတ်၏။ အပဏ္ဍိပိ၊ ပညာမရှိသော သူမိုက်သည်လည်း။ ပဏ္ဍိဟုတွာ၊ မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိထင်ခြင်းကြောင့်။ ဓီရာ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ပုစ္ဆေ၊ မေးလတ်သော်။ ငယေ ငယေ၊ ငါ့ရှင် ငါ့ရှင်ဟု ချစ်ဘွယ် သောစကားကို ဆိုတတ်၏။

၃၄။ မဏ္ဍုကေပိ၊ ဘားသွင်ယံသည်လည်း။ ဥကြ၊ ဆောင့် ကြောင့်ထိုင်ခြင်းတူမှုကား။ သိဟေ၊ ခြင်္သေ့ဟုကောင်းအံ့လော။ သူကရေပိ၊ ဝက်သည်လည်း။ ဥဟေ၊ အုတ်အုတ်မြည်တတ်ကာမူ။ ဒီပေ၊ ကျားသစ်ဟုကောင်းအံ့လော။ ဗိဠာရေပိ၊ ကြောင်သည် လည်း။ သဒိသေ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်တူကာမူ။ ဗျဠေ၊ ကျားဟု ကောင်းအံ့လော။ သဗ္ဗမီရေ၊ ခပ်သိမ်းသောပညာရှိသည်လည်း။ သိပ္ပာသမေ၊ အတတ်ချင်းတူကောင်းအံ့လော။

၃၅။ ရာဇာ၊ မင်းတို့သဘောမည်သည်။ ဓနမ္ပိ၊ ဥစ္စာ၌။ နုတိတ္ထိ၊ ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ။ ပဏ္ဍိတောပိ၊ ပညာရှိသည်လည်း။ သုဘာ သိဟေ၊ စကားကောင်း၌။ နုတိတ္ထိ၊ ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ။ စက္ခုပိ၊ မျက်စိသည်လည်း။ ပိယဒဿနေ၊ ချစ်သောသူကို မြင်ခြင်း၌။ နုတိတ္ထိ၊ ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ။ သာဂရော၊ သမုဒြာသည်။ ဇလေ၊ ရေ၌။ နုတိတ္ထိ၊ ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ။

၃၆။ ရူပယောဗ္ဗနသမ္ပန္နာ၊ အဆင်းအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံလျှင်း
မူလည်း။ ဝိသာလကုလသမ္ဘဝါ၊ ပြန့်ပြောကြွယ်ဝသော အမျိုး၌
ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ ဝိဇ္ဇာဟိနာ၊ အတတ်ပညာမှ ယုတ်ခွဲမှုကား။
နသောဘန္တိ၊ မတင့်တယ်ကုန်။ ကိံ သုကာ၊ ပေါက်ပန်းတို့သည်။
နိဂ္ဂန္ဓာဣဝ၊ အနံ့မှ ကင်းကုန်သကဲ့သို့တည်း။

၃၇။ လောကော၊ လောက၌။ ဟိနပုတ္တော၊ အမျိုးယုတ်သော
သူ၏ သားဖြစ်လျက်လည်း။ ရာဇာမစ္စော၊ မင်း၏အမတ် ဖြစ်တတ်
၏။ ဗာလပုတ္တောစ၊ သူမိုက်၏သား ဖြစ်လျက်လည်း။ ပဏ္ဍိတော၊
ပညာရှိတတ်၏။ အခနဿ၊ ဥစ္စာမရှိသောသူ၏ သားဖြစ်လျက်
လည်း။ ဓနံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဗဟု၊ များတတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
ပုရိသာနံ၊ ယောက်ျားတို့အား။ နမညထ၊ မထေမဲ့မြင် မပြုကုန်ရာ။

၃၈။ ယောသိဿော၊ အကြင်တပည့်သည်။ သိပ္ပလောဘေန၊
အဘတ်ကိုလိုသဖြင့်။ ဗဟံ၊ အထူးထူးအပြားပြားများစွာ။ ဂဏှာ
တိ၊ သင်တတ်၏။ သောသိဿော၊ ထိုတပည့်သည်။ တံသိပ္ပံ၊
ထိုအဘတ်ကို၊ သုဝိနံ၊ အိပ်မက်ကို။ ပဿဒန္တာ၊ မြင်သော။
မူဂေါ၊ သူ အကဲ့သို့။ ကထေဘူ၌၊ ပြန်ဆိုခြင်းငှာလည်း။ န
ဥဿဟေ၊ မစွမ်းနိုင်ရာ။

၃၉။ ကုမ္ဘကာရော၊ အိုးထိန်းသည်သည်။ ကုမ္ဘံ၊ အိုးကို။
ဘိဇ္ဇေဘုံ၊ ကွဲစွဲသောငှာ။ နဃန္တဘိ၊ မခတ်။ သောဘေတုံ၊ တင့်
တယ်စွဲသောငှာ။ ဃန္တဘိ၊ ခတ်၏။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။
သိဿာနံ၊ တပည့်ဘို့အား။ အပါယေသု၊ အပါယ်ဆင်းရဲတို့သို့။
ခိပေဘုံ၊ ကျစေခြင်းငှာ။ နဃန္တဘိ၊ မပုတ်ခတ်။ ဝုဒ္ဓိကာရဏာ၊

လောကနိတိ အနက်

၂၁၅

အတတ်ပညာ အစီးအပွားဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဃဒ္ဓတိ၊ ပုတ်ခတ်၏။

၄၀။ ယောနရော၊ အကြင်သူသည်။ တဂရဉ္စ၊ တောင်ဇလပ် ပန်းကိုလျှင်။ ပလာသေန၊ ပေါက်ဘက်နှင့်။ ဥပနယုတိ၊ ထုပ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တဂရောဇေ၊ တောင်ဇလပ်ပန်းသည်သာလျှင်။ သုရဘိ၊ ကောင်းသောအနံ့ကို။ ဝါယတိ၊ လှိုင်စေသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ ပတ္တာပိ၊ ပေါက်ဘက်တို့သည်လည်း။ သုရဘိ၊ ကောင်းသောအနံ့ကို။ ဝါယန္တိ၊ လှိုင်စေကုန်၏။ ဧတထာ၊ ထို အတူ။ ဓိရူပသေဝနာ၊ ပညာရှိနှင့် ပေါင်းဘက်မှီဝဲရသော သူတို့ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။

ပဏ္ဍိတကဏ္ဍ၊ ပညာရှိကို ဆိုရာ အခန်းသည်။

နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၂-သုဇန ကဏ္ဍ

၄၁။ သမ္ဘိရေဝ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာလျှင်။ သမာသေထ၊ ပေါင်းဘက်ရာ၏။ သမ္ဘိ၊ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်။ သန္တဝံ၊ ပေါင်း ဘက်ခြင်းကို။ ကုဗ္ဗေထ၊ ပြုရာ၏။ သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။

သဒ္ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အညာယ၊ သိ၍။ သေယျော၊ မြတ်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပါပိယော၊ ယုတ်မာသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

၄၂။ ဒုဇ္ဇနသံသဂ္ဂံ၊ သူယုတ်တို့နှင့် ပေါင်းဘက်ခြင်းကို။ စဇ-
စဇာဟိ၊ စွန့်လော့။ သာဓုသမာဂမံ၊ ပေါင်းဘက်အပ်သောသူတော်
ကောင်းသို့။ ဘဇ-ဘဇာဟိ၊ ဆည်းကပ်လော့။ အဟောရတ္တိံ၊
နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ ကရ-ကရောဟိ၊ ပြုလော့။
အနိစ္စတံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ မမြဲသောအဖြစ်ကို။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။
သရ-သရာဟိ၊ အောက်မေ့လော့။

၄၃။ ဥဒုဗ္ဗရပက္ကာ၊ ရေသဖန်းသီးမှည့်တို့သည်။ ဗဟိ၊ အပဉ္စ။
ရတ္တကမေဝစ၊ နိစ္စာသာလျှင်ကတည်း။ အန္တော၊ အတွင်း၌ကား။
ကိမိလသမ္ပုဏ္ဏာ၊ ပိုးအတိပြည့်ကုန်သည်။ ဟောန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန်
သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ။ ဒုဇ္ဇနဟဒယာ၊ သူယုတ်တို့၏နှလုံးတို့
သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၄၄။ ပနသပက္ကာပိ၊ ပိန္နသီးမှည့်တို့သည်ကား။ ဗဟိ၊ အပဉ္စ။
ကဏ္ဍကမေဝစ၊ ဆူးသာထင်ကုန်၏။ အန္တော၊ အတွင်း၌ကား။
အမတသမ္ပန္နာ၊ အမြန်အရသာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟောန္တိ
ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ။ သုဇနဟဒယာ၊
သူတော်ကောင်းတို့၏ နှလုံးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၄၅။ လောကေ၊ လောက၌။ စန္ဒနတရ၊ စန္ဒကူးပင်သည်။
သုက္ခောပိ၊ ခြောက်သွေ့သော်လည်း။ ဂန္ဓံ၊ အနံ့ကို။ နဟောတိ၊
မစွန့်။ နာဂေါ၊ ဆင်ပြောင်သည်။ ဂတောပိ၊ စစ်မြေပြင်သို့
ရောက်သော်လည်း။ နရမုခေ၊ လူတို့၏မျက်မှောက်၌။ လိဋ္ဌံ၊
တင့်တယ်ခြင်းကို။ နဟောတိ၊ မစွန့်။ ဥစ္ဆု၊ ကြံသည်။ ယန္တာ

ဂတောပိ၊ ယန္တရားစက်၏အဝသို့ ရောက်သော်လည်း။ မခုရသံ၊ ချိုသောအရသာကို။ နဇဟာတိ၊ မစွန့်။ ပဏ္ဍိတဇနော၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းသည်။ ဒုက္ခောပိ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သော် လည်း။ ဓမ္မံ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို။ နဇဟာဘိဇေ၊ မစွန့် သလျှင်ကတည်း။

၄၆။ သီဟောနာမ၊ ခြင်္သေ့ မည်သည်။ ဗိသစ္ဆာပိ၊ မှတ်သိပ် သော်လည်း။ ပဏ္ဏာဒီနိ၊ သစ်ရွက်စသည်တို့ကို။ နခါဒတိ၊ မစား။ သီဟောနာမ၊ ခြင်္သေ့မည်သည်ကား။ ကံသောစာပိ၊ ကြုံလို့ သော်လည်း။ နာဂမံသံ၊ ဆင်သားကို။ နခါဒတိ၊ မစား။

၄၇။ ကုလဇာတော၊ မြတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်ထသော။ ကုလဝံသသုရက္ခန္ဓော၊ အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်တတ်ထသော။ ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးကောင်းသားသည်။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဒုက္ခပတ္တောပိ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သော်လည်း။ ဟိနကပ္ပံ၊ ယုတ်သောအမှုကို။ နကာရယေ၊ မပြုရာ။

၄၈။ လောကေ၊ လောက၌။ စန္ဒနံ၊ စန္ဒကူးသည်။ သီတလံ၊ ချမ်းမြေ့စွာ၏။ တတော၊ ထိုစန္ဒကူးချမ်းမြေ့သည်ထက်။ စန္ဒောဝ၊ လသည်သာလျှင်။ သီတလော၊ ချမ်းမြေ့၏။ စန္ဒနစန္ဒသီတမှ၊ စန္ဒကူး၊ လ၊ ချမ်းမြေ့သည်ထက်။ သုဘာတိတံ၊ ကောင်းစွာဆို အပ်သော။ သာဓုဝါက္ခံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ စကားသည်။ သီတလံ၊ ချမ်းမြေ့စွာ၏။

၄၉။ ဘာဏု၊ ရောင်ခြည်တထောင်ဆောင်သော နေမင်း သည်။ ပစ္ဆိမေ၊ အနောက်မျက်နှာ၌။ ဥဒေတိ၊ တက်ရာ၏။ မေရု ဘူတာပိ၊ မြင့်မိုရ်တောင်မင်းသည်လည်း။ နမတိ၊ ညွတ်ရာ၏။ ယဒိ၊

အကယ်မလွဲ။ နရဂို၊ ငရဲမီးသည်။ သီတလံ၊ ချမ်းမြေ့ရာ၏။
ပဗ္ဗတဂ္ဂေ၊ တောင်ထိပ်၌လည်း။ ဥပ္ပလံ၊ ကြာသည်။ ဝိကသေ၊
ပွင့်ရာ၏။ သာဓုဝါစာ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ စကားသည်။
ကုဒါစနံ၊ တရံတဆစ်မျှ။ နဝိပရိတံ၊ မဘောက်ပြန်ရာ။

၅၀။ ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏။ ဆာယာဝ၊ အရိပ်သည်လျှင်။
သုခါ၊ ချမ်းသာ၏။ တတော၊ ထိုသစ်ပင်ရိပ် ချမ်းသာသည်ထက်။
ဉာတိမာတာပိတု၊ ဆွေမျိုးမိဘတို့၏။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။
သုခါ၊ ချမ်းသာ၏။ တတော၊ ထိုဆွေမျိုးမိဘ၏အရိပ် ချမ်းသာ
သည်ထက်။ အာစရိယော၊ ဆရာသမား၏ အရိပ်သည်။ သုခါ၊
ချမ်းသာ၏။ တတော၊ ထိုဆရာသမားတို့၏အရိပ် ချမ်းသာသည်
ထက်။ ရညော၊ မင်း၏။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ သုခါ၊ ချမ်း
သာ၏။ တတော၊ ထိုမင်း၏အရိပ် ချမ်းသာသည်ထက်။ ဗုဒ္ဓဿ၊
မြတ်စွာဘုရား၏။ ဆာယာ၊ အရိပ်ဟုဆိုအပ်သော တရားတော်
သည်။ အနေကဓာ၊ များစွာသော အပြားအားဖြင့်။ သုခါ၊
ချမ်းသာ၏။

၅၁။ ဘမရာ၊ ပိုတုန်းတို့သည်။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလို
ရှိကုန်၏။ သုဇနာ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး
ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ မက္ခိကာ၊ ယင်တို့သည်။ ပူတိံ၊
အပုပ်ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ဒုဇနာ၊ သူယုတ်တို့သည်။
ဒေါသံ၊ အမျက်ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။

၅၂။ မာတာဟိနဿ၊ အမိယုတ်သောသူအား။ ဒုဗ္ဘာသာ၊
မကောင်းသောစကားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပိတာဟိနဿ၊
အဘယုတ်သောသူအား။ ဒုက္ခိရိယာ၊ မကောင်းသော အမှုအကျင့်။

ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဥဘောမာတာပိတာဟိနာ မိဘ
နှစ်ပါးစုံ ယုတ်မှုကား။ ဒုဗ္ဘာသာစ၊ မကောင်းသောစကား ရှိ
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုက္ကိရိယာစ၊ မကောင်းသော
အမှုအကျင့်ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၅၃။ မာတာသေဋ္ဌဿ အမိမြတ်သောသူအား။ သုဘာသာ၊
ကောင်းသောစကားရှိ၏။ ပိတာသေဋ္ဌဿ၊ အဘမြတ်သော
သူအား။ သုကိရိယာ၊ ကောင်းသော အမှုအကျင့် ရှိ၏။ ဥဘော
မာတာပိတာသေဋ္ဌာ၊ မိဘနှစ်ပါးစုံမြတ်မှုကား။ သုဘာသာစ၊
ကောင်းသောစကားလည်း ရှိ၏။ သုကိရိယာစ ကောင်းသော
အမှုအကျင့်လည်းရှိ၏။

၅၄။ သင်္ဂါမေ၊ စစ်မြေပြင်အရပ်၌။ သူရံ၊ ရဲရင့်သော
သူကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ကုတုဟလေ၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်သော
အခါ၌။ မန္တသုခံ၊ စကား၌ လိမ္မာသောသူကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိ
ကုန်၏။ အန္တပါနေသု၊ ထမင်းအဖျော်ကောင်း စားသောက်သော
အခါတို့၌။ ပိယံ၊ ချစ်သောသူကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ အတ္ထ
ကိစ္စေသု၊ အနက်သဒ္ဒါခဲခက်စွာသော အရေးအရာ အမှုကိစ္စ
ရှိသော ကာလတို့၌။ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိသောသူကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊
အလိုရှိကုန်၏။

၅၅။ သုနခေါ၊ ခွေးတခုသည်။ သုနခံ၊ ခွေးတခုကို။ ဒိသ္မာ၊
မြင်၍။ ရောသယံ၊ ချုပ်ချယ်လျက်။ ဟိံသိတုံ၊ ညှဉ်းဆဲအံ့
သောငှါ။ ဒန္တံ၊ သွားကို။ ဒဿတိ၊ ပြ၏။ ဒုဇ္ဇေနော၊ သူယုတ်
သည်။ သုဇနံ၊ သူတော်ကောင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ရောသယံ၊

ချုပ်ချယ်လျက်။ ဟိံသံ၊ ညည်းဆဲခြင်းအမှုကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။

၅၆။ ဝေဂေန၊ လျင်စွာ။ ကိစ္စာနိ၊ အမှုကိစ္စဟူသမျှတို့ကို။ မာစကာရေသိ၊ မိမိလည်း မပြုလင့်။ မာစကာရာပေသိဝ၊ သူတပါးကိုလည်း မပြုစေလင့်။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ သဟသ၊ အဆောတလျင်။ ကာရိတံ၊ ပြုမှုကား။ မန္တော၊ ပညာနည်းသော သူသည်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ အနုတပတိ၊ ပူပန်တတ်၏။

၅၇။ လောကေ၊ လောက၌။ ကောဓံ၊ အမျက်ကို။ ဝိဟိတော၊ ဖျောက်နိုင်မှုကား။ ကဒါစိ၊ တရံတဆစ်မျှလျှင်။ နသောစတိ၊ မစိုးရိမ်။ ကေပ္ပဟာနံ၊ သူ့ကျေးဇူးကို ဆိုတတ်သောသူကို။ ဣသယော၊ ဘုရားစသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ချီးပွမ်းကုန်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းသော သူတို့၏။ ဖရသဝါစံ၊ ကြမ်းကြုတ်သောစကားကို။ ခမထ၊ သည်းခံကုန်လော့။ ဧတံခန္တိ၊ ဤသို့သော သည်းခံခြင်းကို။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်၏ ဟူ၍။ သန္တော၊ ဘုရားစသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ အာဟု၊ ဆိုကုန်၏။

၅၈။ လောကေ၊ လောက၌။ အသုစိသင်္ကတေ၊ မစင်အဘိပြည့်သော။ သဗ္ဗာဓေ၊ ကျဉ်းမြောင်းသော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ နိဝါသော၊ နေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ တတော၊ ထိုထက်။ အပ္ပိယေ၊ မချစ်မနှစ်သက်လိုသော။ အရိမှိ၊ ရန်သူ့ထံ၌။ နိဝါသော၊ နေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ တတောပိ၊ ထိုထက်လည်း။ အကတညုနာ၊ သူ့ကျေးဇူးကို မသိတတ်သော သူနှင့်။ နိဝါသော၊ နေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။

၅၉။ သြဝဒေယျ၊ ဆုံးမသင့်သောအရာ၌ ဆုံးမရာ၏။ အနု
 သာသေယျ၊ မပြတ်ဆုံးမရာ၏။ အသပ္ပာစ ယုတ်မာသောအကျင့်
 မှလည်း။ နိဝါရိယေ၊ တားမြစ်ရာ၏။ ဟိ၊ ထိုစကားသင့်စွ။ သော၊
 ထိုဆုံးမတတ်သောသူကို။ သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ပိယော၊
 ချစ်ခင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသတံ၊ သူတော်မဟုတ်
 သူယုတ်တို့သည်။ အပ္ပိယော၊ မချစ်ခင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။

၆၀။ ဥတ္တမံ၊ ကိုယ်ထက်မြတ်သောသူကို။ အတ္တနိဝါတေန၊
 ကိုယ်ကို နှိမ့်ချသဖြင့်။ နိဇ္ဇယေ၊ အောင်ရာ၏။ သူရံ၊ ရဲရင့်သော
 သူကို။ ဘေဒေန၊ သင်းခွဲသဖြင့်။ နိဇ္ဇယေ၊ အောင်ရာ၏။ နိစံ၊
 ကိုယ်အောက်နှိမ့်သောသူကို။ အပ္ပကဒါနေန၊ တစိုးတစိ ပေး
 သဖြင့်။ နိဇ္ဇယေ၊ အောင်ရာ၏။ သမံ၊ ကိုယ်နှင့်တူသောသူကို။
 ဝါယာမေန၊ လုံ့လပြုသဖြင့်။ ဇယေ၊ အောင်ရာ၏။

၆၁။ လောကေ၊ လောက၌။ ဝိသံ၊ အဆိပ်ကို။ ဝိသံဇ္ဇတိ၊
 အဆိပ်ဟူ၍။ နအာဟု၊ မဆိုကုန်။ သံဃဿ၊ သင်္ဃာ၏။ ဓနံ၊
 ဥစ္စာကို။ ဝိသံဇ္ဇတိ၊ အဆိပ်ဟူ၍။ ဥစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝိသံ၊
 အဆိပ်သည်။ ကေဝဟနတိ၊ တကြိမ်သာလျှင် သတ်တတ်၏။
 သံဃဿ၊ သင်္ဃာ၏။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကား။ သဗ္ဗံ၊ အကြိမ်ကြိမ်
 အဘန်ဘန်။ ဟနတိ၊ သတ်တတ်၏။

၆၂။ ဇဝေန၊ လျင်မြန်ခြင်းဖြင့်။ အဿ ဘဒြံ၊ မြင်းကောင်း
 ကျေးဇူးကို။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ဝါဟေန၊ လေးသောဝန်ကို
 ရှက်ဆောင်သဖြင့်။ ဗလိဗဒ္ဓံ၊ နွားကျေးဇူးကို။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။
 ဒုဟေန၊ နို့ညှစ်ခြင်းဖြင့်။ ဓေနံ၊ နို့ထွက်သောနွားမ၏ကျေးဇူးကို။

ဇာနန္ဒိ၊ သိက္ခနံ။ ဘာသမာနေန၊ ကြံစည်လျှိုဝှက်ရာ၌ ပြောဆို
နိုင်ခြင်းဖြင့်။ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိကျေးဇူးကို။ ဇာနန္ဒိ၊ သိက္ခနံ။

၆၃။ သာခူနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဓနံ၊ ဥစ္စာသည်။
အပ္ပမ္ပိ၊ အနည်းငယ်သော်မူလည်း။ ကုပေ၊ တွင်း၌။ ဝါရိဝ၊
ရေကဲ့သို့။ နိဿယော၊ သူတပါးတို့ မှီခိုရာရ၏။ အသာမူနံ၊
သူတော်ကောင်းမဟုတ်သော သူတို့၏။ ဓနံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဗဟံ
အပိ၊ များသော်လည်း။ အဏ္ဏဝေ၊ သမုဒြာ၌။ ဝါရိဝ၊ ရေကဲ့သို့။
နစနိဿယော၊ သောက်ချိုးရာ မှီခိုရာမရ။

၆၄။ အာပံ၊ ရေကို။ နဇ္ဇော၊ မြစ်တို့သည်။ နောပိဝန္တိ၊
မသောက်ကုန်။ ရုက္ခာ၊ သစ်ပင်တို့သည်။ ဖလံ၊ အသီးကို။ နောခါ
ဒန္တိ၊ မစားကုန်။ မေဃာ၊ မှိုင်းတို့သည်လည်း။ ကုစိ၊ အချိုသော
အရပ်၌။ နောဝဿန္တိ၊ မရွာကုန်။ သဏံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။
ဓနံ၊ ဥစ္စာသည်လည်း။ ပရတ္ထာယ၊ သူတပါးတို့၏ အကျိုးငှါ
သာတည်း။

၆၅။ အပတ္ထေယံ၊ မတောင့်တအပ်သည်ကို။ နပတ္ထေယံ၊
မတောင့်တရာ။ အစိန္တေယံ၊ မကြံအပ်သည်ကို။ နစိန္တယေ၊ မကြံ
ရာ။ မမ္မမေဝ၊ တရားသဘောနှင့် စပ်ယှဉ်သည်ကို သာလျှင်။
သုစိန္တေယံ၊ ကောင်းစွာကြံရာ၏။ မောဃံ၊ အချည်းနှီးသော။
ကာလံ ကာလကို။ နုလ္လစ္ဆယေ၊ အလိုမရှိရာ။

၆၆။ အစိန္တတိ၊ မကြံဘဲလျက်လည်း။ ဘဝံ၊ ဖြစ်တတ်
၏။ စိန္တတိ၊ ကြံသော်လည်း။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်တတ်၏။ ဟိ၊
ထိုစကားသင့်စွာ။ ဣတ္ထိယာဝါ၊ မိန်းမအားလည်းကောင်း။ ပုရိ

သဿံဝါ၊ ယောကျ်ားအားလည်းကောင်း။ ဘောဂါ၊ စည်းစိမ်
တို့သည်။ နစိန္တာမယာ၊ ကြံတိုင်းလည်း မပြီးကုန်။

၆၇။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အသန္တဿ၊ သူတော် မဟုတ်
သောသူအား။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ ဖြစ်၏။ သန္တံ၊
သူတော်ကောင်းကို။ ပိယံ၊ ချစ်ခြင်းကို။ နကုရုတေ၊ မပြု။
အသတံ၊ မသူတော်တို့၏။ မေ့၊ တရားကိုသာလျှင်။ ရောစတံ၊
နှစ်သက်၏။ တဿ ထိုသူ၏။ တံ၊ ထိုအမှုအကျင့်သည်။ ပရေ
ဘဝတော ပျက်စီးအံ့သည်၏။ မုခံ၊ အကြောင်းတည်း။

သုဇနကဏ္ဍံ၊ သူတော်ကောင် တို့ကို ဆိုရာ အခန်းသည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၃- ဗာလဒုဇ္ဈန ကဏ္ဍ

၆၈။ ခလော၊ သူယုတ်ကို။ အတိပိယော၊ အလွန်ချစ်အပ်
သည်ကို။ နကာဘဗ္ဗော၊ မပြုအပ်။ သိရဿ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။
ဝဟမာနောပိ၊ ရွက်ဆောင်အပ်သော်လည်း။ အနုပူရော၊ မပြည့်
သော ရေရှိသော။ သဇ္ဈောယထာ၊ အိုးကဲ့သို့။ ကောတုဟလံ၊
အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ကို။ ကရော၊ ပြုတတ်၏။

၆၉။ သပ္ပေါ၊ မြေသည်။ ဒုဋ္ဌော၊ အမျက်လွန်၏။ ခလော၊
သူယုတ်သည်လည်း။ ဒုဋ္ဌော၊ အမျက်လွန်၏။ သပ္ပါ၊ မြေထက်။

ခလော၊ သူယုတ်သည်ကား။ ဒုဋ္ဌတရော၊ အမျက်လွန်၏။ သော
သပ္ပေ၊ ထိုမြေကိုကား။ မန္တောသဓေဟိ၊ မန္တရားဆေးဝါးတို့ဖြင့်။
သမ္ပတိ၊ ငြိမ်းစေနိုင်၏။ ခလော၊ သူယုတ်ကိုကား။ ကေန၊ အဘယ်
မည်သောဆေးဖြင့်။ ဥပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်းစေနိုင်အံ့နည်း။

၇၀။ ယောဗာလော၊ အကြင်သူမိုက်သည်။ ဗာလံ၊ မိမိမိုက်
သောအဖြစ်ကို။ မညတိ၊ သိ၏။ တေန၊ ထိုသူသိခြင်းကြောင့်။
သောဝါပိ၊ ထိုသူမိုက်သောသူ ဖြစ်လျက်လည်း။ ပဏ္ဍိတော၊
ပညာရှိမည်၏။ ယောဗာလော၊ အကြင်သူမိုက်သည်ကား။ ဗာ
လောဝ၊ မိုက်လျက်လျှင်။ ပဏ္ဍိတမာနိ၊ မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟု
ထင်၏။ သ-သော၊ ထိုသူကိုသာလျှင်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဗာလော
တိ၊ သူမိုက်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၇၁။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။
ပါပံ၊ မိမိပြုသော မကောင်းမှုသည်။ နပစ္စတိ၊ အကျိုးမပေးသေး။
တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ မဇ္ဇဝ၊ ပျားရည်ကဲ့သို့။ မညတိ၊ အောက်
မေ့တတ်၏။ ယဒါစ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ ပါပံ၊ မိမိပြုသော
မကောင်းမှုသည်။ ပစ္စတိ၊ အကျိုးပေး၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဒုက္ခံ၊
ဆင်းရဲခြင်းသို့။ နိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

၇၂။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ ဗလဝါ၊ ကိုယ်အားရှိမှု။
နသာဓ၊ မကောင်း။ သာဟသာ၊ အနိုင်အထက်။ ခနံ၊ သူ၏
ဥစ္စာကို။ ဝိန္ဒတေ၊ ရအောင်ယူတတ်၏။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာနည်းသော။
သောဗလော၊ ထိုသူမိုက်သည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊
ပျက်သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ရောက်
တတ်၏။

လောကနိတိ အနက်

၇၃။ သရေ၊ အိမ်၌။ ဒုဋ္ဌောစ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား။ မူသိကော၊ ကြွက်တည်း။ ဝနေ၊ တော၌။ ဒုဋ္ဌောစ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား။ ဝါနရော၊ မျောက်တည်း။ သကုဏော၊ ငှက်၌။ ဒုဋ္ဌောစ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား။ ကာကော၊ ကျီးတည်း။ နရေ၊ လူ၌။ ဒုဋ္ဌောစ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား။ ဗြာဟ္မဏော ပုဏ္ဏားတည်း။

၇၄။ ဇာဂရတော၊ နိုးကြားသောသူအား။ ရတ္တိ၊ ည၌သည်။ ဒီဃာ၊ ရှည်၏။ သန္တဿ၊ ခရီးပန်းသောသူအား။ ယောဇနံ တယူဇနာခရီးသည်။ ဒီဃံ၊ ရှည်၏။ သဒ္ဓမ္မံ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို။ အဝိဇာနတံ၊ မသိကုန်သော။ ဗာလာနံ၊ သူမိုက်တို့အား။ သံသာရော၊ သံသရာသည်။ ဒီဃော၊ ရှည်၏။

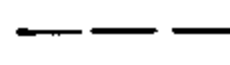
၇၅။ ခလဇာတော၊ ယုတ်သောသဘော ရှိသောသူသည်။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ တိလမတ္တံ ဝေ၊ နှမ်းစေ့ခန့်မျှသာရှိသော။ အပ္ပဒေါသဉ္စ-အပ္ပဒေါသံ ဝေ၊ အနည်းငယ်သော အပြစ်ကိုလျှင်။ ပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ နာဠိကေရံ၊ အုန်းသီး လောက်ရှိသော။ သဒေါသံ၊ မိမိ၏ အပြစ်ကိုကား။ နပဿတိ၊ မမြင်တတ်။

၇၆။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသောသူသည်။ အတ္တဒေါသံ၊ မိမိအပြစ်ကို။ ပရေ၊ သူတပါးတို့ကို။ နဇညာ၊ မသိစေရာ။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ဒေါသံတု၊ အပြစ်ကိုကား။ ဇညာ၊ သိအောင် ပြုရာ၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ကုမ္မာ၊ လိပ်တို့သည်။ အင်္ဂါနိ လက်ခြေဦးခေါင်းတို့ကို။ ဂုယုန္တိဣဝ၊ လျှိုဝှက်ကုန်သကဲ့သို့။ အတ္တဒေါသံ၊ မိမိအပြစ်ကို။ ဂုယေ လျှိုဝှက်ရာ၏။ ပရဒေါသဉ္စ၊ သူတပါးတို့၏အပြစ်ကိုလည်း။ လက္ခယေ၊ မှတ်ရာ၏။

၇၇။ ဗာလေန သူမိုက်သည်။ ပဏ္ဍိတဿ၊ ပညာရှိသူအား။
 ပသံသာယ၊ ချီးမွမ်းခြင်းဖြင့်။ ဒဏ္ဍော ဒဏ်ကို။ ဒိယတေ ပေး
 သည်မည်၏။ ပဏ္ဍိတံ ပညာရှိကို။ ပဏ္ဍိတေနော၊ ပညာရှိသည်
 သာလျှင်။ ဝဏ္ဏိတော၊ ချီးမွမ်းခြင်းသည်။ သုဝဏ္ဏိတံ ကောင်းစွာ
 ချီးမွမ်းခြင်းမည်၏။

၇၈။ လုဒ္ဓံ၊ လိုချင်တပ်မက်မောခြင်းရှိသောသူကို။ အတ္ထေန၊
 တံစိုးလက်ဆောင်ပေးသဖြင့်။ ဂဏှေယျ၊ ယူရ၏။ ထဋ္ဌံ၊ မာန်
 ခက်ထန်သောသူကို။ အဉ္ဇလိကမ္ပနာ၊ လက်အုပ်ချီသဖြင့်။ ဂဏှေ
 ယျ၊ ယူရ၏။ မုဋ္ဌံ၊ သူမိုက်ကိုကား။ ဆန္ဒာနုဝတ္တိယာ၊ အလိုသို့
 လိုက်သဖြင့်။ ဂဏှေယျ၊ ယူရ၏။ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိကို။ ယထာ
 ဘူတေန၊ အဟုတ်အမှန်ဆိုသဖြင့်။ ဂဏှေယျ၊ ယူရ၏။

ဗာလဒုဇနကဏ္ဍံ၊ သူမိုက်သူယုတ်တို့ကိုဆိုသောအခန်းသည်။
 နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၄-၆ ဣ က ဣ

၇၉။ ဟိတကာရော၊ စီးပွားကို ဆောင်သည်ရှိသော။ ပရော
 ပိ၊ သူတပါးသည်လည်း။ ဗန္ဓု၊ အဆွေမည်၏။ အဟိတော၊ စီးပွား
 ကို မဆောင်မူ။ ဗန္ဓုပိ၊ အဆွေသည်လည်း။ ပရော၊ သူတပါး
 မည်၏။ ဗျာဓိ၊ အနာသည်။ ဒေဟဇော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်လျက်။ အဟိ
 တော၊ စီးပွားကို မဆောင်လေ။ ဩသဓံ၊ ဆေးကား။ အရညံ၊
 တော၌ဖြစ်လျက်။ ဟိတံ၊ စီးပွားကို ဆောင်လေသလျှင်ကံတည်း။

၈၀။ ပရောက္ခေ၊ မျက်ကွယ်၌။ ဂုဏဟန္တာရုံ၊ ကျေးဇူးကို
 ချေတတ်သော။ ပစ္စက္ခေ၊ မျက်မှောက်၌။ ပိယဝါဒိနံ၊ ချစ်ဘွယ်
 သော စကားကို ဆိုတတ်သော။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။
 မိတ္တံ၊ အဆွေခင်ပွန်းကို။ ဝိသကုမ္ဘေ၊ အဆိပ်အိုး၌။ မရံ၊ ပျားကို။
 ဝဇ္ဇေယျယထာ၊ ကြည်ရာသကဲ့သို့။ ပဇ္ဇေယျ၊ ကြည်ရာ၏။

၈၁။ ဓနဟိဓေန၊ ဥစ္စာတည်းယုတ်မှုကား။ မိတ္တော၊ အဆွေ
 ခင်ပွန်းသည်။ စဇေ၊ စွန့်တတ်၏။ ပုတ္တဒါရာ၊ သားမယားတို့သည်
 လည်းကောင်း။ ဘဟောဒရာ၊ ညီသားအကိုတို့ သည်လည်း
 ကောင်း။ စဇန္တိ၊ စွန့်တတ်ကုန်၏။ နေဝဇ္ဇေဝ၊ ဥစ္စာရှိသောသူကို
 သာလျှင်။ သေဝဇ္ဇိ၊ မှီဝဲကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 ဓနံ ဥစ္စာသည်သာလျှင်။ လောကေ၊ လောက၌။ မဟာသခါ၊
 ခင်ပွန်းကြီးတည်း။

၈၂။ လောကေ၊ လောက၌။ ဘစ္စံ၊ ကျွန်သူစားကို။ ပေသေ
 န၊ စေပါးခိုင်းခန့်မှသာလျှင်။ ဇာနေယျ၊ ကောင်း မကောင်းကို
 သိရာ၏။ ပန္နဝါဂံ၊ ဆွေမျိုးတို့ကိုလည်း။ ဘယာဂတေ၊ ကူး
 ရောက်သောအခါ၌။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။ ဟထာ၊ ထိုမျှ။ မိတ္တံ၊
 အဆွေခင်ပွန်းကို။ အပ္ပကာသု၊ ဥစ္စာနည်းသောအခါ၌။ ဇာနေ
 ယျ၊ သိရာ၏။ ဒါရဉ္စ၊ မယားကိုလည်း။ ပိဘဝက္ခယေ၊ စည်းစိမ်
 ကုန်မှသာလျှင်။ ဇာနေယျ၊ သိရာ၏။

၈၃။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဟိတေ၊ အစီးအပွား၌။
 ယုဘော၊ ယှဉ်စေတတ်၏။ ဘော၊ ထိုသူသည်။ ပန္န၊ အဆွေခင်ပွန်း
 မည်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပေါသကော၊ ကျေးမွေးတတ်

သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပိတရော၊ မိဘမည်
 ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်သူ၌။ ဝိဿာသော၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်၏။ တံ၊
 ထိုသူသည်။ မိတ္တံ၊ ခင်ပွန်းမည်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်သူ၌။ နိဗ္ဗုတိ၊
 နှလုံးငြိမ်း၏။ သာ၊ ထိုသို့ ငြိမ်းစေတတ်သော သူသည်။ ဘရိယာ၊
 မယားမည်၏။

၈၄။ အမိတ္တဿ၊ ရန်သူနှင့်လည်း။ နဝိဿသေ၊ အကျွမ်း
 မဝင်ရာ။ မိတ္တဉ္ဇာလိ၊ အဆွေခင်ပွန်းနှင့်လည်း။ နဝိဿသေ၊
 အကျွမ်းမဝင်ရာ။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ။ မိတ္တေ၊ အဆွေခင်ပွန်း
 သည်။ ကုပိတေ၊ အမျက်ထွက်လတ်သော်။ သဗ္ဗဒေဝိသံ၊ ခပ်သိမ်း
 သောအပြစ်ကို။ ပကာသတိ၊ ထင်ရှားပြတတ်၏။

၈၅။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ မိတျာ၊ ခင်ပွန်းနှင့်။ သကိံ၊
 တကြိမ်။ ဒုဋ္ဌတိ၊ အမျက်ထွက်ဘူး၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ပုန၊
 တဖန်။ သန္ဓိတုံ၊ စေ့စပ်ခြင်းငှာ။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိငြားအံ့။ ဂဗ္ဘော၊
 ကိုယ်ဝန်သည်။ အဿတရိယထာ၊ အဿတိုရ်မြင်းကို ဘွားအံ့
 သော မြင်းမကိုယ်ကဲ့သို့။ မစ္စု၊ သေမင်းနိုင်ငံသို့။ ဥပဂဏှာတိ၊
 ဆောင်၏။

၈၆။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ကာလံ၊ မိမိ၏ အကြံ
 ကာလသည်။ အနာဂတံ၊ မရောက်သေး။ တာဝ၊ ထိုရွှေ့လောက်။
 အမိတ္တံ၊ ရန်သူကိုလျှင်။ ခန္ဓေန၊ ပခုံးဖြင့်။ ဝဟေ၊ ရွက်ဆောင်ရာ
 ၏။ ကာလေ၊ မိမိအကြံကာလသည်။ အာဂတေ၊ ပြည့်စုံခြင်းသို့
 ရောက်လေပြီးသော်။ တမေဝ၊ ထိုရန်သူကိုလျှင်။ သေလေ၊
 ကျောက်၌။ သဒ္ဓိ၊ ရွက်ဆောင်သောအိုးကို။ ဘိန္ဒေဣဝ၊ ခွံသကဲ့
 သို့။ ဘိန္ဒေ၊ ဖျက်ရာ၏။

၈၇။ ဣဏသေသော၊ မြဲကြွင်းလည်းကောင်း။ အဂ္ဂိသေသော၊ မီးကြွင်းလည်းကောင်း။ တထေဝစ၊ ထိုအတူလျှင်။ ရောဂံသေသော၊ ရောဂါကြွင်းလည်းကောင်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဘန်တလဲလဲ။ ဝိဝေဒန္တိ၊ ပွားတတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သေသံ၊ အကြွင်းကို။ နကာရယေ၊ မပြုရာ။

၈၈။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ မုခံ၊ မျက်နှာကား။ ပဒုမံ-ပဒုမံဣဝ၊ ပဒုမာကြာကဲ့သို့ ရှင်၏။ ဝါစာ၊ ဆိုသောစကားသည်လည်း။ စန္ဒနသီတလာ၊ စန္ဒကူးကဲ့သို့ ချမ်းအေး၏။ ဟဒယေတု၊ နှလုံး၌ကား။ ဟလာဟလံ၊ လျင်စွာ သေစေတတ်သော အသိပ်ကဲ့သို့ရှိ၏။ တဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော သူကို။ နောပသေဝေယျ၊ မမှီဝဲရာ။

၈၉။ ဖရသံ၊ ကြမ်းပြုတ်သော။ သာမိံ၊ အရှင်ကို။ နသေဝေ၊ မမှီဝဲရာ။ တတော၊ ထိုထက်။ မစ္ဆရိံ၊ ဝန်တိုသော။ သာမိံ၊ အရှင်ကို။ နစသေဝေယျ၊ မမှီဝဲရာ။ တတော၊ ထိုထက်။ အပဂ္ဂဏံ၊ မချီးမြှင့်တတ်သော။ သာမိံ၊ အရှင်ကို။ နသေဝေယျ၊ မမှီဝဲရာ။ တတော၊ ထိုထက်။ နိဂ္ဂဟိတံ၊ နှိပ်စက်တတ်သော။ သာမိံ၊ အရှင်ကို။ နေဝသေဝေယျ၊ မမှီဝဲရာသလျှင်ကတည်း။

၉၀။ သိကံ၊ ဦးချိုရှိသော သတ္တဝါတို့ကို။ ပညာသဟတ္ထေန၊ အတောင်ငါးဆယ်ရှိသော အရပ်မှ၊ ဝဇ္ဇေ၊ ကြဉ်ရာ၏။ ဝါဇီနံ၊ မြင်းကိုကား။ သတေန၊ အတောင်တရာမှ၊ ဝဇ္ဇေ၊ ကြဉ်ရာ၏။ ဟတ္ထိဒန္တိ၊ အဝှယ်ရှိသောဆင်ကိုကား။ သဟသေန၊ အတောင်တထောင်ကသာလျှင်။ ဝဇ္ဇေ၊ ကြဉ်ရာ၏။ ဒုဇ္ဇေနံ၊ သူမကောင်းကိုကား။ ဒေသစာဂေန၊ အရပ်ကို စွန့်သဖြင့်။ ဝဇ္ဇေ၊ ကြဉ်ရာ၏။

၉၁။ ကုဒေသဉ္စ၊ မကောင်းသော အရပ်ကိုလည်းကောင်း။
 ကုမိတ္တဉ္စ၊ မကောင်းသော ခင်ပွန်းကိုလည်းကောင်း။ ကုကုလဉ္စ၊
 မကောင်းသော အမျိုးကိုလည်းကောင်း။ ကုဗန္ဓဝဉ္စ၊ မကောင်း
 သော အဆွေခင်ပွန်းကိုလည်းကောင်း။ ကုဒါရဉ္စ၊ မကောင်းသော
 မယားကိုလည်းကောင်း။ ကုဒါသဉ္စ၊ မကောင်းသော ကျွန်ကို
 လည်းကောင်း။ ဒုရဓတာ၊ ဝေးစွာ။ ပရိဝဇ္ဇယေ၊ ကြည်ရာ၏။

၉၂။ ယေ သခါ၊ အကြင်ခင်ပွန်းတို့သည်။ ရောဂါတုရေစ၊
 အနာနှိပ်စက်သော ကာလ၌လည်းကောင်း။ ဒုဗ္ဘိက္ခေစ၊ ငတ်မွတ်
 ခေါင်းပါးသော ကာလ၌လည်းကောင်း။ ဗျသနေစ၊ စည်းစိမ်
 ပျက်စီးသော ကာလ၌လည်းကောင်း။ သတြုဂဟေစ၊ ရန်သူ
 ဖမ်းမိသော ကာလ၌လည်းကောင်း။ ရာဇဒွါရေစ၊ မင်းအိမ်
 တံခါး၌လည်းကောင်း။ သုသာနေစ၊ သုဿာန် တစပြင်၌လည်း
 ကောင်း။ တိဋ္ဌာ၊ တည်ရပ်ပေကုန်၏။ တေသခါ၊ ထိုခင်ပွန်းတို့
 သည်သာလျှင်။ သုမိတ္တကာ ခင်ပွန်းကောင်း မည်ကုန်၏။

၉၃။ သီတဝါစော၊ နှုတ်ခွန်းချိုသော စကားရှိသော
 သူသည်။ ဗဟုမိတ္တာ၊ များသော အဆွေခင်ပွန်းရှိ၏။ ဖရသော၊
 ကြမ်းကြုတ်သော သူသည်။ အပ္ပမိတ္တကော၊ နည်းသော အဆွေ
 ခင်ပွန်းရှိ၏။ သုရိယ စန္ဒ၊ ရာဇနံ၊ နေမင်း၊ လမင်းတို့၏။ ဥပမာ၊
 ဥပမာကို။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဉာတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

မိတ္တကဇ္ဇော၊ ခင်ပွန်းကို ထိုရာ အခန်းသည်။
 နိဋ္ဌိတေ၊ ပြီးပြီ။

၅-ဣတ္ထိ ကဏ္ဍ

၉၄။ ကောကိလာနံ၊ ဥဩတို့၏။ ရူပံ၊ အဆင်းကား။ သဒ္ဓံ၊ အသံလျှင်တည်း။ နာရိရူပံ၊ မိန်းမတို့၏ အဆင်းကား။ ပတိဗ္ဗတာ၊ လင်ကို မြတ်နိုးခြင်းတည်း။ အရူပါနံ၊ ရုပ်သဏ္ဌာန် မကောင်းသော သူတို့၏။ ရူပံ၊ အဆင်းကား။ ဝိဇ္ဇာ၊ အတတ်တည်း။ တပဿိနံ၊ ရသေ့တို့၏။ ရူပံ၊ အဆင်းကား။ ဝမာ၊ သည်းခံခြင်းတည်း။

၉၅။ ဣတ္ထိနံ၊ မိန်းမတို့၏။ ဓနံ ဥစ္စာကား။ ရူပံ၊ အဆင်းတည်း။ ပုရိသာနံ၊ ယောက်ျားတို့၏။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကား။ ဝိဇ္ဇာ၊ အတတ်လျှင်တည်း။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ ဓနံ - ဥစ္စာကား။ သီလံ၊ သီလတည်း။ ရာဇာနံ၊ မင်းတို့၏။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကား။ ဗလံ၊ ရဲမက်ဗိုလ်ပီတည်း။

၉၆။ တာပသာ၊ ရသေ့ရဟန်းတို့သည်ကား။ ကိသာဝ၊ ကြုံကုန်မှသာလျှင်၊ သောဘာ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ စတုပ္ပဒါ၊ အခြေလေးခုရှိသော သတ္တဝါတို့သည်ကား။ ထူလာဝ၊ ဆူကုန်မှသာလျှင်။ သောဘာ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ ပုရိသာစ၊ ယောက်ျားတို့သည်ကား။ ဝိဇ္ဇာ၊ အတတ်ပညာ ရှိကုန်မှသာလျှင်။ သောဘာ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ ဣတ္ထိစ၊ မိန်းမတို့သည်ကား။ သာမိကာဝ၊ လင်ရှိမှသာလျှင်။ သောဘာ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။

၉၇။ သုဂန္ဓဗ္ဗာ၊ တတ်လှစွာသော စောင်းသမားသည်။ ပဉ္စရတျာ၊ ငါးရက်မျှ စောင်းနှင်ကင်းမှု။ မလာ၊ မျက်၏။ ဓနုဂ္ဂဟာ၊ တတ်လှစွာသော လေးသမားသည်။ သတ္တရတျာ၊ ခုနစ်ရက်မျှ

လေးနှင့်ကင်းမှု။ မလာ၊ ပျက်၏။ သုဘိရိယာ၊ တော်မှန်လှစွာ
 သော မယားဖြစ်လျှင်မူလည်း။ ကေမာသာ၊ လင်နှင့်တလကင်းမှု။
 မလာ၊ ပျက်၏။ သိဿာ၊ တပည့်တို့ကား။ အခုမာသာ၊ တလ
 ခွဲမျှ ဆရာနှင့်ကင်းမှု။ မလာ၊ ပျက်၏။

၉၈။ ဟိ၊ ကျွဲကား။ ပင်၊ ညှန်ရှိမှသာလျှင်။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်
 ၏။ ဟင်၊ ဟင်္သာငှက်ကား။ ပေါက်၊ ရေကန်ရှိမှသာလျှင်။ ရမတိ၊
 မွေ့လျော်၏။ ထိ၊ မိန်းမကား။ ပု၊ ယောက်ျားရှိမှသာလျှင်။ ရမတိ၊
 မွေ့လျော်၏။ ခု၊ ရဟန်းကား။ ခံ၊ တရားရှိမှသာလျှင်။ ရမတိ၊
 မွေ့လျော်၏။

၉၉။ အန္တ၊ ထမင်းကိုကား။ ဇိဏ္ဏံ၊ အစာကြေမှု။ ပသံသေ
 ယျ၊ ချီးမွမ်းရာ၏။ ဒါရဉ္စ၊ မယားကိုလည်း။ ဂတယောဗ္ဗနံ၊ အရွယ်
 လွန်မှ။ ပသံသေယျ၊ ချီးမွမ်းရာ၏။ သူရံ၊ ရဲမက်ကိုကား။ ရဏ
 ပုနာဂတာ၊ စစ်အောင်၍ပြန်မှ။ ပသံသေယျ၊ ချီးမွမ်းရာ၏။ သဿံ၊
 ကောက်ကို။ ဂေဟမာဂတံ၊ အိမ်သို့ရောက်မှ။ ပသံသေယျ၊ ချီး
 မွမ်းရာ၏။

၁၀၀။ ဒွိတရိပတိ၊ နှစ်လင် သုံးလင် ကွာပြီးသော။ နာရီစ၊
 မိန်းမသည်လည်းကောင်း။ ဝိဟာရဒွိတရိ၊ နှစ်ကျောင်းသုံးကျောင်း
 ပြောင်းပြီးသော။ ဘိက္ခုစ၊ ရဟန်းသည်လည်းကောင်း။ ဒွိတြိပါ
 သံ၊ ကြော့ကွင်းမှ နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်လွတ်ပြီးသော။ သကုဏောစ၊
 ငှက်သည်လည်းကောင်း။ ကတမာယာဗဟူတရံ၊ ပြုအပ်သော
 မာယာများသလျှင်ကံတည်း။

၁၀၁။ ဒုဇ္ဈနံ၊ သူယုတ်ကို။ ပဟာရာ၊ ပုတ်ခတ်သဖြင့်။ ဒန္တိ၊ ယဉ်စေရာ၏။ အမိတ္တံ၊ မကောင်းသောဘဝပုန်းကို။ အဘာဏိကာ၊ စကားဆိုမြဲမဆိုသဖြင့်။ ဒန္တိ၊ ယဉ်စေရာ၏။ ဣတ္ထိနံ၊ မကောင်းသော မိန်းမတို့ကို။ ဗျသနာ၊ စည်းစိမ်ကို မအပ်နှင်းသဖြင့်။ ဒန္တိ၊ ယဉ်စေ ရာ၏။ ရာဂိနံ၊ အစာ၌တပ်မက်မောတတ်သောသူကို။ အပ္ပဘော ဇိနာ၊ အစာကို ယုတ်စေသဖြင့်။ ဒန္တိ၊ ယဉ်စေရာ၏။

၁၀၂။ စန္ဒိမာ၊ လမ္ပ။ ဝိနာ၊ ကင်းသော။ ရတ္တိ၊ ညဉ့်သည်။ နသောဘတေ၊ မတင့်တယ်ရာ။ ဝီစိဝိနာ၊ လှိုင်းတံပိုးမှကင်းသော။ အဏ္ဏဝါ၊ သမုဒြာသည်လည်း။ နသောဘတေ၊ မတင့်တယ်ရာ။ ဟံသဝိနာ၊ ဟင်္သာမှကင်းသော။ ပေါက္ခရဏိ၊ ရေကန်သည်။ နသောဘတေ၊ မတင့်တယ်ရာ။ ပတိဝိနာ၊ လင်မှကင်းသော။ ကညာ၊ သတို့သမီးသည်။ နသောဘတေ၊ မတင့်တယ်ရာ။

၁၀၃။ ပတိနာ၊ လင်သည်သာလျှင်။ ဘောဂံ၊ စည်းစိမ် ဥစ္စာကို။ ဇနိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတ္ထိယာ၊ မိန်းမမှုကား။ သံဂုတ္တ နံ၊ လုံစေသည်သာတည်း။ ဟိ၊ ထိုစကားသင့်စွ။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်သာလျှင်။ ပဓာနော၊ ပဓာနတည်း။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမ ကား။ သုစိသုတ္တံယထာ၊ အပ်၌ချည်နှံသော တူပါသတည်း။

၁၀၄။ သဗ္ဗာနဒီ၊ ခပ်သိမ်းသောမြစ်တို့သည်။ ဝကံနဒီ၊ မြစ် ကောက်သာ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေဝနာ၊ ခပ်သိမ်းသော တောတို့သည်။ ကဋ္ဌမယာ၊ ထင်းဖြင့်သာ ပြီးကုန်၏။ သဗ္ဗိတ္ထိယော၊ ခပ်သိမ်းသော မိန်းမတို့သည်။ နိဝါတကေ၊ ဆိတ်ငြိမ်သောအရပ်ကို။ လဘမာနေ၊ ရသည်ရှိသော်။ ပါဝံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကရေ၊ ပြုမြဲတည်း။

၁၀၅။ ယာနာရီ၊ အကြင်မိန်းမသည်။ ဝိဝါဒသီလီ၊ ငြင်းခုံ
 တတ်သောအလေ့ရှိ၏။ ဥဿယဘာဏိနီ၊ ငြူစူစောင်းမြောင်း၍
 ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ ပဿတဏှိ၊ မြင်တိုင်းကိုလည်း တပ်၏။ ဗဟု
 ပါကတ္တနီ၊ များစွာလည်းချက်၍စားတတ်၏။ အဂ္ဂန္ဓဘုတ္တိ၊ လင်၏
 အဦးစားတတ်သော အလေ့ရှိ၏။ ပရဂေဟဝါသီ၊ သူ့အိမ်သို့
 သွားတတ် နေတတ်သော အလေ့ရှိ၏။ သာနာရီ၊ ထိုမိန်းမကို။
 ပုတ္တသတံပိ၊ သားတရာပင်မြင်ငြားသော်လည်း။ ပုမာယောကျ်ား
 သည်။ စတ္တာ၊ စွန့်အပ်၏။

၁၀၆။ ယာနာရီ၊ အကြင်မိန်းမသည်။ ဘုတ္တေသုစ၊ စား
 သောအခါတို့၌လည်းကောင်း။ မဏ္ဍေသုစ၊ အဝတ်တန်းဆာပြုပြင်
 ဆင်ယင်သောအခါတို့၌လည်းကောင်း။ ဇနီဝ၊ အမိကဲ့သို့။ ကန္တီနီ၊
 နှစ်သက်ဘွယ် ပြုပြင်တတ်၏။ ဂုယေသု၊ လျှိုဝှက်အပ်ကုန်သော။
 ဌာနေသု၊ မကျစ်မလစ်သောအရာတို့၌။ ဘဂီနီဝ၊ နှမကဲ့သို့။ ဟိရီ၊
 လွန်စွာရှက်တတ်၏။ ကမ္မေသု၊ အမှုလုပ်သော အခါတို့၌ လည်း
 ကောင်း။ ပတ္တေသု၊ လင်၏အပါးသို့သွားသောအခါတို့၌ လည်း
 ကောင်း။ ဒါသီနီဝ၊ ကျွန်မကဲ့သို့။ ကရီ၊ ရိုသေစွာပြုတတ်၏။
 ဘယေသု၊ ဘေးရှိသောအခါတို့၌။ မန္တိ၊ တိုင်ပင်ဘက်ရ၏။ သယ
 နေသု၊ အိပ်သောအခါတို့၌။ ရမတိ၊ မွေ့လျော်စေတတ်၏။ ရူပီ
 သု၊ အရောင်အဆင်းကိုပြုပြင်ခြင်းတို့၌။ သိက္ခိ၊ တင့်တယ်စွာ၏။
 ကုပ္ပနေသု၊ အမျက်ထွက်သောအခါတို့၌။ ငမနီ၊ သည်းခံတတ်၏။
 သာနာရီ၊ ထိုမိန်းမကို။ သေဠိတိ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ ပဏှိတာ၊ ပညာရှိ
 တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သာနာရီ၊ ထိုမိန်းမသည်။ ကာ

ယဿဘေဒါစ၊ သေသည၏အခြားနဲ့လည်း။ ဒီဝေ၊ နတ်ပြည်၌။
ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

၁၀၇။ ယာယုဝတိ၊ အကြင်မိန်းမငယ်သည်။ သာမာ၊ ရွှေ
သောအသားအရေလည်းရှိ၏။ မိဂက္ခိ၊ သမင်မျက်စိကဲ့သို့ ညိုသော
မျက်စိလည်းရှိ၏။ ကနုမဇ္ဈဂတ္တာ၊ ခါးစည်းတင်ကျယ် ငယ်သော
ဝမ်းလည်းရှိ၏။ သူရူ၊ ဆင်နှာမောင်းကဲ့သို့ အရင်းမှသည် အဖျား
တိုင်အောင် သွယ်သောပေါင်ရှိ၏။ သုကေသိ၊ ဖြေ၍ နောက်သို့
လှန်သော် ရှည်သော အဖျားကော့တက်သော ခံလည်းရှိ၏။
သမပန္နိဒန္တိ၊ ကြီးငယ်မထင် ညီညွတ်သော သွားအစဉ်လည်းရှိ၏။
ဂမ္ဘီရနာဘိ၊ နက်သောချက်လည်း ရှိ၏။ သုသိလိ၊ ကောင်းသော
အလေ့အကျင့်လည်း ရှိ၏။ သာယုဝတိ၊ ထိုသို့သောမိန်းမငယ်ကို။
ဟိနုကုလေသု၊ ယုတ်သောအမျိုးတို့၌။ ဇာတာပိ ဖြစ်သော်လည်း။
ဝိဝါဟေ၊ ဆက်ဆံထိမ်းမြားရာ၏။

၁၀၈။ ဥတုကာလာနံ၊ ဥတုကာလတို့တွင်။ သရဒံ၊
တန်ဆောင်မုန်းလသည်။ ပဓာနံ၊ မြတ်၏။ ဘရိယာနံ၊ မယား
တို့တွင်။ ရူပဝတိ၊ အဆင်းလှသော မိန်းမသည်။ ပဓာနံ၊ မြတ်၏။
ပုတ္တာနံ၊ သားတို့တွင်။ ဇေဋ္ဌပုဓာနံ၊ သားကြီးသာမြတ်၏။ ဒိသာနံ၊
အရပ်မျက်နှာတို့တွင်။ ဥတ္တရပုဓာနံ၊ မြောက်အရပ်သာ မြတ်၏။

၁၀၉။ ယာနာရီ၊ အကြင်မိန်းမသည်။ ဇာတိံ ဇာတိံ၊
ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ပုနဗ္ဗုနံ၊ အဘန်တလဲလဲ။ ပုရိသံ၊ ယောက်ျား
အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆေ၊ အလိုရှိကြားအံ့။ သာနာရီ၊ ထိုမိန်းမသည်။
ပရိစာရိကာ၊ သိကြားမင်း၏မယားသည်။ ဣန္ဒံ၊ သိကြားမင်းကို။

အပစာယတိဗ္ဗဝ၊ အရိံအသေလုပ်ကျွေးသကဲ့သို့။ သာမိကံ၊ လင်ကို။
အပစာယေယျ၊ အရိံအသေ လုပ်ကျွေးရာ၏။

၁၁၀။ ယောပေါသော၊ အကြင်ယောက်ျားသည်။ ဇာတိံ
ဇာတိံ၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း။ ပုနပ္ပုနံ၊ အတန်တလဲလဲ။ ပုရိသံ၊
ယောက်ျား၏အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆေ၊ အလိုရှိငြားအံ့။ သောပေါသော၊
ထိုယောက်ျားသည်။ ပရဒါရံ၊ သူတပါး၏ မယားကို။ ဓောတပါ
ဒေါ၊ ခြေဆေးပြီးသော။ ပေါသော၊ ယောက်ျားသည်။ ကဒ္ဒမံ၊
ညွှန်ကို။ ဝိဝဇ္ဇေတိယထာ၊ ကြည်သကဲ့သို့။ ဝိဝဇ္ဇေယျ၊ ကြည်ရာ၏။

၁၁၁။ အတိ မဟလ္လကော၊ အရှယ်လွန်ပြီးသော။ ပေါသော၊
ယောက်ျားသည်။ တိမ္မရုတ္တနိ၊ တည်သီးမျှငယ်သော သားမြတ်
ရှိသော။ ယုဝတိ၊ မိန်းမငယ်ကို။ အာနေတိ၊ ယူဆောင်သိမ်း
ဆည်း၏။ တဿာ၊ ထိုမိန်းမအား။ ဣဿာ၊ မိမိအလိုရှိရာ မပါသည်
ဖြစ်၍ စောင်းမြောင်း ငြူစုတတ်၏။ နသဒ္ဒဟတိ၊ လင်အို
တယောက်၌သာ မွေ့လျော်လတ္တံ့ဟု မယုံကြည်။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ တံ၊ ထိုငယ်သောမယားကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။
ပရာတဝတော၊ ပျက်စီးအံ့သည်၏။ မုခံ၊ အကြောင်းတည်း။

ဣတ္ထိကဇ္ဈော၊ မိန်းမကို ဆိုရာဖြစ်သော အခန်းသည်။
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၆-ရာဇ ကဏ္ဍ

၁၁၂။ ရာဇာ၊ မင်းကား။ ကေယာမံ၊ တယာမံသာ။ သယေ၊ အိပ်ရာ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိကား။ ဒွိယာမညေဝ၊ နှစ်ယာမံသာလျှင်။ သယေ၊ အိပ်ရာ၏။ သရာဝါသော၊ အိမ်ရာထောင်သော လူအပေါင်းကား။ တိယာမောဝ၊ သုံးယာမံသာလျှင်။ သယေ၊ အိပ်ရာ၏။ ယာစကောတု၊ ဘုန်းတောင်းယာစကာကား။ စတုယာမောဝ၊ လေးယာမံလုံးသာလျှင်။ သယေ၊ အိပ်ရာ၏။

၁၁၃။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဓနဝါ၊ ဥစ္စာရှိသောသူလည်းကောင်း။ သုတိယောဝါ၊ အကြားအမြင် များသော ပညာရှိလည်းကောင်း။ ရာဇာ၊ မင်းလည်းကောင်း။ နဒီ၊ မြစ်လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုမျှ။ ဝေဇ္ဇော၊ ဆေးသမား လည်းကောင်း။ ဣမေပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ နဝိဇ္ဇန္တိ၊ မရှိကုန်။ ဟတ္ထ၊ တို့အရပ်၌။ ဒိဝသံ၊ တနေ့တရက်မျှ။ နဝသေ၊ မနေရာ။

၁၁၄။ ယသ္မိံပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ နမာနော၊ မြတ်နိုးခြင်းလည်း မရှိ။ နပေမံ၊ ချစ်ခြင်းလည်းမရှိ။ နစဗန္ဓဝါ၊ အဆွေခင်ပွန်းလည်း မရှိ။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်မျှ။ နဝိဇ္ဇော၊ ဂမော၊ အတတ်ပညာသင်စိမ့်သောသူလည်းမရှိ။ တတြပဒေသေ၊ ထိုအရပ်၌။ ဒိဝသံ၊ တနေ့တရက်မျှ။ နဝသေ၊ မနေရာ။

၁၁၅။ လောကေ၊ လောက၌။ အပုတ္တကံ၊ သားမရှိသော။ သရံ၊ အိမ်သည်။ သုညံ၊ ဆိတ်ငြိမ်၏။ အရာဇကံ၊ မင်းမရှိသော။

ရဋ္ဌံ၊ တိုင်းသည်။ သည်၊ ဆိတ်ငြိမ်၏။ အသိပ္ပဿ၊ အတတ်မရှိ
သောသူ၏။ မုခံ၊ ခံတွင်းသည်။ သည်၊ ဆိတ်ငြိမ်၏။ ဒလိဒ္ဒတံ၊
သင်းရဲခြင်းကား။ သဗ္ဗသည်၊ အလုံးစုံ ဆိတ်ငြိမ်၏။

၁၁၆။ လောကေ၊ လောက၌။ ခနံ၊ ဥစ္စာကို။ ဣစ္ဆေ၊
အလိုရှိငြားအံ့။ ဝါဏိဇေယျ၊ ကုန်သွယ်ရာ၏။ ဝိဒ္ဓံ၊ အတတ်ကို။
ဣစ္ဆေ၊ အလိုရှိမှုကား။ သုတံ၊ အကြားအမြင်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။
ဘဇေ၊ 'ဆည်းကပ်ရာ၏။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ ဣစ္ဆေ၊ အလိုရှိမှုကား။
တရုဏိတ္ထံ၊ မိန်းမငယ်ကို။ ဝသေ၊ နေရာ၏။ ရာဇာမစ္စံ၊ မင်း
အမတ်ဖြစ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆေ၊ အလိုရှိမှုကား။ ဣစ္ဆာဂတေ၊ မင်း၏
အလိုသို့ လိုက်ရာ၏။

၁၁၇။ ယတိ၊ ရဟန်းသည်။ အသန္တုဋ္ဌော၊ မရောင့်ရဲမှု။
နဋ္ဌော၊ ပျက်၏။ မဟိပတိစ၊ မြေကြီးသေ၌နင်း ပြည့်ရှင်မင်းသည်
လည်း။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲတတ်မှု။ နဋ္ဌော၊ ပျက်၏။ ဂဏိကာ၊
ပြည့်ဘန်းဆာမသည်။ လဇ္ဇော၊ ရှက်တတ်မှု။ နဋ္ဌော၊ ပျက်၏။ ကုလ
ဓိတာ၊ အမျိုးကောင်းသမီးသည်။ နိလ္လဇ္ဇော၊ မရှက်တတ်မှု။ နဋ္ဌော၊
ပျက်၏။

၁၁၈။ ပက္ခိနံ၊ ငှက်တို့၏။ ဗလံ၊ အားကား။ အာကာသော၊
ကောင်းကင်တည်း။ မစ္ဆာနံ၊ ငါးတို့၏။ ဗလံ၊ အားကား။ ဥဒကံ၊
ရေတည်း။ ဒုဗ္ဗလဿ၊ အားနည်းသောသူ၏။ ဗလံ၊ အားကား။
ရာဇာ မင်းတည်း။ ကုမာရာနံ၊ သူငယ်တို့၏။ ဗလံ၊ အားကား။
ရဒံ၊ ငိုခြင်းတည်း။

၁၁၉။ ခမာ၊ သည်းခံခြင်းလည်းကောင်း။ ဇာဂရိယံ နိုး
ကြားခြင်းလည်းကောင်း။ ဥဋ္ဌာနံ၊ တကြွလုံ့လ ပြုခြင်းလည်း

ကောင်း။ သံဝိဘာဂေါ၊ ဝေဘန်ပေးကမ်းခြင်း လည်းကောင်း။
 ဒယာ၊ သနားခြင်းလည်းကောင်း။ လူကွဏာ၊ မြော်မြင်ခြင်း
 လည်းကောင်း။ တေ၊ ဤခြောက်ပါးတို့ကား။ နာယကသာ၊
 မင်းစသောသူကြီးမိဘ၏။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့တည်း။ သတံ၊
 သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ဂုဏာ၊
 ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့တည်း။

၁၂၀။ လောကေ၊ လောက၌။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။
 သကိံ၊ တကြိမ်သာ။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သမဏဗြာဟ္မဏာ ရဟန်း
 ပုဏ္ဏားတို့သည်။ သကိံ၊ တကြိမ်သာ။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သပ္ပုရိသာ၊
 ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ သကိံ၊ တကြိမ်သာ။
 ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သေ-သေဓမ္မော၊ ဤသို့သော သဘောတရား
 သည်။ သနန္တနော၊ ရှေးသူတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်တည်း။

၁၂၁။ လောကေ၊ လောက၌။ အလသော၊ ပျင်းသော။
 ကာမဘောဂီ၊ အိမ်ရာထောင်သော။ ဂိဟိ၊ လူသည်။ နသာဓု၊
 မကောင်း။ အသည်တော၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး မစောင့်သော။ ပဗ္ဗဇိ
 ကော၊ ရဟန်းသည်။ နသာဓု၊ မကောင်း။ အနိသမ္မကာရီ၊
 မဆင်မခြင်ပြုလေ့ရှိသော။ ရာဇော၊ မင်းသည်။ နသာဓု၊ မကောင်း။
 ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ ကောဓနော၊ အမျက်ထွက်တတ်၏။
 တံ၊ ထိုအမျက်ထွက်သောပညာရှိသည်လည်း။ နသာဓု၊ မကောင်း။

၁၂၂။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ နေတ္တာရော အကြီးအကဲတို့
 သည်။ ဗဟဝေါ၊ များ နှ့်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သောသူတို့
 သည်။ ပဏ္ဍိတမာနိနော၊ ပညာရှိသာပြုလိုကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်း

ကုန်သောသူတို့သည်။ မဟတ္တံ၊ အကြီးအမြတ်၏အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ကမ္မံ၊ အမှုသည်။ ဝိနယတံ၊ ပျက်တတ်၏။

၁၂၃။ ရာဇာနာမ၊ မင်းမည်သည်ကား။ အာယံ၊ အခုန်အတုတ်၏ ထွက် မထွက်ကိုလည်းကောင်း။ ခယံ၊ မျိုးရိက္ခာ ကုန်မကုန်ကိုလည်းကောင်း။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဇညာ၊ သိအောင်ပြုရာ၏။ ကတာကတံ၊ အမှုထမ်းသည် မထမ်းသည်ကိုလည်း။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဇညာ၊ သိအောင်ပြုရာ၏။ နိဂ္ဂဟာရဟံ၊ နှိပ်ခြင်းငှာ ထိုက်သောသူကို။ နိဂ္ဂဟေ၊ နှိပ်ရာ၏။ ပဂ္ဂဟာရဟံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းငှာထိုက်သောသူကို။ ပဂ္ဂဟေ၊ ချီးမြှောက်ရာ၏။

၁၂၄။ လောကေ၊ လောက၌။ အက္ကံ၊ နေမင်းကို။ ပိဋိတောဝ၊ ကျောက်ဖြင့်သာလျှင်။ နိသေဝေယျ၊ ကပ်ရာ၏။ ဟုတုသနံ၊ မီးကို။ ကုစ္ဆိနာဝ၊ ဝမ်းဖြင့်သာလျှင်။ နိသေဝေယျ၊ ကပ်ရာ၏။ သာမိကံ၊ အရှင်ကိုကား။ သဗ္ဗဘာဂေန၊ အလုံးစုံသောအဘို့ဖြင့်။ နိသေဝေယျ၊ ကပ်ရာ၏။ ပရလောကံ၊ တမလွန်ဘဝကိုကား။ အမောဟံဝ၊ မမှိုက်သဖြင့်သာလျှင်။ နိသေဝေယျ၊ ကပ်ရာ၏။

၁၂၅။ လောကေ၊ လောက၌။ အဂ္ဂိ၊ မီးကိုလည်းကောင်း။ အာပေ၊ ရေကိုလည်းကောင်း။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမကိုလည်းကောင်း။ မူဠော၊ သူမှိုက်ကိုလည်းကောင်း။ သပ္ပေ၊ မြွေကိုလည်းကောင်း။ ရာဇကုလာနိစ၊ မင်းမျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း။ အပယန္တေန၊ မထိမပါး ရှောင်ရှားသဖြင့်။ ဂန္တဗ္ဗော၊ သွားအပ်၏။ အစွေကပါဏဟရာနိ၊ လတ်တလော အသက်ကို ချတတ်ကုန်၏။

၁၂၆။ လောကေ၊ လောကဉ္စ။ ဒုဋ္ဌဘရိယသံဝါသော၊
မကောင်းသောမယားနှင့် ပေါင်းဘော်သောသူလည်းကောင်း။
ဒေါသောစိတ္တရဒါသကော၊ ကြမ်းလှစွာသောစိတ်ရှိသော ကျွန်
ကို စေသောသူလည်းကောင်း။ သသပ္ပေ၊ မြေရှိသော။ သရေ၊
အိမ်၌။ ဝါသောစ၊ နေသောသူလည်းကောင်း။ မစ္စုဇေ၊ သေအံ့
သည်လျှင် အမှန်တည်း။ နသံသယော၊ ယုံမှားမရှိရာ။

၁၂၇။ လောကေ၊ လောကဉ္စ။ သမ္မုဠသိသောပဒေသေန၊
မှိုက်လှစွာသော တပည့်ကို အတတ်ပညာ သင်ကြားသဖြင့်လည်း
ကောင်း။ ကုနာရိဟရဏေန၊ ယုတ်စွာသော မိန်းမကို အိမ်
ထောင်ဘက် ပြုသဖြင့်လည်းကောင်း။ အသတံ သမ္ပယောဂေန၊
မသူတော်နှင့် ပေါင်းဘော်သဖြင့် လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍိတောပိ၊
ပညာရှိသောသူပင် ဖြစ်သော်လည်း။ အဂဿိဒတိ၊ နစ်တတ်
ချေသလျှင်ကတည်း။

၁၂၈။ လောကေ၊ လောကဉ္စ။ ပါပံ၊ ယုတ်မာသော 'အမှု
ကို။ ပုတ္တကရံ၊ သားတည်းပြုလေမှုကား။ မာတာ၊ အမိပြုသည်
မည်၏။ တထာ၊ ထိုအဘူ။ သိသပါပံ၊ တပည့်တည်းမကောင်းမှု
ပြုမှုကား။ ဂုရု၊ ဆရာပြုသည်မည်၏။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ရဋ္ဌ
ကရံ၊ တိုင်းသူပြည်သားတည်း ပြုမှုကား။ ရာဇာ၊ မင်းပြုသည်
မည်၏။ ရာဇပါပံ၊ မင်းတည်းမကောင်းမှု ပြုမှုကား။ ပုရောဟိ
တော၊ ပုရောဟိတ် မကောင်းမှု ပြုသည်မည်၏။

၁၂၉။ ရာဇနာမ၊ မင်းမည်သည်ကား။ ကောဓံ၊ အမျက်
မာန်စောင် ကြီးလှသောသူကို။ အကောဓေန၊ အမျက်နည်းသ
ဖြင့်။ ဇိနေ၊ အောင်ရာ၏။ အသာရံ၊ မတော် မမှန်သော သူကို။

သာဓုနာပိ၊ မိမိက သူတော်ကောင်း လုပ်သဖြင့်လည်း။ ဇီနော၊
အောင်ရာ၏။ ကဒရိယဉ္ဇ၊ ဝန်တိုသောသူကိုလည်း။ ဒါနေန၊
ပေးကမ်းသဖြင့်။ ဇီနော၊ အောင်ရာ၏။ အလိကဝါဒိနံ၊ စကား
မမှန်သောသူကို။ သစ္စေန၊ အမှန်ဆိုသဖြင့်။ ဇီနော၊ အောင်ရာ၏။

၁၃၀။ လောကေ၊ လောက၌။ ဒါနံ၊ ပေးကမ်းခြင်းသည်။
အဒန္တဒမနံ၊ မယဉ်ကျေးသော သူကို ယဉ်ကျေးစေတတ်၏။ ဒါနံ၊
ပေးကမ်းခြင်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထသာဓကံ၊ ခပ်သိမ်းသော အကျိုးကို
ပြီးစေတတ်၏။ ဒါနေန၊ ပေးကမ်းခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။
ပိယဝါစာယ၊ ချစ်ဘွယ်သော စကားကြောင့်လည်းကောင်း။
ဥန္တမန္တိ၊ မိမိကလည်း သူ့အပေါ် မြင့်မောက်နိုင်ကုန်၏။ န
မန္တိစ၊ မိမိသို့လည်း ရှိညွတ်ကုန်၏။

၁၃၁။ လောကေ၊ လောက၌။ ဒါနံ၊ ပေးကမ်းခြင်းသည်။
သိနေဟ ဘေသဇ္ဇံ၊ ချစ်စေတတ်သော ဆေးတည်း။ မစ္ဆရံ၊ ဝန်တို
ခြင်းကား။ ဒေါသနောသမံ၊ မုန်းစေတတ်သော ဆေးတည်း။
ဒါနံ၊ ပေးကမ်းခြင်းကား။ ယသသိဘေသစ္စံ၊ အခြံအရံများ
သော ဆေးတည်း။ မစ္ဆေရံ၊ ဝန်တိုခြင်းကား။ ကပဏောသမံ၊
အထီးကျန်သော ဆေးတည်း။

၁၃၂။ လောကေ၊ လောက၌။ ဗဟူနံ၊ များစွာကုန်သော။
အပ္ပသာရာနံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးမှ ကင်းကုန်သော သူတို့အား။ သာ
မဂ္ဂိယာ ညီညွတ်သည်ရှိသော်။ ဇယံ၊ အောင်အပ်သော ရန်ကို။
ဇယေ၊ အောင်နိုင်၏။ တိဏေန ဖြစ်ဖြင့်။ ယောတ္ထံ၊ လွန်ကို။
ဝေကေ၊ ကျစ်အပ်၏။ တေန၊ ထိုလွန်ဖြင့်။ နာဂေါပိ၊ ဆင်ပြောင်
ကိုလည်း။ ဗန္ဓတိ၊ ဘွဲ့နိုင်သလျှင်ကတည်း။

၁၃၃။ သဟာယောပိ၊ ဗိုလ်ပါ သူရဲ သဟဲ အဘော်ပြည့်စုံ
 ညီညွတ်လျက်လည်း။ အသမတ္ထော၊ ရန်ကို မအောင်စွမ်းနိုင်သော
 မင်းကား။ တေဇသာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ ကိံကရိသတိ၊ အဘယ်ပြုအံ့
 နည်း။ နိဝါတေ၊ လေထောင်သော အရပ်၌။ ဇလိတော၊
 ညီအပ်သော ၊ အဂ္ဂိ မီးသည်။ သယမေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ ဥပ
 သမ္ပကံ၊ ငြိမ်းချေသလျှင်ကတည်း။

၁၃၄။ (ဘာဂံ၊ ကာမစည်းစိမ်ကို။ ရညာ၊ မင်းနှင့်။
 သမကံ၊ အတူ ၊ စနံ တရံတဆစ်မျှ။ နဘုဉ္ဇေ၊ မခစားရာ။
 အာကပ္ပံ အသွင်ကုလည်းကောင်း။ ရသဘုတ္တိံဝါ၊ အရသာ
 စားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မာလာဂန္ဓ ဝိလေပနံ၊ ပန်းပန်ခြင်း၊
 နံသာထုံခြင်းကို လည်းကောင်း။ ဝတ္ထံ၊ ပုဆိုးအဝတ်ကိုလည်း
 ကောင်း။ အလင်္ကာရံ တန်းဆာ ဆင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊
 အလုံးစုံကို။ ရညာ၊ မင်းနှင့်။ သဒိသံ၊ အတူ။ နကရေ၊ မပြုရာ။

၁၃၅။ ရာဇာ၊ မင်းကား။ မေ၊ ငါ၏။ သခါ ခင်ပွန်းသည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရာဇာ၊ မင်းကား။ မေထုနော၊ ဂုဏ်ရည်တူ
 သော အပေါင်းအဘော်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧသော၊
 ဤမင်းကား။ မဟံ၊ ငါ၏။ သာမိကော၊ အရှင်တည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ မိတ္ထေ၊ စိတ်၌။ နိဋ္ဌံ အပြီး။ သုဌာပယေ၊ ကောင်းစွာ
 ထားရာ၏။

၁၃၆။ ဘေဝကော၊ မင်းခယောကျ်ားသည်။ ရညော၊
 မင်းအား။ အဘိဒ္ဓရေ အလွန်ဝေးကော အရပ်၌။ နဘဇေ၊
 မခစားရာ။ အဗ္ဗာသန္ဓေ အလွန်နီးသည်၌။ နဘဇေ၊ မခစားရာ။
 ဥပဝါတကေ၊ လေညာ၌။ နဘဇေ၊ မခစားရာ။ ဥဇုကေ၊ ရွှေရ

၌။ နဘဇေ၊ မခစားရာ။ အတိနိန္ဒေစ၊ အလွန်နိမ့်ရာ အရပ်၌
 လည်း။ နဘဇေ၊ မခစားရာ။ ဥစ္စမာသနေစ၊ မြင့်သော နေရာ
 ၌လည်း။ နဘဇေ၊ မခစားရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆဒေါသေ၊
 ခြောက်ပါးသော အပြစ်တို့ကို။ ဝဇ္ဇေ၊ ကြဉ်ရာ၏။ အဂ္ဂိဝ၊ မီးကဲ့
 သို့။ သံယတော၊ စောင့်စည်းလျက်။ တိဋ္ဌေ၊ တည်ရာ၏။

၁၃၇။ သဗ္ဗညု တုလျော၊ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားနှင့်
 တူသော။ ဂုဏောပိ၊ ကျေးဇူးရှိသောသူ ဖြစ်လင့်ကစား။ အနိဿ
 ရော။ မင်းတည်းဟူသော မှီခိုရာမရမှု။ နသောဘတိ၊ မတင်
 တယ်။ မဏိနာ၊ ပတ္တမြားသည်။ အနုဉ္ဇမပိ၊ အဘိုးအတိုင်း မသိ
 ထိုက်သော်လည်း။ ဟေမံ၊ ရှေ့ကို။ နိဿာယ၊ မှီမှသာလျှင်။
 သောဘတေ၊ တင့်တယ်၏။

ရာဇကဏ္ဍံ၊ မင်းကိုဆိုရာဖြစ်သော အခန်းသည်။

နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၇ - ပကိဏ္ဍက ကဏ္ဍ

၁၃၈။ ဣတ္ထိမိဿ၊ မိန်းမနှင့် နီးနှောသော၊ ဘိက္ခုမ္ပိ၊
 ရဟန်း၌။ ကုတောသီလံ၊ အဘယ်မှာသီလရှိအံ့နည်း။ မံသဘက္ခေ၊
 အသားစားကြူးသောသူ၌။ ကုတောဒယာ၊ အဘယ်မှာ သနား
 ခြင်း ရှိအံ့နည်း။ သုရာပါနေ၊ သေသောက်ကြူးသော သူ၌။

ကုတောသစ္စံ၊ အဘယ်မှာ စကားမှန်အံ့နည်း။ မဟာလောဘော၊
အလိုရမ္မက်ကြီးသောသတ္တံ။ ကုတောလဇ္ဇော၊ အဘယ်မှာ အရှက်
ရှိအံ့နည်း။ မဟာတဒ္ဓေါ၊ အပျင်းကြီးသောသတ္တံ။ ကုတောသိပ္ပံ၊
အဘယ်မှာ အတတ်တတ်အံ့နည်း။ မဟာကောဓေါ၊ အမျက်
ကြီးသောသတ္တံ။ ကုတောဓနံ၊ ဥစ္စာ အဘယ်မှာ ရအံ့နည်း။

၁၃၉။ သုရာယောဂေါ၊ သေသောက်ကြူးသော သူသည်
လည်းကောင်း။ ဝိကာလော၊ အခါမဟုတ်သည်၌ သွားလေ့
ရှိသော သူသည်လည်းကောင်း။ သမဇ္ဇစရဏဂံတော၊ သဘင်
အသွားများသော သူသည် လည်းကောင်း။ ခိဉ္စာဓုတ္တော၊
ကြွအန်အစရှိသော လောင်းတမ်းကစားကြူးသော သူသည်
လည်းကောင်း။ ပါပမိတ္တော၊ မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း
ရှိသော သူသည်လည်းကောင်း။ အလသံ၊ ပျင်းရိဖင့်နဲ့သော
သူသည်လည်းကောင်း။ ဣမေ၊ ဤသတ္တိကား။ ဘောဂါနံ၊ စည်းစိမ်
တို့၏။ မုခံ၊ ပျက်စီးအံ့သော အကြောင်းတည်း။

၁၄၀။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌။ အဒိက္ခာ၊ မရှုဦးဘဲ။ နဝတ္တဗ္ဗာ၊
မဆိုအပ်။ ရတ္တော၊ ည၌လည်း။ အဝစနေ၊ မမေးဦးဘဲ။
နဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ်။ ဘယာ၊ ဘေးမှ။ ဘိတော၊ ကြောက်သော။
ဝနစရိ၊ တောမုဆိုးသည်။ ဝနေ၊ တော၌။ သဉ္ဇရတိယထာ၊
ရှေ့နောက်ရှုလျက် သွားသကဲ့သို့။ သဉ္ဇရတိ၊ ကျင့်ရာ၏။

၁၄၁။ ဝိဝန္တောပိ၊ အသက်ရှင်လျက်လည်း။ မတံ၊ သေသူ
ဟူ၍။ ပဉ္စ၊ ငါးယောက်သောသတ္တိကို။ ဗျာသေန၊ ဗျာသဆရာ
သည်။ ပရိကိတ္တိတာ၊ ကြားအပ်ကုန်၏။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲသော
သူ။ ဗျာဓိဟော၊ အနာနှိပ်စက်သောသူ။ မုဇ္ဇော၊ မိုက်မဲသော

သူ။ ဣဏဝါ၊ မြီများသောသူ။ နိဝျသေဝကော၊ မင်းဝယ် ကိုယ်
ကြပ် စားသောသူ။ ဣမေ၊ ဤသူတို့တည်း။

၁၄၂။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိတို့သဘောကား။ အနာဂတံ၊
မရောက်သေးသော။ ဘယံ၊ ဘေးကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်သည်ရှိသော်။
ဒုရတော၊ အဝေးကလျှင်။ ပရိဝဇ္ဇယေ၊ ကြဉ်ရာ၏။ အာဂတံ၊
ရောက်ပြီးရောက်ဆဲသော။ ဘယံ၊ ဘေးကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်မှုကား။
အဘိတော၊ ကြောက်ရွံ့တတ်သော သဘောမရှိသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

၁၄၃။ လောကေ၊ လောက၌။ နိဒ္ဒါလုကော၊ အအိပ်ကြူး
သော သူလည်းကောင်း။ ပမာဒေါစ၊ မေ့လျော့သော သူလည်း
ကောင်း။ သုခိတောစ၊ ချမ်းသာစွာ နေတတ်သော သူလည်း
ကောင်း။ ရောဂဝါ၊ အနာရှိသော သူလည်းကောင်း။ အလ
သော၊ ပျင်းသောသူလည်းကောင်း။ ဣစ္ဆန္တော၊ အလိုကြီးသော
သူလည်းကောင်း။ ကမ္မာရာမောစ၊ အမှုသစ်၌ မေ့လျော့သော
သူလည်းကောင်း။ ဧတေသတ္တ၊ ဤခုနစ်ယောက်သော သူတို့
သည်။ သတ္တဝဇ္ဇိတော၊ ကျမ်းဂန်မှ ကင်းကုန်၏။

၁၄၄။ ဟေလာဘ၊ အိုလာဘ်။ ဒုဂ္ဂတံ၊ သူဆင်းရဲသို့။ ဂစ္ဆ
သွားပါလေ။ လာဘော၊ လာဘ်များသောသူသည်။ လာဘေန၊
လာဘ်ဖြင့်။ ပူရတိ၊ ပြည့်၏။ ဟေပဇ္ဇန္န၊ အိုပဇ္ဇန်နတ်။ ထလေ၊
ကြည်း၌။ ဝဿထ၊ ရွာလေကုန်။ အာပေါ၊ သမုဒြာသည်။
အာပေန၊ ရေဖြင့်။ ပူရတိ၊ ပြည့်၏။ ဣဒံဓမ္မဇာတံ၊ ဤသဘော
တရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကမ္မပ္ပဓာနံ၊ ကံသာလျှင် ပဓာနတည်း။

၁၄၅။ လောကေ၊ လောကဉ္စ။ ကိစ္စေ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။
ကတေ၊ ပြုပြီးသည်ရှိသော်။ ကတ္တာရံ၊ ပြုတတ်သောသူကို။
ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ နဟိသမ္ပပေက္ခတေ၊
တဘန် မရမကြည့်တတ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သဗ္ဗာနံ၊ ခပ်သိမ်း
ကုန်သော။ ကိစ္စာနိ၊ အမှုတို့ကို။ သာဝသေသေန၊ အကြွင်း
အားဖြင့်။ ကာရယေ၊ ပြုရာ၏။

၁၄၆။ လောကေ၊ လောကဉ္စ။ တူလံ၊ လဲဝါသည်။ သလ္လ
ဟုကံ၊ ပေး၏။ တတော၊ ထိုထက်။ စပလဇာတိကော၊ လျှပ်ပေါ်
သောသူသည်။ သလ္လဟုကံ၊ ပေး၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ဝုစ္ဆ
မနောဝါဒေါ၊ ဆရာမိဘတို့၏ အဆုံးအမကို မခံသောသူသည်။
သလ္လဟုကံ၊ ပေး၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ မြတ်စွာ
ဘုရား သာသနာတော်၌။ ပမာဒေါ၊ မေ့လျော့သောသူသည်။
သလ္လဟုကံ၊ ပေး၏။

၁၄၇။ လောကေ၊ လောကဉ္စ။ ပါသာဏဆတ္တံ၊ ကျောက်
ထီးသည်။ ဂရုကံ၊ လေး၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ဒေဝါနံ၊ နတ်
တို့၏။ အာစိက္ခဏံ၊ ပြောကြားခြင်းသည်။ ဂရုကံ၊ လေး၏။
တတော၊ ထိုထက်။ ဝုစ္ဆာနံ၊ ဆရာမိဘတို့၏။ သြဝါဒေါ၊ အဆုံး
အမသည်။ ဂရုကံ၊ လေး၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်
စွာဘုရား၏။ ဝစနံ၊ စကားတော်သည်။ ဂရုကံ၊ လေး၏။

၁၄၈။ လောကေ၊ လောကဉ္စ။ ဒက္ခိဏဟတ္ထော၊ လက်ျာ
လက်ကား။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ဒါသော၊ ကျန်မည်၏။ ဧတ္ထ၊
ဤလက်ျာလက်၌။ ကဏိဋ္ဌကော၊ လက်သန်းကား။ ကဏ္ဍဃာ
နာနံ၊ နားနှာခေါင်းတို့၏လည်းကောင်း။ အက္ခိနံ၊ မျက်စိတို့၏

လည်းကောင်း။ ဒါသော၊ ကျွန်မည်၏။ ဝါမဟတ္ထော၊ လက်ဝဲ
လက်သည်ကား။ ပါဒဒါသော၊ ခြေတို့၏ ကျွန်မည်၏။

၁၄၉။ တမ္ဗူလဿ၊ ကွမ်း၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ဖြစ်သော။
ပတ္တေ၊ အရွက်၌။ ကုဝေရာ၊ ကုဝေရနတ်သည်။ သဒါ၊ အခါ
ခပ်သိမ်း။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ မူလမှ၊ အရင်း၌။ ယက္ခော၊ ဘီလူး
သည်။ ရက္ခာ၊ စောင့်၏။ အဂ္ဂမ္ဘ၊ အဖျား၌သည်။ ကာလ
ကဏ္ဍိ၊ ဒေဝမိစ္ဆာ နတ်ယုတ် မာသည်။ ရက္ခတိ၊ စောင့်၏။ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်၊ တာနိ၊ ထိုအရင်းအဖျားတို့ကို။ ဆိန္ဒိတော၊ ဖြတ်၍။
ဘုဇ္ဈေယျ၊ စားငြားအံ့။ သိရီဇေ၊ ကြက်သရေသည်သာလျှင်။
ပဝစုတိ၊ ပွား၏။

၁၅၀။ ဗြဟ္မာဝ၊ ဗြဟ္မာသည်သာလျှင်။ သမ္ဗုဏ္ဏရက္ခော၊
သင်ပုန်းကိုစောင့်၏။ ဗိသဏောစ၊ ဗိသဏိုးနတ်သည်လည်း။
အစ္စုရက္ခော၊ ကမ္မလောကိုစောင့်၏။ တသ္မာဟိ-တသ္မာဇေ၊ ထို့
ကြောင့်သာလျှင်။ သိပ္ပါရမ္ဘာ၊ အတတ်သင်သောသူတို့သည်။ တေ၊
ထိုဗြဟ္မာ၊ ဗိသဏိုးတို့ကို။ ပုဇယန္တု၊ ပုဇော်စေကုန်သတည်း။ သဒါ၊
အခါခပ်သိမ်း။ တံနရံ၊ ထိုပုဇော်တတ်သောသူကို။ မာနေန္တိ၊
မြတ်နိုးတတ်ကုန်၏။

၁၅၁။ ဂေါဏာ၊ နွားတို့သည်။ သဗ္ဗဂီဟိနံ၊ ခပ်သိမ်းသော
လူတို့အား။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပေါသကာ၊ ကျွေးမွေး
တတ်ကုန်၏။ ဘောဂဒါယကာ၊ စည်းစိမ်ကို ပေးတတ်ကုန်၏။
တသ္မာဟိ-တသ္မာဇေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ မာတာပိတုဝ၊ အမိ
အဘကဲ့သို့။ တေ၊ ထိုနွားတို့ကို။ မာနယေ၊ မြတ်နိုးရာ၏။ သက္က
ရေယျစ၊ အရှိအသေလည်း ပြုရာ၏။

၁၅၂။ ယောစ၊ အကြင်သူတို့သည်လည်း။ ဂေါမံသံ၊ နွား
 တို့၏အသားကို။ ခါဒန္တိ၊ စားကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ မာတု
 မံသံဝ၊ အမိ၏အသားကိုသာလျှင်။ ခါဒယေ၊ စားသည်မည်ရာ၏။
 တေသု၊ ထိုနွားတို့သည်။ မတေသု၊ သေကုန်သည်ရှိသော်။ ဂိဇ္ဈာနံ၊
 ငွင်းတတို့အား။ ဒဒေ ပေးရာ၏။ သောတေစ၊ ရေအယဉ်၌
 သော်လည်း။ ဝါဟယေ၊ မျှောရာ၏။

၁၅၃။ ဂုရု၊ ကြာသပတေးနေ့၌။ သိပ္ပါရမ္ဘော၊ အတတ်
 ပညာစရှိသင်မှုကား။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးစီး၏။ ရဝိသောကြာစ၊ တနင်္ဂနွေ
 နေ့၊ သောကြာနေ့၌သင်မှုကား။ မဇ္ဈိမော၊ လျစ်လျူရှိ၏။ ဗုဒ္ဓ
 စန္ဒရော၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ တနင်းလာနေ့၌သင်မှုကား။ နသိပ္ပေါ၊ အတတ်
 မတတ်ရာ။ သောရိအင်္ဂါစ၊ စနေနေ့၊ အင်္ဂါနေ့၌တည်းသင်မှုကား။
 မရဏံ၊ သေရာ၏။

၁၅၄။ အဋ္ဌမိယံ၊ လဆန်း ရှစ်ရက်၊ လဆုတ် ရှစ်ရက်နေ့၌
 အတတ် ပညာသင်မှုကား။ ဂုရုံဟန္တိ၊ ဆရာကိုသတ်သည်မည်၏။
 စတုဒ္ဒသ၊ လဆန်းတဆဲ လေးရက်၊ လဆုတ်တဆဲ လေးရက် နေ့၌
 အတတ်သင်မှုကား။ သိသံဟန္တိ၊ တပည့်ကို သတ်သည်မည်၏။
 ဒသသိပ္ပံ၊ လဆန်းဆယ်ရက်၊ လဆုတ်ဆယ်ရက်နေ့၌ အတတ်ပညာ
 သင်မှုကား။ သိပ္ပံဟန္တိ၊ အတတ်ကို သတ်သည်မည်၏။ ပုဏ္ဏမိ၊
 လပြည့်နေ့၌ အတတ်ပညာသင်မှုကား။ မာတာပိတာဟန္တိ၊ အမိ
 အဘကို သတ်သည်မည်၏။

၁၅၅။ လောကေ၊ လောက၌။ သိပ္ပါရမ္ဘော၊ အတတ်ပညာ
 သင်သောသူသည်။ သတ္တ၊ လဆန်းခုနစ်ရက်၊ လဆုတ်ခုနစ်ရက်၌။
 နာလိကံ၊ အုန်းသီးကို။ နဘုဉ္ဇေ၊ မစားရာ။ နဝမံ၊ ကိုးရက်မြောက်၌။

လာဗု၊ အိမ်ဗူးကို။ တထာ၊ ထိုအတွက်။ နဘုဉ္ဇေ၊ မစားရာ။ ဒွါဒသ၊
 တဆဲ နှစ်ရက်မြောက်၌။ ပြိန္ဒ၊ ကင်းပိန်ကို။ နဘုဉ္ဇေ၊ မစားရာ။
 တြိ၊ သုံးရက်မြောက်၌။ မိန၊ ဟင်းမျိုးကို။ နဘုဉ္ဇေ၊ မစားရာ။
 ဘုဉ္ဇေ၊ စားမိငြားအံ့။ သိပ္ပံ၊ အတတ်သည်။ ဝိနဿတိ၊ ပျောက်
 ၏။

၁၅၆။ လောကေ၊ လောက၌။ ကုလအတ္ထံ၊ အမျိုး၏အကျိုး
 ဌာ၊ ကံ၊ တယောက်သောသူကို။ စဇေ၊ စွန့်ရာ၏။ ဂါမအတ္ထံ၊
 ရွာ၏အကျိုးဌာ။ ကုလံ၊ အမျိုးကို။ စဇေ၊ စွန့်ရာ၏။ ဇနပဒအတ္ထံ၊
 ဇနပုဒ်၏အကျိုးဌာ။ ဂါမံ၊ ရွာကို။ စဇေ၊ စွန့်ရာ၏။ အတ္တတ္ထံ၊
 မိမိအကျိုးဌာ။ ပထဝီ၊ မြေအလုံးကို။ စဇေ၊ စွန့်ရာ၏။

၁၅၇။ လောကေ၊ လောက၌။ သီဟော၊ ခြင်္သေ့သည်
 လည်းကောင်း။ သပ္ပုရိသော၊ သူတော်ကောင်းသည် လည်း
 ကောင်း။ ဂဇေ၊ ဆင်သည်လည်းကောင်း။ ဣမေ၊ ဤသူတို့သည်။
 ဒေသံ၊ အကျိုးမရှိသော အရပ်ကို။ သြသဇ္ဇေ၊ စွန့်၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊
 သွားကုန်၏။ ကာကော၊ ကျီးလည်းကောင်း။ ကာပုရိသော၊
 ယုတ်မာသော ယောက်ျားလည်းကောင်း။ မိဂေါ၊ သမင်လည်း
 ကောင်း။ ဣမေ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုမိမိ ကျင်
 လည်ရာ အရပ်၌သာလျှင်။ နိဓနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ယန္တိ၊ ရောက်
 ကုန်၏။

၁၅၈။ ယမ္ပိပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ နမာနော၊ မြတ်နိုး
 ခြင်းမရှိ။ နပေမံ၊ ချစ်ခြင်းလည်းမရှိ။ နစဗန္ဓဝါ၊ အဆွေခင်ပွန်း
 လည်း မရှိ။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ နစဝိဇ္ဇာဂါဟော၊

အတတ်ပညာ သင်စိမ့်သောသူလည်း မရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။
ဝသနံ၊ နေခြင်းကို။ နကရေ၊ မပြုရာ။

၁၅၉။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသဘောကား။ ဧကေနပါဒေန၊
လှမ်းသောခြေတဘက်နှင့် တူသောအရပ်သစ်ကို မျှော်တမ်းသော
စိတ်ဖြင့်။ စရတိ၊ သွား၏။ ဧကေန ပါဒေန ရပ်သောခြေ
တဘက်နှင့်တူသော အရပ်ဟောင်းကို မခွာသောစိတ်ဖြင့်။ တိဋ္ဌ
တိ၊ ရပ်၏။ ပရိဌာနံ၊ အရပ်သစ်ကို။ အနိသမ္ပ၊ မစူးစမ်းဘဲ။
ပုဗ္ဗမာလယံ၊ နေရပ်ဟောင်းကို။ နစဇေ မစွန့်တည့်ရာ။

၁၆၀။ လောကေ၊ လောက၌။ ဓနုဓညပယောဂေသု၊ ဥစ္စာ
စပါး ရောင်းဝယ်သောအခါတို့၌ လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုမှ
တပါး။ ဝိဒျာဂမေသုစ၊ အတတ်သင်သောအခါတို့၌ လည်း
ကောင်း။ ဒုတေသု၊ တမန် အစေအပါး ခံသောအခါတို့၌
လည်းကောင်း။ အပစာရေသု၊ မေထုန် မှီဝဲသော အခါတို့၌
လည်းကောင်း။ တဒါ-တေသုကာလေသု၊ ထိုအခါတို့၌။ လဇ္ဇော၊
အရှက်အကြောက်ကို။ စဇော၊ စွန့်သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်ရာ၏။

၁၆၁။ ထိနံ၊ မိန်းမတို့၏။ အာဟာရော၊ အစာစားခြင်း
ကား။ ပုရိသာနံ၊ ယောက်ျားတို့ထက်။ ဒွိဂူဏော၊ နှစ်ဆလွန်သည်။
ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓိစာပိ၊ ပညာသည်လည်း။ စတုဂ္ဂုဏော၊
လေးဆလွန်၏။ ဝါယာမော၊ လုံ့လကား။ ဆဂ္ဂုဏော၊ ခြောက်ဆ
လွန်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကာမောတု၊ ကာမဂုဏ်ကို တပ်မက်
ခြင်းကား။ အဋ္ဌဂူဏော၊ ရှစ်ဆလွန်သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။

၁၆၂။ လောကေ လောက၌။ ဥစ္ဆု၊ ကြံသည်။ အဂ္ဂတော၊
အကျွမ်းမှ။ ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ပဗ္ဗေ ပဗ္ဗေ၊ အဆစ်တိုင်း

အဆစ်တိုင်း။ ဝိသေသရသဝါ၊ လွန်သောထူးသော အရသာ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုမေတ္တိကော၊ ခင်ပွန်းကောင်း ဖြစ်သော။ သာဓု၊ သူတော်သူမြတ်သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုကြံ၏ အဖျားမှ အရင်းတိုင်အောင် လွန်၍ လွန်၍ ချိုသည်နှင့် တူ၏။ ဒုဇ္ဇေနော၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းကား။ ဝိပရီတောဝါ၊ အရင်းအစသာ ချို၍ အဖျားတိုင်လတ်သော် မချိုသော ကြံ၏ သဘောနှင့် တူ၏။

၁၆၃။ ကဿကော၊ လယ်လုပ်သောသူ လည်းကောင်း။ ဝါဏိဇော၊ ကုန်သည် လည်းကောင်း။ အမစ္စော၊ အမတ် လည်းကောင်း။ သုတသီလဝါ၊ အကြားအမြင် သိတင်းသိလနှင့် ပြည့်စုံသော။ သမဏော၊ ရဟန်း လည်းကောင်း။ တေသု၊ ထိုလေးပါးတို့သည်။ ဝိပုလဇာတေသု၊ ပြန့်ပြောစွာ ဖြစ်ကုန် လတ်သော်။ ရဋ္ဌံပိ၊ တိုင်းနိုင်ငံသော်လည်း။ ဝိပုလံ၊ ပြန့်ပြောသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

၁၆၄။ အသဇ္ဈာယ၊ မသရဇ္ဈာယ်သောသူအား။ မန္တာ၊ ပညာ သည်။ မလာ၊ ပျက်၏။ အနုဋ္ဌာနံ၊ ထကြွလုံ့လ ဝိရိယမရှိသော သူ၏။ သရာ၊ အိမ်သည်။ မလာ၊ ညစ်နွမ်းပျက်စီး၏။ ဝဏ္ဏဿ၊ အဆင်းလှသော သူအား။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိခြင်းသည်။ မလံ၊ အညစ်အကြေးတည်း။ ရက္ခတော၊ ဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်သော ရဟန်းအား။ ပမာဒေါ၊ မေ့လျော့ခြင်းသည်။ မလံ၊ အညစ် အကြေးတည်း။

၁၆၅။ လောကေ၊ လောက၌။ ဟိနာနံ၊ ချိုသော လုံ့လ ချို့ကုန်သော။ ဇနာနံ၊ လူတို့၏။ ဝိတ္တံ၊ ဥစ္စာကား။ ငီရာနံဝါ၊

လောကနိတိ အနက်

၂၅၃

ကြီးသော လုံ့လရှိကုန်သော သူတို့၏ သာလျှင်။ သန္တကတ္တံ၊ ဥစ္စာ၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတေ၊ ရောက်တတ်၏။ ဟိနာဇနာ၊ ယုတ်မာသော သူတို့သည်။ ပုဗ္ဗကမ္မပ္ပဓာနာတိ၊ ရှေးကံသာပဓာနာဟု၊ ဝဒန္တိစ။ ဆိုကုန်သလျှင်ကတည်း။

၁၆၆။ ဓီရာ၊ ပညာရှိတို့ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နဝဒန္တိ၊ မဆိုကုန်။ သဗ္ဗကမ္မေ၊ ခပ်သိမ်းသော အမှုကိစ္စတို့ကို။ ဝါယမိံသု၊ လုံ့လပြုကုန်သည်သာလျှင်ကတည်း။ စေ၊ အကယ်၍။ တံကမ္မံ၊ ထိုအမှုသည်။ နသိဇ္ဈတိ၊ မပြီးခဲ့အံ့။ အဖလံဧဝ၊ ရည်တိုင်း အကျိုး မဖြစ်ရုံသည်သာလျှင်ကတည်း။ ကိံဒေါသော၊ အဘယ်အပြစ် ရှိအံ့နည်း။

၁၆၇။ ယောနရော၊ အကြင်ယောက်ျားမိန်းမသည်။ နိစကုလံ၊ နိမ့်သောအမျိုး၌လည်း ဖြစ်၏။ နိပ္ပညာဝါ၊ နှုတ်ပညာထက်ပညာအတတ်လည်းမရှိ။ နိရူပံ၊ အရုပ်အရည်လည်း မတင့်တယ်။ နိဗလံသမံ၊ အစွမ်းအားလည်းမရှိ။ တထာပိ၊ ထိုသို့ အပြစ်လင်သော်လည်း။ ဣမံကာလံ၊ ဤကာလကား။ ဆုတ္တကာလံ၊ ကာလဆုတ်တည်း။ ဓနမေဝ၊ ဥစ္စာသည်သာလျှင်။ ဝိသေသကံ၊ အထူးပြုသော ကာလတည်း။

ပကိဏ္ဍက ကဏ္ဍော၊ ပြုံးပြုံးကိုဆိုရာဖြစ်သော အခန်းကား။
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

နိဂုံး

ပဏ္ဍိတော သုဇနော ကဏ္ဍော၊ ဒုဇနော မိတ္တ ဣတ္ထိစ။
 ရာဇ ပကိဏ္ဍကော စာတိ၊ သတ္တကဏ္ဍ ဝိဘူသိနော။ ။
 စက္ကိန္ဒာဘိသိရိနာယံ၊ သောဓိတော ကာသိကေ သတေ။
 ဆနောတံ၊ ဒုတိယာသဇ္ဇေ၊ ကာဠသတ္တမအာဒိဟေ။ ။

ပဏ္ဍိတော ကဏ္ဍော ပညာရှိကိုဆိုရာ အပိုင်းလည်းကောင်း။
 သုဇနောကဏ္ဍော သူတော်ကောင်းကိုဆိုရာအပိုင်းလည်းကောင်း။
 ဒုဇနော၊ သူယုတ်ကိုဆိုရာ အပိုင်းလည်းကောင်း။ မိတ္တဣတ္ထိစ၊
 အဆွေခင်ပွန်းကိုဆိုရာအပိုင်း၊ မိန်းမကိုဆိုရာအပိုင်းလည်းကောင်း။
 ရာဇ ပကိဏ္ဍကောစ၊ မင်းကိုဆိုရာအပိုင်း၊ ပြီးပြမ်းသောစကားကို
 ဆိုရာအပိုင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တကဏ္ဍဝိဘူသိနော၊
 ခုနစ်ပိုင်းတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော လောကနီတိကျမ်း၏။
 စက္ကိန္ဒာဘိသိရိနာ၊ စက္ကိန္ဒာဘိသိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ
 ရာဇာဂုရုအမည်တော်ရှိသော မဟာအောင်မြေဘုံစံအုတ်ကျောင်း
 ဆရာတော်သည်။ သောဓိတော၊ သုတ်သင်အပ်သော။ အယံလော
 ကနီတိ နိဿယော၊ ဤလောကနီတိ နိဿယသည်။ ကာသိကေ သ
 ဘေဆနောတံ၊ ၁၁၉၆ ခု။ ဒုတိယသဇ္ဇေ၊ ဒုတိယဝါဆိုလ၌။
 ကာဠသတ္တမအာဒိဟေ၊ လပြည့်ကျော် ခုနစ်ရက် တနင်္ဂနွေနေ့၌။
 နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

လောကနီတိ ပ ဌ အနက် ပြီး၏။

ပုတ္တောဝါဒ ဆုံးမစာ

နမောပဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-အဘက သားကို ဆုံးမရန်

၁။ ဇမ္ဗူဇောင်ရွှေ၊ ရွှန်းရွှန်းဝေသည်၊ သပြေမည်ခံ၊ ပြည်
နိဗ္ဗာန်သို့၊ အမှန်ကူးတို့၊ ငါးကြိမ်ပွဲသား၊ မြတ်ဘုရားတို့၊ ငါးပါး
မည်ရပ်၊ ဘဒ္ဒကပ်ဟု၊ ဟိုက်မြတ်မင်္ဂလာ၊ မဇ္ဈေချာတွင်၊ ငါးခါ
ပွင့်မှန်၊ ကကုသန်ဟု၊ နိဗ္ဗာန်သခင်၊ မြတ်ထွတ်ငာင်နှင့်၊ ထိုပြင်
နောက်တို့၊ ကောဏဂုံက၊ ကဿပဟု၊ လူ့ဘဘုရား၊ ရှင်စော
များနှင့်၊ သုံးပါးနောက်မှ၊ ဂေါတမဟု၊ သကျရာဇာ၊ စိန္တေယျာ
ကို၊ သိသာထိပ်ပြင်၊ ပန်းသို့ဆင်မှ၊ ဓမ္မသင်္ဃာ၊ မြတ်နှစ်ပြာကို၊
သိသာဝန္တန၊ ဦးနှိုမ်ချ၍၊ ညွတ်ခကော်ရော်၊ ရှိပူဇော်မှ၊ မိနှင့်
ဘ၏၊ သုံးမစကား၊ သားတို့များကို၊ ဆိုငြားပြောဟော၊ ဟုတ်လှ
မောသည်၊ ပုတ္တောဝါဒ၊ မည်ရတွင်မှန်း၊ လင်္ကာကျမ်းကို၊ တတ်
စွမ်းသာချို၊ ဘွဲ့၍ဆိုသိမ့်၊ နားချိုကြပါ၊ ဒါယကာတို့၊ ဤစာ
ထူးဆန်း၊ လင်္ကာကျမ်းကို၊ ရှေ့ပန်းပမာ၊ ဆင်တို့ပါက၊ သူငယ်
လှတို့၊ ရလိမ့်ပညာ၊ သာလိမ့်သူထက်၊ တက်လိမ့်စီးပွား၊ များ

လိမ့်ခြွေရုံ၊ စံလိမ့်စည်းစိမ်၊ ငြိမ့်လိမ့်ချမ်းသာ၊ သာလိမ့်ကြက်သရေ၊
ဤကျမ်းရွှေသည်။ ။သပြေပန်းသို့ လန်း၏တည်း။

၂။ ပန်း၏ပမာ၊ ဤလက်တင်၊ မာတာပိတာ၊ ဆိုဆုံးမသား၊
ထိုစကားကို၊ မှတ်သားကုန်ကြ၊ မိန့်ဆိုပြအံ့၊ မွေးဘလက်ရုံး၊ မြပန်း
ကုံးသို့၊ နှလုံးဝမ်းက၊ ချစ်နိုးလှသည်၊ သားလှရွှေတောင်၊ ဘ
သည်းခေါင်။ ။နားထောင်၍သာ၊ စေ့စေ့နာလော့၊ မိရာဘရည်၊
တည်မည်အကြောင်း၊ ကောင်းသောကျင့်ဝတ်၊ စာအတတ်ကို၊
သားမြတ်ယခု၊ တတ်အောင်ပြုလော့၊ ဗဟုသုတ၊ မရှိကမ္မ၊
လျှောကျရေတူ၊ လူမဟူရ၊ ရှက်ကြီးရလိမ့်၊ နောင်တ ဆယ်ကြိမ်၊
ညှိုးပိန်မျက်နှာ၊ ပွဲမှာမဝင်၊ ပြင်မှာမရောက်၊ တောမှာမျောက်
သို့၊ ခြေထောက်လက်စုံ၊ ရှိပါတိုလျက်၊ လူပျက်လူနှမ်း၊ လူပေါက်
ပန်းနှင့်၊ လူသွမ်းလူပေါ့၊ ထဲသော့သော့ဟု၊ ကဲ့ရဲ့ပြုလိမ့်။ ။ညီပု
ရှက်မည် ထင်၏တည်း။

၃။ ထို့ကြောင့်သားထွေး၊ ငယ်ကွေးလေးက၊ လူ့ ရေးလူ့ ရာ၊
ရှိစိမ့်ငှာဟု၊ ကျောင်းမှာမြဲနေ၊ စာပေသင်သင်၊ သို့လျှင်သို့ဘတ်၊
သို့မှတ်သို့ရေး၊ သို့မေးသို့ဖြေ၊ သို့နေသို့ထိုင်၊ သို့ကိုင်သို့ကြွ၊ သို့ကွ
သို့ကုန်း၊ သို့သုံးသို့စွဲ၊ သို့လဲသို့ထား၊ သို့စားသို့သောက်၊ သို့လျှောက်
သို့ဆို၊ သို့ကိုသို့ကျင့်၊ သို့နှင့်သို့လျှိုး၊ သို့ရှိခိုးဟု၊ မြတ်နိုးလှစွာ၊
ညီဆရာက၊ မိန့်သမျှကို၊ ညီလှမင်းရွှေ၊ မမေ့စေနှင့်၊ စေ့ရေ
မွေးဘ၊ မှာသမျှကို၊ ညီလှရွှေနား၊ ချပ်ကာထား၍။ ။သည်းဖျား
မှတ်စေချင်၏တည်း။

၄။ သည်းဖျာမှူးတ်စိမ့်၊ တဘန်မိန့်အံ့၊ နှစ်သိမ့်ဝမ်းသာ၊
ညီနားနာလော့၊ လူ့ရွာလျှပ်ပေါ်၊ ရွှင်မြူးပျော်သည်၊ သူတော်

မဟုတ်၊ လူယုတ်လူသောင်း၊ လူဗူးတောင်းနှင့်၊ မကောင်းမှုများ၊
 နေ့တိုင်းပွားသည်၊ သောက်စားယစ်ဝ၊ လူဗာလဟ၊ စသည်
 လူတူင်၊ ဘော်မဝင်နှင့်၊ ပျော်ရွှင်ကစား၊ လူမိုက်များတို့၊
 ပေါင်းငြားရံဝါ၊ နီးယှဉ်လာလည်း၊ ဝေးစွာသားလှ၊ ခွာနိုင်မှ
 တည့်၊ သားလှကိုယ်ကျိုး၊ စုံပြည့်ဖိုးလိမ့်၊ ကြိုးလေသားလှ၊ မှာ
 သမျှကို၊ မချမြေဝယ်၊ မပယ်နှင့်သား၊ ဘဝကားကို၊ ရှင်အား
 ရ၍။ ။သားလှ မှတ်စေချင်၏တည်း။

၂-အမိက သားကို ဆုံးမရန်

၅။ ဤသို့ပိတာ၊ ဘမြတ်ဉာဏ၊ ဆိုပြီးမှလျှင်၊ ကြီးလှဗဟို၊
 ဟောင်မြင့်မိုရ်လည်း၊ ပုံသိနိုင်စွာ၊ မွေးမာတာက။ ။ထပ်ကာ
 ဆိုပြန်တုံ၏တည်း။

၆။ ပွေးမိဆံဆုံး၊ ရွှေခန်းကိုးသို့၊ နှလုံးဝမ်းက၊ သတ်မှတ်
 ရသည်၊ သားလှရွှေဘောင်၊ မိမျက်နှောင်။ ။မောင်ငယ်သား
 ထွေး၊ နာဘိသေးလော့၊ ရှေးရှေးဘဝ၊ သံသာရ၌၊ မောင့်ဘနှင့်
 ငါ၊ ရေသွန်းပါ၍၊ ဟင်္သာမောင်နှံ၊ ငှက်သဏ္ဌာန်တို့၊ တူစုံလှည့်ရာ၊
 စွဲလာသန္ဓေ၊ နေသည့်ကာလ၊ သားလှချမ်းသာ၊ ရစိမ့်ငှာဟု၊
 ပူဆာပပ်ခါး၊ မစားတို့ရ၊ ထကြွဖြေးဖြေး၊ ကိုယ်ရေးကိုယ်ထက်၊
 ဆယ်ဆတက်၍၊ နှစ်သက်ကြင်နာ၊ မောင့်ကိုသာလျှင်၊ ချမ်းသာ
 စေကြောင်း၊ လက်ဆယ်ချောင်းကို၊ ခေါင်းမှာရွက်တင်၊ မျက်နှာ
 ပြင်လည်း၊ ရွှေစင်အလား၊ သားယောက်ျားကို၊ ငါ့အားမြင်လို့၊

ဆုတောင်းဆို၍၊ ညကိရေချမ်း၊ နံနက်ဆွမ်းနှင့်၊ ဖြန့်မှမ်းတုလွတ်၊
သုံးလူနတ်ကို။ ။မိမြတ် ပူဇော်တုံ၏တည်း။

၇။ ဤသို့သန္ဓေ၊ စွဲလာနေ၍၊ ဆယ်လစေ့သော်၊ ကြွေကြွေ
ဝမ်းသာ၊ မောင့်မျက်နှာကို၊ မာတာမိခင်၊ မြင်ရသောခါ၊ ဥပ
မာမူ၊ ရတနာမျိုး၊ ရွှေအိုးပဒေသာ၊ ပေါက်ပေလာသည်၊ ပမာ
မမျှ၊ မောင်သားလှကြောင့်၊ ဝသည်ပီတိ၊ ရှိသည်ရိုးတွင်း၊
ခြင်ဆီချဉ်းမျှ၊ ချစ်မောလှလျက်၊ သန်းပြကြမ်းပိုး၊ မှက်ခြင်မျိုးက၊
ဟူသမျှလည်း၊ ကိုက်ရမည်ကွာ၊ မောင့်ကိုသာလျှင် ချမ်းသာ
စိမ့်ကြောင်း၊ သမားကောင်းနှင့်၊ ဆေးကောင်းစားစား၊ ရှောင်
ရှားအစာ၊ အိသာကျန်းတော၊ ရှိစေသောဟု၊ ဆုတောင်းပြုမှ၊
ညောင်ရေစသည်၊ နေ့ညလည်းသွန်း၊ မယ့်ကြမ်းစွန်းသည်။ ။
ရွန်းရွန်း နေ့တိုင်းစို့၏တည်း။

၈။ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း၊ သားသက်နှိုင်းကို၊ ကသိုဏ်းအတု၊
မပြတ်ပြုသည်၊ ရှု၍မငြီး၊ မျက်စိမျက်နှာ၊ ထပ်ကာကာသည်၊
မြင်ပါချင်စိတ်၊ ရေသို့ဖိတ်လျက်၊ သားလှောက်သည်၊ တို့ထက်
တာရှည်၊ တည်ပါစေသား၊ မောင်ရွှေသားဟု၊ သနားကရုဏာ၊
မေတ္တာစုံမက်၊ ကိုယ်အသက်ထက်၊ ဆတက်ကြင်နာ မိမာတာ
ကား၊ ထပ်ကာတိုးပွား၊ မောက်ကားထကြွ၊ တေ့ဟ-တေ့ဟ၊
မပြီစကား၊ အသံကြားလည်း၊ သနားကြင်နာ၊ မျက်နှာရှင်ပျံ၊
မြင်တို့ရလည်း၊ ဝမ်းကမဆံ၊ ပီတိနွံလျက်၊ နှစ်သက်ရှင်ပြုံး၊
သားရွှေတုံးကို။ ။မျက်လုံးကဲ့သို့ ထင်၏တည်း။

၉။ မျက်လုံးပမာ၊ သားသည်းချာတို့၊ ကောင်းပါစေလို၊
ပညာကိုလည်း၊ နုပျိုငယ်က၊ သင်ချေမှတည့်၊ ထိုမှရှယ်ရောက်၊

တမ်းခွန်ဆောက်သို့၊ တယောက်ထင်ပေ၊ နှံသိကျော်လိမ့်၊
 ငယ်သော်ငယ်က၊ များသိပ္ပကို၊ တစမသင်၊ လေးဖင်၍သာ၊
 အိမ်မှာလည်းပျော်၊ နေချေသော်မူ၊ လူမဟူရ၊ လူ အ လူကန်း၊
 လူနှမ်း လူရူး၊ သည်ထက်ထူး၏၊ မူးမူးမော်မော်၊ သောက်ယစ်
 ပျော်လိမ့်၊ ကရော်ကမည်း၊ ဖြစ်လတ်သည်ကား၊ ယွင်းမမှားတည့်၊
 မျက်ဝါးထင်ထင်၊ သို့ပင်ရှေ့ထား၊ ကသိုဏ်းလားသို့၊ မယ်ဘွား
 စိတ်က၊ မြင်ချင်စွာတည့်၊ တ-န မသိ၊ ဖြစ်စေဘိက၊ ငါ့သား
 လှသည်၊ ဒုက္ခဝပ၊ ကေနိမြဲအံ့။ ။ဆင်းရဲ နှမ်းရှာလိမ့်မည်တည်း။

၁၀။ ဤသို့ဖြစ်၍၊ ချစ်လည်းချစ်လှ ငါ့ဝမ်းမှလည်း၊ ဆယ်လ
 လည်းလွယ်၊ ငါ့သက်နွယ်သို့၊ ငါ့ဝယ်လည်းဆင်၊ နေ့တိုင်း
 ကြင်သည်၊ လူလျှင်ဖြစ်ဘိ၊ မယ့်မျက်စိသည်၊ သိလည်းသိပါ၊
 မွေးမိမှာအံ့၊ နာလည်းနာလော့၊ မမေ့လျော့နှင့်၊ မပေါ်နှင့်သား၊
 မိစကားကို၊ ငါသားမောင်ပု၊ ငယ်ရွယ်နုက၊ ဗဟုသိပ္ပ၊ ဟူသမျှ
 ကို၊ တတ်လှလျှင်အောင်၊ မောင်ငယ်ပျိုထွား၊ ကျောင်းသို့
 သွား၍၊ ရှင်အားရရ၊ စာပေကျမှ၊ လှလှလက်ရေး၊ ငါ့ရင်
 သွေးသည်။ ။သာထွေးရင်နှုံး သင်ချေဦး။

န-နုပက ပေဘ်ကို ဆုံ ရေန်

၁၁။ ဤသို့အခင်၊ ကျေးဇူးရှင်နှင့်၊ မိခင်မာတာ၊ ဆိုပြီးကာမှ၊
 တူသာဘွားမြောက် တဝမ်းပေါက်သည်၊ တယောက်ဆိုရ၊ နှမ
 ကမူ၊ မောင်ကိုဟူက၊ ဌာရသတိုင်၊ သိပ္ပထိုထို၊ အတတ်ကိုလျှင်၊

တတ်စေခြင်၍၊ နားဝင်စေလို၊ လက်ချိုနှင့်။ ။မောင်ကိုဤသို့ ဆိုသတည်း။

၁၂။ ရှေးဟိုသံသာ၊ ဆက်များစွာတွင်၊ လှူဒါသီလ၊ ပြုကြ အတူ၊ ရွှေဂူဝင်ဘက်၊ ရေစက်တူလောင်း၊ ရွှေကျောင်းတူသွား၊ တရားတူနာ၊ မေတ္တာဘူပြု၊ ဤကောင်းမှုကြောင့်၊ ကျေးဇူး သခင်၊ မွေးမိခင်၏၊ ဝမ်းတွင်သန္ဓေ၊ ရွှေနောက်နေ၍၊ ရင်ရွှေ မြတ်နိုး၊ ရွှေနောက်စို့သည်၊ နှစ်လို့ဘယ်လှ၊ ကျန်နှမ၏၊ သီသ ဦးလုံး၊ ရွှေပန်းကုံးသို့၊ နှလုံးဝမ်းက၊ ထင်မောလှသည်၊ လှလှ ဆင်းရောင်၊ နှမမောင်။ ။ရွှေတောင်အသွင်၊ မောင့်ကိုကြင်၍၊ နားဝင်စေကြောင်း၊ နှုတ်သံညောင်းနှင့်၊ ဖျောင်းဖျောင်းဖျဖျ၊ ဆိုသမျှကို၊ နာပမောင်ထွေး၊ နာဘိသေးလော့၊ လူ့ရေးလူ့ရာ လူ့ခြင်းရာကား၊ အဋ္ဌာရသ၊ သိပ္ပအပြား၊ ဆယ်ရှစ်ပါးတွင်၊ တအင်အင်ကို၊ အကြင်သသူ၊ မတတ်မှုကား၊ ထိုသူအားလျှင်၊ စီးပွားမရောက်၊ ချမ်းသာပျောက်၍၊ သူ့နောက်ကသာ၊ ရှိတို့ ရာလိမ့်။ ။ချမ်းသာရမည် ခဲ့၏တည်း။

၁၃။ မရချမ်းသာ၊ ငယ်သောခါက၊ ကျောင်းမှာမကြီး၊ နွယ်ဖျားသီးသည်၊ ဗူးသီးမွေးနု၊ လက်သပ်ပြုသို့၊ ရမှုပညာ၊ ငယ်ရွယ်စွာက၊ ဆရာထက်ကြပ်၊ မဆည်းကပ်မိ၊ နှမိနှမြော၊ လွန်လှမောဟု အိုသောကာလ၊ နောင်တ ရလိမ့်၊ မောင်လှအိမ်၊ ဝယ်လုပ်ဆောင်ဘွယ်ကို၊ မောင်ငယ်ဆံမျှ၊ မကြောင့်ကြနှင့်၊ နှမ တို့ရေး၊ ရှိစေသေးလော့၊ ငယ်သေးငယ်ရွယ်၊ ငယ်နုနယ်က၊ မောင်ငယ်ပညာ၊ ရှိအောင်သာလျှင်၊ မောင်သာ ကြိုးစား၊ ကျောင်းကန်သွား၍၊ ရှင်အားရရ၊ လှလှကွေးကွေး၊ စာရေး

တတ်မှု၊ လုံ့လပြုလော့၊ ဗဟုသုတ၊ များသိပ္ပံကို။ ။မောင်လှ သင်ချေပါဦးလော့။

၁၄။ ဤသို့သာယာ၊ ပျားသကာလည်း ပမာမမျှ၊ ချစ်နှမက၊ မောင်လှကိုသာ၊ လူ့ရေးရာ၌၊ လိမ္မာစေလို၊ တဘန်သိ၍၊ နားချို မောင်လှ၊ မွေးဘမျက်စိ၊ မွေးမိမျက်တောင်၊ နှမမောင်။ ။ မောင်ငယ်ရင်သွေး၊ နာဘိုသေးလော့၊ ရှေးသရောအခါ၊ ပြည်ဗာ ရာဝယ်၊ ကုဋေကြွယ်သား၊ သေဌေးအားလျှင်၊ သားတယောက် ဖြစ် ချစ်၍တစေ၊ အိမ်မှာနေ၍၊ စာပေမကျ၊ မိဘစုတွေ၊ ခန္ဓာရွှေသော်၊ အရှေ့ အနောက်၊ တောင်မြောက်ဘယ်မှာ၊ မသိ ပါငြား၊ သေဌေးသားသည်၊ သိုထားမတတ်၊ အရပ်ရပ်၌၊ နံအပ် ဥစ္စာ၊ ရှိသည်ငှာကို၊ များစွာကျွန်းပေါင်း၊ မကောင်းခိုးသူ၊ ဟူ၍ပြေးရှောင်၊ အိမ်ကိုရောင်း၍၊ ထောင်းထောင်း၊ ကျေလျက်၊ ခွက်လက်စွဲကာ၊ တောင်းစားပါလည်း နင်သာလူမိုက်၊ ဒုစရိုက် ဟု၊ ပိုက်ပုတ်လိုက်ကြ၊ ရွာမှထွက်လေ၊ တောမှာသေသည်။ ။ ကောင်းသေဌင်းတ ကျ၏တည်း။

၁၅။ ဤသို့ပပာ၊ နည်းနုယာ၌၊ မိုက်စွာလှငြား၊ သေဌေး သားကို၊ ရွှေသားမောင်ဖြူ၊ နားတံချူနှင့်၊ ချူတုံမရွှေ၊ တောင် .က လေ့ဖြင့်၊ စေ့စေ့နှလုံး၊ ယူပြီးဆုံးမှ၊ ကွင်းထုံးရှေးမှ၊ ရေပေါ် နိသို့၊ သည်ထင်ပေါ်၊ ပညာကျော်အား၊ ဆည်းကပ်သွား၍၊ စကားသိလွှာ၊ ပညာရှိပုံ၊ ဆင်စွယ်စုံသို့၊ မတုန်မလှုပ်၊ မရှုပ်မထွေး၊ ပညာဆေးဖြင့်၊ အမေးအဖြေ၊ ဆိုလေသမျှ၊ ရလေရာရာ၊ ပြဿနာ ကို၊ လျင်စွာဖြေကြောင်း၊ ပညာလောင်း၍၊ ကျမ်းပေါင်းဝတ္ထု၊ ဗဟုသုတ၊ ရွှရွတ်ပါ၊ ဆိုသော်ခါလည်း၊ မပြေမပြစ်၊ အထစ်

ထစ်နှင့်၊ အဆစ်အဖု၊ တခုမဟုတ်၊ အရှုပ်ရှုပ်နှင့်၊ ဘရုတ်ဘရက်၊
 ကြောင်ဘားချက်သို့၊ ရှက်စလိလိ၊ ရွံ့ဘယ်ရှိ၏၊ မသိရွှေ့နောက်၊
 တောငယ်မျောက်လား၊ ဆိုငြားဆိုခွင့်၊ ဆိုသင့်ဆိုရာ၊ မသိပါက၊
 တော့-အ-အ နှင့်၊ တုန် အ နှုတ်ထွက်၊ လှုပ်လှုပ်လှေ၊ လှေလှေနှင့်၊
 မနေကျောင်းမှာ၊ စာပေမတတ်၊ ငတ်၍သေငြား၊ သေဌေးသား
 သို့၊ တရားမကျ၊ လူ့ဗာလကို။ ။ မောင်လှရွှေောင်စေချင်၏တည်း။

၁၆။ ဤသို့ပမာ၊ ထုံးပုံရှာ၍၊ အရာအထောင်၊ လူတို့
 ဘောင်ထက်၊ တို့မောင်တက်၍၊ ထက်မြက်လှိမ်မာ၊ တို့မောင်
 သာလျှင်၊ တတ်ပါစိမ့်ကြောင်း၊ တပင်ကောင်းသော်၊ တသောင်း
 မှီရာ၊ တို့မောင်မှာလည်း၊ ပမာထိုသို့၊ ထက်လေမြို့က၊ တို့နှမလည်း၊
 တင့်ရတော့မည်၊ အမှတ်တည်၍၊ ဆိုသည်ထုံးပုံ၊ အလုံးစုံသည်။ ။
 အကုန် ဤတွင် ပြီး၏တည်း။

၄-ဆရာက နည်းနာပြု၍ ဆုံးပရန်

၁၇။ ဤသို့မိဘ၊ နှမပေါက်ဘော်၊ တိုက်တွန်းဆော်သား၊
 ထိုစကားကို၊ ဆိုငြားပြီးလျှင်၊ ဆရာတွင်၌၊ မြဲပင်နိစ္စ၊ ကွပ်ဆုံးမ၍၊
 တ-န သင်ကြောင်း၊ ထုံးဟောင်းနည်းနာ၊ အဖြာဖြာကို၊ သိသာ
 စေလို၊ ကဗျာချိုနှင့်၊ ဆိုအံ့သောငှါ၊ ဆားထုံးရှာ၏၊ ဒီသာ
 တောင်စောင်း၊ စဉ်းငယ်စောင်းသည်၊ ချောင်းရွှေဘက်ကမ်း၊
 ပန်းကားဝေဝေ၊ သီးမျိုးထွေ၍၊ စီးဝင်တွေတွေ၊ ရေကားအေးမြ၊
 ရိပ်ချမ်းလှနှင့်၊ သာလှဝိဟာ၊ ကျောင်း၌သာလျှင်၊ ဣရိယာပိုထံ၊

မျှသောခိုက်တွင်၊ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းသာ၊ ဆိုလိုက်ပါသည်။ ။လင်္ကာ
ပန်းသို့လန်း၏တည်း။

၁၈။ ပန်း၏ပမာ၊ ပျိုလင်္ကာတွင်၊ မာတာပိတာ၊ချစ်ခင်လှ၍၊
နမပေါက်ဘော်၊ ကျိုးကြောင်းမြော်လျက်၊ နှိုးဆော်ကုန်မြောက်၊
ကျောင်းသို့ရောက်လာ၊ ရာလည်း၊ သို့မှာသို့ရေး၊ နှုတ်သံ
လေးနှင့်၊ ညီထွေးသည့်၊ လက်သုကြွယ်နှင့်၊ လက်လယ်ကို
ကား၊ ဤသို့ထားမှ၊ လက်သို့လည်း၊ သိပ်လက်ညှိုးပိတ်၍၊ နှိပ်ကာလည်း
ကြ၊ မ-ကာလည်းရေး၊ လေးနှင့်၊ ဇေးသံရှင်၊ လက်ထား
သင်သည်။ ။ဤတွင် အာဒိ အစတည်း။

၁၉။ အာဒပဌမ၊ နမောစ၍၊ သို့ချ သို့တင်၊ သို့ဝင် သို့ဆင့်၊
သို့ပင့် သို့ရစ်၊ ပြေပြစ်အက္ခရာ၊ အရာရာကို၊ သိသာစေချင်၊ ဘတ်
ရှုတ်လျှင်လည်း၊ သို့သျှင် သို့ဘတ်၊ သို့မှတ် သို့ဆို၊ သို့ကို သို့ရေး၊
သံလေး၊ သံဖြတ်၊ သံလွတ် သံငေါ၊ နာပျော်သာယာ၊ နားတန်း
ဆာကို၊ သိသာလျှင်းအောင်၊ မီးတန်ဆောင်သို့၊ လောင်လတ်
သောလား၊ တောင်ထိပ်ဖျားဝယ်၊ စိုက်ထားမှီးတွင်၊ တမ်းခွန်
တင်သို့၊ နာသင်ချိုး၊ နှုတ်သံလေးနှင့်၊ ဇေးရင့်ရင့်၊ လက်ဖြင့်
နားတွင်း၊ ဆုပ်၍သွင်းသို့၊ မတင်းမလျော့၊ မပေါ့မလေး၊ လူရည်
သွေးသည်၊ စာရေးတတ်၍။ ။စာဘတ် သူထက် ထူးစေသော်။

၂၀။ ဤသို့ ဌမ၊ နမောကကိုစ၍ သင်ပြီး၊ သင်ပုန်းကြီး၊
လုံး၊ သုံးဆံ့သုံး၍၊ နှလုံးပိုက်၍၊ ခြိုက်ခြိုက်အားရ၊ တတ်ပြီးမှ
တည့်၊ မင်္ဂလသုတ်၊ ဆံ့သုံးပုဒ်ကို၊ အားထုတ်လို့လ၊ မကြာရခင်၊
ဓိပ္ပာယ်ငင်၍၊ သိမြင်စိမ့်ကြောင်း၊ ပညာလောင်းသား၊ မပေါင်း
ဘက်ရာ၊ သူမိုက်မှာသို့၊ မကပ်လျှီနှင့်၊ မြင့်မိုရ်ပမာ၊ ရှိပညာသို့၊

ဆည်းကပ်လျှိုလော့၊ ငါတို့ဆရာ၊ သမ္မာသာမဉ္ဇ၊ အာဒိစန္ဒ၊
 ဓမ္မတရား၊ ရှစ်ပါးအင်္ဂါ၊ အရိယာနှင့်၊ ပူဇာရဟ၊ ထိုက်ပေလှ
 သည်၊ မြတ်လှဆရာ၊ ပိတာတို့ကို ကြည်ညိုနှစ်သို့၊ ပူဇော်တို့လော့၊
 ဤသို့မှန်စွာ၊ အာဒိဗြာရ၊ သုံးဆယ်စေသား၊ မြတ်ဘုရားနှင့်၊
 ရှစ်ပါးစွန်းပါ၊ မင်္ဂလာဟု၊ ဒေသနာထူးခြား၊ ဤတရားကို၊
 ရှင်အားရရ၊ ညီလှမှတ်၍။ ။စာတတ် သူထက် ထူးစေသော်။

၂၁။ ဤသို့မြတ်စွာ၊ မင်္ဂလာဟု၊ ဒေသနာထူးခြား၊ ဤ
 တရားကို၊ ရှင်အား ရရ၊ ချပြီးမှလျှင်၊ ဇာတ်တော်တွင်လည်း၊
 အလျင်ရှေးရှိ၊ တေမိအစ၊ နောက်မှဆုံးစွန်၊ ဝေဿန္တရာ၊ ဆယ်
 ဖြာဇာတ်ပေါင်း၊ နှုတ်သံညောင်းနှင့်၊ ညီကောင်းသို့သင်၊ သို့တွင်
 သို့ရှိ၊ သည်ပါဠိ၌၊ လာရှိဓိပ္ပာယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ ညီငယ်သို့
 ဆို၊ သည်ပါဠိကိုလည်း၊ နာချိပမ္ပ၊ လွန်နှစ်လို့လျက်၊ ဤသို့
 နက်လေး၊ ဤအရေး၌၊ ညီထွေးသို့မှတ်၊ သို့စပ်သမ္ပန်၊ သို့မမှန်
 ဟု၊ မချန်မထား၊ ငါစကားကို၊ သည်းဖျားချပ်၍။ ။စာတတ်
 သူထက် ထူးစေသော်။

၂၂။ ဤသို့မဟာ၊ ဇာတ် ဆယ်ဖြာတွင်၊ ခိပ္ပာယ်ငင်၍၊
 သွန်သင်ပြီးမှ၊ အဋ္ဌသဒ္ဒါ၊ ကျမ်းရှစ်ဖြာတွင်၊ ရင်းချာမူလ၊ သန္တ
 စသည်၊ ဘရသို့လာ၊ ဒီဃမ္မာမူ၊ ဤသို့ဟူ၍၊ ဗျည်းမူသုံးဆယ်၊
 သုံးလုံးဝယ်လည်း၊ သိလ္လယံစေလှ၊ ကေစဋ္ဌာ၊ အက္ခရာသော်၊
 လေးဆယ်ကျော်လျက်၊ တလုံးတက်တည့်၊ ရုပ်တက်သောခါ၊
 တကြာကို၊ သို့သာပုဒ်ဖြတ်၊ တည်ပြီးလတ်မှ၊ သို့မှတ် သို့ခွင်း၊
 သို့ကြွင်း သို့စေ၊ သို့ချေ သို့ကပ်၊ အပြီးသတ်ဟု၊ နှုတ်မြတ်ဩဇာ၊

မြတ်ဆရာတို့၊ နည်းနာညွှန်ပြ၊ မိန့်သမျှကို၊ ညီလှနားတွင်၊
တူကံစေချင်သည်။ ။မြင်မြင် သူ့ထက်သာစေသော်။

၂၃။ ပိဋကတ်ဟု၊ ကျမ်းမြတ်သုံးပုံ၊ အလုံးစုံကို၊ ရောက်တုံ
သော်လည်း၊ နည်း၏မထင်၊ ကျမ်းကျင်မည်ပါ၊ အကွရာနှင့်၊
သဒ္ဒါကျမ်းကို၊ လှည့်ကာဆိုမှ၊ ဝတ္ထုစသည်၊ ဘတ်ကြလက်၊ ပျို
ကဗျာ၌၊ လိမ္မာစေလို၊ သတ်ပုံကိုလည်း၊ နှုတ်ချိုရွှေ၊ သင်ကောင်း
လှ၏၊ သို့မှစာတတ်၊ သတ်လတ်သေချာ၊ သိလိမ္မာလိမ့်၊ နာစေ
ချင်ဘွယ်၊ အသွယ်သွယ်နှင့်၊ နားဝယ်နှစ်သိမ့်၊ ရိုးခြင်စိမ့်လိမ့်၊
ပိမ့်မိမ့်အကွရာ၊ ရေးသောခါလည်း၊ သေချာစွာလှ၊ ကနှင့် ပကို၊
ကျနတုံးဟူ၊ ညမူတခြား၊ ယကား တသွယ်၊ နငယ်နှင့် မ၊ မတူ
ကြတည့်၊ ကွဲကြသည်သာ၊ သတ်ညွှန်းစာလည်း၊ များစွာရှိပေ၊
အထွေထွေကို၊ ညိရေတပည့်၊ သင်ပေလှည့်လော့၊ တည့်တည့်
သို့မှ၊ ထားကောင်းရှသို့၊ မိုဃ်းဝကောင်းကင်၊ သိနွောနှင့်သို့၊
လျင်လေသောလား၊ ရေကရားမှ၊ ယိုငြားရေစက်၊ ပြန်ပြန်ထွက်
သည်။ ။သူ့ထက် ညီထွေး ကံစေသော်။

၂၄။ ဤသို့ အံ့ဘွယ်၊ အသွယ်သွယ်နှင့်၊ သူငယ်တို့ကို၊
ဘတ်စေလို၍၊ ဆိုသည်အစဉ်၊ စကားယဉ်လျှင်၊ မပြီးခင်၌၊
မှတ်ချင်ရေးရာ၊ လူ့ဘာသာလည်း၊ ရှိပါဘို့သေး၊ ညီကလေးကို၊
ရွေးပဲမူးမတ်၊ ခွဲကျပ်ဗိဿာ၊ ဆယ်ရာထောင်သောင်း၊ သိန်းသန်း
ပေါင်းနှင့်၊ ရက်ပေါင်းသင်္ချာ၊ လမှာနှစ်စစ်၊ သက္ကရာဇ်ကား၊
ခုကား ဘယ်နှယ်၊ ဆယ်ကား ဘယ်သို့၊ မှတ်ကုန်မြို့လော့၊ မပေါ့
ကြီးစား၊ တပည့်များစွာ၊ စပါးဆန်ရေ၊ ရွှေငွေ ခဲမ၊ ပြောင်းပဲ
စသည်၊ ဤမျှ ဤရွှေ၊ ဤနေ့ ဤလ ဤကာလ၌၊ ချေးထ

စားယူ၊ ထိုသည့်သူကား၊ တိုးပွားမည်မျှ၊ ငါက ချလစ်၊ သက္ကရာဇ်သည်၊ စစ်သော်ဤမျှ၊ တွက်ချက်ရလျှင်၊ ဆန်မျှမယုတ်၊ စက်မှန်ခတ်သို့။ ။ဟုတ်ဟုတ် ညီထွေး တတ်စေသော်၎င်း။

၂၅။ လူရေးလူရာ၊ လူလိမ္မာဟု၊ ဖြစ်ပါလေစေ၊ ကျောင်းမှာ နေက၊ များသိသတို့၊ သင်ကြစမြဲ၊ မချွတ်လွဲတည့်၊ ကံစေ သူ့ထက်၊ ညနံနက်လည်း၊ မပျက်မြဲစွာ၊ သရဏာနှင့်၊ ပဉ္စာသီလ၊ အဋ္ဌဥပုသ်၊ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး၊ စောင့်သုံးကုန်ကြ၊ အနိစ္စနှင့်၊ ဒုက္ခ အနတ္တာ၊ လက္ခဏာပြား၊ ဤသုံးပါးကို၊ ပျိုထွားမောင်လှ၊ စီးဖြန်း ကြလော့၊ ငယ်စွာသူငယ်၊ ငယ်၏ဟူ၍၊ မယူသေမင်း၊ မနေလျှင်း တည့်၊ မမှတ်တည့်နှင့်၊ မည်သည့်ချိန်ခါ၊ မရွေးသာတည့်၊ ရာဇ သေမင်း၊ ခွင်းလေတတ်စွာ၊ သတိရလော့၊ မမေ့မလျော့၊ မပေါ့ နှင့်သား၊ ထမင်းစားလည်း၊ ဦးဖျားယူငင်၊ သင်ပုတ်တင်မှ၊ စားကုန်ကြလော့၊ အိပ်ကြသောခါ၊ လက်ဆယ်မြွှာကို၊ ထိပ်မှာ တင်ထား၊ မြတ်ဘုရားနှင့်၊ တရားသင်္ခါ၊ ကိုးကွယ်ရာဟု၊ အိပ်နေ ပြုမှ၊ နိုးလေကလည်း၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မာ၊ သံဃာဟူသား၊ မြတ်သုံးပါး ကို။ ။ညီကား ပူဇော် လေလင့်လော့။

၅-မိဘမကောင်းလျှင် သားတို့က တဘန်ဆုံးမရန်
ဘုရားလောင်း ပုံစံကို ပြဆိုရာ

၂၆။ ဤသို့များစွာ၊ တတ်စရာကို၊ လှည့်ကာဆိုမှ၊ မိနှင့်ဘ၏၊ ကြီးလှကျေးဇူး၊ တင်ပေဘူးကို၊ အထူးပြပီမွှ်၊ နားနာစိမ့်လော့၊

နှစ်သိန်လေးသောင်း၊ ပေါင်းသည့်ဤမြေ၊ ထူးထူးထွေလည်း၊
 စိမ်းရွှေထွားထွား၊ ဝါးရွက်လားသို့၊ ကျယ်များစကြဝဠာ၊ ကြီး
 ရောလည်း၊ အပ်မှာနဖား၊ ထွင်း၏လားနှင့်၊ မပြားပုံဆို၊ တောင်
 မြင့်မိုရ်လည်း၊ နွားချိုပေါက်စ၊ ပမာကျ၏၊ နက်လှစွာရှောင်း၊
 ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ ရေတောင်တောင်နှင့်၊ တံချောင်သ
 မုဒြာ၊ ရေများစွာလည်း၊ ပမာမလောက်၊ မိုဗ်းရေပေါက်သို့၊
 အံ့လောက်စရာ၊ မိမာတာနှင့်၊ ပိတာအာ၊ မြတ်ဂုဏအား၊
 ဆပ်ငြားပါလို၊ မိကိုလကျော၊ ဘမ္မာလက်ဝဲ၊ အမြဲထမ်းလျက်၊
 ပခုံးထက်တိုင်၊ သို့စဉ်နိစ္စ၊ လုပ်ကျွေးကြလည်း၊ ရှေးကပြုဘူး၊
 မွေးကျေးဇူးကို၊ အထူးမြဲခိုင်၊ မဆပ်နိုင်တည့်၊ အပိုင်မည်ကြောင်း၊
 တရားကောင်းကို။ ။ ညီကောင်းနားဝယ် စိမ့်လေလော့။

၂၇။ နားဝယ်စိမ့်ငှာ၊ ငါထရာလျှင်၊ မာတာပိတာ၊ ဂုဏ်ကို
 ပြု၍၊ ပုတ္တတို့အား၊ ဆပ်ငြားနိုင်ကြောင်း၊ ဘော်ပြရှောင်းက၊
 မကောင်းမိဘ၊ မေ့မတည့်၊ မကြည်မည့်၊ ငန်တိုမိစ္ဆာ၊ ပါဇာ
 တိပိတ်၊ သတ်ခပ်လူယူ၊ မပြုနုလုံး၊ မသုံးသီလ၊ ဒါနမပွား၊
 မသွားကျောင်းကန်၊ ယုတ်လှမှန်သား၊ မိဘအားကို၊ တရား
 စောင့်စောင့်၊ တော်ပြောင့်လှစွာ၊ မိစ္ဆာမဘောက်၊ မသောက်
 သေစာ၊ ပါဏာသုသက်၊ ခိုးဝှက်ယူမှု၊ ဤငါးခုကို၊ မပြုနှင့်ဗျာ၊
 လှူဒါမပြတ်၊ ပိဏ္ဍပိတ်လည်း၊ မလပ်နေတိုင်း၊ မရိုင်းကျောင်း
 ကန်၊ အမှန်သွားသွား၊ တရားနာနာ၊ ရတနာသုံးဦး၊ မပြတ်ဖူး၍၊
 ကြည်နူးလှစေ၊ ညောင်ရေလည်းသွန်း၊ သိမီးထွန်းလျက်၊ ဆွမ်း
 ကွမ်းလက်ဖက်၊ ရေစက်ချချ၊ လှူဒါနနှင့်၊ သီလဥပုသ်၊ ကိုယ်နှုတ်

နှလုံး၊ စောင့်သုံးကြပါ။ မိမာတာတို့၊ ဤသို့ဆိုတတ်၊ ထိုသား
မြတ်ကို။ ။ဆပ်ဆပ်ကျေးဇူး မိ၏တည်း။

၂၁။ ကျေးဇူးဆပ်ဟု၊ ထူးမြတ်လှစွာ၊ ကျမ်းကဗျာကို၊
သိသာလှစေ၊ ဘော်ပြပေအံ့၊ ညီရွှေတပည့်၊ နားဝယ်ထည့်လော့၊
တည့်တည့်မရွက်၊ ဟုတ်တိုင်းထွက်ပိမ့်၊ ဘဝင်နွဲ့ကျော်၊ သုံးလူ
ဘော်၏၊ မိန့်တော်မူထ၊ သာသနာ့ကို၊ ကြည်လှစိတ်သန်၊ ထွတ်
နိဗ္ဗာန်သို့၊ အမှန်ရောက်လို့၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ကြည်ညိုသမှု၊ ရှင်ပြု
ကုန်ကြ၊ ပဉ္စင်းကကို၊ ရကြမထေရ်၊ ဤခါသည်မှ၊ ထူးလည်
အောင်မျှ၊ ငယ်ကစို့သည်၊ ရင်နို့ရည်ဘိုး၊ ကြိုး၍ဆပ်ပေ၊ ပိုင်
လေသသူ၊ ချင့်တက်ယူက၊ မတူဘက်ရှား မြတ်ဘုရားလျက်၊
ရွှေနှုတ်မြက်ကို၊ နှစ်သက်သမှု၊ သာဓုစကား၊ သုံးကြိမ်ကြား၏၊
ဘုရားသာသနာ၊ ယခုခါလည်း၊ ကြုံပါသည့်ကျိုး၊ မိန့်ဘိုးကို။ ။
ကြိုး၍ ညီထွေး ဆပ်လေလော့။

၂၉။ နို့ဘိုးပြေးကြောင်း၊ ကောင်းသားကျင့်ဝတ်၊ ပိဋကတ်
ကို၊ ဟုတ်ဟတ်ကြားက၊ များသိသတို့၊ မှတ်ကြလိမ့်မည်၊
အကြောင်းတည်၍၊ ရေးသည်ကဗျာ၊ ပျိုလင်္ကာ၌၊ ရှေးခါဖြစ်ဘူး၊
ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ အထူးပြလို၊ တဘန်ဆိုအံ့၊ နာချိုကြပါ၊
ဒါယကာတို့၊ ဗာရာတောင်မည်၊ ရွှေပြည်နဂရာ ထိုပြည်သာ၌၊
ရာဇာ ဗြဟ္မဒတ်၊ မင်းပြုလတ်သော်၊ တို့ရှင်ကျော်၏၊ လောင်း
တော်အထွတ်၊ ဗောဓိသတ်လျှင်၊ မြတ်လှမိမှာ၊ စွဲလာသနွေ၊
ဆယ်လနေ၍၊ လှံထွေသိမ်မွေ့၊ ဘွားသည့်နေ့မှ၊ စသည်ရေလစ်၊
ခုနစ်နှစ်လျှင်၊ ရောက်ချင်လတ်သော်၊ အဘိုးတော်လည်း၊ မမျှော်

မပျက်စီး၊ ဖြစ်ရှာဘိ၍၊ မချီဆင်းရဲ၊ လက်စွဲကိုင်လျက်၊ ပြင်သို့ ထွက်လည်း၊ လက်ဆက်တူပင်၊ ဝင်လည်းတူကွ၊ သို့ထတစေ၊ မအေမိခင်၊ အိမ်တွင်ကြီးငယ်၊ လုပ်ဆောင်ဘွယ်ကြောင့်၊ စိုးရိမ် နှောင့်လျက်၊ မောင့်ဘကြောင့်သာ၊ အိမ်မှာကိစ္စ၊ ချွတ်ယွင်းရခဲ၊ မောင့်ဘကိုလျှင်၊ လှည်းနှင့်တင်၍၊ တောခွင်သတ်လေ၊ ငါ့မိ စေက၊ ငါ့မေးဘမူ၊ သူ့ကိုဘယ်နှယ်၊ သတ်ရမယ်ဟု၊ ဆဲရေးပြု လျှင်၊ တိတ်တိတ်ပင်တည့်၊ နောက်လျှင်များစွာ၊ ဆိုသောခါ၌၊ ရှားပါးမိခင်၊ လှည်းနှင့်တင်မြောက်၊ တောသို့ရောက်က၊ လှည်းမှ ချ၍။ ။အဘ တွင်းတူးလေ၏တည်း။

၃၀။ ထိုသို့ထိုခါ၊ တို့မြတ်စွာ၏၊ လောင်းလျာလည်းဖြစ်၊ ခုနစ်နှစ်သည်၊ ချစ်လည်းချစ်ဘွယ်၊ နှုနယ်စလှ၊ လူယဉ်လှလျှင်၊ အဘနှင့်သား၊ တောသို့သွား၍၊ ကြောင်းလျားမသင့်၊ ပြုကျင့် အပ်သည်၊ အတတ်ဟူက၊ မှတ်မိဝမ်းတွင်၊ ဉာဏ်ဆင်ခြင်မှ၊ ငါ၏ ဘကို၊ ငါ့မှကယ်သူ၊ မရှိမူ၍၊ တွင်းမူတခြား၊ အတူးသွား၍၊ တူး ငြားလေလျှင်၊ သားစင်ထိုမှာ၊ တွင်းတူးရာသို့၊ မကြာတူရ၊ သွားလေမူလျှင်၊ အဘမြင်သော်၊ ညီလျှင်ဘန်ရည်၊ ဘယ်ပြုမည် ဟု၊ ဆိုသည်စကား၊ ကြားလတ်သောခါ၊ သားသည်ချာလည်း၊ အဘမှာကား၊ ဘယ်သို့ထားဘိ၊ ထံပါးကြပ်ကြပ်၊ မေးတုံလတ် သော်၊ အကြောင်းဘော်၍၊ နာပျော်ဘွယ်သာ၊ မောင့်မာတာ သည်၊ တောမှာမြှုပ်လေ၊ ငါ့ကိုစေ၍၊ သေအောင်ရိုက်ချိုး၊ မောင်ငယ်ဘိုးကို၊ အရိုးမကြွင်း၊ ဤသည့်တွင်း၌၊ ထည့်ပြီးလျှင်မှ၊

ငါ့သားလှနှင့်၊ တူကုမကွာ၊ ငါတို့ရွာသို့။ ။တူသာသွားကြစို့၏
တည်း။

၃၁။ ဤသို့ဆိုသား၊ ထိုစကားကို၊ ကြားလတ်သောခါ၊
သားပုတ္တကား၊ သံဝါမြမြ၊ ဤသို့ဟ၏၊ မွေးဘုရားသား၊
ပြန်တို့ပါလော့၊ ငါ့မှာ တွင်းကြီး၊ မပြီးလက်စ၊ ရှိလေထဟ၊
မြမြသံဝါ၊ ဆိုသောခါလျှင်၊ မောင့်မှာဘယ်ကြောင့်၊ ပူဆောင့်
ပူဆာ၊ တူးရှာသနည်း၊ ငါ့ခမည်းဟု၊ မိန့်ဆိုပြုသော်၊ ငါ့ဘိုး
တော်ကို၊ မြှုပ်ကြသောလား၊ ငါ့ဘအားလည်း၊ ဆိုငြားသောခါ၊
ဤတွင်းမှာလျှင်၊ ငါသာမြှုပ်မည်၊ အကြောင်းရည်၍၊ တူးသည်
မွေးဘ၊ နှုတ်သံမြနှင့်၊ ဆိုထစကား၊ ကြားလတ်သောခါ၊ ဘပိတာ
လည်း၊ ငါသာမိုက်လှ၊ သံဝေရလျက်၊ တွင်းမှတက်၍၊ နှစ်သက်
ဝမ်းသာ၊ နမ်းရှုပ်လာမှ၊ ငါ့သားလှသည်၊ တောဝမြိုင်သာ၊
တူမပါမှ၊ ပိတာအဘ၊ မွေးဘကိုယ်လုံး၊ ခုံအဆုံးဟု၊ နှလုံးမဆံ၊
လွန်ကြောက်ရွံ့မှ၊ မွေးသည်ဘကို၊ သံမြသာချို၊ ဤသို့ဆို၏၊
မြင့်မိုရ်သမုဒြာ၊ စကြဝဠာပထဝီ၊ ဤသည်မြေထက်၊ ကျေးဇူး
နက်သည်၊ ပြိုင်ဘက်ခံစွာ၊ ဘပိတာက၊ များစွာမကောင်း၊
မှုအပေါင်းတွင်၊ မွေးဘခင်ကို၊ အကြင်သသူ၊ သတ်ချေမှုကား၊
ထိုသူအားလျှင်၊ ဇမ္ဗူပြင်ကို၊ စည်သွင်မျက်နှာ၊ ညှိပြီးစွာလျှင်၊
ရွှေပဉ္စင်တည့်၊ တည်တံ့ဘိ၍၊ များဘိသဃံ၊ တော်နှင့်သာလျှင်၊
မြတ်စွာဘုရား၊ အထွတ်ထွားကို၊ ကြည်ညိုသဒ္ဓါ၊ ပင့်တို့ပါ၍၊
ဒိဝါရတ္တ၊ အာဒိစ၍၊ ဆွမ်းကပြုဖြူ၊ နေ့တိုင်းလှလည်း၊ ပူသည်

ပုတ္တောဝါဒ ဆုံးမစာ

၂၇၁

ဆင်းရဲ၊ ပါယ်ဝဋ်ထဲမှ၊ လဲသည်မရှိ၊ ဒုက္ခတိကို၊ သိတော်မူပါ၊
ဘပိတာဟု၊ သံဝါမြမြ၊ ဆိုဆုံးမသည်၊ မွေးဘပိတာ၊
ထိုအခါမူ။ ။လွန်စွာ ကြောက်ရွံ့ကုန်၏တည်း။

၃၂။ ကြောက်ငြင်းစွာ၊ ဘပိတာကို၊ မြိုင်သာတောဝယ်၊
အသွယ်သွယ်နှင့်၊ ဆန်းကြယ်လှစွာ၊ ပုံစံရှာ၍၊ ထိုခါဤတွင်၊
ထိုဘဝင်လည်း၊ ငါလျှင်မှိုက်စွာ၊ ငါ့သားလှသည်၊ တောဝမြိုင်
ခြေ၊ ပါပေတုံ၍၊ မသေငါ့ဘ၊ ချမ်းသာရ၏၊ မကျငါလျှင်၊ ဝီစီ
ကွင်သို့၊ မဝင်တို့ရ၊ လွတ်ပေစွာဟု၊ အားရဝမ်းသာ၊ သားသည်း
ချာနှင့်၊ ပိတာတို့လျှင်၊ အိမ်သို့ဝင်က၊ ကြည်လင်ကော်ရော်၊
ရှိပူဇော်မှ၊ မြတ်လှလုပ်ကျွေး၊ မွေးမြူကြင်နာ၊ စုတေ့ခါဝယ်၊
နတ်ရှာစံစား၊ ရသည်များကို၊ ငါးရောငါးဆယ်၊ ဇာတ်တော်
ဝယ်၌၊ အကျယ်များစွာ၊ ရှိလေရာတည့်၊ နာသာရုံမျှ၊ စဉ်းငယ်
ပြသား၊ ပုံစံများကို၊ မှတ်သားကုန်ကြ၊ ညီသိသတို့၊ မိဘတို့အား၊
တရားတိမ်းစောင်း၊ ကျင့်မကောင်းက၊ ဆိုဆုံးမလော့၊ သားလှ
မကောင်း၊ မိဘခေါင်းတည့်၊ သားကောင်းမိဘ၊ ခံရမည့်ရေး၊
အညွန့်ဝေးစွာ၊ မိဘနှစ်ပါး၊ ကောင်းသောသားကား၊ များ၏
လှကွင်၊ ပြစ်မည်ပင်တည့်၊ မိခင်ပေးဘ၊ သားထိုမျှကို၊ ဆုံးမကြ
ပါ၊ တချို့မှာကား၊ ငါ၏သားသည်၊ သနားစလှည့်၊ ပြစ်ပေ၏
လှ၊ ကြည်နူးသာယာ၊ ကျောင်းမှာမသား၊ အိမ်တွင်သားနှင့်၊
စကားရေးရာ၊ ရှိသောခါမှ၊ ငါးမှာလျှာမဲ့၊ ဟူသကဲ့သို့၊ ကဲ့ရဲ့စရာ၊
မျက်နှာမလှ၊ မိနှင့်ဘသည်။ ။ရှက်ရ ကေန် သဘောတည်း။

၆။ သားကောင်း သောဏမထေရ် ကယ် မ၍
 အဘမူဆိုး နတ်ပြည် ရောက်ဘူးသည်ကို
 ပုံတင်၍ပြရာ

၃၃။ ရှက်ရမှန်စွာ၊ သားပုတ္တာကို၊ မှန်စွာငယ်က၊ မဆိုးမမှု၊
 မိဘတလည်း၊ ရန်သူမည်ဟု၊ ဆိုသည်စကား၊ ထုံးစံများကို၊
 မှတ်သားကုန်ကြ၊ မိန့်ဘလည်း၊ ကျလုအပြီး၊ ဝီစိနည်းလျက်၊
 နတ်ပြည်တက်၍၊ သို့သက်စံစား၊ သားစကားကြောင့်၊ ဖြစ်ငြား
 တုံလေ၊ ပုံသက်သေကို၊ မှတ်စေစိမ့်ငှါ၊ ဆိုးမစာဝယ်၊ သိသာရုံ
 မှ၊ ပြပြီးမှတည့်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ၊ တော်၌သာလျှင်၊ သားရွှေစင်
 ကို၊ ကြည်လင်သမှု၊ ရဟန်းပြုငြား၊ မိဘများ၌၊ ရငြားချမ်းသာ၊
 ရှိဘူးစွာကို၊ သိသာလျှင်အောင်၊ ဓိပ္ပာယ်ဆောင်အံ့၊ နားထောင်
 ကြပါ၊ ဒါယကာတို့၊ မြတ်စွာဘုရား၊ အထွတ်ထား၏၊ ထင်ရှား
 နာမ၊ ကျော်ပေါက်ပြသည်၊ သောဏတွင်ခေါ်၊ တပည့်ကျော်
 ၏၊ ခမည်းတော်က၊ တရားမသိ၊ မိုက်လှဘိ၍၊ သတိမတွေး၊
 ခွေးလည်းများစွာ၊ ရံစကာနှင့်၊ ကြီးစွာတောင်ထက်၊ နေ့တိုင်း
 ရက်လည်း၊ တက်၍ရှာဖွေ၊ ခွေးတတွေနှင့်၊ နေ့ရှည်ရက်များ၊
 သူ့ဘအားကို၊ သနားစလှ၊ ရှင်သောဏက၊ မွေးဘဏ္ဍိသို့၊ မဖျင်း
 မြို့နှင့်၊ သို့ပင်တစေ၊ ဆိုးမလေလည်း၊ မနေတို့ပါ၊ တောသို့သာ
 လျှင်၊ သွားပါစမြဲ၊ တလဲလဲတည့်၊ အိုမြဲဇရာ၊ ရောက်သော
 ခါမှ၊ သားသောဏမှု၊ ကျောင်းသို့ယူထ၊ မွေးသည့်ဘကို၊ မြတ်လှ
 တရား၊ ဟောငြားသမှု၊ ရဟန်းပြုသည်။ ။သေလုတရား နီး
 တွင်တည်း။

၃၄။ သေလုနီးနီး၊ တရားကြီးတွင်၊ မွေးဘဝကို၊ ကြည်လင်
စေမှု၊ ရဟန်းပြုလျှင်၊ မကြာခင်၌ တောခွင်မြိုင်ခြေ၊ ခွေးတတွေ
နှင့်၊ ရှာဘေ့လည်းပြု မကောင်းမှုကြောင့်၊ ယခုထင်ထင်၊
မြင်သည်ထင်ရှား၊ တောင်ထိပ်ဖျားက၊ ဆင်းငြား တုံလာ၊
ခွေးများစွာကို၊ ပိတာအဘ၊ မြင်လေကလျှင်၊ သားလှကယ်ပါ၊
ခွေးများစွာသည်၊ လာတပြီးကား၊ ငါ့အသားကို၊ စားကြမချွတ်၊
အသေသတ်လိမ့်၊ လွန်ကြောက်ထိမ့်၍၊ ဖိမ့်ဖိမ့်လည်တုန်၊ အသက်
ခုန်၍၊ ကြောက်ဟုန်ပြင်းစွာ၊ ရှိသောခါမှ သတိရလည်း၊ ငါ့
ဘ တောခွင်၊ ခွေးနှင့်ဝင်၍၊ ရှာချင်ခဲ့ထ။ ထိုပါပသည်၊ ခုက
ပင်လျှင်၊ ပါယ်လေးခွင်သို့၊ ငင်၍ချမည်၊ ရည်ပြီတကား၊ ငါ့ဘ
အားလည်း၊ မလားပါယ်ရှာ၊ ရှိစိမ့်ငှာလျှင်၊ ငါသာအရေး၊
ဖြစ်ချေသေး၏။ ငံထေးထေးဖာဖာ၊ ဘပိတာကို၊ ငါသာနတ်ပြည်၊
တင်ပါမည်ဟု၊ ကြံစည်ပြီးမှ၊ များသိသအား၊ တောဝမြိုင်ခြေ၊
ပန်းထွေတွေကို၊ ရှာစေပြီးမှ မွေးသည့်ဘကို၊ ဓာတ်လှမှုတော်၊
ကျိန်းဝပ်ပျော်သား၊ ကျောင်းတော်စေတီ၊ သို့လျှင်ချီ၍၊ ရှုအိ
ဘယ်သာ၊ ပန်းများစွာနှင့်၊ ပူဇာရဟ၊ ဤပုညကို၊ မွေးဘဘို့လျှင်၊
ဘန်စီရင်၏၊ စိတ်တွင်ကြည်စေ ငါ့ဘအေဟု၊ ဆိုလေသောခါ၊
ဘပိတာလည်း၊ ဝမ်းသာအားရ၊ ကြည်ဆွဆွလျှင်၊ ဖြစ်စေချင်
သော်၊ ခွေးလျှင်ငါးရာ၊ မလာတို့ဘဲ၊ ရှောင်ကြဉ်မဲ၍၊ လဲသည်
ဘဝ၊ စုတေရလျှင်၊ နတ်ပြည်ခွင်သို့။ ။ဘခင် စံရလေ၏တည်း။

၃၅။ ဤသို့ဘခင်၊ နတ်ပြည်ခွင်၌၊ မြဲပင်တာရှည်၊ စံရသည်
ကို၊ နားလည်စိမ့်ငှာ၊ ဥပမာဖြင့်၊ နာသာစိမ့်ကြောင်း၊ ဆိုပြန်
ရှောင်းအံ့၊ မကောင်းရောဂါ၊ ဝေဒနာသည်၊ ပြင်းစွာနှိပ်စက်၊

သက်ထွက်လူနီး၊ တျားတျားတီးနှင့်၊ သက်ကြီးရွှက်ဖို၊ ထိုသူ
ကိုလျှင်၊ မိတ်ဝင်ကျွမ်းသူ၊ ဆွေတော်လူက၊ စသည်မျိုးပုံ၊
အားလုံးအံ့မှ၊ မကြောင့်ကြနှင့်၊ သက်မှရှည်စေ၊ တိုးဝင်စေဟု၊
ဆိုလေတုံငြား၊ ဆေးသမားကို၊ သွား၍ခေါ်မြောက်၊ အိမ်သို့
ရောက်ငြား၊ ဆေးသမားလည်း၊ လက်ဖျားစမ်းသပ်၊ သွေးသံ
ပြတ်ဟု၊ ဆိုလတ်သရော်၊ သို့သော်လွတ်မြဲ၊ သွေးကိုစွဲ၍၊ လှေကဲ့
စီးသာ၊ ပြုဘို့ပါဟု၊ ဉာတကာတို့၊ ဆိုကြမှီသား၊ သို့သော်ဤ
ဆေး၊ တိုက်ကာပေးလော့၊ လွတ်ရေးမှန်လှ၊ ကေန္တတည့်၊
ကောင်းစွာနှာနှပ်၊ မျက်စဉ်းခတ်က၊ ချမ်းသာရအံ့၊ မကြောက်
လန့်နှင့်၊ တံတံဝန်တံ၊ ခံသည်နှင့်သာ၊ ရက်မကြာလျှင်၊ ရောဂါ
ကင်းထ၊ ချမ်းသာရသို့၊ ပုံပြထို့သွင်၊ ငါ့ဘခင်လည်း၊ တောခွင်
မြိုင်ခြေ၊ ရှာဘော့ခဲထ၊ ကျင့်ပါပလည်း၊ အာသန္နကံ၊ ပါယ်လေး
တန်သို့၊ ပြောင်းပြန်ကျမည်၊ ထင်လေသည်ကို၊ မထေရ်သောဏ၊
သားပုတ္တသည်၊ ဇီဝကလျှင်၊ ကုသောသွင်သို့၊ များဖြင်ကုသိုလ်၊
ဆေးထိုထိုဖြင့်၊ ဉာဏ်တော်ချင့်၍၊ တိုက်လွင့်သောခါ၊ ခွေးများစွာ
လည်း၊ မလာဝံ့ကြ၊ ပျောက်ပျက်ပ၍၊ ကောင်းလှအာရုံ၊
ဉာဏ်သင့်ကြုံ၍။ ။နတ်ဘုံ စံစားလေ၏တည်း။

၁-သားသုံးယောက်နှင့် ဝကားအမျိုးမျိုးတို့ကို
ပြောဆိုရာ

၃၆။ ဤသို့ပမာ၊ အဖြာဖြာကို၊ ပညာယူငင်၊ လူတို့တွင်
လည်း၊ အကြင်သားကို၊ တတ်စေလို၍၊ ပျိုရွယ်ကာလ၊ စာချ

စိမ့်ငှာ၊ မြတ်ဆရာသို့၊ အပ်ကြမ္မိလော့၊ သားတို့ပညာ၊ ရှိသော
ခါလျှင်၊ ဆရာမက၊ မိန့်ဘအား၊ သဂ္ဂနတ်ပြည်၊ တင်ဘူးသည်
ကို၊ နားလည်ကြပါ၊ ဒါယကာတို့၊ ထိုသို့မဟုတ်၊ သားတည်း
ယုတ်မှု၊ ဆုတ်သည်လူလား၊ ပုံမပြားတည့်၊ သားကားသုံးယောက်၊
ခုမျက်မှောက်တွင်၊ ရှိသည်ပင်တည့်၊ မိခင်နှင့်ဘ၊ ကျင့်သမျှကို၊
ကျင့်ကြသမှု၊ အနုဇာတ၊ မည်ရတွင်မြောက်၊ သားတယောက်၊
တည့်၊ တယောက်မှာကား၊ မိဘများထက်၊ ထက်သည့်ပညာ၊
အကျင့်သာသည်၊ လွန်စွာဖြစ်ဘိ၊ အတိဇာတ၊ မည်ရတွင်မြောက်၊
သားတယောက်တည့်၊ မိဘအောက်ဆုတ်၊ ယုတ်သည်အကျင့်၊
ရှိလင့်တန်က၊ သမုတ်ကြသည်၊ အဝဇာတ၊ မည်ရတွင်မြောက်၊
သားတယောက်တည့်၊ သုံးယောက်သားတွင်၊ မိခင်နှင့်ဘ၊ တူကြ
မည်လား၊ လွန်ပင်ရှား၍၊ မိဘများထက်၊ ထက်မြက်လိမ္မာ၊
အကျင့်သာငြား၊ ထိုသည်သားမှု၊ လူတွင်ခဲ၊ လွန်ဖြစ်ခဲ့သည်၊
ဝမ်းထဲပိုက်ကြ၊ နှလုံးမျှလော့၊ မိဘအောက်ယုတ်၊ ဆုတ်သည်
သာများ၊ လူတလွှားအား၊ ပမာကြားပိမ့်၊ တောဖျားမြိုင်ဝယ်၊
သစ်ပင်ငယ်တို့၊ အနှစ်ရှိလည်း၊ ကြီးဘိသစ်ပင်၊ နှစ်မဲ့ချင်၏၊
သစ်ပင်ကြီးမှာ၊ နှစ်ရှိပါလည်း၊ ငယ်စွာသစ်ပင်၊ နှစ်မဲ့ချင်၏၊
သစ်ပင်ကြီးငယ်၊ တောလုံးဝယ်လည်း၊ အကယ်အနှစ်၊ မရှိ
ဖြစ်ခဲ့ သစ်ပင်ကြီးက၊ အာဒိစ၍၊ ရံထသစ်ပင်၊ ကံဝန်းကျင်
လည်း ကာလျင်မပါ၊ အနှစ်သာနှင့်၊ အရာထူပြော၊ ဤလေး
တောသို့၊ ရှင်စောဘုရား၊ ပမာထား၍၊ ဟောကြားမိန့်မှာ၊
ပညာဆင်ခြင်၊ လူတို့တွင်လည်း၊ ဘခင်မွေးမိ၊ တရားသိ၍၊ ရှိသည်

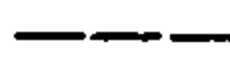
၂၇၆

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

အကျင့်၊ သားကမြင့်လျက်၊ တင့်တင့်တယ်တယ်၊ လူ့ပြည်ဝယ်
၌။ ။စင်ကြယ် သန့်ရှင်း စေ၏တည်း။

၃၇။ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ အကယ်သိထွေ၊
ဆိုကောင်းပေသည်၊ ပဒေပဒါ၊ ကျယ်ဝန်းစွာ၍၊ နာသာရုံမျှ၊
ပြုပြီးမှလျှင်၊ သိသတို့အား၊ စကားအရာ၊ အဖြာဖြာကို၊ သိသာ
လှစေ၊ ဆိုတုံပေအံ့၊ စကားမွေ- စကားနှောက်၊ စကားလှောက်-
စကားထား၊ စကားသွား-စကားလာ၊ စကားညွှာ-စကားနှိပ်၊
စကားမိတ်-စကားလှယ်၊ စကားဖယ်-စကားသွေး၊ စကားလေ-
စကားပေါ့၊ စကားလျော့-စကားတင်း၊ စကားသွင်း- စကား
မြူ၊ စကားချူ-စကားခေါ်၊ စကားချော်-စကားယှက်၊ စကား
ဝှက်-စကားဖန်၊ စကားတန်-စကားနှိပ်၊ စကားရိပ်-စကားဘန်း၊
စကားဆန်း-စကားမွေ၊ စကားထွေး-စကားလှိုင်း၊ စကားပိုင်း-
စကားသာ၊ စကားနာ-စကားငေး၊ စကားမေး-စကားလျှောက်၊
စကားနှောက်- စကားသင်၊ စကားတင်- စကားတည်၊ စကား
ရှည်-စကားတို၊ စကားဖို-စကားမ၊ စကားလှ- စကားပင်၊
စကားနှင်-စကားဆုံး၊ စကားရှုံး-စကားနိုင်၊ စကားပိုင်-စကား
ဖြေ၊ စကားနေ-စကားပွ၊ စကားကြ-စကားတတ်၊ စကားနှပ်-
စကားသိပ်၊ စကားချိပ်-စကားသွမ်း၊ စကားခြမ်း-စကားမှတ်၊
စကားဟပ်- စကားလာ၊ စကားဖြာ- စကားသွေ၊ စကားသေ-
စကားရှင်၊ စကားရွှင်-စကားအုပ်၊ စကားချုပ်-စကားမြှောက်၊
စကားချောက်-စကားဟိန်း၊ စကားချိန်း- စကားနေ၊ အထွေ
ထွေကို၊ ညီဆွေတပည့်၊ မှတ်လှည့်တို့ပါ၊ သုဘာသိတ၊ ပိယ

သစ္စာ၊ ဓမ္မာအပြား၊ အင်္ဂလေးပါးနှင့်၊ ညီသဖြင့်လျှင်၊ ဆိုခွင့်
 ဆိုရာ၊ အဖြာဖြာကို၊ သေချာစေငဲ့၊ ပညာရှု၍၊ ဗာဟုသစ္စ၊ ဟူသ
 မျှနှင့်၊ သိပ္ပံအပြား၊ အပါးပါးကို၊ မှတ်သားလေက၊ ညီသိသာ
 အား။ ။ ထင်ရှား ကျော်စော လေအံ့တည်း။

ဂ-မိဘတို့ကိုပြစ်မှား၍ သင်စုန်းစက်ငဲ့၌ ခံရသော
 သေဋ္ဌေးသား မိတ္တဝိန္ဒက ကို
 ပုံပြု၍ ဆုံးမရာ

၃၈။ ထင်ရှားကျော်မည်၊ ရွှေသို့ရည်၍၊ ဆိုသည်ခြင်းရာ၊ အဖြာ
 ဖြာကို၊ မှတ်နာကုန်ကြ၊ ညီသိသာတို့၊ ထိုမှတပါး၊ မိဘများ၌၊
 ပြစ်မှားကုန်ဘိ၊ သိစိမ့်သောငှာ၊ ဆိုလိုက်ပါအံ့၊ ရှေးခါလွန်လေ၊
 ပွင့်ကုန်ပေသည်၊ ပရမေမြတ်လှ၊ ကဿပဟု၊ ဇိနထွတ်ထား၊
 မြတ်ဘုရား၏၊ တင်ရှားသာသနာ၊ တော်၌သာလျှင်၊ များစွာမန၊
 ပြည့်စုံလှသည်၊ ကြွယ်ဝစည်ပင်၊ သေဋ္ဌေးတင်၌၊ သားလျှင်
 တဟောက်၊ ရှိတုံမြောက်၍၊ အံ့လောက်လှဝယ်၊ ပညာကျယ်၍၊
 ဂုဏ်ဝယ်ဖြစ်ဘိ၊ ကြက်သရေရှိအောင်၊ တတ်သိစိမ့်ငှာ၊ အဋ္ဌာရသ၊
 ဟူသမျှကို၊ 'တ-န-မသင်၊' လေးဖင်၍နေ၊ သို့တစေနှင့်၊ စာပေ
 ပကျ၊ တ-န-မသိ၊ မိုက်ဘိလှငြား၊ ထိုသည့်သားကို၊ ထံပါးအနီး၊
 ခေါ်တုံပြီးမှ၊ မိနှင့်ဘမူ၊ မြက်ဟသာချို၊ ဤသို့ဆို၏၊ သားပျို
 မောင်လှ၊ ယနေ့ညကို၊ သားလှကျောင်းမှာ၊ အိပ်လေပါ၍၊
 ညစာမစား၊ တနေ့အားကို၊ တရားနာနာ၊ ဆည်းကပ်ပါအံ့၊ မှန်စွာ
 ပဟုတ်၊ ဤထောင်ထုပ်ကို၊ ဟုတ်ရာမည်သိ၊ နားလည်ဘိဟု၊

ဆိုသည့်စကား၊ ကြားလေသောခါ၊ သားမှိုက်စွာလည်း၊ ညစာ
မစား၊ ကျောင်းသို့သွား၍၊ တရားဟောရာ၊ မနာလိုရှောင်း၊
လွဲပြောင်းအိပ်ပျော်၊ မိုးသောက်သော်လျှင်၊ သုံးလူ့ရှင်ကို၊ ဖူးမြင်
မရှိ၊ လာလတ်ဘိသော်၊ မွေးမိသခင်၊ ကျေးဇူးရှင်လည်း၊ ကျောင်း
တွင် ငါ့သား၊ အိပ်ပေငြား၍၊ မစားညစာ၊ ရှောင်ကာတုံပေ၊
ငါ့သက်ဝေကို၊ မှတ်ဖြေစိမ့်သည်၊ မယ်ကြီးရည်၍၊ ချက်သည်
ကြိုင်သင်း၊ ဤထမင်းနှင့်၊ ဤဟင်းကိုလျှင်၊ သားပန်ပင်သည်၊
အလျင်ရှေးဖြား၊ စားပြီးငြားမှ၊ ရွှေသားမဟုတ်၊ ဤထောင်ထုပ်
ကို၊ အဟုတ်ငါ့သား၊ ယူတော့လားဟု၊ မယ်ဘွားနှုတ်ကာ၊ ဆိုမြှက်
ဟသည်။ ။ချိုမြ သာတောင့်သာယာတည်း။

၃၉။ သာတောင့်သာယာ၊ သားသည်းချာကို၊ မာတာမိခင်၊
ဆိုလေချင်က၊ ထိုသားလှသည်၊ မိဘဆိုရာ၊ စိတ်မပါဘဲ၊ ဥစ္စာ
ခံကြောင့်သာ၊ ကျောင်းမှာအိပ်နေ၊ ရှောင်လေညစာ၊ စေတနာ
မထက်၊ ထိုသားပျက်မှု၊ ယူအံ့ရွှေစင်၊ ရပြီးချင်မှ၊ နောင်လျှင်
ထမင်း၊ စားတို့လျှင်းအံ့၊ ရှင်ခြင်းမသာ၊ ငိုသံပါနှင့်၊ မျက်နှာ
မလှ၊ ဆိုလေကလျှင်၊ မွေးမိခင်လည်း၊ ရွှေစင်တထောင်၊ ထုပ်ကို
ဆောင်၍၊ မောင်ငယ်သားရွှေ၊ ယူတော့လေဟု၊ ပေးလေသော
ခါ၊ သားမှိုက်စွာကား၊ ထမင်းစား၍၊ ကုန်သွားရင်းနှီး၊ သဘော
စီးလျက်၊ ပြည်ကြီးဗာရာ၊ လိုက်မည်သာဟု၊ မာတာမိကို၊
အကြောင်းဆိုလျှင်၊ မွေးမိခင်လည်း၊ တို့တွင်ဥစ္စာ၊ များလှစွာ၏၊
သမုဒြာရေ၊ စီးတွေတွေကို၊ မစေမိခင်၊ ဆိုချင်ပါလည်း၊ မဝင်
နားမှာ၊ မှိုက်လှစွာငြား၊ ထိုသည့်သားမှု၊ ယူ၍ရွှေစင်၊ သွားမည်

ပြင်သော်၊ မိခင်ရွှေပါး၊ ဟန့်ဆီးတားလည်း၊ သွားမည်နှင့်သာ၊
 မိမာတာကို၊ ဘယ်ညာလက်စုံ၊ တုန်းလိုက်တုံသော်၊ မှောက်ခုံ
 မွေးမိ၊ လဲလေဘိ၍၊ မချီဝေဒနာ၊ ရှိသောခါ၌၊ ထိုသားမိုက်
 လည်း၊ စိုက်စိုက်တန်းသွား၊ သဘောသားနှင့်၊ ပေါင်းငြားလေ
 ချင်၊ ပင်လယ်ခွင်သို့၊ လွှင့်နှင့်သောခါ၊ လှေနာဝါလည်း၊ ပြင်းစွာ
 ရေယဉ်၊ လေနှင့်ယှဉ်သော်၊ ကစဉ့်ကလျား၊ မျောလေသွား၍၊
 ဦးဖျားဝမ်းလှိုင်း၊ နံကိုင်းပေါက်ကွဲ၊ ပင်လယ်ဝဲ၌၊ ဆင်းရဲအတိ၊
 နစ်လေဘိသော်၊ မှားဘိလည်းများ၊ သဘောသားတို့၊ ငါးလိပ်
 အခါ၊ ဖြစ်လေပါ၍၊ ရေမှာသွေးစင်း၊ လူခပင်းသည်။ ။ရှင်းရှင်း
 အကုန်စင်၏တည်း။

၄၀။ ရှင်းရှင်းစင်လေ၊ ထိုသူတွေတွင်၊ မအေမိခင်၊ တားပါ
 ချင်လည်း၊ မဝင်နားမှာ၊ မိုက်လှစွာငြား၊ ထိုသည့်သားမှ၊ ပျဉ်ပြား
 တချပ်၊ မှိတ်လတ်၍၊ အရှေ့အနောက်၊ တောင်မြောက်မသိ၊
 မျောဘိရေဝယ်၊ တလည်လည်နှင့်၊ ကျွန်းငယ်၌မှာ၊ တင်လေ
 ပါ၍၊ ညစာမစား၊ တနေ့အားကို၊ ရှောင်ရှားခဲ့ထ၊ ကုသိုလ်
 မရှိ၊ ဒေဝစံသီး၊ နတ်သွီးတို့၊ ခရီးဦးကို၊ ဆိုကြကြိုလျက်၊ ဗိမာန်
 ထက်၌၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၊ လေးယောက်နှင့်သာ၊ စံရပါလျက်၊
 ခုနစ်ရက်လျှင်၊ စေ့ချင်သောခါ၊ ဒေဝါစံသီး၊ နတ်သွီးတို့၊ ဤသို့
 သာယာ၊ ဆိုတုံပါ၏၊ လူ့ရွာကလျှင်၊ တို့ရပ်ခွင်သို့၊ ရောက်ချင်
 တို့ပေ၊ တို့သက်ဝေကို၊ နေ့ရှေ့မကြာ၊ ရက်လည်ကာမျှ၊ မောင်သာ
 ဤတွင်၊ နေစေ့ချင်ဟု၊ သံရှင်မြမြ၊ ဆိုကုန်ကြသော်၊ နှမတို့ကား၊
 ဘယ်သို့သွားဟု၊ စကားသာယာ၊ မေးသောခါလျှင်၊ တို့မှာရောပြု၊

ကောင်းမှုနှစ်ပါး၊ ကျင့်တရားကြောင့်၊ တို့ကားခုနစ်ရက်၊ ဗိမာန်
ထက်၌၊ နေလျက်ချမ်းသာ၊ စံရပါလျက်၊ ခုနစ်ရက်လျှင်၊ ငရဲ
ခွင်၌၊ မြဲပင်ခံရ၊ ဤခြင်းတကို၊ မောင်လှမှတ်ပါ၊ ငရဲရှာသို့၊
သွားရှာရမည်၊ နားလျှင်လည်လော့၊ ဤသည်ထမင်း၊ ဤသည့်
ဟင်းနှင့်၊ မဆင်းမသက်၊ ဗိမာန်ထက်တွင်၊ နှစ်သက်ဝမ်းသာ၊
စားတို့ပါ၍။ ။မောင်သာ နေနှင့်ရစ်ပါတော့။

၄၁။ အားရစိမ့်ဌာ၊ ဆိုတုံပါလည်း၊ မနာတို့ဘဲ၊ မျက်နှာ
လွဲသော်၊ လှေကဲ့ပျဉ်ပြား၊ စီးသွားလေမြောက်၊ တကျွန်းရောက်
သည်၊ ရှစ်ယောက်နတ်သွီး၊ အပြီးပြီးနှင့်၊ ငြီးငြီးငွေ့ငွေ့၊ စံပျော်
မွေ့လျက်၊ ခုနစ်ရက်ကြာ၊ ရှိပြီးစွာလျှင်၊ ပမာရှေးလား၊ မှာကြ
ထားလည်း၊ မျောသွားလေမြောက်၊ တကျိပ်ခြောက်ဟု၊ ရောင်
တောက်ညီးညီး၊ နတ်သွီးနှင့်၊ ဘုံသီးဗိမာန်၊ ပျော်စံလေရ၊ ထိုမှ
တပါး၊ မျောသွားတုံပြီး၊ နတ်သွီးလည်း၊ ဖြင်ငြီးရိပ်ရိပ်၊ သုံးကျိပ်
ကသာ၊ နှစ်ယောက်သာနှင့်၊ တူသာရွှင်စံ၊ စည်းစိမ်ခံမှ၊ တဘန်
ရှေးလား၊ မျောသွားလေလျှင်၊ မွေးမိခင်အား၊ ဖယ်လိုက်ရှား၍၊
ကွန်းငြားလည်းပြု၊ မကောင်းမှုလျှင်၊ လည်ကိုငင်၍၊ ပယ်ခွင်စု
မည်၊ ယှဉ်သည်နှင့်သာ၊ စောင့်ရှောက်ပါ၍၊ လေးဖြာဒွါရ၊
တံခါးမနှင့်၊ နဂရထိုသို့၊ အင်မချိုသည့်၊ မြို့ကြီးပမာ၊ ငရဲရှာကို၊
ပက်ပါထင်ထင်၊ မြင်သည်နှင့်သာ၊ ချမ်းသာမရ လူထိုမျှ၏၊
ဟစ်တ အသံ၊ သောသောညံကို၊ ကြားပြန်လေလျှင်၊ လူ့ပြည်
ထင်၏၊ ငါလျှင်မချွတ်၊ ဤပြည်မြတ်၌၊ အထွတ်အဖျား၊ မင်း
တရားစစ်၊ ကေနိဖြစ်အံ့၊ မချွတ်လတ္တံ့ဟူ၊ တတ်၍ယူလျှင်၊ တံခါး

တွင်၌၊ မြဲပင်နိစ္စ၊ ဆင်းရဲရသည်၊ ရှေးကမိကို၊ မရိုမသေ၊ မထေ
 လေးစား၊ ပြုငြားခဲ့ထ၊ ဗာလလူရှုံး၊ လူသင်တုံးကို၊ သင်ဓုန်း
 စကြာ၊ ထိပ်မှာတင်သည်၊ ချာချာလည်လျက်၊ သွေးစက်စက်နှင့်၊
 ထွက်သည်နှင့်သာ၊ ပွတ်ပုံစာသို့၊ ဗရဗ္ဗာဘက်၊ စဉ်ထွက်အလား၊
 လွှစာသွားနှင့်၊ မျက်ဝါးထင်ထင်၊ တွေ့လေမြင်သည်၊ ခါးတွင်
 သံလွန်၊ မြောက်သဏ္ဌာန်သို့၊ လက်ပြန်ကော့ချည်၊ ဆောက်တည်
 မရ၊ မွေးမိဘတို့၊ မြင်ကြလာပါ၊ ငါ့ကြမ္မာဟု၊ ငိုရှာရငြား၊ ထိုသူ
 အားကို၊ မျက်ဝါးထင်ထင်၊ တွေ့လေမြင်သည်။ ။ လိုချင်တောင့်တ
 လေ၏တည်း။

၄၂။ တောင့်တလိုချင်၊ အကောင်းထင်၍၊ ထိပ်တင်မြဲရွက်၊
 သင်ဓုန်းစက်ကို၊ နှစ်သက်ရှင်ပြုံး၊ ရွှေကုံးပမာ၊ ခါးမှာလည်းထား၊
 သံလုံပြားကို၊ ဝတ်စားထင်နိုး၊ နတ်ပုဆိုးသို့၊ မွေးမျိုးနံ့သာ၊
 သွေးဖြာဖြာကို၊ မှတ်ရှာဘိချင်၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဘခင်နှစ်ပါး၊
 မြင်ပါလားဟု၊ ဟစ်ငြားပြင်းထန်၊ ဟု ငိုသံကို ကြားပြန်လေလျှင်၊
 သိချင်းသွင်သို့၊ မှတ်ထင်မိလေ၊ သို့ဖြစ်ထွေကြောင့်၊ ချဉ်းလေ
 အပါး၊ ထံသို့သွား၍၊ ထိပ်ဖျား၌တင်၊ အစ်ကိုဆင်သား၊ ရွှေပန်း
 အားကို၊ ငါကားပန်ချင်၊ ကိုယ့်ခါးတွင်၌၊ ဆင်ယင်တင့်တယ်၊
 ပုဆိုးနှယ်လည်း၊ ငါ့ဝယ်မရှိ၊ ဝတ်ချပ်ဘိစွာ၊ မွေးဘိလှစွာ၊ ထို
 နံ့သာကို၊ လိမ်းပါရစေ၊ သာလှပေသား၊ သိချင်းများကို၊ ငါ့
 အားသင်ပါ၊ တောင်းသောဝါလျှင်၊ ငါ့မှာမကောင်း၊ မူအပေါင်း
 ကြောင့်၊ ထောင်းကြသောထက်၊ ငါ့ထိပ်ထက်၌၊ ရွက်ရစကြာ၊
 ငါ့ကြမ္မာသည်၊ ပန်းသာမဟုတ်၊ ချည်နှောင်တုပ်သား၊ ငါ၏

ခါးတွင်၊ သံလွန်များပင်၊ ဝတ်ချင်လှနိုး၊ ပုဆိုးတန်းဆာ၊ မဟုတ်
 ပါတည့်၊ ဖြာဖြာသွေးရည်၊ ယိုကျသည်ကို၊ နှင်းရည်သာလျှင်၊
 မမှတ်ချင်နှင့်၊ ငါ့တွင်ငိုသံ၊ တညံ့ညံနှင့်၊ မခံမသာ၊ ရှည်လင့်
 စွာကို၊ သီချင်းဆိုသို့၊ အစ်ကိုနားတွင်၊ မထင်နှင့်ကား၊ ဆိုလေ
 ငြားလည်း၊ ယောက်ျားချင်းကို၊ လို၏ဆိုက၊ မျှကြသည်ချည်း၊
 လူ့စဉ်းလည်းဟု၊ ဆိုလေပြုသော်၊ ယခုဤသူ၊ ငါ့အတူလျှင်၊ လူ့
 ပြည်တွင်၌၊ မိခင်တို့ကို၊ မရိုမသေ၊ မထေလေးစား၊ ပြုသည်ငြား
 က၊ ငါ့အားကြမ္မာ၊ ယခုခါလည်း၊ ကုန်ပါတော့သည်၊ ဟုတ်လ
 မည်ဟု၊ အကြံပြု၍၊ ယူဟုစကြာ၊ ပစ်လိုက်ပါက၊ ထိပ်ချာဝ၌၊
 ထွင်း၍စိုက်သို့၊ တုန်ရိုက်ဖိမ့်ဖိမ့်၊ ကိုယ်လုံးစိမ့်၍၊ ငြိမ့်လသောခါ၊
 ခါးမှသံပြား၊ လက်ကားနောက်ပြန်၊ ချည်ပြန်ကုန်ဘ်၊ သွေးတိ
 များစွာ၊ ဗရဗ္ဗာလည်း၊ ပွတ်စာအလား၊ စဉ်ထွက်သွား၍၊ ခံငြား
 မသာ၊ ကိုယ့်စကြာကို၊ ယူပါတော့ဆို၊ ငိုလည်းငိုလျက်၊ သံမှိုနှက်
 သို့၊ ပြေးထွက်မသာ၊ တချာချာသည်။ ။ ထိပ်မှာတည့်တည့်
 တည်၏တည်း။

၄၃။ ထိုသို့ထိပ်ချာ၊ လည်သည်သာနှင့်၊ ပြင်းစွာနှိပ်စက်၊
 ဆင်းရဲနက်သည်၊ သို့သက်တာရှည်၊ ခံရသည်ကို၊ နားလည်ကြ
 ပါ၊ ညီသိသာတို့၊ မာတာပိတ၊ မိနှင့်ဘကို၊ ဒေါသမညစ်၊
 မပြစ်မှားရာ၊ မကျင့်ရှာနှင့်၊ ကျင့်ရာချေက၊ တွင်းဆုံးကျသို့၊ ခံရ
 အမှန်၊ စကြာပန်ကို၊ ပုံစံယူပါ၊ သူ့စကြာကို၊ ငါ့စကြာပြု၊ ယခု
 တိုင်အောင်၊ ဥဒါန်းဆောင်၍၊ လူ့ဘောင်တလွှား၊ ဆိုသည်
 ကြား၏၊ မှတ်သားကြပါ၊ ကျမ်းဂန်လာကို၊ သိသာရုံမျှ၊ ရုံးလိုက်

ပြသား၊ ငါ့စကားကို၊ ဟုတ်ငြားမထင်၊ မမှတ်ချင်နှင့်၊ မိခင်
 နှင့်ဘ၊ သိပ္ပံဆရာ၊ မှန်စွာဖြစ်စေ ဒက္ခိဏေယျ၊ ဟုတ်ပေစွာ
 တည့်၊ ဇိနစိန္တေ၊ ဘုန်းဝေသာသနာ၊ ကွယ်သောဝါလည်း၊
 ဘယ်မှာဘုရား၊ ဘယ်ကားသင်္ဃာ၊ ရတနာဟု၊ မသိပါကြ၊ မိနှင့်
 ဘကို၊ တုပ်ကွရိကျိုး၊ ရှိခိုးဝန္တနာ၊ လုပ်ကျွေးပါသား၊ သူတို့
 အားလျှင်၊ နတ်ပြည်ခွင်သို့၊ ရောက်ချင်လေထ၊ စံလေရဟု၊ လူ့ဘ
 ဘုရား၊ ဟောခဲ့ထား၍၊ ဘုရားသာသနာ၊ ယခုမှာကား၊ သုံးပါး
 သရဏာ၊ ကိုးကွယ်ပါဟု၊ သည်မှာဘုရား၊ သည်တရားပင်၊ သည်
 ကားသင်္ဃာ၊ သည်မှာမိဘ၊ ဂုဏ်ကိုပြ၍၊ သည်က ဆရာ၊ သိတို့
 ပါလျက်၊ နှစ်သက်ကြည်စွာ၊ မသဒ္ဓါတည့်၊ ရတနာသုံးဦး၊ မဖူး
 မသွား၊ တရားမနာ၊ လှဒါမပေး၊ မလုပ်ကျွေးကြ၊ မိနှင့်ဘကို၊
 ညွတ်ခကော်ရော်၊ မပူဇော်ဘဲ၊ ရှောင်လွှဲတုံငြား၊ သားတို့မျှား
 လည်း၊ မီးဝါးပူထဲ၊ လွဲမည်ခဲ၏၊ ဆင်းရဲကြီးစွာ၊ ရှိသောဝါမှ၊
 မွေးမယ် တ၍၊ မြင်ကြလာပါ၊ ငါကြမ္မာဟု၊ ပူဆာဒုက္ခ၊ စိုးရိမ်
 တလျက်၊ ဘယ်နှစ်ရက်မှ။ ။ထွက်မည်အလွန်ခဲ၏တည်း။

၉-ဆရာကို ပြစ်မှား၍ အပြစ်ရောက်သည်ကို ပြဆိုရာ

၄၄။ ဤသို့ဖြစ်၍၊ ချစ်လည်းချစ်စွာ၊ ညီသိသာကို၊ သာလည်း
 သာချို၊ လက်ဆီ၍၊ ချိုလည်းချိုမြက်၊ လေးလေးနက်သား၊
 ခက်လည်းခက်စွာ၊ ဥပမာဖြင့်၊ နာလည်းနာဘွယ်၊ ထုံးနည်းသွယ်
 ၍၊ မကျယ်မကျဉ်း၊ စိုးတစဉ်းမျှ၊ သိုလိုက်ပြသား၊ ငါ့စကားကို၊

မှတ်သားကုန်ပါ။ ညီသိသာတို့၊ ဆရာမိဘ၊ တ-န သွန်သင်၊
 ကျေးဇူးတင်သား၊ သူတို့များကို၊ ပြစ်မှားရှာ၍၊ သေပါလေဘူး၊
 ဝံ့တထူးကား၊ မြစ်နားတလျှောက်၊ ကထွတ်ပေါက်၌၊ မြောက်၍
 ကစား၊ ဥဗ္ဗိုင်းအားကို၊ ယောက်ျားတယောက်၊ မြင်လေမြောက်
 လျှင်၊ တုမြင်တတ်ရ၊ ဖြစ်ပေစွာဟု၊ စ၍လည်းသင်၊ မိုဃ်းကောင်း
 ကင်သို့၊ မြောက်တင်လိုက်သား၊ သစ်ချွန်များကို၊ မြေအားမကျ၊
 ခံတွင်းဟ၍၊ လျှာမျှမထိ၊ ကိုက်နိုင်ဘိမ့်၊ အုတ်ခဲစသည်၊ လုံမ
 လုံသေး၊ ထက်စွာသွေးသား၊ သန်လျက်သွားကို၊ ကိုက်ထားတို့
 နိုင်၊ ပြိုင်သူမရှိ၊ တတ်ခေါင်ထိလျှင်၊ ရွာသို့ဝင်၍၊ များဖြင့်
 လာဘ်သပ်၊ အထပ်ထပ်နှင့်၊ အရပ်ရပ်သိ၊ တတ်မြောက်ဘိ၍၊
 မင်းကြီးရင်ပြင်၊ ပွဲသဘင်သို့၊ ဝင်၍ပြလျှင်၊ မင်းကြီးမြင်သော်၊
 ရှင်ရှင်ပပ၊ အားပါးရ၍၊ ဆုချကြေးငွေ၊ အထွေထွေနှင့်၊ နေ့ရှေ့
 ခက်ကြာ၊ ရှိပြီးစွာလျှင်၊ လုလင်ဘယ်မှာ၊ ဘယ်ဆရာတွင်၊ သင်မပါ
 သနည်း၊ ဖြည်းဖြည်းသံမြ၊ မေးလေကလျှင်၊ ကျွန်ုပ်တွင်၌၊
 သွန်သင်ဆရာ၊ မရှိပါဟု၊ ရှိကြာလက်စွဲ၊ လျှောက်ပြီးတုံ့မှ၊ ကမြဲ
 ကသော်လုံ မ ခံတွင်း၊ အာကိုချဉ်း၍။ ။စင်းစင်း သေလေတုံ၏
 ဘည်း။

ရှေးရှေးသောကံပါရမီ၊ တူညီသည့်ဘဝ၌၊ ပေါင်းဘက်ရပေ
 သော ‘ပိတ်ဆွေ၊ စေ့စေ့ရေလျှင်၊ မြဲကြွေနှိစွ၊ ရှိရသည်လည်း
 တကြောင်း၊ ရှေးဝဋ်ဟောင်းကံ ဆုံ၍၊ မတွေ့ကြုံသော်အလုံ၊
 ဖြစ်မြဲမွေတာ၊ တရားကိုရှာပါလျှင်၊ “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊
 ဥပ္ပါဒဝယ ဓမ္မိနော”၊ ကျော်စောက်တို့၊ နွံသိအကြောင်းကြောင်း
 ဘို့ကို၊ အောက်မေ့၍လည်း နေရာ၊ တူကွဲမကွာ၊ ရှေ့ဟင်္သာ

ပုတ္တောဝါဒ ဆုံးမစာ

၂၇၅

မောင်နှံ၊ ကဲ့သဏ္ဌာန်သို့၊ ပျော်စံသည်ထိုး၊ နှလုံးသွင်းပိုက်၍၊
စိတ်ကြိုက်လိုရာ၊ ပညာကိုတွေးတော၊ ရွှေသဘောဝေကန်၊
ကောင်းရာကို ကြံကြသော၊ မောင်နှံစုံ ရွှေဥဒေါင်း၊ ဘုရား
လောင်းဇာတ်ပုံ၊ အကုန်သောစကား၊ ရွှေသို့သွားရလျှင်၊ မခြား
မဝေး၊ ပညာနှင့်တွေးပါရော၊ အဆွေးအကောင်း၊ မြော်မြင်လို့
ပေါင်းရမည်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟောင်း သုခမိန်၊ အကြိမ်ကြိမ်အကြောင်း
တည်း။

ပုတ္တောဝါဒ ဆုံးမစာ ဤတွင် ပြီး၏။

လောကသာရ ဆုံးမစာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ကြားပိမ့်သူမြတ်၊ အများမှတ်စိမ့်၊ ဟိတတ္ထိက၊ သြဝါဒ
ဖြင့်၊ ဆုံးမပေးထွေ၊ နားဝင်စေလော့၊ နေသို့ထင်ရှား၊ ဘုရား
တရား သဿံ၊ ရတနာထွတ်ထား၊ မြတ်သုံးပါးကို၊ ဦးဖျား
ထိပ်ထက်၊ အမြဲရွက်၍။ ။စုံမက်သဒ္ဓါကြည်စေမင်း။

၂။ အသက်ရှည်စွာ၊ အနာမဲ့ကြောင်း၊ ကောင်းလှစေချင်၊
ပဲ့ပြင်နိစ္စ၊ ကွပ်ဆုံးမသား၊ မိဘဆရာ၊ စကားနာ၍၊ ကျမ်းစာ
သိမြင်၊ တတ်အောင်သင်လော့၊ ပေါ်လွင်မပြု၊ ကောင်းရာ
တုလျက်၊ ကောင်းမှုမြတ်နိုး၊ ကောင်းအောင်ကြိုး၍။ ။ကောင်း
ကျိုး ကိုယ်၌ တည်စေမင်း။

၃။ သူကြီးမိဘ၊ ဆရာစသား၊ စိုးရသခင်၊ ကျေးဇူးရှင်တို့၊
ပြစ်တင်မောင်းမဲ၊ ရိုက်ပုတ်ဆဲလည်း၊ ဝမ်းထဲယုံယုံ၊ ယုန်လျှင်
ကျံ့သို့၊ ဆိုဘွဲ့မဝံ့၊ စောင်မာန်ညံ့၍၊ ကြောက်ရွံ့ရုံသေ၊ သည်း
ခံထွေဖြင့်။ ။ကောင်းနေလုံး ယဉ်စေမင်း။

၄။ ဆန္ဒဒေါသ၊ ဘယာမောဟ၊ အပါယ်ကျသား၊ ဓမ္မလေး
မည်၊ ဂတိတည်လျက်၊ နတ်ပြည်လူ့ရွာ၊ ချမ်းသာကောင်းမွန်၊

စံခန့်ဆန့်၍၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း၊ ကျင့်ကောင်းသီလ လှူဒါန
နှင့်၊ ပုညလယ်မြေ၊ စိုက်ကြဲထွေဖြင့်။ ။ပျိုးခြေအပင် စည်
စေမင်း။

၅။ ကိုယ်နှုတ်နုလုံး၊ စောင့်သုံးမြဲစွာ၊ သတ္တဝါကို၊ မေတ္တာ
သက်ပေ၊ လှူဘို့ဝေ၍၊ စိတ်စေကြည်သန့်၊ သဘောမှန်သား၊
ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၊ ချမ်းသာစီးပွား၊ နှစ်ပါးမြင်တတ်၊ သူတော်၊
မြတ်ကို၊ မပြတ်ချစ်ခင်၊ မိတ်ကျမ်းဝင်၍။ ။မြဲပင်စင်းလျင်
ပေါင်းယှဉ်မင်း။

၆။ ပညာမျက်စိ၊ မြင်မရှိ၍၊ မသိတရား၊ အယူမှားလျက်၊
စီးပွားမမြော်၊ ကျိုးမပေါ်သား၊ သူတော်မဟုတ်၊ ယုတ်သည့်
စရိုက်၊ လူသူမိုက်ကို၊ မကြိုက်မချစ်၊ ရန်သူစစ်သို့၊ မနှစ်သက်ဘဲ၊
ဝေးစွာရှုံ့၍။ ။အမြဲခွာရှင်း ဖဲကြည့်မင်း။

၇။ ပါဏာတိပါတ်၊ မသတ်သူ သက်၊ ခိုးဝှက်မမှု၊ မယူသေစာ၊
အိမ်ရာမမှား၊ မုသားမဆို၊ ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချ၊ စောင့်သီလနှင့်၊ ဒါန
လှူဝတ်၊ ရက်မချွတ်လျှင်၊ မပြတ်ဆောက်တည်၊ ဆုကြီးရည်၍၊
မကြည် ခိုက်ရန်၊ သူ ကျူး လွန်လည်း။ ။စောင်းမာန်မပြင်း
ယဉ်စေမင်း။

၈။ မိခင်ဘခင်၊ ကျေးဇူးရှင်ကို၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုး၊ ဂုဏ်ထိုးသို့၊
ရှိခိုးဦးတင်၊ ကြည်လင်မြတ်လေး၊ သိမ်းမြန်းမေး၍ လုပ်ကျွေး
ခယ၊ နှံ့တုပ်ကုလျက်၊ ကြီးထသက်အို၊ မျိုးဆွေကိုလည်း၊
ကြည်ညိုသွတ်ဘိမ်း၊ ပိုက်ထုပ်သိမ်း၍။ ။ခပ်သိမ်းမယွင်း ငြိမ်း
စေမင်း။

၉။ စတုဒိသ၊ လေးမျက်နှာမှ၊ ရောက်လာအများ၊ ပုဏ္ဏား
ရဟန်း၊ ဆွမ်းပန်းချီတဲ့၊ ရိက္ခာမဲ့ကို၊ သယ်ခဲ့ဥစ္စာ၊ အိမ်လှောင်
ခါ၌။ လွယ်ကာထားယူ၊ ထိုသသ္မိ၊ လိုဘုမ္မတ်သား၊ သနား
မြတ်လေး၊ ဝတ်စားပေး၍။ ။ကျေးဇူးထံရင်း ငြိမ်းစေမင်း။

၁၀။ အနိစ္စနှင့်၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ သုံးပါးလက္ခဏာ၊ မချာ
အောက်မေ့ တစေ့စေ့လျှင်၊ အလေ့အထ ကွပ်ဆုံးမ၍၊ ပဉ္စခန္ဓာ၊
ငါးဖြာနာမ်ရုပ်၊ ဖြစ်ချုပ်ကြိမ်ဘန်၊ စက်အဟန်သို့၊ ဘန်တလဲလဲ၊
ဝဋ်ဆင်းရဲကို၊ ဝမ်းထဲသံဝေ၊ ထိတ်လန့်ထွေဖြင့်။ ။ရိုသေ
သည်းတိုင်း ကျိန်းစေမင်း။

၁၁။ လောဘဒေါသ၊ မောဟသူပျက်၊ နေ့တိုင်းဖျက်၍၊
အမျက်လည်းလွန်၊ တဖျင်သန်လျှင်၊ ပြေးလွန်ဖင်ဖင်၊ အာရုံ
မြင်က၊ ခင်ခင်မှတ်မှတ်၊ လိုက်လံတတ်သား၊ ထူးပွတ်မဆိုင်း၊
စိတ်ဆင်ရိုင်းကို၊ ထုံပိုင်းမချာ၊ ယဉ်စိမ့်ငှာလျှင်၊ ။ပညာထိန်း၍
မှိန်းစေမင်း။

၁၂။ လယ်လုပ် ကုန်သွယ်၊ ရောင်းဝယ်မြီချ၊ တွက်ဆစိတ်ပြား၊
အပါးပါးလျှင်၊ အပွားအရင်း၊ လတိုင်းတက်တိုး၊ ထမ်းပိုး
နှစ်လည်၊ ချသည်မပြတ်၊ အိမ်ထောင်ဝတ်ဖြင့်၊ အမှတ်မြဲမြဲ၊
လုပ်ကြံကြိုးစား၊ ကျွဲနွားဆိတ်ဝက်၊ ဝမ်းဘဲငှက်နှင့်၊ ကြက်က
မကြင်း၊ သိမ်းမွေးပြင်းလျက်၊ များခြင်းစုံစီ၊ တန္တိပယ်ရှောင်း၊
ထပ်ကာ လောင်းလျက်၊ ပဲပြောင်းစပါး၊ ကျီပြည့်ထား၍၊
ခွက်ပြားရွှေငွေ၊ ဆည်းပူးထွေဖြင့်။ ။မျိုးဆွေမှီတင်း ကြွယ်စေ
မင်း။

၁၃။ ထုံးတီးနည်းနာ၊ အဖြာဖြာ၌ ပညာရှာမှီး၊ မကြီးသက်ရှယ်၊ အငယ်သော်က၊ ကြီးလုံ့လလျက်၊ တုပ်ကွပ်ဆစ်၊ ဆရာစစ်၌၊ ကြောက်ချစ်ရိသေ၊ လုပ်ကျွေးထွေဖြင့်၊ စာပေတတ်ကြောင်း၊ တချောင်းချောင်းလျှင်၊ ခြမ်းမောင်းသည်းခံ၊ ဆရာထံ၌၊ သင်အံကျက်လေ့၊ တနေ့တပါး၊ မှတ်သားလေလေ၊ ဝမ်းထဲခွေ၍၊ အထွေအထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ။ ဆည်းပူးသန့်ရှင်းကျယ်စေမင်း။

၁၄။ ဘေးဘိုးစဉ်ဆက်၊ မပျက်သုံးစွဲ၊ ကျင့်မြဲလုံ့လ၊ စာရိတ္တဖြင့်၊ မိဘအလိုက်၊ စရိုက်ကျင့်ရိုး၊ အမျိုးနွယ်လျှင်၊ စောင့်စည်းကြည့်၍၊ အယှဉ်အပေါင်း၊ ခင်ပွန်းကောင်းနှင့်၊ သူဟောင်းသက်ကြီး၊ ထုံးနည်းတီးကို၊ မငြီးမငွေ့၊ မှတ်ကျက်လေ့လျက်၊ ခြေစက်သွေစကား၊ စပ်ကြားသူပျက်၊ ကုန်းတိုက်ဖျက်လည်း။ ။ ရက်ရက် မယုံလွယ်နှင့်မင်း။

၁၅။ သူတော်တကာ၊ တတ်စရာသား၊ အဋ္ဌာရသ၊ သိပ္ပံအပြား၊ အတတ်များကို၊ မှတ်သားသတိ၊ ပညာရှိတို့၊ တတ်သိအပ်စွဲ၊ ထိုသိပ္ပံကို၊ နှံ့မျှလုံခြုံ၊ မတတ်တုံလည်း၊ တစုံတခု၊ တတ်အောင်ပြု၍၊ လူမှုအိမ်ထောင်၊ စီးပွားဆောင်လော့၊ ညဉ့်မှောင်မသိ၊ ကြက်မျက်စိသို့၊ မိမိကိုယ်ဘို့၊ အတတ်ချို့လည်း၊ သူတို့ပြစ်တင်၊ ဆင်းရဲမြင်အံ့၊ ထင်ထင်မျက်မြော်၊ မကော်ရော်သည်။ ။ အိုသော် သူမရယ်စေနှင့်မင်း။

၁၆။ သရာဝါသ၊ ကိစ္စမြားမြောင်၊ လူတို့ဘောင်၌၊ အိမ်ထောင်သက်မွေး၊ ခြနယ်မြေးသား၊ လူရေးကျယ်စွာ၊ အဖြာဖြာကို၊ လိမ်မာအတတ်၊ ချားရဟတ်သို့၊ လှည့်ပတ်ပြီးမှ၊ ကြံတွက်ဆ

လျက်၊ လုံ့လပင်စည်၊ အရင်းတည်က၊ ခက်ရှည်ပညာ၊ ချမ်းသာ
အသီး၊ ကြီးစ ရွှေရွှေ၊ အ ဓလေ့ဖြင့် မမေ့မကျန်၊ လူမှုပွန်လျက်၊
စောင်းမာန်မဲ့ဆုံး၊ တော်ဖြောင့်သုံး၍။ ။ နှလုံးသန့်စင် ကြယ်
စေမင်း။

၁၇။ လေးကျွန်းထိပ်ခေါင်း၊ မြင့်မိုရ်တောင်နှင့်၊ ချိန်ဆောင်
နှိုင်းလည်း၊ အတိုင်းမသိ၊ ကျေးဇူးရှိသည်၊ အမိကားတိုက်၊
သိုက်ကားမယား၊ သားကားနှယ်ဆက်၊ ခက်လက်မျိုးဆွေ၊ ကျန်
ခြေရွှေနှင့်၊ အုပ်ထွေမကွဲ၊ လူခဲအား၊ ဆင်းရဲဖျောက်ပယ်၊
ချမ်းသာကယ်၍၊ လူဝယ်လူကောင်း၊ ဖြစ်တော်ရှောင်းဟု၊
လူပေါင်းပြောပ၊ ချီးမွမ်းရလျက်၊ ကြောင့် ကြ ဘေး ဘျမ်း၊
ဖျောက်နိုင်စွမ်းသား၊ စိတ်ဝမ်းဖြောင့်တန်း၊ ဆွေခင်ပွန်းကို။ ။
ချစ်ပန်းနို့ မပြယ်စေနှင့်မင်း။

၁၈။ စေ့ငြိမ်သိပ်သည်း၊ ရွှေရွှေ ဆည်းလော့၊ စရည်း
အိုးခွက်၊ ကြီးစွာလျက်လျှင်၊ တံစက်ကျများ၊ ပြည့်သောလားသို့၊
ပျား၏နည်းထုံး၊ မှတ်ကျင့်သုံး၍၊ ခြေပုန်းတောင်ပို့၊ ဖို့သည့်
ခြင်းရာ၊ လူလိမ်မာတို့၊ ဥစ္စာဆည်းထွေ၊ ငတ်လှစေလော့၊
ကြက်သေတခု၊ အရင်းပြု၍၊ ကြယ်မှုတတ်ဆုံး၊ သေဋ္ဌေးထုံးကို၊
နှလုံးမူလျက်၊ ကြံစည်နက်ကို။ ။ သူ့ထက်ကိုးကယ် ကြယ်
စေမင်း။

၁၉။ လုံ့လပညာ၊ လိမ်မာတတ်တုံ၊ ဆင်စွယ်စုံသို့၊ ကိုယ်ယုံ
မြဲမြံ၊ ကောင်းအောင်သံသား၊ လုပ်ကြံသေသပ်၊ ယောက်ျား
မြတ်တို့၊ မှတ်သည့်အတိုင်း၊ ပြည့်လှိုင်းချမ်းသာ၊ စီးပွားရှာအံ့၊
ပညာချိုတဲ့၊ လုံ့လမဲ့ဟု၊ ကဲ့ရဲ့သင်္ဂြိုဟ်၊ သူများဆိုလည်း၊ ကိုယ်ကို

မချစ်၊ အကျင့်ညစ်သား၊ အပြစ်ဘွဲ့ပို့၊ လူသွမ်းတို့ကား၊ မည်သို့မသိ၊
 ပျင်းရိရိလျှင်၊ ချီသည်ကိုယ်ဘို့၊ ကုသိုလ်ပို့က၊ ငါတို့နေရာ၊
 စီးပွားလာအံ့၊ ကြမ္မာကိုယ်ချည်း၊ မှတ်ထင်ရည်း၍၊ ကျင့်နည်း
 ညံ့ဆိုး၊ သူပျက်ထုံးကို။ ။ နှလုံး မငြိတယ်စေနှင့်မင်း။

၂၀။ ကျောင်းတော်ခရီး၊ လမ်းမကြီး၌၊ ပင်ထီးပညောင်၊
 မြစ်တထောင်နှင့်၊ မြားမြောင်ခက်လက်၊ ရွက်လည်းစိပ်စိပ်၊
 စေ့စေ့သိပ်လျက်၊ ရိပ်လည်းမြိုင်မြိုင်၊ လေမနိုင်လျှင်၊ ပင်ခိုင်
 သီးမှည့်၊ အပြည့် ကျေးငှက်၊ စားလျက်သောင်းသဲ၊ မှိုင်လူငိုလ်၊
 ရိပ်ခိုအများ၊ ခရီးသွားတို့၊ နေနားပျော်ရွှင်၊ ထိုသစ်ပင်ကား၊
 ဝင်လာသသူ၊ ဝပ်သိမ်းလူကို၊ ဆာပူငြိမ်းအောင်၊ စီးပွားဆောင်
 သို့၊ လူ့ဘောင်ကောင်းကြွယ်၊ လူ့ကုန်ကယ်လည်း၊ ထိုနှယ်
 လည်းကောင်း၊ ဖြစ်တုံရှောင်း၍၊ မျိုးပေါင်းဆွေဝါး၊ လူအများ
 ကို၊ သနားကြင်နာ၊ စီးပွားရှာ၍၊ မေတ္တာမကင်း၊ မ စ ခြင်းဖြင့်။ ။
 ထဲရင်း မှီကိုးကွယ်စေမင်း။

၂၁။ ပျူပျူငှာငှာ၊ လူတကာကို၊ သာသာချိုချို၊ ချစ်ဘွယ်
 တို့၍၊ စိုစိုပြည်ပြည်၊ ကျင့်မှုနည်ဖြင့်၊ လည်လည်ပတ်ပတ်၊
 သောကဝတ်၌၊ ပြတ်ပြတ်သားသား၊ အပြားပြားလျှင်၊ မှုများ
 ခပ်သိမ်း၊ ဆောင်တိုင်းငြိမ်းလျက်၊ သူစိမ်းသူကျက်၊ ပေါင်းဘက်
 သရွေ၊ မိဘတွေ့သို့၊ မွေ့မွေ့ လျော်လျော်၊ ပျော်ပျော်ပါးပါး၊
 နှုတ်ချိုပျားနှင့်၊ ဝတ်စားထောက်ပံ့၊ ဖြန့်ဖြူးနှံလျက်၊ အလှူ
 ကျန်ကျေး၊ ဆွေသားမြေးကို။ ။ ကျေးမွေးမညှိုးငယ်စေနှင့်မင်း။

၂၂။ လောကသာရ၊ ကျမ်းအစဉ်၊ ဆုံးမစကား၊ မျိုး
လေးပါးတို့၊ မှတ်သားစိမ့်ငှာ၊ ပျိုလင်္ကာဖြင့်၊ နည်းနာထွေပြား၊
ထုံးပေါင်းကြားသည်။ ။တခြား ပဌမပိုင်းတည်း။

၂၃။ ပြည်သူ့ထွတ်ဦး၊ ဘုန်းရောင်မြူးသည်၊ ရန်ငူးလူ
ဘောင်၊ ထွတ်ခေါင်ရာဇာ၊ ဆုံးမနာလော့၊ ကမ္ဘာအံစ၊ မဟာ
သမ္မတ၊ ခတ္တိယတို့၊ နေကြကျင့်ရိုး၊ ကောင်းကျိုးအလှ၊ စွန့်ကြဲ
မှုလည်း၊ စိတ်ယူဖြောင့်စင်း၊ နူးညံ့ခြင်းနှင့်၊ သီတင်းစောင့်စည်း၊
မျက်နည်းသည်းခံ၊ ခြိုးခြံသမှု၊ မပြုညည်းဆဲ၊ ဆင်းရဲမရှာ၊ မေတ္တာ
သက်ဖြန့်၊ လူအဝှံ့အား၊ မဆန့်ကျင်စေ၊ ဤသို့ရေသား၊
ဆယ်ထွေစောင့်ကြပ်၊ တရားကွပ်၍၊ လက်ယပ်ခေါ်ပြု၊ သင်္ဂြိုဟ်
မှုလည်း၊ လေးခုအစေ့၊ ပြကတေ့ဖြင့်။ ။ကျင့်လေ့ မကြွင်း
ကျန်စေနှင့်မင်း။

၂၄။ ပြည်ကြီးသနင်း၊ မင်းတို့သော်ကား၊ သူတပါးထက်၊
ဆယ်ဆတက်၍၊ အိပ်စက်နည်းပါး၊ လူအများကို၊ စီးပွားချမ်းသာ၊
နေတိုင်းရှာလော့၊ အခါခပ်သိမ်း၊ မုဒိမ်းခိုးသူ၊ မပြုစေရ၊ ဆုံးမ
ကွပ်ညှပ်၊ ပညတ်မလွန်၊ ရှေးမွန်မင်းတို့၊ ညွှန်ခွဲသောတိုင်း၊ ကျင့်
သမိုင်းဖြင့်၊ နှုန်းနှိုင်းမယှဉ်၊ တမျဉ်းခင်းသို့၊ ကျင့်ခြင်းမချွတ်၊
တညွှတ်မတ်မတ်လျှင်၊ လူနတ်ချစ်ဘွယ်၊ ကျေးဇူးကျယ်၍။ ။ကျင့်
နယ် လမ်းရိုးမှန်စေမင်း။

၂၅။ မဒေမလျာ့၊ မပေါ့လုပ်ကြံ၊ ကျွန်ကိုယ်ရံလည်း၊ မြဲမြံ
စောင့်ရှောက်၊ ထက်အောက်တွင်းပြင်၊ မှမ်းဖြင်အပြည့်၊ အိပ်ဘန်
ထည့်လျက်၊ အကြည့်အရှု အမှုမသင့်၊ အကျင့်မကောင်း၊
အဟောင်းအသစ်၊ ထွက်ဝင်စစ်၍၊ ကျန်ချစ်ကျန်ယုံ၊ ထမ်းကုံ

မူများ၊ ရေးခြားမြော်မြင်၊ တိုင်ပင်ကြံသီး၊ အမတ်ကြီးကို၊ အနီး
ထံပါး၊ သက်စောင့်ထား၍၊ ယုံမှားမဲ့လျှင်း၊ နှလုံးသွင်းလျက်။ ။
ချစ်ခြင်း သူ့ထက် လွန်စေမင်း။

၂၆။ ပြည်ထဲအရေး၊ ပေါက်နှင့်ကျေးသို့၊ ကြံတွေးလှည့်ကာ၊
မသိသာတည့်၊ အရာမြင်မြင်၊ မဖြစ်ခင်က၊ တိုင်ပင်မပြတ်၊ ကျွန်
မှူးမတ်နှင့်၊ ကြန်ဘတ်ဟူးရား၊ ပညာများသား၊ ပုဏ္ဏားရဟန်း၊
ရှေ့တွင်ဝန်း၍၊ ကိန်းခန်းဒသာ၊ အခါမေးမှု၊ ကောင်း၏ဟူလည်း၊
ကျင့်မမမေ့၊ အ ဓလေ့ဖြင့်၊ အရှေ့အနောက်၊ တောင်မြောက်
ရေကြည်း၊ စီစဉ်သည်လျက်၊ စောင့်စည်းရံတား၊ ကင်းထောက်
ထား၍။ ။မြေခြားသူ မလွန်စေနှင့်မင်း။

၂၇။ သူ့ပြည်သူ့ရွာ၊ သူ့ရပ်မှာ၌၊ ခြင်းရာသိကြောင်း၊
ဉာဏ်ကောင်းရေးဝင်၊ တိုင်ပင်ကြံထွေ၊ သူလျှိုစေ၍၊ မနေစုံစမ်း၊
ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်၊ အားအန်ထောင်လျက်၊ နောက်နောင်မြေး
သား၊ စီးပွားစဉ်ရှည်၊ တည်စိမ့်သောကြောင်း၊ နှုတ်ကောင်း
ဝှန်းသာ၊ လက်ဆောင်စာနှင့်၊ စေပါးစင်းလျှင်း၊ ထိုထိုမင်းကို၊
ချစ်တင်းမေးမြန်း၊ ဆွေခင်ပွန်းဟု၊ မိတ်မှန်းကိုယ်ကို၊ တံတစ်ဆို
၍။ ။ချစ်လိုစကား မှန်စေမင်း။

၂၈။ တို့ပြည်တို့ရွာ၊ တို့ရပ်မှာ၌၊ ဇာတာအလို၊ ဂြိုဟ်လည်း
မကောင်း၊ ထပ်လောင်းတိတ်ထုံ၊ ပျံတုံကျေးဌ်၊ နှုတ်ထွက်စနည်း၊
နှောင့်ရှက်သည်မူ၊ စောင့်စည်းရံတား၊ မန္တရားနှင့်၊ သမား
ကွယ်ကာ၊ လွတ်စိမ့်ငှာဖြင့်၊ ဂြိုဟ်စာပို့ပေး၊ သန္ဓေပူဇော်၊ သင်္ကြန်
ခေါ်၍၊ သုံးဘော်မြတ်စွာ၊ ရတနာကို၊ မကွာကပ်ဆည်း၊ ကောင်း

မူချည်းတည့်၊ ဖြင်ပည်းပြောထူ၊ စွန့်ကြဲလှူ၍။ ။ ကြည်ဖြူ စိတ်
ထက်သန်စေမင်း။

၂၉။ ခပ်သိမ်းပြည်သူ၊ ရဟန်းလူကို၊ သိမ်းမြန်းပိုက်ထုပ်၊
ကြက်သားအုပ်သို့၊ မလှုပ်စေကြောင်း၊ ဖြည့်ဖြားယောင်းလျက်၊
ကျင့်ဟောင်းမလွန်၊ တုတ်ခွန်မပြင်း၊ သနားခြင်းဖြင့်၊ နှိပ်နင်း
ကလူ၊ မပူစေရ၊ ကွပ်ဆုံးမလျက်၊ ထွန်းပပြောင်ပြောင်၊ မိုသ်း
ထိပ်ခေါင်း၊ အရောင်ချမ်းလွန်၊ လဗိမာန်လျှင်၊ ပူပန်မရှိ၊ ငြိမ်း
လေဘိသို့၊ ဗြဟ္မာတိရိကာ၊ တင့်တယ်စွာသား၊ ပမာပုံသင့်၊ လ၊ နှယ်
ကျင့်၍၊ လင်းပွင့်တိုင်းကား၊ စည်ပင်ပွားလျက်။ ။ လူများ
ကောင်းချီး ထွန်းစေမင်း။

၃၀။ လူတို့အထိပ်၊ စိုးမိုးနှိပ်သား၊ တံဆိပ်မှန်ကင်း၊ မင်းတို့
သည်ကား၊ ဘောနည်စိစစ်၊ ရန်အမြစ်ကို၊ တူးပစ်နိုင်စေ၊ ရန်မြစ်
သေမှ၊ ရွာနေပြည်သူ၊ ခပ်သိမ်းလူတို့၊ မပူမဆာ၊ ငြိမ်းချမ်း
သာအံ့၊ မလာနှစ်ဆစ်၊ မိုသ်းကြိုးပစ်သို့၊ မနစ်လှာနေ၊ ပျောက်
ကြောင်းဖြေလော့၊ ရန်မွေ့မရှည်၊ မလှည့်စောင်း၊ သူရဲကောင်း
ကို၊ များကြောင်းဆည်းပူး၊ ပေးကမ်းကြူးလျက်၊ ကျေးဇူးအလိုက်၊
သိမ်းမြန်းပိုက်၍၊ ချစ်ကြိုက်သနား၊ ရင်၌သားသို့။ ။ ဖြည့်ဖြား
မင်းရေး ပွန်စေမင်း။

၃၁။ ကာမဒေဝ၊ စသည်အပြား၊ နတ်လေးပါးတွင်၊ တပါး
မည်မှတ်၊ လောကနတ်ဟု၊ လူထွတ်ဦးစွန်း၊ ဘုန်းတော်ထွန်း
သား၊ လျှံဝန်းစိုးမိုက်၊ မင်းသို့လိုက်၍၊ ပြည်၌ပြည်သူ၊ မင်းအတူ
လျှင်၊ ကျင့်မူမလုံ၊ သုံးစွဲလေ့လာ၊ ကျင့်ကုန်ရာသည်၊ ရာဇာပြ
ဓာန်း၊ ကြွန်းမှန်ကင်း၊ အကြောင်းရင်းက၊ မင်းလျှင်တယောက်၊

လုံမ စောက်ဖြင့်၊ မကောက်မယွန်း၊ တော်ဖြောင့်တန်းက၊ ထက်
ဝန်းဗိုလ်ပါ၊ လူတကာလည်း၊ ညီညာတော်မှန်၊ မင်းအဟန်သို့၊
ကောင်းမွန်ကျင့်မှု၊ နှလုံးပြုအံ့၊ ပြည်သူ့မျက်ပွင့်၊ ကောင်းအောင်
ကျင့်လော့၊ ပုံသင့်ကျမ်းလာ၊ ဥပမာကား၊ အရာအထောင်၊
နှားကုန်အောင်တွင်၊ ရှေ့ဆောင်နှားလား၊ ဖြောင့်ဖြောင့်သွား
သော်၊ နှားများစဉ်ဆိုက်၊ ဖြောင့်ဖြောင့်လိုက်သို့၊ စရိုက်ကျင့်မှု၊
ခပ်သိမ်းလူလည်း၊ ထို့တူလည်းကောင်း၊ ဖြစ်ရာရှောင်းသည်။ ။
မင်းကောင်း တော်ဖြောင့် မှန်စေမင်း။

၃၂။ မာသုကုဇ္ဈိ မဟာရာဇ၊ မာသုကုဇ္ဈိရထေသဘ၊ သမ္မုဒ္ဓ
လျှင်၊ ဆုံးမဟောထား၊ ဤတရားကို၊ မှတ်သားလည်းပြု၊ သည်းခံ
မှုဖြင့်၊ ပြည်သူ့ခမည်း၊ မျက်တော်နည်းလော့၊ ဖြုတ်ခြည်း
အမျက်၊ ထွက်သည်မပြင်း၊ လူခပင်းကား၊ မင်းကိုကြောက်
ရှောင်၊ လောင်ပူရဲရဲ၊ ရှားမီးခဲသို့၊ ဝမ်းထဲချဲ့ချဲ့၊ အမျက်မဲ့လည်း၊
တုန်လဲရုံရှာ၊ ကြောက်ကုန်ရာရှင့်၊ ပြင်းစွာအမျက်၊ ထွက်ဘပြီး
ကား၊ ကြက်သီးတဝှန်၊ အူချာမှုန်မျှ၊ အလွန်အကြူး၊ ကြောက်
မိန်းမူးလျက်၊ ဆူးဆူးရှားရှား၊ အမျက်အားကို၊ တရားဆွဲကိုင်၊
မချုပ်နိုင်လည်း၊ စိတ်ခိုင်တည်တံ့၊ ဆင်ခြင်ငုံ၍၊ မဝံ့နှစ်ဆစ်၊
ကြိမ်ဘန်ဆစ်၍၊ အပြစ်အလျောက်၊ သုံးကြိမ်မြောက်မှ၊ သေ
လောက်လျော်ဘေး၊ မင်းဒဏ်ပေးလည်း။ ။ကွပ်ရေးဖန်များ
စေနှင့်မင်း။

၃၃။ ခပ်သိမ်းပြည်သူ၊ လူတို့ထိပ်မိုး၊ ရေမြေစိုးသည်၊ ပြည်ဖိုး
ချမ်းသာ၊ ကျင့်ရာအများ၊ ခုနစ်ပါးလျှင်၊ စီးပွားစင်စစ်၊
ကောင်းသည်ဖြစ်၍၊ ရှင်ချစ်ဘုရား၊ မင်းတို့အားကို၊ ဟောထား

ခဲ့သည်။ ခုနစ်မည်ကား၊ လူ့ပြည်စောင့်တတ်၊ နတ်ကိုမြတ်နိုး၊
 အမျိုးဆွေနိုး၊ သက်ကြီးရိုသေ၊ ပြည်နေရွာသူ၊ နိုင်ထက်မှုဖြင့်၊
 မယူသားမြေး၊ မူရေးတိုင်ပင်၊ ညီညွတ်အင်နှင့်၊ လာချင်ထက်ဝန်း၊
 ရဟန်းပုဏ္ဏား၊ သိမ်းပကားဖြင့်၊ တရားမယွင်း၊ ဖြည့်တင်း
 မွေးကျေး၊ မလာသေးသော်၊ နီးဝေးရပ်သား၊ သူတို့အားကို၊
 မသွားစေအောင်၊ ကျေးဇူးဆောင်လျက်၊ ပြည်ထောင်အရေး၊
 ရှေးကကွပ်သည်၊ ပညတ်မလွန်၊ လမ်းမှန်စိုက်စိုက်၊ ရာထပ်လိုက်
 လျက်၊ တိမ်တိုက်လှစ်ထွန်း၊ လအဝန်းသို့၊ လေးကျွန်းရိပ်မှောင်၊
 ဘုန်းအရောင်ဖြင့်၊ ပြောင်ပြောင်ဝင်းဝါ၊ ငြိမ်းချမ်းသာ၍။ ။
 ပြည်ရွာတိုင်းကား ပွားစေမင်း။

၃၄။ ကမ္ဘာရင်းမြို့၊ ရှေး ကောင်းကျိုးကြောင့်၊ တန်ခိုး
 ထွန်းလျှံ၊ လူ့ထိပ်စံသား၊ ဘုန်းချံရန်နည်၊ မင်းတို့သည်ကား၊
 အရှည်ရေးရာ၊ မြင်နိုင်စွာသား၊ လိမ္မာကဝိ၊ ပညာရှိကို၊ ပီတိ
 ချစ်ပြင်း၊ နှလုံးသွင်း၍၊ ဆိုခြင်းထွက်သံ၊ နားပါးခံလျက်၊ ထုံးစံ
 နည်းနာ၊ တိုင်ပင်ရာ၏၊ ဉာဏ်ဝါကွန်မြူး၊ ဂုဏ်ဖြင့်ထူးသား၊
 ကျေးဇူးရောင်ငြိ၊ ပညာရှိနှင့်၊ ပြည်ကြီးသနင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းတို့၊
 မကင်းစေရာ၊ ဥပမာကား၊ ရတနာမြတ်ဂူ၊ နန္ဒမုဉ်၊ မဉ္ဇူပန်းလား၊
 ကျော်ထင်ရှားအံ့၊ နှစ်ပါးပေါင်းဘက်၊ အကျိုးနက်အံ့၊ ထမ်းရွက်
 ဆောင်ပြု၊ ပြည်ထဲမှုကြောင့်၊ စေ့ငြိမြင်ပြီး၊ ပညာကြီးကို၊
 ထုံးတီးစုံရှေး၊ ပုံစံမေး၍။ ။ ကျင့်ရေး လွန်ထူးပြားစေမင်း။

၃၅။ ဆင်မြင်းရထား၊ ခြေသည်အားနှင့်၊ လေးပါးစစ်အင်၊
 စစ်ဘုရင်လည်း၊ မှမ်းဖြင်ပြီးထွေ၊ များလှစေလော့၊ အနေမကျ၊
 ရန်စစ်ထသော်၊ ဖြဖြလိုက်လံ၊ စစ်ဦးနှံ့မှ၊ ငုံ့လေ့ရှိ၍၊ နောက်မဝံ့

တည့်၊ ဖို့ရွံ့သည်းတည်း၊ ကြောက်ရွံ့သည်း၍၊ သရည်းလေဘွယ်၊
 ရန်စစ်သွယ်လိမ့်၊ မပြယ်လေသီး၊ စစ်မက်ကြီးမှု၊ ပွန်းတီးမှုဆောင်၊
 သူရဲခေါင်ကို၊ ဆင်ပြောင်မုန်တပ်၊ မင်းစီးအပ်၍၊ နောက်ထပ်
 အများ၊ ဆင်မြင်းပြားလျက်၊ ရွှေဖျားတီထွင်၊ စစ်စီရင်လော့၊
 စစ်ဆင်သုံးပါး၊ အဖျားဖြီးထပ်၊ ပွင့်ချပ်ကြာသွင်၊ ဆင်လည်း
 ချွန်းတည်း၊ မြင်းလည်းဘက်ချုပ်၊ ခြေသည်အုပ်လျက်၊ စစ်ရုပ်
 အဝန်း၊ ကော့ယွန်းထွက်ဟန်၊ လှည်းသဏ္ဌာန်သို့၊ တတ်ပွန်
 နားဝင်၊ စစ်ရေးဆင်၍၊ အောင်မြင်စိမ့်တွေ၊ ဥပဒေဖြင့်၊ စစ်မြေ
 အရပ်၊ စစ်မှုးကွပ်လျက်၊ ရှုပ်ရှုပ်ထိုးခုတ်၊ ကြက်ရဲစုတ်သို့။ ။
 အားထုတ် လွန်ကြိုးစားစေမင်း။

၃၆။ သာယာမစွ၊ စသည်အင်္ဂါ၊ ခုနစ်ဖြာကို၊ ပြည်ရွာ
 ပြကတွေ၊ စုံစေ့လျှင်းအောင်၊ ပြည်ထဲဆောင်သည်၊ ပြည်ထောင်
 ဟူက၊ ပြည်ကိစ္စကို၊ လုံ့လဖြီထူ၊ နှလုံးမူလော့၊ ရန်သူကြောက်
 ဘွယ်၊ နက်ဝှမ်းကျယ်သား၊ ပင်လယ်ကျုံးမြောင်း၊ ရေနေ
 ကောင်းလျက်၊ ရဲလောင်းရင်တား၊ တံခါးတုရိုင်း၊ ကြံ့ခိုင်မြို့ကို၊
 တသိန်းဖြိုးလည်း၊ မပြိုနိုင်မှု၊ ကြီးကျယ်ထူနှင့်၊ မျက်ရှုလှတင့်၊
 တန်ဆောင်းဆင့်၍၊ သွယ်မြင့်ပြဆောင်၊ မြားမြောင်လက်နက်၊
 မြို့ထက်ပတ်လျှောက်၊ စစ်တဲဆောက်၍၊ ရင်လျှောက်ပတ်ကိုး၊
 သူရဲဖုံးက၊ စသည်မကျန်၊ တမ်းခွန်လောက်လှဲ့၊ ငူရဲကစ၊ အနေ
 ကျလျှင်၊ သဗ္ဗကိရိယာ မြို့တန်ဆာလည်း၊ များစွာပြည့်နှက်၊
 ကြံ့စည်နှက်လျှင်၊ ကြမ်းခက်ရမာန်၊ ခြင်္သေ့ဟန်သို့၊ ရန်ကိုကမိုး၊
 မိုသုံးနယ်ကြိုး၍။ ။တန်းခိုး ကျော်ထင်ရှားစေမင်း။

၃၇။ အမျိုးလေးပါး၊ ပုဏ္ဏားပုဏ္ဏား၊ သေဋ္ဌေးသူကြွယ်၊
 ကုန်သွယ်စည်ပင်၊ သူထင်သူရှား၊ ပြည်နေများလျက်၊ စပါး
 ရေဆန်၊ ပြည့်ဟန်ဖြင့်မြဲ၊ ပြောင်းပဲလူးဆပ်၊ အထပ်ထပ်လျှင်၊
 အလပ်မြေနည်း၊ လုပ်ကြံဆည်းမှ၊ ပစ္စည်းဖြင့်ပြီး၊ ပြည်ကြီးလက္ခ
 ကာ၊ ရေစာလောက်ငုံ၊ စေ့နွံသိုထား၊ ဆေးသမားနှင့်၊ ဟူးရား
 မကွာ၊ တတ်လိမ္မာသား၊ ရေးရာပွန်းတီး၊ မတ်ကြီးကြံထက်၊
 တုံ့သက်တိုင်ပင်၊ မြော်မြင်ကျိုးကြောင်း၊ ခင်ပွန်းကောင်းတည့်၊
 စောလောင်းကျင့်အပ်၊ စောင်မကွပ်လျက်၊ ထူထပ်တိုင်းကား၊
 များလေအောင်လျှင်၊ ပြည်ဆောင်နေမျိုး၊ လုပ်ဆောင်ကျိုး
 လော့၊ မတ်ရိုးဆင်သည်၊ စစ်ကျင်လည်သား၊ ခိုင်ကျည်သူရဲ၊
 ရန်မဘဲကို၊ ချစ်မြဲမြတ်လေး၊ ကြေးကောင်းပေး၍၊ သိမ်းမွေး
 ဖြည်တင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းဖြင့်။ ။လွန်မင်း ချစ်သနားစေမင်း။

၃၈။ အခေါင်ကြဋ္ဌန်း၊ လူ့ထိပ်ထွန်းသား၊ ဦးစွန်းအချာ၊
 မင်းတကာတို့၊ ပမာပုံခင်း၊ ခြင်္သေ့မင်းနှင့်၊ ကျင့်ခြင်းတပြေ၊ တူကြ
 စေလော့၊ လေးထွေအရိုး၊ ခြင်္သေ့မျိုးတွင်၊ တန်ခိုးကြီးခေါင်၊
 တောသုံးထောင်ကို၊ စိုးဆောင်နှိပ်နင်း၊ စွမ်းအားပြင်းသည်၊
 သားမင်းမြတ်စွာ၊ ကေသရာလျှင်၊ အခါနိစ္စ၊ သဘာဝဖြင့်၊ သူရ
 ဇာတိ၊ ရဲခြင်းရှိသည်၊ မိမိအစာ၊ ရှာလိုကာမှ၊ နေရာကျောင်ဂူ၊
 တွက်လတ်ပြုသော်၊ ရန်သူရကြည့်၊ ငဲ့လှည့်မျက်စောင်း၊ ခြိမ်း
 မောင်းဟောက်သံ၊ မြူးထူးစံမှ၊ ချုံချုံစိုက်စိုက်၊ သားကိုလိုက်၍၊
 သတ်ကိုက်စီးနှံ၊ သွေးသံသောက်တုတ်၊ အားကိုထုတ်၍၊ ကိုက်ဆုတ်
 နှိပ်နယ်၊ ကြီးငယ်မဟူ၊ လူတို့ထိပ်လယ်၊ စိုးစံပယ်သည်၊ ဘုန်းကြွယ်
 ရာဇာ၊ ကျင့်အပ်စွာ၏၊ ရေးရာမြော်၍၊ ခပ်သိမ်းမှုကို၊ ဗဟုကိစ္စ၊

ဟူသမျှလျှင်၊ လုံ့လပည်းထူ၊ အားကိုးမူဖြင့်၊ ရန်သူစဲ၍။ ။
ပြည်ထဲပွင့်လင်း သာစေမင်း။

၃၉။ နရာဓိပတိ၊ သိဒ္ဓိထွန်းတင်၊ မြတ်ဆုံးထင်သည်၊ ပြည်ရှင်း
ဘုန်းလှိုင်း၊ ကျင့်နည်းခိုင်း၍၊ ဥဗျိုင်းငှက်တူ၊ ကျင့်တော်မူသော်၊
ဖြူသည်အဆင်း၊ မွေးရောင်ဝင်းသား၊ လည်ကျင်းခြေရှည်၊ ထိုငှက်
သည်ကား၊ တွေနည်းအစာ၊ လှည့်ပတ်ရှာ၍၊ မြစ်သာမြစ်လောင်း၊
ချောင်းမြောင်းကမ်းနား၊ သွားလာလေ့ညက်၊ ငြိမ်သက်လှရွှေ၊
ကြည်ထွေရှုစိမ်း၊ မိန်းမိန်းနေလျက်၊ ရေမပွက်ကျင်၊ ငါးကိုမြင်
သော်၊ ခုန်မင်လျှပ်လျှပ်၊ ရအောင်ဟပ်သို့၊ ပြည်ကွပ်လှူမေး၊
စောရန်ငူးလည်း၊ ဆူးဆူးကျင့်မှု၊ ဗျိုင်းအဘူလျှင်၊ ဟူဟူသရွှေ၊
အ ဓလေ့ဖြင့်၊ မမေ့စောင့်ရှောက်၊ သာလျှောက်ပြည်းပြည်း၊
ကျင့်သိပ်သည်းလျက်၊ တိုင်တည်းသမှု၊ မြော်ကြည့်ရှုမှ၊ အန်တု
အန်ပ၊ အစထော်လော်၊ ပေါ်သည်အကြိုက်၊ ကွပ်ညှပ်လိုက်
၍။ ။နောက်၌ ရန်မလာစေနှင့်မင်း။

၄၀။ ဗာဟုဗလ၊ စသည်တုက်ရေ၊ အားငါးထွေဖြင့်၊ တိုင်း
ခြေသေဌ်နင်း၊ မင်းတို့သော်သာ၊ ပြည့်နိုင်ရာဟု၊ မြတ်စွာဘုရား၊
ဤလူများကို၊ ဟောကြားမိန့်မြွက်၊ ရွှေနှုတ်နက်ဖြင့်၊ မပျက်စေ
အောင်၊ ကျေးဇူးဆောင်လော့၊ လူ့ဘောင်လူ့ထွတ်၊ လူမင်း
မြတ်တို့၊ ဆင်မှတ်တန်းဆာ၊ ရတနာသို့၊ မကွာမြဲတည်၊ အင်
ငါးမည်တွင်၊ အထွတ်ဘင်သား၊ မျက်ရှင်အလား၊ ပညာအား
ဖြင့် စီးပွားမြင်နိုင်၊ မြဲကြောင်းကိုင်၍၊ ပြည့်လှိုင်ကျေးဇူး၊
အထူးထူးတွင်၊ အမှူးစင်စစ်၊ ရွှေသွားဖြစ်လျက်၊ အပြစ်ခွာရှောင်၊
အကျိုးဆောင်သား၊ တတ်ခေါင်လိမ်မာ၊ မတ်ပညာကို၊ စေပါ

သုံးစွဲ၊ ကိုယ်၌မြဲက၊ ငရဲမလား၊ ရှေးရှုသွား၍၊ မြတ်ဖျားနိဗ္ဗာန်၊
 ခရီးညွှန်ရှင်၊ သမန္တစက်၊ အမြင်နက်သား၊ ပွားတက်ပညာ၊
 မတ်လိမ္မာအား၊ ဆရာတဆူ၊ တိုင်ပင်မှုလျက်၊ ဆုံးမခက်သား၊
 သူပျက်တယောက်၊ ပါယ်မကြောက်ကို၊ နှင်ချောက်ခြိမ်းမောင်း၊
 စီးတစောင်းလျှင်၊ ထောင်းထောင်းညက်ညက်၊ မျက်နှာဖျက်
 ၍။ ။ရန်ဘက် မညွှာတာစေနှင့်မင်း။

၄၁။ . အပ္ပမေယျ၊ အနန္တလျှင်၊ ဆုံးစမထင်၊ ကမ်းမမြင်သား၊
 ခရပြင်ဝန်းကျယ်၊ ပင်လယ်မြစ်မ၊ သမုဒ္ဒန္တ၊ ငါးရဲငါးစင်း၊
 မြစ်ခပင်းတို့၊ စင်းလျင်းမချာ၊ စီးဝင်လာသို့၊ ချမ်းသာခေါင်
 ရောက်၊ မင်းဖြစ်မြောက်က၊ ထပ်လှောက်ရတနာ၊ များလှစွာသား၊
 ဥစ္စာရွှေငွေ၊ အထွေအပြား၊ အပါးပါးလျှင်၊ ဝတ်စားတန်းဆာ၊
 လိုရာရာတည့်၊ မကြာမတင်၊ ရောက်လာကျင်လည်း၊ လိုချင်
 သမှု၊ မပြုလေကျင်၊ ပြည်ကြီးရှင်တို့၊ ဆင်ခြင်ကောင်းစွ၊ စိတ်
 လောဘကို၊ တရံဘစင်း၊ ထီးဆောင်းမင်းတို့၊ လက်ရင်းကြပ်သို့၊
 ကျမ်းပြုလိုရှင်၊ သို့ကိုသော်လည်း၊ နည်းသည်နှင့်နှင့်၊ လိုအင်
 ပြည့်ခဲ၊ မရောင့်ရဲတည့်၊ ပြည်ထဲသောင့်နှင့်၊ မင်းတို့ဘုန်းကား၊
 စည်ပင်ပွား၏၊ ပြည်သားပြည်သူ၊ ပြောထူပစ္စည်း၊ ဖြင်ပည်း
 ခိုင်ဦး၊ ကြွယ်မြောက်ပြီးမှ၊ သစ်သီးခိုင်ညွတ်၊ မှည့်မှဆွတ်သော်၊
 ကောင်းမြတ်ရသာ၊ ချိုမြိန်စွာသို့၊ ပမာထို့ဟန်၊ မှည့်ခါတန်မှ၊
 တုတ်ခွန်ခိုင်မြတ်၊ ပြည်သီးဆွတ်လျက်၊ အလွတ်မစား၊ အချိုထား
 ၍၊ အများမွေးကျွေး၊ ဝေငှပေးသည်။ ။ကျင့်ရေးတတ်လိမ့်
 မာစေမင်း။

၄၂။ ဝသုန္ဓရာ၊ မြေမျက်နှာထက်၊ ကြမ္မာရှေးဘုန်း၊ ကုသိုလ်
 မှန်း၍၊ ခါဆုံးချိန်သင့်၊ ကြာနယ်ပွင့်သား၊ ရင့်သည့်တေဇ၊ တန်ခိုး
 ပလျက်၊ လူများမျက်စိ၊ နရာဓိတို့၊ အဂတိလေးပါး၊ မမှားစေ
 အောင်၊ ကျေးဇူးဆောင်၍၊ တည်ထောင်ကမ္ဘာ၊ အစစသက၊
 ဆရာမနု၊ ရသေ့ပြုသား၊ လူမှုဆုံးဖြတ်၊ ဓမ္မသတ်နှင့်၊ ညီညွတ်
 မယှင်း၊ စောင့်စည်းခြင်းဖြင့်၊ မပင်းမျက်နှာ၊ မနာအားပါး၊
 နှစ်ဘက်သား၏၊ အကြားလယ်မှန်၊ ချိန်ခွင့်ဟန်သို့၊ ကေန့်ကျကျ၊
 မေးမြန်းမှလျှင်၊ မဆမတေး၊ ရှုံးနိုင်ပေးလော့၊ အရေးအလျောက်၊
 မဖောက်မှန်ကန်၊ ကျမ်းဥဉ္ဇန်သား၊ ရှေးလွန်နည်းမှီး၊ ထုံးတီး
 မှတ်သား၊ ပိုင်းခြားအဟုတ်၊ စက်သွားခုတ်သို့၊ စုတ်စုတ်ထွင်းထွင်း၊
 ကြံ့သိုးထွင်းလျက်၊ စင်းစင်းမတ်မတ်၊ တရားဖြတ်၍။ ။လူနတ်
 ကောင်းချီး ညာစေမင်း။

၄၃။ မဟိပတိ၊ ယသသိဟု၊ မြေကြီးသခင်၊ စည်းစိမ်ဖြင့်
 သား၊ ကျော်ထင်လူပြည်၊ မင်းတို့သည်လျှင်၊ အရှည်မမြော်၊
 မတော်မလျား၊ မေ့လျော့ငြား၍၊ တရားမစောင့်၊ မဖြောင့်
 မစင်း၊ အကျင့်ယှင်းမှု၊ ထိုမင်းလက်ထက်၊ မြေကြီးလျက်လည်း၊
 သက်ခဲ့သြဇာ၊ အောက်မှာရွှေလေ၊ ထဲတထွေ၌၊ နေဘိရကား၊
 အများပည်းဖြင့်၊ ရောက်လှည့်ကျင်သား၊ သစ်ပင်မသီး၊ မကြီး
 လုံးဘန်၊ အမွန်ရသာ၊ သြဇာမရှိ၊ ပျက်သိသိတည့်၊ ထိုပြီအပ၊
 ဆေးဝါးစသည်၊ တေဇမထက်၊ ပျက်ခဲ့ရသာ၊ စားလေပါလည်း၊
 အနာလွတ်ခဲ၊ ရွှေရွှေရဲလျက်၊ ကောင်းမြဲမကောင်း၊ မိုဗ်းလေ
 နှောင်း၍၊ သောင်းခွဲကောက်ပင်၊ ပျိုးမရှင်တည့်၊ ပြည့်ရှင်မင်း
 ကြီး၊ တရားမှီးမှု၊ မြေကြီးရသာ၊ သြဇာတိုးတက်၊ ချိုမြက်

သစ်သီး၊ ကြီးလုံးအလှ၊ ဆေးဝါးစသည်၊ တေဇထက်မြတ်၊
 ရောဂါလွတ်၍၊ ရွာဆွတ်မိုဗ်းကောင်း၊ ကောက်မသောင်းတည့်၊
 မင်းကောင်းထို့ကြောင့်၊ တရားစောင့်လော့၊ ရှစ်သောင်းမြေပြင်၊
 ရန်ကိုသင်လျက်၊ ပြည်တွင်ပြည်သူ၊ ခပ်သိမ်းလူလည်း၊ ဆူယူ
 များစွာ၊ ချစ်ကြင်နာ၍။ ။မေတ္တာမိုဗ်းကြီး ဖြိုးဖြိုးနေတိုင်း
 ရွာစေမင်း။

၄၄။ လင်္ကာဒိပ၊ သိဟဋ္ဌဟု၊ နာမပြဇာနီး၊ သိဟိဋ္ဌကျန်း၌၊
 ထွန်းသည်နေသွင်၊ တန်ခိုးထင်သား၊ * သင်္ခဗောဓိ၊ အမည်ရှိ
 သည်၊ မင်းကြီးကျင့်တူ၊ နှလုံးမူလော့၊ နတ်လူချစ်ပြင်း၊ ထိုသည့်
 မင်းကား၊ စောင့်ခြင်းတရား၊ မယွင်းမှားတည့်၊ ခိုးသားပူလောင်၊
 ခေါင်သည့်မိုဗ်းနှင့်၊ နတ်ဆိုးဘီလူး၊ စားကြူးလူသား၊ ဘေး
 သုံးပါးကို၊ သိကြားနတ်တိုင်၊ ခိဋ္ဌာန်လှိုင်လျက်၊ အသက်စွန့်စား၊
 ပြည်သူများကြောင့်၊ ဖိတားပျောက်ပေ၊ မိုဗ်းကောင်းစေ၏၊
 ကျင့်ထေ့လိုလား၊ မတတ်ငြားလည်း၊ ရှိုးရှားဆိုးကောင်း၊ ကျိုး
 တကြောင်းမျှ၊ မင်းကောင်းမွန်ခဲ၊ ကျင့်မူရဲသား၊ ဘောက်လဲတတ်
 စွာ၊ သက်ခန္ဓာကား၊ အင်္ဂါမြင့်ရှည်၊ မတည်နိုင်ဘူး၊ ကျေးဇူး
 သော်မူ၊ လူ့ဘော်မြင့်ကြာ၊ ချီးမွမ်းရာလျှင်၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး၊ ပြော
 ပဆုံးတည့်၊ ရှေးထုံးနည်းခိုင်း၊ ကောင်းကျင့်လှိုင်း၍၊ လူတိုင်း
 အံ့အဲ၊ ချီးမွမ်းကဲလျက်။ ။မြင့်မြဲ ကျေးဇူး ကြာစေမင်း။

၄၅။ သဟဿ နေတ္တ၊ ဝါသဝဟု၊ သက္ကသုရိန်၊ ဒေဝိန်နတ်
 ဖျား၊ မိုဗ်းသိကြားလျက်၊ တရားစောင့်သူ၊ ကျင့်ကောင်းလူကို၊

* အချို့မူ၌ ‘သင်္ခဗောဓိ’ ဟု ပါဠိပျက်လျက်ရှိ၏။

ရေးယူစီမံဌာ၊ လေးမျက်နှာ၌၊ ကွယ်ကာရန်ထောက်၊ နတ်လေး
 ယောက်ကို၊ စောင့်ရှောက်ပိုင်းခြား၊ အမြဲထားသို့၊ တိုင်းကား
 အုပ်စိုး၊ ပြည်ထိပ်မိုးသား၊ တန်ခိုးထွန်းလင်း၊ လူတို့မင်းလည်း၊
 ကျင့်ခြင်းထို့တူ၊ ဆင်းရဲသူအား၊ ကလူညည်းဆဲ၊ မခံစီမံဌာ၊ ရပ်
 မျက်နှာကို၊ ကွယ်ကာစီမံကြောင်း၊ ကျင့်ကောင်းမွန်ရည်၊ သဘော
 တည်လျက်၊ ကြံစည်နက်နဲ၊ မှုထမ်းရဲသား၊ ခက်ခဲရေးရာ၊ လိမ္မာ
 တတ်မြောက်၊ မတ်လေးယောက်အား၊ လက်အောက်မှာထား၊
 လေးဘို့ခြား၍၊ လေးပါးဒီသာ၊ ရပ်ခန်းဝါ၌၊ ပြည်ရွာကိစ္စ၊ ဟူ
 သမျှကို၊ ဆုံးမကံမြစ်၊ အပြစ်မကောင်း၊ မပေးကောင်းဟု၊
 အကြောင်းစုံစမ်း၊ ရှေးကျင့်တမ်းဖြင့်၊ မှုထမ်းအနေ၊ ကွပ်ညှပ်ပေ၏၊
 လှူဆွေသိကြား၊ လူမင်းဖျားလည်း၊ လေးပါးထပ်တူ၊ ပမာယူ
 လျက်၊ ပြည်သူစောင့်ရှောက်၊ မတ်လေးယောက်နှင့်၊ အံ့လောက်
 လှူဘောင်၊ ပြည်ထဲဆောင်၍။ ။ပြည်ထောင်ကြောက်ရွံ့ ရှား
 စေမင်း။

၄၆။ အခါတပါး၊ မြင့်မိုရ်ဖျား၌၊ သိကြားနေရာ၊ စစ်ပြု
 လာသည့်၊ ပြင်းစွာမျက်ရိန်၊ အသူရိန်ကို၊ ဒေဝိန်သက္က၊ စီးချင်း
 ချ၍၊ ဒေဝသဘာ၊ သုခမှာဟု၊ သာသည်စရပ်၊ အနိုးယပ်တွင်၊
 နှောင်ကြပ်အမြဲ၊ တုပ်၍ဆွဲသော်၊ ဆဲဆဲရေးရေး၊ ဟစ်ကြွေးရေ
 ရွတ်၊ ဟတုတ်တုတ်လျှင်၊ အပတ်တကုပ်၊ ကြမ်းကြုတ်စကား၊
 နတ်မင်းဖျားကို၊ နွားနှင့်အတူ၊ ငရဲသူဟု၊ ကလူကစာ၊ ဆိုရှာ
 လေချက်၊ မျက်မထွက်တည့်၊ ဆိုဘက်မထိုက်၊ သင်းမိုက်ဟု၊
 မှတ်ပိုက်သောထွေ၊ သည်းခံပေ၏၊ ရှေ့မြေရပ်စည်၊ ရှေ့နန်းတည်
 သား၊ နတ်ပြည်သေဌ်နင်း၊ သိကြားမင်းလျှင်၊ ခံခြင်းသည်းညည်း၊

အမျက်နည်း၍၊ ရေကြည်းတောတောင်၊ အာဏာဆောင်သား၊
 ဘုန်းခေါင်ထွန်းလင်း၊ လူတို့မင်းလည်း၊ ပုံခင်းကျမ်းလာ၊ ထိုထို
 စာမျှ၊ ပြင်းစွာအမျက်၊ မထွက်တို့ရာ၊ ချုပ်မြစ်ထားလော့၊ ပညာ
 တိုင်တည်း၊ မျက်မာန်နည်းလျက်၊ လူလည်းပြောဟော၊ နတ်ချစ်
 မောသည်။ ။ကျော်စော ချီးအံ့ဩစေမင်း။

၄၇။ လောကသာရာ၊ ကျမ်းဂန္ထ၌၊ ဓမ္မရသာ၊ အလင်္ကာဖြင့်၊
 တန်းဆာလည်းဆင်၊ ဘွဲ့စီရင်လျက်၊ ကျမ်းမြင်ထွေပြား၊ အပါး
 ပါးတည့်၊ များသည့်ထုံးနည်း၊ မှတ်ဘွယ်ချည်းလျှင်၊ ပမည်းပမာ၊
 နည်းနာနာ၊ ပွတ်ပုံချသို့၊ ခတ္တိယရာဇာ၊ ဇနာဓိပ၊ ဘူပါလဟု၊
 လောကထွတ်ဖျား၊ မင်းတို့အားကို၊ စီးပွားချမ်းသာ၊ ဖြစ်စိမ့်ငှာ
 လျှင်၊ ပညာသေတ္တု၊ ရုံးစည်းပြုလျက်၊ ကျင့်မှုဆန်းပြား၊ ဆုံးမ
 ကြားသော်၊ ကောင်းဖျားမွန်ရည်၊ ကျော်စောသည်ကား။ ။
 အမည်ရာဇ သာရတည်း။

၄၈။ မှတ်ကုန်ကြလော့၊ ဗြဟ္မန္တယ်ရိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုးတို့၊
 ကောင်းကျိုးစကား၊ ငါလျှင်ကြားပိမ့်၊ ရှေ့ဖျားကမ္ဘာ၊ အစစွာ
 က၊ ဗြဟ္မာပိုင်းခြား၊ ဆေးသမားနှင့်၊ ဟူးရားကြယ်မြင်၊ ကောင်း
 ကင်နက်သတ်၊ တတ်သည်တချို့၊ မီးသို့ပူဇော်၊ ဖြော်ဖြော်
 မန်းရွတ်၊ ဂြိုဟ်နတ်သန္ဓေ၊ ဦးဆေးတခြား၊ ခေါင်အားပေဒင်၊
 သိမြင်နွံစပ်၊ မေးကပ်ကပ်နှင့်၊ ကလာပ်ဗျဉ်၊ ဒဏ္ဍိဝိတက်၊ ကျမ်း
 ခက် ဗျာကရိုဏ်း၊ တတ်နှိုင်းတခြား၊ ဤလေးပါးကို၊ ပုဏ္ဏားတို့
 တွင်၊ မချိုကျေးဇူး၊ အထူးသမိုက်၊ မျိုးလိုက်မှတ်သား၊ ဆေး
 သမားလည်း၊ ဆေးဝါးတတ်ပွန်၊ ဆေးကြန်လေ့ကျမ်း၊ ဗိဇ္ဇော
 ပြွမ်း၍၊ ဆေးကျမ်းထိုထို၊ သာရကိုလည်း၊ ဘွဲ့ဆိုတတ်ကျယ်၊

ဓိပ္ပာယ်အနက်၊ လွန်လေ့ကျက်၍၊ ဓာတ်ပျက်သည်းခြေ၊ သွေးလေ
ချောက်ချား၊ သလိပ်များက၊ စသည့်ရောဂါ၊ အနာအမျိုး၊
ကိုးဆဲ ခြောက်ပါး၊ အပြားပြားကို၊ မမှားလတ်အောင်၊ ကုသ
ဆောင်၍။ ။အခေါင် သမားမြောက်စေမင်း။

၄၉။ ဟောရဂန္ထ၊ ဂဏနဟု၊ သိပ္ပဟူးရား တတ်မြောက်
မြား၍၊ ပုဏ္ဏားနှယ်ရိုး၊ သူကောင်းမျိုးတို့၊ ကြီးကြီးကုတ်ကုတ်၊
အားအန်ထုတ်၍ အဟုတ်လေ့လာ၊ နာရီစသည် ကြားက
သိတတ်၊ မြို့ဟင်္ဇရာဇမတ္တဏ်၊ ကိန်းဆန်စုဝန်း၊ ဂြိုဟ်သွန်းခွဲခြမ်း၊
ထုတ်နိုင်စွမ်းသား၊ စုံစမ်းစေ့ရေ၊ များထွေမဏ္ဍပ်၊ ထက်ကြပ်
ရောဂါ ကာလစက္ကိ၊ အမြဲတစုတ်၊ ဘော်ထုတ်ဓာတ်ကျမ်း၊ ခွဲခြမ်း
စိတ်ဖြာ၊ တတ်လေ့လာ၍၊ သတ္တဝါဗိသ၊ လှည့်ထနက်သတ်၊
မြင့်မိုရ်ပတ်သား၊ ဒွါဒသရာသီ၊ ယာယီစက်ကွင်း၊ ဂြိုဟ်နင်း ဂြိုဟ်
ပြောင်း၊ ကောင်းမကောင်းသား၊ ကျိုးကြောင်းဆုံးဖြတ်၊ နေလ
ကြတ်နှင့်၊ ဥပါဒ်အာယု၊ စဉ်းမှုတတ်ပွန်၊ စက်အဟန်သို့၊ ထုံမွန်ကား
ကား၊ အသားအရိုး၊ စုံပြည့်ပြီးလျက်၊ ဟိုးဟိုးထင်သိ၊ ပညာရှိဟု၊
ကိတ္တိထင်ရှား၊ ဗြဟ္မာသားတို့။ ။ဟူးရားတတ်ခေါင် မြောက်စေ
မင်း။

၅၀။ သာမယဇု၊ ဣရုဗေဒင်၊ သုံးပုံမြင်၍၊ သန့်စင်သီလ၊
အာစာရနှင့်၊ မိဘမျိုးစစ်၊ အဖြစ်မြတ်လှ၊ ဗြာဟ္မဏဟု၊ တွင်ထ
မည်သာ၊ အင်္ဂါသုံးမည်၊ ကျေးဇူးတည်လျက်၊ ရွာပြည်တိုင်းကား၊
လှည့်ပတ်သွား၍၊ ထိုးသားမှန်ကူ၊ ခရုဖြူနှင့်၊ ပစ္စုပ္ပန်လဲ၊
လက်ဝဲပတ်ခြုံ၊ စပယ်ရုံလျက်၊ တင်တုံစလွယ်၊ လည်ဝယ်မကင်း၊
ဇရုသင်းနှင့်၊ သလင်းရထည်း၊ ပတ်စည်းကျစ်ကျစ်၊ ဦးရစ်ပေါင်း

ထုပ်၊ နောက်ဆံအုပ်နှင့်၊ တုန်လှုပ်မဲ့လျှင်း၊ ပဲ့လယ်ကျင်း၍၊
 စိုးမင်းတို့ရှေ့၊ မရွှေမတ်မတ်၊ ဘောင်ဘောင်ရွတ်လျက်၊ စိမ်း
 လတ်မြသွင်း၊ နေ့ဘပင်နှင့်၊ ရေစင်ကမ်းမှတ်၊ ကျင့်မြဲဝတ်ဖြင့်၊
 သူမြတ်တို့ထံ၊ အလှူခံလော့၊ ခြိုးခြံသိပ်သည်း၊ ဥစ္စာဆည်းလျက်၊
 ပစ္စည်းပေါ်ယယ်၊ ဗြဟ္မာကြွယ်ဟု။ ။လူဝယ်သတင်း ပေါက်
 စေမင်း။

၅၁။ ဥဒည်းမပျင်၊ နေဝင်အခါ၊ ဆည်းဆာသုံးပါး၊ ပိုင်း
 ခြားဂါထာ၊ ရွတ်မြဲရာသား၊ ကာယသိဒ္ဓိ၊ တစိသညာ၊ တတ်
 လေ့လာလျက်၊ ကြောင်းခြာခဲ့စိတ် ပရမိသွာ၊ မဟာဗီနဲ၊ ဘေး
 လွှဲရံဘီ၊ နတ်စန္ဒီကို၊ ပန်းနီပန်းဖြူ၊ ပူဇော်မှုလျက်၊ ဆူယူ
 ဆုတောင်း၊ ကျင့်လမ်းဟောင်းဖြင့်၊ ဦးခေါင်းသန္ဓေ၊ နေ့တိုင်း
 ဆေးလျက်၊ လုပ်ကျွေးမှုဆောင်၊ ထဲချောင်တိုက်တွင်း၊ ထမင်း
 ချက်ပြုတ်၊ ငရုတ်ချင်းဆား၊ ဆီပျားသကာ၊ ဃနာထောပတ်၊
 ကြံပွတ်နှမ်းမဲ့၊ စားစမြဲဖြင့်၊ အမဲအသား၊ သားငါးရှောင်ကြဉ်၊
 မယှဉ်သက်သတ်၊ ကျင့်မှတ်လေ့လာ၊ စာရိတ္တဖြင့်၊ မိဘစုတွေ၊
 ခုနစ်နေ့လျှင်၊ စေ့လတ်သောခါ၊ မကွာဆောက်တည်၊ ကိုယ်စား
 ရည်၍၊ စိတ်ကြည်မြတ်လေး၊ အလှူပေးလော့၊ ရှေးကလွန်လေ၊
 ရှေးရိုးပေသား၊ ပျိုးဆွေကျင့်မြဲ၊ မှတ်သုံးစွဲလျက်၊ ငရဲမသက်၊
 ခန္ဓာပျက်လည်း။ ။အထက်နတ်ပြည် ရောက်စေမင်း။

၅၂။ ဂြိဟသန္ဓိ၊ ကျမ်းနှင့်ညှိ၍၊ ဗလိပူဇော်၊ ဂြိဟ်ခေါ်
 ဂြိဟ်နှင့်၊ ဗေဒင်ရွတ်မန်း၊ မန္တာန်တန်းလျက်၊ ကျယ်ဝန်းစက္က၊
 မဏ္ဍလဟု၊ တရားရှစ်ကွင်း၊ အင်းလည်းစီရင်၊ ဆင်သားဗိတာန်၊
 တမ်းခွန်တလျှောက်၊ ဖြူနီဆောက်၍၊ ပယ်ဖျောက်ရန်ဘေး၊

ဆေးပေးဦးခေါင်း၊ ဘိသိက်လောင်း၍၊ သူကောင်းသူမြတ်၊ လွတ်
စေအနာ၊ ဥပါဒ်ခွာလော့၊ ပြည်ရွာစီးပွား၊ များစိမ့်သမှု၊ ဟုတ်
တိုင်းပြု၍၊ စုတိကျိခဲ၊ ရဲရဲမီးတိုင်း၊ လောင်ခြင်းဖြောက်ဖြောက်၊
ပေါက်ပေါက်စသည်၊ ပန်းငါးမည်ဖြင့်၊ ဆောက်တည်မပျက်၊
ခုန်ရက်လျှင်၊ ခန့်တုတ်ပိုင်းခြား၊ မန္တရားတိ၊ ဘန်များစုရွတ်၊
ပျားထောပတ်နှင့်၊ မီးနတ်ကော်ရော်၊ ယဇ်ပူဇော်၍။ ။လူ့
ဘော်ရန်စစ် ပျောက်စေမင်း။

၅၃။ ကျေးဇူးပညာ၊ များစွာ ဂုဏ်အင်၊ ဗေဒင်တတ်သိ၊
ပညာရှိဟု၊ ကဝိပုဏ္ဏား၊ အများသမိုက်၊ သသကဋိုက်ကို၊ မြှိုက်
မြှိုက်လျှာဖျား၊ စက်လားရဟတ်၊ ပိဋကတ်သွင်သွင်၊ နှုတ်သီလွင်
နှင့်၊ ပီပြင်မှုတ်မန်း၊ ပြုံးပြုံးဖြန်းလျက်၊ ကျင့်ခန်းထွေပြား၊
အပါးပါးတည့်၊ မှတ်သားကျယ်ဝန်း၊ ဆန်းအလင်္ကာ၊ နားဝင်
စွာ၍၊ ဂါထာဘွဲ့စွမ်း၊ ချီးမွမ်းစလောက်၊ မင်းပွဲမှောက်တွင်၊
တယောက်ပါး၊ ပုရောဟိတ်ဟု၊ ဘိသိက်ဆရာ၊ မြောက်ထိုက်
စွာလျက်၊ ဒိသာပါမုခ်၊ မည်ထုတ်ကျော်အောင်၊ ကြိုးပမ်း
ဆောင်၍၊ တတ်ခေါင်လိမ်မာ၊ ရှေးအခါ၌၊ သရာမြောက်လှ၊
ဇနကသို့၊ လုံ့လကြိုးစာ၊ ဝင်းတို့အားကို၊ စီးပွားငရက်
အောင်၊ ကျေးဇူးရောင်ဖြင့်။ ။လူ့ဘောင်ထွန်းလင်း တောက်
စေမင်း။

၅၄။ လက္ခဏာချွန်၊ တတ်ပွန်လေ့လာ၊ မင်ပြင်ရာသား၊
လကျောဘဝါး၊ အခြားပြက်ပြက်၊ ခြေလည်တက်၍၊ တက်လည်း
ထို့သွင် အရေးမြင်မှု၊ မင်းလျှင်စင်စစ်၊ ဖြစ်အံ့အမြဲ မခတ်
လဲဟု၊ ဝမ်းထဲမရွံ၊ လည်ဖြတ်ခံလော့၊ ထုံးစံမှတ်သား၊ နည်းနာ

မုဒါးကို၊ ပုဏ္ဏားမျိုးကောင်း၊ လူအပေါင်းတွင်၊ ကဲဆောင်း
 တတ်လွန်၊ ကောဏ္ဍည်းဟန်သို့၊ ဟောညွှန်လက္ခဏာ၊ တတ်လှစွာ
 ရှိ၊ ပညာကဝေ၊ မြောက်သောထွေဖြင့်၊ အသေအချာ၊ နာနာ
 သိပ္ပ၊ ကိစ္စတတ်ပွန်၊ မန္တန်ပြီးစီး၊ နတ်ကြီးသူရဿတိ၊ ပင့်ချီ
 ခေါ်ချ၊ စကားရလျက်၊ ပေါက်ပြကျော်ထိပ်၊ ပုရောဟိတ်
 ဟု။ ။ဘိသိက်ဆရာ မြောက်စေမင်း။

၅၅။ ကြယ်ဝန်းစကြဝဠာ၊ ကမ္ဘာတည်စ၊ ပေါ်ဦးကလျှင်၊
 ဗြဟ္မဒန္တယ်ရိုး၊ ကျော်ဟိုးဟိုးတည့်၊ ကောင်းကျိုး စင်ကြယ်၊
 လေးသွယ်ဗေဒင်၊ တတ်ပြီးစင်သား၊ လူတွင်ထင်ရှား၊ ပုဏ္ဏား
 တို့ကို၊ ကျင့်စေလို၍၊ သံချိုလင်္ကာ၊ ထုံးပမာဖြင့်၊ နည်းနာ
 ထွေပြား၊ မှတ်စိမ့်ကြားသည်။ ။တခြား တတိယပိုင်းတည်း။

လောကသာရ ဆုံးမစော ဤတွင် ပြီး၏။

အနုသာသန ဆုံးမစာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အနုဟဘော သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ အနုသာသန၊ ကျိုးကြောင်းပြပိမ့်၊ မိဘရွှေညွန့်၊ ဆရာမွန်
တို့၊ ဝေဘန်ပဲ့ပြင်၊ ကြားသင်သမျှ၊ သြဝါဒကို၊ နားဝဘန်လဲ၊
နာမရဲလျှင်၊ လွန်ကဲရိညွတ်၊ ဆည်းပူးတတ်သည်၊ ကောင်းမြတ်
ဇာတ၊ သားမွေးဘ။ ။ဆုံးမစကား၊ ဤကြောင်းလျားကို၊
မှတ်သားစိုက်စိုက်၊ ဝမ်းထဲပိုက်လော့၊ စရိုက်သုံးလတ်၊ ကျင့်ဝတ်
ထူးခြား၊ လူသုံးပါးနှင့်၊ မပြားရောပြွမ်း၊ ပေါင်းဘက်ကျမ်းလည်း၊
မဝှမ်းမကော၊ သူ့သဘောကို။ ။လိုက်လျောညီထွေ ကျင့်တတ်
စေ။

၂။ ပွက်ဆိုမုသား၊ နှုတ်ချိုပျားနှင့်၊ စီးပွားလိုရောင်၊ ရူပ
ဆောင်၍၊ မှားအောင်ပြစ်ရှာ၊ ကြံတတ်စွာသား၊ မေတ္တာချီးနှိုး၊
လူ့ခွေးမြီးနှင့်၊ တသီးတခြား၊ တပါးပြည်ရှာ၊ မရှောင်သာ၍၊
မကွာပေါင်းဘော်၊ ပြုငြားသော်လည်း၊ အပေါ်ကားယှဉ်၊
အထဲကြည့်၍၊ စိတ်ယှဉ်နှိမ့်ချ၊ အဝါဆ၍၊ ကာလအလိုက်၊ သူ့
အကြိုက်ကို။ ။စရိုက်ညီထွေ ကျင့်တတ်စေ။

၃။ မျက်မြင်လောက၊ နောင်ကာလဟု၊ ဘဝနှစ်ပါး၊ ကြံ
 ထောက်ထား၍၊ စီးပွားမဟုတ်၊ ခင်ပွန်းယုတ်ကို၊ ခွာဆုတ်
 ပေါင်းဘော်၊ ရှဲလိုသော်လည်း၊ ရှုမြော်တိုင်းတွဲ၊ ရွှေ့နောက်
 ငဲ့၍၊ ပြစ်မဲ့ကြည်ရှောင်၊ စွန့်ရအောင်လျှင်၊ တတ်ခေါင်ကြံစည်၊
 ပညာဆည်း၍။ ။အရှည်ငုံထွေ လင့်တတ်စေ။

၄။ အရှည်လင့်လင့်၊ အသင့်မြော်လျက်၊ ကြံခေါက်ရက်တည့်၊
 နှောင့်ရှက်သောဖြစ်၊ ဆံတရစ်မျှ၊ အပြစ်မဲ့စွာ၊ လွတ်ခွင့်သာမူ၊
 ကန္တာတောထဲ၊ ခရီးခဲဝယ်၊ ကျားရဲသစ်ရူး၊ ဘီလူးသံဘက်၊
 ဘေးသူပျက်အား၊ ရက်ရက်ဆောစွာ၊ စွန့်လိုက်ခွာသို့၊ မိစ္ဆာ
 ဘော်ပေါင်း၊ သူမကောင်းကို။ ။စင်ကြောင်းဝေးမြေ လှင့်
 တတ်စေ။

၅။ သူကြီးသခင်၊ အရှင်တို့ဝယ်၊ ခိုင်းပယ်သမှု၊ အာမပြု၍၊
 ကြည့်ရှုဘန်ဆင်း၊ လူခပင်းအား၊ ဖြည့်တင်းသိမ်းမွေး၊ စားကျေး
 လယ်ယာ၊ ခန့်သောခါမူ၊ ပညာထောက်ထား၊ ရည်သွား
 ကြောင်းလမ်း၊ မေးစူးစမ်း၍၊ ပေးကမ်းဝေဘန်၊ မ စ ဟန်
 လည်း။ ။ယုတ်လွန်သိထွေ ကျင့်တတ်စေ။

၆။ ဖြစ်ခေါင့်ဖြစ်ခဲ၊ နက်နဲဆင်ခြင်၊ မြော်မြင်ရွှေ့နောက်၊
 တစ်ခေါ်လောက်သား၊ စံမြောက်ကဝိ၊ ပညာရှိကို၊ နှမိနှမြော၊
 မရောမပြွမ်း၊ စူးစမ်းမဲ့ဟန်၊ မေ့လျော့ကျန်မူ၊ ဘော်ညွှန်ရည်သွား၊
 မင်းစီးပွားကြောင့်၊ ထောက်ထားနှိုင်းရှည်၊ မင်းရိပ်ကြည့်၍၊
 မင်း၏စိတ်ညဉ်၊ ရှင်မြူးစဉ်ဝယ်၊ ဆိုလျှင်ဆိုခွင့်၊ ဆိုချိန်သင့်၍။ ။
 ချီးမြှင့်မြော်ထွေ မြင်တတ်စေ။

၇။ မည်ခေါ်မည်ရည်၊ ဆိုခဲ့တည်၍၊ နှုတ်ခြည်ပေါ်လှုံ၊ ပဲ့
 အထံဝယ်၊ အသံဖြစ်ကာ၊ ပြောပရှာသား၊ ဝါစာချိုပျား၊ သူ့
 စကားကို၊ အားမကျဆန်း၊ မျက်နှာပန်းဖြင့်၊ ရှင်လန်းမြူးရယ်၊
 အကယ်ကယ်သို့၊ လှယ်ဘယ်ပြောဘော်၊ ပြုငြားသော်လည်း၊
 နာပျော်စရပ်၊ ရိပ်ခြည်မြှုပ်၍၊ စက်ဆုတ်ထဲခွာ၊ တို့စိတ်မှာကို။ ။
 သိသာမဲ့ထွေ ကြည်နိုင်စေ။

၈။ ဝါသနာထွတ်၊ ကောင်းရာညွတ်သား၊ သူမြတ်တို့နှင့်၊
 ပေါင်းဘော်သင့်၍၊ ဆိုခွင့်ဆိုရာ၊ ရှိသောခါဘုံ၊ သုဘာသိတ၊
 ပိယခမ္မာ၊ သစ္စာဟုတ်မှန်၊ အင်လေးတန်နှင့်၊ ပြည့်န့်ထုံးကောင်း၊
 မကြားတောင်းတည့်၊ ကျိုးကြောင်းညီစွာ၊ ဉာဏ်ပညာဖြင့်။ ။
 စိတ်ဖြာခဲ့ဝေ ယှဉ်နိုင်စေ။

၉။ မနော်ဟရ၊ လူဘုံကျသို့၊ မြင်ကတိမ်းညွတ်၊ သည်းအူ
 ပြတ်မျှ၊ ဆွတ်ဆွတ်ကြင်ဘွယ်၊ ဆင်းနိကာယ်ဖြင့်၊ တင့်တယ်ရပ်
 သွင်း၊ အထွတ်တင်သည်၊ ဖြစ်ကျင်ကစား၊ ထွေပျားစွန်းငြိ၊ ပညာ
 ရှိတို့၊ ဘေးတိပြစ်တင်၊ ရောက်မည်ထင်မှု၊ ဆံ့မျှင်လေသံ၊ မပျံ့
 စသာ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌၊ ရှောင်ခွာမအား၊ တွေ့မြင်ငြားလည်း၊
 သူသားစားတတ်၊ ဘီလူးမှတ်၍၊ မညွတ်စေရ၊ စိတ်လောဘကို။ ။
 နိစ္စမြဲနေ ဖျဉ်နိုင်စေ။

၁၀။ ဟိရိသြတ္တိ၊ စောင့်ကြပ်မကင်း၊ လူပင်းအား၊ သတင်း
 ညာကြေ၊ ကြာလေသဖြင့်၊ သင့် မသင့်ဟု မတင့်မတယ်၊ ရှက်
 ကြောက်ဘွယ်တည့်၊ ငြိတယ်ပြစ်တင်၊ ဆိုလိမ့်ထင်မှု၊ ပည်းဖြင့်
 တွက်ရေ၊ အထွေထွေလျှင်၊ ရှေ့ငွေအတိ၊ တောင်ရှိဟူလောက်၊

ရွှေဝယ်ရောက်လည်း၊ ညှိဟောက်ခွဲခန်း၊ မှတ်ထင်မှန်း၍။ ။
တပ်စွန်းမဲ့ထွေ ကြည်နိုင်စေ။

၁၁။ ငါးမည်သီတင်း၊ အရင်းမှန်လှ၊ မြတ်စာရဖြင့်၊ လောဘ
ကြီးစွာ၊ အဘိဇ္ဈာကြောင့်၊ ပညာမဲ့ငြား၊ အကျင့်မှားမှ၊ ဆည်း
တားမငဲ့၊ ထိုးခုတ်အံ့ဟု၊ တံတံမလဲ့၊ လက်နက်စွဲ၍၊ မောင်းမဲ
ခြိမ်းချောက်၊ သူငါးယောက်လျှင်၊ ယွင်းဘောက်ကြည့်ငဲ့၊ စောင်
သကဲ့သို့၊ တုန်လဲလန့်ထိတ်၊ ကြောက်သည့်စိတ်ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆယ၊ ကိုယ်
ကို မ ၍၊ သီလကြည်ဆုံး၊ ဆောက်တည်သုံး၍။ ။နုလုံးမြဲနေ ယှဉ်
နိုင်စေ။

၁၂။ ဆိုဘွယ်တရား၊ နှစ်ဘက်သားတို့၊ ပိုင်းခြားစိမ့်ငှာ၊ ကပ်ပေ
လာမှ၊ ဖြောင့်စွာရိုးရိုး၊ သဘောကိုးလျက်၊ တံစိုးဥစွာ၊ မျက်နှာ
ကြီးငယ်၊ မရွယ်မထောက်၊ နှံ့ကြောက်မဲ့တုန်၊ မတုန်မောဟ၊
ဒေါသမရွ၊ ဆုံးဖြတ်မှုလည်း၊ မနုလမ်းဟောင်း၊ တမျဉ်းကြောင်း
ဝယ်၊ တိမ်းစောင်းမရှိ၊ သမာဓိဖြင့်။ ။ဂတိမယွင်း တည်စေမင်း။

၁၃။ အတိဂမ္ဘီ၊ အင်ညီမြောက်မြား၊ သူ့ရည်သွားကို မှတ်
သားရှုမြော်၊ လူသူတော်တို့၊ ရှင်ပျော်ဘန်လဲ၊ တွေ့မရဲတည့်၊
ဆက်လွန်ကျူး၊ သူ့ထက်ထူးသား၊ ကျေးဇူးအနှစ်၊ စုံသည်ဖြစ်
လျက်၊ ပွဲလယ်ချက်ဝယ်၊ ဘိုးနက်ကုန်ကောင်း၊ အစွန့်နှောင်းသို့၊
ကံဟောင်းလှူကြွေး၊ မမိသေး၍၊ ကြာနှေးခဲအင်၊ လွန်ငြိုငြင်
လည်း၊ ပန်းပင်ပူဆာ၊ ဗျာပါဝိတက်၊ နှောင့်ရှက်မကြံ၊ လောက
ဓံ၌၊ နိယံမကွေ၊ ဖြစ်မြဲပေဟု၊ သံဝေတရား၊ ဝမ်းဝယ်ထား၍၊
တတ်အားသမျှ၊ လှူဒါနနှင့်၊ သီလကြည်ညို၊ ချမ်းရိပ်ခို၍။ ။
ကုသိုလ်နှီးရင်း စည်စေမင်း။

၁၄။ ဒါနသီလ၊ နိစ္စမကျန်၊ မိဋ္ဌာန်ရှင်ဖို့၊ စောင့်သောကျိုးလည်း၊ မစိုးမရိမ်၊ စည်းစိမ်ခိုင်ဖို့၊ ရွယ်တိုင်းပြီးမှ၊ ဆွေနှီးမျိုးစပ်၊ ထက်ကြပ်မကင်း၊ ကျေးရင်းကျန်ချာ၊ မေတ္တာစိတ်ဝင်၊ တိုင်ပင်နှိုင်းချက်၊ ပေါင်းဘက်တူနေ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ လူရဟန်းအား၊ သိမ်းမြန်းကြည့်ရှု၊ သင်္ဂြိုဟ်မှုလည်း၊ တခုမကျန်၊ သဘောမှန်လျက်၊ သူမှန်တကာ၊ စဉ်လာရှေးလမ်း၊ ကျင့်မြဲတမ်းဖြင့်။ ။စိတ်ဝမ်းဖြောင့်စင်း ကြည်စေမင်း။

၁၅။ မဏိဇောတ၊ ပြည်တန်မြင့်၊ သိင်္ဂရွှေညွှာ၊ ရတနာတိ၊ အဝါလှံတက်၊ ရောင်ခြည်ထွက်မှု၊ စုံမက်ဝံ့ချိုး၊ အဘိုးကြီး၏၊ တသီးဆိုဘွယ်၊ လူတို့ဝယ်ကား၊ ကြီးငယ်အမျက်၊ စောင်းမာန်တက်မှု၊ ပေါင်းဘက်ဘော်နည်း၊ အများငြီး၏၊ နည်းမှီးလက်သုံး၊ ဤကျင့်ထုံးဖြင့်၊ ယူကျုံးပိုက်သွင်း၊ သားမောင်မင်းလည်း၊ မှန်ပြင်းဒေါသ၊ စိတ်နာဂကို။ ။ဉာဏချွန်းကွင်း မြဲစေမင်း။

၁၆။ ရှေးကမကျမ်း၊ သူစိမ်းရွမ်းကို၊ စူးစမ်းစာနာ၊ လိမ်မာနားဝင်၊ အကောင်းထင်လျက်၊ ဆင်ခြင်မရှိ၊ သတိလွတ်ထွေ၊ ပြောမိလေသား၊ မချေသ္မနား၊ ကွယ်စကားကို၊ အမြားကြားအောင်၊ ဖြည့်သည့်ရောင်သို့၊ ပွဲဘောင်ဆိုတုံ၊ တဘန်လုံမှု၊ နှုတ်တုံမလွဲ၊ မျက်နှာလွဲ၍၊ ဝမ်းထဲထွေငေါ်၊ မမြှောက်သော်လည်း၊ သူတော်တမျှ၊ အပြစ်ဟူ၍။ ။မှတ်ယူစိတ်သွင်း မိစေမင်း။

၁၇။ ဆိုင်ပိုင်အားအန်၊ လက်မတန်မှု၊ ချစ်ဟန်ပေါ်ကောင်း၊ အထဲချောင်းလျက်၊ စည်းပေါင်းညီညွတ်၊ တသမတ်ဖြင့်၊ ယွင်းချွတ်မရှိ၊ ညီလေပြီး ကား၊ အစီရက်ရက်၊ ဖြိုနိုင်ခက်ချိမ့်၊ ရန်ဘက်ထိုသို့၊ သဘောတူကို၊ အယူဘောက်လဲ၊ နှလုံးကဲမှု၊ မခဲတို့ဝယ်၊

ဖျက်သော်လွယ်ဟု၊ ဥပါယ်တမည်း၊ နက်စွာယှဉ်၍၊ စိတ်ညဉ်
ထွေလည်း၊ သူ့ကြံ့ရည်ကို။ ။ရိပ်ခြည်ဖမ်းခြင်း မိစေမင်း။

၁၈။ ထဲပက္ခယ်မြင်၊ မထင်နှစ်ထွေ၊ နိတုံရွှေသို့၊ မြဲနေတံတစ်၊
သဘောချစ်သား၊ ကျိုးပြစ်သိမြော်၊ မိတ်သူတော်နှင့်၊ ပေါင်း
ဘော်သောအား၊ သူနှစ်ပါး၏၊ စီးပွားတက်ဟန်၊ မြင်လတူန်
သော်၊ မမှန်ယွင်းဘောက်၊ နှလုံးကောက်တို့၊ တဖျောက်
ဆိတ်ဆိတ်၊ ထဲစိတ်ဝန်တို့၊ မရှုလို့မ၊ နှုတ်ချိုခွန်းသာ၊ ပျက်ကြောင်း
ရှာ၍၊ မှာမှာမေ့ချောက်၊ တယောက်တပါး၊ အယူမှားအောင်၊
စကားပေးငင်၊ အကယ်ပင်သို့၊ ပြစ်တင်ပြည့်န်၊ ကျိုးလွန်ဟန်
နှင့်၊ ဆန်ကန်နှုတ်ထား၊ စကားသွယ်ဝိုက်၊ ချင်းအကြိုက်ဖြင့်၊
ကုန်း တိုက်ပြုသည်၊ သူ့ဖျက်ရည်ကို၊ ရိပ်ခြည်ဩဇာ ကခွန်းဟ
က။ ။ခဏချွန်ခြင်း သိစေမင်း။

၁၉။ မိတ်ရန်ဝိုးဝါး၊ သူတပါး၏၊ ဝှက်ထားမြဲကျိတ်၊ ထဲကြံ
စိတ်ကို၊ တို့စိတ်ကွယ်ရာ၊ ကြားပေလာမူ၊ ဝမ်းသာအားရ၊
နောင်ကာလလည်း၊ ကြားကသည်တူ၊ ဆိုပါဟူ၍၊ ပျူပျူငှာငှာ၊
ချစ်မာယာနှင့်၊ နောင်ခါမရှောင်၊ ဆိုချင်အောင်လျှင်၊ သွေး
ဆောင်နှစ်ထောင်း၊ လှည့်ဖြား ယောင်း၍။ ။နှုတ်ကောင်း
ဖြည်းညင်း သာစေမင်း။

၂၀။ လွယ်လင့်တကူ၊ မယူအပြစ်၊ မုန်းချစ်ဝိုးဝါး၊ ထိုသူ
အားလည်း၊ ဆံဖျားလေသံ၊ မပျံ့ရအောင်၊ ကွယ်ရှောင်ခဲခက်၊
ရိပ်ခြည်ဝှက်၍၊ ပြန်မြက်မဆို၊ ဝမ်းထဲသို့လျက်၊ သူလျှိုတမန်၊
ရောက်ဟန်ကွေ့လည်၊ နက်ကြံစည်ဖြင့်၊ ကြားသည် သူနှုတ်၊
ဟုတ် မဟုတ်ကို။ ။အားထုတ်စိုင်းပြင်း နာစေမင်း။

၂၁။ သင်္ကာမကျေ၊ အနေမကျေ၊ စိတ်ဒွိဟကို၊ ဒုဟ ဝိုးဝါး၊
 နှစ်ပါးတေးယူ၊ မှတ်သောသူ၏၊ အမ္မအရာ၊ ကြောင်းချာစေ့
 ရေ၊ လုပ်ကြံထွေကို၊ အနေကျကျ၊ သိဉ်းမှတည့်၊ တစမရှောက်၊
 ရှယ်တော် ထောက်၍၊ ရှုံကြောက်မဲ့တုန်၊ အရေးမှန်လျက်၊
 ဘေးရန်ပျောက်လွင့်၊ အကျင့်ဖြင့်လျင်၊ အသင့်ကြံနိုင်၊ အပြီ
 တိုင်အံ၊ ကြံခိုင်နှလုံး၊ ဤကျင့်ထုံးလည်း၊ သက်သုံးအမြဲ၊
 ဆောင်သုံးစွဲ၍။ ။ဝမ်းတဲပိုက်သွင်း ပါဝေပင်း။

၂၂။ အဋ္ဌာရသ၊ သိပ္ပကျေးဇူး၊ အတူးထူးကို၊ ဆည်းပူး
 တောရှာ၊ သင်သောခါတို့၊ ဆရာကောင်းထံ၊ ကျိုးနွဲ့တည်တည့်၊
 ရိပ်ခြည်ကြည့်လျက်၊ တပည့်ကျင့်ဝတ်၊ ညိညွတ်ခွာမှ၊ ကုန်အောင်
 ပြု၍၊ အာယုဆုံးစွန်၊ ပြောင်းချိန်တန်မှ၊ ပြည့်န်ရိပ်ခြည်၊ ဆိုအံ့
 သည်ဟု၊ ဆောက်တည်လျှိုဝှက်၊ ပြင်မထွက်သား၊ သိဝက်ခဲလှ၊
 ကိလိဋ္ဌကို၊ မှတ်ရအောင်အောင်၊ ရည်ဆောင်နှိမ့်ချ၊ ဆည်းကပ်
 ခ၍။ ။နေ့ညမကင်း တွေစေမင်း။

၂၃။ ထံရင်းထက်ကြပ်၊ မြဲဆည်းကပ်သား၊ သုံးထပ်ဗာဟိ၊
 ကျမ်းရိုးမှီ၍၊ ရာသီအသံ၊ လိတ္တာဘမ်းထွေ၊ အချေအတင်၊
 အလျင်အလျား၊ အစားအမြောက်၊ အနှောက်အနှော၊ အရာ
 အကူ၊ အယူအနုတ်၊ အကုတ်အကြည်း၊ ရေကြည်လှည်းသို့၊
 တွက်နည်းသွင်သွင်၊ သင်ပုန်းပြင်၌၊ မထင်အရေး၊ ကော်ဒွေး
 မမြော်၊ မူးမော်ဘနန်း၊ ကိန်းခန်းအည် တိထိနက္ခတ်၊ ချင့်သုံး
 ဖြတ်သား၊ ပါဒီဗီဇနာ၊ ပြန်ဝရာနှင့်၊ မှန်ခွာကြည်လင်၊ အပြီ
 စင်သည်၊ ဗေဒင်အမှတ်၊ ဤအတတ်လည်း။ ။မပြတ်စင်းလျင်း
 လေစေမင်း။

၂၄။ အလိုက်အလိုက်၊ လူတို့နှိုက်ဝယ်၊ ကြက်တိုက်အန်ခတ်၊
 ဇယ်လွတ်ပြေးချီ၊ ဗလီပြေးဘမ်း၊ လက်ပန်းလက်ဝှေ့ ကျင့်လေ့
 ကျင့်လည်၊ ဆိုစသည်တို့၊ အရည်အစွမ်း၊ အတတ်သွမ်းဟု၊
 မကျွမ်းမကျင်၊ နားမဝင်မ၊ ဘဘင်ပုံထံ၊ မှမပြုသော်၊ ရှက်ရှံဆုတ်
 ဆိုင်း၊ ရိုင်းစိုင်းမတ်လတ်၊ ဖြစ်တို့တတ်စွာ၊ မလွတ်မချန်၊ ဤရေး
 ဟန်လည်း။ ။မကျန်မကြွင်း စေစေမင်း။

၂၅။ နေ့ခင်းဌာန၊ ကာလမြော်ရှု၊ ရွေးချယ်ပြုလုပ်၊ လွယ်မှု
 မလျင်၊ ဆင်ခြင်ကြံစည်၊ တိုရှည်ထောက်ထား၊ စီးပွားတိမ်နက်၊
 ယုတ်သက်ဘောရှာ၊ တွေးစာနာလျက်၊ ဥစ္စာပစ္စည်း၊ ပညာဆည်း
 လည်း။ ။ထန်သီးမပြင်း မေ့စေမင်း။

၂၆။ ရမ္မက်လောဘ၊ မောဟမြေးယှဉ်၊ ပုထုဇဉ်တို့၊ ရှောင်
 ကြဉ်ခံစွာ၊ ကိလေသာကြောင့်၊ တခါတရံ၊ အကြံမရှိ၊ မှားယွင်း
 မိလည်း၊ သတိမပြု၊ မကောင်းမှု၌၊ အဏုမြူညက်၊ ဆံတရွက်
 မျှ။ ။လေ့ကျက်မဲ့လျင်း မေ့စေမင်း။

၂၇။ ထိုမှတစ်ဆင့်၊ အရှင်ဝန်၌၊ မကျန်ညဉ့်နေ၊ ကြံအောက်
 ခေမ္မလော့၊ အရွှေအနောက်၊ တောင် မြောက်ခန်းဝါ၊ လက်ယာ
 လက်ဝဲ၊ ဥဒဲဝင်စပ်၊ နေရပ်ရုံးစု၊ စီရင်မှုတို့၊ မေရုဒိဗ္ဗ၊ မြတ်ဒေသ
 ဟု၊ ပဉ္စအာလိန်၊ တာဝတ်ဝယ်၊ စောင့်ချိန်ရန်တား၊ ငါးထပ်
 ခြားလျက်၊ သိကြားနေရာ၊ ပြည်အောင်ချာကို၊ မိစ္ဆာဘုန်းမဲ့၊
 ကြံသကဲ့သို့၊ နှိုင်းရဲ့ပုံယူ၊ ထိုအတူလျှင်၊ ရန်သူမိုက်မှား၊ ကြံလှည့်
 ငြားလည်း၊ ကြိုးစားအန်ထောင်၊ မဖြစ်အောင်လျှင်။ ။လုပ်
 ဆောင်ဘန်ဆင်း ကုံစေမင်း။

၂၈။ ရာဇဝံသ၊ မှန်စွာလက်သုံး၊ နည်းသုံးရှေးတီး၊ လွန်လေ
 ပြီးသား၊ သူကြီးမင်းစိုး၊ ကျင့်ရိုးကျင့်စဉ်၊ ကျင့်ထုံးယှဉ်၍၊
 ကျင့်လျဉ်ကျင့်တမ်း၊ ကျင့်မြဲတမ်းဖြင့်၊ စူးစမ်းနက်တံ၊ ရှေးရှည်
 လံသား၊ ပုံစံမှတ်မိ၊ ပညာရှိ၌၊ သတိကြည်မော၊ ကျမ်းသဘော
 ဖြင့်၊ နှိုးနှောတကိုယ်၊ ပြောဆိုဘူးတွေ၊ မေးမြန်းလေ့လျက်၊
 ရက်နေ့မပြတ်၊ ညီညွတ်တိုင်ပင်၊ နှိုင်းဆင်ခြင်၍။ ။သိမြင်
 ကျယ်ဝင်း စုံစေမင်း။

၂၉။ ပွင့်လင်းချမ်းသာ၊ ကြီးမြင့်ရာဟု၊ မှန်စွာသမ္မ၊ လေးဘို့
 စုသား၊ စတုစက္က၊ ဓမ္မတရား၊ အကြောင်းများဝယ်၊ သုံးပါး
 မျက်မြော်၊ အကြိုက်တော်လျက်၊ မပေါ်မထင်၊ ဂုဏ်အင်ဥပတိမ်၊
 စည်းစိမ်နှင့်အား၊ ရည်သွားမဆန့်၊ ပွားပြန့်ကျိုးပေး၊ အရောက်
 နှေးလည်း၊ နိုးဝေးတိုရှည်၊ ကြံစည်ထောက်ထား၊ မမေ့မှားလျှင်၊
 ကုန်သွားယာလယ်၊ လုပ်ဘွယ်ဆောင်ခင်း၊ မပျင်းလို့လ၊ ဝါယာ
 မဖြင့်၊ ဒုက္ခဖျင်းသိမ်၊ ကြောင့်ကြငြိမ်၍။ ။စိုးရိမ်ပျောက်ကင်း
 လုံစေမင်း။

၃၀။ စတုမဇ္ဈ၊ ဟူသားရသာ၊ သကာတခြား၊ ပျားလည်း
 မလွတ်၊ ထောပတ်အုန်းဆီ၊ အညီဘော်မြောက်၊ တောမြေဟောက်
 ကို၊ ဆိပ်တောက်ပွားဆေး၊ ဝအောင်ကျွေးလည်း၊ အရေး ထွေ
 ပြား၊ ဖြစ်သည်များကို၊ ထောက်ထားနှိုင်းတု၊ ပုံစံရ၍၊ ပြုစုမရွှေ၊
 အ ဓလေ့လည်း။ ။အောက်မေ့ကြံခင်း ပုံစေမင်း။

၃၁။ ဘုံနန်းထွတ်ခေါင်၊ လုပ်ဆောင်ပြီးလွယ်၊ ငြမ်းသဘွယ်
 လျှင်၊ မနွယ်ဦးဘဲ၊ ကြည်မဲရှောင်ခွာ၊ မတတ်သာ၍၊ ခြင်းရာ
 သိလျက်၊ မြေဆိပ်တက်သို့၊ ပေါင်းဘက်ခဲလှော်၊ သူမတော်ကို၊

အဘော်ရဆန်း၊ ဝမ်းသာပန်းဖြင့်၊ သိမ်းမြန်း မ စ၊ စံပဆောင်ရွက်၊
နှစ်သက်ဘွယ်မ၊ ကုန်အောင်ပြုလည်း။ ။ အထုအကင်း ပါးစေ
မင်း။

၃၂။ အရင်းအနှစ်၊ နွယ်မြစ်ပင်ချို၊ လုံးစုံမြေးသား၊ မျိုး
ဆွေဝါးနှင့်၊ ထွေပြားမကြုံ၊ သက်နှံစိုက်စိုက်၊ အရှင်၌လည်း၊
ထဲပိုက်ကေန၊ အချစ်လွန်လျက်၊ တော်မှန်ရဲရင့်၊ မူကျင့်ခြင်းရာ၊
ပြည့်စုံစွာသား၊ ပညာကြီးထူ၊ ထိုသသကဲ့၊ မှတ်ယူတွေးထောက်၊
ရွေးချယ်ကောက်၍၊ ထပ်လှောက်ဆင့်ပြန်၊ မ စ ဟန်လည်း။ ။
အားအန်လုံးရင်း များစေမင်း။

၃၃။ အာဒိဝယ၊ ငယ်ရွယ်ကပင်၊ နိစ္စမမေ့၊ ဆုံးမလေ့သား၊
နောက်ရွှေမြော်သိ၊ ပညာရှိနှင့်၊ ပေါင်းမိချစ်ခင်၊ ကျွမ်းကျင်
လျင်က၊ ဖူးချင်တင်ပေး၊ လွန်မြတ်လေးလျက်၊ ဝေးလည်းမမေ့၊
တွေ့လည်းမရဲ၊ လွန်စွာကဲ၍၊ ယှဉ်နှိုင်းနှော၊ ကြည်တတ်မော
သည်၊ သဘောဖြောင့်စင်း၊ သားမောင်မင်းလည်း၊ နှောင်းကြွင်း
ဆင်ခြင်၊ စီးပွားမြင်၍၊ ဂုဏ်အင်မချို၊ ကောင်းရာပို့သား၊ လူတို့
ကျင့်တမ်း၊ ဤကြောင်းလင်းကို၊ စူးစမ်းမပြတ်၊ သက်ဆုံးမှတ်
လော၊ မချတ်မလွဲ၊ လူခပဲ၌၊ ဖြစ်မြဲနိယံ၊ လောကဓံကြောင့်၊ တရံ
တကြိမ်၊ စိုးရိမ်နှောင့်နှေး၊ ကြံရေးခဲစွာ၊ ပြစ်သောဝါတ်၊ ချမ်း
သာဆောင်ဘူး၊ ဆူကျေးဇူးကို၊ ထိမ်မြူးမသိ၊ မိမိပစ္စည်း၊
သိမ်းဆည်းကျိတ်နှက်၊ ရေတစက်မျှ၊ ဇဏ္ဍက်ရသာ၊ သူ့မှာ
ရကြောင်း၊ ချောင်းမြောင်းနှီးနွယ်၊ အကယ်ကယ်သို့၊ ပြက်ရယ်
ချိုးချိုး၊ နှုတ်သာ၍လျက်၊ အကျိုးကားပျောက်၊ အပြစ်ရောက်
အောင်၊ ကျွေကောက်လိမ်လည်၊ ကြံစည်လျှိုကတ်၊ လှည့်ပတ်

တတ်သည့်၊ ယွင်းချွတ် ဘောက်လဲ့၊ လှူစဉ်းလဲကို။ ။ကြည့်ဖဲ
ရှောင်ကွင်း ဝေးစေမင်း။

၃၄။ ပစ္စုပ္ပန္န၊ ဘဝနောင်ခါ၊ ချမ်းသာရတန်၊ တော်မှန်
အကျင့်၊ ကိုယ်နှင့်သူ အား၊ စီးပွားထပ်မျှ၊ ဆောက်တပ်လှသား၊
ဖြူဆွတ်ကြံ၊ နက်စံမြော်သိ၊ ပညာရှိကို၊ ဇာတိတပါး ဝေးမြေ
ခြားလည်း၊ စီးပွားမြတ်နိုး၊ တွေ့အောင်ကြိုး၍၊ ကြည်ဖြိုးရှင်ပျ၊
တူနေရသော်၊ နိစ္စအမြဲ၊ ပေါင်းယှဉ်တဲ၍။ ။အတဲချစ်ခင်း
လေးစေမင်း။

၃၅။ ရှေးပါရမီ၊ ပြည့်စုံညီ၍၊ နှိုင်းပြီမထင်၊ ရည်သွားအင်
လည်း၊ လူတွင်ငြားလှ ဖြစ်တော်စွဟု၊ ဒိဗ္ဗဩဇာ၊ နတ်သုခာ
နှင့်၊ ဇိဝှာဝိညာဉ်၊ နှစ်ပါးယှဉ်သို့၊ တွေ့စဉ်ခဏ၊ နှစ်သာရကို၊
ဆံမျှမကွယ်၊ သိမြင်လွယ်သား၊ နွံကျယ်ပညာ၊ မြတ်ဆရာ၌၊
မေတ္တာဆုကြီး၊ ကျေးဇူးမှီး၍။ ။ကောင်းချီးဆောင်နှင်း ပေး
စေမင်း။

၃၆။ ဗဟုသုတ၊ သိပ္ပပညာ၊ ဆည်းပူးရှာ၍၊ ဆရာကောင်း
ထံ၊ ထုံးဝံလေ့ကျက်၊ မှတ်ခေါက်ရက်တည့်၊ အနက်အနဲ၊ အရဲ
အရဲ၌၊ အကျင့်အဟန်၊ အမှန်အတော်၊ အမြော်အမြင်၊ ဂုဏ်
အင်ထူးခြား၊ သူ့ရည်သွားကို၊ ထောက်ထားခွဲခြမ်း၊ ဘိနိုင်းစွက်
ဟု၊ ချီးမွမ်းပိုလ်လူ၊ အံ့ရာမူသား၊ မဉ္ဇူပွင့်ဖူး၊ ကြိုင်နူးသို့။ ။
ကျေးဇူးသတင်း မွှေးစေမင်း။

၃၇။ ကဝိဝေဒမည်၊ ပြည့်စုံတည်သား၊ ဇာနည်အထွတ်၊
ဆရာမြတ်ဝယ်၊ မပြတ်နိယံ၊ နည်းနာနဲ၍၊ သာဓိရိပ်ငြိမ်၊ ချမ်းစိမ်
ဘန်ခိုး၊ ရှေးကျိုးကောင်းညွန့်၊ ပွားပြန့်နောင်လာ၊ တိုးတက်

ရာသား၊ အင်္ဂါခုနစ်၊ ကျေးဇူးနှစ်နှင့်၊ ရန်စစ်အောင်နေ၊ လေး
 ထွေအကျင့်၊ လေးဆင့်သင်္ဂြိုဟ်၊ ယွင်းယိုမရှိ၊ ဂတိလေးသွယ်၊
 မှတ်ဘွယ်ဘွယ်၌၊ အဓိပ္ပာယ်နက်၊ ပြက်ပြက်ထင်စွာ၊ မသိသာမူ၊
 သင်္ကာပျောက်ဆေး၊ စင်အောင်မေး၍၊ ကျင့်ရေးကျင့်နှုန်း၊ ကျင့်
 မြဲထုံးကို။ ။ နှလုံးပိုက်သွင်း ဝင်စေမင်း။

၃၈။ ထိုမှတထွေ၊ တိုင်းခြေရပ်စည်၊ ပြည်၏ကိစ္စ၊ သတ္တင်္ဂဟ၊
 တွင်ထမည်ထင်၊ ခုနစ်အင်လည်း၊ သိမြင်မကျန်၊ ယဉ်ထန်သမုဒ်၊
 ဖြည်းသုတ်လေသာ၊ ရာဇာမယ၊ နေလပဇ္ဇန်၊ ဝသုန္ဓရီ၊ ဒေဝီ
 သိကြား၊ ရှစ်ပါးဤသို့မ၊ င်းတို့မှတ်ဘွယ်၊ ပုံသွယ်တသီး၊ သူကြီး
 ကျင့်မူ၊ ဂုဏ်ခြောက်စုနှင့်၊ ဆယ်ခုဓမ္မ၊ ဗလငါးတန်၊ စွမ်းအန်
 သုံးကြောင်း၊ မကြားတောင်းသား၊ နည်းကောင်းကျယ်ဝန်း၊
 အဆန်းဆန်းလည်း၊ မေးမြန်းဘွေရှာ၊ မှတ်သားနာ၍။ ။ သင်္ကာ
 ပျောက်ကင်း စင်စေမင်း။

၃၉။ ထိုမှတပါး၊ ယောကျ်ားတကာ၊ ဘွေရှာနိစ္စ၊ တတ်အပ်
 လှသား၊ သိပ္ပရတနာ၊ ဆင်မြင်းမှာတုံ၊ သမ္ဘာရင့်ညောင်း၊ တုမဲ့
 တောင်းသား၊ စောလောင်းရန်နင်း၊ ဥတိန်မင်းဟု၊ ဝှန်ပြင်း
 ကျော်ထိပ်၊ ခေါင်ပဏ္ဍိတ်၏၊ ကျိတ်လိပ်သင်ထွေ၊ ဥပဒေ၌၊ တတ်
 နေလုံခြုံ၊ စီရင်တုံ၍၊ စေ့စုံများကျယ်၊ စီးနင်းဘွယ်လည်း၊ တင့်
 တယ်ပြသ၊ ဓာရဏဖြင့်။ ။ လေ့ထမကင်း ကျင်စေမင်း။

၄၀။ သူကြီးဘေးဘိုး၊ ကျင့်ရိုးအညီ၊ ထုံးစံမီ၍၊ အစီအလျဉ်၊
 အစဉ်အသင့်၊ နိမ့်မြင့်ဆင်ခြင်၊ ဂုဏ်အင်များနည်း၊ ပစ္စည်းလျော့
 တင်း၊ အရင်းအဖျား၊ ရည်သွားရှိမဲ့၊ ပြိုင်နှိုင်းရှဲ၍၊ လေးတုံ့စာနာ၊
 ပေးကမ်းကလည်း။ ။ ပညာမြော်တင်း ရွေးစေမင်း။

၄၁။ သံသရာစက်၊ အဆက်ဆက်က၊ လေ့ကျက်ဘူးစွာ၊ ဝါသနာကြောင့်၊ ပညာရင့်ညောင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့၊ ကျိုးကြောင်းဟုတ်လှ၊ ထုံးစံပြသား၊ ဆုံးမစကား၊ ကျေးဇူးများကို၊ ကြားကြားသရွှေ၊ ရှင်ပျော်မွေ့လျက်၊ နေ့လည်းမကင်း၊ ည၌တည်းမကွာ၊ မှတ်သားနာ၍၊ ဘေ့ရှာစူးစမ်း၊ ပြောဆိုကျမ်းလည်း၊ စိတ်ဝမ်းကြည်လင်၊ သားဘခင်ဟု၊ တိုင်ပင်လျှို့ဝှက်၊ ထဲနက်ရေခြား၊ ပြင်တပါးသို့၊ မကြားစေချင်၊ မမြင်စေလို၊ မဆိုစေမှု၊ တခုခု၌၊ မြော်ရှုသတိ၊ မင်းရိပ်သိ၍၊ မျက်စိမမြင်၊ ခေါ်လျှင်မကြား၊ လျှာမဲ့ငါးသို့၊ ဆွေဝါးခင်ပွန်း၊ ဘေ့မေးမြန်းလည်း၊ တခွန်းမပွား၊ မင်းစကားကို။ ။စိုက်ထားဝမ်းတွင်း ကြစေမင်း။

၄၂။ ရန်သူငြိုးဘက်၊ နှောင့်ရှက်ငြိတယ်၊ အန္တရာယ်သည်၊ အကယ်မျက်မြင်၊ စိုးစဉ်းထင်မှု၊ သေရှင်အရေး၊ နှစ်ထွေးမရည်၊ စွန့်အံ့သည်ဟု၊ ဆောက်တည်သောလျှောက်၊ စွန့်ခွင့်ရောက်မှု၊ ရှုံကြောက်မဲ့တုန်၊ အရင့်ဝန်၌၊ ကုမ္ဘာဏိယကွဲ၊ သိဟခြံသေ့၊ ရင်ဆိုင်တွေ့လည်း၊ ခါ၍မဆွန့်၊ အသက်စွန့်လော့၊ အဝုန်နောင်လာ၊ လူတကာတို့၊ ပြောရာဥဒါန်း၊ ကမ္ဘာထွန်းသို့။ ။မော်ကွန်းဖြစ်လျှင်း လေစေမင်း။

၄၃။ အနိုးအဝေး၊ အနှေးအလျင်၊ စီရင် မ စ၊ အငှအဝေ၊ အဝေအပါ၊ အရာကြီးငယ်၊ ပြုဘယ်ဘယ်၌၊ လိုမယ်ကိစ္စ၊ အားရအောင်အောင်၊ ရည်စောင်ထဲလာ၊ ကြိုးသောခါလည်း၊ ညီညာအားထုတ်၊ သဘောဟုတ်ဖြင့်၊ မယုတ်မလွန်၊ တော်မှန်ဖြောင့်စင်း၊ မှားယွင်းမရှိ၊ သမာဓိဖြင့်၊ သတိငုံဆည်း၊ စောင့်အပ်သည်

တူင်၊ ဆံခြည်တတန်း၊ တပ်စွန်းမချစ်၊ လောဘမြစ်၍။ ။တင်
ပြစ်လွတ်ကင်း ကျေစေမင်း။

၄၄။ လျှိုဘက်ထဲကြံ၊ နက်စံရည်ကောင်း၊ သူ့အကြောင်းကို၊
ချောင်းမြောင်းနှိုးနှယ်၊ သိအောင်ရှယ်မူ၊ ပွဲလယ်အရပ်၊ မတင့်
အပ်ဝယ်၊ ထက်ကြပ်မကွာ၊ နေကာမတွေ့၊ ကြည့်၍မမြော်၊ နာ
သော်မကြား၊ လူအများကို၊ ဝှက်ထားမြဲကျိတ်၊ ထဲကြံစိတ်ဖြင့်။ ။
တိတ်တိတ်ဝှက်ခြင်း ပြေစေမင်း။

၄၅။ ခပ်သိမ်းကိစ္စ၊ ဟူသမျှသည်း လုံ့လမငဲ့လျော့၊ မပေ၊
မမေ့၊ ညဉ့်နေ့မဟူ သတိမူ၍၊ မွေးမြူကြောင်းလမ်း၊ စုံစမ်းစာနာ၊
နက်ပညာဖြင့်၊ ရွှေလာနောက်နှစ်၊ ကြံစိစစ်လော့၊ အပြစ်ကိုယ်
ဝယ်၊ ဆိုဘွယ်ရိပ်ဘင်၊ မရောက်ခင်က၊ အမြင်မရှိ တွေးမသိသည်၊
မျက်စိမပွင့်၊ ဉာဏ်မရင့်၍။ ။အကျင့်အချင်း ကျေစေမင်း။

အနုသာသန ဆုံးစော ဤတွင် ပြီး၏။

ရှင်မဟာသီလဝံသ ၏

တိလောကဟု-ချီ လင်္ကာ

၁။ တိလောကဟု၊ မရနိုင်းတူ၊ ဘက်မပြုသည့်၊ သုံးဆူရတ
နာ၊ မာတာပိတာ၊ သရာဓသား၊ အရှင်များကို၊ ပြစ်မှားမသို့၊
ရှိသေကြစေ၊ သာမဏေက၊ သူငယ်စသား၊ တပည့်များတို့၊
မှတ်သားကြပ်ကြပ်၊ မပြတ်သို့ပင်၊ ဆုံးမသင်သည်၊ ဝမ်းတွင်
အမြဲသွတ်။

၂။ ကယောဂ်ကယက်၊ ကျက်ကျက်ပျောက်ပျောက်၊ စား
သောက်အိပ်နေ၊ မရှိစေနှင့်၊ သေသေသပ်သပ်၊ စိတ်ယူစွဲ၍
အမြဲမှတ်။

၃။ သရာဓသမား၊ မိဘအားကို၊ နိုးကြားမပြတ်၊ မျက်သစ်
တံတူ၊ လုံ့လကူသည်၊ ဟူ၍မပြတ် နေတိုင်းကပ်။

၄။ ဘုရားခြေရင်း၊ ကျောင်းသလင်းတွင်၊ မြက်သစ်ပင်ကို၊
မြင်လျှင်မတွဟ်၊ မတင့်တယ်သော်၊ လယ်၍မပြတ် တံမြက်တော်။

၅။ သုံးဆောင်ရေနှင့်၊ ဘောက်ရေအိုးတွင်၊ ရေနည်းမြင်
သော်၊ ခေါင်းညီညွတ် သွား၍ခပ်။

၆။ ရေခပ်သွားလည်း၊ ကစား၍သာ မနေနှင့်။ ကစား၍ သာ၊ ရေမှကြာသော်၊ သဲဒဏ်ရေဒဏ်၊ ပေးရန်မှန်သည်၊ခံမည် သာကြံတော့ မင်းတို့ကျော။

၇။ နေ့ညဉ့်နံနက်၊ ကျိန်းစက်မွေယာ၊ သင်ဖြူးဖျာကို၊ ခင်း ကာယူငြား ခေါက်သွင်းထား။

၈။ သင်္ကန်းသပိတ်၊ ပရိက္ခရာ၊ ကြွသွားခါသော်၊ ယူရာ သည်များ ပြင်၍ထား။

၉။ ခရီးပန်းပင်၊ လာသည်မြင်သော်၊ အလျင်ယူလှမ်း၊ ဝတ်သင်္ကန်းကို၊ ချွေးစွန်းမှုကား၊ နေပူဖြန့်လွှား သွင်းခေါက် ထား။

၁၀။ ရေချမ်းကပ်လျက်၊ ခြေလက်ဆုပ်နယ်၊ မှူကြီးငယ်ကို၊ လွဲမဲမသွား၊ ယပ်လေခတ်၍ နေထံပါး။

၁၁။ ကိုယ်လက်ဖိန်း၍၊ ကျိန်းစက်သော်ခါ၊ တစာစာနှင့်၊ ပြာပြာလောင်လောင်၊ တလောင်လောင်သည်၊ ခေါင်ခေါင် ကြမ်းကို မနင်းနှင့်။

၁၂။ ရိုင်းစိုင်းနီးကပ်၊ မကိုင်းညွတ်ဘဲ၊ မတ်တတ်ထိုး၍ မသွား နှင့်။

၁၃။ စားဘွယ်စားရာ၊ ကပ်သောခါလည်း၊ ချဉ်းလာနီး စေ၊ ခြေစုံနေ၍၊ ရှိသေကိုင်းညွတ် ချဉ်း၍ကပ်။

၁၄။ ဘုဉ်းပေးဆိုတမ်း၊ ရဟန်းတို့အား၊ စားမည်လားဟု၊ စကား သည့်နှယ် မမေးနှင့်။

၁၅။ မိဉ်းဘဉ်း၊ ဆရာဉ်းကို၊ ခူး၍အလျင် မစားနှင့်။

၁၆။ မိဘဆရာ၊ ထားသည့်ဟာကို၊ မျက်နှာကွယ်လျှင်၊
မယူငင်နှင့်၊ လိုချင်သောအား၊ စားချင်ငြားက၊ ဝပ်တွားဝယ
တောင်းပါကြ။

၁၇။ သပိတ်ဆွမ်းခွက်၊ ဆောင်ရွက်မပြတ်၊ ဆွမ်းဟင်းဗျပ်
ကို၊ ပွတ်တုံညစ်ကြေး၊ မြူမွေးမတင် စင်အောင်ဆေး။

၁၈။ ကျောင်းတွင် အိမ်တွင်၊ မသန့်စင်၍၊ မြင်သည်ရှိ
သော်၊ ယူငင်သိမ်းဆည်း၊ အထည်းသိုငြား ကောင်းကောင်းထား။

၁၉။ အမှုနည်းများ၊ ခန့်ထားရှိသော်၊ တခွန်းခေါ်က၊
ကြားသော်ခဏ ချဉ်းကပ်ကြ။

၂၀။ ကိစ္စရှိငြား၊ သွားသည်များ၊ လျင်လျားခဏ လာ
ပါကြ။

၂၁။ ဖျားနာကျောင်းတွင်၊ ရှိခဲ့လျှင်သော်၊ ကြင်ကြင်နာ
နာ၊ ညီညာဖျဖျ၊ ဆေးဝါးပေး၍ လုပ်ကျွေးကြ။

၂၂။ သီတင်းသုံးချင်း၊ ချစ်ဟန်ပြင်းသည့်၊ ပဉ္စင်းနှင့်ရှင်၊
ညီသွင်အစ်ကို၊ လွန်ကြည်ညိုသည်၊ ငါ့ကိုအဘ မှတ်ပါကြ။

၂၃။ အသက်ကြီးငယ်၊ ဝါကြီးငယ်ကို၊ လွဲဖယ်မသွေ နှိမ်ချ
လေ။

၂၄။ ဂိုသေတုပ်ကွ၊ ဆည်းကပ်ကြလျက်၊ နေ့ညကြည်ဖြူ၊
နည်းခံယူ၍၊ ကြီးသူခေါ်က၊ ကြွကြွလည်းလာ၊ ဗျာဗျာကျွန်ုပ်၊
ပုဆစ်တုပ်လျက်၊ ဖုံးအုပ်ခြေလက်၊ လွန်ငြိမ်သက်သည်၊ ကျောင်း
ထွက်လူပေ ထိုရစေ။

၂၅။ တရားပေစာ၊ ဟောသောခါလည်း၊ နှုတ်မှာမစောင့်၊
ဘသောင့်စကား၊ တဟားဟားသည်၊ ရိုင်းကားမိုက်မဲ မပြောနှင့်။

၂၆။ လှူဘွယ်တန်းဘွယ်၊ ကြီးငယ်တည်တည်၊ ရောက်လာ
သည်ကို၊ လဲကာခဏ၊ သူ့ခွက်ယောက်ကို၊ မပျောက်နေ့ည ပေး
လိုက်ကြ။

၂၇။ ကွမ်းဆေးမီးလျှင်၊ ဧည့်သည်မြင်သော်၊ အလျင်ခဏ
တည်ပါကြ။

၂၈။ မင်းသွားငါသွား၊ ငြင်းခုံပွားအောင်၊ စကားဘောက်
ဆတ် မဆိုအပ်။

၂၉။ မပြတ်မခြာ၊ ဆလယ်လာ၍၊ ငါ၏ထံပါး၊ စေစားရရ
နေပါကြ။

၃၀။ ရဟန်းသံဃာ၊ ဟည်းခိုလာသော်၊ သင့်ရာအထူး၊
ဖျာသင်ဖြူးနှင့်၊ လာ၍ဖျဖျ ခင်းကုန်ကြ။

၃၁။ ပရိသတ်လည်း၊ မပြတ်ကျောင်းတွင်၊ ရှိလျှင်တထွေ၊
တပည့်တွေတို့၊ တပြည်တရွာ၊ သွားသောခါလည်း၊ ညီညာ
လျှောက်ပတ်၊ လက်ကတော့ကို ကောင်းကောင်းထိုးကုန်လတ်။

၃၂။ မလျှပ်မပေါ်၊ ခေါ်လျှင်လည်းရ၊ ထကြမေ့သိမ်း၊
ဣန္ဒြေနှင့်၊ ငြိမ်ငြိမ်နေ။ မျက်စိမငြိမ်း၊ နားမငြိမ်းနှင့်၊ ဟိန်း ဟဲ့
မဆိုရစေနှင့်။

၃၃။ မျက်မှောက်ကောင်းငြား၊ ပြင်တပါးမှာ၊ တခြား
မကျင့်ကြလေနှင့်။

၃၄။ မသင့်တတ်ငြား၊ ရန်စကားဖြင့်၊ ထွေပြားပွေလိ၊
တစီစီနှင့်၊ တဟီဟီသည်၊ ကျီစား၍လည်း မနေနှင့်။

၃၅။ ဟိန်နတ္ထ၊ မဆဲကြနှင့်၊ ကြီးကငယ်သည်၊ နင်ဟယ်
ကိုမျှ၊ မဆိုကြနှင့်၊ ရန်စချုပ်ချည်၊ မှောက်လွှဲဖီ၍၊ သတ်မည်ကို

ထား၊ လက်ဖျားနှင့်မျှ၊ မတို့ကြနှင့်၊ ချစ်လှရုံသေ၊ အချင်းချင်း
ကို၊ သင့်တတ်စေဟု၊ မအေအရင်း၊ တဝမ်းတွင်းသို့၊ သားရင်း
တူကွ မှတ်ကုန်ကြ။

၃၆။ သင်္ကန်းအဝတ်၊ ချွတ်ထားပစ်လေ၊ မရုံသေ၍၊ ကလေ
ကဝ၊ စုတ်ရှုလတ်လည်း၊ သူ့အဝတ်ကို မဝတ်နှင့်။

၃၇။ တယောက်ကိစ္စ၊ ကိုင်တွယ်ကြသော်၊ ခြေကြွလက်သာ၊
မနေရာသည်၊ တတ်ပါသမျှ ညီညာကြ။

၃၈။ ဆရာနေခင်း၊ အင်းပျဉ်ညောင်စောင်း၊ လည်းလျောင်း
ဘုံလျှို၊ ထိုထိုထက်မှာ၊ မနေရာသည်၊ မြင့်ရာမသင့် မထိုင်နှင့်။

၃၉။ ရွှေကစူးစူး၊ ဒူးလက်ကိုထောင်၊ ထိုင်ဆောင့်ကြောင်
နှင့်၊ ပေါင်ထောင်လက်ကား၊ အပါးကြပ်ကြပ် မနေအပ်။

၄၀။ ရှင်နှင့်သူငယ်၊ 'သောက်ရေအိုးကို တခြားတယ်၊ သုံး
ဘွယ်မသင့်၊ ကျောင်းဦးရေကိုလည်း မသောက်နှင့်။

၄၁။ ကြီးသူငယ်သူ၊ ရှင်လူကစ၊ ဟူသမျှလည်း၊ မိဘဆရာ၊
ဘယ်မှာမမှတ်၊ ယုတ်မြတ်မသိ၊ ကျိုးမရှိဘဲ၊ မိမိကိုသာ၊ ထော
မနာလျက်၊ ဆထက်လွန်စွာ၊ ထိုသူငယ်ကို၊ မပါမည်လား၊ ဘယ်ခန့်
ညားဟု တုတုပပ ပြစ်မှားကြလျှင်၊ မိဒဏ်ဘဒဏ်၊ ဆရာဒဏ်ကို၊
ခံရလိမ့်မည် မယွင်းစွ။

၄၂။ ရဟန်းသင်္ဃာ၊ အရိယာကို၊ လူသာမဏေတို့၊ ချိုချို
ငဲ့ငဲ့၊ ကဲ့ရဲ့ကျိစား၊ လှည့်စားမပြု၊ တုဘက်မဆို၊ ပို့သောကြစေ၊
မြွေပွေးမြွေဟောက်၊ မထိစောက်သို့ ရွံ့ကြောက်စေ။

၄၃။ မွေတော်ဇာတ်တော်၊ ရုပ်ထုတော်ကို၊ ဖူးမြော်မပြတ်၊
ရွှေကျောင်းဦးမှာ၊ ဖြည့်ကြဝတ်ဘက်၊ နံနက်မိုးသောက်၊ ချိန်ခါ

ရောက်သော်၊ ဝတ်လျှောက်မပျက်၊ လက်အုပ်တင်ထား၊ ဘုရား၊
တရား၊ သင်္ဃာ၊ ရတနာသုံးပါး၊ ဂုဏ်တော်များကို၊ ကြိုးစားလုံ့လ
ဆောက်တည်ကြ။

၄၄။ ငါကသည်စာ၊ သည်ဂါထာကို၊ မြဲစွာကြပ်မတ်၊ ဆရာ
အပ်သော်၊ တတ်လှစေချင်၊ ငါ့ကိုသင်ဟု၊ ထိပ်တွင်လည်းရှက်၊
လျင်လျင်ရအောင် ကြိုးစားကျက်။

၄၅။ အချိန်တန်၍၊ စာအံဆိုလျှင်၊ မရွှင်မျက်နှာ၊ မသာမချို၊
ထိုထိုအကြံ၊ ကြိုးစားဖန်၍၊ မအံတခါ၊ အံတခါနှင့်၊ မျက်နှာ
တပါး၊ စာတခြားလည်း၊ စကားပြောဟော၊ တသောသောသည်၊
ရယ်မော၍လည်း မနေနှင့်။

၄၆။ မပြတ်အသံ၊ တညံ့ညံသည်၊ စာအံစာဖတ်၊ ကြပ်ကြပ်
မြဲမြဲ၊ သည်လည်းညသတ်၊ ပြတ်ပြတ်သားသား၊ စကားဆိုထွေ
ပိလှစေ။

၄၇။ သင်ပုန်းထမ်းရှက်၊ ပေထက်စီကာ၊ ရေးသောခါလည်း၊
အက္ခရာကို၊ သေချာလှစေ၊ စာလုံးကိုလည်း လှလှစေ။

၄၈။ မပျင်းမရိ၊ လုံ့လရှိ၍၊ သတိအထဲ၊ အရိုးစွဲအောင်၊
တဖောင်ဖောင်လျှင်၊ သန်ကောင်ညဉ့်နက်၊ သင်ကျက်သမျှ၊ စစ
ကုန်စေ၊ နေ့ကိုအလွတ် ရွတ်နိုင်စေ။

၄၉။ ရဟန်းမောင်ရှင်၊ သူငယ်သွင်သို့၊ မသင်မရွတ်၊ မဖတ်
စာပေ၊ မရေမရာ၊ နေ့သာကုန်ငြား၊ ရက်သာများအောင်၊ စကား
ဖောင်ဖွဲ့ငြား၊ စကားပြောဟော၊ တသောသောသည်၊ ရယ်မော
၍လည်း မနေနှင့်။

၅၀။ တယောက်တခြား၊ စကားမဆို၊ ကိုယ်စီကိုယ်ငါ သင် ပုန်းပေမှ၊ လက်မကွာအောင် စာရေးကြ။

၅၁။ နားပန်းဆံနှင့်၊ နောက်ဆံလည်းထား၊ ဖြူထွားခေါင်း ပေါင်း၊ နားတောင်းဝတ်ကာ၊ ပန်းပန်ကာနှင့်၊ သီကာမြူးရှင်၊ ရွှေငွေဆင်၍၊ သင်တို့ သည့်နှယ် မကျင့်နှင့်။

၅၂။ သင်္ကန်းမှာလဲ၊ ပိန္နဲအပြင်၊ လှစေချင်၍၊ လွင်လွင်ပပ၊ ပြုကြမသင့်၊ နှင်းဆိုးနှင့်၊ တိန်းညက်ဆိုးကိုလည်း မဝတ်နှင့်။

၅၃။ ဒသသီဆယ်ပါး၊ ဘုရားမူပပါဌ်၊ ရှင်ကျင့်ဝတ်ကို၊ စောင့်ကြပ်မြဲထွေ ညီလှစေ။

၅၄။ ရှေးဆရာမွန်၊ ရှင်သီလဝံသ၊ ထေရ်ဂုဏ်၊ နွံမျှ အကျော်၊ မိန့်တော်နုတ်ထွက်၊ ဆုံးမချက်ကို၊ သက်သက်သာသာ၊ ပါဌ်ဂါထာနှင့်၊ လင်္ကာမဟုတ်၊ ကျမ်းရိုးထုတ်ကို၊ နှုတ်ဖြင့်မှတ် မည်၊ ခက်လှသည်ကြောင့်၊ ရမည်မြန်စွာ၊ လွယ်ပါစေကြောင်း၊ စိတ်ဖြင့်ကြံ၍၊ ဉာဏ်ဖြင့်လောင်းသည်၊ ကောင်းကောင်းကျက်မှတ် ကြလေကုန်။

၅၅။ ဗဟုသုတ၊ တတ်ပါချင်လျှင်၊ သက်သာခိုက်ကို သင် လိုက်ကြ။

၅၆။ သို့ပင်တစေ၊ မနေရသာ၊ ကျောင်းကခွာသော်၊ နောင် ခါ နောင်တ ရှိတတ်စွ။

၅၇။ အတတ်ပညာ၊ တတ်မှသာလျှင်၊ ကျောင်းမှာနေကျိုး နပ်မည်ပ။

၅၈။ ဆုံးမစကား၊ ဆိုသည်များကို၊ မှတ်ထားဝမ်းထဲ၊ စိတ်
မစွဲလျှင်၊ သဲဒဏ်ရေဒဏ်၊ ပေးရမည်သည်၊ ခံမည်သာကြံတော့
မင်းတို့ကျော။

၅၉။ ယခုအခါ၊ သာသနာတွင်မူ၊ လူဖြစ်မည်မျှ၊ ရခဲလှ၏၊
လူမှသာမဏေ၊ ဖြစ်စေမြတ်ခြင်း၊ ပဉ္စင်းသင်္ဃာ၊ ဖြစ်ပြန်ဖာမူ၊
ဆိုရှာမရှိ၊ မြတ်ခေါင်ထိဟု၊ သိကြပါစေ၊ သည့်ထက်သည်သာ၊
မြတ်ရာဆုသာ လှမ်းပါလေ။

၆၀။ ရှင်သီလဝံသ၊ ထေရ်ဂုဏ၏၊ ဆုံးမစကား၊ မနာကြား
က၊ လားလိမ့်ပါယ်ရပ်ရွာ။

၆၁။ ပစ္စုပ္ပန္န၊ ခုဘဝ၊ နေရကိုယ်ထီးသာ။

၆၂။ ပညာမရ၊ လျှပ်ပေါ်လှ၊ သူများနောက်လိုက်သာ။

၆၃။ နောက်လိုက်ဝန်ထမ်း၊ လူညစ်နွမ်း၊ ဝမ်းမျှ မဝပါ။

၆၄။ မျက်နှာညှိုးပါး၊ လူငနွား၊ အများစေစားရာ။

၆၅။ စေစားလေလေ၊ ပိုးမသေ၊ ခြေနှင့်ကျောက်စရာ။

၆၆။ ခြေကျောက်ပါးတီး၊ လူငိုက်ကြီး၊ နှုတ်သီးတစာစာ။

၆၇။ ဘယ်ငှာကိုမျှ၊ စွဲမရ၊ ဟလ္လရုံတယ်သာ။

၆၈။ ဝတ်ရာတောင့်တ၊ ဝမ်းမဝ၊ ချေးရ သူ့ဥစ္စာ။

၆၉။ ရခါသော်ကား၊ ငတောင်းစား၊ ရှောင်ရှားနေလေ
ပါ။

၇၀။ တောမှာပုန်းအောင်း၊ မိုးလေခေါင်း၊ ပြောင်းရွှေ့
ရပ်ဝေးစွာ။

၇၁။ ရပ်ရွာတပါး၊ ရောက်တုံငြား၊ လားလားမလုပ်ပါ။

၇၂။ ပမာသွင်သွင်၊ တွေ့လေမြင်၊ ကိုယ်ဝင်ထိုးတုန်းကာ။

၇၃။ ကြင်နာရိပွတ်၊ တလျှပ်လျှပ်၊ ရက်ပြတ်ငတ်တို့ပါ။

၇၄။ ရှာဖွေချေးငှား၊ မရငြား၊ သွား၍ ခိုးလေပါ။

၇၅။ ခိုးခါမိလေ၊ ထိုးခုတ်လေ၊ ကျခေါပါယ်ရပ်မျှာ။

၇၆။ ဤစာရွှေကျမ်း၊ ဆုံးပခန်း၊ ရဟန်းတူရှင်၊ လွန်ကြည်လင်၊ ထင်လိမ့် ယခုပါ။

၇၇။ လိမ္မာသိတတ်၊ လောကဓာတ်၊ တက်သိမ့်မျှားရုဏ်းသင်၊

၇၈။ ဝါယာလုံ့လ၊ ကြိုးပမ်းကာ၊ ရလိမ့်ဉာဏ်ပညာ။

၇၉။ သိမြင်ကျမ်းဂန်၊ သူ့ထက်လွန်၊ ဂုဏ်အများထင်။

၈၀။ ရှင်လူအများ၊ လွန်ဝန်ညား၊ သိကြားနတ်အသွင်။

၈၁။ ရှင်ရှင်လန်းလန်း၊ ပွင့်သစ်ပန်း၊ မနွမ်းမျက်နှာမြင်။

၈၂။ မြင်မြင်သမျှ၊ ကြည်ညိုကြ၊ သိပ္ပဂုဏ်မြတ်ရှင်။

၈၃။ လိုအင်ပြည့်စုံ၊ ရောက်လာစုံ၊ ဂုဏ်ကြောင့် လွန်စင်ပေပြီ။

၈၄။ ရပ်ခွင်တပါး၊ ပြောင်းလဲသွား၊ မိုးများ ကျောက်အသွင်။

၈၅။ ကောင်းကင်မိုးဝ၊ ရောင်ထွန်းပ၊ လပြည့်ဝန်းအသွင်။

၈၆။ သံသရာဘဝ၊ ပြောင်းလှည့်ကြ၊ ဒေဝနတ်တို့ကွင်။

၈၇။ များပင်နတ်ပေါင်း၊ ရံသိန်းသောင်း၊ လောင်းကော်နတ်အသွင်။

၃၃၂

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

- ၈၈။ ပဉ္စင်ငါးမည်၊ နတ်တို့စည်၊ မည်သည်မဆုံးအင်။
၈၉။ ဒေဝကညာ၊ ဆင်းကလျာ၊ ရလှာပတ်ကုံးအင်။
၉၀။ ပျော်ရွှင်စံစား၊ လွန်ရှည်လျား၊ ဘုရားမိတေးတွင်။
၉၁။ အလျင်လက်ဦး၊ သူ့ထက်ထူး၊ ဖူးရမချတ်ပင်။

ရှင်မဟာသီလဝံသ လင်္ကာ ပြီး၏။

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ၏

လက်သစ်တောင်တာ - လင်္ကာ

၁။ လက်သစ်တောင်တာ၊ ယူဇနာပေါင်း၊ တာပြန်လောင်း
သော်၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင်၊ အမြင့်ဆောင်သား၊ တောင်
မြင့်မိုရ်ရှိ၊ ဂုဏ်ကြီးဘိသည်၊ မွေးမိဘခင်၊ ကျေးဇူးရှင်နှင့်၊
ထိုပြင်တခြား၊ ဘိုးနှင့်ဘွားကို၊ ဘုရားတဆူ၊ ဂုဏ်လုံးသွင်၊ စိတ်က
ထင်လျက်၊ ဦးတင်လက်ကား၊ အစားအဝတ်၊ မလွတ်ရစေ၊
ရေပူရေအေး၊ လိုရာပေး၍၊ မွေးကျွေးကြပေ၊ တထွေမှတ်သား၊
အခါးအချို၊ လူတို့ဆိုလည်း၊ ဘိုးဘွားမိဘ၊ ဆရာစသည်၊ ပြသ
ဆိုထွေ မျှတတ်စေ။

၂။ အစ်ကိုကြီးအား၊ ညီငယ်များလည်း၊ စကားနှုတ်ဆက်၊
ဖက်၍မဆို၊ ရိုသေလှစေ၊ ကိုကြီးအစ်မ၊ သည်နှစ်ဝ၊ မိဘကဲ့သို့
မှတ်ပါလေ။

၃။ ဆွေကြီးမျိုးကြီး၊ အဘကြီးနှင့်၊ ဦးရီးသားချင်း၊ ဘ
ထွေးရင်းက၊ ဟူသမျှကို၊ ဂုဏ်ဝုဇု၊ ပစာယန၊ စိတ်ကသိစေ၊
ပြစ်မှားမိက မသင့်ချေ။

၄။ ပေါက်ဖော်သားချင်း၊ တဝမ်းတွင်းမှ၊ အရင်းအနှစ်၊ ဖွဲ့စိစစ်၍၊ အပြစ်စုပုံ၊ မခြားတုံသည်၊ အတုံဖြစ်က ချစ်ကြလေ။

၅။ သေတူရှင်ဘက်၊ ဆောင်ရွက်မကင်း၊ အချင်းချင်းတွင်၊ အခင်းကြီးငယ်၊ ရှိခါဝယ်လည်း၊ မဖယ်မသွေ၊ ညီညာကုန်း၍ ခုန်းကြလေ။

၆။ ရှေးကစွန့်ကြဲ၊ ကံရင်းနဲ့၍၊ ဆင်းရဲခဲတုံ၊ ကိုယ်မလုံ၍၊ သူ့ကုန်ပိုင်ပိုင်၊ မဆပ်နိုင်သော်၊ ကိုယ်တိုင်သူအိမ်၊ ရောက်ခိုက် ကြိမ်က၊ မထိမ်မမြဲ ၂ ဖူးသို့၊ ကျေးဇူးရှိထွေ သိတတ်စေ။

၇။ တယောက်စကား၊ တယောက်နားမှာ၊ မခါးရအောင်၊ သတိဆောင်၍၊ မောင်တို့ဆိုလေ၊ ပျားသကာသို့ ချီလှစေ။

၈။ မတွေ့ခိုက်ရန်၊ မကျူးလွန်နှင့်၊ မျက်မာန်ဒေါသ၊ မထွက် ခုအောင်၊ မာန်မာနကို ချုပ်ကြလေ။

၉။ သေနှင့် အရက်၊ စီးပွား ဖျက်ကို၊ တစက်ကယ်မျှ၊ မသောက်ကြနှင့်၊ ရှောင်ကြပါလေ၊ ရှင်တော် ဟောသည့် အဆိပ်ရေ။

၁၀။ ကိုယ်နှင့်လည်းစာ၊ သတ္တဝါကို၊ ကြင်နာလှစေ၊ သူ့ အသက်ကို ချစ်ပါလေ။

၁၁။ သူ၏ဥစ္စာ၊ သူ့ဘဏ္ဍာကို၊ မေတ္တာမရှေး၊ သူမပေးက၊ ဆေးတအိုးမျှ၊ မယူကြနှင့်၊ ရှောင်ကြပါလေ၊ ကာမေမိစ္ဆာ၊ သူ့ အိမ်ရာကို၊ မြင်ကာခဏ၊ သူသတ်ကျူးသည့်၊ ဘီလူးမသို့၊ စိတ်က မသွေ ထင်မိစေ။

၁၂။ သူ့ကိုမမှား၊ မလှည့်စားနှင့်၊ စကားစမြည်၊ မြက်သည် စစ၊ ပြောသမျှကို မှန်လှစေ။

၁၃။ အပါယ်လေးပါး၊ လားမည့်အကြောင်း၊ မကောင်း
မှုမှ၊ စပ်သမျှကို၊ ရှောင်ကြပါလေ၊ သေကာထုတ်ချောက်၊ ငရဲ
ရောက်မည် ရှုံ့ကြောက်စေ။

၁၄။ ဘုရားတရား၊ မြတ်ဖျားသံဃာ၊ အရိယာကို၊ မကွာ
နေ့ည၊ ဟတ္တအဉ္ဇလီ၊ မြောက်ပင့်ချီသည်၊ ကိုယ်စီနေ့ည ကိုး
ကွယ်ကြ။

၁၅။ အနိစ္စနှင့်၊ ဒုက္ခ အနတ္တာ၊ လက္ခဏာသုံးပါး၊ ဤ
ဘုရားကို၊ ဖွားဖွားနှုတ်ဝယ်၊ သရဇ္ဈာယ်၍၊ ကိုးကွယ်စောင့်ရှောက်၊
ဆောက်တည်ကြလေ၊ လည်တွင်ဆွဲသည့်၊ ပုလဲကဲ့သို့ မြဲလှစေ။

၁၆။ စာတတ်စာသင်၊ ရှင်သာမဏေ၊ ထွေထွေကောင်းမှု၊
စုံတခုကို၊ ပြုစုကြပေ၊ မသွေမဖောက်၊ ကြီးရာရောက်သော်၊
လျှောက်လျှောက်ပတ်ပတ်၊ သူတော်မြတ်၏၊ ကျင့်ဝတ်ပီထွေ၊
ကိုယ်ကိုယ်ထိန်း၍ သိမ်းဆည်းလေ။

၁၇။ ဖုန်းတောင်းယာစကာ၊ ခံရောက်လာသော်၊ သဒ္ဓါ
သုံးဝ၊ ထက်လှစေ၊ ပေးစွန့်ကြဲသည်၊ လှူရဲစေ။

၁၈။ နောင်သံသရာ၊ ရိက္ခာအတူ၊ ကံကျွေးဟူသည်၊ အလှ
ဆိုကာ၊ မဆုတ်ကြနှင့်၊ ရဲလှပါစေ၊ တံစက်အောက်တွင်၊
ခံသောက်အိုးတန်၊ ကျဖန်များက၊ ပြည့်ငြားသည်သာ၊ ထုံး
ဟောင်းစာကို ထောက်ပါလေ။

၁၉။ သူတော်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဖော်ယှဉ်တွဲ၊ လူမိုက်မ
ကို၊ ရှောင်လှပါလေ၊ ဤသူအမြတ်၊ ဤသူလတ်ဟု၊ ညစ်ထပ်
ကြမ်း ဤတ်၊ ဤသူယုတ်ဟု၊ အဟုတ်အမှန်၊ မသွေလှန်သည်၊
ကေနိဆတ်ဆတ်၊ လူသုံးရပ်ကို သိတတ်စေ။

၂၀။ ကဲ့ရဲ့သင်္ဂြိုဟ်၊ ဆိုလည်းမထီ၊ မသဒိအောင်၊ ဟိရိ
ဩတ္တပ္ပ၊ စောင့်ကြပ်မဆို၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ရှင်၊ ဖြစ်လိုဖြစ်စေ၊
ငါမထေဟု၊ သရေမဆောင်၊ လူမုန်းအောင်လျှင်၊ မောင်တို့
မကျင့်ကြလေနှင့်။

၂၁။ ငြိမ်သက်လှနွေ၊ တည်ကြည်ထွေဖြင့်၊ သန္ဓေကောင်း
မွန်၊ လွန်တော်မွန်လျက်၊ စိတ်မာန်မနှောင့်၊ နှုတ်လက်စောင့်
သည်၊ သူကောင့်သွေးရည် ပီလှစေ။

၂၂။ ရပ်သူရှာသား၊ သူကောင်းများ၏၊ နားမှာမဆန့်၊
မခန့်မလေး၊ သူမုန်းဆေးလျှင်၊ ဆဲရေးညစ်ညမ်း၊ ကိုယ်လက်
နှမ်းအောင်၊ အသွမ်း မကျင့်ကြလေနှင့်။

၂၃။ မုန်းဘွယ်လည်းတတ်၊ မျောက်မျက်စိကို၊ မျက်စဉ်း
ခတ်သို့၊ လျှပ်လျှပ်ပေပေါ်ပေါ်၊ လော်လော်လည်လည်၊ မတည်
မျောက်နှယ်၊ စက်ဆုတ်ဘွယ်ဟု၊ သည့်နှယ် မဆိုရစေနှင့်။

၂၄။ ကွယ်ရာမရွေး၊ မျက်နှာဝေးက၊ တွေးလေကြံဘိ၊ မိမိ
သဘော၊ သို့ကျင့်သောဟု၊ ပြောရလှချင်း၊ မေတ္တာကင်းအောင်၊
သတင်း မပုပ်ပါစေနှင့်။

၂၅။ အရောင်းအဝယ်၊ အသွယ်သွယ်တွင်၊ နှစ်လိုဘွယ်ရန်၊
ဖိုးထိုက်ဘန်လျှင်၊ မှန်သည်ကိုလိုက်၊ လောဘတိုက်၍၊ လူမိုက်
မဆိုရစေနှင့်။

၂၆။ နှလုံးသည်းခြည်၊ သန္ဓေလည်းတန်၊ မမှန်စကား၊ လူဖြစ်
မှားဟု၊ အများ မဆိုရစေနှင့်။

၂၇။ မဖြောင့်မသား၊ မတရားကို၊ လားလားကြည့်သူ၊ မပြု
ဟူ၍၊ ဗိုလ်လိုခပ်သိမ်း၊ မေတ္တာလိမ်းသည်၊ ချီးမွမ်းဆိုထွေ
ရတတ်စေ။

၂၈။ အတည်အကျေး၊ အပေးအကမ်း၊ သေခန်းရှင်ခန်း၊
လူတို့တမ်းကို၊ အော်အမ်းနိုင်ထွေ၊ လောကဝတ်ကိုလည်း သိ
တတ်စေ။

၂၉။ ရဟန်းသင်္ဃာ၊ အရိယာပေါင်း၊ သူတော်ကောင်း
တို့၊ အပေါင်းစည်းဝေး၊ ပြောရေးဆိုတမ်း၊ ပွဲလမ်းကြုံငြား၊
အသွားအလာ၊ လှူဒါန်းကာလည်း၊ လကျာဘက်က၊ အင်္ကျီ
လက်ကို၊ တဘက်ချလျက်၊ ကပ်ထအပါး၊ ဝပ်လျှိုးသွား၍၊
ကျောင်းသားပီထွေ ယဉ်ကျေးစေ။

၃၀။ ကြီးသူတဖြာ၊ ပညာရှိအား၊ သူကောင်းများနှင့်၊
စကားထွေလာ၊ ပြောသောခါလည်း၊ ဗျာဗျာကျန့်ပ်၊ ပုဆစ်တုပ်
လျက်၊ ဖုံးအုပ်ခြေလက်၊ လွန်ငြိမ်သက်သည်၊ ကျောင်းထွက်
လူပေ ဆိုရစေ။

၃၁။ အဋ္ဌာရသ၊ သိပ္ပမကြွင်း၊ နှလုံးသွင်း၍၊ အင်းအရာ၊
ရှိသောခါလည်း၊ နှုတ်ပါလက်ရေး၊ ဇယ်ထောင်သောင်းကို၊
ဒိုးကောင်းပြေးသို့၊ လူရေးလူရာ ပီလှစေ။

၃၂။ အပေါ်အလွင်၊ ပျော်ရွှင်မပါး၊ လောင်းစားကြက်
ငှက်၊ မလေ့ကျက်နှင့် အသက်မွေးမှု၊ တခုခုကို၊ လုပ်မှုဆောင်ခင်း၊
မပျင်းမရိ မိမိတို့တွင်၊ အကြင်လက္ခဏာ၊ လူ့ဘာသာလျှင်၊ ဥစ္စာ
ရကြောင်း၊ အရောင်းအဝယ်၊ ကုန်စလယ်သွား၊ မနေနားဘဲ၊
ပျားပိတုန်းတူ၊ ဝတ်ရည်ယူသို့၊ လူစင်မှီအောင် ကြိုးစားလေ။

၃၃။ အသုံးအဆောင်၊ အိမ်ဆောင်ခမ်းနား၊ အပါးပါးကို၊
ပြန့်ပွားလေအောင်၊ ကြောင်ပုဇွန်စား၊ ကျွတ်ကျွတ်ဝါးသို့၊
ယောက်ျားပီထွေ၊ ငီရိယနှင့်၊ လုံ့လကိုလည်း ရှိလှစေ။

၃၄။ သူ၏စီးပွား၊ ငါ့စီးပွားကို၊ ထောက်ထားမိစေ၊ ကြီး
လောဘကို မျှတစေ။

၃၅။ မမေ့မနှောက်၊ မကောက်မကျစ်၊ မလျပ်လစ်ဘဲ၊ မစဉ်း
လဲနှင့်၊ စိတ်ထဲဖြောင့်စေ၊ သူ့အကျင့်ကိုလည်း သိတတ်စေ။

၃၆။ ဟုတ်သောအကြံ၊ မှန်သောအကျင့်၊ သင့်သောအယူ၊
ဖြူသောနှလုံး၊ သူတော်ထုံးကို၊ စွဲသုံးသောထွေ မှန်လှစေ။

၃၇။ ကျိုးကြောင်းစကား၊ ပြောဆိုငြားသော်၊ လျင်လျား
ဆွေးနွေး၊ ဆိုရေးလိမ္မာ၊ ပညာရှိအား၊ ကိုယ်တိုင်သွား၍၊ စကား
လိုက်လျော၊ စစပြော၍ နှိုးနှောလေ။

၃၈။ ငါ၏စိတ်တွင်၊ ထင်၏မလွဲ၊ လိပ်ခဲတင်းလည်း၊ ဟုတ်
တည်းကေန်၊ အာမသန်နှင့်၊ မှန်သည်တစေ မရှိချေ။

၃၉။ မှန်ဘွယ်မှန်ရာ၊ ထိုထိုစာကို၊ ရှာ၍မပြတ် အိမ်တွင်
ဖတ်။

၄၀။ ဖတ်ပြန်သော်ကား၊ ဖတ်ပါများက၊ သားမယားပင်၊
သိမြင်ကင်းကွာ၊ မလိမ္မာလည်း၊ စာပေစကား၊ နေ့တိုင်းကြား
က၊ ထူးခြားလိမ္မာ၊ ရှိသည်သာတည့်။

၄၁။ နားမှာမဝင်၊ မသိမြင်က၊ သမင်ကျွံနှား၊ တောင်သူ
လားသို့၊ မပွားပညာ မလိမ္မာဘဲ၊ မိစ္ဆာစိတ်ခိုင်း၊ ထူထိုင်းခိုင်း
သည်၊ ရိုင်းစိုင်းတောင်သူ၊ မိလက္ခူနှင့် တူလိမ့်မည်။

၄၂။ ရင်ဝယ်ဖြစ်သြား၊ မွေးသည့်သားကို၊ မယ်ဘွားမိခင်၊
ဆုံးမသင်သို့၊ အကြင်ဆရာ၊ တို့သူငါကို၊ လိမ္မာစေကြောင်း၊
ကောင်းပါစေလို၊ ဆိုပါသမျှ၊ သြဝါဒကို၊ နားမျှမထောင်၊
မကြားယောင်သို့၊ မောင်တို့ပြုက၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်၊ နောင်သံသရာ၊
ဆက်များစွာ၌၊ ချမ်းသာမည်ရေး၊ အလွန်ဝေးသည်၊ သေဘေး
မလွဲ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ၊ ရွှေခဲဘယ့်နွယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ လွဲဖယ်
ကြံစည် လွတ်ပါမည်။

၄၃။ နားလည်စေကြောင်း၊ သို့ကျင့်ကောင်းစွာ၊ သောင်း
ပြောင်းနှံစပ်၊ သည့်တိုင်းမှတ်ဟု၊ ထေရ်မြတ်ဆရာ၊ ရဋ္ဌသာလျှင်၊
ပညာရကြောင်း၊ ဉာဏ်နှင့်လောင်း၍၊ ရုံးပေါင်းဆင်ခြင်၊ ဆုံးမ
သင်သည်၊ ဤတွင် တခန်းပြီး၏သော်။

လင်္ကာသစ်တောင်တာ လင်္ကာ ပြီး၏။

သားရွှေတောင် - လင်္ကာ

[ရတနာဘုံစံကျောင်း ကိုရင်ကြီး ရေးသည်။]

၁။ သားရွှေတောင်၊ မောင်ငယ်ပုခင်၊ မယ့်ဆံကျင်သည်၊
အိမ်တွင်မနေ၊ သွားပါလေဟု၊ သံချေစကား၊ ကြံချိုပျားသို့၊
မိအားဆုံးမ၊ အတတ်ရအောင်၊ ကျောင်းဆောင်ဗိမာန်၊ ဇေ
တဝန်သို့၊ သက်နွဲ့လူကြော၊ သွားပါတော့ဟု၊ ပျော့ပျော့တောင်း
ပန်၊ သားရွှေရံကို၊ လျင်တန်မိမင်း၊ ဆီနုနှင်းနှင့်၊ ထုံသင်း
မွေးပေါင်း၊ လိမ်းပြီးလှောင်း၍၊ နားတောင်း လက်ကောက်၊
ခြူးပြောက်အင်္ကျီ၊ ဖဲနီဖဲဝါ၊ ခါသာသက္ကလတ်၊ ကိုယ်လုံးဝတ်၍၊
လက်စွပ်ခြေကျင်း၊ ကျော့ကျော့ရှင်းနှင့်၊ မယ်မင်းပြုပြင်၊ အကုန်
ဆင်၍၊ ရွှေစင်သက်နွဲ့၊ သားမင်းစံကို၊ ကျမ်းဂန်လိမ္မာ၊ တတ်စိမ့်
ငှာဟု၊ ဆရာမြတ်ထံ၊ အပ်ထားနွဲ့သည်၊ သက်နွဲ့ရွှေတောင် အမယ့်
မောင်။

၂။ သားရွှေတောင်၊ မောင်ငယ်သလေး၊ အကြံကွေးသည်၊
တွေးတွေးဆဆ၊ မကြောင့်ကြနှင့်၊ မိဘဆရာ၊ စောင်မပါအံ့၊
ပညာဉာဏ်ရောင်၊ ထွန်းပြောင်ကျက်သရေ၊ တတ်မျိုးထွေကို၊
စုံစေကြိုးစား၊ ဆရာ့ပါးဝယ်၊ ရွှေသားသက်ဝေ၊ မယ့်ဖအေ
လျှင်၊ သင်စေချင်လှ၊ မောင့်ဘတသီး၊ ငါလည်းတသွယ်၊ ဘွား
ငယ်ဘွားကြီး၊ ဝရီးတူကွ၊ ရှင်ပျလူစုံ၊ လှကြေးမုံကို၊ အကုန်
ကြွင်းမဲ့၊ သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ၊ မင်္ဂလာက၊ တေဇာပိဝေ၊ ဇာတ်

ပေါင်းတွေနှင့်၊ နှိုင်းဖွေလိမ္မာ၊ သဒ္ဒါရုဏ်စောင်၊ အကုန်ဆောင်၍၊
 လင်းပြောင်ရွန်းရွန်း၊ တက်နေထွန်းသို့၊ ကျမ်းဘိဓမ္မာ၊ ခုနစ်
 ဖြာကို၊ ရှုတ်ကာသွင်သွင်၊ တတ်စေချင်၏၊ ငါးအင်ဝိနည်း၊ လွန်
 သိမ်းဆည်းမှ၊ ခမည်းမောင်မင်း၊ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝမ်းတွင်းပြင်းစွာ၊
 မှတ်စိမ့်ငှာဟု၊ ဆရာမြတ်ထံ၊ အပ်ထားနံ့သည်၊ သက်နံ့ရွှေတောင်
 အမယ့်မောင်။

၃။ သားရွှေတောင်၊ မောင်ငယ်မျက်ပွင့်၊ ခါချိန်သင့်ကို၊
 မောင်မင်းဆရာ၊ ကျောင်းတော်သာကာ၊ မျှော်ကာလည်းကြည့်၊
 ငါ့တပည့်ဟု၊ ရွှေမည့်သိင်္ဂါ၊ ကျမ်းပေစာကို၊ အသာလည်းဖွင့်၊
 ငုံပေလင့်အံ့၊ မမြင့်မကြာ၊ အိမ်မှာမနေ၊ ကျောင်းမှာနေဟု၊
 ခုလေသွားပါ၊ ဆိုသောခါလည်း၊ မာတာမိခင်၊ ကျေးဇူးရှင်
 လည်း၊ ထိပ်တွင်ရွှေကြာ၊ ပန်းပမာသို့၊ တင်ကာဝပ်တွား၊
 မြတ်ထံပါးသို့၊ မခြားခုပင်၊ သွားစေချင်၍၊ ရွှေစင်သက်ပေး၊
 မကြာနှေးနှင့်၊ လူရေးလူရာ၊ ရှိပါမည်ကြောင်း၊ မိခင်မောင်း၍၊
 သားကောင်းရွှေလှော်၊ မိမျက်ဖျော်ကို၊ ကျောင်းတော်ဗိမာန်၊
 ဇေတဝန်သို့၊ မြတ်မွန်အထံ၊ အပ်ထားနံ့သည်၊ သက်နံ့ရွှေတောင်
 အမယ့်မောင်။

၄။ သားရွှေတောင်၊ မောင်ငယ်လူပျို၊ မယ့်ပန်းညိုသည်၊
 အိမ်ကိုမမင်၊ မပျော်ရွှင်နှင့်၊ မိခင်မေတ္တာ၊ ဆုံးမပါလျက်၊ မခံ
 ရှက်သော်၊ လူပျက်လူချော်၊ လူသရော်နှင့်၊ ပေါင်းဖော်ယှဉ်ကပ်၊
 ပျက်ချေတတ်၏၊ သားမြတ်ရွှေငုံ၊ ပမာပုံကို၊ ယူတုံယှဉ်သော၊
 မယ်မင်းပြောအံ့၊ မစ္ဆောပုပ်ဟောင်း၊ ငါးသေကောင်ကို၊ ပ
 ညောင်ရွက်မှာ၊ ထုပ်ပိုးပါလည်း၊ ငါးသာမပုပ်၊ ညောင်ရွက်

အုပ်မှာ၊ ပုပ်လေသည်သာ၊ ဥပမာသို့၊ ရွှေဝါသက်ပေး၊
 မယ့်ရင်သွေးလည်း၊ ဝေးဝေးလျင်စွာ၊ လူသုံးဖြာကို၊ ကောင်းစွာ
 ကြည့်မဲ၊ အယူစွဲ၍၊ ဝမ်းထဲယံ့ယံ့၊ ယုန်လျင်ကျိုသို့၊ ဆိုတုံမဝံ၊
 စောင်းမာန်ညွှလျက်၊ ကြောက်ရွံ့ရုံသေ၊ မိမိအေကို၊ ရုံသေခညွတ်၊
 ဟုတ်ပေတတ်၏၊ သတ်မှတ်ပလေ၊ မအေ မိခင်၊ သွန်သင်လိမ္မာ၊
 တတ်ကြောင်းရှာ၍၊ ဆရာမြတ်ထံ၊ အပ်ထားနံ့သည်၊ သက်နဲ့
 ရွှေတောင် အမယ်မောင်။

၅။ သားရွှေတောင်၊ မောင်ငယ်ရွဲလုံး၊ မဲ့ဆံထုံးမှာ၊ ပန်းကုံး
 ပမာ၊ မယ်ဆင်ပါလျက်၊ ကောင်းရာမြော်မြင်၊ ကောင်းစေ
 ချင်၍၊ ကောင်းတင်စေငြား၊ ထံပါးဆရာ၊ နေသောခါဝယ်၊
 ရွှေသာယံ့ဝင်း၊ ပုံမယွင်းသို့၊ မောင်မင်းလူနု၊ သားမျက်ရှု၏၊
 တန္တုပုံကို၊ အမည်ဆိုအံ့၊ အပျိုအရွယ်၊ ကြီးငယ်မဟူ၊ ကောင်းပါ
 မူကား၊ ကြည်ဖွဲ့ခန့်ညား၊ လျှိုးဝပ်ဘွား၍၊ ရွှေသားဝမ်းတွင်း၊
 နှလုံးသွင်းလော့၊ မယ်မင်းပြုပြင်၊ အကုန်ဆင်၍၊ ရွှေစင်သက်နဲ့၊
 သားမင်းစံကို၊ ကျမ်းဂန်လိမ္မာ၊ တတ်စိမ့်ငှာဟု၊ ဆရာမြတ်ထံ၊
 အပ်ထားနံ့သည်၊ သက်နဲ့ရွှေတောင် အမယ်မောင်။

၆။ သားရွှေတောင်၊ မောင်ငယ်ပန်းဖူး၊ ရွှေလိုဦး၍၊ ပျံ့ပျူး
 သာယာ၊ ငယ်သေးစွာက၊ တတ်ပါစေချင်၊ မြင်ပါစေလို၊ ဆိုတိုင်း
 ယှဉ်၍၊ ကြံသင်ရေးရာ၊ အဖြာဖြာကို၊ ဆရာမြတ်ထံ၊ ဆုံးမခံ၍၊
 သက်နဲ့ထုံသင်း၊ သားမောင်မင်းကို၊ မယ်မင်းသွန်သင်၊ ဘယက်
 သွင်သို့၊ အိမ်တွင်မထား၊ မပျော်ပါးနှင့်၊ လူလားမြောက်ခါ၊
 မနေပါဘည့်၊ သင်သာခိုက်တွင်၊ အရိုက်အပုတ်၊ အတုပ်အနှောင်၊

ကျောင်းရွှေဆောင်သို့၊ မယ်မောင်ကြီးစား၊ နှလုံးထားလော့၊ ထွတ်
ဖျားဆရာ၊ ပညာသင်ကြောင်း၊ ရိုက်ပုတ်မောင်း၍၊ ရွှေကျောင်း
တော်မှာ၊ သည်ဆရာ၏၊ ပညာအသိ၊ ဖြစ်ဘိစေချင်၊ ဘမိခင်
နှင့်၊ တူပင်အပ်နှံ၊ သားရွှေရံကို၊ သင်အံ့မည်ကြောင်း၊ တဖျောင်း
ဖျဖျ၊ ဆိုမြက်ဟသည်၊ ကြကြလှမ်းပါ၊ ချစ်လှစွာ၍၊ ဆရာ
မြတ်ထံ၊ အပ်ထားနံ့သည်၊ သက်နဲ့ရွှေတောင် အမယ်မောင်။

၇။ သားရွှေတောင်၊ မောင်ငယ်နုနယ်၊ ပုလဲသွယ်သို့၊ အမယ်
မွေးမိ၊ တတ်သိစေလို၊ ပြည့်နိုးဆိုအံ့၊ လူလိုသင်ထား၊ ငှက်ကျေး
သားမှ၊ သင်ကြားနားမှာ၊ လူ့ဘာသာဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓါမိန့်မှာ၊ ဒုတ္တံ
သာကို၊ ဝမ်းမှာပြည့်လျှမ်း၊ ရွတ်စီးဖြန့်၍၊ နေ့ချမ်းညလျှင်၊
တောင်လက်သင်၍၊ မုခ်ဝင်ခေါင်စွန်း၊ လေသာနန်း၌၊ ဖြန့်သန်း
လူးလာ၊ နေသည့်ခါမှ၊ လဟာမိုးပြင်၊ ယက်ကောင်းကင်က၊
စွန်လျှင်သုတ်ထွေ၊ ပါရလေသော်၊ သံချေညံ့ညံ့၊ ဘဝင်လျှံမျှ၊
ရွတ်အံ့လန်းလန်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ မပန်းမပင်၊ သူ့ဂုဏ်အင်ကြောင့်၊
စွန်လျှင်မနေ၊ လွတ်လိုက်ပေ၏၊ အရှေ့မကြာ၊ ထိုအနာကြောင့်၊
နိစ္စာဝတ၊ မရဏဖြင့်၊ ပြောင်းကြနတ်ထံ၊ ကျေးသားစံသို့၊ သက်နဲ့
လူပျို၊ သားပန်းညိုလည်း၊ လူလူရာရာ၊ တတ်ပညာကို၊ ဝမ်းမှာ
သွတ်ကြောင်း၊ အမယ်မောင်း၍၊ ရွှေကျောင်းဝိဟာ၊ တတ်
ပညာကြောင့်၊ မြတ်ဆရာထံ၊ အပ်ထားနံ့သည်၊ သက်နဲ့ရွှေတောင်
အမယ်မောင်။

၈။ သားရွှေတောင်၊ မောင်ငယ်ရင်သား၊ မိစကားကို၊
ရွှေနားချိုချို၊ အမယ်ဆိုအံ့၊ ပုံကိုနားထောင်၊ ဤလူ့ဘောင်တွင်၊
မှိုက်ခေါင်အတိ၊ မှိုက်လှဘိသည်၊ ဒိဋ္ဌိယမှား၊ မြေသမားလည်း၊

သုံးပါးရတနာ၊ မြတ်ဓမ္မကို၊ နားမှမဝင်၊ ပိတ်သောသွင်သို့၊
 မမြင်မျက်ကန်း၊ မောဟလှမ်း၍၊ လူစွမ်းဘာသာ၊ အရှာရှာသို့၊
 မြေရှာသွားချင်၊ တည်းလေဝင်သော်၊ ရွာတွင် အများ၊
 ယောက်ျားမိန်းမ၊ နေ့ညမကွာ၊ သရဏဂုံ၊ မြတ်သုံးစုံကို၊
 ကြည်ယုံဆောက်တည်၊ မြည်ကြသည်ကို၊ နားလည်းမဝင်၊ မြေ
 သခင်လည်း၊ ပြီးချင်ဘွယ်သာ၊ တစာစာနှင့်၊ သည်ရွာတွင်ပင်၊
 မနေချင်ဟု၊ မြေလျှင်ဖမ်းမည်၊ သွားလေသည်ကို၊ တောလည်သို့
 ရောက်၊ ထူးပေါက်တွင်း၌၊ မြေဟောက်ငန်းဟန်၊ ပြီစွာဖန်၍၊
 သဏ္ဌာန်မယွင်း၊ နဂါးမင်းကို၊ အလျှင်းမနေ၊ ဖမ်းရှာချေဟု၊
 ပျက်ထွေအမျက်၊ ချောင်းချောင်းထွက်မျှ၊ လိုက်လေကလျှင်၊
 ကြောက်အင်ကြီးစွာ၊ သေအံ့ငှာဟု၊ ပြေးရှာပင်ပန်း၊ အစွမ်း
 ဂုဏ်ကို၊ ကိုယ်ပင်မယုံ၊ အသည်းတုန်မျှ၊ ထိုရွာကလျှင်၊ ကြားရ
 စကား၊ သုံးပါးရတနာ၊ မြတ်ဂါထာကို၊ ပြေးကာယောင်ယမ်း၊
 အမှန်းမသိ၊ ရှုတ်မိကာကာ၊ ဂုဏ်တေဇာကြောင့်၊ ကြားကာ
 ဝမ်းတွင်း၊ နဂါးမင်းလည်း၊ ချက်ခြင်းယူလေ၊ မသင့်ချေဟု၊
 ရှိသေမသတ်၊ အသက်လွှတ်၍၊ ကြည်ညွတ်လှတင့်၊ ပန်းနှစ်ပွင့်ကို၊
 ချီးမြှင့်ပူဇော်၊ မြတ်ဂုဏ်တော်ကြောင့်၊ မိုက်ဘော်မဝင်၊ ဖြစ်
 သောသွင်သို့၊ သဇင်ကြက်ရုံး၊ သားရွှေတုံးကို၊ မြတ်ဆုံးအချာ၊
 ရတနာကို၊ ထိပ်မှာပန်းဟန်၊ ပန်ပါစေကြောင်း၊ အမယ်မောင်း
 ၍၊ ရွှေကျောင်းဝိဟာ၊ တတ်ပညာကြောင့်၊ မြတ်ဆရာထံ၊
 အပ်ထားနံ့သည်၊ သက်နဲ့ရွှေတောင် အမယ်မောင်။

သားရွှေတောင် လင်္ကာ ပြီး၏။

သားရွှေခဲ-လင်္ကာ

[နဂါးရုံကျောင်း ကိုရင်ကြီး ရေးသည်။]

၁။ မွေးသမိခင်၊ ဆွတ်ဆွတ်တင်၍၊ လည်တွင်ဆွဲရစ်၊ မကွာ
ချစ်သည်၊ ရင်နှစ်ပုလဲ သားရွှေခဲ။

၂။ သားရွှေခဲ၊ ရဲရဲလျှံတောက်၊ ရွှေပင်ပေါက်သို့၊ တယောက်
ဟူရာ၊ ဖြစ်စကလျှင်၊ မောင့်ဘင်္ဂါမိ၊ စိတ်ညှိတိုင်ပင်၊ သားရွှေ
စင်ကို၊ ဂုဏ်အင်ကျေးဇူး၊ သူတထူးထက်၊ တောင်ဦးမြင့်မိုရ်၊ ဖြစ်
စေလို၍၊ အပျိုအရွယ်၊ သင့်ရုံရွယ်က၊ မွေးမယ်လက်တည်း၊ ခမည်း
လက်ငင်၊ ဆွတ်ဆွတ်ကြင်၍၊ ဗေဒင်လေးထပ်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊
အလုံးစုံကို၊ အာဂုံဆောင်ရွက်၊ လွန်လေ့ကျက်သား၊ ထက်မြက်
ပညာ၊ မြတ်ဆရာဝယ်၊ ကောင်းစွာကြပ်ကြပ်၊ မယ်မင်းအပ်သည်၊
သေသပ်အမြဲ သားရွှေခဲ။

၃။ သားရွှေခဲ၊ တဝဲလလ၊ မိကိုတ၍၊ သားလှရွှေကြွ၊
မနေပါနှင့်၊ ဆရာကောင်းထံ၊ ဆုံးမခံ၍၊ ကျိုးနွံဝပ်တူး၊ ရှိငါး
ပါးနှင့်၊ သွားလည်းသာယာ၊ လာလည်းဖြည်းဖြည်း၊ ရေတင်လည်း
သို့၊ ခမည်းမောင်မင်း၊ နှလုံးသွင်းလော့၊ မပျင်းထကြ၊ ငိုရိယ
ဖြင့်၊ နေ့ညနံနက်၊ ခတ်တံမြက်နှင့်၊ သန့်သက်ရေမိုး၊ သုံးအိုး

ညရေ၊ ထင်းခွေမီးယူ၊ ဒန်ပူတချောင်း၊ တကောင်းနှစ်ခု၊ လုံ့
လပြုလေ့၊ လေးခုသရက်၊ လေးခုကြက်နှင့်၊ လေးချက်အိုးမျိုး၊
ဤဆိုရိုးလည်း၊ မောင်မျိုးဝမ်းတွင်း၊ နှလုံးသွင်းလေ့၊ ကောင်း
ခြင်းစုံအင်၊ ဖြစ်စေချင်သည်၊ ရွှေစင်ပုလဲ သားရွှေခဲ။

၄။ သားရွှေခဲ၊ ပန်းဘဲညှပ်တူ၊ ဟမာယူလျက်၊ အပူအချမ်း၊
အကြမ်းအနု၊ မောင်မင်းပြုလေ့၊ တန္တုပုံကို၊ မိခင်ဆိုအံ့၊ နဂိုရ်
သခင်၊ ရွှေအိမ်ရှင်ကို၊ ဝန်းကျင်လူများ၊ လွန်ခန့်ညားသို့၊ ဝပ်
တူးကျိုးနံ့၊ လွန်ကြောက်ရွံ့လေ့၊ ခြေရံဆွေမျိုး၊ စည်းစိမ်
ကိုး၍၊ မလျှိုးမပျပ်၊ မပြုအပ်တည့်၊ ထောင်ကပ်ဖားရား၊
သွားလည်းနောက်ပါ၊ လာလည်းကြိုဆို၊ ဆိုလည်းကွကွ၊ မျက်နှာ
ချ၍၊ မင်းခအသွင်၊ ဖြစ်စေချင်သည်၊ ရွှေစင်ပုလဲ သားရွှေခဲ။

၅။ သားရွှေခဲ၊ သားရဲထူထပ်၊ ချောက်မြှောင်ကျပ်ဝယ်၊
လျှပ်လျှပ်ပေ၊ ပေ၊ လော်လော်လည်လည်၊ မျောက်မယည်သို့၊
နေတည်မကျ၊ တကြွကြွနှင့်၊ သားလှကျောင်းမှာ၊ မပြုပါနှင့်၊
သမ္မာအယူ၊ သဒ္ဓါဖြူလျက်၊ ကန့်ကူပေဖြုန်း၊ ကညစ်တုံးမျှ၊ ကုန်း
ကုန်းကုတ်ကုတ်၊ ကြိုးအားထုတ်ပ၊ ဆရာထံ၌၊ ပုရပိုက်ထန်းရှက်၊
တချက်ချက်နှင့်၊ ရေးကျက်သင်အံ၊ ကြံလည်းကြံလေ့၊ ခြိုးခြံ
သဖြင့်၊ သမ္ဘာရင့်၍၊ သူနှင့်အတူ၊ လူနှင့်အမျှ၊ စာပေကျ၍၊
ပုဗ္ဗပရ၊ သိပါမှလျှင်၊ မိဘဘိုးဘွား၊ ငါတို့အားလည်း၊ တရား
ကျမ်းဝယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ အကျယ်ယူငင်၊ ဟောစေချင်သည်၊
ရွှေစင်ပုလဲ သားရွှေခဲ။

၆။ သားရွှေခဲ၊ ရဲရဲဝံ့ဝံ့၊ ဆိုခွင့်ဆိုရာ၊ စကားမှာလည်း၊ သကာ
အလား၊ ပျားသို့လည်းချို၊ ချစ်ဘွယ်ဆိုလေ့၊ ပုဂ္ဂိုလ်သင်္သ၊

အရိယာအား၊ စကားနှင့်နှင့်၊ မထိုသင့်ဘူး၊ ဆူးနှင့်ဖက်သွင်၊
 လူနှင့်ရှင်ကား၊ ဆူးတွင်ဖက်ကျ၊ ဆူးကျဖက်ပေါက်၊ အပြစ်ရောက်
 ၏၊ ပဲနောက်ဟင်းလား၊ စကားများလည်း၊ လူကြားလူပေါ်၊
 လူသရော်ဟု၊ သူတော်အများ၊ မသနားတည့်၊ မြားနှင့်ဖြောင့်
 ဖြောင့်၊ စောင်းနှယ်ညီညွတ်၊ ပွတ်နှင့်ချောစွာ၊ ချိန်ခွင်လျှာသို့၊
 ပမာပုံလျှင်၊ ဖြစ်စေချင်သည်၊ ရွှေစင်ပုလဲ သားရွှေခဲ။

၇။ သားရွှေခဲ၊ စွန့်ကြဲစိုက်ပျိုး၊ ရှေးကောင်းကျိုးကြောင့်၊
 မညှိုးမလျှ၊ ဤဘဝဝယ်၊ လောက်ငဉ္စော၊ ရှိတုံပါလည်း၊ ပညာ
 စက်လျှင်၊ အမြင်အမြော်၊ နည်းချေသော်ကား၊ ဖော်ဖော်ရွေရွေ၊
 သူ့ရွှေနေ၍၊ သက်သေပုံခိုင်၊ မသိနိုင်တည့်၊ ဆွယ်ပြိုင်တကွ၊ ဆို
 သမျှလည်း၊ အသည့်သူသွင်၊ မျက်မမြင်သို့၊ ဆိုချင်မအား၊ ဆို
 တိုင်းမှား၏၊ များသည့်ပညာ၊ သူတို့မှာကား၊ အဝါကာလ၊ ဒေသ
 သင့်၍၊ ဆိုခွင့်တွေ့က၊ ခြင်္သေ့သဘွယ်၊ ပြုံးရယ်ကားရှေး၊ မိန့်ရေး
 နောက်ဆုတ်၊ ဆိုတိုင်းဟုတ်လျက်၊ မရှုတ်မချ၊ ချီးမွမ်းရ၏၊ သား
 လှရွှေလှော်၊ မယ်တော်ကသိုဏ်း၊ မိဆိုတိုင်းကို၊ ထုံးပိုင်းမယွင်း၊
 နှလုံးသွင်း၍၊ ကောင်းခြင်းစုံအင်၊ ဖြစ်စေချင်သည်၊ ရွှေစင်ပုလဲ
 သားရွှေခဲ။

၈။ သားရွှေခဲ၊ မိုက်မဲယုတ်မာ၊ လူမိစ္ဆာတို့၊ ဥစ္စာစပါး၊ ရှိ
 ပါငြားလည်း၊ ထွေပြားမူယာ၊ ဖြစ်လတ်ပါသော်၊ မူးမော်တွေ
 တွေ၊ ဗျာပါဝေလျက်၊ မနေမသဘ်၊ ညှိုးပျက်နှာနှင့်၊ ပညာရှိ
 ပါး၊ ဆည်းကပ်သွား၍၊ စကားတိုးတိုး၊ ဥစ္စာတိုး၍၊ ရှိခိုးပန်
 ထွာ၊ ခစားရာ၏၊ ပညာရှိမူ၊ ခြင်္သေ့တူလျှင်၊ မယူကြေးငွေ၊ သူ
 ရွှေနေ၍၊ ပြေပြေပြစ်ပြစ်၊ အဆစ်ဆစ်ကို၊ အမြစ်တူးဖြို၊ သူတို့

သို့၏၊ ဤသို့နည်းယူ၊ မကျင့်သူသည်၊ သုံးဆူငိုဋ္ဌကတ်၊ လေးထပ်
ဗေဒင်၊ တတ်အောင်သင်၍၊ ဒုရင်ထိပ်ခေါင်၊ မှန်ကင်းထောင်
သို့၊ ပြောင်ပြောင်ညီးညီး၊ ဉာဏ်ဆီမီးဖြင့်၊ အကြီးအငယ်၊ အရွယ်
အလတ်၊ ယုတ်မြတ်ထွေပြား၊ မျိုးလေးပါး၏၊ တရားသဘင်၊
ဖြစ်စေချင်သည်၊ ရွှေစင်ပုလဲ သားရွှေခဲ။

၉။ သားရွှေခဲ၊ မဲမဲမောင်းမောင်း၊ မျက်တော်ချောင်း၍၊
ထန်းစောင်းလျော်သား၊ တံမြက်ဝါးနှင့်၊ လက်ဖျားကိုငယ်၊ ရိုက်
တော်မူလည်း၊ ဆံမြူခြမ်းမျှ၊ စိတ်မခွနှင့်၊ မိဘဆရာ၊ မေတ္တာမပြား၊
ဤသုံးပါးကား၊ မုန်းထားပေကြုံ၊ ချစ်မှုအထဲ၊ ရှိလေမြဲဟု၊ ပုံစွဲ
ယူလေ၊ စိတ်ကိုဖြေလော့၊ တထွေပုံနှော၊ မယ်မင်းပြောအံ့၊
ကျောကျောရင်သွေး၊ ငါတို့မွေးသည်၊ ခွေးငယ်ကိုမူ၊ လှန်ကန်
ယူ၍၊ ကလုနီပစ်စက်၊ ရိုက်ပုတ်လျက်တည့်၊ တက်တက်ခေါ်ထ၊
ထိုခဏ၌၊ မြီးပုလုပ်လုပ်၊ နားရွက်ကုပ်၍၊ စုတ်စုတ်ချဉ်းလေ၊
စိတ်ကိုဖြေသို့၊ ပုံသေခွေးသွင်၊ ဖြစ်စေချင်သည်၊ ရွှေစင်ပုလဲ
သားရွှေခဲ။

၁၀။ သားရွှေခဲ၊ နက်နဲပုစ္ဆာ၊ ပြဿနာကို၊ ပညာကဝိ၊
ဖြေနိုင်ဘိသည်၊ ပဏ္ဍိတောင်ခေါ်၊ ဆရာကျော်၏၊ ထံတော်ခယ၊
ရိုတုပ်ကွလျက်၊ ပါဒစက်အောက်၊ ရွှေတော်မှောက်ဝယ်၊ စောင့်
ရှောက်လုပ်ကျွေး၊ တကွေးကွေးလျှင်၊ အဝေးမကြာ၊ သင်ဖြူးချာ
နှင့်၊ အိပ်ရာခေါင်းအုံး၊ စွဲသုံးသောက်ရေ၊ အထွေထွေကို၊ သက်
ဝေသားလှ၊ မဆိုရအောင်၊ သတိဆောင်၍၊ ပူလောင်ကာလ၊
ဂိမ္မန္တလျှင်၊ ဆောင်းလချမ်းအေး၊ မြောက်လေသွေးလည်း၊ အဝေး
ခက္ခာ၊ ထံတော်မှာလျှင်၊ သဒ္ဒါကြည်နူး၊ မီးမယ်ဖြူးနှင့်၊ သားဦး

မောင်ပု၊ နေ့တိုင်းပြုလော့၊ ဗဟုကိစ္စ၊ ရှိသမျှကို၊ ထကြွသိမ်း
မြန်း၊ သင်္ကန်းခေါက်လိပ်၊ သပိတ်သိမ်းယူ၊ ရေပူရေအေး၊ လုပ်
ကျွေးမပြင်း၊ နှလုံးသွင်းလော့၊ ကောင်းခြင်းစုံလင်၊ ဖြစ်စေချင်
သည်၊ ရွှေစင်ပုလဲ သားရွှေခဲ။

၁၁။ သားရွှေခဲ၊ ခဲမုားစွာ၊ လူမိစ္ဆာတို့၊ ဥစ္စာရွှေငွေ၊
ဆန်ရေစပါး၊ ပတ္တမြားသန္တာ၊ နီလာဇောတ၊ ဝေဘူလတင်၊
ကျောက်မြထင်ရှား၊ ဥစ္စာများလည်း၊ တပါးဘဝ၊ အနိစ္စဖြင့်၊
ပြောင်းကြသောခါ၊ မပါကိုယ်ထီး၊ ချည်းနှီးသက်သက်၊ ကျိုး
ဆက်မထင်၊ ရှိသည်ပင်တည်း၊ ရွှေစင်သားလှ၊ သုံးလူ့ဘ၏၊
ဓမ္မကျမ်းလာ၊ အဖြာဖြာကို၊ သဒ္ဓါချီးမြှင့်၊ ယခုကျင့်မှ၊ နောက်
ဆင့်နောင်တော်၊ ရွှေနှုတ်တော်က၊ သုံးဖော်လူ့ဘ၊ မိန့်ချေ
ကလျှင်၊ သားလှရွှေစင်၊ နိဗ္ဗာန်မြင်၍၊ မသင်မကြား၊ သဘော
အားဖြင့်၊ တရားသုံးပုံ၊ တတ်လေကုန်သော်၊ ကြိုက်ကြံပါလို့၊
ငါတို့ကိုလည်း၊ မဂ်ဖိုလ်တရား၊ မောင်ဟောကြား၍၊ တရားမဂ္ဂင်၊
ရပါချင်သည်၊ ရွှေစင်ပုလဲ သားရွှေခဲ။

၁၂။ သားရွှေခဲ၊ မိတဲ (တေး)သုံးလူ့၊ သဗ္ဗညုသည်၊
လေးခုသစ္စာ၊ သမ္ဘိဒါနှင့်၊ အသာဓာရဏ၊ ဓမ္မခြောက်ခန်း၊
ဗောဓိနန်းဝယ်၊ ရှန်းရှန်းရှိန်စော်၊ ပွင့်ခါသော်လည်း၊ မယ်တော်
မျက်ရှု၊ ဤယခုက၊ သူတို့ကျိုးလို့၊ ကိုယ်ဘို့ပြုစု၊ ဤကောင်းမှု
ကြောင့်၊ သုံးလူ့သခင်၊ ဉာဏ်တော်မြင်၍၊ လူလျှင်လာလှည့်၊
ငါတပည့်ဟု၊ ရွှေမြည့်နှိုင်းလျော်၊ ရွှေနှုတ်တော်က၊ သုံးဖော်
လူ့ဘ၊ မိန့်လေကလျှင်၊ သားလှရွှေစင်၊ နိဗ္ဗာန်မြင်၍၊ မသင်

မကြား၊ ပညာအားဖြင့်၊ တရားသုံးပုံ၊ တတ်လေကုန်သော်၊
ကြိုက်ကြံပီလို့၊ ငါတို့ကိုလည်း၊ မဂ်ဖိုလ်တရား၊ မောင်ဟောကြား
၍၊ တရားမဂ္ဂင်၊ ရပါချင်သည်၊ ရှေ့စင်ပုလဲ သားရွှေခဲ။

၁၃။ သာယာအေးချို၊ ကဗျာဆို၍၊ နာလိုနားဝယ်၊ ဆင်
သဘွယ်လျှင်၊ ဝင်လွယ်စေကြောင်း၊ ဆရာကောင်းတို့၊ သံပျောင်း
မာတာ၊ ပမာဆိုရန်၊ မိဆိုဟန်ကို၊ လျော်ကန်သဖြင့်၊ နားနှင့်
သင့်အောင်၊ ယူဆောင်မိပွယ်၊ အသွယ်သွယ်ဖြင့်၊ လူငယ်
နောက်သား၊ သင်ကြားကျင့်ရာ၊ ဤစာပုလဲ၊ သားရွှေခဲခေါ်၊
ကဗျာသော်ကား၊ သင့်လျော်ရုံသာ၊ ရေးရာရှိတိုင်း၊ တူမနှိုင်းသည်၊
ရှိတိုင်း ဤတွင် ပြီး၏တည်း။

သားရွှေခဲ လင်္ကာ ပြီး၏။

ဒုတိယပိုင်း

(က) စာပေ

ဤအပိုင်းပါ စာပေ အက္ခရာတို့၏ အရေးအသား၊ အသုံးအနှုန်း၊ အစီအကုံး၊ အထုံးအဖွဲ့၊ အတွဲအဖက်တို့ကို သေချာစွာ လေ့လာ မှတ်သား၍ စာပေ ရေးသားမှုပညာကို ပိုင်နိုင်စွာ ရရှိနိုင်အောင် ကြံဆောင်သင့်ပါကြောင်း။

အက္ခရာ ခွဲထား သတ်ပုံ

ဇယထု။ ။ ရွှေနန်းရွှေလွတ်၊ ဦးညွတ်မကွာ၊ သုဓမ္မာဝယ် ရွှေစာ
မှတ်ရေး၊ မိန့်တော်ပေးတို့၊ နက်လေးဆုံးဖြတ်၊ ပညတ်
တန္တိ၊ ဉာဏ်မမှီလည်း၊ စဉ်စီရှေးမူ၊ တောင်သို့လှေနှံ၊
ထစ်ထိုးစံဖြင့်၊ မြဲမြံပိုက်ကျုံး၊ မှတ်သုံးစေလို၊ ထုတ်ဘော်
ဆိုအံ့၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဉာဏ်ရှိ၊ မှတ်နာသိလော့။

ရှင်။ ။ ပတိဣဿရာသာမုတ္တဏိ၊ အရထုတ်ဘော၊ အဆွေအိမ်ရှင်၊
ဆင်ဖြူရှင်မျိုး၊ စကားရိုးဝယ်၊ ဟထိုး ရကြီး၊

သျှင်။ ။ တသီးထိုမှ၊ အယျ အယျ၊ ဘန္တေ ဘောန္တော၊
အာဝုသောနှင့်၊ မိန့်ဟောသဒ္ဒါ၊ အာယသ္မ၊ ဘဒ္ဒန္တဏိ၊
အတ္တထေပြား၊ အသျှင်များမူ၊ မှတ်သားဆန်းကြယ်၊
ဘဝယ် ယပင့်၊ ဟ ဆွဲဆင့်လော့၊

လွတ်။ ။ မှတ်ခွင့်တရံ၊ ဘုံစုံတုလွတ်၊ နှိုင်းစုံလွတ်နှင့်၊ ဘက်
လွတ်ဆိုမူ၊

လွန်။ ။ ပြုကျင့်အလွန်၊ အလွန်မြင်မြော်၊ ဘုန်းတော်အလွန်၊
အလွန်အကျူး၊ ကောင်းထူးဝယ်၊ ဟ မဆွယ်လင့်၊

လိုက်။ ။ ဆန်းကြယ် မှန်လိုက်၊ လိုက်သာရွာမျိုး၊ ဟ ထိုး
လွတ်ကင်း၊

မင်။ ။ဂူတွင်းဥမင်၊ ရွှေမင်ဝေဝေ၊ မင်သေထိုးမြဲ၊ ဟဆွဲမဘက်၊

မတ်။ ။ကွက်ရာဇမတ်၊

မာန်။ မာလ်။ ။ပြာဿဒိဗိမာန်၊ ပန်းမာလ်ထွေပြား၊ ဤသည်
များလည်း၊ မှတ်သားရွေးကောက်၊ ဟ မလှောက်နှင့်၊

နွယ်။ ။ထို့နောက်ဝံသ၊ ဂေါတ္တအနက်၊ ဆက်နွယ်မျိုးနွယ်၊
မြတ်နွယ်ခေါ်ထုံး၊ ဟလုံး မဆင်၊

နုတ်။ ။ယူငင်ရွေးနုတ်၊ မွေးမင်နုတ်က၊ ထုတ်နုတ်စသည်၊
လောက ဂေါဟာ၊ စကားရာလည်း၊ မပါ ဟဆင့်၊

နိုင်။ ။ကြံ့ခွင့်တတ်နိုင်၊ မတတ်နိုင်နှင့်၊ ပြုနိုင်မှုနိုင်၊ သိနိုင်တို့မှာ၊
ခရာဟမျိုး၊ ယှဉ်ထိုး မဖြစ်၊

နစ်။ ။ခနစ်ဟူသည်၊ သင်္ချာမည်လည်း၊ ထွေလည်ရှေးရိုး၊ ဟ
ထိုး မဆံ၊

ပစ်။ ။မြဲမြံမှတ်ရေး၊ လေးသေနတ်ပစ်၊ ခဲနှင့်ပစ်က၊ စွန့်ပစ်
ပယ်နိုင်၊

ပည်း။ ။ပည်းလှိုင်းပည်းကြွယ်၊ တသွတ်ပည်းသီ၊ နည်းမှီဆင်
ခြင်၊ ဖြင်ပည်းပေါ်ပည်း၊ လိပ်ကမ္ပည်းနှင့်၊ ယမ်းပည်း
တဖြာ၊ ပည်း သင်္ချာက၊

ပည့်။ ။သိတာဆိုလှည့်၊ တပည့်ဟူငြား၊

မည်။ ။သွားမည် လာမည်၊ ပြုရမည်တည့်၊ ဘွဲ့မည်သည်၊

မည်း။ မှည်း။ ။ပမာပမည်း၊ ဘခမည်းနှင့်၊ ခမည်းစုက်လို၊
ပြာညိုနက်မည်း၊

မည်။ ။ငမည်းလူမည်၊ သစ်မည်စည်က၊ အမည်မှည်းခြင်း၊
ရမည်းသင်းဝယ်၊ လွတ်ကင်းပင့်ရစ်၊ ရေးလစ်ထိုးစံ၊

ကြည်။ ချဉ်။ ။အသံတူငြား၊ ကြောင်းကွဲပြားသံည်၊ နှစ်ပါး
င ၂၊ ပသဂတင်၊ဝိဇ္ဇပါငြိစွဲ၊ ဖဲကြည်ရှောင်ကြည်၊ ချိုချဉ်
ကစ၊ခရာ ၂ ဖြင့်၊ သတ်ရတုံရှောင်း၊ဤလုံးပေါင်းလည်း၊
ဦးခေါင်းမပါ၊ ၂ သတ်မှာရှင့်၊

ကြည်။ ခြည်။ သဒ္ဒါယုံကြည်၊ ခြောက်ရောင်ခြည်က၊ စသည်
ခေါ်ရိုး၊ စကားမျိုးမှာ၊ နောက်ပိုးဦးခေါင်း၊ ပါသင့်
ကောင်းဟု၊ မူဟောင်းရှေးစာ၊ မိန့်ဆိုမှာရှင့်၊

၍။ ။ ။ဉာဏ်ဝါနှိုင်းရှည်၊ ၍နှင့်၏ကို၊ ရေးသည့်အခါ၊
အမြစ်ပါလော့၊ တံထွာလက်သုံး၊ ရှေးနည်းထုံးကို၊
ပိုက်ကျုံးစိမ့်ငှာ၊ လက်ခါမျိုးမိုက်၊ ကေပိုဒ်ဖြင့်၊ စဉ်လိုက်
သိရန်၊ အကြောင်းပြန်သည်၊ ထုံးမှန်မပျက်စေသတည်း။

၂။ ရွှေနားတော်သွင်း ခွဲထား

(ခွဲထားအယူ)

ပြု-ပျူ
ပျောင်-ပြောင်

- (၁) ကမ်းယံပြုတို့၊ မပျူမငှာ၊
(၂) ဥဇနာပျောင်၊ နန်းရွှေတောင်ထက်၊
ထွန်းပြောင်သုံးလ၊

ပြောက်-ပျောက်

- (၃) ယောက်ဖမင်းပြောက်၊ ရာမပျောက်
လျှင်၊ တစီးရှင်၏၊

ဖြား-ဖျား

- (၄) သက်တင်ပိုက်ဖြား၊ သမီးသားတွင်၊
ရှေးဖျားအကြီး၊

ကြီး-ချီး
ကျံ-ကြံ

- (၅) ဘိုးတော်ကြီးတုံ၊ ရိုက်ချီး-
(၆) ကျံ ကျံ အောင်ပွဲခံက၊ လုပ်ကြံ
နောင်ရေး၊

ဖြာ-ဖျာ

- (၇) ဟိုရှေးစဉ်ဖြာ၊ သာသနာဝယ်၊ ဖျာ
သိုလိပ်ယူ၊ မင်းတဆူလျှင်၊

ချင်-ခြင်
ကြုံ-ကျုံ

- (၈) ပြုကြံချင်၍၊ ဆင်ခြင်မရှိ၊
(၉) နတ်ဝိသုကြုံ၊ စေထိုင်းကံသို့၊ ယုံကျုံ
တတ်ပွန်၊ သေနတ်ဝန်နှင့်၊

၂။ ရှေ့နားတော်သွင်းခဲ့ထား

၃၅၇

ခြား-ချား	(၁၀)	သို့ကျန်တခြား၊ ထီးဆောင်းများ တို့၊ စက်ချားသို့ပတ်၊
ချယ်-ခြယ်	(၁၁)	လျှောက်ပတ်ရွေးချယ်၊ မျက်စုံခြယ် လျက်၊
ယံ-ရံ	(၁၂)	ထိုဝယ်ကမ်းယံ၊ နောက်တရံကို၊
ချင်း-ခြင်း	(၁၃)	မခံပြုချင်း၊ ရန်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ စလင်းဘုရင်၊
ပြောင်း-ပျောင်း	(၁၄)	နတ်ခွင်လဲပြောင်း၊ ဦးရီးနှောင်း တွင်၊ ညံ့ပျောင်းသည်းအူ၊
ကျူ-ကြူ	(၁၅)	မင်းရှေ့ကျူကို၊ ပျံ့ကြူကြိုင်၊ တခြေ ခြေးလျှင်၊
ငြာ-ညာ	(၁၆)	ဟစ်ကြွေးငြာလျက်၊ ညိညာတက် ဆန်း၊
ကြောက်-ကျောက်	(၁၇)	ကြောက်ခမန်းတည့်၊ တိုင်းခန်းရှုံ ကြောက်၊ သွားလေမြောက်က၊ မြ ကျောက်တန်တိုင်း၊ လှိုင်းဝဲပလုံ၊
ကျုံ-ကြုံ	(၁၈)	ရှေ့စားကျုံသို့၊ ကြိုက်ကြုံခါထူး၊ မြတ်ကျေးဇူးကို၊
ကျေ-ကြေ	(၁၉)	လေး ဦး မ ကျေ၊ ကပ်လုံး နေသို့၊ မကြေသမိုင်း၊ တလိုင်းသ ရှင်၊
ကျင်-ကြင်	(၂၀)	အသည်းကျင်၍၊ ချစ်ကြင်မယွင်း၊ ဗိုလ်ခပင်းနှင့်၊

၃၅၈

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

ငြာ-ညာ	(၂၁)	လှေချင်းငြာ၍၊ ညီညာမရွဲ့၊ သုံးဆယ့်ခြောက်စင်း၊
ကျင်း-ကြင်း	(၂၂)	လှေရံကျင်း၍၊ အင်ကြင်းပွင့်ဝေ၊
ကျိုး-ကြိုး	(၂၃)	မိုးမြေပြတ်ကျိုး၊ အောင်စည်မိုး၍၊ ထပ်ကြိုးရွာလေ၊
ကြပ်-ကျပ်	(၂၄)	စေ့ကကြပ်ကြပ်၊ ကိုယ်တိုင်ကွပ်၍၊ မြောင်ကျပ်ကျကျ၊
ငြင်-ညင်	(၂၅)	ဒီပကြောက်ငြင်၊ ဘိုးတော်ရှင်ကား၊ ယဉ်ညင်-
ကြောင်း-ကျောင်း	(၂၆)	မြစ်ကြောင်း၊ မြို့ကျောက်မြောင်း၊ ဝယ်၊ မိကျောင်းရဲလှေ၊ ရောဝတီ၊ မြစ်လုံးနီမျှ၊
ကျွက်-ကြွက်	(၂၇)	စီစီကျွက်ကျွက်၊ အုတ်ကျက်ကျက်တည့်၊ ကြွက်ကိုကြောင်ဘား၊ လိုက်သောလားသို့၊
ပြက်-ပျက်	(၂၈)	စကား ထင် ပြက်၊ ချီပေလျက်ကို၊ ရှေးပျက်ခဲ့လေ၊
ကြံ-ကျံ	(၂၉)	စိတ်နေမှတ်ကြံ၊ ကြံကြံ ခံသော်၊ လိမ်းကျံရွံ့မည်း၊ တိုက်လှည်းရန်လုံး၊
ကျိုး-ကြိုး	(၃၀)	အစဉ် ကျိုး အံ့၊ ဆို ကြိုး ဝါးကာ၊ ဟစ်ကြွေးငြာ၍၊ ဟံသာမြို့မြောက်၊

၂။ ရွှေနားတော်သွင်းခဲ့ထား

၃၅၉

- ရောက်-ယောက် (၃၁) ချီလှာ ရောက် က၊ သုံး ယောက်
နောင်ရင်း၊ တောင်တွင်း ချောင်း
စာ၊
- ကြား-ကျား (၃၂) တောင်ကမ်း ကြား က၊ ပြောက်
ကျား-
- ကြန်-ကျန် (၃၃) နီကြန်၊ စိတ် ဖောက် ပြန် သည်၊
၀ ကျန်-
- ပြီ-ပီ (၃၄) ဟူပြီ၊ စော်ဘွားညီလည်း၊ မ ပီ-
- ခြေ-ချေ (၃၅) ဆင်ခြေ၊ ဆိုမှား ချေ သို့၊
- ကြောင်း-ကျောင်း (၃၆) ဘမ္မေထိန်းကြောင်း၊ ရိပ်ဖြူဆောင်း
၍၊ ရွှေကျောင်း စံပြီး၊
- ငြီး-ညီး (၃၇) ချစ်မငြီးသည်၊ လှံ ညီး မြဲ၊
- ကျွတ်-ကြွတ် (၃၈) ရဲရဲမည်းကျွတ်၊ သွေးသံစုပ်၍၊
ကြွတ်ကြွတ်-
- မြည်-မည် (၃၉) မြည်အောင်၊ သောက် မည် ယောင်
သို့၊
- ချေ-ခြေ (၄၀) ခုမောင်တိုက်ချေ၊ ခန့်လိုက်စေသည်၊
စစ်ခြေသူက၊ များလှပုန်းထိုး၊
- ကြိုး-ကျိုး (၄၁) ရင့်ကြောင်းကြိုးသည်၊ ကောင်းကျိုး
ခပ်သိမ်း၊
- ကုံ-ကြံ (၄၂) မလိမ်းမကုံ၊ မင်းဖြစ်ကြံလျက်၊
- ခြမ်း-ချမ်း (၄၃) ဆော်ဖန်ဝေခြမ်း၊ အမှု ထမ်း တို့၊
စိတ်ချမ်းစိမ့်ပင်၊

၃၆၀

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

ကြိုက်-ကျိုက်	(၄၄)	သန့်စင်ခါ ကြိုက်၊ ယောက်ချင်း တိုက်က၊ ကျိုက်ကျိုက် ဆူကြိုး၊
ညီး-ငြီး	(၄၅)	ညီးညီးညီးညီး၊ ရွှေဖောင်ကြီးနှင့်၊ မငြီးရှင်လန်း၊ ရေပန်းတက်ဖြာ၊
ကျင်း-ကြင်း	(၄၆)	မြိုင်သာ ကုန်းကျင်း၊ ပေါက်လဲ ကင်းသည်၊ ငါး ကြင်း ဆန်လှ၊ ဆောင်းရတုံဝယ်၊ စိတ်ခုဟောရမ်း၊
ကြမ်း-ကျမ်း	(၄၇)	မာကြော့ ကြမ်းမှု၊ တင်း ကျမ်း ရေကြည်၊
ကြယ်-ကျယ်	(၄၈)	ချမ်းကြည် စင်ကြယ်၊ နက်ဝှမ်း ကျယ်သား၊ ပင်လယ်ရေရှင်၊ မြစ် အပြင်ဝယ်၊ မာတင်ထွေပြား၊
ဖျား-ဖြား	(၄၉)	ရှမ်းမင်းဖျားကို၊ ဖြားဖြား ယောင်း ယောင်း၊ အပေါင်း မြေပေါ်၊
ကျော်-ကြော်	(၅၀)	သိန္ဓော ကျော် နှင့်၊ ငြာ ကြော် ပစ်ဖောက်၊ အမြောက် စိန်ပြောင်း၊
ခြောင်း-ချောင်း	(၅၁)	ပဲတင် ခြောင်းမျှ၊ လက်ချောင်းသို့ စိပ်၊
ချောက်-ခြောက်	(၅၂)	ဦး ထိပ်ထုတ် ချောက်၊ မင်းဖြစ် လောက်ဟု၊ ဆင် ခြောက် ဆယ်မှန်၊ ထက်စွယ်ချန်နှင့်၊
ပျင်-ပြင်	(၅၃)	ကလန်သံပျင်၊ ရှာဖွေ တင်လျက်၊ နန်းပြင်စိုးယူ၊ ကျန်းဇမ္ဗူဝယ်၊

၂။ ရှေ့နားတော်သွင်းခွဲထား

၃၆၁

ယုံ-ရုံ	(၅၄)	နတ်လူကြည်ယုံ၊ ထူပါရုံကို၊
ချေ-ခြေ	(၅၅)	တည်တံ့သချေ၊ ရုံးစည်းထွေဖြင့်၊ မခြေမငုံ၊ ဝင်းလျှံညစ်နာ၊
ကျာ-ကြာ	(၅၆)	ခြောက်နှစ်ကြာက၊ ကျာကျာကြွေး ဟစ်၊
ဖျား-ဖြား	(၅၇)	မင်းစစ်မင်းပျား၊ မလှည့်ဖြားပဲ၊
ကျဉ်-ကြဉ်	(၅၈)	အခဲအကျဉ်၊ ရေအယဉ်တုံ၊ ရှောင် ကြဉ်မဝံ၊
ကျိတ်-ကြိတ်	(၅၉)	တုံတုံခဲကျိတ်၊ အံသွားကြိတ်၍၊ ဗျာ ဒိတ်တန်ခိုး၊
ကြိုး-ကျိုး	(၆၀)	စက်မိုးကြိုးသို့၊ အကျိုးဝှဲချိုး၊ ကြက် သီးဝှန်ပြင်း၊
ခြင်း-ချင်း	(၆၁)	ထပြန်ချင်းကြောင့်၊ ချင်းနှင့်-
ချင်-ခြင်	(၆၂)	ကချင်၊ ကြံဆင်ခြင်၍၊ ထို့ပြင်တသီး၊ ကျိုးနှင့်လက်မြှောက်၊
ခြောက်-ချောက်	(၆၃)	ခြိမ်းလိုက်ခြောက်က၊ ထုတ်ချောက် တဂုဏ်၊
ပျ-ပြ	(၆၄)	ရဲမုန်ပျောင်းပျ၊ တက်ရေးပြလျက်၊
ဖျား-ပြား	(၆၅)	ဗလခွန်အား၊ တရဖျားမှု၊ ဖောက် ပြားကျော်ဟိုး၊ သတိုးမင်းစော၊
ခြည်-ချည်	(၆၆)	တင့်မောရောင်ခြည်၊ 'ရွှေဘွဲ့ချည်မှ၊
ကြ-ကျ	(၆၇)	မကြောင့်ကြပေ၊ ရဲနေကျကျ၊
ကျက်-ကြက်	(၆၈)	ချမ်းမြအုတ်ကျက်၊ ပျံသည့်ကြက်သို့၊

၃၆၂

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

ရောင်-ယောင်	(၆၉)	လျှပ်စက်အလောင်၊ တန်ဆာရောင် နှင့်၊ ကိုယ်ယောင်ရှက်နွယ်၊
ယယ်-ရယ်	(၇၀)	ဖြင်ပေါ်ယယ်၍၊ ငိုရယ်ကြံကြံ၊
ယံ-ရံ	(၇၁)	မြိုင်သာယံတွင်၊ ခြွေရံမနီး၊
မည်-မြည်	(၇၂)	သံကြီးလေးမည်၊ မိုးကြိုးမြည်သို့၊
ကြည်-ကျည်	(၇၃)	စိတ်ကြည် မေတ္တာ၊ ခိုင် ကျည် စွာ သည်၊
ယှို-ရှို	(၇၄)	ဆရာဖုန်းယှို၊ တောင်ရှိဟူလောက်၊
ရောက်-ယောက်	(၇၅)	လျော့ ဘွယ် ရောက် လည်း၊ ခွက် ယောက်ရွှေငွေ၊
ပြက်-ပျက်	(၇၆)	ကြာနေလည်းပြက်၊ ပျောက်ခဲ့ပျက် ၍၊
ရစ်-ယစ်	(၇၇)	ရန်မက်ထပ်ရစ်၊ ရန်မုန်ယစ်လျက်၊
ကြောင်း-ကျောင်း	(၇၈)	ရှင်ဖြစ်စေကြောင်း၊ ထိန်းကျောင်း သိထင်၊
ငြို-ညှို	(၇၉)	မငြင်မငြို၊ နတ်မောင်ညှိုလျှင်၊
ကျပ်-ကြပ်	(၈၀)	ကိုယ်ကိုကျပ်ကျပ်၊ စည်းကြပ်စွဲသုံး၊
ကျင်-ကြင်	(၈၁)	ပတ်ကုံးဝန်းကျင်၊ ဇမ္ဗူပြင်ဝယ်၊ အကြင်လိုအပ်၊
ယပ်-ရပ်	(၈၂)	ယပ် နှင့် ယပ် သို့၊ အရပ်မျက်နှာ၊ သမ္ဘာပွင့်ဟုံ၊
ရှို-ယှို	(၈၃)	သင့်ရုံပျိုနု၊ အနုမြူရှို၊ မယှိုကံထူး၊

၂။ ရွှေနားတော်သွင်းခဲ့ထား

၃၆၃

- ယပ်-ရပ် (၈၄) ဝေးကြွေးကမ်းယပ်၊ မှာဘက်ရပ်သို့၊
မကပ်စုတ်စုတ်၊
- ယုတ်-ရုတ် (၈၅) တယောက်ယုတ်ဖြင့်၊ ရုတ်ရုတ်သဲသဲ၊
ပြတ်ကဲ့ကိစ္စ၊
- ချ-ခြ (၈၆) လောင်မီးချသျက်၊ ခြခြမြေကြီး၊
မင် ထီး ရန် ငှါ၊ ရန် ညွှန် ခူး လျက်၊
စောလူးဆက်မြောက်၊
- ခြောက်-ချောက် (၈၇) နှစ် ဆယ့် ခြောက် ဝယ်၊ ချောက်
ချောက်-
- ချား-ကြား (၈၈) ချားချား၊ မင်းကြားမချပ်၊ နှစ်ခု
လပ်သော်၊ ပိုးဟပ်ကြွက်ထူ၊ ဖျက်ဆီး
ပြုသည်၊
- ကြန်-ကျန် (၈၉) တခုယုတ်ကြန်၊ ငရမန်ကို၊ မင်းကျန်
ရစ်သား၊ ဖုန်းဖြင့် ဝါးသည်၊ ခဲ့ထား
ရွှေနားတော်သွင်းတည်း။ ။

၃။ ယဝဏ်ရေးသတ်ပုံ

(၁) ယဝဏ်ဝဏ္ဏ၊ တာလုဇဖြင့်၊ မုချသေချာ၊ ရေးထိုက်ရာကို၊
လင်္ကာကမ္မည်း၊ တပေါင်းတည်းဖြင့်၊ ထုံးနည်းရေးချယ်၊
နိဒါန်းသွယ်ပိမ့်။

ယ။ယျ။ ။ မင်းဘွယ်စိုးယ၊ မြို့ပင်းယနှင့်၊ ခယဝပ်တား၊
ပြုငြားယုယ၊ ထိန်းယတတန်၊ ယမန်ခေါ်မှု၊
ယခုဆိုလေ့၊ ယနေ့ယခင်၊ ထို့ပြင်ယခေါင်၊
အောင်မြင်ဇေယျ၊ ဝေနေယျနှင့်၊ ဝယရွယ်
ချိန်၊ အစိန္တေယျ၊ မေတ္တေယျတည်း၊ ဥေယျ
ငါးအင်၊ ဗေဒင်ယဇု၊ ယမုနာမြစ်၊ ကစ္စာယန၊
သင်္ချေယျခေါ်၊ ယသော်ဗိမ္ဗာ၊ အာဂန္တုကာ၊
ဟာယနရက်၊ တချက်သိညီ၊ အာရိဗျာယ၊ နာယ
ကနှင့်၊ ယမခေါ်ထွေ၊ ယေဘုယျနည်း၊
သိပ်သည်းမှတ်ယူ၊ ရှေးသူထုံးမြတ်၊ ဝိနိစ္ဆယ၊
မောနေယျဟု၊ ဇယထုကာ၊ နိဿယမ္ပိ၊ ဝစီကာ
ယ၊ သာကိယန္တယ်၊

ယာ။ ။ ဥပါယ်မာယာ၊ သင်္ခယာတည်း၊ ကွမ်းယာ
စားဘွယ်၊ လယ်ယာလုပ်မှု၊ ယာဂုထမင်း၊

		ဖြည်းညှင်းသာယာ၊ ချစ်ပိယာလည်း၊ ယာစ
		ကာဘုန်းတောင်း၊ တကြောင်းပဌမာ၊ ဒုတိ
		ယာက၊ စသည်ပစ္စယာ၊ လက်ယာလက်ဝဲ၊
ယံ။ ယီ။	။	ပြုမြဲယာပီ၊
ယု။	။	တလီသိမ္မ၊ သက်အာယုက၊ ယုယုယယ၊
ယု။	။	ဝါဒအယ၊ သိမ်းယုယကိုင်၊
ယံ။	။	မခိုင်းယံ၊
ယော။	။	ထိုကဲ့အတူ၊ မှတ်ယုမချို၊ ယောမြို့နဂရ၊ ယော
		နကတိုင်း၊ ခြားပိုင်းပညတ်၊ ဝါယောဓာတ်
		က၊ ပယောဂလည်း၊
ယံ။	။	ပစ္စည်းပပံ၊ ကောင်းကင်ယံနှင့်၊ မြိုင်ယံတော
		ယံ၊ ကမ်းယံတခြား၊ သံကြားသုယံ၊ ကျမ်း
		နိယံတည့်၊ နေယံညဉ့်ယံ၊ မိုးယံအထက်၊ ခြေ
		လက်ယားယံ၊ သယံဇာတ်ဟူ၊ သယံဘူဉာဏ်။
ယား။	။	ကျောက်မှန်ထင်ရှား၊ ပြဟိုးယားနှင့်၊ ပြယား
		ဂေါမိတ်၊ ပဋိက္ခယား၊ ယိုးဒယားပြည်၊
		ကျောက်မည်သမုတ်၊ ဥဿဖယား၊ လင်မယား
		နှင့်၊ ဘုတ်ယားတမာ၊ ဝဲနာလည်းယား၊
		ယား၍ ကုပ်ဖျောက်၊ စဉ်လျှောက်သိမ်းရုံး၊
		ယဇ်ဇာတိဟူ၊ စွဲသုံးမှတ်ရန်၊ ကမ္မည်းကန်သည်၊
		ထုံးမှန် မပျက် စိမ့်ငှာတည်း။ ။
(၂)		မပျက်စိမ့်ငှာ၊ ကျမ်းလာတထောက်၊ ရွေးချယ်
		ကောက်ပိမ့်၊

၃၆၆

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

- ယက်။ ။ ဂယောက်ဂယက်၊ လုယက်တထေ၊ မြေကို
တူးယက်၊ ရွှေကြက် ယက်တည့်၊ လှိုင်းယက်
ရေဝဲ၊ ဆွဲသည့်ဘယက်၊
- ယွက်။ ။ မယွက်မယွန်း၊ ယွက်ယွန်းတအင်။
- ယင်။ ။ လှပုံယင်က၊ ဆင်ယင်တန်းဆာ၊ မက္ခိကာယင်၊
တုယင်မှန်ကင်း၊
- ယင်း။ ။ မှတ်ခင်းတခြား၊ ယင်းပျား ဆိုမြောက်၊
ကျောက်တွင်ပယင်း၊ ယင်းသို့ဆိုငြား၊
- ယွင်း။ ။ မှားယွင်း ချွတ်ယွင်း၊ ယိုယွင်းတဆစ်၊
- ယစ်။ ။ ယစ်မျိုးသောက်စား၊ ပျားပိတုန်းယစ်၊ အမှန်
ယစ်နှင့်၊
- ယဇ်။ ။ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၊
- ယာဉ်-ယျာဉ်။ ။ နွားမြင်းဆင်ယာဉ်၊ ကျွန်း ဂေါယာဉ်လည်း၊
ဥယျာဉ်မြိုင်သာ၊ ဒက္ခိဏာယာဉ်၊
- ယဉ်။ ။ ရေယဉ်စီးပြေး၊ ယဉ်ကျေးယဉ်နဲ့၊
- ယဉ်း။ ။ ခေါ်မှုပဲယဉ်း၊ လွန်ခဲယဉ်းနှင့်၊ ဦးယဉ်းအနာ၊
ယဉ်းနာတလီ၊
- ယဉ္ဇ။ ။ သီသီယဉ္ဇယဉ္ဇ၊ ပုဆိုးယဉ္ဇက၊
- ယှဉ်။ ။ ဟယှဉ်ပြမှု၊ ယုဇဇာတ်နက်၊ ပေါင်းဘက်တွဲ
ယှဉ်၊ ချဉ်းကပ်ယှဉ်နှင့်၊ စပ်ယှဉ်တဖြာ၊
- ယတ်။ ။ ဉာဏ်ဝါရူနှိုင်း၊ ကရိုဏ်းပယတ်၊ အနိယတ်
လည်း၊ နိယတ်-
- ယျတ်။ ။ နေယျတ်၊

- ယနီ။ ။ ပြာသဒ်ဝေယနံ၊ ဝေဇယနံတညံ။
- ယုန်း။ ။ မှတ်ရန်တထောက်၊ ရွှေ့နောက်ယိုယုန်း၊ ယုန်း
ပြည်တခြား၊
- ယပ်။ ။ မြစ်နားကမ်းယပ်၊ စိုက်ထူယပ်လျက်၊ မိုးယပ်
တံမ်ယပ်၊ ပယပ်ရွာသား၊ နံပါးနံယပ်၊ လုံး
ယပ်သဏ္ဌာန်၊ ခေါ်မှန်သညီ၊ ဗီဇနီယပ်၊ ထောင့်
ပါယပ်တည့်၊ လက်ယပ်ခေါ်ငြား၊ စပါး
လှေ့ယပ်၊ မီးယပ်နာထ၊
- ယမ်း။ ။ မျက်ယမ်းဆသည်၊ ခခယမ်းယမ်း၊ မို့မို့ယမ်း
လည်း၊ ဘက်ယမ်းဖည်ယမ်း၊ တဖျင့်ယမ်းနှင့်၊
ယောင်ယမ်း၊ ယော်ယမ်း၊ ရွာယမ်းစမ်းကာ၊
ယမ်းပည်းမမှား၊ ယမ်းဆားတသွယ်၊
- ယာယ်။ ။ ပရိယာယ်နှင့်၊ ပြယာယ်-
- ယယ်။ ။ ပေါယယ်၊ အသွယ်သွယ်လည်း၊ ရေးဘွယ်
ရုံးစည်း၊ ယငယ်ချည်းဟု၊ သိပ်သည်းကျဉ်းရုံး၊
လက်ကုံးသည်၊ ပိုက်ကျုံးမှတ်ရန် တဖြာ
တည်း။ ။
- (၃)
- ယိမ်း။ ။ မှတ်ရန်တသွယ်၊ ရေးဘွယ်ထို့နောက်၊
တောင်မြောက်ယိုယိမ်း၊ မခိုင်ယိမ်းနှင့်၊ ယိမ်း
ပါးနွဲ့ယိမ်း၊ တိမ်းယိမ်းတုံလတ်၊
- ယုတ်။ ။ အမြတ်အယုတ်၊ သမ္ပယုတ်က၊ ဌာနပယုတ်၊
တခုယုတ်လည်း၊ သူယုတ်ယုတ်မာ၊ ယုတ်ညံ့
စွာသည်၊ ဥစ္စာဆုတ်ယုတ်၊

၃၆၈

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

ယုဂ်။ ။

ပြုယုဂ် မိန့်မြွက်၊

ယုန်။ ။

ငှက်မည်လင်းယုန်၊ လနယုန်နှင့်၊ ယုန်သတ္တဝါ။

ယုံ။ ။

သဒ္ဓါယုံကြည်၊ ယုံမှတ်သည်တည့်၊ ကြည်ယုံ
စိတ်သန်၊

ယောက်။ ။

ပန်းကန် ခွက်ယောက်၊ လူတယောက်က၊
နှစ်ယောက်စသား၊ ယောက်ျား ယောက်ဖ၊
ယောက်မနှင့်၊ ယောက်မ ဟင်းချို၊ ခေါ်ဆို
တသွယ်၊ လင်ငယ်သယောက်၊ ဂယောက်ဂ
ယက်၊ ယောက်ယက်ခတ်ငြား၊

ယောင်။ ။

သိကြားနတ်ယောင်၊ အယောင်ဆောင်တည့်၊
ပြုယောင် မူယောင်၊ လာယောင်ယောင်ရှိ၊
မျှော်ယိုမျှော်ယောင်၊ နှာယောင်နဖူး၊

ယောင်း။ ။

တထူး ဖြားယောင်း၊ ချက်ဖယောင်းနှင့်၊
သွေယောင်း-

ယိုင်။ ။

ယိမ်းယိုင်၊ ခွေယိုင်-

ယို။ ။

ယွင်းယို၊ ရွှေနောက်ယိုတည့်၊ စီးယိုကျယို၊
သနပ်ယိုနှင့်၊ ယိုကျိုတုံရှောင်း၊

ယို့။ ။

လည်းလျောင်းယို့ယို့၊ ပျပ်ပျပ်ယို့စေ၊ ထိုင်
နေယို့ယို့၊ ယို့ယို့သွားလတ်၊

၃။ ယဇယံရေသတ်ပုံ

၃၆၉

ယိုး။ ။

နတ်ယိုး စုန်းယိုး၊ သူခိုးယိုးခြင်း၊ ဤတသင်း
ကို၊ ထုံးရင်းမကွယ်၊ ယဇယံဖြင့်သာ၊ ရေးအပ်
စွာရှင့်၊ ပညာခေါင်ထိ၊ ကဝိတဆူ၊ ပြုလို့သတို့၊
မှတ်ယူစွဲသုံး၊ နှလုံးမပြတ်၊ ပိုက်ထားအပ်သည်၊
ပညတ် လောကီတံထွာတည်း။ ။

၄။ ဖဉ္စိးထုပ်နှင့် ဘကုန်းရေးပုံ လင်္ကာ

၁။ ဌာန်ဩဌဇ၊ ဒုတိယအက္ခရာ၊ ဖနှင့်သာလျှင်၊ ရေးရာ
သမျှ၊ ရုံး၍ပြအံ့ ။ ကြက်ဖငှက်ဖ၊ အဖခေါ်ဝေ၊ ယောက်ဖ
တော်က၊ ထည့်သော် ပုံးဖ၊ စကားဖနှင့်၊ စပ်ဖစူဖ၊ ပရ
ဆေးမှာမူ၊ စူလနဖ၊ နားမှာစုဝေ၊ နဖာချေးက၊ ဖာထေး
တစိ၊ လုံးတင်ဘိမူ၊ ကပ်ဖိကျောက်ဖိ၊ ကြက်ထောင်ဖိနှင့်၊ ဖိ၍
လည်းထိုင်၊ ဖိထိုင်ညောင်စောင်း၊ ပျော့ပျောင်းအောင်ဖိ၊
နောက်ကိုဖိနှင့်၊ ဖိလိုက်ဆိုစမ်း၊ ပန်းသရဖီ၊ ဖိဖိဆန်ဆန်၊ ဖိလာ
ပြန်နှင့်၊ မှင်ဆံဖိဖိ၊ ငှက်ပျောဖိက၊ ခေါင်းဖိချည်ဖိ၊ ဖိကုပ်
တင်မူ၊ အဖုအဆစ်၊ သစ်ဥသစ်ဖု၊ လုံးဖုစုစု၊ ဒီသကူသော်၊ သရဖူ
မြစ်၊ သင်းကျစ်ဦးခိုက်၊ မကိုဋ်သရဖူ၊ ဖဲအဖူက၊ ရောင်စုဖုဖု၊
ပန်းငုံဖုနှင့်၊ ထွတ်ဖုနဖု၊ ကမ်းထိပ်ဖုတည့်၊ စိန်ဖုစိန်ခက်၊ ဖု၍
တက်က၊ ရှက်ဖုပြန်ထွေ၊ ရှောင်ပေမူ၊ မောင်ဖေလူဖေ၊ မွေးဖေ
ခေါ်ရာ၊ အနာအဖေ၊ အိမ်နောက်ဖေက၊ ဖေးဖေးမမ၊ ပြုရ
လေနဲ၊ နောက်ပစ်တဲမူ၊ မယ်ဖဲ မောင်ဖဲ၊ ရှောင်ကြဉ်ဖဲနှင့်၊ ဖဲရ
ထည်လွှား၊ ဖဲကစားတည့်၊ ပါးနားကိုဖဲ၊ ပွဲအောင်ဖဲနှင့်၊ လက်ဖဲ
ဖဲသည်၊ လူမည်ငဖေ့၊ ဖေ့အူဖေဖေ ရောင်ဖေပူပူ၊
ဖော်၍ပြက၊ မြေမှဘူးဖော်၊ မွေးပေါက်ဖော်နှင့်၊ ဆေးဖော်

၄။ ဖဉ္စိးထုပ်နှင့် ဘကုန်းရေးပုံ လင်္ကာ

၃၇၁

ထုတ်ဖော်၊ အဖော်ရငြား၊ ဆံဖားရားက၊ ဖားဖားလာသည်၊
လူမည်ငဖား၊ မြေဝပ်ဖားဟု၊ ဤအစုသည်၊ ရေးမှု ဖဉ္စိးထုပ်
သာတည်း။

၂။ ဆေးသောက်သည့်ဖက်၊ လက်ကိုဖက်နှင့်၊ ရှဉ်ဖက်
ရောစပ်၊ ဖက်သကပ်နာ၊ ဖက်သချာလေ၊ ဖက်ဆွတ်ရေက၊
ပျောက်ပြေခဲလှ၊ အနာဖက်ခွက်၊ လက်ဖက်အဖက်၊ တောင်
မြောက်ဖက်တည့်၊ တဖက်သားလူ၊ စိတ်မူဖင်ဖင်၊ တင်သားဖင်နှင့်၊
ဖင်ဖင်မူမျှ၊ ရှာဖွေရတည့်၊ စိတ်ကဖင်နှင့်၊ ပြုနဲ့မြင့်ကြာ၊ နှေးဖင့်
စွာက၊ ရောင်ဝါစိမ်းဖံ၊ ခပ်ဖံ ဖံ နှင့်၊ ဖံ့ဖံ့ဆိုပေ၊ စုန်းမြေနတ်ဖမ်း၊
လက်ရဖမ်းတည့်၊ ဆိုစမ်းတဖန်၊ ရသာဖန်နှင့်၊ ဖန်မှန်စီသည်၊
ဖန်ရည်ဆိုးထပ်၊ စိပ်ဖပ်ဖပ်နှင့်၊ ဖြူဖပ်စာဖတ်၊ ဝါဖတ်ဝါဖန်၊
နေနက်ဖန်က၊ ကြိမ်ဖန်အိပ်ဖန်၊ မောင်ဖန်ခေါ်ငြား၊ ဖန်ခါး
ဟူဘိ၊ မျက်စိစပ်ဖန်၊ စကားဖန်နှင့်၊ ဖန်တလဲလဲ၊ ထူးကဲလွန်မင်း၊
နတ်ဖန်ဆင်းက၊ သစ်မင်း ရေသဖန်း၊ သဖန်းနူနာ၊ ရေမှာမစ္ဆ၊
ငဖန်းမတည့်၊ ကာယမိန်းမိန်း၊ ကိုယ်လုံးဖိန်းက၊ စပ်ဖိန်းပူလောင်၊
ကျူရိုးဖောင်နှင့်၊ ဝါးဖောင် လှေဖောင်၊ ရေဖောင်ဖောင်က၊
ဖောင်ဖောင်ကိုက်ဝါး၊ ငဖောင်ငါးတည့်၊ ဖောက်ကား ဖောက်
လျှိုး၊ ဝိသင်ထိုးမျှ၊ နွားကြီးထည့်ဖောင်း၊ ပွဲဖောင်းဖောင်းနှင့်၊
ဖောင်းကားရှာမည်၊ ဆူသည်မြုပ်ဖောင်း၊ ငစည်ဖောင်းဟု၊
တကြောင်းခေါ်ကြ၊ အမအဖို့၊ လေမှုတ်ဖို့နှင့်၊ မင်ဖိုလ်မီးဖို၊ သည်း
လှိုက်ဖိုက၊ ဖိုလ်သမာဝင်၊ သက်ငင်ရှိုက်ဖို့၊ ထိုမှတသီး၊ ဖို့သကြီး
နှင့်၊ မြေကြီးယက်ဖို့ ပေါင်းမြက်ဖို့တည့်၊ အဖို့ဝေငှ ပေးရအဖို့၊
အဖို့အဖွား၊ ခေါ်ငြားတဖို့၊ လမ်းဖို့ဖို့နှင့်၊ ဖို့ဖို့မြူးလာ၊ နံသာ

လိမ်းဖုံ၊ ဆေးအဖုံက၊ တောချုံပိတ်ဖုံး၊ စပါးဖုံးနှင့်၊ ဖုံးလွှမ်း ဖုံးစား၊ ကြုတ်ဖုံးများသည်၊ ရေးငြား ဖအက္ခရာတည်း။

၃။ စတုတ္ထက္ခရာ၊ ဘနှင့်ရေးရန်၊ ရုံးကာပြန်အံ့။ ဘာသန္တရာ၊ မာဂဓဉ္စ၊ သဘာဝသဘာ၊ ဝိဘင်္ဂါဘင်္ဂ၊ စသည်ပုဒ်ထွက်၊ အနက်ပြန်ဟော၊ ဉာဏ်သဘောနှင့်၊ ပုံးဘောဣတ္ထိဘော်၊ သုံးဘော်ရပ်ရွာ၊ ဘော်ကျူဝါက၊ သာခွာဘော်ရွက်၊ ဟိုမှာဘက်နှင့်၊ ရွှေဘက်တောင်ဘက်၊ သွားမည့်ဘက်တည့်၊ သုဘက်ဘီလူး၊ ပျော်ကြူးသဘင်၊ ဥပါဒ်ဘင်နှင့်၊ မာရဘင်နာဘင်၊ ဘင်နာခေါ်မှု၊ ဘင်စုဘင်စ၊ သင်္ဃဘင်တည့်၊ မျှတဝေဘန်၊ နောင်ဘန်အခါ၊ အာဏာထစ်ချုန်း၊ လူမင်းဘုန်းနှင့်၊ စိန်ဘုန်းလုံ့မီး၊ ဘုန်းတော်ကြီးက၊ တသီးဝေငှ၊ ငါ့ဘို့ မင်းဘို့၊ နောင်ခါဘို့နှင့်၊ ရှင်ဘို့မယ်မည်၊ သက်ရှည်ဘေးဘိုး၊ ဆိုရိုးဘီဘင်၊ ဆွေရော်တွင်အောင်၊ ဘခင်အထက်၊ မျိုးခြောက်ဆက်တည့်၊ ရေတွက်ခွဲမျှ၊ ဤနာမကို၊ ဘကုန်းနှင့်သာ၊ ရေးသင့်စွာဟု၊ မာဂအေညီ၊ မြန်မာစီသည်၊ ထုံးမို့ နှေးသူ့တံထွာတည်း။ ။

၅။ တောကြီးမှူး သတ်ထူး

က သ ဖ် (၇) ပု န် ။

- ၁။ ရွှေစင်ကနက်၊ ဓမ္မစက်၊ ဝိပင်္ဂါ ကကြီးသတ်။
- ၂။ ပေါလုနက်၊ အာဏာစက်၊ ဗလက် ကကြီးသတ်။
- ၃။ ငှက်ကရဝိက်၊ စေတသိက်၊ ဘိသိက် ကကြီးသတ်။
- ၄။ ပဌာန်း ဒုက်တိက်၊ ပစ္စနိက်၊ စဏ္ဍိက် ကကြီးသတ်။
- ၅။ အာဒိကပ္ပိက်၊ ဗျတ်ရိက်၊ နှစ်ဒ္ဓိက် ကကြီးသတ်။
- ၆။ နပုန်း ပဏ္ဍုက်၊ ဆယ်ပါးသုက်၊ ဥဿုက် ကကြီးသတ်။
- ၇။ တြိကဋ္ဌုက်၊ ပါတိမုက်၊ စတုက် ကကြီးသတ်။

ဂ င ယ် သ ဖ် (၅) ပု န် ။

- ၈။ အက္ခရာဝဂ်၊ ကျမ်းဝိမဂ်၊ ဖိုလ်မဂ် ဂငယ်သတ်။
- ၉။ လေးထပ်ဘဝဂ်၊ သုံးပါးမဂ်၊ ဓဇဂ် ဂငယ်သတ်။
- ၁၀။ ပုဒ်ဥပသဂ်၊ ပဉ္စဝဂ်၊ အနဂ် ဂငယ်သတ်။
- ၁၁။ သိန်းသကုနဂ်၊ တေဒဂ်၊ ကျားဗျဂ် ဂငယ်သတ်။
- ၁၂။ ဒွေဘော်သံယုဂ်၊ အစုံယုဂ်၊ ပြယုဂ် ဂငယ်သတ်။

ငသတ် (၃) ပုဒ်။

- ၁၃။ လေးပုံဗေဒင်၊ စျာန်မဂ္ဂင်၊ စျာနင် ငန့်သတ်။
- ၁၄။ ဘုရားဒီပင်၊ သရဏင်၊ မေခင် ငန့်သတ်။
- ၁၅။ တူရိယပဉ္စင်၊ သမ္မောဇ္ဈင်၊ ပလ္လင် ငန့်သတ်။

ဥငယ်သတ် (၂) ပုဒ်။

- ၁၆။ မြစ်သာနေရဉ်၊ မင်းရာဇဉ်၊ ကောဏ္ဍဉ် ဥငယ်သတ်။
- ၁၇။ ဉာဏ်ပညာမှဉ်း၊ တိုင်းရမှဉ်း၊ သဉ်းညဉ်း ဥငယ်သတ်။

ဋသန်လျင်းချိပ်သတ် (၃) ပုဒ်။

- ၁၈။ ပါစိတ်ဒုက္ခဋ္ဌ၊ သုံးပါးဝဋ္ဌ၊ ပါကဋ္ဌ ဋသန်လျင်းချိပ်သတ်။
- ၁၉။ ရာသီကက္ခဋ္ဌဋ္ဌ၊ ရှစ်ခုအဋ္ဌ၊ ဥက္ခဋ္ဌ ဋသန်လျင်းချိပ်သတ်။
- ၂၀။ ဇနက်အရိဋ္ဌ၊ ကာဏာရိဋ္ဌ၊ ကိလိဋ္ဌ ဋသန်လျင်းချိပ်သတ်။

ဏကြီးသတ် (၁၅) ပုဒ်။

- ၂၁။ မြစ်ကြီးမဟဏ်၊ သတိဉာဏ်၊ မင်းဒဏ် ဏကြီးသတ်။
- ၂၂။ ဆင်ရောဝဏ်၊ အဿကဏ်၊ လက္ခဏ် ဏကြီးသတ်။
- ၂၃။ ဘီလူးဂုမ္ဘဏ်၊ ဝေဿဝဏ်၊ သောဘဏ် ဏကြီးသတ်။
- ၂၄။ မုဒုလက္ခဏ်၊ အဝသဏ်၊ ဣဝဏ် ဏကြီးသတ်။
- ၂၅။ အပဿကဏ်၊ ဓမ္မဇဏ်၊ ဗီတာဏ် ဏကြီးသတ်။
- ၂၆။ ရှင်ဥပလဝဏ်၊ လဟုဘဏ်၊ ကာရဏ် ဏကြီးသတ်။

- ၂၇။ နက္ခသကဝဏ်၊ ဗြဟ္မဒဏ်၊ ဝိညာဏ် ဣကြီးသတ်။
- ၂၈။ ပါရာဇိကဏ်၊ ဂရုဘဏ်၊ သုဝဏ် ဣကြီးသတ်။
- ၂၉။ အနာထပိဏ်၊ သုဘကိဏ်၊ အာစိဏ် ဣကြီးသတ်။
- ၃၀။ ထက်စည်ခိုဏ်းခိုဏ်း၊ နှောသည့်ကိဏ်း၊ စားကိဏ်း ဣကြီးသတ်။
- ၃၁။ သံဃာအုပ်ဂိုဏ်း၊ ရှုကသိုဏ်း၊ ကရိုဏ်း ဣကြီးသတ်။
- ၃၂။ အမနောဂိုဏ်း၊ မနောဂိုဏ်း၊ ဆန်းဂိုဏ်း ဣကြီးသတ်။
- ၃၃။ ဆန်းဆယ်ရှစ်ဂိုဏ်း၊ ဗျာကရိုဏ်း၊ နှစ်ဂိုဏ်း ဣကြီးသတ်။
- ၃၄။ နတ်မင်းဝရဏ်၊ မဟာဂုဏ်၊ လူ့ဂုဏ် ဣကြီးသတ်။
- ၃၅။ ဥဒါဟရဏ်၊ ပရဂုဏ်၊ အရဏ် ဣကြီးသတ်။

တဝမ်းပူသတ် (၄၂)ပုဒ်။

- ၃၆။ ဘုရားသိဒ္ဓတ်၊ သံဃာပတ်၊ ဝမတ် တဝမ်းပူ။
- ၃၇။ ရှင်ဗုဒ္ဓဒတ်၊ ကျင့်မာနတ်၊ အာပတ် တဝမ်းပူ။
- ၃၈။ ကပိလဝတ်၊ မင်းသိဒ္ဓတ်၊ နက္ခတ် တဝမ်းပူ။
- ၃၉။ စကြာမန္ဒာတ်၊ ပြည်သာဝတ်၊ အမတ် တဝမ်းပူ။
- ၄၀။ အဇာတသတ်၊ ဒေဝဒတ်၊ ကျင့်ဝတ် တဝမ်းပူ။
- ၄၁။ လောင်းဘူရိဒတ်၊ ပေါရိသတ်၊ ပုချတ် တဝမ်းပူ။
- ၄၂။ မင်းဗြဟ္မဒတ်၊ အနာဂတ်၊ အဝတ် တဝမ်းပူ။
- ၄၃။ ကေနိပဂိတ်၊ စသည်ဇာတ်၊ ဟောလတ် တဝမ်းပူ။
- ၄၄။ တိုက်ရိုက်နိတတ်၊ ဆောင်နေယျတ်၊ အနတ် တဝမ်းပူ။
- ၄၅။ သညာအန္တတ်၊ ဝစနတ်၊ ဗျူပွတ် တဝမ်းပူ။
- ၄၆။ ခုနစ်သွယ်ဝိဘတ်၊ နာမ်လိဂ်တ်၊ တုလျတ် တဝမ်းပူ။

- ၄၇။ ရှစ်သွယ်ဝိဘတ်၊ ကျမ်းအာချာတ်၊ အန္တတ် တဝမ်းပူ။
၄၈။ ပုဒ်ပစ္စည်း ဓာတ်၊ ခွဲဝေတတ်၊ ရဟတ် တဝမ်းပူ။
၄၉။ သမုစ္စယတ်၊ ဝိရုဒ္ဓတ်၊ မချွတ် တဝမ်းပူ။
၅၀။ သံဘိန္ဒူဓာတ်၊ ပုဒ်နိပါတ်၊ တိမ်နတ် တဝမ်းပူ။
၅၁။ အကမ္မဓာတ်၊ ကမ္မဓာတ်၊ ဝါကျတ် တဝမ်းပူ။
၅၂။ နပုန်းဇကတ်၊ အနိယတ်၊ ပုဒ်ဓာတ် တဝမ်းပူ။
၅၃။ သင်္ကေတမှတ်၊ ခေါ်ပညတ်၊ ပရမတ် တဝမ်းပူ။
၅၄။ ဝတ်နေပကတတ်၊ သုနက္ခတ်၊ ဂါယတ် တဝမ်းပူ။
၅၅။ ကျောက်မဏိရတ်၊ ဥပပါတ်၊ ဟိနတ် တဝမ်းပူ။
၅၆။ သုတ္တနိပါတ်၊ ဓမ္မသတ်၊ ဟိယျတ် တဝမ်းပူ။
၅၇။ ကိုးပါးနဝရတ်၊ အဂ္ဂိရတ်၊ ပဝတ် တဝမ်းပူ။
၅၈။ အသုညသတ်၊ ခန္ဓာဓာတ်၊ နှာနွတ် တဝမ်းပူ။
၅၉။ အကျင့်ပဋိပတ်၊ ပရိယတ်၊ သကတ် တဝမ်းပူ။
၆၀။ ပါဏာတိပါတ်၊ ပိဏ္ဍပါတ်၊ တိသတ် တဝမ်းပူ။
၆၁။ ရှေးအတ္ထုပ္ပတ်၊ ပဲမူးမတ်၊ ဓာတ်ထွတ် တဝမ်းပူ။
၆၂။ ဓမ္မသတ်ဝတ်၊ ပိဋကတ်၊ နိယတ် တဝမ်းပူ။
၆၃။ ဆံနွင့်မှတ်ဆိတ်၊ ရှစ်ဆယ်စိတ်၊ အတိတ် တဝမ်းပူ။
၆၄။ အခေါင်ပဏ္ဍိတ်၊ ပုရောဟိတ်၊ နိမိတ် တဝမ်းပူ။
၆၅။ ဖောက်ပြန်ဝိပရိတ်၊ ပြည်၏တိတ်၊ ဝါဒိတ် တဝမ်းပူ။
၆၆။ ကလျာဏမိတ်၊ ကျင့်စာရိတ်၊ ဝါရိတ် တဝမ်းပူ။
၆၇။ ကိုးဂြိုဟ်ဝယ်ကိတ်၊ နိဂ္ဂဟိတ်၊ ကြောင်းတိတ် တဝမ်းပူ။
၆၈။ သမာသ်တဋ္ဌိတ်၊ အာချာတ်ကိတ်၊ ပရိတ် တဝမ်းပူ။
၆၉။ ငါးတန်ဝိမှတ်၊ သဒ္ဓါသုတ်၊ ဂါဝုတ် တဝမ်းပူ။

- ၇၀။ သမာသ်တဒ္ဓုတ်၊ အာချာတ်ကျုတ်၊ နိကုတ် တဝမ်းပူ။
- ၇၁။ ဉာဏ်သမ္ပယုတ်၊ မဝဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ် တဝမ်းပူ။
- ၇၂။ ဉာဏဝိပွယုတ်၊ မဟာဘုတ်၊ မဟုတ် တဝမ်းပူ။
- ၇၃။ ရှင်ဥပဂုတ်၊ ဝိနည်းသုတ်၊ သံယုတ် တဝမ်းပူ။
- ၇၄။ ဥဇုကဝုတ်၊ ဝကံဝုတ်၊ သမုတ် တဝမ်းပူ။
- ၇၅။ နံစော်အပုတ်၊ ကာလသုတ်၊ ဂေါမုတ် တဝမ်းပူ။
- ၇၆။ ကျမ်းဣတိဝုတ်၊ ပဉ္စဘုတ်၊ တီးမုတ် တဝမ်းပူ။
- ၇၇။ ပါဠိလိပုတ်၊ ပဒုမိတ်၊ စည်ပုတ် တဝမ်းပူ။

ဒဒ္ဒေးသတ် (၆) ပုဒ်။

- ၇၈။ ပြည်အရိမဒ်၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ဥပါဒ် ဒဒ္ဒေးသတ်။
- ၇၉။ ဟင်ထုပါဒ်၊ ကုဿကဒ်၊ ဂိုဏ်းမဒ် ဒဒ္ဒေးသတ်။
- ၈၀။ မင်း ပေါရိသဒ်၊ စားရလဒ်၊ ဥဏှာဒ် ဒဒ္ဒေးသတ်။
- ၈၁။ ဌိဘင်ဥပါဒ်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်၊ ပြာသဒ် ဒဒ္ဒေးသတ်။
- ၈၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ်၊ ဇနပုဒ်၊ ဝိရုဒ် ဒဒ္ဒေးသတ်။
- ၈၃။ မဟာသမုဒ်၊ ပြစ်တင်ပုဒ်၊ တေးပုဒ် ဒဒ္ဒေးသတ်။

နဇယ သတ် (၅၂) ပုဒ်။

- ၈၄။ ဘုရား ကကုသန်၊ ဘဂဝန်၊ နိဗ္ဗာန် နဇယသတ်။
- ၈၅။ ရှင်မောဂ္ဂလဒ်၊ ညိအာနန်၊ ငဆန် နဇယသတ်။
- ၈၆။ ကျောင်းဇေတဝန်၊ သမာသ်ဒွန်၊ တဝန် နဇယသတ်။
- ၈၇။ ခုဝတ္ထမာန်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ မင်းနန် နဇယသတ်။

- ၈၈။ သမာဓိက္ခန်၊ သိန္နိဋ္ဌာန်၊ မန္တာန် နှငယ်သတ်။
၈၉။ ကျောင်းဝေဠုဝန်၊ သောတာပန်၊ မဂ်ဈာန် နှငယ်သတ်။
၉၀။ ပြာဿဒ် ဝေဇယန်၊ နတ်ဗိမာန်၊ ဥယျာန် နှငယ်သတ်။
၉၁။ အရူပဈာန်၊ ရူပဈာန်၊ နတ်ဋ္ဌာန် နှငယ်သတ်။
၉၂။ အတ္တဗျာချာန်၊ သီလက္ခန်၊ နန္ဒန် နှငယ်သတ်။
၉၃။ သောနုသန်၊ တေခန်၊ သုတ္တန် နှငယ်သတ်။
၉၄။ ချဗျာပါဆန်၊ အနုဗန်၊ ဇာတုန် နှငယ်သတ်။
၉၅။ လိင်အာကာရန်၊ ဒန္တဌာန်၊ ဝတ္တန် နှငယ်သတ်။
၉၆။ သဒ္ဓါမောဂ္ဂလာန်၊ အဘိဓာန်၊ ကျမ်းဂန် နှငယ်သတ်။
၉၇။ ရှင်ဥပနန်၊ ပဋိဘာန်၊ သေန နှငယ်သတ်။
၉၈။ ပုဒ်စပ်သမ္ဗန်၊ ချောပြေရန်၊ ကေန နှငယ်သတ်။
၉၉။ ကျမ်းအပဒါန်၊ ဂမ္ပမာန်၊ ပဟန် နှငယ်သတ်။
၁၀၀။ မိမိသန္တာန်၊ သူ့သန္တာန်၊ သိဟ်ကန် နှငယ်သတ်။
၁၀၁။ သူရိယကန်၊ အဂမန်၊ ခါတန် နှငယ်သတ်။
၁၀၂။ မရဏသန်၊ ဥပါဒါန်၊ သုဿာန် နှငယ်သတ်။
၁၀၃။ စန္ဒရကန်၊ သိက္ခမာန်၊ စရန် နှငယ်သတ်။
၁၀၄။ နိမိတ္တဝန်၊ ငါးပါးမာန်၊ ဇယန် နှငယ်သတ်။
၁၀၅။ မိုးမင်းဝသန်၊ အိုင်ဆန္ဒန်၊ ယုဂန် နှငယ်သတ်။
၁၀၆။ ငါးပါးသောဈာန်၊ သီလဝန်၊ ဓိဋ္ဌာန် နှငယ်သတ်။
၁၀၇။ အဒိန္နာဒါန်၊ ဒေါသမာန်၊ ခိုက်ရန် နှငယ်သတ်။
၁၀၈။ နွေလဂီမာန်၊ မိုးဝသန်၊ ဟေမာန် နှငယ်သတ်။
၁၀၉။ ဆီးနှင်းပြင်းထန်၊ တောဟေဝန်၊ ဝေဿန် နှငယ်သတ်။
၁၁၀။ သုနာပရန်၊ သမ္ပပ္ပန်၊ ဝနန် နှငယ်သတ်။

- ၁၁၁။ ပစ္စယုပ္ပန်၊ ပဒဌာန်၊ ကမ္မန် နငယ်သတ်။
- ၁၁၂။ သတိပဌာန်၊ သမ္ပပ္ပဓာန်၊ သာမန် နငယ်သတ်။
- ၁၁၃။ ဗြဟ္မာလ္လဒါန်၊ ကြာသင်္ကန်း၊ ဂဏန်း နငယ်သတ်။
- ၁၁၄။ နာမပဌာန်း၊ အာဝဇ္ဇန်း၊ နိဒါန်း နငယ်သတ်။
- ၁၁၅။ နိမ္မိမ္ပင်္ဂသဏ္ဌာန်၊ တိရစ္ဆာန်၊ ဂစ္ဆန် နငယ်သတ်။
- ၁၁၆။ ပစ္စုပ္ပန်၊ အပါဒါန်၊ စန္ဒန် နငယ်သတ်။
- ၁၁၇။ အဋ္ဌသမောဓာန်၊ သွင်းအဗ္ဘန်၊ သုဒ္ဓန် နငယ်သတ်။
- ၁၁၈။ လေးယောက်ပုထုဇ္ဇန်၊ သွားကြောင်းဖန်၊ ဝေါဒါန် နငယ်သတ်။
- ၁၁၉။ ဖိုလ်မဂ္ဂဌာန်၊ သံယောဇဉ်၊ ရှစ်တန် နငယ်သတ်။
- ၁၂၀။ ကျမ်းကြီးပဌာန်း၊ ကျမ်းငယ်ဆန်း၊ ဆန်းကျမ်း နငယ်သတ်။
- ၁၂၁။ အညသမာန်း၊ ကမ္မာဌာန်း၊ ဥဒါန်း နငယ်သတ်။
- ၁၂၂။ တောင်ရံနေမိန် အသုရိန်၊ ဝတိန် နငယ်သတ်။
- ၁၂၃။ မင်းကြီးမာလိန်၊ နာဂသိန်၊ မုနိန် နငယ်သတ်။
- ၁၂၄။ နတ်သောနဒိန်၊ ဇေယသိန်၊ ကထိန် နငယ်သတ်။
- ၁၂၅။ ဂဠုန်ဒိဇိန်၊ နတ်ဒေဝိန်၊ နာဂိန် နငယ်သတ်။
- ၁၂၆။ လင်းသည့်အချိန်၊ မင်းနရိန်၊ ဗြဟ္မိန် နငယ်သတ်။
- ၁၂၇။ မပေးမထိန်၊ ကျောက်မှာစိန်၊ ဇနိန် နငယ်သတ်။
- ၁၂၈။ ပဉ္စာမာလိန်၊ ကဏ္ဍာဇိန်၊ ပုလ္လိန် နငယ်သတ်။
- ၁၂၉။ တရားအာကိန်၊ မေထုန်သိန်၊ အာဒိန် နငယ်သတ်။
- ၁၃၀။ အာယုဝယ်မှိန်၊ မင်းနရိန်၊ အာလိန် နငယ်သတ်။
- ၁၃၁။ ငန့်စွာဆားစိန်း၊ ဂဏန်းကိန်း၊ ငှက်သိန်း နငယ်သတ်။

- ၁၃၂။ ပကုတ်ဒေဝိန်း၊ အမတ်သိန်း၊ ကာမိန်း နငယ်သတ်။
- ၁၃၃။ ကာယာသာရုန်၊ မဟာဝုန်၊ လာကုန် နငယ်သတ်။
- ၁၃၄။ စည်ကြီးဒုန်းဒုန်း၊ လူတို့ဘုန်း၊ ပုန်းညက် နငယ်သတ်။
- ၁၃၅။ မိုးနတ်ပဇ္ဇုန်၊ မြေဝသုန်၊ မေထုန် နငယ်သတ်။

ပစောက်သတ် (၁၁) ပုဒ်။

- ၁၃၆။ အသင်္ချေယျကပ်၊ မဟာကပ်၊ ပညပ် ပစောက်သတ်။
- ၁၃၇။ အသုညကပ်၊ သုညကပ်၊ ဝေဟပ် ပစောက်သတ်။
- ၁၃၈။ အန္တရကပ်၊ ဘဒ္ဒကပ်၊ မဏ္ဍပ် ပစောက်သတ်။
- ၁၃၉။ ဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ်၊ သုံးပါးကပ်၊ ခြပ် ပစောက်သတ်။
- ၁၄၀။ ဟိရိသြတ္တပ်၊ ရုပ်ကလာပ်၊ ဝနပ် ပစောက်သတ်။
- ၁၄၁။ ဘုဉ်းပေးဆွမ်းကပ်၊ ဆန်းဝိကပ်၊ အထပ် ပစောက်သတ်။
- ၁၄၂။ တိုင်းတမ္ဗဒိပ်၊ ဇမ္ဗူဒိပ်၊ သံခိပ် ပစောက်သတ်။
- ၁၄၃။ မင်းရက္ခဒိပ်၊ ဇနာဒိပ်၊ ဘူမိပ် ပစောက်သတ်။
- ၁၄၄။ အဆင်းအရုပ်၊ သဒ္ဓါရုပ်၊ ဆွမ်းသုပ် ပစောက်သတ်။
- ၁၄၅။ ပါဠိသရုပ်၊ ဓိပ္ပာယ်ငုပ်၊ နာမ်ရုပ် ပစောက်သတ်။
- ၁၄၆။ ကမ္မဇရုပ်၊ ပယုပ်၊ တကုပ် ပစောက်သတ်။

ပသတ် (၁၄) ပုဒ်။

- ၁၄၇။ လုပ်ကြဉ်ယျာမ်၊ သန္ဓိနာမ်၊ ဆယ်ကမ် မနှံ့သတ်။
- ၁၄၈။ ရှစ်ပါးလောကမ်၊ ဘူတဂါမ်၊ ရုပ်နာမ် မနှံ့သတ်။
- ၁၄၉။ အကုသိုလ်ကမ်၊ ကုသိုလ်ကမ်၊ ညဉ့်ယာမ် မနှံ့သတ်။

၅။ တောကြီးမှူး သတ်ထူး

၃၈၁

- ၁၅၀။ သဂဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ အာရာမ် မနှံ့သတ်။
- ၁၅၁။ ကိလေသာကမ်၊ ဝတ္ထုကမ်၊ ဓာတ်နာမ် မနှံ့သတ်။
- ၁၅၂။ ဗြဟ္မာသဟမ်၊ မဟာနာမ်၊ နိကမ် မနှံ့သတ်။
- ၁၅၃။ သုဝဏ္ဏသျှမ်၊ ပရိကမ်၊ စကြမ် မနှံ့သတ်။
- ၁၅၄။ သရဏဂုမ်၊ ရွှေနန်းဘုမ်၊ ဒဂုမ် မနှံ့သတ်။
- ၁၅၅။ ပါဠိအာဝုမ်၊ ပဋိလုမ်၊ တောင်းတုမ် မနှံ့သတ်။
- ၁၅၆။ သုံးဆယ်တဘုံ၊ ဆန်းဝိဇ္ဈုမ်၊ အာရုံ မနှံ့သတ်။
- ၁၅၇။ နိဝဂ္ဂာဓာရုမ်၊ ကောဏာဂုမ်၊ ကျောင်းဘုမ် မနှံ့သတ်။
- ၁၅၈။ သောသီတာရုမ်၊ ဝိသုကြုမ်၊ ပန်းငုမ် မနှံ့သတ်။
- ၁၅၉။ မွေးရှင်ဥဏ္ဏလုမ်၊ ထူပါရုမ်၊ သရဏဂုမ် မနှံ့သတ်။
- ၁၆၀။ မြို့ရွာနိဂုမ်း၊ ပျားပိတုမ်း၊ နှလုမ်း မနှံ့သတ်။

ယ င ယ် သ ခ် (၅) ပုဒ်။

- ၁၆၁။ ပဉ္စနိကာယ်၊ အဓိပ္ပာယ်၊ ဥပါယ် ယငယ်သတ်။
- ၁၆၂။ အသုရကာယ်၊ အန္တရာယ်၊ အပါယ် ယငယ်သတ်။
- ၁၆၃။ ရူပနိကာယ်၊ ပရိယာယ်၊ ဝိနယ် ယငယ်သတ်။
- ၁၆၄။ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်၊ ဓမ္မကာယ်၊ နယ်ပယ် ယငယ်သတ်။
- ၁၆၅။ ဆယ်ပါးအန္တရာယ်၊ အလပ္ပာယ်၊ သပ္ပာယ် ယငယ်သတ်။

ရကြီး သ ခ် (၅) ပုဒ်။

- ၁၆၆။ စမ္မာနဂိုရ်၊ ယုဂန္ဓုရ်၊ မြင့်မိုရ် ရကြီးသတ်။
- ၁၆၇။ သင်္ကဿနဂိုရ်၊ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်၊ ဗဟိုရ် ရကြီးသတ်။
- ၁၆၈။ တောင်ဣသိန္ဓုရ်၊ နေမိန္ဓုရ်၊ ဝိဓိုရ် ရကြီးသတ်။

- ၁၆၉။ ပဒုမ္မတ္ထိရ်၊ ပစ္စုမ္ဗိရ်၊ နတ္ထိရ် ရကြီးသတ်။
 ၁၇၀။ ကျမ်းအင်္ဂုတ္ထိရ်၊ ဝိနည်းမိရ်၊ နဂိုရ် ရကြီးသတ်။

လငယ်သတ် (၅) ပုဒ်။

- ၁၇၁။ ယုတ်မြတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ စျာန်မဂ်ဖိုလ်၊ ကုသိုလ် လငယ်သတ်။
 ၁၇၂။ ဘုံဝေဟပ္ပိုလ်၊ မဂ္ဂင်ဖိုလ်၊ လူဗိုလ် လငယ်သတ်။
 ၁၇၃။ ကံအကုသိုလ်၊ ဇာတိပ္ပိုလ်၊ ပုဂ္ဂိုလ် လငယ်သတ်။
 ၁၇၄။ ပဏ္ဍုကပ္ပိုလ်၊ တက္ကသိုလ်၊ စစ်ဗိုလ် လငယ်သတ်။
 ၁၇၅။ ငါးကျပ်တသိုလ်၊ ဥစ္စုဖိုလ်၊ ကပ္ပိုလ် လငယ်သတ်။

သသတ် (၈) ပုဒ်။

- ၁၇၆။ ပြဇောတိရသ်၊ ဟတ္ထပါသ်၊ ပါရာသ် သန့်သတ်။
 ၁၇၇။ သမာဓိမသ်၊ ဋီကာညသ်၊ သမသ် သန့်သတ်။
 ၁၇၈။ ပေါက္ခရဝသ်၊ သောမနသ်၊ ဩရသ် သန့်သတ်။
 ၁၇၉။ ဓုတင်တေရသ်၊ ထေရ်ကျော်ကသ်၊ မာနသ် သန့်သတ်။
 ၁၈၀။ တစ်ကြွင်းကေသိသ်၊ တပျူရိသ်၊ ဝိသိသ် သန့်သတ်။
 ၁၈၁။ မရည်နောဒိသ်၊ ရည်ဩဒိသ်၊ ပုရိသ် သန့်သတ်။
 ၁၈၂။ သံဃာဒိသိသ်၊ မဏ္ဍလိသ်၊ ဒိပိသ် သန့်သတ်။
 ၁၈၃။ ဝါစာဖရသ်၊ စောင့်ဥပုသ်၊ ပကုသ် သန့်သတ်။

ဟသတ် (၂) ပုဒ်

- ၁၈၄။ ဝိနည်းသင်္ဂြိုဟ်၊ သုတ်သင်္ဂြိုဟ်၊ ဝိဂြိုဟ် ဟန့်သတ်။
 ၁၈၅။ ပြည်ရာဇဂြိုဟ်၊ ကျမ်းသင်္ဂြိုဟ်၊ နှစ်ဂြိုဟ် ဟန့်သတ်။

၆။ မြန်မာသံပေါက် သတ်ပုံ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ရရစ် (၁၈)ပုဒ်။

- (၁) ငါးမည်ရွှေကြာ၊ ခက်ညွန့်ဖြာ၊ စိမ်းပြာကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၂) ယာဉ်ပျံစကြာ၊ ရွှေလိပ်ပြာ၊ ကြိုးကြာကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၃) ဇမ္ဗူသပြေ၊ အသီးကြေ၊ မိုးမြေကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၄) စည်းစိမ်မကြေ၊ ကြိုးနှယ်ဖြေ၊ လက်ခြေကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၅) ကောင်းကင်မှာကြယ်၊ လွန်ဆန်းကြယ်၊ စင်ကြယ်ကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၆) မှမ်းမံစိခြယ်၊ စည်းစိမ်ကြယ်၊ စင်ကြယ်ကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၇) ပြည်ရွာမြို့ပြ၊ မျက်ရှင်မြ၊ ကြိုးကြာကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၈) ရွှေစက်ဖြန့်ကြ၊ အာဏာပြ၊ ကြောင့်ကြာကိုလည်း ရစ်ရမည်။

၃၈၄

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

- (၉) မင်္ဂလာထိမ်းမြား၊ လွန်ဆန်းပြား၊ ပိုင်းခြားကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၁၀) စွမ်းအန်ကြွားကြွား၊ လွန်မြောက်မြား၊ လျှောက်ကြား ကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၁၁) ငုံးခါ ခိုကြက်၊ ကြောင်နှင့်ကြွက်၊ ထက်မြက်ကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၁၂) အလှူဖွိုးပြက်၊ လျှပ်နှယ်ပြက်၊ ကွယ်ပြက်ကိုလည်း ရစ်ရ မည်။
- (၁၃) နီလာစိန်ကြောင်၊ စီခြယ်မြောင်၊ ဝင်းပြောင်ကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၁၄) ကျားဆရာကြောင်၊ တောမှာပြောင်၊ ဆင်ပြောင်ကို လည်း ရစ်ရမည်။
- (၁၅) အရေးအကြောင်း၊ ပြည်ရွာပြောင်း၊ ကျဉ်းမြောင်း ကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၁၆) ဓမ္မသတ်ကြောင်း၊ မှုတ်သည့်ပြောင်း၊ ရေမြောင်း ကိုလည်း ရစ်ရမည်။
- (၁၇) အဟုန်ပြင်းပြင်း၊ သိန္ဓောမြင်း၊ ကျန်ကြွင်းကိုလည်း ရစ်ရ မည်။
- (၁၈) နွမ်းရိုးဟောင်းမြင်း၊ ဓားနှင့်မြင်း၊ ငါးကြင်းကိုလည်း ရစ် ရမည်။

ယပဋ္ဌ (၁၅) ပုဒ်။

- (၁) အသက်ရာကျော်၊ စည်းစိမ်ပျော်၊ မွေ့လျော်ကိုလည်း ပဋ္ဌရမည်။
- (၂) မတော်မလျော်၊ မယုံမျက်ဖျော်၊ ကြည့်မျှော်ကိုလည်း ပဋ္ဌရမည်။
- (၃) ဒါနလှူမျိုး၊ စိုက်ချပျိုး၊ ကောင်းကျိုးကိုလည်း ပဋ္ဌရမည်။
- (၄) နှမ်းရိခေါက်ချိုး၊ နတ်မယ်မျိုး၊ ဆွေမျိုးကိုလည်း ပဋ္ဌရမည်။
- (၅) သူဝရွှေကျေး၊ ယဉ်ကျေးကျေး၊ ကတ်ကျေးကိုလည်း ပဋ္ဌရမည်။
- (၆) မြို့ပြရွာကျေး၊ ကြေးငွေချေး၊ ကံကျေးကိုလည်း ပဋ္ဌရမည်။
- (၇) ကြံ့ဆင်သစ်ကျား၊ အလွန်များ၊ နာဖျားကိုလည်း ပဋ္ဌရမည်။
- (၈) သကာချိုပျား၊ ထန်းလျက်များ၊ လျှာဖျားကိုလည်း ပဋ္ဌရမည်။
- (၉) ငါမွေးသည့်မျောက်၊ ငါ့ကိုချောက်၊ ပယ်ဖျောက်ကိုလည်း ပဋ္ဌရမည်။
- (၁၀) ပတ္တမြားကျောက်၊ ဥစ္စာပျောက်၊ ခန်းချောက်ကိုလည်း ပဋ္ဌရမည်။
- (၁၁) ဘုန်းကံမမျှ၊ နှုန်းနှိမ်ချ၊ လျော့ချကိုလည်း ပဋ္ဌရမည်။

၃၈၆

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

- (၁၂) ညှင်းညှင်းပျပျ၊ ဟိန်းဟဲချ၊ ဖျောင်းဖျကိုလည်း ပင့်ရမည်။
- (၁၃) စိုးရိမ်ချုပ်ချ၊ သင်ဖြူးဖျ၊ သေချာကိုလည်း ပင့်ရမည်။
- (၁၄) ရွှေရင်ကလျော၊ နွဲ့နွဲ့ချော၊ နှစ်မျောကိုလည်း ပင့်ရမည်။
- (၁၅) လူလည်းမမျော၊ ရေဦးမျော၊ ငှက်ပျောကိုလည်း ပင့်ရမည်။

တသတ် သက်သက် (၁၂) ပုဒ်။

- (၁) သုံးပုံပိဋကတ်၊ ကျမ်းရိုင်းဘတ်၊ စွဲမှတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၂) တရားဆုံးဖြတ်၊ ဓမ္မသတ်၊ ဖြောင့်မတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၃) ရွှေရင်သားမြတ်၊ နုထွတ်ထွတ်၊ ချောမွတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၄) မျက်ရှင်ကျောက်မြတ်၊ နဝရတ်၊ ရာပြတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၅) ပွင့်ညွှာ ပွင့်ဝတ်၊ ပင်လုံးညွတ်၊ လှမ်းဆွတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၆) ဖန်တီဖန်တုတ်၊ ဆိုရေးရွတ်၊ လှမ်းဆွတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၇) စကြာရဟတ်၊ လေးကျန်းပတ်၊ မိုသုံးနတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။

၆။ မြန်မာသံပေါက် သတ်ပုံ

၃၇၇

- (၈) မင်းကချေဝတ်၊ ငွေတမတ်၊ ရိုက်ခတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၉) တညီတညွတ်၊ ခုံသမတ်၊ လျှောက်ပတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၁၀) ကြက်တိုက်အန်ခတ်၊ ခါးစည်းပတ်၊ ယင်းချွတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၁၁) စက်နှယ်ပိုင်းဖြတ်၊ လောကဝတ်၊ မလွတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၁၂) လုံခြုံသေသတ်၊ တံဆိပ်ခတ်၊ ပညတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။

လုံးကြီးတင် တသတ် (၁၁) ပုဒ်။

- (၁) တွန့်ကျူးကရဝိတ်၊ မိန့်ဗျာဒိတ်၊ နိမိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၂) ဦးဆံမုတ်ဆိတ်၊ ပယ်ဖြတ်ရိတ်၊ သပိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၃) ပြောဆိုတိတ်တိတ်၊ နှုတ်သံပိတ်၊ ဆိတ်ဆိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၄) ဗျက်စိကိုမှိတ်၊ လည်ကိုညိတ်၊ တို့ဆိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၅) ရွှေသင်္ကီနိတ်၊ အရောင်ဘိတ်၊ ဂေါ်မိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၆) တရားစရိတ်၊ ငွေအစိတ်၊ ရုံးပိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။

- (၇) ဝါဘန်ဝါကြိတ်၊ အိမ်လုံးတိတ်၊ မဆိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၈) ပညာပဏ္ဍိတ်၊ ပုရောဟိတ်၊ ကျော်ထိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၉) ဆင်မြင်းနှားဆိတ်၊ ကျင့်စာရိတ်၊ အတိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၁၀) သမာသ်တဒ္ဓိတ်၊ အာချာတ်ကိတ်၊ စဒိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၁၁) တညင်ရွှေမြိတ်၊ နန္ဒမိတ်၊ လန့်ထိတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။

တချောင်းငါးတသတ် (၁၂) ပုဒ်။

- (၁) အားအန်လည်းထုတ်၊ မီးကိုမှုတ်၊ ချက်ပြုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၂) အသံလည်းထုတ်၊ ရှဉ့်ကိုးထုတ်၊ ဂါဝုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၃) လိုက်၍သုတ်သုတ်၊ သိမ်းနှယ်ကုတ်၊ ထိုးခုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၄) တံစုန်းသစ်ငုတ်၊ ငြောင့်ခလုတ်၊ ငင်နုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၅) သူတော်မဟုတ်၊ လူသူယုတ်၊ နှင်ထုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၆) မင်္ဂလသုတ်၊ ကျမ်းရိုးထုတ်၊ ဝေဝုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။

- (၇) ပြာသဒ်လိုဏ်မုတ်၊ လေပြင်းသုတ်၊ စမုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၈) ဆယ်တင်းဝင်ပုတ်၊ အနားပြုတ်၊ စမုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၉) မြန်မြန် သုတ်သုတ်၊ လေးညှိဖြုတ်၊ နောက်ဆုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၁၀) ပင်လယ်ဝေဝုတ်၊ ဒီလှိုင်းပုတ်၊ သမုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၁၁) ပုဆိုးလူနုတ်၊ အလတ်ယုတ်၊ တံသုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။
- (၁၂) ယုန်အရေဆုတ်၊ ငှက်နှံစုတ်၊ ကြမ်းကြုတ်ကိုလည်း တသတ်မည်။

န သ တ် သ က် သ က် (၁၄၂) ပုဒ်။

- (၁) ကြက်လျှာရွက်စွန်၊ မိုးတိမ်စွန်၊ တမ်းခွန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၂) ပတ်ယတ်သဏ္ဌာန်၊ ယာဉ်ဆဒ္ဒန်၊ ဆင်းကြန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၃) ဘုံနန်းဝေယန်၊ နေရပ်ဌာန်၊ ဗိမာန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၄) အခါးအငန်၊ စပ်ဖန်ဖန်၊ သကြန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၅) မြခြည်စိန်ဖန်၊ ရွှေနားပန်၊ ဖြီးမှန်ကိုလည်း နသတ်မည်။

- (၆) အဘိုးသိန်းတန်၊ ရွှေကုန္တာန်၊ ဆင်ရန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၇) တခူးသင်္ကြန်၊ အခါတန်၊ နက်ဖြန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၈) ရတုရကန်၊ စာသဝန်၊ ကာရန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၉) အမိန့်တော်ပြန်၊ မဟာဒါန်၊ တမန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၁၀) စောက်ထိုးပြောင်းပြန်၊ မြေကိုလှန်၊ စွမ်းအန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၁၁) အောက်ထက်စုန်ဆန်၊ အဖန်ဖန်၊ အော့အန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၁၂) နေ့လလှိုင်းခွန်၊ ကြင်လေဟန်၊ ကျေးကျွန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၁၃) ဒေါသစိတ်မာန်၊ သန်ပြင်းထန်၊ မြို့ဝန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၁၄) သီတာခုနစ်တန်၊ တောင်ယုဂန်၊ ကုမ္ဘာန်ကိုလည်း နသတ်မည်။

နသတ် ဝိသဇ္ဇနီထိုး (၁၄) ပုဒ်။

- (၁) ရွှေပြည်ကြွင်း၊ ဗာရာနန်း၊ သိမ်းမြန်းကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၂) ဖလားလင်ပန်း၊ ခွက်ယောက်ဇွန်း၊ မုန်းလွန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

- (၃) ပြောက်စုံခြယ်သန်း၊ ကာသညပ်ပန်း၊ ယက်ကန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။
- (၄) ဖန်ဝါနီမြန်း၊ ပန်းသက်န်း၊ ဆေးစွန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။
- (၅) ပတ်ပတ်ရံဝန်း၊ ဝိုက်နှယ်တန်း၊ စောင်းရန်းကလည်း နုသတ်မည်။
- (၆) ကံ့ကော်ရွက်ချွန်း၊ ပင်ရိပ်ဝန်း၊ နွဲ့ရွန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။
- (၇) စဉ်လာဥဒါန်း၊ သက်သေညွန်း၊ မော်ကွန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။
- (၈) အာရုံစိတ်မှန်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ စီးဖြန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။
- (၉) သံချိုနှုတ်ခွန်း၊ ဆိုတိုက်တွန်း၊ လူလန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။
- (၁၀) ဘိသိက်မြှောက်သွန်း၊ ဘမရာမြန်း၊ ဦးစွန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။
- (၁၁) တေဇာဘုန်းတန်း၊ နေနှယ်ထွန်း၊ သိန်းသန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။
- (၁၂) ခါးကြိုး ခါးပန်း၊ ချည်နှောင်ပန်း၊ ထူးဆန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။
- (၁၃) စွမ်းအန်ကြီးထွန်း၊ မြတ်ရာကျွန်း၊ ကိုးခန်းကိုလည်း နုသတ်မည်။

(၁၄) သရက်အုန်းထန်း၊ ဟင်းကစွန်း၊ ရှင်လန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

လုံးကြီးတင် နသတ် (၉) ပုဒ်။

- (၁) ရတနာစိန်၊ ဝင်းလှံထိန်၊ ရောင်ရှိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၂) အသက်ဇီဝိန်၊ စုတွေချိန်၊ ညှိုးပိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၃) ပဉ္စအာလိန်၊ တာဝတိန်၊ ဒေဝိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၄) မိုးကြိုးပုဆိန်၊ ဝရဇိန်၊ ပစ်ချိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၅) လူသူခမိန်၊ ပြက္ခဒိန်၊ နှိုင်းချိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၆) သင်္ကန်းကထိန်၊ ဖုန်းမသိန်၊ ငွေချိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၇) ပညာကဝိန်၊ ရှင်မဟိန်၊ ကျော်ရှိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၈) မင်းစောဥတိန်၊ ဇေယျသိန်၊ နရိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၉) နှုတ်သစ္စာကျိန်၊ လူမိန်မိန်၊ ချိုမြိန်ကိုလည်း နသတ်မည်။

လုံးကြီးတင် နသတ် ဝိသဇ္ဇနီထိုး (၉) ပုဒ်။

- (၁) မျှော်ရှုစိန်းစိန်း၊ တမိန်းမိန်း၊ စောင့်ထိန်းကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၂) ရှင်ပျော်စက်ကျိန်း၊ တဖိန်းဖိန်း၊ လူပြိန်းကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၃) သင်္ချာသောင်းသိန်း၊ ရေတွက်ကိန်း၊ ချိန်းချက်ကိုလည်း နသတ်မည်။

- (၄) အသံထိန်းထိန်း၊ ပူစပ်ကျိန်း၊ တိန်းညက်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၅) ကလက်ကလိန်း၊ မြင်းဆင်ထိန်း၊ ထိန်းကျောင်းကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၆) ပိန်းနဲလှေပိန်း၊ စားသည့်ပိန်း၊ လှူပြုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၇) မိန်းမပျော်မိန်း၊ ကောင်းလှိုမိန်း၊ မိန်းမကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၈) အမတ်ကာမိန်း၊ ထောင်သည့်မိန်း၊ ဒေဝိန်းကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၉) မြည်သံဟိန်းဟိန်း၊ ဆရာသိန်း၊ သိန်းဇိုးကိုလည်း နသတ်မည်။

တချောင်းငါး နသတ် (၆) ပုဒ်။

- (၁) တောင်ရှိန်ပြင်းဟုန်၊ ငှက်ဂဠုန်၊ သုန်သုန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၂) မလည်မသုန်၊ ရေကြောစုန်၊ ဒဂုန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၃) ရောင်းဘောက်သည့်ကုန်၊ ကြေးငွေကုန်၊ လာကုန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၄) လူပျက်လူမုန်၊ လမ္ဘာယုန်၊ ဆင်မုန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၅) ဂိမ္ဘာန်ကဆုန်၊ လု နယုန်၊ လှုပ်တုန်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၆) သီးနှင်းမြူမုန်၊ မိုဃ်းပဇ္ဇုန်၊ မြူးခုန်ကိုလည်း နသတ်မည်။

တချောင်းငါးနသတ်ဝိသုဒ္ဓိနိဗ္ဗာန် (၈) ပုဒ်။

- (၁) ရှင်ဘုရင်ဘုန်း၊ မိုးသို့ချုန်း၊ ပျက်ပြုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၂) တောင်ပံရှုန်းရှုန်း၊ တဟုန်းဟုန်း၊ ပိတုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၃) လှမြင်တိုင်းမုန်း၊ တစ္ဆေစုန်း၊ ဆုန်းဆကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၄) ငုပ်လေစုန်းစုန်း၊ ကဲ့နွားရုန်း၊ မျက်မုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၅) ခါသင့်ချိန်ဆုန်း၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ ပျော်တုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၆) သဇင်ဂမုန်း၊ ထန်းနှင့်အုန်း၊ ကုန်းပေါ်ကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၇) ခွေခွေနှုန်းနှုန်း၊ စာသင်ပုန်း၊ နှိုင်းနှုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။
- (၈) ပျံလေဖြုန်းဖြုန်း၊ လေသင်ဓုန်း၊ ရှုန်းရှုန်းကိုလည်း နသတ်မည်။

ပသတ်သက်သက် (၁၄) ပုဒ်။

- (၁) ရွှေရင်စမ်းသပ်၊ ဆဲငါးကျပ်၊ ပေါ်လျှပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

- (၂) ရွှေရင်ချင်းစပ်၊ ပါးချင်းအပ်၊ လက်ထပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၃) ရွှေပေနားကပ်၊ ဆောင်ခေါ်အပ်၊ အကြပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၄) အင်္ကျီလက်ကျပ်၊ ပါးလျှပ်လျှပ်၊ လက်စွပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၅) ကိုယ်ဟန်သွယ်သပ်၊ တခုလပ်၊ နှုတ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၆) အိမ်ခြေတွင်းစပ်၊ အရပ်ရပ်၊ မလပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၇) ကြယ်သီးရွှေအပ်၊ တရုတ်အပ်၊ တည်းစပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၈) ရွှေကြာပွင့်ချပ်၊ ကမ္ဘာကပ်၊ တင့်အပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၉) တရားစေ့စပ်၊ ဆင်ခြေတပ်၊ ရိုးစွပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၀) မြေမှတုပ်ပျပ်၊ ကြောက်၍ ဝပ်၊ ပျပ်ဝပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၁) ပါးပါးချပ်ချပ်၊ ငှက်ပျောဖပ်၊ သစ်တပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၂) ခြေနင်းဖိနပ်၊ သားမြီးယပ်၊ မွေးညှပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၃) ထမင်းမနပ်၊ မီးဝယ်နှပ်၊ သနပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၄) တိမ်နှစ်ဘက်ညှပ်၊ ပြက်သည်လျှပ်၊ ကြက်ခွပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

လုံးကြီးတင်ပသတ် (၈) ပုဒ်။

- (၁) ကမ္မည်းတံဆိပ်၊ ရွှေပေလိပ်၊ သိပ်သိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၂) ငါးမည်မာရ်နီပ်၊ ပလ္လင်ထိပ်၊ ညောင်ရိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၃) စကားတံဆိပ်၊ တံခွန်ရိပ်၊ တောင်ထိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၄) မိန်းမနှစ်ကျိပ်၊ ပျော်ကြောင်းသိပ်၊ စက်အိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၅) မကျဲမစိပ်၊ သစ်ပင်ရိပ်၊ တိမ်ရိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၆) မတူနွံမလိပ်၊ ကြာတံဆိပ်၊ လက်ထိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၇) သည်းခြေသလိပ်၊ သွေးလေ့နီပ်၊ မြွေဆိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၈) လက်ဖြင့်နယ်သိပ်၊ မြစ်ကုန်းလိပ်၊ ငါးလိပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

တချောင်းငင်ပသတ် (၂၆) ပုဒ်။

- (၁) ဝိညာဏ်လုပ်လုပ်၊ မိုးနတ်ရုပ်၊ မြေမြှုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၂) ကေသာဆံအုပ်၊ လှခေါင်ချုပ်၊ လည်ကုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၃) ခြေကလည်းလှုပ်၊ ချွန်းကအုပ်၊ စောင့်ချုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

၆။ မြန်မာသံပေါက် သတ်ပုံ

၃၉၇

- (၄) ယပ်ခတ်ခြေဆုပ်၊ ရံကိုယ်လုပ်၊ ပိုက်ထုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၅) ပေါင်မြက်သုပ်သုပ်၊ ဟင်းလက်သုပ်၊ ပလုပ်ပလောင်းစားသည်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၆) အမျက်ချုပ်ချုပ်၊ မိုးလေချုပ်၊ ချုပ်ချုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၇) ညှိစော်နံပုပ်၊ ဖက်နှံထုပ်၊ စက်ဆုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၈) သစ်ပင်ကန့်ချုပ်၊ ပူချုပ်ချုပ်၊ ပခြုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၉) စာရင်းပေါင်းချုပ်၊ တန်းမှာချုပ်၊ စာချုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၀) မိန့်တော်အာလုပ်၊ လယ်ယာလုပ်၊ လုပ်ဆေးကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၁) စဉ်းဖြတ်နုနု၊ ရေသနု၊ လူနုကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၂) ကမ္မဇရုပ်၊ ပွဲသိမ်းရုပ်၊ နာမ်ရုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၃) အထွေးအရှုပ်၊ နှာထည့်ရှုပ်၊ နမ်းရှုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၄) အရေဘွန့်ရှုပ်၊ ကောင်ဖားပြုပ်၊ စပ်ပုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၅) မိုးကတိမ်ပုပ်၊ အင်းလျာပုပ်၊ သစ်ပုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၆) သစ်ပင်ခင်ပုပ်၊ ချုံဆူးပုပ်၊ ခင်ပုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

၃၉၈

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

- (၁၇) ရေမြုပ်မြေမြုပ်၊ တိမ်ကောမြုပ်၊ တိမ်မြုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၈) ပုဆစ်လည်းတုပ်၊ ပုဇွန်ထုပ်၊ ချည်ထုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၁၉) တံခါးမင်းတုပ်၊ ပျပ်ဝပ်တုပ်၊ တုပ်ကွဲကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၂၀) သိမ်းထုပ်ပိုက်ထုပ်၊ အဝတ်ထုပ်၊ လျှောက်ဆုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၂၁) မလံမကုပ်၊ စာရင်းကုပ်၊ တင်းကုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၂၂) လှည်းပေါင်းကုပ်ကုပ်၊ ထောင်သည့်ကုပ်၊ လည်ကုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၂၃) မည်းနက်ကြုပ်ကြုပ်၊ ကြောင်ညိုခုပ်၊ လက်ခုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၂၄) တသီးတအုပ်၊ ခဲသက်အုပ်၊ ဖုံးအုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၂၅) ကုလားဦးထုပ်၊ ကုလားအုပ်၊ ပိတ်အုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။
- (၂၆) တောအုပ်၊ ချုံအုပ်၊ ဉာဏ်ချွန်းအုပ်၊ ခွက်အုပ်ကိုလည်း ပသတ်မည်။

မသတ် ဝိသဇ္ဇနီထိုး (၂၀) ပုဒ်။

- (၁) ပါးကိုလည်းနမ်း၊ ရင်ကိုစမ်း၊ ဖက်ရမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။

၆။ မြန်မာသံဃေါက် သတ်ပုံ

၃၉၉

- (၂) တယောက်က ကမ်း၊တယောက်လှမ်း၊ ယာကျွမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၃) မကျင်မကျွမ်း၊ လူစိမ်းရှမ်း၊ စုံစမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၄) မျက်ခွက်ပြည့်လျှမ်း၊ မျက်ရေလှမ်း၊ အလှမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၅) မိအောင်လည်းဖမ်း၊ အရိပ်ဖမ်း၊ ဖမ်းဆီးကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၆) ပျမ်းမျှမြီပျမ်း၊ ရောရောပြွမ်း၊ စင်ပြွမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၇) ဆင်းရဲညှိုးနွမ်း၊ ရူးသွပ်နွမ်း၊ နွမ်းပင်ကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၈) နီနွမ်းမည်နွမ်း၊ လွန်ကြိုးပမ်း၊ လက်ပမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၉) သန်စွမ်းရဲစွမ်း၊ တတ်မြောက် စွမ်း၊ အစွမ်း ကို လည်း မသတ်မည်။
- (၁၀) ကြမ်းတမ်း ဝန်ထမ်း၊ အမှုထမ်း၊ နို့ ဓမ်း ကို လည်း မသတ်မည်။
- (၁၁) ကွဲလမ်း ကြောင်းလမ်း၊ ခရီးလမ်း၊ ခွင့်လမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၁၂) ပဲကြီးပဲလှမ်း၊ ပိုးလောက်လမ်း၊ ငယ်ကျွမ်းကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၁၃) ဆိုစမ်းပြောစမ်း၊ အရည်ဆမ်း၊ စား ဆွမ်း ကို လည်း မသတ်မည်။

- (၁၄) စုံစမ်းစူးစမ်း၊ ဆင်သည့်ငြမ်း၊ ညစ်ညမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- (၁၅) ငြိမ်းချမ်းခွဲငြမ်း၊ ညနေချမ်း၊ မြေချမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- (၁၆) မနီးမကမ်း၊ မြစ်သောင်ကမ်း၊ ကွဲလမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- (၁၇) မိတ်ကျွမ်း၊ ကျင်ကျွမ်း၊ ထိုးသည့်ကျွမ်း၊ ဝါဂွမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- (၁၈) ယက်ကမ်းစင်ဂျမ်း၊ လူမျိုးဂျမ်း၊ လောက်လမ်းကိုလည်း
မသတ်မည်။
- (၁၉) အပြည့်တင်းကျမ်း၊ တသုတ်ကျမ်း၊ စာကျမ်းကိုလည်း
ပင့်မသတ်။
- (၂၀) စီခင်းသည့်ကြမ်း၊ လွန်ကြော့ကြမ်း၊ ကြမ်းတမ်းကိုလည်း
ရစ်မသတ်။

လုံးကြီးတင် မသတ် (၈) ပုဒ်။

- (၁) လောကီစည်းစိမ်၊ နန်းရွှေအိမ်၊ ရိပ်ငြိမ်ကိုလည်း မသတ်
မည်။
- (၂) ဆေးလေးငြိမ်ဆိမ်၊ လွန်မွေ့သိမ်၊ ဂုဏ်သိမ်ကိုလည်း
မသတ်မည်။
- (၃) ငယ်ငယ်သိမ်သိမ်၊ နန်းချည်လိမ်၊ ပန်းလိမ်ကိုလည်း
မသတ်မည်။

- (၄) မဖျင်မသိမ်၊ ရေမှာစိမ်၊ တင်းတိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၅) နှလုံးမငြိမ်၊ အကြိမ်ကြိမ်၊ စိုးရိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၆) အနက်အတိမ်၊ ကယ်ဝှက်ထိမ်၊ ထိမ်ပင်ကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၇) ရန်ကိုနင်းနှိမ်၊ ရှိဦးနှိမ်၊ ဖျင်းသိမ်ကိုလည်း မသတ်မည်။
- (၈) ကျောင်းဘုရားသိမ်၊ ဝါးနွယ်ကြိမ်၊ လိမ်မော်ကိုလည်း မသတ်မည်။

တချောင်းငင် သေးသေးတင် မသတ် (၂၁) ပုဒ်။

- (၁) တဲအုံ ဆေးအုံ၊ သောသော အုံ၊ ပျားအုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၂) သုံးစားမကို၊ လွန်ကိုလုံ၊ ကိုင်ကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၃) ယုံကျုံမှတ်ကျုံ၊ သည်နှစ်ကျုံ၊ ပင့်တုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၄) ကြိုက်ကြုံဆူကြုံ၊ ဝိသုကြုံ၊ ရစ်တုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၅) မြေခုံမှောက်ခုံ၊ တရားခုံ၊ စည်းခုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၆) မြတ်ကောဏာဂုဏ်၊ ဟင်းရွက်ဂုဏ်၊ တောချုပ်ကိုလည်း ပင် မသတ်။
- (၇) ပန်းခြံလုံခြံ၊ ပိုက်ထွေးခြံ၊ သည်ခြံကိုလည်း ရစ် မသတ်။
- (၈) ရေငုံနှုတ်ငုံ၊ ပွင့်ဖူးငုံ၊ မောင်ငုံကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၉) စေ့စုံပြည့်စုံ၊ တောရပ်စုံ၊ စုံစမ်းကိုလည်း သေးသေးတင်။

- (၁၀) လက်ဆုံပေါင်းဆုံ၊ ကျည်ပွေဆုံ၊ မဇ္ဈိကိလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၁) ပြုတုံမတုံ၊ ရွှေခိုတုံ၊ ကျိုင်းတုံကိလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၂) မွေးထုံညာထုံ၊ နိဃတုံ၊ တိတ္ထိကိလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၃) မီးပုံ ကင်းပုံ၊ စုရုံပုံ၊ ထုံးပုံကိလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၄) ပုံတောင်အပုံ၊ တီးသည့်ပုံ၊ ရုပ်ပုံကိလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၅) လူတုံ နတ်တုံ၊ ဗိမာန်တုံ၊ ကြာမုံကိလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၆) မုံလာကြေးမုံ၊ အိမ်ရိပ်မြုံ၊ မုံညင်းကိလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၇) မိန်းမအမြုံ၊ အနာမြုံ၊ ကြက်မြုံကိလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၈) ကြည်ယုံ ဂန်းယုံ၊ တော်တန်ရုံ၊ ကျူရုံကိလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၉) ကုသိနာရုံ၊ ထူပါရုံ၊ အာရုံကိလည်း သေးသေးတင်။
- (၂၀) ဗဒုံအလုံ၊ အချမ်းလုံ၊ သက်လုံကိလည်း သေးသေးတင်။
- (၂၁) ဘေးလုံ ရန်လုံ၊ ရှမ်းဇလုံ၊ မီးလုံကိလည်း သေးသေးတင်။

တချောင်းငင် သေးသေးတင် မသတ်

ဝိသဇ္ဇနီထိုး (၁၄) ပုဒ်။

- (၁) ခေါင်းအုမ်း မီးအုမ်း၊ မြို့ပြကျမ်း၊ ဆင်ကျမ်း ယူကျမ်း ပင့် မသတ်။

၆။ မြန်မာသံပေါက်သတ်ပုံ

၄၀၃

- (၂) ကြုံးဝါးသကြုံး၊ လှပခုံး၊ ညှိုးချိုးကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၃) မြုပ်လေစုံးစုံး၊ တကိုယ်လုံး၊ ငှက်ငုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၄) အစအဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး၊ ပျောက်ဆုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၅) ရှံနှစ် မြေနုံး၊ ထည့်သည့်ပုံး၊ ပိတ်ဖုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၆) နန်ကြီးတောင်ပြုံး၊ ပွားပျံပြုံး၊ ရှင်ပြုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၇) ရင်ဖုံးမီးဖုံး၊ ရွာရမုံး၊ သမုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၈) ငါးထောင်သည့်မျိုး၊ စု၍ရုံး၊ ရုံးပင်ကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၉) စုရုံးပေါင်းရုံး၊ ပုန်းညက်ရုံး၊ လွှတ်ရုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၀) ဆေးလုံးဝါးလုံး၊ ခြေသလုံး၊ မှိုင်းလုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၁) လဲလေတုံးတုံး၊ တလလုံး၊ သစ်လုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၂) စိုးသုံးဖျင်သုံး၊ စွဲလက်သုံး၊ ကျင့်သုံးကိုလည်း သေးသေးတင်။
- (၁၃) အားသုံး ဖျင်းသုံး၊ ကုန်အောင်သုံး၊ သုံးဂဏန်းကိုလည်း သေးသေးတင်။

(၁၄) သံပဟိုးစိုး၊ တောကျားဟိုး၊ ဟိုးနတ်ကိုလည်း သေးသေးတင်။

သေးသေးတင် သက်သက် (၁၁) ပုဒ်။

(၁) စကြာရွှေလုံ၊ နတ်မြင်းပျံ၊ တိမ်ယံကိုလည်း သေးသေးတင်။

(၂) တခါတရံ၊ လောကဓံ၊ ဆက်ဆံကိုလည်း သေးသေးတင်။

(၃) ချစ်ကျွမ်းရည်ငံ၊ လက်ထပ်ခံ၊ မောင်နှံကိုလည်း သေးသေးတင်။

(၄) အသက်ရုပ်နံ၊ ကိုယ်တလံ၊ ဘုန်းကံကိုလည်း သေးသေးတင်။

(၅) ရွှေပြည်ပုဂံ၊ တိုင်းနိုင်ငံ၊ ဆိတ်ညံ့ကိုလည်း သေးသေးတင်။

(၆) ယပ်လေညှင်းခံ၊ ငှက်နှယ်ပျံ၊ ဝေးလံကိုလည်း သေးသေးတင်။

(၇) ရှေးကထုံးစံ၊ ဆွမ်းတော်ခံ၊ စီမံကိုလည်း သေးသေးတင်။

(၈) ကျိုးကျိုးနွံနွံ၊ စာပေအံ၊ ညံညံကိုလည်း သေးသေးတင်။

(၉) လူစိမ်းလူဆံ့၊ လက်မရွံ့၊ ဝက်ဝံကိုလည်း သေးသေးတင်။

(၁၀) ပုပ်စပ်ညှီနံ၊ စက်ဆုပ်ရွံ့၊ ရေနံကိုလည်း သေးသေးတင်။

(၁၁) ရွှေတောင်မင်းစံ၊ ကျောက်ဂဝံ၊ ဂဝံပတွေကိုလည်း သေးသေးတင်။

၇။ သဒ္ဓါနုသာရီ သတ်ပုံ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(က) ရထနာညန့်လန်း၊ သုံးခိုင်ပန်းကို၊ ဦးစွန်းထိပ်ဗော၊
ကြိုင်သင်းစေလျက်၊ ရိုသေဆင်ပန်၊ ရနံ့မွန်ကြောင့်၊ ဘေးရန်
အနိဌ၊ ပျောက်ကင်းဆိတ်၍၊ သုတိစ္ဆိတ၊ မန္တဗုဒ္ဓိ၊ ကဝိမြောက်လို့၊
မြတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ ကြည်ညိုလေးမှု၊ ရှေးရှုတောင်းပန်၊ ဥယျောဇန
ကြောင့်၊ ကျမ်းဂန်ခပ၊ နက်နဲဂမ္ဘီ၊ လောကီလောကုတ်၊ ထုတ်
နုတ်ဖွေရှာ၊ ရှုစာနာလျက်၊ ဘာသာမဂဓ၊ ဝစနကို၊ မြန်မာ
ဝေါဟာ၊ ပညတ်လာဖြင့်၊ သဒ္ဓါသိမ်းပိုက်၊ အစဉ်လိုက်၍၊ တိုက်
ရိုက်ကာရန်၊ ရေးသတ်ဟန်ကို၊ ဝေဘန်ဖွင့်လှစ်၊ ပြရာဖြစ်သား၊
ဂုဏ်နှစ်ရသာ၊ မွမ်းမွမ်းဖြာမျှ၊ သဒ္ဓါနုသာရီ၊ သညိတံဆိပ်၊ ကမ္မည်း
လိပ်ဖြင့်၊ ဝတ်နှိပ်ချီးကျူး၊ သတ်ပုံထူးကို၊ မြင့်ဖြူးမောက်မောက်၊
မိုးတလျှောက်ဝယ်၊ ထွန်းတောက်သွယ်၊ ကြယ်တာရာကို၊ သိင်္ဂါ
ရောင်ကွန့်၊ ရှေ့ကြိုးညန့်ဖြင့်၊ မတူနဲ့ညီညီ၊ ရှေးယူသိသို့၊ ချိုအိ
သာယာ၊ အလင်္ကာဖြင့်၊ ထူးရာကွက်ကန့်၊ ခြားနားသန့်လျက်၊
မြူးကွန့်ညာဏ်ဝါ၊ စီရင်ပါအံ့၊ သုတာဓါရ၊ သုတသမ္ပန်၊ သန္နိစယ၊
ဝစနကို၊ ရှင်ပျဗီတိ၊ အလိုရှိသည့်၊ ကဝိဇာတ်နှယ်၊ လေးသွယ်

ပြန့်ပွား၊ အမျိုးသားတို့၊ တပါးအမှု၊ လျစ်လျူပြု၍။ ။ကြည့်ရှု
ဆောင်ကုန်ရာသတည်း။

(၁) ကြည့်ရှုဆောင်ဘွယ်၊ ဓိပ္ပာယ်ချိမြ၊ ဖော်ထုတ်ပြပိမ့်၊

ပါက။ ။ပါကသဒ္ဒါ၊ ဟောရာအနက် ကျိုးဝိပါကကို၊ မောက်
လျက်သေချာ၊ ချပြီးခါမှ၊ ကသာသတ်ရ၊

တိက်။ ။ကုသလတိက်၊

နိက်။ ။ပစ္စနိက်လျှင်၊ ထိုပြင်တဖြာ၊ ကောသနိက်၊ သိင်္ဂနိက်
လည်း၊ ဤနည်းယှဉ်မှီ၊

ရိတ်။ ။တိစိဝရိတ်၊ ပုဏ္ဏရိတ်ကြာ၊

ဝိက်။ ။ငှက်မှာကရဝိက်၊

သိက်။ ။စေတသိက်နှင့်၊ ဘိသိက်သွန်းခံ၊ ပညတ်သံကို၊ ထက်
ယံလုံးကြီး၊ တင်ပြီးကသတ်၊ အမြဲမှတ်လော့၊

စုက်။ ။စုက်သာဘိမြိုင်မြိုင်၊ စုက်ဘိုင်စုက်ဆန်း၊ တခန်းစုက်
ပျက်၊ နေ့ရက်ကောင်းလှ၊ အမြဲတ္တစုက်၊ လာဘစုက်
က၊ ဝရသိဒ္ဓိ၊ အစရှိသည်၊

ဇုက်။ ။တြိကဇုက်၊

ဏ္ဍုက်။ ။လူပဏ္ဍုက်ဘည့်၊

ဒုက်။ ။တိတ်ဒုက်များစွာ၊

မုက်။ ။ဒိသာပါမုက်၊ ပါတိမုက်ပြ၊ အာဒါသမုက်၊ အဋ္ဌမုက်
အင်း၊

သုက်။ ။သုက်လွတ်ခြင်းက၊ စသည်တို့မှာ၊ လှစွာထင်ထင်၊
တချောင်းငင်၍၊ ကပင်သတ်လစ်၊

- ဧကံ။ ။ဂဏန်းဧကံလည်း၊ စင်စစ်မှန်လှ၊ သေရဝယ်၊ ရွှေက
မြဲစွာ၊ ကသတ်ရာရှင့်၊
- ဇင်္ဂံ။ ။သုတ်မှာဇင်္ဂံ၊
- ဒင်္ဂံ။ ။တေဒင်္ဂံနှင့်၊
- မင်္ဂံ။ ။မင်္ဂမိမင်္ဂဉာဏ်၊ ကျမ်းဂန်ပါဠိ၊ ဝိသုဒ္ဓိမင်္ဂ၊ ပစ္စမင်္ဂက၊
စသည်သုံးဖြာ၊
- ဝင်္ဂံ။ ။အက္ခရာဝင်္ဂ၊ သင်္ဘာဝင်္ဂလည်း၊ ဘဝင်္ဂဝိစိ၊ ပရိမဏ္ဍလ၊
ဝင်္ဂကစ၍၊ များလှရေးဘွယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ ဂဇယ်
သက်သက်၊ သတ်ရိုးထွက်ရှင့်၊
- သုင်္ဂံ။ ။တချက်ထို့နောင်၊ သုံးဆောင်ပရိသုင်္ဂ၊
- ယုင်္ဂံ။ ။ဗျည်းသံယုင်္ဂနှင့်၊ ပြယုင်္ဂကိုလျှင်၊ တချောင်းငင်၍၊
ရှေးသွင်မသွေ၊ သတ်နည်းဖွေလော့၊
- မိသ်း။ ။တထွေမှတ်ရိုး၊ ပဇ္ဇနမိသ်းတွင်၊ လုံးကြီးတင်၍၊ ငင်
ပြန်တုံလတ်၊ သကြီးသတ်သည်၊ ပညတ်စဉ်လာ ရေးထုံး
တည်း။

(၂) ပညတ်စဉ်လာ၊ ရေးရိုးဖြာပိမ့်၊

- ဒိင်း။ ။သံဝါကျူးမြည်း၊ မုဒိင်းစည်နှင့်၊
- လိင်္ဂံ။ ။ဆယ်မည်ဒဏ်လိင်္ဂံ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂံလည်း၊ ပုလ္လိင်္ဂနပုံး၊ လုံး
ကြီးတင်ပြန်၊ ငသတ်ရန်တည်း၊
- ဇာစ်။ ။တဖန်ထို့ပြင်၊ ကိုယ်အင်္ဂါဇာစ်၊ ဘာဝဇာစ်မှာ၊
ချပြီးခါမှ၊ စသာရေးသတ်၊
- ဝုစ်။ ။ဝိဘတ်ကေဝုစ်၊ ဗဟုဝုစ်နှင့်၊ ဒွိဝုစ်ဝေဝုစ်၊

၄၀၈

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

- ဥစ်။ ။ကသစ်ဥစ်က၊ စသည်တို့မှာ၊ ဥကာရန်နောင်၊ မရှောင်
သင့်လျော်၊ စသတ်ဘော်ရှင့်၊
- ယဇ်။ ။ပူဇော်သည့်ယဇ်၊
- သဇ်။ ။နိသဇ်တင်၊ စသည်တွင်ကား၊ မှန်ပင်အမြဲ၊ ဇက္ခသတ်
လေ၊
- ရာဇ်။ ။ပဒေသရာဇ်၊ ကေရာဇ်နှင့်၊ ဒီပရာဇ်မှန်စွာ၊ ရာဇာဓိ
ရာဇ်၊ ဥပရာဇ်မည်ရှိ၊ ကာသိကရာဇ်၊ မဒ္ဒရာဇ်နှင့်၊
သက္ကရာဇ်ဂေါဇာ၊ ပဉ္စာလရာဇ်၊ မဟာရာဇ်ဘုံ၊ ခေါ်
တုံနတ်ဌာန၊ သာမန္တရာဇ်၊ သဿ်ရာဇ်လည်း၊ တနည်း
ထုတ်ပေ၊ ဝိဒေဟရာဇ်၊ ဇမ္ဗူရာဇ်က၊ စသည်တို့မှာ၊
ချပြီးခါမှ၊ စဉ်လာအမြဲ၊ ဇက္ခသတ်ခန်း၊
- ဗိုဇ်။ ။ရဟန်းဆိုထိုက်၊ ပရိဗိုဇ်လည်း၊ ရှေးနည်းနှင့်နှင့်၊ သတ်
ရုံးဆင်လျက်၊ ချောင်းငင်လုံးကြီး၊ တင်၍စီးလော့၊
အပြီးသေချာ၊ မိန့်ခဲ့မှာသည်။ ။ထူးရာရှေးချယ်သိမ်း
ရုံးတည်း။

(၃) ထူးရာယူငင်၊ နိဒါန်းဆင်ပိမ့်၊

- စွာည်း။ ။လုလင်ကစွာည်း၊ ထေရ်ကစွာည်းမှာ၊ ချ၍သာလျှင်၊
ဘွင့်ကာရွတ်ဘတ်၊ ညသတ်ရေးမြဲ၊ မှန်မလွဲတည့်၊
- စွာယ်။ ။ကစွာယ်တသွယ်၊ ခေါ်ရာဝယ်ကား၊ ယငယ်
သတ်မြောက်၊ ရှေ့ဆီးပေါက်လော့၊
- ဇဉ်။ ။ကျောက်ဂေါရာဇဉ်၊ ပယောဇဉ်ဟူ၊ လူပုထုဇဉ်၊
သံယောဇဉ်နှင့်၊ ဘောဇဉ်ငါးပါး၊ တရားသမ္မ

၇။ သဒ္ဓါနုသာရီ သတ်ပုံ

၄၀၉

- ဇဉ်၊ ဥယျောဇဉ်က၊ စသည်များစွာ၊ မြန့်ဘာသာ
လည်း၊ ခရာလဲပြောင်း၊ ဥ သတ်ကောင်း၏။
- ညာဉ်။ ဉာဉ်။ ။ တကြောင်းရေးရိုး၊ ဆေးမျိုးဘိညာဉ်၊ ပဋိညာဉ်
နှင့်၊ ဝိညာဉ်စိတ်သာ၊ ဘာဝနာဉာဉ်၊ ပညာဉာဉ်
လည်း၊ ဘိညာဉ်ခြောက်တန်၊
- ယျာဉ်။ ယာဉ်။ ။ ဗိမာန်ဥယျာဉ်၊ ဝေါယာဉ်တခန်း၊ နောက်ကျွန်း
ဒီပ၊ အပရဂေါယာဉ်၊ လှည်းလှေယာဉ်မျှ၊ ထုံး
စဉ်မစောင်း၊ ချတုံရှောင်း၍၊ လဲပြောင်းခရာ၊
ဥ သတ်ရာ၏။
- သုဉ်း။ ။ သင်္ချာပြည့်သုဉ်း၊ စားကြွင်းသုဉ်းနှင့်၊ ဆေးသုံး
ဂြိုဟ်သုဉ်း၊ ခရီးသုဉ်းတွင်၊ ချောင်းငင်ဥ သတ်၊ ယွင်း
မချတ်တည့်၊ ပညတ်ရေးရန်၊ ကမ္ပည်း ကန်သည်၊
သက်ပန် မှတ်ယူစွဲသုံးတည်း။

(၄) သက်ပန်မှတ်ရာ၊ ကျမ်းလာထုံးညို၊ လင်္ကာစီပိမ့်၊

- ကုဋ်။ ။ ရာသီကြကုဋ်၊ သင့်ဒုကုဋ်နှင့်၊
- ဝဋ်။ ။ ကေဝဋ်တာရာ၊ ဝိပါကဝဋ်၊ ကမ္ပဝဋ်က၊ စသည်သုံး
ဖြာ၊ သံသရာဝဋ်၊ ကပ်သံဝဋ်တည့်၊ အာဝဋ်စီးရေ၊
အထွေထွေမှာ၊ မုဒ္ဒဇာဋ်၊ သံယုဂ်ပြရှင့်၊
- ကုဋ်။ ။ တဝထို့နောင်၊ တောင်စိတ္တကုဋ်၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်က၊ စသည်
တို့မှာ၊ သတ်ရာဤသွင်၊ တချောင်းငင်လော့၊

၄၁၀

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

- ကိုဋ်။ ။ထို့ပြင်တဖြာ၊ ဘာသာစဉ်လိုက်၊ အံသကိုဋ်နှင့်၊
မကိုဋ်ကိုလျှင်၊ တချောင်းငင်၍၊ ထက်ခွင်လုံးကြီး၊
တံင်ပြီးတုံလတ်၊ ရှေးနည်းသတ်လော့၊
- ကဋ်။ ။ဥကဋ်ဓုတင်၊
ဆဋ်။ ။သင်္ချာဟောဆဋ်၊
ရဋ်။ ။ဓတရဋ်နှင့်၊
သဋ်။ ။ဒွါသဋ်တေသဋ်၊
အဋ်။ ။ဂဏန်းအဋ်ကို၊ သတ်ခန်းမလဲ့၊ ဌဝမ်းပဲဖြင့်၊ အမြဲ
မှန်ဘိ၊
- ပါဋ်။ ။ပါဋိပုဒ်ပါဋ်၊ မုခပါဋ်လည်း၊ ချလတ်သေခွေ၊ ရှေး
နည်းပေတည့်၊
- နိဋ်။ ။တထေ့မှတ်ဘွယ်၊ ညီငယ်ကနိဋ်၊ အကနိဋ်လည်း၊ အနိဋ်
ဘေးမျိုး၊
- ရိဋ်။ ။နွယ်ရိုးမပျက်၊ ဇနက်အရိဋ်၊ ကာဏာရိဋ်နှင့်၊ အရိဋ်
ရဟန်း၊
- လိဋ်။ ။မိန့်ခွန်းချိုသာ၊ ဝါစာသိလိဋ်၊ ကိလိဋ်တို့မှာ၊ လှစွာ
လုံးကြီး၊ ထက်ဝယ်စီး၍၊ ယှဉ်မှီးမလဲ့၊ ဌဝမ်းပဲဖြင့်၊
အမြဲသတ်လစ်၊
- မုဋ်။ ။လက်သစ်မုဋ်မှာ၊ ငင်ပြီးခါမှ၊ သတ်ရာရှေးဟန်၊
မိဋ်။ ။မိဋ်ခေပြန်လျှင်၊ ထိုတွင်စေ့စပ်၊ လုံးကြီးထပ်လော့၊
ပညတ်ရေးဘွယ်၊ ဤနှစ်သွယ်သည်။ ။ဓိပ္ပာယ်အရ
မကွဲတည်း။

(၅) ဓိပ္ပာယ်ကျမ်းလော၊ ထုတ်ဘော်မှာပိမ့်၊

ကဏ်။ ။ပါရာဇိကဏ်၊ အဿကဏ်တောင်၊ ထိုနောင်တဝ၊
 တေရသကဏ်၊
 ခဏ်။ ။စမ္မခဏ်ခေါ်၊ သင့်လျော်ပညတ်၊
 ခဏ်။ ။နက္ခတ်စမ္မခဏ်၊ ယမခဏ်လျှင်၊
 တ္တဏ်။ ။ဗေဒင်ကျမ်းစာ၊ ရာဇမတ္တဏ်၊
 ဒဏ်။ ။သဲရေဒဏ်နှင့်၊ လိင်ဒဏ်ထိုက်လစ်၊ မင်းပြစ်ရာဇဒဏ်၊
 ဘေးဒဏ်မပျက်၊ ကနက္ကဒဏ်၊ ဒဏ်ချက်ဒဏ်ရာ၊ ဥစ္စာ
 လျော်ဒဏ်၊ ဗြဟ္မဒဏ်ပေး၊
 ဘဏ်။ ။မှတ်ရေးတနည်း၊ ပစ္စည်းဂရုဘဏ်၊ လဟုဘဏ်လည်း၊
 မ္ဘဏ်။ ။ကုမ္ဘဏ်နတ်တွင်၊
 ဝဏ်။ ။ဆင်ရောဝဏ်၊ ဝေဿဝဏ်နှင့်၊ အဝဏ်လူဝဏ်၊
 ဥဝဏ်ဆိုရေး၊ အေသဝဏ်၊ သရဝဏ်က၊ ဥပ္ပလဝဏ်၊
 ဝင်သဝဏ်နှင့်၊ သုဝဏ်ရွှေမျိုး၊ သတ်ရိုးဏကြီး၊
 ဉာဏ်။ ။တသီးပညတ်၊ တတ်ပညာဉာဏ်၊
 ရာဏ်။ ။ကျမ်းပူရာဏ်က၊ စသည်တို့မှာ၊ ကောင်းစွာယှဉ်မှီး၊
 ချရေးပြီးမှ၊ ဏကြီးသတ်ဟန်၊ သာသာပြန်သည်။ ။
 မှတ်ရန်မခက် မခဲတည်း။

(၆) မခက်မခဲ၊ မြဲစွဲမှတ်မှု၊ နိဒါန်းပြုပိမ့်၊

ကိဏ်။ ။သုဘကိဏ်ဘုံ၊

ကိဏ္ဍိကံ။ ။ ရေးတုံတတေ၊ စေတသိက်မှ၊ ပကိဏ္ဍိကံသတညှိ၊
 ဒိဏ္ဍိကံ။ ။ ဥပဒါဒိဏ္ဍိကံ၊ အမုပဒါဒိဏ္ဍိကံ၊
 ပိဏ္ဍိကံ။ ။ နာထပိဏ္ဍိကံ၊ လှူစွာလုံးကြီး၊ တင်၍ပြီးလတ်၊ ဣ
 ကြီးသတ်ရာ၊
 ဂုဏ္ဍိကံ။ ။ ကိုးဖြာသောဂုဏ္ဍိကံ၊ ဒြပ်ဂုဏ္ဍိကံ၊ မိဂုဏ္ဍိကံ၊ ကာမ
 ဂုဏ္ဍိကံ၊
 ဂုဏ္ဍိကံ။ ။ ဂြိုဟ်တြိဂုဏ္ဍိကံ၊ ဩဂုဏ္ဍိကံ၊
 ပုဏ္ဍိကံ။ ။ ရှင်မဟာပုဏ္ဍိကံ၊ စူဠပုဏ္ဍိကံ၊ ငပုဏ္ဍိကံ၊
 ပုဏ္ဍိကံ။ ။ စင်္စရေသင်ပုဏ္ဍိကံ၊
 ရုဏ္ဍိကံ။ ။ ဓိကရုဏ္ဍိကံ၊
 ရုဏ္ဍိကံ။ ။ ဥဒဟရုဏ္ဍိကံ၊ နေအရုဏ္ဍိကံလင်း၊ နတ်မင်းဝရုဏ္ဍိကံ၊
 ဝုဏ္ဍိကံ။ ။ ပရိဝုဏ္ဍိကံတွင်၊ တချောင်းငင်၍၊ ဣပင်သတ်ရာ၊
 ဂိုဏ္ဍိကံ။ ။ ဘဝဒါဒိဂိုဏ္ဍိကံ၊ မနောဂိုဏ္ဍိကံလည်း၊ ဆန်ဂိုဏ္ဍိကံ၊ အုပ်၊
 ဂိုဏ္ဍိကံ၊ ချုပ်ပညတ်၊
 ပိုဏ္ဍိကံ။ ။ ပတ္တပိုဏ္ဍိကံ၊
 ရိုဏ္ဍိကံ။ ။ ကတ္တားကရိုဏ္ဍိကံ၊ ဗျာကရိုဏ္ဍိကံ၊ နှင့်၊ ကရိုဏ္ဍိကံ၊
 ရိုဏ္ဍိကံ။ ။ ရေစစ်မေတ္တကရိုဏ္ဍိကံ၊
 လိုဏ္ဍိကံ။ ။ ဂူလိုဏ္ဍိကံမြန်း၊
 သိုဏ္ဍိကံ။ ။ ကသိုဏ္ဍိကံဝန်းလည်း၊ စီးဖြန်းရွတ်ဖတ်၊
 ကြိုဏ္ဍိကံ။ ။ သတ္တပကြိုဏ္ဍိကံ၊ စသည်ကိုကား၊ ခေါ်ဆိုဝေါဟာ၊ မြန်
 ဘာသာဖြင့်၊ သဒ္ဒါမပျက်၊ ပုဒ်မဝှက်အောင်၊ အချက်
 ကျန်၊ လုံးကြီးပြလျက်၊ အောက်ကကြော့ကြော့၊
 ဆင်စွယ်ကော့သို့၊ မချိုပုံသွင်၊ တချောင်းငင်၍၊ ဣ

လျှင် သိမ်းရုံး၊ သတ်ဘွယ်ကုံးသည်။ ။ရှေးထုံးသင့်ညီ
မလွဲတည်း။

(၇) ရှေးထုံးသင့်မှန်၊ တသတ်ရန်က၊

ချာတ်။ ။ကျမ်းဂန်အာချာတ်၊

သတ်။ ။ပဋိသတ်နှင့်၊

ဇာတ်။ ။လူဇာတ်ပုံသွင်၊ ကိုယ်အင်္ဂါဇာတ်၊ သဟဇာတ်လည်း၊
နမ်ဇာတ်ခေါ်ငြား၊ ငါးရာငါးဆယ်၊ ဇာတ်ဝယ်
တဖြာ၊

ဓာတ်။ ။အာယတနဓာတ်၊ ပစ္စည်းဓာတ်က၊ သရီရဓာတ်၊ လော
ကဓာတ်တည်း၊ မဇ္ဇာတ်စကြာ၊ အာကာသဓာတ်၊
ဝါယောဓာတ်လည်း၊ မီးဓာတ်ရေဓာတ်၊ မြေဓာတ်
ပထဝီ၊ အသိတ်ဓာတ်၊ ဓာတ်နက္ခတ်နှင့်၊ နာမ်ဓာတ်
တခန်း၊ ဓာတ်ဆန်းဓာတ်ပျက်၊ ဓာတ်ဘက်ယှဉ်ပြိုင်၊
ဓာတ်တိုင်တွင်ခေါ်၊

ပါတ်။ ။ဇာတ်တော်နိပါတ်၊ သန္နိပါတ်နာ၊ ပါဏာတိပါတ်၊
ပိဏ္ဏပါတ်နှင့်၊ နိပါတ်ပုဒ်နေ၊ အထွေထွေမှာ၊ ချပြီး
ခါမှ၊ ခရာတူရူ။ တဝမ်းပူလုံး၊ သတ်ထုံးသင့်မြတ်၊

ဒိတ်။ ။သုဘတ္တာဒိတ်၊

မိုတ်။ ။သမိုတ်ဝေပါဟာ၊

မြိုတ်။ ။မြိုတ်သုခနှင့်၊ ရသာအမြိုတ်၊ အမြိုတ်နိဗ္ဗာန်။

၄၁၄

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

ရိုတ်။ ။ဆယ်တန်ဒုစရိုတ်၊ သုစရိုတ်လည်း၊ ပစ္စည်းကာရိုတ်၊
စရိုတ်ခြောက်ဖြာ၊ စကာမှာကာ၊ လှစွာချောင်းငင်၊
လုံးကြီးတင်၍၊ တလျှင်ဒန္တဇာ၊ သတ်နည်းလာရှင့်၊

ခေတ်။ ။အာဏာဇာတိ၊ ဝိသယခေတ်၊ ဂါမခေတ်နှင့်၊ ခေတ်
ကောင်းသည်မှာ၊ ရစ်ကာဖြိုးဖြိုး၊ သဝေထိုး၍၊ သတ်
ရိုးမမှား၊ ရှေးနည်းထားလော့။

ပုထ်။ ။လေးပါးဣရိယာ၊ ပုထ်၌မှာကာ၊ လှစွာယဉ်ကျူး။
ချောင်းငင်ဦး၍၊ ဆင့်ထူးတမျိုး၊ သတ်ရိုးမှန်ဘိ၊

ပိုထ်။ ။ဣရိယာပိုထ်၊ ခေတ်သမိုက်မှု၊ ဤ၌သာလျှင်၊ လုံးကြီး
တင်လော့၊ သတ်အင်မထူး၊ နိဒါန်းကျူးသည်၊ ပျံ့ပျံ့
ချိုမြ ခိပ္ပာယ်တည်း။

(ဂ) ချိုမြခိပ္ပာယ်၊ မှတ်လွယ်ထူးဆန်း၊ ဘော်ပြညွှန်းပိမ့်၊

ဘဒ်။ ။ရဟန်းသုဘဒ်၊

မဒ်။ ။အရိမဒ်နှင့်၊

လဒ်။ ။လဒ်ဂဏန်းမျိုး၊ သတ်ရိုးဒထွေး၊ ချရေးမပါ၊ သက်
သက်သာတည့်၊ ဆရာအချို့၊ ကဝိတို့လည်း၊ ပေါင်း
စည်းတင်မှတ်၊ ဂဏန်းလဒ်ကို၊ ပညတ်မူလ၊ ကြံဆ
မရှာ၊ ဥစ္စာရွှေငွေ၊ ဆန်ရေစပါး၊ ကျွဲနွားဆင်မြင်း၊
လာဘ်ခမင်းသို့၊ ချလျှင်းပြီးဆုံး၊ ဘကုန်းဝဏ္ဏ၊ သတ်
ရေးကြ၏၊

ဏာဒ်။ ။ထိုမှတဖြာ၊ သဒ္ဒါဥဏာဒ်၊

၇။ သဒ္ဓါနုသရီ သတ်ပုံ

၄၁၅

ပါဒ်။ ပွါဒ်။ ။သမုပ္ပါဒ်နှင့်၊ ဥပါဒ်ဦးဘင်၊ မြဲပင်မှတ်ယူ၊ စတုရပါဒ်၊
နက္ခတ်ရာသီ၊ ဗီဇနာပါဒ်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်က၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊
စိတ္တုပါဒ်လည်း၊

သာဒ်။ ။ပြာသာဒ်မည်ရှိ၊ ပေါရိသဒ်မင်း၊ ဤတသင်းမှာ၊
ချ၍သာလျှင်၊ သတ်ရာမကွဲ၊ ရှေးကမြဲတည့်၊

လိဒ်။ ။ဆင်းရဲဒလိဒ်၊

ဟိဒ်။ ။ဗဟိဒ်ပြင်ပ၊ စသည်တို့ကို၊ တင်လိုလုံးကြီး၊ ယှဉ်မှီးသံ
ယှက်၊ ရှေးနည်းထုတ်လော့၊

စုဒ်။ ။စုဒ်စောဒနာ၊

ပုဒ်။ ။ပြည်ရွာဇနပုဒ်၊ သိက္ခာပုဒ်နှင့်၊ ပုဒ်ပါဌ်အက္ခရာ၊ သဒ္ဓါ
ထုံးစံ၊ သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်၊ နာမ်ပုဒ်ပညတ်၊ သမာသိတဒ္ဓိတ်၊
အာချာတ်ကိတ်ပုဒ်၊ နိပါတ်ပုဒ်စု၊ ဥပသာရ၊ စသည်
ထွေလာ၊ ပုဒ်များစွာနှင့်၊

မ္မုဒ်။ ။သမ္မာသမ္မုဒ်၊

မုဒ်။ ။ကြာကုမုဒ်လည်း၊ သမုဒ်မြစ်ပြင်၊

သုဒ်။ ။နတ်တိုင်ဝိသုဒ်၊ ချောင်းငင်ထုတ်၍၊ သံယှက်ရှေးပုံ၊
မှတ်တုံမယှင်း၊

ပိဒ်။ ။တော်သလင်းဝယ်၊ ညဉ့်လယ်နက္ခတ်၊ ဘဒ္ဒရပိဒ်၊ ဇန
ပိဒ်နှင့်၊ ပိဒ်စုံရတု၊ အစုစုလည်း၊ သတ်မှုရှေးတူ၊ မှတ်
ယူပြီးမှ၊ ချောင်းငင်ပြ၍ ထက်ကလုံးကြီး၊ တင်စီးစေ
လို၊

၄၁၆

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

သာဓ်။ ။ဝိဂြိုဟ်ကိတ်ရ၊ ကရုဏသာဓ်၊ ကတ္တုသာဓ်က၊ စသည်
 တို့မှာ၊ ချပြီးခါမှ၊ သဒ္ဓါစဉ်လိုက်၊ ခအောက်ခြိုက်လုံး၊
 သတ်ထုံးမတိတ်၊

သိမ်။ ။ပဋိသိမ်တွင်၊ လုံးကြီးတင်၍၊ ရှေးသွင်သေချာ၊ ရေး
 သတ်ရာသည်၊ ဘာသာကြောင်းရင်း မကွယ်တည်း။ ။

(၉) ကြောင်းရင်းမကွယ်၊ ရေးဘွယ်တဝ၊ စီလျင်ပြပိမ့်၊

ချာန်။ ။အတ္တဗျာချာန်၊ ဗီဇာချာန်ကျမ်း၊ ထုံးတမ်းမလွဲ၊

ဆွာန်။ ။ငရဲတိရစ္ဆာန်၊

ဈာန်။ ။ဘိညာဉ်ဈာန်လည်း၊

ဏ္ဍာန်။ ။သဏ္ဍာန်တူစွာ၊

ဌာန်။ဌာန်။ ။သစ္စာဓိဌာန်၊ ကရိုဏ်းဌာန်လျှင်၊ ပီပြင်ရွတ်လစ်၊ ပစ္စု
 ပဌာန်၊ ပဒဌာန်ဆို၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဂ္ဂဌာန်၊ ဖလဌာန်တည်း၊
 ခြောက်ဌာန်နတ်ရွာ၊ နေရာရပ်ဌာန်၊ သဒ္ဓိဌာန်လည်း၊
 ဤနည်းမှန်ဘိ၊ သတိပဌာန်၊ သမုဌာန်က၊

ဌာန်း။ ။ကျမ်းဂန်ပဌာန်း၊ ကမ္မဌာန်းနှင့်၊ ပြဌာန်းဆိုငြား၊

န္တာန်။ ။နှစ်ပါးသန္တာန်၊

တဒန်။ ။ဗိတန်ကြက်ရာ၊

ထာန်။ ။မဟာကထာန်၊

တ္တာန်။ ။ဝ ဝတ္တာန်လည်း၊ ထိုနည်းမပျက်၊

ဒါနံ။ ။အနက်သမ္ပဒါနံ၊ အပါဒါနံဝေဝံ၊ သင်္ဂလျာနိစ္စံ၊ ချိနံ၊
အဒိန္နာဒါနံ၊ ဥပါဒါနံတညံ၊ ဝေပါဒါနံစိဝံသံ၊
ဝန်မဟာဒါနံ၊ သက္ကဒါနံလေ၊

ဒါနံ။ ။ဝေဝံထေဝေဝါဟာ၊ စဉ်လာနိဒါနံ၊ ပေးလှူဒါနံနှင့်၊
ဥဒါနံရင့်ကျူ။

ဓာနံ။ ။ကျမ်းထူးအဘိဓာနံ၊ သမောဓာနံတညံ၊

ဗ္ဗာနံ။ ။နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည်၊

ဗ္ဘာနံ။ ။သွင်းသည့်အဗ္ဘာနံ၊

ဘာနံ။ ။ပဋိဘာနံလည်း၊ တနည်းပညာဝံ၊

မာနံ။ ။နတ်ဘုံဗိမာန်၊ အဝမာန်ဗိုလ်၊ ဝေဝံသိုသိက္ခမာနံ၊
ဝတ္ထမာန်နှင့်၊ မျက်မာန်ဝဒါသ၊

မာနံ။ ။အညသမန်း၊ မာနံလေ၊ ဝေဝံတုံမာနံကောက်၊

လာနံ။ ။ရှင်မောဂ္ဂလာနံ၊

သာနံ။ ။အဝသာနံနှင့်၊ သုသာနံတထေ၊

ဟာနံ။ ။သမုစ္ဆေဒ၊ ပဟာနံစသည်၊ မြန်မာ့ဘာသာ၊ အဖြာ
ဖြာကို၊ သတ်ရာနဝယ်၊ ချရေးဘွယ်တည့်၊

စ္ဆိနံ။ ။တသွယ်စီမံ၊ ဖွဲ့နည်းကြံလျှင်၊ သပ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိနံ၊

ဒိနံ။ ။နိသိဒ္ဓိနံမှာ၊ ဝေဆာလှလှ၊ ချောင်းငင်ပြ၍၊ ထက်က
လုံးကြီး၊ တင်ပြီးနပင်၊ သတ်ရိုးဆင်သည်၊ ဉာဏ်ရှင်ကပီ
မှတ်ဘွယ်တည်း။

(၁၀) မှတ်ဘူယ်ထုံးစံ၊ ဖွဲ့စီမံပီပီ။

- လာပ်။ ။နံရုပ်ကလာပ်၊ ဆန်းကလာပ်မှာ၊ ချပြီးခါမှ၊ မှန်စွာ
မဖောက်၊ ပစောက်ဖြင့်သတ်။
- လာဘ်။ ။ပစ္စည်းလာဘ်မှု၊ ပညတ်ဆန်းကြယ်၊ ချရေးဆွယ်
လျက်၊ မကွယ်ရှေးနှုန်း၊ ဘကုန်းသတ်ရာ၊
- ဂါမ်။ ။သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်နှင့်၊ ပုဂါမ်မြို့ပြ၊ ဂေါရ
ဂါမ်၊ ဘူတဂါမ်တည်း။
- နာမ်။ ။ကျမ်းနာမ်သဒ္ဒါ၊ ခန္ဓာရုပ်နာမ်၊ မဟာနာမ်လည်း၊
ဇာတ်နာမ်တဝ၊ နိဿယနာမ်၊ သဗ္ဗနာမ်နှင့်၊
- ယာမ်။ ။ညဉ့်ယာမ်နေ့ယာမ်၊ သုယာမ်နတ်မင်း၊
- သျှာမ်။ ။အဆင်းရွှေတု၊ သုဝဏ္ဏသျှာမ်၊
- ရာမ်။ ရံ။ ။ကျောင်းအာရာမကို၊ သတ်လိုမသာ၊ ချပါရှေးသွင်၊
တနည်းဆင်မှု၊ ဗျည်းတွင်ရေးချ၊ အာဒိသကို၊ သဒ္ဒါ
နည်းထုံး၊ ရဿချုံး၍၊ နောက်ဆုံးဝဏ္ဏ၊ သံယုဂ်မကို၊
ထက်ကမဆိတ်၊ နိဂ္ဂဟိတ်ပညတ်၊ ပြုတုံလတ်လည်း၊
ငံလျှောက်ပတ်သင့်ရာ၊
- ကာယ်။ ။ကြမ္မာငင်ချူ၊ အသုရကာယ်၊ ရူပကာယ်နှင့်၊ နိကာယ်
ကျမ်းမြတ်၊
- ဇ္ဈာယ်။ ။ရွတ်ဘတ်သရဇ္ဈာယ်၊ ဥပဇ္ဈာယ်လည်း၊
- ပါယ်။ ပွါယ်။ မွါယ်။ ။အပါယ်လေးရပ်၊ သပ္ပါယ်ဥပါယ်၊
အလမ္ပါယ်နှင့်၊ ဓိပါယ်ဖော်ထုတ်၊
- ယာယ်။ ။ဝေဝုစ်ပရိယာယ်၊

- ရာယ်။ ။အန္တရာယ်ပြစ်၊
- နှာယ်။ ။ဝိသဇ္ဇနီ၊ ရေးထုံးမို့သော်၊ နတ်ကျော်ဒေဝါ၊ မဟာ၊
ဗိန္ဓာယ်။
- ဟာယ်။ ။ဘော် သ ဟာယ်။ က၊ စသည်တို့မှာ ချပြီးခါမှ၊
ကောင်းစွာတင့်တယ်၊ ယငယ်သတ်မြဲ၊ မလွဲမှန်ဘိ၊
- တေယ်။ ။အရိမိတေယ်၊ မိတေယ်မညတ်။
- ဇေယ်။ ။ကုဏ်မြတ်အာဇေယ်၊
- နယ်။ ။ခာဇာနယ်နှင့်၊ ဝေနေယ်သတ္တဝါ
- မေယ်။ ။မာပမေယ်၊
- လေယ်။ ။ပါလိလေယ်လည်း၊ ဘိုးနည်းဥပဒေ၊ ယွင်းမသွေ
အောင်၊ သဝေပြီးပြီး၊ လှစွာထိုး၍၊ သတ်ရိုးနည်းတူ၊
ခွဲမှတ်ယူရှင့်၊
- ကိုယ်။ ။ကြက်မူမကိုယ်၊ ခန္ဓာကိုယ်လည်း၊ သတ်လိုရှေးသွင်၊
ချောင်းငင်လုံးကြီး၊ အစဉ်မှီးတည်၊
- ကရ်း။ ။တသီးခေါ်ညီ၊ ရာသီမကာရ်း၊ ငါးမကာရ်းနှင့်၊ မကာရ်း
ကွက်ကျား၊
- မာရ်။ ။မာရ်နတ်သားက၊ စသည်တရီး၊ မာရ်မျိုးငါးသွေ။
- ဟာရ်။ ။ဖြေပရိဟာရ်၊ အသွယ်သွယ်ကိုး မှတ်ဘွယ်စေ့ဖြေ၊
ချ၍ရကြီး၊ တမ်းခွန်မှီးလော့၊
- ဇိရ်။ ။တသီးထို့ နောက်၊ ကျောက်မျက်ဝရဇိနီ၊ ဝရဇိရ်မက်၊
နတ်လက်နက်ဘွင်၊ လုံးကြီးတင်၍၊ ရပင့်သတ်ရန်၊
- ထေရ်။ ။အာနန္ဒာထေရ်၊ မဟာထေရ်က၊ စသည်တို့မှာ၊ လှစွာ
သဝေ၊ ရေးပြီးလေ၍၊ သတ်ပေရှေးဟန်၊

ဂိုရ်။ ။တဖန်မှတ်ရာ၊ စမ္မာနဂိုရ်၊ထွတ်နဂိုရ်နှင့်၊ နဂိုရ်ယာယီး
 သညီသမုတ်၊
 တွိရ်။ ။ပဒုမ္မတ္တိရ်၊ အင်္ဂုတ္တိရ်ကျမ်း၊ ထုံးတမ်းမယွင်း၊
 ထိုရ်။ ။မြင်းအဿထိုရ်၊
 ဒွိရ်။ ။ပစ္စုဒ္ဓိရ်နှင့်၊
 ဓိုရ်။ ။ဝိဓိုရ်အမတ်၊ နတ်ဝိဇာဓိုရ်၊ ဝိနည်းဓိုရ်တည်း၊
 န္ဓရ်။ ။တနည်းမှတ်ရန်၊ တောင်ယုနန္ဒရ်၊
 ဟိုရ်။ ။စည်ပဟိုရ်တွင်၊ လုံးကြီးတင်၍၊ ချောင်းငင်ရသတ်၊
 ပညတ်မစောင်း၊ ရေးသင့်ကြောင်းကို၊ ထုံးဟောင်း
 မှီခို၊ လက်ဆိုင်၍၊ သံချိုနက်လေး၊ ကျူးရင့်သေသည်။
 မှတ်ရေး မရှုပ် မလိမ်တည်း။

(၁၁) မရှုပ်မလိမ်၊ မွေ့သိမ်ကျမ်းလာ၊ ရွေးချယ်မှာအံ့၊

ဂလ်။ ။မသာရဂလ်၊
 ဖလ်။ ။ရွှေငွေဖလ်ကို၊ သတ်ရန်လငယ်၊ ဉာဏ်ဖြင့်ချယ်လော့၊
 ဣလ်။ ။တသွယ်မှတ်သိ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိလ်၊ မဏ္ဍိလ်ဗဟို၊
 ဂိုလ်။ ။ထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်၊
 ဂိုလ်။ ။ဟိဂိုလ်နဲ့လှောင်း၊
 မိုလ်။ ။တကြောင်းသိမှု၊ ပဏ္ဍကမိုလ်၊
 ဝိုလ်။ ။ဆေးကပ္ပိလ်တည့်၊
 ဖိုလ်။ ။မဂ်ဖိုလ်ဘထွေ၊
 ပိုလ်။ ။ဘုံငေဟပိုလ်၊

၇။ သဒ္ဓါနုသရီ သတ်ပုံ

၄၂၁

ဗိုလ်။ ။ဗိုလ်ပါ ဗိုလ်ခြေ၊ လူရွှေဗိုလ်၊ ဥစ္စဗိုလ်က၊ စသည်
ပြန်ပွား၊ ခြောက်ပါးသောဗိုလ်။

သိုလ်။ ။အကုသိုလ်နှင့်၊ ကုသိုလ်တတည်း၊ ပြည်တက္ကသိုလ်၊
စသည်ကိုလည်း၊ ရှေးနည်းသံယုဂ်၊ ဗျည်းဖြင့်ထုတ်၍၊
အဟုတ်ချောင်းငင်၊ လုံးကြီးတင်တည့်၊

ဇဝ်။ ။ထို့ပြင်တပုံ၊ အာရုံစိတ်ဇဝ်၊ ကော်ဇဝ်အခင်း၊

နွှပ်။ ။မြင်းပျံသိနွှပ်၊ ဆားသိနွှပ်နှင့်၊

နပ်။ ။ဒါနပ်ဘိလူး၊ တထူးမှတ်ခန်း၊ ဂဏန်းတွင်နပ်၊ သဃ်
နပ်က၊ စ၍သိမူ၊

ခြပ်။ ။ဥပခြပ်၊

သပ်။ ။အာသပ်မှာ၊ သဘာဝပုံသေ၊ သဝေအချ၊ စသည်
မပါ၊ သက်သက်သာဝယ်၊ မြန်မာပညတ်၊ ဝဖြင့်
သတ်သော၊

ဘာဝ်၊ မ္ဘာဝ်၊ ဗ္ဘာဝ်။ ။သမာသိနာမ၊ အဗျယိဘာဝ်၊ လူတို့
ဘာဝ်နှင့်၊ ပုမ္ဘာဝ်မပြား၊ တရားသဘာဝ်၊ အတ္တ
ဘာဝ်လည်း၊ ထိုနည်းမပျက်၊ ဘာဝ်အနက်က၊ သဒ္ဓါ
သဘာဝ်၊ တုဏှိဘာဝ်တည့်၊ တဗ္ဘာဝ်ပညတ်၊ ကေတု
ဘာဝ်၊ အာနုဘာဝ်က၊ ဒေဘာဝ်ပြုခြင်း၊ ဤတသင်းကို၊
ထိုးရင်းအတိတ်၊ ယှင်းမပိတ်အောင်၊ ချပြီးနောင်မှ၊
ဝအက္ခရာ၊ သတ်အပ်စွာသည်။ ။ကျမ်းလာ ဆုံးဖြတ်
မွေ့သိမ်တည်း။

(၁၂) ကျမ်းလာဆုံးဖြတ် တံမျဉ်း ခတ်ပိမ့်၊

- ဒသ်။ ။ဒွါဒသ်စုဒ္ဒသ်၊ ဧကာဒသ်နှင့်၊ သုဒသ်မည်ရှိ၊
- နသ်။ ။ပီတိသောမနသ်၊
- ရသ်။ ။ဇောတိရသ်လည်း၊ ဗာရသ်တေရသ်၊ ပန္နာရသ်နှင့်၊
- ဠသ်။ ။သောဠသ်တို့မှာ၊ သဿာသက်သက်၊ မပျက်သတ်ချင်၊
- ကာသ်။ ။ဓုတင်ထူးမြတ်၊ အဗ္ဗောကာသ်က၊
- ဉာသ်။ ။နျာသဉာသ်၊
- ပါသ်။ ။ဟတ္ထပါသ်နှင့်၊
- မာသ်။ ။သမာသ်ကျမ်းစာ၊ ဗိုလ်မှာမိမာသ်၊
- ဝါသ်။ ။ပရိဝါသ်လည်း၊ ချလတ်ပြီးမှ၊ သံယုဂ်ပြုရှင်၊
- ရိသ်။ ။ ဂန္ထထူးမြတ်၊ အာချာတ်ပုရိသ်၊ တပျူရိသ်နှင့်၊
- သိသ်။ ။ ဝိသိသ်တြိယာ၊ သံဃာဒိသိသ်၊ ဧကသိသ်တွင်၊ လုံး
ကြီးတင်၍၊ သပင်ရေးသတ်၊
- က္ခသ်။ ။အမတ် - က္ခသ်၊
- ပုသ်။ ။ စောင့်ဥပုသ်နှင့်၊ ဥပုသ်ပဝါရဏာ၊
- ရုသ်။ ။ ဝါစာဖရသ်၊ မယုတ်ထင်ထင်၊ တချောင်းငင်၍၊
သပင်သိုက်မြိုက်၊ ရေးသတ်ထိုက်၏၊
- က္ခိသ်။ ။ရက္ခိသ်နတ်မှာ၊ လှစွာညွတ်ကွေး၊ ချောင်းငင်ရေးမှ၊
ထက်က လုံးကြီး၊ တင်ပြီးရှေးနှယ် သံယုဂ်ချယ်ရှင်၊
- ဂ္ဂိဟ်၊ ဂ္ဂိဟ် ။သောင့်ပင့်သဂ္ဂိဟ်၊ နက္ခတ်ဂ္ဂိဟ်လည်း၊ ဝိနည်း
သဂ္ဂိဟ်၊ ရာဇဂ္ဂိဟ်နှင့်၊ သဂ္ဂိဟ်ရေတွက်၊ ဝါကျ

ဝိဂ္ဂိုဟ်၊ ကျမ်းသဂ္ဂိုဟ်တွင်၊ လုံးကြီးဟင်၍၊ ငင်ပြန်
တုံလတ်၊ ဟဖြင့် သတ်ရာ၊

သဋ္ဌ်။ ။ ဥတ္တရာသဋ္ဌ၊ ပြုဗ္ဗာသဋ္ဌနှင့်၊ အာသဋ္ဌဝါဆို၊ စသည်ကို
ကား၊ သတ်လို့ငြကြီး၊ ယှဉ်မှီးမပျက်၊

လုဋ္ဌ်။ ။ ဂလုဋ္ဌဌက်တွင် တချောင်းငင်၍၊ ရှေးသွင်သတ်လို့၊

ဟိုဋ္ဌ်။ ။ ကျန်းသိဟိုဋ္ဌ်မှာ၊ ဆင့်ကာလုံးကြီး၊ တင်၍ပြီးလျှင်၊
ပုံသွင်မချွတ်၊ ဆင်စွယ်ညွတ်သို့၊ လျှောက်ပတ်လှလှ၊
ချောင်းငင်ပြပြီး၊ ငြကြီးဖြင့်သာ၊ သတ်ရိုးလာ၏၊
ထူးရာထူးရာ၊ ရှေးချယ်ရှာ၍၊ ကောင်းစွာဤသို့၊
စိစိတည်တည်၊ ဆိုပြီးသည်မှ၊ ကြင်းသမျှမ၊ ရှေးသူ
ဂုဏ်မော်၊ လွန်ထင်ပေသော၊ ထေရ်ကျော်ကဝိန်၊
သုခမိန်တို့၊ ဉာဏ်ရှိန်ထွန်းညှိ၊ စီရင်ရှိသည်၊ ကဝိ
လက္ခဏ၊ စသည်များစွာ၊ ကျမ်းလာနည်းထုံး၊ မှီခိုင်း
သုံး၍၊ သင်ပုန်းကြီးလာ၊ ကာရန်အတိုင်း၊ ရှုနှိုင်း
ထောက်ထား၊ များသောအားဖြင့်၊ မှတ်သား
သေချာ၊ ရေးသတ်ရာသည်။ ။စဉ်လာနိဒါန်း မတိမ်း
တည်း။

သဒ္ဓါနုသာရီ သတ်ပုံ ပြီး၏။

ဒုတိယပိုင်း

(ခ) စကား

ဤအပိုင်းပါ စကားအရာ ဆယ်ပါး၊ စကားကြီးခြောက်
ခုန်း၊ ဥပမာ-စကားပုံ အလုံးစုံတို့ကို လေ့လာမှတ်သား၍
စကားပြောဆိုရာ၌ အချက်ကျကျ ပြန်လည်အသုံးပြု
ခြင်းဖြင့် နှုတ်မှုပညာကို ပိုင်နိုင်စွာပြောဆိုနိုင်မည်ပွာ အမှန်
ပင်တည်း။

၁။ စကားကြီး ဆယ်မျိုး

စကားပြောရာ၌ စကားကြီးဆယ်မျိုးရှိသည်။ ဆယ်မျိုးဟူသည့်ကား ရေကူးညာတင်၊ ကောက်ပင်ရိတ်လှီး၊ ရေစီးတောင်ဆန်၊ အိုးတန်ဆန်ခတ်၊ ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့၊ ဆင်ဇွေရန်ရှောင်၊ တောင်သူယာခုတ်၊ ကြက်ဆုတ်နှပ်ပစ်၊ ရေစစ်ကရား၊ ရေသွားသည့်သွင်၊ ခက်တင်မောင်းနှင်း၊ ဆိုခြင်းစကား ဤဆယ်ပါးဟု ရှိသည်တည်း။

(၁) ရေကူးညာတင် ပြောနည်း စကားမျိုး။

မြစ်တဖက်မှ အလိုရှိသော ဆိပ်ကမ်း သို့ ကူးလိုလျှင် အညာက တင်၍ ကူးမှ လိုရာဆိပ်ကမ်းမှာ တင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ စကားမှာလည်း အလိုရှိသည့်အရာ၌ တင်အောင် အထက်က တင်ကူး၍ ပြောဆိုခြင်းသည် ရေကူးညာတင် ပြောနည်းမည်၏။

စကားပုံမှာ... ရှေးသောအခါ ကုဋေရှစ်ဆယ် ကြွယ်ဝသော သူဌေးသားသည် ဂျမ်းထိုး၍ ကစားရာတွင် အထုံး၍ အစား အသောက် မမှန်၊ ကျင်ငယ်မဖြောင့် ဖျော့ဂါထွေထူးရောက်၍ သေဝပါးနီးရှိသည်တွင် ဆေးသမားအများခေါ်၍ ကုစား ပါသော်လည်း မလွတ်မငြိမ်းရကား ဆေးသမား ရှင်ဝိဝကကို

ခေါ်၍ ကုပါဆိုလျှင် ဆေးသမား ရှင်ဇီဝကသည် အနာကို
မေးစစ်၍ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်တေးတောသော် ထိုသူသည် ဝမ်းထဲ
က အူထိုးရှိသည်ဖြစ်မည်။ ဝမ်းကိုခွဲ၍ ထိုးသောအူကို ဖြေရလျှင်
ထိုအနာ လွတ်မည်ထင်၍ ထိုသူအား ခုနစ်ရက် လည်အောင်
အိပ်စေတတ်သော ဆေးကိုပေးလျက် ပျော်သောအခိုက်တွင် ခွဲရ
မည်ဖြစ်သောကြောင့် ခုနစ်ရက်အိပ်နိုင်မည်ကို အလိမ္မော်သဖြင့် ခုနစ်
လ အိပ်နိုင်မည်လားဟု မေး၏။ ခုနစ်လလည်အောင် မအိပ်နိုင်
ပါလျှင် ၆ လ၊ ၅ လ ၂ လ၊ တရွှေ့ရွှေ့ ဆုတ်ကာ ဆုတ်ကာ
မေးခွဲ၍ ခုနစ်ရက်ကျမျှ အိပ်ပါတော့မည် ဆိုရာတွင် အိပ်စေ
တတ်သော ဆေးကိုပေးပြီးလျှင် အိပ်သောအခိုက်တွင် ဝမ်းကို
ခွဲလျက် ထိုးသောအူကိုဖြေ၍ ဆေးသုတ်သဖြင့် ခုနစ်ရက်လွန်မှ
နိုးခွဲရာ သူဌေးသားအနာသည် လွတ်ငြိမ်းလေသည်။ ဤသို့သော
စကားမျိုးတို့သည် ရေကူးညာတင်ဆိုသော စကား မည်ကုန်၏။

(၂) ကောက်ပင်ရိတ်လှီး ပြောနည်း

စကားမျိုး။

ကောက်ပင်ကို လက်ဘဖက်နှင့် ကြပ်ကြပ်ဆုပ်ပြီးလျှင် အရင်း
က တံစဉ်ဖြင့်ဖြတ်၍ လက်တွင်းသို့ ဝင်သမျှစပါးကို ရ၍
သုံးဆောင်ရသကဲ့သို့ သူ့စကားကို ဖမ်းမိအောင် ပြောဆိုပြီးလျှင်
အရင်းကဖြတ်၍ ပိုင်အောင်ပြောသော စကားမျိုးသည် ကောက်
ပင်ရိတ်လှီး ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံပွား...ရှေးသောအခါ သူဌေးသား ဟုတောက်သည် ဗျိုင်းကို လေးနှင့်ပစ်၍ ရလျှင် ယူ၍ သာသနာကို တဦးသော သူဌေးသားကမြင်လျှင် ငိုလျက် ရင်ဘတ်ထိတီး၍ ‘ငါ့ဗျိုင်းသည် သာမညဗျိုင်းမဟုတ်ပါ၊ တနေ့တနေ့လျှင် ရွှေစင်တကျပ်ခံတွင်းက အန်ထုတ်၍ ပေးသွင်းနေကျဗျိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ လေးနှင့် ပစ်၍ မသေကောင်းပါ’ဟု စွပ်စွဲသည်တွင် ဗျိုင်းကို လေးနှင့် ပစ်သော သူဌေးသားက ‘သည်ဗျိုင်းသည် သင့်ကံ တနေ့တနေ့ လျှင် ရွှေစင်တကျပ်ခံတွင်းကထုတ်၍ ပေးသည်၊ နှစ် လ အဘယ်မျှ ရှိပြီနည်း’ မေးလျှင် ဗျိုင်းရှင်ဆိုသူက ‘ငါ့ဗျိုင်းသည် တနေ့လျှင် ရွှေစင်တကျပ် ခံတွင်းက အန်ထုတ်၍ ပေးသည်ကား တနှစ်ရှိပြီ’ ပြောလျှင် ဗျိုင်းကို လေးနှင့်ပစ်သော သူဌေးသားက ‘ငါ့အိမ် ရွှေတွင် ရွှေစင်ကိုပုံ၍ စုထားသည်ကို တနေ့လျှင် တကျပ် ခိုးယူ သောကြောင့် ငါ့နေ့တိုင်း ချောက်ပါသည်ကို မရနိုင်။ ယခု သည်ဗျိုင်းကို ရပါသည်။ ဗျိုင်းလည်း ရွှေကို တနေ့တကျပ်ခိုးယူ သည် ဗျိုင်းသူခိုးဖြစ်သည်။ သင်လည်း သူခိုးလက်ခံ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တနှစ်တက် ရွှေ-၃ ပိဿာ ၆ဝိ ကို ပေးသင့်ပါသည်’ စွဲချေ၍ ဘောင်းသောကြောင့် ဗျိုင်းရှင်က ဗျိုင်းကို လေးနှင့် ပစ်သူသို့ ပြန်၍ ရွှေ ၃ ပိဿာ ၆ဝိ လျော်ငှာဘူးလေသည်။ သည်ကဲ့ သို့ သူ့စကားကို ဖမ်း၍ပြောသော စကားမျိုးသည် ကောက်ပင် ရိတ်သိုး ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

(၃) ရေစီးဘောင်ဆန်ပြောနည်း စကားမျိုး။

ဘောင်ကြီးသည် အညာသို့ ဆန်သောကာလ လိုဘွယ်ဆန္ဒ
ရှိသမျှကို ဘောင်ကြီးတွင်တင်၍ ဖြည်းညင်းသာယာစွာ ဆန်
သွားလျှင် လိုရာအရပ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ ရောက်လျှင် လိုအပ်ကိစ္စ
သုံးဆောင်ရ၍ ချမ်းသာကို ရသကဲ့သို့ ထို့အတူ စကားမှာလည်း
ခြေသိမ်းခေါင်းပိုက်၊ ဥပမာ ဥပမေယျနှင့် ဆိုက်အောင်
ပြောသော စကားသည် ရေစီးဘောင်ဆန် စကားမည်၏။

စကားပုံမှာ...ရှေးအခါ ဟံသာဝတီ ရာဇာဓိရာဇ်မင်းလက်
ထက် ဒွါရဝတီရွှေနန်းရှင် ယိုးဒယားမင်းသည် ရဲမက်ဗိုလ်ပါအ
များနှင့် ချီလာ၍ မြိတ် တနင်္သာရီသို့ ရောက်လျှင် တပ်ကြီးချ၍
နေစဉ်တွင် ရဲမက်ဗိုလ်ပါတို့သည် ရေးဝါးရ၊ ထားကျိုင်း၊ ကလိန်
အောင်၊ ထားဝယ်မြို့များသို့ ရောက်၍ မငြိမ်သက်ရှိကြောင်းကို
ဟံသာဝတီမင်း ရာဇာဓိရာဇ်ကြားသိ၍ သံတမန်အရာ၌ လိမ်မာ
သော ပညာရှိ အမတ်ဘယောက်ကို ချိပ်အိတ်တံဆိပ်ဆက်စာနှင့်
စေလွှတ်၍ မြိတ် တနင်္သာရီ ဒွါရဝတီ ယိုးဒယားမင်းထံ
ရောက်၍ ချိပ်အိတ် တံဆိပ်ဆက်စာကို ဖြေ၍ ဘတ်ပြီးလျှင်
စာတွင်ပါသည်မှာ ‘အဆွေတော် ဒွါရဝတီရွှေနန်းရှင်၊ မြိတ်
တနင်္သာရီသည် ဒွါရဝတီရွှေနန်းရှင် လက်နက်နိုင်ငံဖြစ်ပေသည်။
ရေးဝါးရ၊ ထားကျိုင်း၊ ကလိန်အောင်စုများသည် ဟံသာဝတီ
လက်နက်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုသည့်စကားမှာ မှန်လေတော့
ပါ။ ဒွါရဝတီကို ဘေးဘိုးကသည် ယခုတိုင် ဆင်းသက်၍
သီးခြားနန်းခြား ဇာဘိရင်းဖြစ်သည်။ ရာဇာဓိရာဇ်မှာမူကား မုတ္တမ

ကသွား၍ ဟံသာဝတီမှာ မင်းပြုသည်။ ပဝတ္တိမင်း ဖြစ်သည်ကို အဆွေတော်ဟု စာပေးသည်မှာ မပေးသင့်။ သည်အကြောင်း နှင့် စာပေးကြောင်းကို ဟံသာဝတီသံတို့က ချေလည်ကြစေ။ မချေလည်နိုင်လျှင် သံအိုးကင်းမှာ ထည့်၍ ကြော်မည် အမိန့်တော် ရှိသောကြောင့် ဟံသာဝတီမင်းသံတော် ချေလည်သည် မှာ 'ရှေးလွန်လေပြီးသော အဝါကာလ၌ ပွင့်တော်မူကုန်သော တဏှက်ရာ၊ သရဏကံရာ၊ မေဓကံရာ၊ ဒီပကံရာ စသော ဘုရားရှင်တို့မှစ၍ ယခုထက်တိုင် အစိန္တေယျဘုရားရှင်တို့၏ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့သည် ရှစ်သောင်း လေးထောင်ရှိသည်။ ဟံသိန်း နှစ်သောင်း ရှိကြသည်။ ထိုဆွေတော်မျိုးတော် ရှိကြသြားသော်လည်း သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူကြ၍ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူလျှင် ဘုရားအဖြစ်သို့ မရောက်မီ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို ညီတော် နောင်တော် ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ထုံးမရှိပါ။ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော ဘုရားရှင်ချင်းတို့သာ ဘုရားညီတော်မည်သည်။ ဘုရားနောင်တော်မည်သည်။ ဘုရားချင်းတို့သာခေါ်ဝေါ်ခြင်း ထုံးရှိပါသည်။ ထိုကဆင်းသက်၍ ယခုတိုင် ဘုရားတပည့် ဖြစ်တော်မူသော သင်္ဃာတော်တို့မှာလည်း လူက တော်စပ်သော ဆွေတော်မျိုးတော် အများ ရှိကြပေသြားသော်လည်း ညီတော် နောင်တော် ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ထုံးမရှိပါ။ နောင်တော်လည်း ကျောင်းနေပုဂ္ဂိုလ်ဟု သင်္ဃာတော်ချင်းကိုသာ ညီတော်ဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ထုံးရှိပါသည်။ တိုင်းနိုင်ငံတို့ကို အစိုးရသော ရှင်မင်းမြတ်တို့မှာ ဆွေတော် မျိုးတော် အများ ရှိခဲ့သော်လည်း ရွှေထီးရွှေနန်း မစံသေးသော ဆွေတော်

မျိုးတော်တို့ကို အဆွေတော်၊ အကြည်တော်ဟု ချိပ်အိတ်တံဆိပ် ရွှေပေလွှာနှင့် ပေးထိုးမရှိပါ။ တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ ရွှေထီး ရွှေနန်းကို အစိုးရတော်မူသော ထီးဆောင်း နန်းနေချင်းဖြစ်မှ အဆွေတော်၊ အကြည်တော်ဟု ချိပ်အိတ်တံဆိပ် ရွှေပေဆက် စာ ပေးထိုးရှိသောကြောင့် ဘုရားကျွန်တော် အရှင်သည်လည်း ဟံသာဝတီ ရွှေနန်းရှင် ဖြစ်ပါသောကြောင့် အဆွေတော်၊ အကြည်တော်ဟု ချိပ်အိတ်တံဆိပ် ရွှေပေဆက်စာနှင့် ပေးပါ သည်ဟု လျှောက်လျှင် ဒွါရဝတီ ယိုးဒယားမင်းတွင် ပါသော ပညာရှိမှူးတော် မတ်တော် ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့က 'ဟံသာဝတီမင်း သံတော်က ချေလည်သည့်စကားသည် ထီးဆောင်းနန်းနေချင်း ဖြစ်၍ အဆွေတော်၊ အကြည်တော်ဟု စာပေးသည်မှာ တိုက် ရိုက်ချေလည်သည့်စကား မဟုတ်ပေ။ လောကသုံးပါးတွင် အတု မရှိ ပညတ် ပရမတ် စသော ဘုရားအပေါင်းတို့ကို အစိုးရတော် မူသော သဗ္ဗညု ရှင်တော်ဘုရားတို့ကို ဥပမာပြု၍ တပည့်သား သင်္သာတော်နှင့်တကွ ရေမြေအရှင်သို့တိုင်အောင် ခေါ်ဝေါ် ပြီးသည့်ထုံးစံနှင့် ချေလည်ပေသည်မှာ ထုံးစံဥပဒေ မှတ်လောက် ပေ၏' ဟု ချီးမွမ်းပြီးလျှင် ဒွါရဝတီမင်းကလည်း 'စကားချေလည် သည် သင့်ပေ၏ဟု ဆုလာဘ်များစွာ ပေးလေသည်ကိုလည်း များစွာရလေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဥပမာနှင့်တင်၍ ပြောသောစကား သည် ရေစီးဘောင်ဆန် ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

(၄) အိုးတန်ဆန်ခတ် ပြောနည်း စကားမျိုး။

အိုးနှင့်ဆန်သည် တန်အောင်ချက်လျှင် ကောင်းမွန်စွာ နှစ်နှစ် သုံးဆောင်ရသကဲ့သို့ လိုအပ်သောစကားမျိုးသည် အိုးတန် ဆန်ခတ်ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုပ္ဖာ...ရှေးသောအခါ အရှင်ဒုက္ကလ ပါရိက တို့သည် သားတော် မြားဒဏ်သင့်၍နေရာ အဘ ဒုက္ကလ ရသေ့ကား ဦးခေါင်းရင်း၌နေ၍ အမိ ပါရိက ရသေ့ကား ခြေရင်း၌နေ၍ သား သုဝဏ္ဏသာမသည် မိဘတို့အား လုပ်ကျွေး မွေးပေသော ကျေးဇူးဂုဏ်ကို ချီးမွမ်း၍ ငိုကြွေးမြည်တမ်းနေစဉ်တွင် ဗဟုသုဒ္ဓိ နတ်သမီးနှင့် သိကြားမင်းသည် ဆင်းလာ၍ အရှင်ဒုက္ကလပါရိက တို့ကို စကားဆို၏။ “အရှင်ရသေ့တို့၊ သင်တို့၏ မျက်စိကို သော်လည်း မြင်စေချင်သလော။ သား သုဝဏ္ဏသာမ ကိုသော်လည်း ရှင်စေချင်သလော။ အလိုဆန္ဒကို ပေးနိုင်သော ရွှေအိုးကြီး ရတနာကိုသော်လည်း ရလိုသလော။ သုံးပါးသောဆု တခုကို ကြိုက်ရာရွေးချယ်၍ ဆိုလော့။ ငါ သင်တို့အား ပေးမည်” ဟု သိကြားမင်းကဆိုလျှင် ဒုက္ကလ ပါရိကတို့က “ရွှေအိုးကြီး ရတနာ ထမ်းလျက် သားရှင်မျက်နှာကို မြင်လိုပါ၏” ဟု တချက်တည်း ပြီးအောင်ဆို၍ ဒုက္ကလ ပါရိကတို့သည် မျက်စိလည်း ကောင်းစွာ မြင်သည်။ သား သုဝဏ္ဏသာမသည်လည်း အသက်ရှင်သည်။ အလိုခပ်သိမ်းကို ပေးနိုင်သော ရွှေအိုးကြီး ရတနာကိုလည်း ရလေသည်။ ဤကဲ့သို့ အလိုရှိသောစကားကို မယုတ်မလွန်

ပြောဆိုခြင်းသည် အိုးတန် ဆန်ခတ် ပြောဆိုသော စကား မည်၏။

(၅) ဆိပ္ပတ်ကျည်ပွေ့ ပြောနည်း စကားမျိုး။

ဆိပ္ပတ်ပတ်စေသည့်ကာလ အထပ်ထပ်ပတ်လျှင် ဆိပ္ပတ်၍ သုံးဆောင်ရသကဲ့သို့ အလိုရှိသော စကားမျိုးကို အထပ်ထပ် ပြောခြင်းသည် ဆိပ္ပတ်ကျည်ပွေ့ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ.... ရှေးသရောအခါ မင်းကေရာဇ်တွင် ဘုရား စေတီတော်လုပ်စေရာ ကေရာဇ်မင်းက ဘုရားပိန္နဲတိုင်ကို မန်ကျည်း နှစ် မာလှသည်ဖြစ်၍ မန်ကျည်းနှစ်ကောင်းပါမည်လောဟု မေးလျှင် မန်ကျည်းနှစ်လည်း ကောင်းလှပါ၏။ ကျွန်းလည်း ကောင်းလှပါ၏ဟု လျှောက်လျှင် မင်းကေရာဇ်က ရှားနှစ် မာလှသည်၊ ကောင်းပါမည်လော မေးပြန်လျှင် ရှားနှစ်လည်းကောင်းလှပါ၏။ ကျွန်းလည်း ကောင်းလှပါ၏ဟု လျှောက်ပြန်၏။ ထိုသို့ စသည်ဖြင့် ကျွန်းကောင်းကြောင်းကို အထပ်ထပ် လျှောက်ထားရာတွင် မင်းကေရာဇ်က မင်းရာဇာသည် ကျွန်းသားကောင်းကြောင်းကို အထပ်ထပ် လျှောက်သည်မှာ ကျွန်းသားသာလျှင် သာ၍ ကောင်းဟန်ရှိသည်ဟု သဘောတော် ရသောကြောင့် ကျွန်းကို ပင် ဘုရားပိန္နဲတိုင် လုပ်စေဟု အမိန့်တော်ရှိ၍ ကျွန်းကိုပင် ပိန္နဲတိုင် တည်ရချေသည်။ ဤကဲ့သို့ အလိုရှိသော စကားကို အထပ်ထပ်ပြောခြင်းသည် ဆိပ္ပတ်ကျည်ပွေ့ ပြောနည်း စကားမျိုး မည်၏။

(၆) ဆင်ရွှေရန်ရှောင် ပြောနည်း၊ စကားမျိုး။

ဆင်ရွှေမည်ဟုလိုက်လျှင် ဆင်သည် အားကြီးလှသောကြောင့် ရပ်ခံလျက်နေလျှင် ဘေးရောက်မည်ဖြစ်၍ မရပ်မခံဝံ့၊ တိမ်းရှောင်လွှဲသွေ လွှတ်ရာနေလျှင် ချမ်းသာရသကဲ့သို့ ကိုယ်သို့ရောက်မည့် စကားဖြစ်လျှင် ရှောင်လွှဲ၍ ပြောဆိုခြင်းသည် ဆင်ရွှေရန်ရှောင် ပြောနည်းစကားမျိုး မည်၏။

စကားပုံမှာ....ရှေးသရောအခါ မင်းကေရာဇ်သည် ညီတော်ကို အိမ်ရှေ့ပေးတော်မူ၍ ညီတော်အိမ်ရှေ့မင်းသည် ကျောင်းဆောက်သည်တွင် ကျောင်းတိုင်ကို ယက်မအောက် မြေကြီးသို့ ယိအောင် ရွှေထည့်သည်ကို မြို့ဝန်မင်းမြင်၍ အိမ်ရှေ့မင်းပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း မင်းကေရာဇ် တုပ၍ မြေကြီးထိ ရွှေမချသင့်ဟု ရွှေများကို တိုက်ဖျက်၍ပစ်သည်ကို အိမ်ရှေ့မင်းသည် ကျောင်းသို့ လာရာတွင် ငါ့ကောင်းမှုကို အဘယ်သူသည် ဖျက်သနည်းဟု မေး၍ မြို့ဝန်ဖျက်ကြောင်း သိရလျှင် မြို့ဝန်သည် ငါ့ကောင်းမှု ဖျက်ဆီးသူဖြစ်၍ မြို့ဝန်ကို ဆုံးရှုံးအောင် စီရင်မှုတော်မည်ဟု ခေါ်၍ ရောက်လျှင် မြို့ဝန်သည် ငါ၏ ကောင်းမှုကို အဘယ်ကြောင့် ဖျက်သနည်းဟု မေး၏။ အိမ်ရှေ့မင်းကို မြို့ဝန်မင်းက တိုက်ရိုက်ဟုတ်တိုင်း လျှောက်လျှင် သေရမည်ကိုကြောက်၍ စကားတိမ်းရှောင်လျက် ဘုရားနောင်တော် ရွှေနန်းရှင်ဘုရားသည် လူ့ပြည်ငြီး၍ နတ်ပြည်သို့ စံတော်မူသော ကာလ နောင်တော်အရာ ရွှေထီးရွှေနန်း စိုးအုပ်တော်မူမည့် အရှင်

ဖြစ်၍ အထွဋ်အမြတ်သို့ ရောက်တော်မူသည့်ကာက ယခုကဲ့သို့ ကျောင်းတော်ဆောက်လုပ် ရွှေချရန် ရွှေခင်းယက်မ အောက်မြေ ထိရုံသာ ရှိပါတော့သည်ဖြစ်၍ ပြည်သူလူရဟန်းတို့က မင်းက ရာဇမဖြစ်မီ အိမ်ရှေ့စံ နေတော်မူသည့်ကာလ ဆောက်သည့် ကျောင်းနှင့် မင်းဖြစ်မှ ဆောက်သောကျောင်းသည် အတူတူပင် မကဲ့မပြား မခြားမနားပါလေဟု ဆိုရန်ရှိသောကြောင့် နောင် ရွှေထီးရွှေနန်း စံသည့်ကာလ ကောင်းမှုတော်ကျောင်း ဆောက် တော်မူလျှင် နောင်ချရန် ရွှေအခင်းကို လွှတ်ထားပေသည်ဟု လျှောက်လျှင် အိမ်ရှေ့မင်းလည်း အမျက်တော်ပြေ၍ သို့ဖြစ်လင့် ကစား ငါ၏အကျိုးကို ဆောင်ပေသည်ဟု ချမ်းသာရာရဘူးလေ သည်။ သည်ကဲ့သို့ စကားကို ကိုယ်မှဘေးလွတ်အောင် တိမ်းရှောင် ၍ ပြောခြင်းသည် ဆင်ငွေရန်ရှောင်ပြောနည်း စကားမျိုး မည်၏။

(၇) တောင်သူယာခုတ် ပြောနည်းစကားမျိုး။

တောင်သူတို့သည် ယာခုတ်လျှင် တောချုံ သစ်ပင်တို့ကို စင်ကြယ်အောင် တည်ထွင်ပြီး၍ နောက်မှ သစ်ပင်ကြီးကို ဖိ၍ လှဲဘိသကဲ့သို့ စကားငယ်များကို အလျင်ပြော၍ နောင်မှ စကား ကြီးများကို ဖိ၍ ပြောသောစကားသည် တောင်သူယာခုတ် ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ...ရှေးအခါ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးတွင် သိန်း၊ ဒေဝိန်း၊ ကာမိန်း၊ ပကုတ်၊ မဟောသဓာ ဟူ၍ အမတ်ကြီး

ငါးယောက်ရှိသည်တွင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးက မေးသည်မှာ ဥစ္စာ ရှိသန့် ပညာရှိသူ အဘယ်သူမြတ်သနည်းဟု မေးလျှင် သိန်း အမတ်က ဥစ္စာရှိသူမြတ်သည်ဟု ဆို၏။ မဟောသဓာကလည်း သိန်းအမတ် မသိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပညာရှိသူသာ မြတ်ပါ သည်ဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးက သိန်းအမတ် အသိနည်းဟု တဖန်မေး၏။ သိန်းအမတ်လည်း မဟောသဓာသည် သူငယ် ဖြစ်၍ နို့ရည် ခံတွင်းမှ အနံ့မပြယ်၊ မစင်ကြယ်သသူဖြစ်၍သာ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာရှိသော သူတို့ကို ပညာရှိသောသူမှ စ၍ လူအပေါင်းတို့ စားရသည်ဖြစ်၍ ဥစ္စာသာမြတ်ပါသည် ဟု ဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးက ငါးသား မဟောသဓာ အသိ နည်းဟု ဆိုပြန်လျှင် သိန်းသည် မည်မှန်းရာမသိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ ဥစ္စာရှိ၍ ပညာမရှိသော သူတို့သည် မမာမကျန်းရှိသော်၊ တစုံတခုအနာရှိသော် ဆေးသမား ဗေဒင် တတ်ပညာရှိတို့ထံ ဆည်းကပ် စားရပါသည်ဖြစ်၍ ပညာရှိသော သူတို့သည်သာ မြတ်ပါသည်ဟုဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းက သိန်းကို အသိနည်း မေးပြန်လျှင် သိန်းက မဟောသဓာ မလိမ္မာသူငယ်ဖြစ်ပါ သည်။ ဥစ္စာရှိသူသည် ပမာဆိုသော် အသီးအပွင့်နှင့် ပြည့်စုံ သော သစ်ပင်ကို ခပ်သိမ်းသော ငှက်အပေါင်းတို့သည် မှီခိုရ သကဲ့သို့ ဥစ္စာရှိသောသူသည်သာ ခပ်သိမ်းသောသူတို့ကို မှီခိုရာ ဖြစ်သောကြောင့်၊ ဥစ္စာရှိသောသူသည်သာလျှင် မြတ်ပါသည် ဟုဆိုလျှင်၊ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးက မဟောသဓာ အသိနည်းဟု မေးမြန်းလျှင်၊ သိန်းသည်ခွေးငတ်၊ ကျီးငတ်နှင့်တူ၏ ခွေးငတ် ကျီးငတ်တို့သည် ထမင်းဆုတ်ကြဲရာ အံ့သကဲ့သို့၊ တဏှာမျှ

ချမ်းသာသည်ကို မြင်သည်။ ဥစ္စာရှိ၍ ပညာမရှိသော သူမိုက်တို့သည် ကုသိုလ် အကုသိုလ်တရားကိုမသိ၊ မကောင်းသော အကုသိုလ်တရားကို ကျင့်၍ အပါယ်ဆင်းရဲ ခံရသည်ကို မမြင်၊ ပညာရှိသောသူမှာ မကောင်းသောအကျင့်ကို ပယ်ရှား၊ ကောင်းသောတရားကိုကျင့်၍ ခံစားရမည်ကို မသိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးက သိန်းအမတ် အသို့နည်းမေးပြန်လျှင် သိန်းအမတ်က မဟောသဓာသည် မည်မှန်းရာမှန်းမသိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာရှိသောသူသည် မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ ခပ်သိမ်းသော မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာထဲသို့သာ ပေါင်းလာရသကဲ့သို့ ဥစ္စာရှိသောသူ အထဲသို့သာ ဥစ္စာမရှိသောသူ ခစားလာရသည်။ ရှေးသရောအခါ ဂေါဝိန္ဒသူဌေး ကြွယ်ဝလှသောကြောင့် ခံတွင်းမှ အရည်ကျသည်ကို နတ်သမီးအဆင်းနှင့် တူသော မိန်းမငယ်တို့သည် ပုတီးလက်စွပ်တန်ဆာတို့ကို ဆင်ယင်၍ ကြာညှိပန်းတို့ဖြင့် အလှည့်လှည့် သုတ်ကြရသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဥစ္စာရှိသောသူသာလျှင် မြတ်ပါသည်ဟုဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းက၊ မဟောသဓာ အသို့နည်းမေးပြန်လျှင် မဟောသဓာက သိန်းသည် လူကြီးပင်ဖြစ်သော်လည်း လူ့ခိုက်ဖြစ်သောကြောင့် ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မဟာသမုဒ္ဒရာရေသည် ကမ်းသို့ရောက်လျှင် ပျောက်၍ ကမ်းကို မလွန်နိုင်သကဲ့သို့ ဥစ္စာသာရှိ၍ ပညာမရှိသော သူသည် သဘင်ပွဲလယ်သို့ ရောက်သည့်ကာလ သို့နောက် နေရပါသည်။ ပွဲလယ်၌ နေခြင်းငှာမထိုက်။ စကားကိုမျှ မပြောတတ်၊ လျှာမဲ့သော ငါးကဲ့သို့ နေရပါသည်။ ပညာရှိသူမှာပွဲလယ်၌ နေခြင်းငှာ

ထိုက်၏။ သုခ ဒုက္ခစကားရှိသည်ကို ပြောဆိုတတ်၍ လူတကာတို့ ချီးမွမ်းသည်ကို ခံထိုက်သည်။ ဂေါဝိန္ဒမှလည်း အရိအရည် ယိုတတ်သောကြောင့် ပွဲလယ်၌ နေခြင်းငှာ မထိုက် ဥပမာကား ဥမင်ဘွင်း၌ ဥစ္စာပစ္စည်း အများပင် ပေါသော်လည်း ဆီမီး ဟူသော အလင်းကိုရမှသာ ရွေးချယ် သုံးဆောင်ရပါသည်။ ဆီမီးကို မရသဖြင့် မသုံးဆောင်ရသကဲ့သို့၊ ဥစ္စာသာရှိ၍ ပညာ မရှိသောသူသည် ဆီမီးနှင့် တူသော ပညာကင်း၍ ချမ်းသာကို မရနိုင်သည်ဖြစ်၍ ပညာသာမြတ်သည်ဟု ဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးက သိန်းအမတ် အသို့နည်း မေးပြန်လျှင် သိန်းအမတ်က မဟောသဓာသည် မည်မှန်း မည်ရာကို မသိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အရှင်မင်းကြီးသည် ဝိဒေဟရာဇ် တိုင်းနိုင်ငံနှင့် တကွ မိမိလာ ပြည်ကြီးကို အစိုးရ၍ ရွှေထီးရွှေနန်းသခင် ဖြစ်တော်မူ၍ စည်း စိမ်ဥစ္စာရှင် ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော်မျိုး ပညာရှိ သုခမိန် ငါးယောက်တို့သည် ဥစ္စာသခင် အရှင်မင်းကြီးကို နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း စောကြရသည်။ မဟောသဓာသည် မသိ၍ ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရှိလက္ခဏာမဟုတ်။ သုယုတ်တို့၏ စကားကိုသာ ပြောလေ့ရှိသောသူ ဖြစ်ပါသည်ဟူ၍ လျှောက်လျှင်၊ ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးက ငါ့သား မဟောသဓာ အသို့နည်းဟု ဆိုလျှင် အရှင် မင်းကြီး၊ သိန်းသည် မသိ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လောက၌ ပွင့်တော်မူကုန်သော အစိန္တေယျ သဗ္ဗ ည ဘုရားသခင်တို့သည်၊ တခြင်ရွေးသော ဥစ္စာကိုမျှ သိမှီးတော်မမူပါ။ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်း၌ နေကုန်သော အပြည်ပြည်ထောင်သော ထီးဆောင်းနန်းနေ မင်း အပေါင်းတို့သည်၊ ညွတ်၍ ပူဇော် ကြပါသည်။ နတ်ပြည်

ခြောက်ထပ် နတ်မင်းကြီးတို့မှ စ၍ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်
 နဂါး ဂဠုန် ဂုမ္ဘာန် ရက္ခိုက်တို့မှ စ၍ ဘုရားပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ
 ရဟန္တာပညာရှိ သူမြတ်တို့ထံ ခစားဖူးမြင်ရပါသည် ဖြစ်၍
 ပညာရှိသာ မြတ်ပါသည်ဆိုလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးက သိန်း
 သုခမိန် အသိနည်းဟုမေးပြန်လျှင် သိန်းအမတ်သည် ရေကုန်သော
 အိုးသည် အိုးချည်းသာ ရှိသကဲ့သို့၊ စပါးကုန်သော တင်းတောင်း
 သည် တောင်းချည်းသာ ရှိသကဲ့သို့၊ သိန်းအမတ်သည် ချေစရာ
 စကား မရှိ၍ ဦးခေါင်းကို စောက်ထိုးချ၍ နေလေသည်။
 ထိုအခါ မဟောသခင်ဆိုသော စကားသည် လောကသုံးပါးတွင်
 အတုမရှိ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားထက်
 အဘယ်ဥစ္စာရှိသူ သာလွန်နိုင်မည် မဟုတ်ပြီ။ ဥစ္စာရှိထက် ပညာရှိ
 မြတ်ပေ၏ဟု များစွာဆုလာဘ် ပေးတော်မူလေသည်။ ဤစကား
 ကဲ့သို့ နောက်မှ စကားကြီးဖိစီး၍ ပြောဆိုခြင်းသည် တောင်သူ
 ယာခုတ်ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

(၈) ကြက်ဆုတ် ခွပ်ပစ် ပြောနည်း စကားမျိုး ။

ကြက်တို့သဘောသည် ခွပ်သောကာလ နောက်သို့ဆုတ်ဟန်
 ပြု၍ ခွပ်သောအခါမှသာ စီး၍ ခွပ်သကဲ့သို့ စကားမှလည်း
 သူ့အလိုသို့ လိုက်ဘန်လျှင် လိုက်၍ စီးသောသောအခါမှ စီး၍
 ပြောသော စကားမျိုးသည် ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် ပြောနည်း
 စကားမျိုး မည်၏။

စကားပုံမှာ....ရှေးသောအခါ ရခိုင်ပြည်ကပညာရှိ အမတ်နှင့် အင်းဝနေပြည်တော်က အမတ်ပညာရှိတို့ စကားစစ်ထိုးကြသည် တွင် ရခိုင်ပညာရှိ အမတ်က ပြောသည်မှာ၊ ရခိုင် ခေတ်တော် ပြည်ကြီးသည်ကား နတ်ပြည်ကဲ့သို့ သာယာနုပျိုလှသည်။ အသုံး အဆောင် လိုဘွယ်ဆန္ဒတို့သည်လည်း လိုရာမတ ပြည့်စုံလှ၍ တိုင်း နိုင်ငံသားတို့သည်လည်း ရေချမ်းအိုးကို ပိုက်ရသကဲ့သို့ ချမ်းသာ ငြိမ်သက် ကြက်ပျံမကျ စည်ပင်သာယာ ဝပြောစွာ၍ ဒါနသီလ ဌာသော မွေ့လျော်ပျော်ပါးကြသည် ဖြစ်၍ ရွှေနန်းရှင်သည်လည်း မင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါးနှင့်အညီ ကျင့်တော်မူ၍ တိုင်းနိုင်ငံသား တို့သည် ချမ်းသာစွာ ရောဂါဘယ မရှိဟု ပြောကြလျှင် အင်းဝ ရွှေနန်းရှင် ပညာရှိ အမတ်က ကိုယ်သို့ မရောက်သော စကား ဖြစ်၍ ဟုတ်တိမည်၊ ဟုတ်ဘွယ်ရှိ၏ဟု ဆိုသည်။ အင်းဝပညာရှိ အမတ်က ပြောသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သခင် အင်းဝ ရွှေနန်းရှင် နိုင်ငံတော်သည် နုပျိုသာယာလှသောကြောင့် တနှစ်လျှင် ဆဲ နှစ်လ ဖြစ်၍ ဆဲနှစ်ရာသီပတ်လုံး တနေ့တခြား အလှူဒါန ပုံလမ်းသဘင်ကို မည်သည့်ယောက်ျား ကြည့်ကြမည် မရှိဟု ဆိုလေသည်။ ထိုစကားကို ရခိုင်ပညာရှိ အမတ်က ကြားလျှင် အင်းဝ ရွှေနန်းရှင် ပညာရှိအမတ် သုခမိန်က ပြောဆိုသည့် စကားမှာ ကြားသိရပေပြီ၊ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်လာစဉ်က အင်းဝ သူ အင်းဝသားတို့သည် ဆီး၍ ကြည့်ကြသည်ကလ အနန္တ အတိုင်းမသိ တိုး၍မပေါက် ကြည့်ရှုကြလေသည်။ အဘယ် ကြောင့် ကြည့်ကြလေသနည်းဟု ဆိုလျှင် အင်းဝရွှေနန်းရှင် အမတ်ပညာရှိက အဆွေတော်လာသည်ကလ၊ အနန္တ အတိုင်း

မသိ အင်းဝသူ အင်းဝသားတို့ဆီး၍ ကြည့်ကြသည်မှာ ဟုတ်ပေလိမ့်မည်။ အင်းဝသူ အင်းဝသားတို့ သဘောသည် မင်းဧကရာဇ် တွင် စီးတော်ဆင်ကို ရှေ့ကြိုးကဖြင့် တင်လျက် တီးမှုတ်လျက် နေတိုင်းမပြတ် တနေ့လျှင် သုံးကြိမ် ရေချသည်ကို မည်သူ တယောက်မျှ ကြည့်ကြမည့်သူ မရှိပါ။ တောဆင်ရိုင်း လာလျှင် မူကား အတိုင်းမသိ တိုး၍ ဆီးကြိုကြကုန်သည် ဖြစ်ရကား အရိုင်းအစိုင်းကိုသာ ကြည့်တတ်သော သဘောရှိသည်။ အဆွေတို့ ရခိုင်သားတို့သည် လူရိုင်း လူစိုင်း ဖြစ်ကြ၍ ကြည့်ကြကုန်သည်ဟု ဆိုလျှင် ရခိုင်ပညာရှိအမတ်က အဆွေကသည် စကား တချက်စီးမိပေ၏ဟု အရှုံးခံဘူးလေသည်။ ဤကဲ့သို့ စကားကို စီးမိမှသာ စီး၍ပြောခြင်းသည် ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ် ပြောနည်း စကားမျိုးမည်၏။

(၉) ရေစစ်ကရား' ရေသွားသောသွင်
ပြောနည်း စကားမျိုး။

ရေစစ်သော ကရားကို ရေတွင်နှစ်၍ ရေပြည့်လျှင် အပေါက်ကို လက်နှင့် ပိတ်၍ယူက၊ ရေမထွက်နိုင်သကဲ့သို့ ' သူ့စကားကို ပိတ်မိအောင် ပြောသောစကားသည် ရေစစ်ကရား ပြောနည်း စကားမျိုး မည်၏။

စကားပုံမှာ...ရှေးသောအခါ လူအိုတယောက်နှင့် သူငယ်လေးတယောက်တို့သည် ယုံတမ်းစကား ပြောကြသည်တွင် သူငယ်ကလေးတယောက်က ပြောသည်မှာ ငါ ပဋိသန္ဓေ နေသည်တွင်

အမိသည် ချဉ်သီးစားချင်သည်ကို ငါသိ၏။ အမိဝမ်းတွင်းက ငါထွက်ပြီးလျှင် ချဉ်သီးရှာ၍ အမိကို ပေးပြီးမှ ငါဝင်မြဲ ဝင်၍ နေသည်။ 'ငါ့အမိလည်း မသိ၊ သည်စကားကိုလည်း ယုံပါစ မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုသည်။ သူငယ်တယောက်က ပြောသည် မှာ ငါသည် မန်ကျည်းသီး စားချင်သောကြောင့် မန်ကျည်းပင် တက်သည်၊ မတက်နိုင်သောကြောင့် ခြေမကို ငါကိုင်၍ ပစ်လျှင် မန်ကျည်းပင်ထက်သို့ ရောက်၍ မန်ကျည်းသီးကို လေးငါးခြောက် တင်း ဆွတ်၍ ရလျှင် မဆင်းနိုင်၊ အိမ်မှာ လှေကားကိုယူ၍ ထောင်ပြီးမှ မန်ကျည်းသီးကို ယူခဲ့ပြီးမှ ဆင်း၍လာခဲ့သည်။ ယုံပါ စဟု မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုလေသည်။ သူငယ်တယောက်က ပြော သည်မှာ ငါသည် ငါးစားချင်သောကြောင့် ရေထဲမှ ငါးငုပ်၍ ရလျှင် ငါးတကောင်လုံး မယူနိုင်၍ ရေထဲတွင် မီးနှင့်ဖုတ်ပြီးမှ ကျက်လျှင် ငါးကိုစား၍ ဝမှ ငါလာခဲ့သည်။ ယုံပါစဟု မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုသည်။ သူငယ်တယောက်က ပြောသည်မှာ တို့မိဘ အိမ်သည် ကြီးမြင့် လှသောကြောင့် အိမ်တွင် ကျွန်မ ပြည့်ဝ ကိုယ်ဝန်ရင့်မာ၍ မီးဖွားရာတွင် သူငယ်သည် ကြမ်းပေါက်သို့ ကျလေသည်။ ထိုသူငယ်လည်း ခေါင်းမှာ ဆံပင်ဆွတ်ဆွတ်ဖြူမှ အောက်သို့ရောက်သည်။ ထိုသူငယ်သည်လည်း မသေ မကျိုး မပဲ့။ သည်စကားကို ယုံပါစဟု မေးလျှင် ယုံပါ၏ဟုဆိုသည်။ ထိုသူငယ် လေးယောက်တို့သည် ပြောပြီးခါမှ တခါ ငါပြောတော့မည် သင်တို့က နားထောင်ကြဟု ဆို၍ သူအိုက ပြောသည်မှာ ငါ့တောင်ယာတွင် ထိုဝါပင်ကြီးသည် အကိုင်းလေးကိုင်းရှိသည်။ တကိုင်းလျှင် ဝါသီး လေးလုံးသီးသည်၊ ဝါသီးက ပေါက်သည့်

ကလေး သူငယ်ကား လေးယောက် ပေတည်း။ သို့ဝါသီးက ပေါက်သော သူငယ်တို့ကို ကောင်းမွန်စွာ ကျွေးမွေးစေပါး၍ ထားပါသည်။ ထိုသူငယ်တို့သည် အသက် နှစ်ဆယ်ကျော်ခန့် ရှိလျှင် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်၍ သွားလေတော့သည်။ လိုက်လံ ရှာဖွေသော် ယခုမှ တွေ့ရပါသည်။ ငါ့ဝါသီးထဲက ပေါက်သော သူငယ်လေးယောက် မှန်ပါသည်။ ငါ့ကျွန်ချည်း ဖြစ်တော့သည်။ တယောက်ကို စိတ္တ၊ တယောက်ကို နန္ဒ၊ တယောက်ကို ကုမ္မာရ၊ တယောက်ကို ဘာသိတ၊ ငါအမည်မည်သည်။ မင်းတို့ လေးယောက် ငါ့ကျွန်ချည်းဖြစ်ကြသည်။ ယုံပါစမေးလျှင် ယုံပါ၏ဟု ဆိုလျှင်လည်း သက်ကြီးအိုကျွန်၊ မယုံဘူးဆိုလျှင်လည်း ၎င်း သက်ကြီးအိုကျွန် ဖြစ်ဘူးလေသည်။ ဤစကားကဲ့သို့ သူ့စကားကို ပိတ်မိအောင် ပြောသောစကားမျိုးသည် ရေစစ်ကရားပြော နည်းစကားမျိုး မည်၏။

(၁၀) ခက်တင် မောင်းနှင်း ပြောနည်း
စကားမျိုး။

သူ၏ စကားကို ဟုတ်၏လည်း မဆို၊ မတည်မကျ ပြောသော စကားသည် ခက်တင်မောင်းနှင်း ပြောသော စကားမျိုးမည်၏။

စကားပုံမှာ...ရှေးသောအခါ မှူးတော် မတ်တော်များကို လူ့ဆိုးတယောက်သည် အလွန်အကျွံ ဆဲဆိုသောကြောင့် ဖမ်းဆီးချည်နှောင် ထောင်းသတ်မည်ပြုသည်တွင် ငါသည် တခြား

မဟုတ် တောင်ဘီလူးဆရာတော်တို့ ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မှူးတော်
 မတ်တော် သားများက ဆရာတော်တို့ ဖြစ်သည် မှန်ပေလျှင် မပြု
 သင့်သေးဟု၊ ထိုသူကို ခေါ်ခဲ့၍ ဆရာတော်ဘုရားထံ ရောက်လျှင်
 သည်သူသည် ဆရာတော်ဘုရားတို့ ဆိုပါသည်။ မှန်မည် မမှန်မည်
 ကို အမိန့်တော်ရှိပါဟု လျှောက်လျှင် ဆရာတော်ဘုရားက
 သည်သူ ငါ့တူမဟုတ်ဖူး ဆိုပြန်လျှင် ဘေးရောက်တော့မည်၊
 ဟုတ်၏ဆိုလျှင်လည်း ထိုသူကား ချမ်းသာရ၍ ငါကား မုသား
 ရောက်တော့မည် ကြံ၍ သည်သူသည် ငါ့တူမဟုတ်ဖူးဟု ဘယ်
 သူဆိုသနည်း ဆို၍ မျက်နှာပိုးသတ်၍ နေတော်မူသည်။ မှူးတော်
 မတ်တော် သားတော်များ တို့သည် မယူ မဆန့် ပြန်၍လည်း
 မလျှောက်ဝံ့ ဆင်း၍ သွားရလေ၏။ ထို သူသည်လည်း ချမ်း
 သာရလေသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးလည်း မုသားမဖြစ်။ ဤကဲ့သို့
 မတင်မကျ ပြောသောစကားမျိုးသည် ဝက်တင်မောင်းနင်း
 ပြောသောစကားမျိုး မည်၏။

၂။ ဥပမာ-စကား။

မာတန်သောစကားတွင် သံချောင်း၊ ပျော့တန်သောအရေးတွင် ဖယောင်း၊ မြင့်တန်သောအရေးတွင် နေ လ၊ နိမ့်တန်သောအရေးတွင် ကြက်မ၊ ရေရိုးကို ကျင်လည်သော် ရေတိမ် ရေနက်ကို သိလွယ်၏။ မင်း၌ခစား၍- မင်းရိပ်မင်းခြည်ကို အသိခက်သည်။ ချီးမွမ်းလွန်သော် မချေငံ၊ ပြစ်တင်လွန်သော် မကျိုးနွဲ့၊ သစ်ပင်ကြီးရိပ်ခိုသော် အပူပျောက်သည်။ သစ်ပင်ကြီးဖိသော် ဘေးရောက်သည်။ စာသုဇယံ ဆင်ပြောင်ကိုမလေး၊ မြေခွေးကျားကို မခန့်၊ အဝင်ကျံသော် အထွက်ခက်၏၊ အချစ်လွန်သော် အတင့်ရဲ၏၊ ကြက်သွမ်း အစာကောက်သည်ကား- ကျောက်ခဲသလဲစားမိသည်၊ ထက်မြန်လွန်းသော် ခလုတ်ကန်သင်းထိသည်၊ သဒ္ဓါလွန်သော် အပေးအကမ်းကျမ်းသည်။ ပညာလွန်သော် အပေးအကမ်း ဆွံ့သည်၊ သမာဓိလွန်သော် အမှုမတွင်၊ ဝီရိယလွန်သော် အပြစ်မမြင်။ ကျွန်မလိမ္မာကို အလိုလိုက်သော် ပျက်ပြယ်သည်၊ ယုံကားယုံ၏ အမှုမကုံ၊ အမှုကားကုံ၏ မယုံ၊ ဝရဇိန်လက်နက် မိုးကြိုးစက်ကား တချက်သာ သေစေနိုင်သည်။ အရှင်စိုးမင်း မျက်သော်ကား ဆွေခုနစ်ဆက် ပျက်ကြေသည်။ မစွမ်းသန်သည့် ဝန်ညဉ့်ကလွန်၊ လိမ္မာမှ စကား

တတ်သည်။ ပညာယှိမ့် ခွင့်သိသည်။ စားခြင်း၌ လက်တဆစ်၊ ဆိုခြင်း၌ မှိုကိုးနှစ်၊ သစ်ပင်ထီးသော် လေညှင်းသည်။ လူထီးသော် ရန်ညှင်းသည်။ ချစ်သော်မခြားမနား၊ မုန်းသော် ကစဉ့်ကယား၊ ကြောင်လက်သဲကား အခါမဲ့ကို သိုဝှက်သည်။ အရေးရှိမှ ထွက်သည်။ လူလိမ္မာကား အခါမဲ့ကို သိုဝှက်သည်။ အရာရောက်မှ ပေါ်ထွက်သည်။ သားသမီးမရှိသေက ကျန်မရှိသေ။ ကျန်မရှိသေက အရပ်ကို မခိုင်းမနိုင်၊ ကျွဲနွားရိုင်းသော် ကြိုးတိုင်လည်၏။ ကျေးကျွန်ရိုင်းသော် အမှုကျယ်၏။ ကျွန်မိုက်ကို အရောဝင်သော် အရိုသေတန်သည်။ ကျန်လိမ္မာကို အရောဝင်သော် အရှင်ကို ကျိုးနွံသည်။ မြေအစွယ်ကား ဒဏ်ရာချက်ငယ်သည်ဟူ၍ မလေးသော် သေဆုံးတတ်သည်။ မင်းမျိုးမင်းနွယ်ကို 'ငယ်သည်ဟူ၍ မလေးမခန့်သော် ပျက်စီးပြုန်းတီးကတ်၏။ တံငါကိုအိမ်ဘက်ပြုသော် အိမ်ပျက်၏။ လူမိုက်လူရူးကို နှစ်သက်သော် အမှုထွက်၏။ ကျားချင်းကိုက်ရာမှာ သမင်ကူမှားသည်။ မြေနုသော တွင်းကို ခွေးအနံ့ရမှားသည်။ အခိုက်ကိုမေ့သော် မြေတွေ့သည်။ လူမိုက်ကိုစေသော် ရန်တွေ့သည်။ အရာကောင်းသော် တသက်၊ အနေကောင်းသော်တချက်၊ အရှင်စိုးမင်း မျက်သော် တနေ့ချင်း ပျက်စီးသည်။ လူသတင်းကို လူချင်းဆောင်သည်။ ပန်းသတင်းကို လေညှင်းဆောင်သည်။ သားသမီးမကောင်းသော် အမိအဖ အမျိုးယုတ်သည်။ ကျေးကျွန် မကောင်းသော် အရှင်သတင်း ပုပ်သည်။ ရေတိမ်ရေနက်ကို သိလိုသော် ကြာပင် ကြာရိုးကို မြင်သဖြင့် သိလွယ်၏။ ရေဆိပ်ပွဲတည်မကောင်းလျှင် ကုန်သည်တို့ ပြောသည်။ ကင်းမကောင်းသည်ကို လှေသွား လှေလာတို့

ပြောသည်။ မယားမကောင်းသည်ကို ကျွန်အစေခံတို့ ပြောသည်။
 တရားသူကြီး မကောင်းသည်ကို အမှုသည်တို့ ပြောသည်။
 ပြည်ရွာကွပ်အုပ်ခြင်း ရွာသူကြီးမကောင်းသည်ကို ရွာသားတို့
 ပြောသည်။ ရဟန်းသည် မင်းကျင့် ကျင့်သော် သီလညစ်နွမ်း
 သည်။ မင်းသည် ရဟန်းကျင့်ကျင့်သော် စီးပွားလစ်ဟင်းသည်။
 မိန်းမကောင်း ပြည်တန်ဆာမကဲ့သို့ ကျင့်သော် လင်ကောင်း
 မရ၊ ပြည့်တန်ဆာမ မိန်းမကောင်းကဲ့သို့ ကျင့်သော် လာဘ်မရ။
 ခလုပ်ထိမှ အမိတသည်။ အလုပ်ရှိမှ သိရှိသည်။ သားရေပေ၂၀တွင်
 အိပ်သောခွေး သားရေနားကို စားသည်။ ငှက်ပျောပင်ရိပ်တွင်
 ခိုသောကျွဲ ငှက်ပျောပင်ကို ခတ်လှဲသည်။ ညောင်ပင်ကဲ့ကို အမှိုက်
 ဖျက်သည်။ တောမျောက်ကို သန်လျက်ပေး၍ အိပ်ရာစောင့်
 အထားမှားသည်။ ရွှေမရှိသောဘုရားကို လှူမရှိသေ၊ အဝတ်
 တန်ဆာညစ်နွမ်းသော မင်းတို့သည် ကြက်သရေမရှိ၊ အဆွေ
 ခင်ပွန်း နည်းသောသူတို့သည် အကြံမရှိ၊ ယောက်ျားကိုစေသော်
 မပြီးနိုင်၊ မိန်းမကိုစေသော် မခံနိုင်။ တသောင်းအားနှင့်ယူသော်
 မရ၊ တယောက်အားနှင့်ယူသော် ရ၏။ လာမည့်ဘေးကို အဝေး
 ကမြင်မှ အသက်ရှည်ရာသည်။ မခေါ်ခင်က ရောက်နှင့်သည်။
 မဆိုခင်က ကြောက်နှင့်သည်။ မမေးခင်က ထောက်နှင့်သည်။
 မငေါက်ခင်က ငိုနှင့်သည်။ နီးသော် တကျက်ကျက်၊ ဝေးသော်
 တသက်သက်၊ လူငိုက်နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို ကြောက်မှားသည်။
 ကြောင်ရွှေတွင် ကြက်မြူးစားသည်။ ကျောက် ဘျာမှာ ဝက်တူး
 စားသည်။ နွားသူငယ် ကျားမကို အမိမှ ၍ ကပ်မှားသည်။
 သူ့သားကိုချစ်သော် မှုန်သည်။ သူ့မယားကို ချစ်သော်

ကွမ်းကုန်သည်။ အပ်သွားရာကို ပေါက်ဆိန်မဝင်၊ ပေါက်ဆိန်
 ရာမှာ အပ်သွားမရောက် မိကျောင်းကို ရေကူးသင်သည်။ မုဆိုးကို
 သားထိုးသင်သည်။ မြေဖြူခဲကို ထုံးပြု၍ကွမ်းနှင့် စားသော် ကွမ်း
 ရေမလှ၊ ခပ်ပြာကို ရွှေနေရာမှသုံးသော် အရောင်မလှ၊ လူလိမ္မာ
 ကို အခွင့်ပေးသော် အရေးလှ၏။ လူမိုက်ကို အခွင့်ပေးသော် အရေး
 မလှ၊ ချစ်ယောင်ဆောင်၍ သေအောင်ကြံသည်။ ဆင်ချည်
 သောကြိုးနှင့် ကြက်ချည်သော် မမြဲ၊ ကြက် ချည်သောကြိုးနှင့်
 ဆင်ချည်သော် မခိုင်။ တောစပါးကို လိုသော် အိမ်စပါးနှင့် ရင်း
 ရမည်။ လှေမျောလျှင် လှေချင်းလိုက်ရမည်။ တောကြက်ကို
 လိုသော် တိန်ညင်ကြက်နှင့် တည်မှ ရသည်။ သူမနာလိုသော် မဆီ
 နှင့်၊ မဝင်လိုသော် မမျိုနှင့်၊ အကျီစားတန်က ရန်ဖြစ်တတ်
 သည်။ အလိုကြီးက အရနည်းသည်။ အရနည်းက လက်ချည်းရှိသည်။
 ပညာရှိသည်ဟူ၍ ကိုယ်တည်းမကြံရာ။ ။ ယင်းသည့်စကားမျိုး
 တို့ကို ပညာနှင့် ဝေဘန်ရန်၊ အဖန်ဖန်ဖတ်ရှု၍ သတိပြုရန်
 သင့်လှပေတော့သည်။ ။

၃။ စကားကြီး ခြောက်ခုနစ်။

- (၁) မဟုတ်မမှန်၊ အကျိုးစီးပွားမရှိ၊ သူတပါးလည်း မနှစ်သက်သော စကားတခုနစ်။
- (၂) ဟုတ်မှန်၏၊ အကျိုးစီးပွားမရှိ၊ သူတပါးလည်း မနှစ်သက်သော စကားတခုနစ်။
- (၃) ဟုတ်မှန်၏၊ အကျိုးစီးပွားရှိ၏၊ သူတပါးမနှစ်သက်သော စကားတခုနစ်။
- (၄) မဟုတ်မမှန်၊ အကျိုးစီးပွားမရှိ၊ သူတပါး နှစ်သက်သော စကားတခုနစ်။
- (၅) ဟုတ်မှန်၏၊ အကျိုးစီးပွားမရှိ၊ သူတပါး နှစ်သက်သော စကားတခုနစ်။
- (၆) ဟုတ်မှန်၏၊ အကျိုးစီးပွားရှိ၏၊ သူတပါးနှစ်သက်သော စကားတခုနစ်။

ဤစကားခြောက်ခုနစ်တို့တွင် တတိယစကားနှင့် ဆဌမ စကား နှစ်ခုနစ်ကိုသာလျှင်၊ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်ဆိုတော်မူ၍ ကြွင်းသောစကားလေးခုနစ်ကို မည်သည့်အခါမျှ မိန့်ဆိုတော်မူမူကြောင်းကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ လာရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်

ပညာရှိ သူတော်စင်တို့သည် ထို(၂)ခွန်းသော စကားကိုသာ လျှင် အသုံးပြုကြသည်။ ‘စကားခြောက်ခွန်း လှည့်ထွန်း၊ လေးခွန်း ကိုပယ်၊ နှစ်ခွန်းတယ်’ ဟု ပညာရှိတို့ လက်ခံ စပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ လောကီသားတို့မကား ခြောက်ခွန်းသော စကားကိုပင် ပြောဆို ကြကုန်သတည်း။

တစ်မှတ်စကားမှာ သီလရှိသူကို သီလမရှိဟု ပြောဆိုခြင်း၊ သမာဓိရှိသူကို သမာဓိမရှိဟု ပြောဆိုခြင်း၊ အတတ်အလိမ္မာနှင့် ပြည့်စုံသူကို လူမိုက်လူမလိမ္မာဟူ၍ ပြောဆိုခြင်း၊ သူတောင်းစား မဟုတ်သူကို သူတောင်းစားဆိုခြင်း၊ ကျွန်မျိုး ကယ်ပါမျိုး မဟုတ်သူကို ကျွန်မျိုး ကယ်ပါမျိုး ပြောဆိုခြင်း၊ မုဆိုး တံငါ မဟုတ်သည်ကို မုဆိုး တံငါဟု ပြောခြင်း၊ ဒွန်းစန္ဒား မဟုတ် သည်ကို ဒွန်းစန္ဒားဟု ပြောဆိုခြင်း စသော အမှုတစုံတခုကို ပြောမိဆိုမိသော် ဟုတ်လည်းမဟုတ်၊ သူလည်းမနာလို၊ ကိုယ်လည်း အကျိုးမရှိသောကြောင့် ဤစကားကို မသုံးသင့်၊ ပယ်သင့်သည်။

နှစ်မှတ်စကားမှာ သီလမရှိသည်ကို သီလမရှိဟု ပြောဆို ခြင်း၊ အကျိုးကို အကျိုး၊ အကန်းကို အကန်း၊ မုဆိုးတံငါကို မုဆိုးတံငါ၊ ပြည့်တန်ဆာမကို ပြည့်တန်ဆာမ၊ လူမိုက်ကို လူမိုက်၊ မလိမ္မာသူကို-လူမလိမ္မာ၊ လူအ ကို လူအ၊ လူနံ့ကို လူနံ့၊ အရက် သမားကို အရက်သမား၊ ဘိန်းစားကို ဘိန်းစား၊ သူခိုးကို သူခိုး၊ ဓားပြကို ဓားပြ၊ လူလိမ်လူဝါကို လူလိမ်လူဝါ စသည်ဖြင့် ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ပြောဆိုသော် ဟုတ်လည်း ဟုတ်၏။ သူလည်းမနာလို၊ ကိုယ်လည်း အကျိုးမရှိသောကြောင့် ဤစကား ကို မသုံးသင့်၊ ပယ်သင့်သည်။

သုံးမှတ်စကားမှာ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တို့ကို မပြုကျင့်ရ၊ ကောင်းသောသုစရိုက်ကို ပြုကျင့်ရမည်ဟု ပြောဆိုသော စကား၊ မကောင်းသော ဒုစရိုက်ကို လိုလားအားတုတ်လျှင် အပါယ် လေးပါးသို့ လားအံ့ရန် အကြောင်းကို ပြောဆိုသော စကား သည် ဟုတ်လည်း ဟုတ်၏၊ အကျိုးလည်း ရှိ၏၊ သူတပါးကမူကား မနာလို။ ဤစကားကိုကား မပယ်သင့်၊ ယူသင့် သုံးသင့်၊ ပြောသင့် ဟောသင့်၊ တင့်တယ်ကောင်းမြတ်သော စကား ဖြစ်၍ အမြဲ သုံးစွဲရပေမည်။

လေးမှတ်စကားမှာ ရွှေယုန်ရွှေကျား၊ သက်ငယ်ရိတ်သွား ဆိုသော စကားပုံ၊ နွားမကြီး၏အကြောင်း၊ ဆင်၏အကြောင်း၊ ခွေး-ကြောင်-ကျား-ငန်း-မြေတို့၏အကြောင်း၊ ခရု အမွှေးမရှိ သည့်အကြောင်း၊ ငါးတို့သည် ရေထဲနေသည့်အကြောင်း၊ ပဲထွေး၊ ပဲသီတာ၊ ဒန္တာရီ စသော လီလီလာလာ၊ တီတီတာတာ၊ ပေါ့ပျက်ပြိုန့်ဖျင်းသော စကားတို့ကို ပြောဆို သင်ကြား ပြသ ခြင်းတို့သည် ဟုတ်လည်းမဟုတ်၊ အကျိုးလည်းမရှိ၊ မသိမလိမ္မာ သော သူတို့ အလိုဆန္ဒဖြစ်သော ဤစကားမျိုးတို့ကို မပြော မဆိုအပ်၊ မသုံးစွဲအပ်၊ ပယ်သင့်ပေသည်။ (ဤရှင်းလင်းချက်သည် ဒန္တာရီပုံပြင်နှင့် ပြိုန့်ဖျင်းသော စကားတို့ကို ပြောဆိုခြင်းကို ဖွင့်ဆိုပြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ လောကီသားတို့ ဗဟုသုတအလို့ငှာ ပြောဆို လေ့လာ မှတ်သားအပ်သော အကြောင်းအရာများနှင့် မဆိုင်။)

ငါးမှတ်စကားမှာ စစ်တိုက်စကား၊ ခိုးသူစကား၊ ဓားပြတိုက် စကား၊ ခရီးသွားစကား၊ ပွဲလမ်းသဘင် ပျော်ရွှင်မြူးတူးသော

၃။ စကားကြီး ခြောက်ခွန်း

၄၅၁

စကား၊ တစ္ဆေစကား၊ စုန်းစကား၊ နတ်စကား၊ သည်ယောကျ်ား
 လှသည်၊ သည်မိန်းမ လှသည်၊ မုဆိုးတောသွားစကား၊ တံငါ
 ငါးရှာစကား၊ သည်သူ ငွေပေါများသည်၊ သည်သူ ဆင်-မြင်း-
 ကျွဲ နွား လယ် ခြံ ပေါများသည်၊ ကြွယ်ဝသည် စသည်ဖြင့်
 ပြောဆိုသော စကားများသည်ကား ဟုတ်လည်း ဟုတ်၏၊
 သူလည်း နာလို၏၊ ကိုယ်လည်း အကျိုးမရှိသောကြောင့်၊ ဤ
 စကားမျိုးကို မပြောမဆိုအပ်၊ ပယ်သင့်ပေသည်။ (သူ့သဘော
 ကို၊ လိုက်လျောညီထွေ၊ ကျင့်တတ်စေဟု-ဆုံးမစာ တစောင်တွင်
 ဖော်ပြထားသည်ကား အပြစ်မရှိ မဆန့်ကျင်သည်ကိုသာ ပဓာန
 လိုရင်းထားရန် သင့်ချေသည်။)

ခြောက်မှတ်စကားမှာ ပရိသတ် လေးပါးတို့အား တရား
 စကား ဟောပြောခြင်း၊ သမာအာဇီဝဖြစ်အောင် လုပ်ကိုင်
 ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ပြခြင်း၊ ပရဟိတ သူတပါးအကျိုး၊ အတ္တ
 ဟိတ၊ မိမိအကျိုး ဖြစ်ထွန်းအောင် ဟောပြော ညွှန်ပြခြင်း၊
 မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး
 အပြားရှိသော အသေဝနာစ ပုဒ်မှ-အာရတီဝိရတီပုဒ်တိုင်အောင်
 နှစ်ဆယ့်တစ်ပါးရှိသော လူတို့ကျင့်စဉ်တရား၊ ဂါရဝဝါစပုဒ်မှ-
 တပေါစပုဒ်တိုင်အောင် တဆယ့်သုံးပါးရှိသော ရဟန်းတို့
 ကျင့်စဉ်တရား၊ ဖုဋ္ဌဿပုဒ်၌ စျာန်ရ ရဟန္တာတို့၏၊ ခံစားရသော
 တရားလေးပါးတို့ကို ခွဲခြား၍ ဟောပြောညွှန်ပြခြင်း၊ ဘာဝတ္ထိ
 ဆန်းဂိုဏ်း ၂၄ လုံးရှိသော သရဏဂုံ (၃) ပါးကို နေရာ
 ကျအောင် ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်တတ်စေရန် ညွှန်ပြ ပြောဆိုခြင်း

၄၅၂

မြန်မာ့လက်စွဲ ဆယ်စောင်တွဲ

စသော စကားတို့သည် ဟုတ်လည်း ဟုတ်၏၊ သူလည်း နာလို၏၊
ကိုယ်လည်း အကျိုးရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဤစကားကို ယူသင့် ပြော
သင့် ဟောသင့် သုံးသင့်၊ တင့်တယ်ကောင်းမြတ်သော စကား
ဖြစ်၍ အမြဲ ပြောဆိုသင့် မှတ်သားသင့်လှသည်။

ဤကား စကားကြီး ခြောက်ခွန်းပေတည်း၊

၄။ ပေါက်ကံမောင်ချို စကားပုံ။

ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညို ရိုသေလေးမြတ်ခြင်း၌ လည်ဝယ်
တတ်ဆင်သော အဘိုးအနုတ္တထိုက်သော ပုလဲကုံးရတနာကဲ့သို့။

ဥစ္စာရှာခြင်း၌ အာယုကပ်ပတ်လုံး စားသုံးနေရမည်ကဲ့သို့။
လှူဒါန်း ပေးကမ်းခြင်း၌ ရေပြည့်အိုးကို မှောက်သွန်ဘိ
သကဲ့သို့။

ပညာကို ရှာခြင်း၌ တောမုဆိုးသည် သားရှိရာ အရပ်ဝယ်
ပျပ်ဝပ် ကျိုးနွံဘိသကဲ့သို့။

ဝီရိယရှိခြင်း၌ တောမျောက်သည် မြေပျောက်မည်အထင်နှင့်
မြေပြင်ကို တညဉ့် သုံးခါ အိပ်ရာမှထ၍ စမ်းဘိသကဲ့သို့။

သူထပါးဥစ္စာဖြစ်လေက စွန့်ပစ်သော တံတွေးပေါက်
ကဲ့သို့။

သူ့မယားကို ယဉ်ပါးခြင်း၌ လူသတ် ယောက်ျားသည်
လည်ဝယ်တင်ထားသော ဓားရှိသကဲ့သို့။

သူရာမေရယ စသည်၌ အဆိပ်ပြည့်သော ရေကဲ့သို့။
မုသာဝါဒ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၌
မြေကိုလက်ခတ်မလွဲ အမြဲ ကျရောက်အံ့သကဲ့သို့။

ပါဏာတိပါတ စသည်၌ တယောက်ထည်းသော သားကို အမိစောင့်ရှောက်သကဲ့သို့ ကြည့်ရှောင်ကုန်ရာသည်။

အသုံးကြီးသော် မပြီးစီး၊ စကားလုံးကြီးသော် အချည်းနှီး၊ အကြံရှိသော် ပြီးမြောက်သည်၊ ဝီရိယရှိသော် ခံစားရသည်၊ ဉာဏ်ရှိသော် အမှန်အကန်ကို သိမြင်ရသည်၊ သင်ကြားသော် တတ်မြောက်သည်၊ မယင်ရှားသော် နောက်လိုက်ရသည်၊ ငါး တကောင်ပုပ်သော် လှေလုံးပုပ်သည်။ တယောက်မကောင်း သော် အားလုံး အများပျက်စီးသည်။ တယောက်ကောင်းသော် အပေါင်းချမ်းသာသည်။

အမှီရှိသော် အတည်ရသည်။ တရားသိသော် အမှားကို ပြနိုင် သည်။ အမှန်ရှိသော် အဘည့်အလင်း သိရသည်။ မအိပ်မနေ အသက်ရှည်၊ မေးဖန်များ စကားရ၊ သွားဖန်များ ခရီးရောက်၊ အချည်မခိုင် အစည်တိုင် အမည်မပိုင် ခန္ဓာအိုင်။ သက်ရှိကိုးက တမျိုးထင်သည်၊ မေတ္တာရှိက အလွန်လှ၊ ဥစ္စာမှာ ဉာဏ်၊ အသက်မှာကံ၊ သဒ္ဓါလွန်သော် ရာဂ၊ ပညာလွန်သော် ဇာဂ၊ ဝီရိယလွန်သော် ဥဒ္ဓစ္စ၊ ဥစ္စာလွန်သော် မာန၊ ချမ်းသာ လွန် သော် ရာဂ၊ အသုံးလွန်သော် ဒါသ၊ အဖိတ်လွန်သော် လူဏ၊ အစားလွန်သော် ဘယ၊ အအိပ်လွန်သော် မောဟ၊ အဝများ စွာလွန်သော် ဇီဝိတ၊ ထတ်သိသိမ္မာ ပညာရှိသည်မှန်စေ၊ ရေးကြီးခွင့်ကျယ်၍က ထွက်မြောက်နိုင်ခဲ့သည်၊ ချစ်သည် ခင်သည် ကြင်သည် ကျွမ်းသည်မှန်စေ၊ အမှုရှိက ထောက်ပံ့ကူညီသူ ရခဲ့ သည်၊ ဥစ္စာရတနာ ကုံထံကြွယ်ဝ ပြည့်စုံသည်မှန်စေ၊ လှူဒါန်း ပေးကမ်း စွန့်ကြဲခဲ့သည်။ ဒါနသီလ အကျိုးအပြစ်ကို အသိအမြင်

အသင်အကြား ရှိသည်မှန်စေ၊ ကျင့်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်၊ အဝတ်
အစား အသုံးအဆောင် အဆောက်အဦ ပြုစုကျွေးမွေး ပေးကမ်း
စားသောက်ရသည်မှန်စေ၊ သူ့ကျေးဇူး သိခဲ့သည်။ နေ့ညဉ့်မပြတ်
အဖန်တလဲလဲ ဆည်းကပ်မပြတ် သွားလာသည်မှန်စေ၊ မင်းစိတ်
မင်းရိပ်ကို သိခဲ့သည်။ ရာကြီးထူးကြီးကို သိမ်းပိုက်ရသည် မှန်စေ၊
ကိုယ်ဖို့ ဝေခြမ်းစုံစမ်းထောက်မျှော်ခဲ့သည်၊ သူ့အသက် သူ့ဥစ္စာ၊
သူ့အိမ်ယာကို ကြဉ်ရှောင်ပါ၏ဆိုစေ၊ အခွင့်သာလျှင် ရှောင်နိုင်
ခဲ့သည်။ တော်တည့်မှန်ကန် တရားသဖြင့်ကျင့်ပါ၏ဟုဆိုစေ၊ သစ္စာ
မှန်ခဲ့သည်။ ရဲရင့်တည်ကြည်ခြင်း ရှိပါ၏ဆိုစေ၊ ရန်သူတွေက
စွန့်စားခဲ့သည်။ မမြင်ရာသည် ဆေးသမား၊ မကြားရာသည်
တရားသူကြီး၊ မနှိုးနှောရာသည် မင်းလုလု၊ မတိုင်ပင်ရာသည်
ရှေ့နေရှေ့နပ်၊ မစေအပ်ရာသည် မိန်းမလျှာ၊ မလာမသွားရာသည်
နတ်စင်၊ မထင်ပေါ်ရာသည် လွှသမား၊ တရားမစောင့်ရာသည်
သူ့မြီးစား၊ မသိုသားရာသည် ကျောင်းဥစ္စာ၊ မပါမဝင်ရာသည်
ခိုက်ရန်ပွဲ၊ မဆွဲမငင်ရာသည် ရဟန်းပုဏ္ဏား၊ မပွားမစီး မကြီး
ရာသည် ကိုယ်ရောဂါ၊ ပညာကိုလိုသော် မပျင်းနှင့်၊ ဥစ္စာကို
လိုသော် မငြင်းနှင့်၊ ဘေးကို ရှောင်သော် ရန်သူ့ဘောင်သို့
မချဉ်းနှင့်၊ အပျင်းကြီးသော် အဖော်မရ၊ အစားကြီးသော်
သူ့နောက်ကျ၏၊ အသွားလျင်သော် အရင်ရောက်၏။ ခရီးလျင်
သော် ကြံတိုင်းမြောက်၏၊ အစားပုပ်သော် အလုပ်ကြာ၏၊
အသွားချုပ်သော် နေ့ရက်ကွာ၏၊ အရာမရှိဘဲလျက် ပလွှား
သည်၊ ဥစ္စာမရှိဘဲလျက် သောင်လွှားသည်၊ ပညာမရှိဘဲလျက်
ဝါကြွားသည်၊ ညီညွတ်သည်မရှိဘဲလျက် စွန့်စားသည်၊ ချစ်သူ

မဟုတ်ဘဲလျက် ကစားသည်။ ခရီးမဟုတ်ဘဲလျက် လာသွားသည်။ အမှုအခင်းမရှိဘဲလျက် ကျွေးမြီများသည်။ သူ့မယားကို ချစ်သော် ကွမ်းကုန်သည်။ သူ့သားကိုချစ်သော် ပန်းကုန်သည်။ မယားကိုချစ်သော် သူတပါးနှင့် မယုံသည်။ သားကိုချစ်သော် ပညာပုံသည် အမတ်ကိုချစ်သော် ကိုယ်လုံသည်။ ဥစ္စာကိုချစ်သော် ပြည့်စုံသည်။ ပညာကိုချစ်သော် အတတ်မျိုးစုံသည်။ ကျွန်ကို ချစ်သော် အလုံးပုံသည် တရားတတ်၏ မဖြောင့်၊ စကားတတ်၏ မစောင့်၊ တရားတတ်သော် ဖြောင့်ခဲသည်။ စကားတတ်သော် စောင့်ခဲသည်။ ပညာရှိသော်လည်း သတိရခဲသည်။ အမှုရှိမှ အမိကိုတသည်။ အပေးရှိမှ အဖော်ရသည်။ အရေးရှိမှ အကျော်ရသည်။ မင်းကို ချစ်စေလိုသော် လက်ဆောင်၊ ရန်ကိုအောင်စေလိုသော် မေတ္တာ၊ ဆရာကိုချစ်စေလိုသော် ချဉ်းကပ်၊ အရပ်ကို ချစ်စေလိုသော် ပေးကမ်း၊ ကိုယ်ချမ်းသာစေလိုသော် ချိုသာ၊ အရာအထူးကိုလိုသော် ပျပ်ဝပ်၊ ဖြောင့် မတ် စေလိုသော် တော်မှန်၊ အကြံကိုလိုသော် နှိုးနှော၊ ရောပြွမ်းယှက်တင်လိုသော် မေးမြန်း၊ စုံစမ်းလိုသော် ဆိုင်းလင့်၊ အခွင့်ကိုလိုသော် ချိုသာ၊ ရာကြီးထူးကြီးကိုလိုသော် စောင့်ထိန်း၊ သိမ်းပိုက်စေလိုသော် သည်းခံ၊ သစ္စာမှန်မှ လူသမာ၊ ပညာရှိမှ လူဆရာ၊ ဥစ္စာရှိမှ မှီခိုရာ၊ အရန်အကာရှိမှ ပြည့်စုံရာ၊ လုံခြုံမှ လူလိမ္မာ၊ အကြံကောင်းလျှင် တချက်၊ အနေကောင်းလျှင် တသက်၊ အပွင့်ကောင်းလျှင် တခက်၊ အဆက်ကောင်းလျှင် တနှယ်၊ ဝယ်တတ်မှ မြတ်သည်၊ လာဘ်ရှိမှ ပေးနိုင်သည်။ အထိန်းအသိမ်းရှိမှ ဥစ္စာပြန့်ပွားသည်။ စကား ငြိမ်သက်မှ အမျက်နည်းပါးသည်။ အစည်းအရုံးရှိမှ အမြတ်အစွန်း

မြင်သည်။ အသွင်အပြင်ရှိမှ လူရှိသေးသည်။ အနေအတိုင် ကျစ်လျစ်မှ ချစ်သနားသည်။ စွန့်စားမှ ဥစ္စာရသည်။ ချစ်ခင်မှ မြှောက်စားသည်။ အရည်အသွားရှိမှ စည်ပင်သည်။ စည်ပင်မှ သုံးလောက်သည်။ ကြောက်ရွံ့မှ အမှုပြီးသည်။ အကြီးအအုပ်ရှိမှ ငြိမ်သက်သည်။ အခက်အလက်ပြန့်ပွားမှ အလိုရှိတိုင်းရသည်။ အဆိုအပြော ပြေပြစ်မှ ချစ်ဖွယ်ရှိသည်။ အညစ်အကြေးကင်းမှ သန့်ရှင်းသည်။ အတွင်းဥစ္စာရှိမှ အပဆောင်နိုင်သည်။ အကောင် အထည်ရှိမှ ဝပြောသည်။ အရောက်အလာရှိမှ အကျွမ်းဝင်သည်။ အရှင်လေးမြတ်မှ ခန့်ငြားသည်။ အရေးအသားရှိမှ သားမြေး တင့်တယ်သည်။ အကျင့်ကောင်းမှ သူမြတ်ချစ်သည်။ အကျစ် အလျစ်ရှိမှ ဥစ္စာတည်သည်။ အမျိုးအမည်သိမှ ပေါင်းရာသည်။ လာမည့်ဘေးကိုအဝေးကရှောင်မှ ကင်းငြိမ်းရာသည်။ အရန်အကာ ရှိမှ လုံခြုံသည်။ ယုံကြည်မှ အခွင့်ပေးသည်။ ဆိုရေးဆိုဆစ်ကို သိမှ စကားတတ်သည်။ အကျဉ်းအကျပ်ကို သိမှ အလေ့အကျင့်ကို သိသာသည်။ ပညာရှိက မာနအားကြီးသည်။ ဥစ္စာရှိက မောက်မာ သည်။ ပညာရှိက သတိဖြစ်ခဲ့သည်။ ဥစ္စာရှိက သတိဖြစ်လွယ် သည်။ အမျိုးမှန်လျှင် ဉာဏ်ရင့်သည်။ တန်ခိုးသန်လျှင် အကြံ ဖင့်သည်။ အခြေကား၍ စကားများသည်။ အနေမှား၍ မတရား အားကြီးသည်။ ထုံးစံရှိက သတိလွယ်သည်။ ဥစ္စာရှိမှ ကတိ တည်သည်။ ဥစ္စာမရှိက ကတိမတည်။ အသွားအရှိလာမှ အကျွမ်း ဝင်သည်။ ယုံကြည်မှ အခွင့်ရသည်။ ကြောက်ရွံ့မှ ပြီးမြောက် သည်။ ပြေပြစ်မှ ချစ်ဖွယ်ရှိသည်။ လိမ္မာမှ ချေငံသည်။ အပေါင်း ကောင်းမှ အကြောင်းမျှသည်။ အသွားရှိမှ အလာရှိသည်။

ဆွေကောင်းမှ အကြောင်းမျှသည်၊ မျိုးကောင်းမှ အကြောင်း
လှသည်၊ မိဘကောင်းမှ မနှောင်းရသည်၊ လင်သားကောင်းမှ
အရှည်စံရသည်၊ ဆွေကောင်းလျှင် တစလယ်၊ မျိုးကောင်းလျှင်
တယောက်မ၊ မိဘကောင်းလျှင် အရှိန်ခံ၊ လင်ကောင်းမှသာ
စံရသည်၊ ဥစ္စာဟူသည် မျက်လှည့်မျိုး၊ ပညာဟူသည် မြတ်ရှေ့အိုး၊
အကျိုးကို လိုသော်လည်း အပြစ်မြင်မှ အကျော်သတင်းရှိ၏၊
မြဲစွဲမှအရောင်ရှိသည်၊ မစူးစမ်းမှ အပူအချမ်းခံ၏၊ ပြုစုမှ အမှုကား
ကုန်၏၊ ယုံကြည်မှ ပုံတည်၏၊ လူရှိသေအောင်ကျင့်မှ အခွင့်ကို
ပေး၏၊ အခွင့်ပေး၏ ဆိုရေးဆိုဆစ်ကို မသိ၊ မိမိကား သိမ်းထား
၏၊ မယားကြောင့် မပျော်၊ လျော်ကားလျော်၏၊ လှေကားမပြေး၊
ဆိုရေးဆိုဆစ်ကို သိ၏၊ အခွဲအခြမ်းမရှိ၊ အဂတိသို့ မလိုက်ပါဟု
ဆို၏၊ နှုတ်ပေးသွန်သင်ပြုသည်၊ အမှုအခင်းမရှိဟု ဆို၏၊ အခေါ်
အချမျှားသည်၊ မယားကို မနှိုင်းစေနှင့်၊ ကျေးကျွန်ကို မယိုင်
စေနှင့်၊ သစ်ပင်ကို မချိုင့်စေနှင့်၊ လျှို့ဝှက်သောစကားကို မလှိုင့်
စေနှင့်၊ ရန်သူကို မဆိုင်စေနှင့်၊ မင်းကို မပြိုင်လေနှင့်၊ ပိုင်ကား
ပိုင်၏၊ အခွင့်အရာကိုမသိ၊ ဥစ္စာရှိလျက် မပေးလှ၊ လူအရည်ကား
ကောင်း၏၊ မစောင့်ထိန်း၊ ငြိမ်းကားငြိမ်း၏၊ ကုသိုလ်မဖြစ်၊
အစစ်အမေးတတ်၏၊ ဓမ္မသတ်ကို မကျွမ်း၊ ဆိုလမ်းဆိုဆစ်ကို သိ၏၊
မျက်နှာမရှိ၊ ပျက်နှာရှိသော်လည်း ပညာမရှိက လောဘနိုင်ငံသို့
လိုက်သည်၊ မရှိက်မိက ငိုနှင့်သည်၊ မလာမိက ကြိုနှင့်သည်၊
မပြောမိက ဆိုနှင့်သည်၊ မစားမိက မျိုနှင့်သည်၊ မချေးမိက
လိုနှင့်သည်၊ မြင်းကားမလှုပ် ခုံတိုင်လှုပ်၊ အိုးကားမဆူ ဖုံးခွက်ပူ၊
အဟူမတတ် မဖြောင့်မတ်၊ စကားတတ်၏၊ ပါဠိကား မပြော၊

အနက်ပြေ၏။ ဆိုလေသမျှ ထိုသူကသည် လောဘဝပ်ကာ
ပညာရှိမှတ်၊ သိတတ်နာယူ၊ ကြည်ဖြူလှစွာ ဤသည့်စာကို၊ ကြား
ကာခဏ၊ သတိရအောင်၊ မော်ကွန်းဆောင်သည်၊ တန်ဆောင်
ဆီမီး ပမာတည်း။

ပေါက်က မောင်ချို စကားပုံ ပြီး၏။

၅။ ကျည်းကန်ရှင်ကြီး-စကားပုံ။

ချစ်သည်၊ ခင်သည်၊ ကြင်သည်၊ ကျွမ်းသည်မှန်စေ- ရန်သူ
တွေ့က စွန့်ခဲသည်။ သားချင်းပေါက်ဖော် နီးစပ်သည်မှန်စေ-
ပေးကမ်းခဲသည်။ မြဲစွာခယမ်း၍ ထမ်းရွက်သည်မှန်စေ-အရှင်
အကျိုးကို ဆောင်ခဲသည်။ ကြီးကဲသည်မှန်စေ-ညီညွတ်အောင်
စီရင်ခဲသည်။ ပညာရှိသော်လည်း- သတိရှိခဲသည်။ အပေးရှိမှ
အတော်ရသည်။ အရေးရှိမှ အကျော်ရသည်။ အစကောင်းမှ
အနှောင်းသေချာသည်။ ကြောင်တကောင် အတွက်ကြောင့်-
ကြက်တမြုံကုန်ရာသည်။ အလာရှိမှ အသွားရှိသည်။ အမြော်
အမြင်ရှိမှ ဆင်ခြင်သည်။ အကြောင်းရှိမှအချစ်-အမြစ်ရှိမှ အပင်၊
အထင်ရှိမှ အတွေး၊ အမေးရှိမှ အဖြေ၊ အသေအချာရှိမှ အမြဲ၊
အစွဲအလမ်းရှိမှ တည်တံ့သည်။ အရန်အကာရှိမှ လုံခြုံသည်။
အယုံအကြည်ရှိမှ အမှုပြီးသည်။ အဆီးအတားရှိမှ ဘေးရန်
နည်းသည်။ အစည်းအရုံးရှိမှ ကြောက်ရွံ့သည်။ အခွန်အတုတ်
နည်းမှ အရောင်းအဝယ် သာယာသည်။ အလာအရောက်ရှိမှ
စည်ပင်သည်။ အရေးရှိမှ အရာသို့ ရောက်သည်။ အကြောက်ရှိမှ
အရှက်ပါသည်။ ကံကြမ္မာမြောက်စားမှ စီးပွားဖြစ်သည်။ အကျစ်
အလျစ်ရှိမှ ထိန်းသိမ်းသည်။ စိတ်ငြိမ်းမှ ကိုယ်ချမ်းသာသည်။

၅။ ကျည်းကန်ရှင်ကြီး စကားပုံ

၄၆၁

ပညာရှိမှ ထင်မြင်သည်။ အသင်အကြားရှိမှ မှတ်သားမိသည်။
 အတတ်မျိုးစုံမှ ကံပေးသည်။ အသွေးအဆင်းလှ၏ အကျင့်က
 ယုတ်သည်။ ထင်ရှား၏ စကားမဟုတ်။ အလုပ်အဆောင်
 ကောင်း၏ အပေါင်းစိတ်နှင့် မပြည့်စုံ။ ဂုဏ်သတင်းရှိ၏ မတတ်။
 မရပ်မနေ လုပ်ဆောင်သည်မှန်၏ အကြံအစည်မရှိ။ ရမိရရာ
 ယူ၏ လက်တွင်မမြဲ။ ခွဲခွဲခြမ်းခြမ်းရှိ၏ မစိစစ်။ အမြစ်အခြေရှိ၏
 မတည်မရပ်။ စာပေတတ်၏ မပြောမဆိုနိုင်။ ဆိုပိုင်၏ အစိုး
 မရ။ စကားတတ်၏ မတည်။ အမျိုးအမည်မှန်၏ လူမကြိုက်။
 အစိုက်အပျိုးကောင်း၏ မစည်ပင်။ ပွဲသဘင်ကြိုက်၏ အရွယ်
 မဟုတ်။ အယုတ်အမြတ်ကိုသိ၏ မပြုစု။ အနုအကြမ်းမှီ၏ မပေါင်း
 ဘက်။ အထက်ခါရီ မှန်၏ မပေး။ အရေးအမှုရှိ၏ မစေတတ်။
 အကြပ်အမတ်မှန်၏ မပြောမဆို။ အပိုအမိုပြု၏ မသုံးနိုင်။ အတိုင်
 အဖောက်ရှိ၏ မစေသုံး။ အလုံးအစီကောင်း၏ အကြောင်း
 မလျော်။ ပေါက်ဖော်များ၏ မချစ်ခင်။ အသွင်လှ၏
 မလိမ္မာ။ သာယာချေငံ၏ သဘောမဖြောင့်။ ထိန်းသိမ်း၏
 မလုံခြုံ။ စုံစမ်း၏ မဆင်ခြင်၍ စကားမရ။ မင်းဝယောကျ်ား
 မှန်၏ ကံမရှိ။ သတိထား၍ မဆင်ခြင်။ အရှင်စေသုံး၏ နား
 မလည်။ အရိပ်အခြေကိုသိ၏ မပြောတတ်။ အမှတ်အသားရှိ၏
 လိုခါမရ။ အစကောင်း၏ အဆုံးမတိုင်။ အနိုင်အပိုင်ပြု၏ အရမမှန်။
 အကြံကိုသိ၏ မခင်မယင်။ အရှင်ကိုချစ်၏ မဖြောင့်။ ကြောင့်ကြ
 သည်ဆို၏ အမှုမပြီး။ ဂြိုဟ်စီး ဂြိုဟ်နင်းကို သိ၏ မရှောင်။
 အပေါင်ဆို၏ အဘိုးမတန်၊ တော်လှန်၏ မဖြစ်။ စိစစ်၏ စကား
 မထွက်။ နေ့ရက်ကား ရွေး၏ အသွားမတော်။ အပျော်အပါး

ကြိုက်၏ အဝတ်အစားမရှိ။ ပလိဗောဓများ၏ အသုံးကားမတတ်။
 မရပ်မနေသွား၏ အကျိုးမရှိ။ မိမိလင်ကား သိမ်းယူထား၏
 မယားကြောင့် ကျွန်မပျော်။ သူတော်တရားကို နားလည်၏
 တည်ကြည်အောင်မကျင့်။ အခွင့်ရ၏ အထမြောက်အောင်မချွန်။
 ကျွမ်းကျင်၏ မကြည့်ရှု။ အစုစုဖြင့်၊ မှတ်ရူဘွယ်ရာ၊ မေတ္တာစာကို
 မချာနေည။ လေ့ကျက်ကမူ၊ လောကတွင်လည်း၊ မျက်မြင်
 ကောင်းကျိုး၊ ရွှေထက်တိုးလိမ့်၊ မင်းရိုးမင်းစစ်၊ ဓမ္မရာဇ်လည်း၊
 နှစ်နှစ်သက်သက်၊ ရွှေနားရွက်၍၊ လေ့ကျက်လေအောင်၊ မော်ကွန်း
 ဆောင်သည်၊ ဘုန်းခေါင်မြတ်များ၊ တို့ဘုရားလည်း၊ ကိုယ်စား
 ရည်ရော်၊ စေတီဟော်ကို၊ ဖူးမြော်သိကြား၊ နတ်အများက၊
 ကိုယ်တိုင်မ၍၊ သာသနာဒါယကာ၊ မဟာဓမ္မရာဇ်၊ မင်းဖျား
 စစ်လည်း၊ အနှစ်တရာ၊ ခန္ဓာမြင့်ရှည်၊ တည်လေသမျှ၊ ရောဂါ
 ကင်းပျောက်၊ မရောက်ဘေးဒဏ်၊ ရန်လည်းကင်းလွတ်၊ ဥပါဒ်
 ကြမ္မာ၊ စင်စွာမကပ်၊ ငြိမ်ဝပ်လှစွာ၊ ရွှေပြည်သာ၌၊ ပျော်ပါ
 ရကြောင်း၊ ထပ်လောင်းဘုန်းတော်၊ တိုးတက် ပေါ်အောင်၊
 နိဗ္ဗာန်ဆောင်သည်။ ။ ဘုန်းရောင်နေသို့တောက်စေသော်။

၆။ ဖိုးသူတော် ဦးရဲ စကားပုံ။

(၁) ဗုဒ္ဓသာယာကို တွယ်ရမည်၊ ရုပ်လှတာကို ပယ်ရမည်၊
ဗုဒ္ဓသာယာကို တွယ်မှ အေးမြရာသည်၊ ရုပ်လှတာကို ပယ်မှ
အေးပကွာသည်။

(၂) သေရည်ကို မသောက်နှင့်၊ ရေကြည်ကို မနှောက်နှင့်၊
သေရည်ကိုသောက်က အပါယ်ဘုံသို့ ကျတတ်သည်၊ ရေကြည်ကို
နှောက်က အနယ်မှန်တို့ ထတတ်သည်။

(၃) ထင်တိုင်းလည်း နှိပ်၍မဆိုနှင့်၊ ဝင်တိုင်းလည်း သိပ်၍
မမျှီနှင့်၊ ထင်တိုင်း နှိပ်၍ဆိုက ရန်အသွယ်သွယ် ပွားတတ်သည်၊
ဝင်တိုင်းနှိပ်၍မျှီက အန္တရာယ်ပွားတတ်သည်။

(၄) ဂေါဏမံသံကိုလည်း မစားနှင့်၊ ကောဓမြံရံကိုလည်း
မပွားနှင့်၊ ဂေါဏမံသံကို စားက မိဘသဘွယ် ဖြစ်ပေသည်။
ကောဓမြံရံပွားက အထိကရ အပါယ်နစ်ချေမည်။

(၅) အယုတ်တရားကို အလိုမရှိနှင့်၊ မဟုတ်စကားကို မဆို
ဘိနှင့်၊ အယုတ်တရားကို အလိုရှိက ဘဂဝါ၏ စကားကို ပယ်ရာ
ကျချေမည်၊ မဟုတ်စကားကို ဆိုဘိက သမာဓိတရားတို့ ကွယ်ပ
ရလေသည်။

(၆) မြူသလိုပုံနှင့် ကလေးကို မစနှင့်၊ လူကိုယုံသဖြင့် အကြွေးကို မချနှင့်၊ မြူသလိုပုံနှင့် ကလေးကိုစက ကလေးအမိုက် မှီ ဆဲတတ်သည်၊ လူကိုယုံသဖြင့် အကြွေးကိုချက အရေးမစိုက် သမ္ပို မှီတတ်သည်။

(၇) အမျိုးယုတ်သူ အဆင်းလှလျှင် သတိထား၊ တန်ခိုး နှုပ်သူ ထမင်းဝလျှင် မကြည့်စားနှင့်၊ အမျိုးယုတ်သူ အဆင်းလှ က ဇာဂတန်တတ်သည်၊ တန်ခိုးနှုပ်သူ ထမင်းဝက မာနထန် တတ်သည်။

(၈) အဟုတ်အမှန်ကိုလည်းသိမှ၊ အလုပ်အကြံကိုလည်းရှိမှ၊ အဟုတ်အမှန်ကိုသိက သံသရာဘေးပ၍ အနေကျမည်၊ အလုပ် အကြံရှိက ဆန်ရှာရေးလှ၍ အခြေကျမည်။

(၉) သူဌေးလို ကြွယ်သော်လည်း မာန်စွယ်မထနှင့်၊ မြွေပွေး ကို ငယ်သော်လည်း အလမ္ပာယ်မပြုနှင့်၊ သူဌေးလို ကြွယ်သည်ဟု မာန်စွယ်ထက အရိုအသေနည်းသမ္ပို ပြေမုန်းတတ်သည်၊ မြွေပွေး ကို ငယ်သည်ဟု အလမ္ပာယ်ပြုက ထိုမြွေခဲ၍ သေဆုံးတတ်သည်။

(၁၀) မတော်ဘဲကို မဝယ်နှင့်၊ မခေါ်ဘဲကို မလယ်နှင့်၊ မတော်ဘဲ ဝယ်လေက သပြာဓန ရှုံးတတ်သည်၊ မခေါ်ဘဲကို လယ်ချေက မကြာခဏ မုန်းတတ်သည်။

(၁၁) မတော်တာကို အမြည်းမစားနှင့်၊ အဘော်မပါလျှင် ခရီးမသွားနှင့်၊ မတော်တာကို မြည်းစားမိက ဘေးရလို့ ရောဂါ ပွားတတ်သည်၊ အဘော်မပါဘဲ ခရီးသွားက အရေးမလှသမ္ပို သောကများတတ်သည်။

(၁၂) ခရီးကိုလည်း အပြင်းမသွားနှင့်၊ မီးကိုလည်း အကြွင်း မထားနှင့်၊ ခရီးကို အပြင်းသွားက မှားတတ်သည်။ မီးကို အကြွင်း ထားက ပွားတတ်သည်။

(၁၃) ဆရာပြောသမျှကို အပြီးမမှားလေနှင့်၊ အနာရောဂါ ကို မကြီးပွားစေနှင့်၊ ဆရာပြောသမျှကို အပြီးမှားလေက မုချ မှောက်တတ်သည်။ အနာရောဂါကို ကြီးပွားစေက ဒုက္ခ ရောက် တတ်သည်။

(၁၄) စကား စကား ပြောဖန်များ၊ စကားထဲက ဇာတိ ပြု၍ မာနတံခွန် ထူတတ်သည်။ တရား ဘရား ဟောဖန်များ တရားထဲက ပါဠိရ၍ ဒါနအလွန် လှူတတ်သည်။

(၁၅) အမျိုးမြတ်မှ အရိုးကို ကြံရာသည်၊ တန်ခိုးလျှပ်မှ အဘိုးတန်ပါသည်။

သံသရာလောက၊ နှစ်ဝအကျိုး၊ ပွားတိုးစေမှု၊ အာရုံပြုလျက်၊ ဦးနုမည်ခေါ်၊ ငါသူတော်လျှင်၊ နာပျော်ဘွယ်ရာ၊ ဆုံးမစာကို၊ တကာ တကာမ၊ မှတ်သားကြ၍၊ နေ့ညလေ့ကျက် ကြပါလော့။

ဖိုးသူတော် ဦးနု စကားပုံ ပြီး၏။

၇။ နှစ်ကြော့တင် စကားပုံ။

မတောင်းဘဲကို မယူနှင့်။ မစောင်းဘဲကို မထူနှင့်။ မတောင်းဘဲ
ယူက သူခိုးလုပ်တတ်သည်။ မစောင်းဘဲထူက အမိုးစုတ်တတ်သည်။
အပေါင်းအသင်း များတိုင်းလည်း မစွာနှင့်၊ မကောင်းသတင်း
ကြားတိုင်းလည်း မနာနှင့်။ အပေါင်းအသင်းများတိုင်း စွာက
မင်းဒဏ်တရား ပျက်တတ်သည်။ မကောင်းသတင်း ကြားတိုင်း
နာက သည်းခံတရား ပျက်တတ်သည်။ မကောင်းထင်လျှင်
မဆက်နှင့်၊ မပေါင်းချင်လျှင် မဖျက်နှင့်။ မကောင်းထင်လျှင်
ဆက်က အမြန် မကြာ မုန်းတတ်သည်။ မပေါင်းချင်ဘဲ ဖျက်က
သံသရာ ရှုံးတတ်သည်။ မတော်တာကို မကြိုက်နှင့်၊ မခေါ်ရာကို
မလိုက်နှင့်။ မတော်တာကို ကြိုက်က မကြည်ညို၍ ပျက်တတ်
သည်။ မခေါ်ရာကို လိုက်က အမြင်တို၍ မျက်တတ်သည်။ မတန်
ထင်သူကို မလိုမရောနှင့်၊ မခံချင်သူကို မဆိုမပြောနှင့်။ မတန်
ထင်သူကို ရောနှောက အမျက်ရှုတတ်သည်။ မခံချင်သူကို ပြော
ဟောက အရှက်ရတတ်သည်။ မမြင်ချင်လျှင် မမော့နှင့်၊ မကြင်
ချင်လျှင် မဆော့နှင့်။ မမြင်ချင်ဘဲ မော့က ခဏမကြာ ဆုံမိတတ်
သည်။ မကြင်ချင်ဘဲ ဆော့က ဓနသပြာကုန် ရှိတတ်သည်။ ချစ်ခင်
တိုင်းလည်း မနွဲ့နှင့်၊ အပြစ်မြင်တိုင်းလည်း မကဲ့ရဲ့နှင့်။ ချစ်ခင်တိုင်း

နွဲ့က လွန်တတ်သည်။ အပြစ်မြင်တိုင်း ကဲ့ရဲ့က ရှုံတတ်သည်။
 မကြားချင်လျှင် မနာယူနှင့်၊ မစားချင်လျှင် မရှာမယူနှင့်။
 မကြားချင်ဘဲ နာယူက စေတနာပျက်တတ်သည်။ မစားချင်ဘဲ
 ရှာယူက အပူဗျာပါဖက်ဘတ်သည်။ တရားမမှန်တာကို မဟော
 နှင့်၊ စကားမမှန်တာကို မပြောနှင့်။ တရားမမှန်တာကို ဟောက
 ပြေသူအလွဲမှတ်တတ်သည်။ စကားမမှန်တာကို ပြောက သေသူ
 ငရဲကျတတ်သည်။ အချက်မသိသူကို မပြောနှင့်၊ အရှက်မရှိသူကို
 မဟောနှင့်။ အချက်မသိသူကို ပြောက မကြာခင် လူရိပ်မိတတ်
 သည်။ အရှက်မရှိသူကို ဟောက မနာယူချင်၍ အိပ်တတ်သည်။
 အမျက်ဖြစ်ဖူးသူကို မစနှင့်၊ အထက်ချစ်ဖူး သူကို မတနှင့်။
 အမျက်ဖြစ်ဖူးသူကို စက ရန်မီးပွားတတ်သည်။ အထက်ချစ်ဖူး
 သူကို တက ဟန်ကြီးထွားတတ်သည်။ မနှစ်သက်လျှင် မလှနှင့်၊
 အချစ်ပျက်လျှင်မယူနှင့်။ မနှစ်သက်ဘဲ လှူကအပြစ်မြင်တတ်သည်။
 အချစ်ပျက်လျက် ယူက အသစ်ကြင်တတ်သည်။ ရိပ်မိတိုင်းလည်း
 မတုတ်နှင့်၊ စိတ်ရှိတိုင်းလည်း မလုပ်နှင့်။ ရိပ်မိတိုင်း တုတ်က
 စကားလွန်တတ်သည်။ စိတ်ရှိတိုင်း လုပ်က တရားလွန်တတ်သည်။
 အစားအစာကို ကျေးကျွန်ပေးလည်း အလွန်မစားနှင့်၊ အသွား
 အလာကို ဝေးလွန်ဝေးတိုင်း မသွားနှင့်။ အစားအစာကို ကျေး
 ကျွန်ပေးတိုင်းစားက မုချမှောက်တတ်သည်။ အသွားအလာကို
 ဝေးလွန်ဝေးတိုင်းသွားက ဒုက္ခရောက်တတ်သည်။ ကုသိုလ်တရား
 ကို လိုလားပါလျှင် မဆုတ်နှင့်၊ အမှုန့်ကို ကားကို ပိုကြား
 ဝါချင်မလုပ်နှင့်။ ကုသိုလ်တရားလိုလားပါလျှင် ဆုတ်က အကျိုး
 မရှိယုတ်တတ်သည်။ အမှုန့်ကိုစကားကို ပိုကြားဝါချင်လုပ်က

တန်ခိုးမရှိနုပျက်တတ်သည်။မတော်စကားကိုလည်း အရိပ်မထွက်နှင့်၊
အဖော်မယားကိုလည်း မနှိပ်စက်နှင့်။ မတော်စကားကို အရိပ်
ထွက်က အများရှုံ့တတ်သည်။ အဖော်မယားကိုနှိပ်စက်က တရား
လွန်တတ်သည်။ ဆရာပြောတာကိုလည်း မပယ်မရှားလေနှင့်၊
အနာရောဂါကိုလည်း မကျယ်မပွားစေနှင့်။ ဆရာပြောတာကို
ပယ်ရှားလေက အဟုတ် ခက်တတ်သည်။ အနာရောဂါကို ကျယ်
ပွားစေက အလုပ်ပျက်တတ်သည်။ တရားကိုလည်း မလိုလားနှင့်၊
စကားကိုလည်း အပိုမကြွားနှင့်။ တရားကို လိုလားက စကား
လွန်၍ တရားရှုံးတတ်သည်။ စကားကို အပိုကြွားက တရားလွန်၍
အများ မုန်းတတ်သည်။ ဆရာပြောတိုင်းလည်း လုပ်၍မသွားနှင့်၊
သပြာပေါ်တိုင်းလည်း ထုပ်၍ မထားနှင့်။ ဆရာပြောတိုင်း
လုပ်၍သွားက အကျိုးနဲ့တတ်သည်။ သပြာပေါ်တိုင်း ထုပ်၍
ထားက သူခိုး ဆွဲတတ်သည်။

၈။ ပေါရုဏ ကထာ လင်္ကာဟောင်း။

(၁) မှတ်သိစေလို၊ သွေးချို-တောင့်တ၊ ဆုရကား-ရည်း၊
ယမ်းပြီး- ရိုသေ၊ ရဝေကား- နန်း၊ သလွန်း- တန္တ၊ ဒီမျှ-အမှာ၊
လာလာတုံသေး၊ တန်ဆေး-တမန်၊ တဖန်-မလှောက်၊ စောကျော-
ထောက်သည်၊ တလည်-ပါးနီး၊ အိုးကြီး-ဒေါမား၊ တော်ကား-
အရှင်၊ ကန်တွင် မည်ရှုန်း၊ ပိတုန်း-ပိလု၊ ပစ္စုဆိရိုး၊ ပုဆိုးဖြူရောင်၊
အိမ်မြှောင်-ဟိုတက်၊ ကြီးလျက်ရုပ်ဆင်း၊ မယွင်း-တက်တူ၊ မြန်
လူ-သုစိမ်း၊ ခပ်သိမ်းသွားလာ၊ နေနား တုန်လှုပ်၊ လုပ်သည် ကို
ပိုး၊ ဆိုသည်ကားညောင်း၊ မောင်း-စစ်တလောက်၊ ရှေ့မှောက်-
သနင်း၊ မင်းကိုဆိုမြဲ၊ သူရမ်းပဲမှု၊ သူ၏အကျင့်၊ ဝေးမြင့်လွန်လေ၊
ဆိုပေလင်္ကာ၊ ပျိုကဗျာတွင်၊ များစွာထုံးနည်း၊ သို့ချည်းနှင့်နှင့်၊
သဘောမြင်၍၊ ဉာဏ်ရှင်ရှာဖွေ၊ သိတတ်စေ။

(၂) မှတ်လော့သိသာ၊ များစွာ-ဥဒဟို၊ ရှေးဆို- မဆွ၊
များလှခဲ၊ သရဲ-လွဲခွါ၊ ဖွေရှာ-စူးစား၊ လက်ချားပလေ၊ ဆိုထွေ
ပေါ့လျော့၊ ကျော့ကျည်း-ပျင်းရိ၊ ပလိဗောဓ၊ ကြောင့်ကြ
ဆိုထွေ၊ ရောင်လေ-လှီးလှဲ၊ လင်းကဲတဖြာ- မကွာစပ်ကြား၊
မီးတားပရိုက်-တံတိုင်းမှတ်မိ၊ သိသည်-ဂီဝါရ၊ ကိုက်ထအလို၊

ဆိုသည်ဖြားယောင်း၊ အသောင်းမမာ၊ မြဲစွာ- စင်းလျင်း၊
ယှင်းသည်မဟုတ်၊ နှာမြုပ်ဆိုဘိ၊ ဦးကြိုထိမူ၊ သိသည် အကျန်၊
ခုံတိုင်-ဥပျိုး၊ အိုးဖုံးစလောင်း၊ ပုပွေငါးကား-ခြုံ၊ ပတုံပလဲ၊
အကြွင်းမဲ့သည်၊ ကြိုးကြည်-အားထုတ်၊ မှန်ဟုတ်-တွင်ကျယ်၊
ဝယ်ညှင်း-အုတ်ကြပ်၊ ရွှံ့ညှန်-ကန်စီး၊ ပြုံးတီး- ကြေပျက်၊
ငေါင်က-မသာ၊ နားမှာမဆန်း၊ နှယ်လန်း-နှာမောင်း၊ မြောင်း
မြီး-အမွေ၊ ထွေငေါ်နှုတ်ပွက်၊ ထက်တိုက်-ခုတိုင်၊ မနိုင်ရန်သူ၊
ဦးမူမတောင်း၊ ကြောင်းအတူတူ၊ ဟူသည်တရထည်၊ မဲကြည်၊
ရှောင်ခွါ၊ ကွယ်ရာမဲ့ပဲ၊ တိလင်းကျဲတိ၊ သိသည် ဝတ်ကြေ၊
မြောက်မြေပိုင်ဆန်း၊ မာကြမ်း-ခရော်ခရွတ်၊ သွတ်လှယ်-မညံ၊
တမံ-ဤသို့၊ စကားတို့ကို၊ မှတ်ဘို့တထွေ-တတ်လှစေ။

(၃) မှတ်ပေအမြဲ၊ အော်လဲလဲတိ-ဆိုဘိကြိမ်များ၊ စကား
ဥသ္မိ-အကုန်အစင်၊ ဖူးမြင်-ချက်စွေ၊ သား၍ဟူသည်၊ မဖည်
မယိမ်း၊ ကြောက်ကြိမ်း- ကျောက်ဘန်၊ ကောင်းမွန်- ပိတ်စပ်၊
သင့်မြတ် -သရဲဘေး၊ ဝေးသည့်မြေခေါင်၊ သံလျှောင်-ရစ်ပတ်၊
တည်းပတ်မြည်သံ၊ အမ်းချ-အားကုတ်၊ အစုတ်-ကုန်မြောက်၊
ချီးမြှောက်- ချီး၊ အတီး-နိမိတ်၊ ဒလိဒ္ဒလာ-ကျန်ရာအထီး၊
ကျီးကျူး-ချွတ်လွဲ၊ အမြဲပြုတ်တု၊ ရမူ- ကုတ်ကော်၊ သရော်-
ညှိစေး၊ စင်ဆေး-တီးတုတ်၊ ကွန်တက်-လွင့်မြောက်၊ သအောက်
သအုံ၊ မုံမုံဆန်ဆန်၊ ရန်ကော-ဆောက်အုံ၊ အိပ်မူ-မျောက်မျည်း၊
စေးချည်းကြည်ယုံ၊ ဆုမ္မ-ကံမြစ်၊ ရာစစ်ဆိတ်မော်၊ စောကျော်
-ထောက်ချင့်၊ နှေးလင့်-စိုပြန်၊ ခဲသည်-ခက်လှော်၊ နံစော်-

အံ့အောက်၊ ကောက်ကစင်း- လမ်းဆုံ၊ မြင့်သည်ကိုဌ်း၊ ကြည်
ကားကြင်နာ၊ ရှင်မှာ-ဖအဲ၊ ဆိုသုံးစွဲသည်၊ အမြဲမှတ်လေ-သိ
တတ်စေ။

(၄) မှတ်ပေသိနိုင်၊ ဂလှိုင်-လှိုက်ဆူ၊ ခိုးသူမောသော၊
တောကား-ဟေဝန်၊ မန်းမူစကော၊ သင်းချော-ပွတ်တုန်း၊
အဝန်း-ပတ်လည်၊ ထက်ချည်-ယိုဖိတ်၊ မိတ်ကျမ်းဝင်- သဟေ၊
လှေဝယ်ပဲ့စီး-ထမုန်ကြီးဟု၊ ကယုကယင် ပြုပြင်- လျှောက်ပတ်၊
တန်ဆွတ်-ရေစို၊ တန်သို-တိုင်ဘူး၊ ဦးမစိုက- မတောင့်တပါ၊
နောင်ခါ-ယခေါင်၊ ထောင်ထောင်ထားထား၊ သောကားဆိုပြီး၊
လုံးသီးလုံးပေါ၊ သဘောစေ့စပ်၊အပ်- မရာထွေ၊ ခြေမနင်းမိ၊
ဂုဏ်ရှိလေးတဲ့၊ ကွပ်ကဲ-ကြီးရာ၊ ခြေမှာခပ်မိ၊ ထိသည်-မယှပ်၊
သင်းချပ်တီးမှု၊ ဟူသည်အုတ်ကျက် မနှစ်သက်ကို၊ ဆိုသည်-
သိမ်းပြီး၊ လျင်လည်း-တောက်တပို၊ ထိုမှာခဏ-တဒဂ်တည့်၊ သနိ
သနဲ-အခွဲအခြမ်း၊ ညှိတမ်းအစေး၊ ဆိုရေးမျောက်နဲ့၊ မင်းပဲ့
စိုက်ထူ၊ ဟူသည်အလံ၊ ခေါ်မှန်ထူးခြား၊ ရထား- ရဲတံခွန်၊
လှေမွန်-ရဲလံ၊ ဆင်လံ-စစ်တမဲ၊ ကဲ့လဲ့ဆိုလုပ်၊ ငုတ်သည်အလံ၊
ခြားနားဟန်ကို၊ မှတ်ကြံသိထွေ-တတ်လှစေ။

(၅) မှတ်လေကြံစည်၊ ဆိုမည်တဖုံ၊ ဖားခုံ ဖားဆင်း၊
ချွတ်ယွင်းလည်းဟူ၊ အထူအကင်း သင်းသီးတခြား၊ မှုစား-နှိုး
ဆော်၊ ဖွဲ့နွဲ့သော်မှု၊ ပတူပယင်၊ ရှောင်းတခင်- လျင်တဆော၊
မုနော- အတင့်အသရေ၊ မရိုသေမှု၊ ပအူပစေး၊ သန္ဓေ-
ပြောက်ကြေ၊ လွဲထွေတသာ၊ ဝါကျိတ်- ဝက်ခုတ်၊ စည်

ပုတ်လင်းကွင်း၊ ခွက်ခွင်းဆိုမြို့၊ မခိုသရို၊ ချိုသည့် လုံ့လ၊
 မြောက်မှ-မြစ်အောက်၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊ မဆန်မဖီ၊
 ရှုအိထိန်းထိန်း၊ စိန်းလိန်းတင်းလင်း၊ ပြီးခြင်းရှုမိ၊ သိသိမြင်မြင်၊
 လူတင်ကလေးကလား၊ လျင်လျားသောတိ၊ မရှိလေတန်၊ ဆိုပြန်
 တည့်ဝေး၊ အလေးအကံ၊ လံပါးအင်စောက်၊ ပင်ရောက်သစ္စေး၊
 ချေးဟုဆိုရှောင်း၊ မဟောင်းနှမ်းကို၊ မမိုမရွား၊ စကားရွှေစဉ်၊
 လင်္ကာယဉ်သည်။ စိတ်ရည်ကောင်းထွေ-သိတတ်စေ။

ပေါရာဏ လင်္ကာဟောင်း ပြီး၏။

၉။ ပေါရာဏကထာ လင်္ကာသစ်။

(၁) မှတ်လေဘွယ်ပင်၊ နိဒါန်းဆင်မှု၊ ရှေးလျှင်သူဟောင်း၊
ခေါ်ဝေါ်ရှောင်းလည်း၊ လမ်းကြောင်းမထွင်၊ ရှိလှည့်ကျင်၍၊
သိမြင်လွယ်ရန်၊ ဓိပ္ပာယ်ပြန်အံ့၊ (လက်မှန်) သည်ကား၊ ရှေး
ဖျားရှေးဦး၊ (ကျိုးကျူး) ချွတ်လွဲ၊ (ဖတ်လဲတကင်း)၊ ချစ်ခြင်း
စုံမက်၊ (ငေါင်) မနာသာ၊ (တန်ထွာ) သဘော၊ (လဘော)
ပြည့်လျမ်း၊ (ယမ်း ပည်း) ရှိသေ၊ (ရဝေ) နန်းထိုက်၊ (အကိုက်)
အညောက်၊ (တောက်တပို) လျင်ဆော၊ (သောကား) လွှား
ထောင်၊ (ပြောင်)ကား အကြီး၊ တသီးမှတ်ရန်၊ (ကျွန်ပိုင်)
မယား၊ တပါးမှတ်လမ်း၊ (ခြေ) မစွမ်းမှတ်သင့်၊ (ယခင့်)
ကားရှေး၊ (ဦးလေး) ငြီးငွေ့၊ (တပ်ပြေ) ချစ်ကြင်၊ (ရှောင်
တင်ထောက်ပတ်) လျင်ဆောမှတ်လော့၊ အမြတ် (ရွှေမှောက်)၊
(မြစ်အောက်) ဥတ္တရ၊ (ခြ)ကား ကဲ့အက် (ထက်လောင့်
ထက်လဲ)၊ ဝမ်းထဲပူဆွေး၊ (တန်ဆေး၊ သုံ့သေး)၊ ခေါ်ရေး
တမန်၊ (သဝန်၊ တန်တား)၊ မှာကြားစာစောင်၊ မြေ (ခေါင်)
ရပ်ဝေး၊ မြတ် (သန္ဓေ) ကား၊ ဆေးဦးခေါင်းလျော်၊ မျိုသစ်
ခေါ်၏၊ လူသော်ခေါ်ရေး၊ ခွက် (သန္ဓေ) ကား၊ ငွေကြေး
ဖလား၊ (စူးစား) ရှာဖွေ၊ (ဖျား) ဒီရေနှင့်၊ ရှေးကို (ဂီဝါ)သာ

ရကာ) ကား၊ ချမ်းသာသူ၊ (အကံင) ကား၊ ဟိနယုတ်မာ၊
 (ကကံာ) မျက်မှောက်၊ (ကောက်ကစင်း) ကား၊ သွားလာ
 လမ်းစဉ်၊ (ရဉ်) ဟူသည်မှ၊ ဖြတ်သည်ဟူ၏။ (ပတူပလင်)၊ ဖွဲ့နွဲ့
 ဆင်၏။ (ယဂင်အစီ)၊ တလီ (ဦးလုံး)၊ ဆံထုံးခေါ်တွေ၊
 (သျှောင်) ခေါ်ချေသည်။ ။မှတ်လေအစဉ် တလျားတည်း၊

(၂) မှတ်လေဘွယ်သာ၊ နိဒါန်းဖြာပိမ့်-(ဥပါ) ဘီလူး၊
 (ဝဲမကူး) ခြားသီး၊ (ခဆီးပတ်) ဟု၊ အိမ်မှ လျော်ဒဏ်၊
 (တော်လှန်) မင်းစစ်၊ သူကောင်းဖြစ်၏၊ (ကံမြစ်) ဆုံးမ၊ (ဒုဟ)
 နှစ်တွဲ၊ (ဝတဲ၊ ဥတဲ) ဖွင့်မြဲတံခါး၊ (ဆတ်မြား) ကြမ်းကြုတ်၊
 (နားမှုတ်)ခေါ်တွင်၊ နားဝင်အောင်ဆို၊ (ဗဟို) အလယ်၊
 (သဟာ၊ သဟဲ) မှီတွဲ အဖော်၊ (ခရော် ခရွတ်) မညီညွတ်
 တည့်၊ (ပူအတ်၊ ပူအစ်)၊ ပူလောင်ခြစ်စ၊ (သစ်သစ်) ဆိုရန်၊
 မကျန်မကြွင်း၊ (သစ်ဆင်း) ဘဒြ၊ လှေပွဲရ၏၊ လတော်သလင်း၊
 (ခပင်း၊ ခပဲ)။ မကွဲအများ၊ (စိတ်ပြား) ဖွေရှာ၊ တတ်လိမ္မာရှင်၊
 (အာမသာ) နှုတ်ကြမ်း၊ (တံ စမ်း) ရေထွက်၊ (တီထွတ်) ဖွင့်နှံ၊
 (တပဲ) တူမျှ၊ (မဆွဲ) ရှေးဖျား၊ (လံပါး) ပျဉ်းအိုး၊ (ကိုးကိုး
 ကားကား၊ ရင်သွား) တင့်တယ်၊ (သွတ် လှယ်) မပြတ်၊ (ကတ်
 လတ်) ကန့်လန့်၊ (ကွန့်) ကား မြူဟန်၊ (ကွန့်) ကား ပျံတက်၊
 (အနက်) ဥစ္စာ၊ (မန်း) မှာစင်ကော၊ (နစ်နော) စဆုံး၊ (ဥပျုံး)၊
 ခုံထိုင်၊ (တောင်ကိုင်) မြေရပ်၊ ဘေးလွတ်လပ်၏၊ (ဆတ်ဆတ်)၊
 မုချ၊ (တဒဂ်) မှ၊ တဓာသမှတ်၊ (ဝက်ခုတ်) ဝါကြိတ်၊
 (ဒလိဒ္ဒလော၊ ကပ္ပနာ) ဆီးကျန်၊ (ကိုင်ဟန်) ရေထွက်၊ (တသက်
 လျာ) မှ၊ မကြာလျင်ဆော၊ (ဖြန်းတော) လျင်မြန်၊ တတန်

(ချပ်ချပ်) (လျပ်လျပ်) နှစ်မည်၊ လျင်သည်သာချည်း၊ (သိမ်းပြီး
ရှိမ်းပြီး) နှစ်နည်းရှက်ကြောက်၊ (သအောက် သအုန်) မှန်မှန်
ဆန်ဆန်၊ လူ့ဌာန်ထွေထွေ၊ ရှေ့နောက်ဖေ့သည်၊ မှတ်လေအစဉ်
စကားတည်း။

(၃) မှတ်လေဘွယ်ကို၊ နိဒါန်းဆိုပိမ့်၊ (စိုစိုပြည်ပြည်)၊ ကြာ
မြင့်သည်တည့်၊ (တလည်လည်) မှ၊ အတူတူတည့်၊ (ပစ္စု)
ဆိုရိုး၊ ပုဆိုးဖြူလှုပ်၊ (ကပ်လပ်) အမြဲ၊ (အော်လဲ) တပုံ၊ (တလုံ
လဲလဲ) နှစ်တွဲဆိုဟန်၊ (ကြိမ်ဖန်) အများ၊ (ဒေါမား) အိုးကြီး၊
(တံစီး) ရှံညှန်၊ (မတန်) လွန်ကဲ၊ (ကုတ်သဲ) လုံ့လ၊ ပြုကြမလွဲ၊
(လင့်ကဲတဖြာ)၊ မျက်နှာရှစ်ရပ်၊ (ချပ်တီးချပ်နောင်) လျင်မြန်
ဆောင်၏၊ (ယခေါင်)ဝေးရှည်၊ (ကျိုးကျည်အားသံ)၊ (မောင်နှံ
လင်မီး)၊ မသီးမခြား၊ လင်မယားတည့်၊ (မီးတား) တန်တိုင်း၊
(ပရိုင်းခြံပွတ်၊ ရှဲခတ်) သမိုက်၊ (ကိုက်) ရွှေပေါ်ချော၊
(စောကြော) ထောက်ချင့်၊ နိမ့်မြင့် မျှော်ရှု၊ (ကယုကယင်)၊
သွင်ပြင်တင့်တယ်၊ (ဝယ်ညှင်း) မျိုး၊ အမိုးပိတ်ကွယ်၊ (မဝယ်
မလှယ်) မှတ်ဘွယ်ရှေးငြမ်း၊ (ကမ်းလှမ်း) မနီး၊ (ဘုံပတီး) မှ၊
ခင်းနှီးပိတ်ပါး၊ (စုလျား) ဖြူလွင်၊ ပေါ်တင်ပုဆိုး၊ (အဲခိုး
အား သံ၊ ခါရံ) ကာလ၊ ရံခါမှတည့်၊ (ကိုင်းကွဲ) ကြာရှည်၊
(တရထည်) မှ၊ တူသည်သဘော၊ (မုနော) စံခွင့်၊ အတင့်
အတော်၊ (ထွေငေါ် သံဇက်)၊ နှုတ်ပွက်စကား၊ (သိစား)
သိ မြင်၊ (ကျင်လျင်) ကျမ်းခြင်း၊ (ညီးလင်း) တိမ်းစောင်း၊
(နှစ်ထောင်း)အားရမ်း၊ (ဝမ်း) ကားမနော၊ (နှမြော) စုံမက်။
(အက်) ကား ရှင်မော၊ (တိတ်တော) လျှောကျ။ (ပတ်လျ)

ဘယ်နှ၊ ယခု (ပစ္စုပ္ပန်)၊ အကုန် (ညန့်) ရှိ၊ (မချန့်) ပေးစွန့်၊
 (အစို့သန့်) မှ၊ မချန့်မချင်း၊ ပေးကမ်းခြင်းတည်း၊ (ခွက်ခွင်း)
 ကိုမှ၊ လင်းကွင်းဟူ၏။ (မြန်လူ) သူစိမ်း၊ (ခပ်သိမ်း) လုံးခြုံ၊
 (ပတုန်ပလဲ)၊ မရှိ (မဲ့) တည်း၊ (မဟဲ့မဟေ့)၊ မတွေ့မရှိ၊ နတ္ထိ
 အနေ၊ လွဲမသွေသည်။ မှတ်လေအစဉ် မပြားတည်း။

(၄) မှတ်လော့ဒွန်ရှည်၊ နိဒါန်းရှည်ပိမ့်၊ ထူးတည်-တနည်း၊
 ဝဲချီး-ချီးမြှောက်၊ အဆောက်အဦ၊ ပည်းထူ-ခြံရံ၊ နက်တံတိမ်နက်၊
 ကြံထက်ပညာ၊ သည်လျာသည်ပင်၊ ထို့ပြင်တရိုး၊ သည်မျိုးသည်
 ရန်၊ တတန်သွေသည်၊ ချစ်ကြည်မယွင်း၊ သည်ရင်းသခင်၊ ဆွေ
 အိမ်ရှင်ကား၊ လင်နှင့်မယား၊ ခြားနားတသီး၊ ဇနီးအိမ်သူ၊
 မယားဟူ၏၊ ပိလူပိတုန်း၊ ဆုန်းဆုန်းစဉ်ထွတ်၊ ယွက်ယွက်ယွင်းယို၊
 ဥဒါဟိုကား၊ လူဗိုလ်မစဲ၊ ပုလဲတမူး၊ ကြည်နူးမြတ်လေး၊
 ထင်ကျေးတုန်တုန်၊ အဒွန်ဟူသည်၊ အရှည်အလျား၊ မှန်စား
 နှိုးဆော်၊ ကော်ရော်ရိုသေ၊ မွဲမည်းချေတည်း၊ ပလေလက်ချား၊
 စကားပေ၊ သွပ်၊ အောက်ရပ်အတဲ၊ ပြိုင်တဲထိခိုက်၊ တိုက်ကား
 ရိုက်ပုတ်၊ အစုတ်တသွယ်၊ ပေါပယ်ဖြင်ပည်း၊ နည်းအခြားခြား၊
 များ၏အဟုတ်၊ စရတုတ်ကား၊ သူထုတ်ဘိခြင်း၊ တင်းလင်း
 တည်းလည်း၊ တန်းလန်းချည်းတည်း၊ နည်းမထူးပြီ၊ ဓိပ္ပာယ်ညီ၏၊
 မဖီမဆန်၊ မကျူးလွန်တည်း၊ အိုးတန်အိုးခွက်၊ ဖုံးဖွက်စလောင်း၊
 ဘောင်းကားအတို၊ တန်စိုနုမြစ်၊ ဖက်ထစ်အမြဲ၊ ကြလဲခနောင်း၊
 မြစ်ချောင်းရေဝဲ၊ မဲမဲအသစ်၊ စုလစ်အထွတ်၊ တမုတ်မြတ်ဖျား၊
 လုပ်စားညဉ့်ငှက်၊ လုယက်ဖျက်ဆီး၊ သင်းသီးတခြား၊ ပြားနှင့်
 ဂနိုင်း၊ မြိုင်နှင့်ရင်၊ စုံနှင့်ဟေဝန်၊ ဟေမန်ဟေမာ၊ ရိပ်သာဆိုင်း

ဆိုင်း၊ အင်တိုင်းစေးပျစ်၊ တောချည်းဖြစ်၏၊ ညွန့်သစ်ဆောင်း
ဆောင်း၊ နှာမောင်းနှယ်ဖျား၊ ပုပွောင်းကားချို၊ လူတုံထွေထွေ၊
ခေါ်ကြလေသည်။ ။မှတ်လေ အယဉ်အကျေး တည်း။

(၅) မှတ်စိမ့်နောင်လာ၊ နိဒါန်းသာပိမ့်၊ မတောင်းတာ
အလတ်၊ ခပ်သွတ်လျင်ခုတ်၊ သရုပ်ဖော်ပြ၊ ကာလမရှည်၊
စက်ပန်းလည်တည့်၊ ထူးတည်သိပ်သည်း၊ ယရည်းဆင်ထိန်း၊
ပျော်စံကိန်း၏၊ မိန်းကားငြိမ်သက်၊ စက်ကားအိပ်ပျော်၊ ခဲလှော်
ခက်ရပ်၊ ပိတ်စပ်အနွံ၊ သတင်းပျံ၏၊ ဖို့ရှုံကြောက်ငြင်၊ ရှင်ကို
အရည်း၊ ရမထီးပိတ်တည်၊ စီရင် ကျည်းသည်၊ ယွင်းဖည်ယိုယိုင်၊
ဂလိုဏ်ဆူလှိုက်၊ အောက်ကလှိုက်၏၊ ထက်တိုက်ဆို့မှု၊ ယခုတိုင်
အောင်၊ လူဘောင်သက်ဆင်း၊ စင်းလျင်းမပြတ်၊ အပတ်
တကုတ်၊ အားထုတ်အမ်းချ၊ ဝိရိယမယုတ်၊ ကုတ်ကုတ်ကော်ကော်
စေ့ဆော်လုံ့လ၊ တောင့်တသွေးချို၊ ဆုရည်းဆို၏၊ တန်ဆိုတိုင်ဖူး၊
သောက်ရှူးစိုင့်ရှူး၊ ဆေးထူးသောကြာ၊ မြို့မှာကာလ၊ လျင်စွာ
ချက်ဖြုတ်၊ ပါဌဝုတ်ကား၊ ဖော်ထုတ်ဌကထာ၊ ပက်ပါရင်ဆိုင်၊
တိုင်ထိဆင်းရဲ၊ မကဲ့အတ္တ၊ တွင်းဆုံးကျလည်း၊ ဒုက္ခအပြီး၊
အကြီး ဓိမိုင်း၊ ကြံ့သိုင်း မြော် မြင်၊ ဘင်ကား ညစ် ကျေး၊
ချေးသစွေးတည့်၊ စိတ်စေးဝေဟာ၊ နာလော့ တိုက်တွန်း၊
ထင်းပန်းမှတ်ခြင်း၊ မယွင်းနှင်းပန်း၊ နှုန်းနှုန်းရည်တူ၊ ထက်မှု
ဘဝင်၊ နရက်ကားအောက်၊ အဆောက်ခေးရိုး၊ နတ်ကိုးတင်ရွယ်၊
နတ်ပွယ်ဆိုနည်း၊ လက်တည်းလက်ကြပ်၊ ကွမ်းကပ်ပန်းတောင်း၊
ထောင်းကားနှိပ်စက်၊ အုတ်ကျက်ညံ့ညံ့၊ စဲသောင်ယံတည့်၊

ဆံထုံးစုလည်း၊ ရိုက်ကျည်းကျော်ဟိန်း၊ အပြိန်းလွန်းလေ၊ ခွဲလိုက်
ဝေသည်၊ မှတ်လေအစဉ် တပြေးတည်း။

(၆) မှတ်လော့စဉ်စီ၊ နိဒါန်းချိပိမ့်၊ သွေးသိပြောဆို၊ ဦးမစိုက၊
မတောင့်တတည့်၊ တန္တမောသော၊ ခိုးသူဟော၏၊ ဖြောဖြော
များလှ၊ ကုံမပြည့်စုံ၊ များဥသ္မိတည့်၊ တုံကားရပ်တည်း၊ ကျည်ကား
ခိုင်မာ၊ မင်္ဂလာမျှ၊ ပြတို့ထွေးခံ၊ ဟစ်ကြော်သံကား၊ ကံ့ကံ့
တမည်၊ ကျည်ကျည်ကျာကျာ၊ တွင်ဝေဟာ၏၊ ငါသာကြိုးကြိုး၊
ဟုံးစုံးသံပ၊ ဆင်ကအဟည်း၊ မြေသော်ကြည်း၏၊ မြင်းလည်း
အဟိ၊ သံပြီသံပြိုင်၊ အပြိုင်အညီ၊ သနီသနဲ၊ ခြမ်းအခွဲတည်း၊
ရှဲကားခွာထွေ၊ သဟေကျမ်းဝင်၊ သခင်ကားတော်၊ သဲသောင်
သော်မှ ခေါ်ဝေပြင်ကြီး၊ စစ်စီးနှိုင်းရှဲ၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုံ၊
အောက်အုန်ဆွေးမြည့်၊ များ၏ ကြွေကြွေ၊ လွေ့လွေ့ပည်းထူ၊
အောက်အုန်စော်၊ သရော်ညစ်ကြေး၊ ကြော့သွေးအကြောင်း၊
သံလျောင် သံကြိုး၊ ကန်သင်းမျိုးနှင့်၊ ကန်ရိုးကန်ပိုင်၊ ထိန်းခုတ်
ချိုင်၏၊ ချက်ရိုင်ပြည့်စုံ၊ ကြိုက်ကြုံချက်တွေ့၊ ဓလေ့ဆိုရိုး၊ အမျိုး
ဒေသ၊ ကုသမဖောက်၊ ဝသီရောက်၏၊ လှံမစောက်မှာ၊ သမာ
စိဏ္ဏ၊ ကောင်းလှမဖောက်၊ အကျင့်ရောက်၏၊ ချောက်ကား
ကြော်ကြား၊ ချောက်ချားလှုပ်တုန်၊ ဖားခုန်ဖားဆင်း၊ နိမ့်နင်း
မညီ၊ ကသီလင်တ၊ ဆင်းရဲကျ၏၊ မျောက်မလင်စောင်၊ ရှောင်ခွာ
သရည်း၊ ညစ်အသည်းတည့်၊ ထက်ချည်းယွင်းကုာ၊ သိစိမ့်
မှာသည်၊ မှတ်စာအပြင် အတွေးတည်း။

(၇) မှတ်သမ်းစဉ်စီ၊ တထုံးချိပိမ့်၊ မြီကားသူကြွေး၊ ပစေးပဉ္စိ၊
ကြည်ဖူးမဆို၊ ရိုသေကင်းလစ်၊ တစ်ကားဆွတ်ဖြန်း၊ ပွတ်တုန်း

ချောငင်၊ တွေးတောသင်မှု၊ ဆင်ခြင်နှိုင်းဆ၊ တလ္လရုံဘွယ်၊
 နောင်မယ်ဆိုမှု၊ မယ်မောင်ဟူ၏၊ ရည်ချလှမ်းဆွတ်၊ လွတ်ကား
 ပူဇော်၊ လှပွဲခေါ်၏၊ ဝေဝေကောင်းချက်၊ အနံ့ပျက်၏၊ ညီယုက်
 အယောက်၊ စစ်တလောက်တီးမောင်း၊ ပေါင်းပည်းပေါင်းကုတ်၊
 သူနပ်ယုတ်မာ၊ အလျာဟူသည်၊ အလောင်းမည်၏၊ အသည်
 အဝါ တင့်တယ်စွာ၏၊ လံပါအင်စောက်၊ သဟောက်ညစ်ညမ်း၊
 မအော်အမ်းကား၊ သွမ်း၏မှတ်ရာ၊ ခူမာငယ်ကြီး၊ ဝဲချီးဆိုသည်၊
 အံ့ဩသည်တည့်၊ ဖရည်ရစ်မှု၊ မယ်ဖြူးအိုးကင်း၊ သင်းချော
 စင်ကြယ်၊ ကိုကယ်အများ၊ ငှီးငှီးမှာသော်၊ အမြင့်မော်၏၊
 ကုတ်ကော်ခက်ခဲ၊ ဖအဲဖအေ၊ ထွေငေါ်ထွေသံ၊ ဆိုသံစကား၊
 နှုရားကြောက်ကြိမ်း၊ သိမ်းပကားသိမ်းဆည်း၊ နည်းအထွေထွေ
 များလှချေသည်။ ကြံလေ ရှေးသူစာဟောင်းတည်း။

(၈) ကြံလေစရာ၊ ပြောပြမှာအံ့၊ တောင်တာရှည်လျား၊ မှန်
 မှား ဆိုလစ်၊ နစ်တုံပေဂီတုံ၊ ကြေးမုံမှုကား၊ ကြေးပြားဖြူလွင်၊ မှန်
 အသွင်တည့်၊ ကြမ်းပြင်ဟူသည်၊ အကျည်ခေါ်ခြင်း၊ ကြမ်း
 တပြင်းတည်း၊ အတွင်းမဟု ပြင်ပင်ယူလော့၊ နည်းတူဆိုဟောင်း၊
 လည်းကောင်းခေါ်ဆို၊ နှောင်းဆိုခေါ်ကြ၊ နောက်ကာလတည်း၊
 ခဏမဟုတ်၊ ချက်ဖြုတ်လျင်လျား၊ ချက်ကားအလယ်၊ ကာသယ်
 ပညပ်၊ သိမ်းသပ်ဖွယ်မှု၊ ပြုသည်ငါးပါး၊ ရှစ်ကွက်ကျားကို၊
 တံကျစ်ဆို၏၊ ဦးကြိုခေါ်မှတ်၊ တည့်မတ်စူးစူး၊ မီးရှူးမျှော်ကာ၊
 ဖွားမျက်နှာမြင်၊ ရေပြင်တံရှောင်း ချီးသောင်းချီးမွမ်း၊ မြစ်၏
 ကမ်းကို၊ ခမ်းသမုတ်မြို့၊ ကမ်းနှုတ်စိုကား၊ ကမ်းသို့နှုတ်၊ တရို
 ဆိုဟန်၊ မလွန်မကျူး၊ မူးမူးဆိုမြဲ၊ ဆဲဆဲအနီး၊ လုံးသီးလုံးပေါ့၊

သဘောမိကား၊ တမ်းစေ့ကာတည့်၊ ဖီလာကေနိ၊ မုချမှန်၏၊
 လှန်ကန်ပွားတိုး၊ ရှေးရိုးမှာကား၊ ရှေးသွားရှေးဦး၊ တထူးမှတ်ရာ၊
 နှယ်တာနံကာ၊ ဝါဆိုဝါခေါင်၊ ရှောင်ခဲ့တုံမှ၊ သန္တုလမူ၊ ဝါက
 ကင်းလွတ်၊ သီတင်းကျွတ်တည့်၊ ပူးပွတ်မကွာ၊ လတာကျယ်ဝန်း၊
 ကြွင်းအမြတ်၊ ချေချွတ်ပြောဟော၊ ပြောပအများ၊ ကုန်းကား
 ရန်တိုက်၊ မိုက်ဆဲခိုက်ဆည်း၊ နှစ်နည်းရန်ဖြစ်၊ သရစ်အညွန့်၊
 အဝှန်းများစွာ၊ တကာအများ၊ စကားထွေထွေ ခြားလှခြေ
 သည်၊ မှတ်လေရှေးသူ လမ်းကြောင်းတည်း။

(၉) မှတ်လေစရာ၊ တကြောင်းမှာအံ့၊ ပလာဟင်းလင်း၊ ညီးလင်း
 တိမ်းစောင်း၊ ဦးမထောင်းကား၊ ဘေးများမရှိ၊ ပစိနိပ်စက်၊
 ရုတ်ရက်တခင်း၊ လက်ငင်းလျင်ဆော၊ ရုရောနှောတည့်၊ ပလော
 ဖြောင့်စင်း၊ ရောင်းရင်းတူကွ၊ ငယ်ကပျော်ပါး၊ ကစားကြခြင်း၊
 ရိုးရင်းမကွေ၊ ကြီးမိတ်ဆွေတည့်၊ ပြေကားမှတ်ဝါး၊ ခုကား
 ပလော၊ ခေါ်ပြန်ချေ၏၊ မြောင်းမြေပိုင်ဆန်း၊ လုပ်ငန်းပြေရုံ၊
 ရိပ်မြုံနေရာ၊ ကုဟာတွင်မည်၊ ကဝါသည်တည့်၊ ယမ်းပည်း
 ရိုသေ၊ ဆိုထွေတကွ၊ ရမ်းပဲသဘော၊ မှတ်လော ဟုတ်သင့်၊
 လေးဖင့်ဟူထွေ၊ ဣန္ဒြေစောင့်ရေး၊ ဆေးလေး စောင့်ချုပ်၊
 ကြပ်ကားအဆင့်၊ တဖျင့်ခြားနား၊ ချော်ကားကျန်းမာ၊ လွှာလွှာ
 ပါးပါး၊ ရှိုးရှားကုန်စင်၊ ထို့ပြင်ဟခြား၊ ယိုးယားဟူရာ၊
 ရှောင်ရှားခွာ၏၊ အမာဟူသည်၊ အနာမည်၏၊ ပက်ပည်တည့်
 တည့်၊ ကျည်နဲကျည်နဲ့၊ ပျင်းရိယူလော့၊ ဟူမိကနား၊ မဆုတ်
 ရှားပြီ၊ ချောင်းကားငယ်ည့်၊ ဖြိုမဖွဲ့၏၊ ဆွတ်ပျံ့ညီသည်၊ လွမ်းစိတ်
 ပည်းစွာ၊ လိပ်လည်းတိမ်းစောင်း၊ ကောင်းလောင်း ခေါ်ဆို၊

ဖြတ်တိတို၏၊ ဦးမစိုမှ၊ မရွာမခွ၊ စိမ့်ချေငြိမ်သက်၊ မခေါက်
 ရက်ဘည့်၊ နှစ်သက်အင်ပြည့်၊ သလည့်သလွင်၊ ရောနှောခြင်းတည်း၊
 ပြတင်းတံခါး၊ လေသွန်ထားတည်း၊ ဟခြားလူ့ဘောင်၊ ပြတည်း
 ချောင်မှ၊ အိပ်ရာတိုက်ခန်း၊ တုကျန်းတုမဲ့၊ ပဲ့သူကြီးကို တမုန်
 ဆို၏၊ ခြုံငြင်ကင်းရဲ၊ ကြည်တဲဆိုချက်၊ သောက်ရေခွက်ဘည့်၊
 လျက်ကားအပြား၊ အရှည်ကားလျှောင်၊ အန်ထောင် လုံ့လ၊
 ဖြဖြည့်ညား၊ ညောင်းညာကြာရှည်၊ ဆိုဦးတည်သည်၊ အမည်
 တူးတွေ သောင်းပြောင်းတည်း၊

(၁၀) သောင်းပြောင်းထူးထွေ၊ စကားဖွဲ့စီမံ၊ စီးရေတံ
 လည်း၊ စနည်းသည်ကား မြက်ကြားကြောင်းဟိတ်၊ လမြိတ်
 ဆက်စ၊ အန်းမရကား၊ အကျအရောက်၊ အထောက်မမီ၊ လီးလွှဲရှောင်
 တိမ်း၊ မုတိမ်းရန်ဘေး၊ ကလေးကလား၊ ထင်ရှားသိမြင်၊ ဖြင်ကား
 အများ၊ တခြားခေါ်ချင်၊ ဖျင်နှင့်သင်တိုင်း၊ မှတ်ပိုင်းဒုယင်၊
 အင်္ဂါပင်တည်း၊ စစ်နှင့် စစ်ရေး၊ ကြံသေးဆိုတုံ၊ ချပ်ငတ်လုံတည်း၊
 တပြုပြည်းပြည်း၊ ဖြစ်နည်းဖြစ်ဟန်၊ ကြိမ်ဖန်များပြီး၊ မတီးမရာ၊
 မအပ်စွာတည်း၊ လည်မာဘယက်၊ ရိပ်မြက်လျှောင်ကာ၊ နိုးစွာ
 စေ့ချင်း၊ ခိုင်မျဉ်းကြာနေ၊ တိတ်တေးစာနာ၊ တေးမှာအကြံ၊
 ဝလံသစ်သီး၊ ပြုန်းတီးကြသက်၊ ဝက်ကြားပြောဆို၊ ငင်စို့
 ရှက်စပ်၊ အောက်ရပ်အကြောရသေကျိုးနွံ၊ နွံကားနှိပ်စက်၊ တချက်
 ကလူ၊ နှိပ်စက်ယူလော့ မြီးကူသည်ကား၊ မြီးဖျားအဖြူ၊ ရည်းဟူ
 ဆရာ၊ ရည်မှတ်ဘွာတည်း၊ ထိုမှတသုန်၊ ခုန်ခွဲတသုန်း၊ နှစ်တန်
 ဆိုမှ၊ ရုံးတခုတည်း၊ ယောင်ပြုသလွင်၊ တန်ဆာဆင်၏၊ ထက်ခွင်
 ထက်ဆို၊ အလို့လို့ကား၊ တွန့်တို့နောက်ဆုတ်၊ သုတ်ကား

(၄၀၂)

သေပျောက်၊ သောက်ကားထွန်းဝင်း၊ လင်းယဉ်းဟူသည်၊ လေ့ရွက်
မည်၏။ လှူပြည်ရပ်မှာ၊ ဆိုဝေဟာသည်၊ ဘာသာ ရှေးရှေး
နှောင်းနှောင်းတည်း။

(၁၁) ရှေးရှေးနှောင်းနှောင်း၊ သောင်းပြောင်းဆိုရာ၊ မှတ်
ကုန်နာလော့၊ တံချာလှင်ကန်၊ ဆုံးစွန့်နောက်ရောက်၊ ကျွန်သ
ပေါက်ဟု၊ ယူကောက်ခေါ်ကြ၊ အကံင်ကား၊ ဗာလမှတ်သား၊
စူစားရှာလှည့်၊ တည့်လည့်မြဲပင်၊ လည်း တောင်းတင်ကား၊
ကုန်းခင်ခေါ်ဆို၊ မကုတ်ရွှိကား၊ ဝန်ထိုကင်းပျောက်၊ အစောက်
ဟူသည်၊ ကာလမည်တည်း၊ လှူပြည်သမုတ်၊ ရုတ်ရုတ်ဆိုကြ၊
အသံရ၏၊ တန္တတေးဒဏ်၊ အန်ထောက်မာန၊ ကြံပသံပေး၊ ဦးမ
လေးကား၊ ဝန်လေးကွာလပ်၊ မီးယပ်သားဖွား၊ လူဖုန်းစားကား၊
သူတောင်းစားမျိုး၊ နှင်းနှိုးနှိုးနှိုင်း၊ နှင်းပန်းနှိုင်းကား၊ မခြား
တူလစ်၊ မနှစ်မရှား၊ သနားစုံမက်၊ မွေးသက်လောမ၊ ပျင်းမွေး
ရ၏၊ ထိုမှတနည်း၊ တိလင်းကျည်းမှာ၊ ကွယ်ကာမယဉ်၊ သေဉ်
ကား အသရေ၊ ချေကားမဲ့မည်း၊ အထည်းညစ်ကြေး၊ ကပ်စေး
နှံတံ၊ ချကားမဲ့မဲ့၊ တုန်လှုပ်ခဲတည်း၊ လေးတံ့ဂုဏ်ရှိ၊ မှတ်ဘိတံ့၊
လေးတံ့ဆင်ခြင်၊ ယူငင်စမ်းစုံ၊ လေးကုံငြိမ်သက်၊ တချက်
ရှင်နည်း၊ မောင်နည်းဆွေးနည်း၊ ချစ်စည်းမပျို၊ ထဲကြည်ညို၏၊
မိမိရွားရွား၊ ရှည်လျားဟောင်းမြည်း၊ နီးခြင်းစေ့ချည်း၊ မျဉ်းကား
အိပ်ကာ၊ ခပ်အိပ်ရာတည်း၊ ရှောက်ရွာမိုသီးသီး၊ အတီးရှေးစည်
တမည်ခေါ်ခြင်း၊ နိမိတ်ခင်းတည်း၊ တရင်း တဘောင်၊
ရွှေတောင်ကားနန်း၊ ခေါ်ရိုးမှန်းသည်၊ ဥဒါန်း နည်းမှ၊
မစောင်းတည်း။

